

Đặc Sản QUỐC GIA NGHĨA TỬ

KỶ NIỆM HỘI NGỘ LẦN THỨ 10

2017

Ban Giám Đốc:

Y sỹ Đại Tá Trương Khuê Quan - Viện Trưởng VGDQGNT
Trung Tá Bùi Trọng Chi - Phụ Tá Viện trưởng VGDQGNT
Trung Tá Nguyễn Hữu Thông - Hiệu trưởng THPTQGNT
Thầy Đỗ Trọng Huế - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
Thầy Bùi Trí - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
Thầy Phùng Ngọc Cảnh - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
Thầy Hoàng Hữu Tiểu - Hiệu Trưởng Trung Học QGNT Huế.
Thầy Nguyễn Ích Xuân - Hiệu Trưởng QGNT Đà Nẵng
Thầy Tôn Thất Dương Kỳ - Hiệu Trưởng QGNT Đà Nẵng
Thầy Đặng Trần Dư - Hiệu Trưởng THPTQGNT và THPTQGNTSG
Thầy Phạm Thanh Liêm - Hiệu Trưởng Trung Học QGNTSG
Cô Phan Thị Dân - Hiệu Trưởng Tiểu Học QGNT Biên Hòa

Giáo Sư:

Cô Cao Kim Nường - Âm nhạc
Cô Lưu Thị Lê - Anh Văn
Cô Nguyễn Thị Thuật - Công Dân TH
Cô Hương - Vạn vật (hiển thê thấy Vũ Kim Chi)
Cô Bùi Thu Dung - Sử Địa
Cô Nguyễn Thị Hiếu - Toán - Anh Văn
Cô Nguyễn Kim Liên - Tổng Hợp
Thầy Lê thiện Duyên
Thầy Trần Văn Đất - Pháp Văn
Thầy Nguyễn Huy Quang
Thầy Huỳnh Thanh Khiết - Hội Họa
Thầy Thân Trọng Thăng
Thầy Văn Bá
Thầy Ngọc Minh
Thầy Lâm Hữu Bằng - Pháp Văn
Thầy Trương Thế Khôi - Toán
Thầy Nguyễn Xuân Nghiên - Lý Hoá
Thầy Huỳnh Văn Ân - Pháp Văn
Thầy Trần Quốc Giám - Sử Địa
Thầy Đặng Mạnh Cương - Công Dân, Sử Địa
Thầy Đỗ Đại Thanh Văn - Giám học KT
Thầy Nguyễn Cao Mỹ - Mỹ Thuật Họa
Thầy Bùi Dã - Việt văn và Pháp văn
Thầy Bùi văn Đắc - Tổng Giám Thị KT
Thầy Phan Tấn Chữ - Điện tử
Thầy Hồ văn Thành - Điện nhà
Thầy Nguyễn Duy Định - Anh văn
Thầy Nguyễn văn Hồng - Ly' Hóa KT
Thầy Ngô Đức Tựu - Tổng Giám Thị KT
Thầy Dương Xuân Lợi - Anh văn
Thầy Hoàng Văn - Lý Hoá
Thầy Hoàng Đình Lộc - Anh văn
Thầy Nguyễn Sa Trần Bích Lan - Triết học
Thầy Huỳnh Hữu Luận - Việt văn
Thầy Hoàng Trọng Nồng - GS QGNT ĐN
Thầy Lương Văn Liên - Sử Địa
Thầy Phạm Đình Khuyến - Toán
Thầy Lê Quan Tấn - Pháp văn
Thầy Vũ Ngọc Vinh - Lý Hóa
Thầy Lê Thái Ất - Công Dân, Việt Văn
Thầy Hồng Quang Anh - Lý Hóa
Thầy Vũ Viết Dỵ - Anh Văn
Thầy Phạm Nghệ - Âm Nhạc
Thầy Ngô Đức Hải - Kỹ Thuật
Thầy Huỳnh Minh Tâm - Tổng Hợp
Thầy Nguyễn Mạnh Cẩm - Công Dân
Thầy Phan Văn Bình - Hiệu Đoàn Trưởng
Cô Nguyễn Thị Xuân Nga - Việt Văn
Thầy Nguyễn Thế Thọ - Kỹ Nghệ Sắt
Thầy Nguyễn Hồng Xý - Sử Địa
Thầy Nguyễn Sơn - Toán
Thầy Nguyễn Đức Quảng - Sử Địa
Thầy Nguyễn Văn Xiêm - Anh Văn

Nhân Viên:

Trung Ủy Lưu Thế Huân-Khu Trưởng Nội Trú
Ông Nguyễn văn Đường - Nhân Viên
Bà Vũ Thị Mão - Giám Thị
Ông Nguyễn văn Kinh - Tổng Giám Thị
Ông Vũ Đức Thiêm - Giám Thị
Ông Huỳnh Thanh Liên - Giám Thị
Ông Đỗ văn Tôn - Nhân viên PHC
Ông Lê văn Hạnh - Nhân viên Phòng Tài Vụ
Bà Nguyễn thị Thu Ba - Giám thị Khu NT
Cô Nguyễn Thị Mộng Diễm - Nhân viên TV
Cô Nguyễn Thị Thanh - Giám thị
Thiếu Tá Đinh Hợp
Thiếu Tá Lê Văn Út - Giám Thị
Đại Ủy Nguyễn văn Vỹ-Trưởng Khu Nội Trú

Học Sinh

TỔNG HỢP:

Hoàng văn Quỳnh
Hà Xuân Vinh
Nguyễn Ngọc Phương
Nguyễn Ngọc Tùng

KỸ THUẬT:

Nguyễn Kim Chung 73
Nguyễn Như Mạnh73
Nguyễn văn Thành72
?? Tiến KT 72
Hoàng Phan Cư
Nguyễn Ngọc Giao 73
Vô Minh Chánh
?? Khâm
Nguyễn Minh Quỳ'ên
Bùi Vĩnh Phương
Đỗ Khắc Hùng
Đỗ Khắc Nghĩa
Phan Xuân Khải 72
Nguyễn Như Hùng 71
Nguyễn Kim Dung 73
?? Tuất 73
Nguyễn Hoàng Lan KT
Lưu Văn Nhân KT

PHỔ THÔNG

Lê Ngọc Bình 65
NguyễnThị Kim Chi 65

Lưu văn Vị 67

Trịnh Minh Nhật 68
Trần Khả Sơn 68
Nguyễn Thị Chai 68
Nguyễn Hùng Sơn 68
Đình Kỳ Sửu 68
Nguyễn Hữu Hoàng 68

Lê Văn Tuyết 69
Nguyễn Duy Tin 69
Phạm Thị Chiến 69
Phan Văn Vang 69
Lưu Thị Mùi 69

Nguyễn văn Nghiệp 70
Đình Trọng Hưng 70
Trần Thanh Nhân 70
Trương Hoàng Ba 70
Nguyễn Ngọc Anh 70
Nguyễn Ngọc Trinh 70
Vũ thị Mến 70
?? Thâm 70
Hoàng Huyền 70
Vũ Thị Hoa 70
Trần Thị Lan 70

Đỗ Thị Mão 70

Hoàng Vi Anh 71
Nguyễn văn Hiến 71
Lê Văn Phước 71
Nguyễn Thế Hoà 71
Trần Ngọc Tru 71
Hoàng văn Sơn 71
Lê văn Khiến 71
Thê' 71
Đình Thị Mai Quê' 71
Nguyễn văn Long 71
Phạm Đình Cản 71
Trần Thanh Thế 71
Trần Nam 71
Nguyễn Văn Minh 71
Kiểu Công Lý 71

Ngô Ngọc Bằng 72
Phan Thị Yến 72
Nguyễn Thị Ba 72
Phạm TTuyết Hồng 72
Wang văn Chung 72
Trần Đình Đặc 72
Lê Khắc Thế 72
Vũ Văn Khá 72
Lâm Hồng 72
Trần Xuân Hùng 72
Nguyễn Hoàng Hùng 72
Nguyễn Đức Chí 72
Vũ Đình Tế 72
Nguyễn Văn Hải 72
Đoàn Thị Vui 72
Nguyễn Văn Sơn 72
Nguyễn Thị Chi Mai 72
Lê Hoàng Bảo 72

Tăng Lý Công 73
Đèo văn Bắc 73
Cao văn Hải 73
Nguyễn Thị Thu Hà 73
Vũ hữu Đình 73
Phạm văn Quảng 73
Trần thị Tuyết 73
Phạm Thị Nga 73
Giáng Hương 73
Lê Quang Anh 73
Trần Quang Trung 73
Hoàng Thị Mỹ 73
Đào văn Huy 73
Đoàn Đức Phong 73
Nguyễn Anh Phi 73
Mai Cao Tăng 73
Nguyễn văn Phong 73
Nguyễn Đình Vy 73
Phan Cao Chi 73
Đoàn Công Tạo 73
Lê Tuấn Kiệt 73
Phạm Gia Long 73

Nguyễn Đức Thành 73
Đỗ Ngọc Vinh 73

NguyễnTiến Dũng A 74
Đàm Quang Chung 74
Phạm Thị Bạch Vân 74
Nguyễn T ThanhVân 74
Phan văn Phương 74
Trần Văn Trung 74
Nguyễn Đình Sơn 74
Lê Minh Châu 74
Nguyễn Văn Mậu 74
Nguyễn Mạnh Hùng 74
Vũ Sơ Thăng 74
Lê Thị Thu Nga 74
Trần Quốc Minh 74
Nguyễn Thanh Tùng 74
Tử Đức Cường 74
Trương Chí Dũng 74
Nguyễn Xuân Hùng 74

Nguyễn Thành Long 75
Trần Thanh Phong 75
Hoàng Xuân Phúc 75
Đình Thị Nhu 75
Nguyễn văn Hưng 75
Lê Hoài Trinh 75 NT
Đoàn Thị Lan 75
Nguyễn Minh Quy' 75
Trần Hiến 75
Lưu Thị Kim Loan 75
Lê Thị Thanh Đạm 75
Lò Kim Doan 75
Trương Tuyết Dung 75
Trương Thị Vàng 75
Đoàn thị Như Mai 75
Trần Quốc An 75
Lê Đức Sơn Nam 75
Thu Trang 75
Lương Đình Thuận 75
Trần Văn Hùng 75
Nguyễn Kim Thu 75
Vũ Thị Thêu 75
Nguyễn Thị Bích Thùy
Nguyễn Thị Xuân 75
Phạm Đức Vương 75
Lê Ngọc Dung 75
Nguyễn Xuân Hoàng 75
Thu Lang 75
Lê Thị Kim Liên 75

NỘI TRÚ:

Đặng Minh Hùng
Vũ Thị Hoa
Nguyễn Đức Thiệu
Đình Văn Dũng
Nguyễn Văn Thiệu
Nguyễn Thị Huệ

Ban Chấp Hành Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử

Trưởng khối điều hành :
Nguyễn Xuân Hải KT

Thư ký: Võ Minh Phượng TH

Thủ Quỹ: Mai Đức Phú 69

Sinh Hoạt Đối Nội:
Anh Phạm văn Oanh 73

Sinh Hoạt Đối Ngoại:
Anh Phó Thịnh Trương 71

Khuyến Học:
Anh Trịnh Hoài Nam 73 và chị
Bùi thị Nam 65

Tương Thân Tương Trợ:
Chị Phan thị Diệu Hỷ 75

Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử

Địa chỉ liên lạc:
c/o QGNT
10357 Hite Circle
Elk Grove, CA. 95757

Email :
bchgqnt2012@yahoo.com

Trang Nhà:
<http://quocgianghiatu.com>

Diễn Đàn:
gdqgnt@yahoogroups.com

BAN TỔ CHỨC

Anh Phan Nhật Tân Trưởng BTC
Chị Vũ Thiên Kim Thủ quỹ
Anh Đặng Minh Hải Chương Trình
Chị Ánh Nguyệt MC
Anh Đinh Đình Đoàn MC
Anh Phan Nhật Tân Đặc San
Anh Thanh Nguyễn Đặc San
Anh Nguyễn Trọng Phương Đặc San
Chị Nguyễn Thu Tâm Văn Nghệ
Chị Khánh Lan Văn Nghệ
Chị Huỳnh Như Phụ Trách Thứ Bảy
Chị Diệu Hỷ Phụ Trách Thứ Bảy
Anh Phạm Minh Đốc Thông Tin
Chị Trần Ngọc Minh Châu Tiếp Tân
Chị Đỗ Thị Mơ Tiếp Tân
Anh Phó Thịnh Trương Banner-Áo Polo
Anh Huỳnh Khương Trung Vận Chuyển
Anh Mai Đức Phú Du ngoạn
Anh Lưu Văn Phúc Trang Trí

Ban Tổ Chức Đại Hội Quốc Gia Nghĩa Tử chân thành ghi ơn Quý Thầy Cô, Quý Anh Chị QGNT, các Mạnh Thường Quân, các Nhà Bảo Trợ đã giúp đỡ cho sự thành công của Đại Hội QGNT 2017 "Hội Ngộ lần thứ 10" cũng như sự hình thành của quyển Đặc San "Mẹ" Quốc Gia Nghĩa Tử 2017.

- Nguyễn Quang Nhân -
MassMutual Silicon Valley	- Cô Hồ Thị Ngọc Nữ
- Khai Toan Jewelry	- Thầy Phạm Trọng Phu
- Jane Lương - Law Offices of
Andrew B. Shin	- Cô Lê Thị Công An
- Cô Kim Huệ, Queen's Skin
Care	- A. Đan Ngọc Lợi
- Vĩnh Thành Jewelry	- Cô Đỗ Thị Linh
- Aborn Cleaners	- A. Phạm văn Hát KT
- Le Gởi Tiền và Le Travel	- Anh Lê Tấn Hòa QĐA Năng
- Chị Thái Hà - Khỏe Đẹp Vui.	- Cô Lê thị Hoà
- Dân Sinh Media	- Cô Nguyễn thị Hoà
- Trần Phong An - New York
Life	- A. Thái Đỗ 69
- Anh Nguyễn Văn Nhữ, Phở
ABC	- C. Trần thị Tường Vân 75
- Max Precision Machine INC.	- Thầy Đặng Hưng Thịnh và
Cô Đỗ Dương Chi
- Saigon 9 Restaurant, Garden
Grove CA	- C. Nam Bùi 65
- Kelly V Collection Áo Dài	- C. Nguyễn thị Minh Lập 65
- Gởi Quà INC, Westminter CA	- C. Minh Trang (Lisa Cao),
Q.73 ẩn danh
- Thanh Hương Sandwiches.	- C. Lê Ngọc Mai, Q73
- Thuận M. Lưu, DPM, DC, Túc
Khoa-Chính Hình	- C. Phạm Thanh Nga 75
- Tiến Sĩ Phượng Nguyễn - Tax	- C. Ngọc Ánh 72
- Chelsea Truong, Keller Wil-
liams; Stockton CA	- C. Minh Nguyệt 72
- Chị Cúc Trần, iLOOKGOOD	- C. Mơ Đỗ 72
- Chị Sonya Sương Nguyễn	- C. Võ Thị Minh Phượng TH
- Chị Huỳnh Như - Home
Sweet Home	- C. Dương thị Thu Huyền 75
- Thầy Phan Quế QGNT Huế	- AC. Đồng Phạm 65
- Thầy Nguyễn Văn Sâm	- Thầy Cô Trần Thị Chương
- Thầy Cô Lê Quốc Tấn	- Cô Đỗ thị Phụng
- A. Trịnh Hoài Nam 73	- Thầy Cô Nguyễn Văn Thơm
- C. Lê Khánh Hòa 71	- Cô Trương Thế Khôi
- C. Trần Thị Kim Dung 70	- Cô Ngô Đức Hải
- Cô Hoàng Mai Dung	- A. Nguyễn Ngọc Quỳnh 72
- Thầy Phan Văn Cự	- Thân Hữu ẩn danh
- C. Biện thị Ánh	- Thầy Nguyễn Lộc Thọ
- C. Đỗ Thị Nguyệt Nga	- 1 Q72 ủng hộ
- Cô Phạm Thị Bảo Ngọc	- Chị Vân Quỳ Đình Mạc 65
- C. Nguyễn Thị Cẩm Hồng	- A. Trần Đình Ninh 69
	- C. Thuận Châu 72
	- AC. Nguyễn Xuân Hải KT
	- Thầy Ôn Tấn Lượng
	- AC Đỗ Duy Dung 68
	- A. Mai Đức Phú 69
	- C. Trần N. Minh Châu 70

MỤC LỤC

TRƯỜNG CŨ BẠN XƯA

70 - Tản Mạn Về Trường QGNT
76 - Tôi Về Thăm Trường Xưa
77 - Bạn Cũ
95 - Điệp Khúc
96 - Thành Cũ Trường Xưa
Cùng nhiều bài thơ và hình ảnh các nữ sinh QGNT áo trắng thời cấp sách.

SINH HOẠT GDQGNT

14 - Về Chương Trình Vinh Danh Mẹ
54 - Hình Ảnh Thăm Viếng Bó Mẹ
74 - Viết Về Tương Thân Tương Trộ
160 - Đường Đi Đến Ngày Hội Ngộ

CHỦ ĐỀ “MẸ”

7 - Mẹ Tôi
10 - Cảm Ơn Một Lời Ru
12 - Cùng Các Bà Mẹ QGNT
14 - Cảm Nghi Về Chương Trình VDM
16 - Ký Ức Về Mẹ
20 - Mẹ
22 - Mẹ Tôi
26 - Q65 Vinh Danh Mẹ
30 - Như Nước Trong Nguồn
40 - Mẹ Tôi

42 - Nhật Ký Cửa Mẹ
45 - Con Cò
46 - Mẹ Ơi Con Nhớ Mẹ
49 - Mả Ơi
51 - Mẹ Lựa
54 - Hình Ảnh Thăm Viếng Bó Mẹ
60 - Mẹ Mãi Bên Đờ Con
63 - Nhật Ký Mẹ
64 - Một Chốn Đi Về
68 - Giọt Nước Mắt
- Cùng các Trang Thơ viết về Mẹ

TÌM HIỂU

146 - Cổ Sử Việt và Trung Hoa
134 - Tự Học Tiếng Spanish Trên Cell Phone.

VĂN NGHỆ - BÚT KÝ

67 - Nghệ Thuật Clay Flower
78 - Những Ngày Đáng Nhớ
86 - Những Bước Chân Xa
102 - Người Trong Cuộc
109 - Câu Chuyện 40 Năm
112 - Dấu Yêu Xưa
139 - Thăm Lặng
142 - Chiếc Balô Bỏ Lại
152 - Xe Buýt Quân Đội
153 - Vài Nét Về Nhạc Sĩ Chung Quân
154 - Du Lịch Bằng Hình Ảnh
158 - Hình Ảnh Vui, Lạ...
Cùng nhiều Trang Thơ.

LỜI CẢM ƠN:

Xin chân thành cảm ơn quý thầy cô, quý thân hữu, các đồng môn QGNT đã gởi bài vở, hình ảnh... cho Đặc San “Mẹ” QGNT 2017 được thành hình.
Ban Biên Tập Đặc San “Mẹ” QGNT2017

ĐẶC SAN QUỐC GIA NGHĨA TỬ 2017 CHỦ ĐỀ “ MẸ ”

THỰC HIỆN:
Ban Tổ Chức Đại Hội QGNT 2017

BAN BIÊN TẬP:
Phan Nhật Tân 70
Nguyễn Văn Thanh 72
Nguyễn Trọng Phương 74

TRANG BÌA, ARTWORKS:
Ninh Quốc Bảo 73

TRÌNH BÀY, ARTWORKS:
Mai Viết Khánh 73

GÓP MẶT:
Giáo Sư Hoài Thu Phương
Giáo Sư Nguyễn Lộc Thọ
Giáo Sư Nguyễn Văn Thơm
Giáo Sư Võ Kim Sơn
Linh Mục Phạm Trung Thành 73
Giáo Sư Trương Đạm Tuyết
Giáo Sư Nguyễn Văn Sâm
Giáo Sư Trần Hiền Văn
Phan Nhật Tân 70
Phạm Hữu Thừa 72
Nguyễn Đức Công 65
Trần Thanh Nhân 68
Kiều Công Lý 71
Minh Nguyễn 75
Nguyễn Minh Lập 65
Phạm Văn Oanh 73
Võ Thị Minh Phương TH
Nguyễn Văn Thanh 72
Nguyễn Kim Thanh 73
Nguyễn Mạnh Lân KT
Nguyễn Thị Thanh Tuyền TH
Trần Ý Thu 74
Liêu Hậu Sám 70
Phạm Minh Đốc 71
Phạm Trần Lân 71
Lê Khánh Hoà 71
Nguyễn Thu Tâm 70
Dương Thu Huyền 75
Nguyễn Quang Nghinh 73
Trần Thanh Thủy 72
Ánh Nguyệt TH
Bằng Lăng Võ Thị Nhật Lệ 75
Đỗ Thị Mơ 72
Vũ Thái Loan 72
Ngọc Ánh 72
Lê Minh Nguyệt 72
Đỗ Hoa 73
Lê Bình Minh 75
Ngô Thị Thanh Vân
Nguyễn Thị Anh
Đình Hiệp
Phan Thị Hạnh QGNT Huế
Kim Chi QGNT Huế
Ngọc Ánh QGNT Đà Nẵng
Nguyễn Ngọc Hải
Lê Tấn Hòa QGNT Đà Nẵng
Lê Dũng 75
Nguyễn Thị Kim
Nguyễn Thị Nhiên 70
Lê Văn Lăng 73

Lời Mở Đầu

Từ lần hội ngộ đầu tiên trên đất khách của những thành viên thuộc Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Tử đến nay, một phần tư thế kỷ đã qua. Cảnh tuy đã khác, nhưng người vẫn còn đây, vẫn còn tắc lòng đau đáu nhớ về một cội nguồn không dứt bỏ được. Cây rừng tuy ngàn tuổi, mãi hàm ơn nhánh rễ ban đầu. Huống chi là một con người, ai quên được công sinh dưỡng của quê hương lòng Mẹ?

Hơn bốn mươi năm đã qua, có những người đã lìa bỏ nơi chôn nhau cắt rốn lâu rồi, thành những cụm mây quện hoài trên đỉnh núi; cũng có những người thành lá rụng về nguồn cội trong mơ bên giòng sông cũ bến bờ xưa; cũng có người còn lang thang đời phiêu bạt mong ngày về khơi bếp lửa chiều bên bờ đê ruộng lúa quê nhà, ngả lưng trên chiếc võng nghe tiếng ru ca dao văng vẳng sau hàng tre lá ngọn. Và thấy mình trở thành thơ bé, tung tăng chạy theo chân mẹ mỗi buổi chợ về, hay bịn rịn nhìn theo tà áo nâu vành nón lá khuất sau cổng trường buổi đầu đi học, thêm được bàn tay mát rượi ấp trên vầng trán những khi trở gió se mình, húp miếng canh thiên lý ngoài giàn hoa che sân nắng, nghe chuyện kể về một quê ngoại từ những đêm bình yên trăng sáng đến những ngày bình lửa ngút trời, hồi tưởng lại đời mẹ đời con lãng bạt phiêu bồng theo vận nước.

Đặc San Mẹ viết về những người từ mẩu tay mềm chân yếu nhưng đôi vai lại gánh cả giang sơn và nghịch cảnh. Là những lời thổn thức chân thành của đứa con mãi cuộn mình trong vòng che ấm áp của từ thân, là những nỗi đau rất xót khi cuộc chia ly trần thế trở thành hiện thực, là những khắc khoải khôn nguôi khi niềm hiếu kính chưa tròn lòng đến đáp.

Đặc San cũng là nơi ghi lại dấu hằn tâm khảm hướng vọng về một quê hương mù khuất, một dân tộc nổi chìm sau bao lớp sóng phé hưng với âm mưu xóa nguồn chắt gốc. Là những ấm nồng khi nhớ về trường cũ, thấy cô xưa, bạn hữu năm nào, khi chiều trời bằng lăng, cuộc nhân sinh thấp thoáng dấu phai mờ, để cùng hồi ức, cùng cảm ơn đời, cảm ơn người, những thiện tri thức đã hết lòng đỡ nâng dìu dắt cho ta được nên người uống nước nhớ nguồn xưa.

Thời gian vô tình như nước đi không trở lại, nhưng không thể cuốn trôi những ký ức một đời, một thời về một hay nhiều người đã ghi dấu đậm sâu trong mỗi chúng ta. Vì mỗi người đều có một quê hương cư ngụ và một quê hương tâm hồn. Và cả hai quê hương đều chỉ bắt nguồn từ một nơi duy nhất: Lòng Mẹ.

bbt đặc san Mẹ 2017

Hoài Thu Phương

Ba tôi đi lính lên đến chức Đại Úy. Ba tôi thuộc binh chủng Thủy Quân Lục Chiến, tiểu đoàn 2 "Trâu Điên". Ông "chạy" gia đình như cách "cai trị" lính.

Mẹ tôi hiền lắm, về làm vợ ông "sĩ quan trâu điên", mẹ tôi được Ba thương mến quý yêu, lo lắng, chu toàn cho cuộc sống gia đình hạnh phúc lứa đôi. Ba tôi bận việc nước, lo cho lính tráng. Mẹ tôi sinh được hai chị em tôi. Ba tôi bận rộn cuộc đời quân ngũ nay đây mai đó nên Mẹ tôi ở nhà nuôi dạy chúng tôi.

Biến cố 75 đến như một cơn bão quét sạch tất cả sự bình yên giống như một cuộc đổi đời, tất cả mọi việc bị đảo lộn một cách bất ngờ, quá nhanh và quá bạo tàn, quá khủng khiếp! Mọi người đều nín thở đưa mắt nhìn nhau trong niềm khiếp sợ mệnh mang!!

Ba tôi phải ra trình diện, đi "học tập". Những năm tháng "học tập" mùt mùa, từ Nam ra Bắc, Ba tôi bị tra tấn, trừng phạt, nhện ăn, nhện mặc!

Ba tôi là một thư sinh trước khi vào lính. Thư sinh là trời gà không chết.

Khi vào trại "cải tạo", Ba tôi phải đi đốn tre, đốn củi, phải cuốc đất trồng khoai, trồng sắn ... "Lao động là vinh quang", vậy mà mỗi ngày chỉ được ăn vài củ

khoai, vài cọng rau muống luộc, chấm với nước muối! Cộng sản "trả thù" quân lực VNCH bằng cách "kiểm soát bao tử". Bao tử lép xẹp không còn đầu óc đâu mà nghĩ đến chuyện chống đối, đối quá không thể chạy trốn nổi!

Sau 8 năm "học tập", ba tôi được trở về nhà với tấm thân còm cõi, da bọc lấy xương!

Ba tôi phải học đủ "nghề mới" để kiếm cơm .., Ba tôi làm thợ sửa xe đạp, bán quần áo cũ ở chợ trời phụ với mẹ tôi, chạy xe ôm, đi buôn bia lậu, v.v ...

Sau hai năm tại ngoại "quản chế" (về nhà nhưng vẫn bị "tù treo", phải đi trình diện hàng tháng), Ba tôi đi học nghề làm ghê, làm tôm (với mục đích có cơ hội sẽ đem cả gia đình đi vượt biên).

Không ai ngờ, mộng "xuất ngoại" cùng gia đình chưa thành thì Ba tôi đã vội vã đi về bên kia thế giới!!!

Bà ngoại tôi thương con rể (Ba tôi) lắm. Đầu năm bà đi xem bói cho Ba vì năm đó Ba tôi năm mươi ba tuổi.

Ông thầy bói bốc quẻ, tính toán làm sao, nói "năm ni, sợ Ba tôi tránh không khỏi tử vong".

Ông thầy bói này cả gia đình tôi ai

cũng ghét. Ông nói lão ăn tiền chứ làm gì có sự thật là năm ni, năm mươi ba tuổi Ba tôi sẽ bị chết. Ông này nói tầm phào, ai năm mươi ba tuổi đều chết à?

Ba tôi bị ảnh hưởng của lời nói đó, ông lo lắng lắm, về nhà sắp đặt lại tất cả, đem tàu đi bán ... Ai cũng ngạc nhiên.

Ba tôi sắm tàu ra mục đích là đi trốn Cộng sản độc ác, nhưng lại may mắn làm ăn được mùa, có đồng ra đồng vào, thư thả hơn một chút.

Ba tôi là một người đàn ông quán xuyến, sau khi ở trại "cải tạo về ông làm đủ nghề, đầu óc rất sáng tạo. Ông lo lắng cho vợ con lắm. Mẹ tôi vẫn tiếp tục buôn bán quần áo cũ và thuốc men ở chợ trời.

Sau 75, Mẹ tôi từ một người vợ sĩ quan chân yếu tay mềm, phải lặn lội bưng chải kiếm ăn, lớp dành dùm bởi xách cho Ba tôi, lớp nuôi chị em tôi ăn học.

Giống như một điểm báo trước, Ba tôi tâm sự với người bạn thân: "tôi xem bói, họ nói tôi không thể tránh khỏi cái chết năm này. Tôi chết cũng được nhưng vợ tôi không ai lo lắng, giúp đỡ, dìu dắt cho bà ấy, quá tội nghiệp!"

Có lẽ lao động quá vất vả và thiếu ăn trong trại tù Cộng sản, sau tám năm Ba

tôi vác về nhà được một cái xác thân da bọc lấy xương! Nhưng vì đói quá đầu gối phải bò, Ba tôi phải lăn lộn kiếm tiền nuôi vợ con nên kiệt sức lực!

Ba tôi chết vội vàng sau một giấc ngủ dài!!! Mẹ tôi quá đau khổ, chết ngất, chết lịm đi mấy chục lần!!!

Bất ngờ người chồng thân yêu bỏ mình ra đi vĩnh viễn ... Bao nhiêu năm ông ấy bị tù đầy, còn nuôi hy vọng ông trở về ... Bây giờ thì còn gì nữa mà mong với chờ!!!

Trời đất ơi sao con khổ thế này, chồng đi tù "cải tạo" về, chưa vui xum họp đã sầu chia ly!!!

Mẹ tôi than vãn khóc lóc, không tha thiết gì chuyện ăn, chuyện ngủ nữa. Mẹ nằm đó nhắm nghiền mắt lại, muốn chết theo Ba luôn. Nhìn hai đứa con nhỏ đại mỗ côi cha quá sớm, Mẹ càng đau đớn xót xa!

Phần thương con, phần nhờ lời khuyên lớn an ủi của bà con, bạn bè, Mẹ tôi dần dà chịu ăn uống trở lại.

Nhờ các chú, các bác, các cô, các dì trong khu hội đến tụng kinh, Mẹ tôi cũng bắt chước tụng niệm cầu nguyện cho Ba tôi.

Nhờ chú tâm tụng kinh cầu nguyện, và nhờ thời gian là liều thuốc giúp mình với đi nỗi đau khổ mất đi người chồng kính yêu, như trận bão kinh hoàng của cuộc đời tình cảm yêu thương vợ chồng!

Mẹ xin vào các hãng tôm, cua, để làm việc kiếm tiền nuôi chị em tôi. Nếu hãng tôm có việc thì Mẹ làm ở hãng tôm ... rút đầu tôm, bỏ tôm vào hộp cho họ bán. Hôm nào hãng tôm không còn việc thì chạy qua xin làm ở hãng ghẹ.

Ở hãng ghẹ, Mẹ cắt thịt ghẹ, thịt trắng bỏ riêng vào một hộp, thịt đen (ở 2 càng cua) thì bỏ riêng một hộp, để người ta bán.

Mẹ phải đi làm từ 3 - 4 giờ sáng, mỗi lần

Mẹ thức dậy đi làm, tôi cũng thức giấc lén nhìn theo Mẹ ... Giờ này người ta đang say trong giấc ngủ mà Mẹ phải dậy đi làm để kiếm tiền nuôi chị em tôi ăn học, tôi thương Mẹ lắm.

Mẹ đi làm họ trả rất ít tiền, nhưng có việc là mừng lắm rồi!

Tôi là con út, lại là con trai, nên Mẹ thương tôi rất nhiều. Hôm nào Mẹ đi chợ về, tôi cũng có quà.

Những hôm trời mưa gió bão bùng, sấm nổ vang rền, tôi thương Mẹ quá và lo sợ vô cùng ... sợ cơn sét điện, trời đánh vào Mẹ!!!

Nhìn trời mưa nặng hạt, gió lạnh tận xương ... mà Mẹ phải đạp chiếc xe đạp cũ kỹ đi gần 20 km mới đến chỗ làm, lòng tôi bần khoản xao xuyến ...

Tôi đứng nhìn theo Mẹ cho đến khi không còn thấy chiếc bóng cô đơn, cỡi trên chiếc xe đạp cũ rách cố gắng sức lên mà đạp nữa tôi mới trở lại giường. Tôi không tài nào chợp mắt được, thương Mẹ quá. Hình ảnh Mẹ, gầy còm, cô đơn đạp xe đi một mình giữa đêm tối mênh mang, lạnh lùng. Mẹ ơi! Con thương Mẹ quá mà không biết làm sao được!?

Sao Mẹ còn trẻ mà tóc Mẹ mau bạc quá! Nhìn tóc Mẹ bạc màu, con lo âu chi xiết kể.

Con thấy Mẹ một thân đơn chiếc, ngày đêm lặn lội đi cày kiếm cơm nuôi chị em con, con thương Mẹ tha thiết.

Tôi thường quần quít bên Mẹ, sờ vào bàn tay chai nám của Mẹ, mà lòng xót xa. Mẹ làm việc lao động, cực nhọc quá nhiều Mẹ ơi!

Mẹ thường hỏi tôi, sau này lấy vợ rồi con còn thương Mẹ không?

- Con không lấy vợ!

- Sao vậy?

- Con muốn ở với Mẹ suốt đời ... Con

thương Mẹ lắm!

Cả hai Mẹ con cùng cười

Những ngày mùa Đông rét mướt tôi nhắc Mẹ trùm khăn, đeo bít tất, và mặc áo thật nhiều cho ấm.

Tôi sợ Mẹ bệnh! Khi chị em tôi bệnh, có Mẹ săn sóc ... Khi Mẹ bệnh, chúng tôi chẳng biết làm gì để giúp Mẹ!!!

Mẹ chưa bao giờ nghĩ đến tấm thân của Mẹ, Mẹ chỉ lo cho chúng tôi ăn no - mặc ấm và nhắc nhủ chị em tôi cố gắng học hành cho thật giỏi.

Chúng tôi muốn đi học hè hay học thêm, biết Mẹ nghèo, nên không dám nói.

Nghe đến chuyện học thêm, Mẹ tôi vội vã:

- Các con cứ ghi danh học thêm đi, mẹ có tiền, mẹ lo được mà.

Tôi biết Mẹ sợ chị em tôi buồn nên nói dối! Mẹ làm việc kiếm được rất ít tiền.

Mỗi lần kỳ giỗ hay có bà con đến thăm, Mẹ phải hỏi vay tạm hàng xóm rồi xoay xở trả lại sau.

Lúc Mẹ nói "các con cứ học đi, mẹ lo được ...", tôi níu áo chạy theo Mẹ, thấy mắt Mẹ đỏ hoe!

Mẹ khóc à? - Tôi hỏi.

- Mẹ đừng lo tiền học cho chị em con ...

- Bây nào, các con muốn học thêm, cứ học mẹ lo cho.

- Không mẹ ạ.

- Tại sao không hả con?

- Tụi con kiếm được tiền mà.

Mẹ tôi cười oà ... Làm sao kiếm được tiền?!!!

- Chị em con đi bán vé số.

- Không được đâu các con ạ. Mẹ chỉ muốn các con ăn học nên người cho ba con vui lòng ở tuổi vàng. Nếu các con lo làm kiếm tiền, xao lãng, bỏ bê chuyện học hành, ba con sẽ buồn lắm, mẹ cũng vậy.

Tôi ôm chầm lấy Mẹ, khóc nức nở, quá vui sướng thấy Mẹ thương mình thật nhiều.

Mẹ ơi, sao Mẹ thương chúng con nhiều quá vậy? Còn Mẹ thì sao? Thân thể Mẹ hao mòn, tàn tạ từng ngày, chị em con lo quá. Sức khỏe của Mẹ quá yếu kém mà Mẹ gắng sức bò la, bò lết kiếm tiền nuôi con. Con thương Mẹ quá!

Chị em con chỉ thích lớn mau đi làm phụ giúp Mẹ, đền ơn Mẹ một phần nào.

Mẹ còn trẻ sau ngày Ba mất, biết bao nhiêu người xin chấp nối với Mẹ mà Mẹ đã nhất quyết từ chối. Mẹ chấp nhận sống đời đơn lẻ để nuôi dạy chị em con.

Mẹ hiểu chúng con bị thiếu thốn tình thương của người cha kính quý, nên Mẹ cố gắng bù đắp cho chúng con thật nhiều.

Mẹ ơi, Mẹ hy sinh cả cuộc đời son trẻ cho chúng con, làm sao chị em con có thể đền trả công ơn trời bể của Mẹ!

Chúng con chỉ biết hàng ngày cầu nguyện cho Mẹ nhiều sức khỏe để Mẹ sống đời với chúng con.

Con vui sướng nhất là những lúc được sà vào lòng Mẹ, được Mẹ ấp ủ trong vòng tay yêu thương của Mẹ. Con cảm nhận được hơi ấm Mẹ truyền qua từ trái tim to lớn hơn biển cả, Mẹ ơi con thương Mẹ quá.

Bao nhiêu nhọc nhằn vất vả, bao nhiêu thiếu thốn miếng ăn thức mặc, Mẹ cứ mang một mình!

Mẹ lo âu nhiều vì chị em con còn nhỏ chưa tự lập được, Mẹ nhịn phần ăn của Mẹ cho chị em con ăn.

Khi nào không mua được gạo, Mẹ nấu cháo cho chúng con ăn và nói Mẹ đã ăn trước no rồi!

Mẹ làm việc quá cực nhọc lại thiếu ăn uống, nghỉ ngơi. Hàng ngày phải đạp xe đi làm quá xa, Mẹ bị kiệt sức là đúng rồi!

Lúc Mẹ ngã bệnh, chúng con lo lắng lắm!

Bạn bè của Mẹ, bà con xóm giềng, ai chỉ bảo cái gì con cũng làm theo ... Họ giúp Mẹ mình khỏi bệnh mà ...

Trong trí não non dại của con, con thấy rõ ... hình dung ra được tấm thân gầy

còm của Mẹ ... "lao" đi trong bóng đêm mênh mông, sương mờ ảo! Con thương Mẹ đứt cả lòng mà không làm chi được cả!!!

Mẹ xông pha sương gió kiếm cơm nuôi chị em con giống như những người chiến binh xông vào trận tuyến để truy lùng quân thù. Mẹ ơi! Con thương Mẹ quá.

Ông trời ơi ... sao ông ác quá, ông không chịu lòng người ... Tôi oán giận ông lắm! Tại sao ông bắt Mẹ tôi bệnh vậy?

Mẹ tôi nằm như một cái xác mằm khô, không ăn, không uống được ... quá khổ thân!!!

Ông trời ơi ... sao ông nỡ cướp mất Mẹ hiền của chúng tôi?

Mẹ ơi, chị em con chưa làm được gì để đền đáp công lao trời biển của Mẹ, sao Mẹ nỡ bỏ chúng con mà đi??! Mẹ bảo Mẹ thương chúng con nhiều lắm, sao Mẹ bỏ chúng con bơ vơ!!!

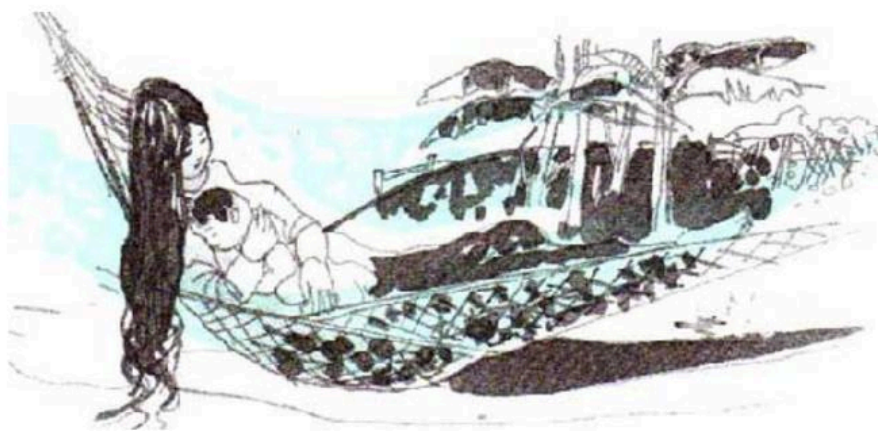
Mẹ chạy ăn, chạy mặc cho chị em con. Dù túng quẫn Mẹ vẫn vay đường này, đắp đường kia cho chị em con ăn học. Áo quần, sách vở, giày dép mẹ sắm đầy đủ, Mẹ không chịu để con thua kém người ta!!! Tuổi trẻ mà, Mẹ sợ tụi con so sánh với chúng bạn rồi tủi thân, tội nghiệp cho tụi con.

Con giận Mẹ lắm ... Mẹ nói Mẹ thương chị em con nhất đời, sao Mẹ bỏ chúng con mà đi! Mẹ ơi, làm sao con tìm lại được Mẹ để lo âu, săn sóc cho Mẹ??! Làm sao con tìm được một người Mẹ tuyệt vời như Mẹ của con!!!

Mẹ ơi! Chúng con quá bất hạnh không còn được nghe Mẹ nói, Mẹ cười ... Không còn được Mẹ vò đầu, xoa tóc! Mẹ ơi! Thương lắm, Mẹ ơi ...!!!

Hoài Thu Phương
Cựu Giáo Sư QGNT Sài Gòn.

Cám Ơn Một Lời Ru

Các anh chị và các bạn thân mến.

Mình lấy chủ đề một chương trình ca nhạc của đài Truyền Hình Vĩnh Long mà đặt tên cho tập bút chia sẻ với các anh chị và các bạn hôm nay.

Xin phép bỏ ra ngoài những suy nghĩ mang tính thù hận hay đậm màu sắc chính trị quyền lực, mình chỉ xin chia sẻ với tâm tình của mình, một thế hệ lớn lên giữa thời tao loạn, chứng kiến biến cố kinh hoàng 1975, rồi sống và tiếp tục sống trong đất nước liên tục suốt 42 năm qua khi thay đổi chế độ, và ghim mình trong những đổi thay của đất nước. Dĩ nhiên làm người trong xã hội không ai trong chúng ta có thể sống mà không tham gia vào chính trị theo nghĩa chính trị là sự phân công xã hội và tổ chức xã hội, nhưng trong cuộc gặp gỡ của đặc san này chúng ta đã chọn là sự chia sẻ tâm tình dành cho những người mẹ của chúng ta, và chia sẻ cho nhau những tình cảm gắn bó của những người đã một thời sống dưới một mái trường, vì thế tranh luận sẽ dễ làm sứt mẻ tình bạn không đáng phải sứt mẻ như vậy.

Đã có những năm tháng dài mình gần như thất vọng lớn về nền ca nhạc ở nước nhà, là một người không chuyên nghiệp nên mình không dám bình luận, vì có thể mình chỉ sống với quá khứ, với những tâm tình của quá khứ, và chắc là mình đã lớn tuổi nên không dễ hoặc không thể hiểu được thế hệ trẻ hơn, nhưng quả thực dù có cố gắng nghe mình vẫn thấy con đường âm nhạc ở trong nước lâm vào bế tắc. Trong nhiều năm không thấy một

bài nhạc nào bùng lên và tồn tại với thời gian, nhìn những ca sĩ trẻ rồi chuyển dần sang tuổi xế bóng họ loay hoay với những câu hát với những cảm xúc rất dễ nhận ra giả tạo, không phải họ không có giọng hát hay, nhưng hình như họ không có điều kiện để diễn tả và biểu diễn cái tài năng trời ban cho họ.

Gần đây đài Truyền Hình Vĩnh Long diễn ra hàng loạt các chương trình ca nhạc mang màu sắc khác thường, cái khác thường đó nhanh chóng thu hút nhiều người theo dõi, làn sóng theo dõi kéo một số đài truyền hình khác cũng dựng các chương trình tương tự, người ta đã gọi những chương trình đó theo một tên gọi ước lệ : Boléro, đánh dấu sự hồi sinh giọng nhạc Boléro. Ở đây xin nói ngay rằng mình hiểu chữ Boléro theo nghĩa hiện thời ở Việt Nam là giọng nhạc trữ tình mang âm hưởng, màu sắc của giọng nhạc lưu hành trong các thập niên 60, 70 ở miền nam Việt Nam, kể cả nhạc tiền chiến, không nhất thiết phải là điệu nhạc Boléro.

Nghệ thuật nói chung và âm nhạc nói riêng làm nên tính cách của một xã hội, một dân tộc. Nhìn vào xã hội Việt Nam hôm nay, những ai còn có lương tri không thể không ngao ngán nếu không muốn nói là thất vọng, bên cạnh những thất bại thảm hại về kinh tế (tụt hậu sau cả Cambodia và Lào), luân lý và giáo dục cũng bị phá sản hoàn toàn, những giá trị ngàn đời của người Việt về tình cảm, hôn nhân, gia đình, bằng hữu, ... bị phá vỡ, thay vào đó là bạo lực, gian dối, phản bội, lọc lừa, ... mặc sức chiếm hữu. Giữa cảnh hỗn mang ấy, một số các chương

trình ca nhạc nói trên đã gây xúc động cho các khán thính giả, người lớn cũng như các bạn trẻ và cả trẻ em khi theo dõi, cứ nhìn những giọt nước mắt lăn dài trên má người xem sẽ thấy, theo dõi trên màn hình, nhiều lần mình đã không ngăn được nước mắt. Sự mạng của nghệ thuật là đánh thức cảm xúc, hoặc xây dựng cảm xúc, cảm xúc là bước đầu của nhận thức dẫn đến hành động. Những bài nhạc diễn tả tình cảm lứa đôi trong sáng, tình khôi, thủy chung dầu khổ đau vì chia lìa đôi ngả, những tình bạn trung tín dầu đường đời ngăn cách, những phút giây đầm ấm tình mẹ cha, anh chị em ruột thịt trong gia đình, ... được diễn tả trân trọng, được đón nhận với những không gian ấm áp và những khán giả hạnh phúc vì được no nê bữa tiệc nghệ thuật âm nhạc, dù mới chỉ là dẫn nhau về chiêm ngưỡng những “lâu đài” cổ của quá khứ, nhưng điều gì ngăn cấm sẽ có những sáng tác tương lai.

Trong những thành quả kể trên, chiều tối ngày thứ Sáu 12 tháng 5 năm 2017, đài Truyền Hình Vĩnh Long 1 đã cho phát hình một chương trình dự thi âm nhạc có tên : Ngôi sao phương nam, đêm đó là vòng bán kết, chủ đề cho các đội dự thi là : Cám ơn. Nhóm ca nhạc Phương nam (là một trong ba nhóm vào tới vòng bán kết) trình diễn vở ca kịch : Cám ơn một lời ru. Vở ca kịch này đã lấy nước mắt của bao nhiêu khán giả tại trường quay cũng như các khán giả theo dõi màn hình nhỏ, không chỉ là cảm xúc khi bị chìm vào ánh đèn sân khấu, nhưng là “bật dậy chạy về ôm lấy mẹ mà hôn nếu những ai còn mẹ”. Những ca sĩ, kịch sĩ trẻ đã khóc, đã cười, đã dẫn dắt người xem nhớ về mẹ

Chắc hẳn hoàn cảnh chúng mình còn biết ơn và nhớ mẹ hơn ai hết. Để tang chồng khi còn rất trẻ, hoặc cả đời bên người chồng tật nguyên trở về sau chiến tranh, mẹ chúng mình đã hy sinh tuổi xuân xanh với những ước mơ rất bình thường của người thiếu phụ, oằn lưng gánh cuộc đời, tần tảo vất vả, nước mắt nhiều hơn nụ cười, đầu tắt mặt tối vì đàn con.

QGNT73 thăm viếng thân mẫu Cha Vinh Sơn

mình với lòng biết ơn chân thành, sâu xa, triu mến. Các diễn viên trong các vai là con, là mẹ đang mang thai, là anh, là chị, là em đã sống rất thật các cảm xúc khi cùng nhau nhắc về mẹ mình. Nhắc đến mẹ, những kỷ niệm về mẹ, những lời của mẹ, ... bằng những lời lẽ tình cảm, trân trọng và thiêng liêng. Mình cũng nhớ mẹ mình lắm và mình cũng đã khóc, nước mắt của một người đàn ông tuổi đã xế chiều nhớ về mẹ mình.

Chắc hẳn hoàn cảnh chúng mình còn biết ơn và nhớ mẹ hơn ai hết. Để tang chồng khi còn rất trẻ, hoặc cả đời bên người chồng tật nguyên trở về sau chiến tranh, mẹ chúng mình đã hy sinh tuổi xuân xanh với những ước mơ rất bình thường của người thiếu phụ, oằn lưng gánh cuộc đời, tần tảo vất vả, nước mắt nhiều hơn nụ cười, đầu tắt mặt tối vì đàn con. Khi còn trẻ chúng mình không thấy hết được những lao đao khổ nhọc của mẹ....Chỉ khi tuổi đời chồng chất, khi cuộc đời vật chúng ta “lên bờ xuống ruộng”, khi chúng ta cứu mang con cái, làm cha hoặc làm mẹ, rồi bây giờ làm ông làm bà, nhọc nhằn với từng đứa con từ bé cho đến lớn, xong con rồi đến cháu, mới thấy hết được tấm lòng bao la của mẹ, mới hiểu thấu trái tim thăm thẳm tình yêu của mẹ.

Mình tham gia chương trình “Tri ân TPB - VNCH”, những lần họp mặt sinh hoạt các anh em TPB - VNCH, mình luôn bị xúc động bởi hình ảnh những người vợ bên người chồng thân thể mang đầy thương tích, thể hệ TPB. cha chúng mình không còn nữa, giờ chỉ còn những người què cụt đui mù thuộc thể hệ chúng mình, tri ân các anh đã bỏ tuổi xuân và thân thể nơi chiến trường, thương các anh đã cam

chịu nhằn nhọc đi qua trong tủi buồn nhiều năm tháng, những niềm tri ân và thương cảm dành cho các anh không bằng những cảm xúc dâng trào khi gặp các bà, những người đàn bà tôi kính trọng và phải “phong thánh”, vì người đàn bà ấy, không xinh

đẹp trong bộ quần áo trắng tinh, không giàu kiến thức như những người tất bật nơi hành lang các bệnh viện, nhưng những con người đó đúng là “thiên thần áo trắng” vạn lần hơn các thiên thần nào khác ở trần gian. Mình đã có được những giây phút thần tiên ngồi nghe những thổ lộ của vợ những người TPB. - VNCH. làm thiên thần cho các ông suốt hơn 42 năm qua. Mình đã không cầm được nước mắt khi nghe biết bà chính là người đã bế người đàn ông cụt cả hai chân, vết thương còn đỏ máu, nằm lê lết ở cửa Tổng Y viện Cộng Hòa sau ngày 30/4, người đàn ông què đó làm chồng bà sau những ngày được chăm sóc. Mình đã được gặp bà, người nhặt ông ở cửa Tổng Y viện trong những ngày hè máu đỏ, ngày ông mò mẫm loạng quạng với hai hốc mắt sâu hoắm, nước đỏ nước vàng rỉ chảy trên gương mặt đau thương, bà làm mắt của ông từ ngày ấy, bờ vai bà nghiêng đi hẳn một bên vì thời gian, vì lao nhọc và cả vì ông vịn vào. Nhiều trường hợp như vậy.... Ôi những hy sinh tràn ngập yêu thương không sách

vở nào ghi.

Tôi nhận ra hình ảnh của mẹ tôi, mẹ của các bạn tôi trong ngôi trường của những đứa con vắng cha nơi những bà vợ của các TPB. - VNCH mà tôi đang gặp mỗi ngày, bây giờ đối diện với nhiều hoàn cảnh, nhiều tình huống khác nhau tôi mới thấy rõ hơn gương mặt của mẹ chúng ta.

Nhiều năm nay, bạn bè chúng ta có chương trình “Vinh Danh Mẹ”, thật cao quý và thật nhân văn, những người bạn bước sang quá lục tuần vẫn nhớ, vẫn thương, vẫn vượt qua bệnh tật và tuổi tác để cùng nhau đi thăm mẹ, những người mẹ ít ỏi còn lại gần “tuyệt chủng” rồi. Cùng với lời «cám ơn một lời ru», xin cảm ơn các bạn đã nuôi dưỡng lời ru ấy.

Saigon, chiều một ngày tháng năm 2017
Lm. Vinh Sơn Phạm Trung Thành, C.Ss.R
Q.73.

Cùng Các Bà Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử

Bảng Vinh Danh các Bà Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử của các Quốc Gia Nghĩa Tử được trình bày trang trọng trong kỷ yếu 2013 – Năm Mười Năm Quốc Gia Nghĩa Tử – trang 290 .

Bảng Vinh Danh đã tuyên dương 200.000 quả phụ của các tử sĩ và 1.000.000 bà vợ của các thương phế binh Việt Nam Cộng Hòa .

Bảng Vinh Danh ca ngợi đức hy sinh vô bờ bến, lòng quả cảm kiên cường lớn lao, vượt mọi thử thách khó khăn trong cuộc sống để đưa các con đến thành công .

Đúng vậy, các Bà Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử không là Những Người Mẹ Tuyệt Vời Bình Thường mà đó là Những Người Mẹ Trên Cả Tuyệt Vời .

Cũng trong kỷ yếu trên, tôi có bài viết “Năm Mười Năm Nhìn Lại” . Trong bài viết đó có đoạn “Tuy nhiên lòng tôi vẫn nghĩ sự cố gắng giảng dạy và tình thương

đem lại cho các Quốc Gia Nghĩa Tử chỉ là bốn phần đối với thân phụ của các em mà thôi . Đó là những anh hùng đã hy sinh xương máu để tôi được yên lành ở hậu phương, để lại cho chúng tôi những người con ngoan giỏi mà nay đã tự lực, trưởng thành” .

Thật là một sự thiếu sót trầm trọng không thể tha thứ khi tôi quên nghĩ đến công lao vĩ đại của các Bà Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử . Tôi xin các Bà Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử tha thứ sự sơ sót của tôi .

Nhân đó tôi không nghĩ lời vàng của một thi sĩ nổi tiếng người Anh ở thế kỷ 17 – thi sĩ George Herbert – “Một bà hiền mẫu đáng giá như cả trăm thầy giáo” (One good mother is worth a hundred schoolmasters) là quá đáng, mà tôi cho là

BẢNG VINH DANH

Trong mọi cuộc chiến, những tang thương và tàn phá để lại cho một hay nhiều thế hệ những đau đớn tinh thần và những khó khăn trong cuộc sống, trong đó, mất mát to lớn nhất đến với từng gia đình của những người hy sinh cho cuộc chiến.

Những mất mát này hẳn nhiên sẽ phá hủy tương lai của những đứa trẻ có những người cha đã nằm xuống hay đã hy sinh một phần thân thể cho lý tưởng trong cuộc chiến.

Trong cuộc chiến Việt Nam, đã có hơn hai trăm ngàn chiến sĩ tử trận và hơn một triệu thương phế binh, để lại từng đó gia đình được cứu mang bởi những phụ nữ, những người vợ lính.

quá đúng .

Và sau đây tôi mạn phép góp vài lời vàng vinh danh các bà mẹ nói chung, như lời tạ lỗi với Các Bà Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử .

1. Mẹ là đại diện Chúa Trời – Mẹ thay Thượng Đế cả đời giúp con (God could be not everywhere and therefore he made mothers – Tục ngữ Do Thái) .
2. Mẹ là bản đồ, mẹ ơi – Dẫn con từng bước nên người khôn ngoan (She's the map you follow with every step you take) .
3. Mẹ là quan trọng nhất đời – Không ai thay thế được người con yêu (Mom, you're such an important person in my life . Nobody can replace you) .
4. Mẹ là tiếng lá rì rào – Trên đường con bước, nhạc nào êm hơn (She's the whisper of the leaves as you walk down the street) .

5. Mẹ là tiếng mưa êm đêm – Cho con giấc ngủ, tăng thêm mộng lành (She's the sound of the rain that lulls you to sleep) .

6. Mẹ là hương vị thức ăn – Hương hoa con hái, ai bằng mẹ tôi (She's the smell of certain foods you remember, flowers you pick, the fragrance of life itself).

*Thầy giáo dạy Vạn Vật Nguyễn Văn Thơm tại trường Quốc Gia Nghĩa Tử từ 1963-1973
Hình thầy Thơm ngồi bên tay trái tại trại hè ở Vũng Tàu.*

Mẹ ơi xin hãy ngủ yên

Tóc Mẹ bạc, vừa ngoài ba mươi tuổi!
Chỉ một mình thui thủi với đàn con
“Vị Quốc Vong Thân”, Ba, phận đã tròn
Để lại Mẹ héo hon, bao thương nhớ!

Bước thấp, bước cao, Mẹ về phố chợ
Xa Cà Mau, vùng nước lợ dân hiền
Mẹ tập tành mưu sống giữa đảo điên
Nuôi con đại, ưu phiền chi xiết kể

Mấy mươi năm qua, cuộc đời dâu bể
Mẹ đã già, con cũng đã lớn khôn ...
Trên đường đời, con vượt núi trèo non
Bên gối Mẹ, vẫn là con của Mẹ

Ngày vẫn qua, gia đình mình vui vẻ
Đàn cháu con quần bên Mẹ hàng ngày
Nhưng Mẹ ơi ... đau xót tự hôm rày ...
Con hựt hắng ... Mẹ đâu mà nương tựa!!!!???

Mẹ không còn để chờ con về nữa!!!
Căn phòng không vắng bóng Mẹ từ đây!!!
Thói quen xưa ... thăm hỏi Mẹ mỗi ngày ...
Giờ lạc lõng trong không gian trống vắng

Con sợ lắm cái lạnh lòng im vắng ...
Mẹ đi xa ... rũ bỏ nợ trần ai ...
Bốn phận đã xong, con cháu thành tài
Mẹ chấp cánh bay về miền Cực Lạc

Tiến Mẹ hôm nay về lòng đất mát
Tim nhói đau theo tiếng nhạc từ ly!!!
Nói làm sao, Mẹ ơi, nỗi sầu bi
Con mất Mẹ, ôi đời con sầu khổ ...

Con mất Mẹ rồi (!) như trời sập đổ
Vì với con ... Mẹ là cả bầu trời
Cầu Mẹ ngủ yên Mẹ của con ơi ...

Minh Nguyệt Lê

Cảm nghĩ về Chương trình Vinh Danh Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử

Đây là một sinh hoạt rất có ý nghĩa, và rất đáng hãnh diện, vì chỉ có các cựu học sinh QGNT thực hiện được: chương trình Vinh danh Mẹ Q hàng năm vào dịp Tết Nguyên Đán cổ truyền của người Việt.

Mẹ là người quả phụ thơ trẻ, trong thời chiến đã thay chồng làm tất cả: phụng dưỡng Mẹ chồng, nuôi dạy đàn con còn trong tuổi thơ dại, cho đến nay các con thành người khôn lớn. Cũng có một số bạn còn ở lại quê nhà có khó khăn mà các Mẹ tuổi đã cổ lai hy lại phải giáp mặt với qui luật bệnh già của đời sống.

Chương trình bắt đầu từ năm 2008, đến nay 2017 đã được 10 lần, cũng là duyên trùng hợp với ĐH kỳ 10 chủ đề về MẸ. Rộn rịp nhất là ở Việt Nam do có điều kiện thuận lợi hơn về địa

dư, thời gian và đa số các Mẹ ở VN: Chương trình gồm việc thăm viếng và tặng quà (đặc biệt góp công nhiều phải kể có Thanh Nga Q 75) để an ủi và cùng tỏ tình tương thân tương trợ vì MẸ là biểu tượng chung cho tất cả các bạn đã có cùng hoàn cảnh giống nhau. Rất cảm động khi thấy theo từng niên khóa, các bạn đã bỏ thời gian, công sức, lặn lội đi đến từng nhà các bạn may mắn còn Mẹ.

MẸ tôi cũng đã được các bạn Q 73 vượt đường xa hơn 70 km về Mỹ Tho, Tiền Giang để thăm viếng, chúc tết, tặng quà. Thấy được ánh mắt Mẹ vui, mái tóc bạc phơ, môi cười móm mém nhìn mọi người vây quanh: chào hỏi, vấn an, trao quà với lời hẹn: Sang năm các con lại xuống thăm MẸ nữa. Mẹ đáp từ cảm ơn đầy xúc động, vì được nhận một phần thưởng tinh thần:

ĐƯỢC VINH DANH. Tuy món quà đơn sơ nhưng MẸ tôi hãnh diện khoe ngay với khách đến chơi.

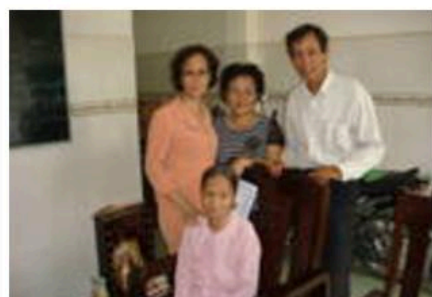
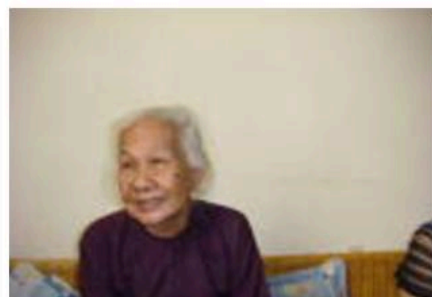
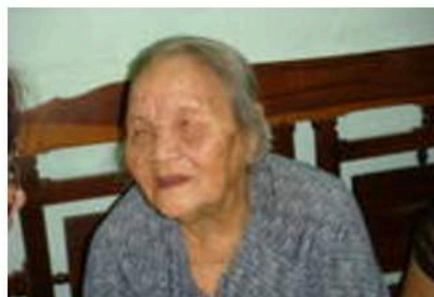
Hai năm nay tôi buồn nhiều vì MẸ tôi không còn nữa!!! Tôi không có dịp hội ngộ đón tiếp các bạn đồng môn như: ĐNAnh (sắp xếp phương tiện), Trần Minh, HN Phát, Kim Thanh, Bích Thọ, Hằng Hà, Ngọc Yến, Kim Dung, Minh (nữ), Tin, Thùy Liên, Danh, Luật, Hồ từ Đồng Tháp, Hữu Phúc bạn đồng hương

Theo luật vô thường, danh sách các MẸ hàng năm càng ngắn đi !!!!! Mong rằng chương trình VDM vẫn duy trì để ai còn MẸ hạnh phúc hơn, vui sướng hơn vì MẸ và con tóc bạc như nhau.

Paris.27/05/2017.

Đỗ Hoa. Q73.

Ký ức về Mẹ

Lại thêm một chiếc lá vàng rơi
Cây trở chồi non giữa đất trời.....
Vẫn biết có sinh thì sẽ tử
Mà sao nước mắt cứ tuôn rơi.....

Lại thêm một bà mẹ ra đi
Đau xót lòng con phút biệt ly
Dưỡng dục thâm ân thôi đành hẹn

.....

TN

Dẫu vẫn biết ngày này sẽ đến
Sao tìm con quặn thắt từng cơn
Dẫu vẫn biết mẹ giờ thanh thản
Sao hồn con suốt lệ tuôn tràn

Con vẫn nhớ những ngày tháng cũ
Dáng liêu xiêu vội vã buổi chợ chiều
Con vẫn nhớ những đêm lạnh lẽo
Di ảnh cha mẹ khóc một tình yêu

Đời cô lẻ, xác thân không trọn
Mẹ ghen ngào che chở đàn con
Dù đời mẹ chông chênh vất vả
Cho đời con từng đứa vuông tròn

Con nhớ lắm, thân cò gầy gộc
Dáng xanh xao, bước chãi từng ngày
Giờ nhắm mắt mẹ về cùng bố
Cõi thiên đường mẹ hưởng từ đây...
(AN)

Tưởng tượng hình ảnh và cuộc sống của
một quả phụ, một người Mẹ với một đàn
con ... mà chỉ còn một tay ... tôi không sao
cầm được nước mắt !!!

Kinh Nguyen

Một người phụ nữ chồng mất, bản thân
cũng chỉ còn một tay. Người phụ nữ nhỏ
nh nhắn nhưng vô cùng mạnh mẽ đã bước
chải giữa cuộc đời và nuôi đàn con nên
người. Mẹ là tấm gương thiết thực mà cả
đời con chưa học hết, những lần cuối đến
thăm không còn được nghe Mẹ nói, nhưng
đôi mắt Mẹ như vẫn triu mến với con.
Con tin rằng Chúa sẽ đón Mẹ về dưới
nước Người vì Mẹ xứng đáng được như
vậy.

Mẹ ơi hãy yên nghỉ.

Con của Mẹ

Khi đọc xong hai bài thơ của Anh Thanh Nguyễn, bạn Ánh Nguyệt, những dòng đồng cảm của Anh Kinh Nguyễn, Anh Lê Dũng và tất cả những lời chia buồn của các Anh, Chị, các bạn trong gia đình Q, em cảm động quá và xúc cảm dâng trào. Nên em đã mượn một số ý chính của Các Anh, Chị và bạn Ánh Nguyệt để viết bài về Mẹ.

Người phụ nữ ấy sinh ra và lớn lên trong một gia đình nho giáo của mảnh đất Thái Bình đầy kiêu hãnh. Một cô hoa khôi nổi tiếng của vùng được nhiều người thầm thương trộm nhớ, nhưng trong một chuyến tàu của năm 1945 từ Hà Nội về thăm quê nhà, người phụ nữ ấy chắc đã không biết rằng quả bom không có mắt kia sẽ vĩnh viễn lấy đi một cánh tay của mình. Người phụ nữ ở tuổi 17 đẹp đẽ đó đã chịu một sự mất mát đầu tiên trong cuộc đời dài 90 năm của mình.

Rồi bà gặp và kết hôn cùng một người đàn ông hiền lành, phúc hậu. Rồi đây có lẽ cuộc đời của bà sẽ được hạnh phúc.

Xuất giá thì tông phu, bà một mình theo chồng di cư vào Nam từ những năm 1954, một thân một mình bà cùng chồng đi khắp các các nơi từ Đà Nẵng, Nha Trang, Ban Mê Thuột, Thủ Đức rồi đến Phước Long. Hai vợ chồng cùng 7 người con đã có một gia đình hạnh phúc.

Năm 1965, chồng bà được bổ nhiệm làm Quận Trưởng Quận Phước Bình, Tỉnh Phước Long. Trong một lần đi công tác, đoàn xe của ông bị trúng mìn. Bảy người con của họ được các chú chở đến Bệnh Viện tỉnh Phước Long để thăm bố của mình. Một đám con nít chưa hiểu chuyện, người chị cả lớn nhất mới vừa 12 tuổi, đứa nhỏ nhất cũng chỉ có 1 tháng rưỡi. Trong tiềm thức của họ, chỉ nhớ máu ở cổ của bố mình tuôn xối xả. Rồi một chuyến phi cơ đặc biệt được điều động chuyển ông từ Phước Long về Tổng Y Viện Cộng Hòa (Sài Gòn) để cấp cứu. Nhưng khi về đến Sài Gòn thì ông cũng đã ra đi. Vào cái ngày 3/3/1965 định mệnh ấy, gia đình nhỏ đó đã vĩnh viễn mất đi người cha, người

chồng, người trụ cột của gia đình. Đầu đó vang lên tiếng kinh cầu của Thánh Lễ Tro: "Hỡi người hãy nhớ mình là tro bụi và sẽ trở về bụi tro." Ngoài trời mưa tầm tã, chắc Chúa Cha cũng cảm thương cho sự mất mát của gia đình nhỏ bé ấy.

Ông đã được an táng tại Nghĩa Trang Quân Đội Gò Vấp theo nghi thức sĩ quan và được thăng cấp lên thành cố Trung úy.

Người phụ nữ 37 tuổi ấy lại một lần nữa chịu đựng sự đau thương và mất mát. Lòng bà quặn lại khi cùng 7 người con thơ dại đưa tiễn chồng mình về một nơi xa lắm.

Những tưởng rằng người phụ nữ yếu đuối đó sẽ gục ngã. KHÔNG!. Bà đã gạt đi nước mắt đưa các con về lại Phước Long. Nhưng không hiểu sao cuộc đời vẫn giành nhiều sự "ưu ái" cho bà, trong ngày giỗ đầu của chồng, hai người con lớn trong gia đình trông 5 đứa em thơ để mẹ về Sài Gòn làm giỗ cho chồng. Nhưng sáng hôm sau bà phải gấp rút bay về vì nghe tin nhà bị cháy. 7 người con thơ dại phải tá túc ở nhà hàng xóm. Tội dường như không tưởng tượng được cảm xúc lúc ấy của bà như thế nào, nhưng chắc là đã rất suy sụp.

Lần lượt đau khổ này rồi đến đau khổ khác. Bà hầu như không còn nước mắt để khóc. "Phúc bất trùng lai, họa vô đơn chí". Bà đành phải bán nhà đưa các con về ở khu cư xá của quân đội. Còn bà thì được các đồng nghiệp của chồng xin cho vào làm ở Ty Xã Hội - Tỉnh Phước Long.

Khi chiến sự Tết Mậu Thân năm 1968 nổ ra, khu cư xá quân đội bị pháo kích dữ dội, bà đã dắt díu đàn con đến tòa thị chính của tỉnh Phước Long để tránh bom pháo

kích. Sau khi chiến sự tạm lắng, một thân một mình, người phụ nữ ấy đã không còn một chút sức lực nào để bảo vệ và nuôi nấng đàn con của bà. Bà đã gửi người con gái thứ ba về học nội trú tại Trường Quốc Gia Nghĩa Từ Sài Gòn, người con trai trưởng thì theo học ở trường Thiếu Sinh Quân (Vũng Tàu), người con thứ 4 và thứ 5 thì được gửi về Cô Nhi Viện Quốc Gia Thủ Đức, đến năm sau đứa con gái thứ 6 cũng được đưa về Cô Nhi Viện Quốc Gia Thủ Đức. Nhà chỉ còn người chị cả và đứa em út ở với mẹ của mình. Bà vừa đi làm vừa nuôi heo ở nhà để có tiền trang trải chi phí và lâu lâu về Sài Gòn thăm các con

Mùa hè đỏ lửa năm 1972, chiến tranh nổ ra càng lúc càng ác liệt, bà phải bán nhà trên Phước Long về Sài Gòn để ở, tiền mua căn nhà hiện nay cũng là tiền tử tuất của chồng bà. Sau đó bà đã đưa anh chị em họ về tụ họp lại tại mái nhà Quốc Gia Nghĩa Từ Sài Gòn, trừ người con trai trưởng đang học tại trường TSQ Vũng Tàu.

Hai năm sau - năm 1975, Sài Gòn thất thủ, bà bị cộng sản cho nghỉ việc khi đang công tác tại Sở Lao Động - Thương Binh Xã Hội - 61 Nguyễn Du. Người con gái thứ 3 lúc đó đã đậu vào trường Đại học Văn Khoa. Nhưng vì gia đình quá nghèo, mẹ bị thất nghiệp, người anh trưởng thì đi học tập cải tạo. Người chị cả và người con gái thứ 3 lúc đó phải nghỉ học để đi làm phụ mẹ nuôi các em. Sau những đợt đổi tiền của nhà nước, gia đình họ kiệt quệ. Trong nhà có cái gì bán được là đều bán đi để lấy tiền sinh sống. Người con gái thứ 5 và 6 cố gắng vừa đi học vừa ra chợ bán chanh, bán khoai phụ gia đình. Nhưng vì lo lắng ảnh hưởng đến việc học nên mẹ của họ không cho họ tiếp tục bán mà mở cửa hàng bán tạp hóa và bán than ở nhà.

Cuộc đời luôn đóng cánh cửa này và mở ra cánh cửa khác cho mọi người. Các con của người phụ nữ ấy rồi cũng trưởng thành, những hy sinh mà bà đã âm thầm chịu đựng cũng có ngày được trả công xứng đáng. Những người con của bà đều có công danh sự nghiệp tiến triển tốt đẹp. Những tưởng rằng cuộc đời bà từ đây sẽ chỉ có mỉm cười. Nhưng đau đớn thay, một biến cố nữa lại ập đến gia đình họ, người con gái thứ 3, khi đang là Kế Toán Trưởng cho một Công Ty thép, sự nghiệp đang tốt đẹp thì được bác sĩ báo một hung tin là cô mắc bệnh nan y. 6 tháng trời chống chọi với bệnh tật, các y bác sĩ của bệnh viện Nguyễn Trãi cũng cố hết sức để giành giật sự sống của cô với Tử Thần. Cuối cùng thì người phụ nữ xinh đẹp đó cũng không thể vượt qua được 2 chữ “số mệnh”. Cô đã ra đi vào mùa thu năm 1992 khi mới 37 tuổi.

Một lần nữa người đàn bà ngoan cường đó lại tiếp tục chịu thêm một sự đau thương khác đến với cuộc đời mình, người đầu bạc tiễn kẻ đầu xanh. Nhưng bà chưa một lần than vãn, chưa bao giờ bà để những người con của mình thấy được giọt nước mắt của bà. Bà không muốn khóc, bà không muốn các con của bà không yên lòng.

Nước mắt của bà đã chảy ngược vào trong tim bà, nó đã xát muối lên những vết thương trong lòng bà. Không ai chia sẻ và gánh cùng bà nỗi đau đó. Một mình chịu đựng tất cả những nỗi đau, vừa làm cha vừa làm mẹ. Bà như ngọn núi Thái Sơn hùng vĩ như trong những câu ca dao thường hát, bờ vai nhỏ bé gầy guộc của bà là điểm tựa cho những người con dựa dẫm khi họ gặp khó khăn trong cuộc đời. Chỉ với một cánh tay, chắc là bà đã phải vất vả rất nhiều để có thể bảo vệ được 7 người con của mình. Có những lúc bà lại là dịu dàng, nhẹ nhàng như dòng nước đầu nguồn, bà ân cần, lo lắng, chăm sóc đàn con khi chúng ốm đau, ốm mồm khuyên nhủ, dạy dỗ đàn con khi họ làm gì sai trái. Tình yêu của bà dành cho các con rộng lớn và bao la như trời như đất.

Cả cuộc đời của bà chỉ biết hy sinh vì con. Dù có nhiều người theo đuổi sau khi

chống mất nhưng vì thương các con nên bà không chịu đi bước nữa vì sợ các con sẽ khổ. Các con của bà đã không thể có được tình yêu thương trọn vẹn của cha nên bà cũng không muốn chúng mất đi tình yêu thương của mẹ.

Con cái rồi cũng dần dần lớn lên, chúng có gia đình riêng của chúng, bà lại tiếp tục nuôi nấng hết đứa cháu này đến đứa cháu khác cho các con yên tâm đi làm.

Những người con đó dù đầu đã hai thứ tóc, nhưng vẫn còn ngu dại, vẫn còn vô tâm lắm, cứ đổ vì cuộc sống bận rộn, con cái, gia đình, công ăn việc làm mà quên đi mẹ của họ cũng đã già đi rồi, tóc bà ngày càng bạc hơn, sức khỏe thì càng yếu. Các con của bà vì quá bận nên không có nhiều thời gian thường xuyên tâm sự, nói chuyện với bà. Bà cũng không bao giờ để lộ cho các con của bà biết sức khỏe của bà ra sao, bà đã quen với việc âm thầm chịu đựng từ lâu lắm rồi. Con của bà có về thăm thì chỉ được một lúc là bà đã đuổi họ về, bà bảo “thôi về lo cho gia đình con đi”.

Vâng, người phụ nữ ngoan cường đó là mẹ của chúng tôi, bây giờ đây khi mẹ đã rời khỏi anh chị em chúng tôi để về cùng bố thì chúng tôi cùng ngồi đây với những sự nuối tiếc.

MẸ OI, chúng con không bao giờ cảm thấy xấu hổ vì sự khiếm khuyết cơ thể của mẹ, mà còn cảm thấy rất hãnh diện. Một tay đó đã làm được biết bao việc cho xã hội, cho gia đình, cho anh chị em chúng con. Con không biết dùng từ gì để nói hết được những phẩm chất của mẹ.

MẸ OI, khi mẹ ngã bệnh, chúng con cũng chỉ biết chăm sóc, chứ cũng không biết nói chuyện cùng mẹ. Ước gì thời gian có thể quay lại, chúng con sẽ về nói chuyện với mẹ nhiều hơn, nhưng không còn kịp nữa rồi, mẹ đã ra đi mãi mãi. Chúng con thật có lỗi với mẹ.

MẸ OI, mỗi khi đưa mẹ vào bệnh viện cấp cứu, chúng con rất đau lòng, vì có một tay nên mẹ không thể chịu đựng được những máy móc lạnh ngắt kia, chúng con chỉ biết cầu nguyện cho mẹ bớt đau đớn, cầu

xin Chúa để chúng con thay mẹ gánh bớt những đau đớn mà mẹ con đang phải chịu đựng.

MẸ OI, nhưng rồi cái ngày mà chúng con không mong muốn cũng đã đến. Vẫn biết đã đến giờ Chúa tới gọi mẹ về trình diện với Chúa, nhưng sao lòng chúng con vẫn quặn đau, nước mắt chúng con vẫn không ngừng rơi.

MẸ OI, mẹ hãy thanh thản ra đi mẹ nhé. Anh, chị, em chúng con sẽ luôn luôn hướng về mẹ. Và nhớ mãi mãi cái ngày định mệnh 23 tháng 3 năm 2017.

Những tiếng gọi “MẸ OI” tưởng chừng đơn giản, nhưng giờ đây con đã không thể cất tiếng mà gọi được nữa rồi. Con chỉ có thể gọi mẹ trong những giấc mơ của chúng con, ở đó chúng con có thể nói với mẹ rằng:

“Mẹ ơi, chúng con yêu mẹ và nhớ mẹ nhiều lắm Mẹ ơi, mẹ ơi.....”

Sài gòn mùa xuân 2017 chúng con mất mẹ

Thanh Tuyền TH

Ngày Xưa

Ngày xưa - lúc mới chào đời
 Mẹ ru con ngủ - À ơi ví dầu
 Mẹ thường thức trắng canh đầu
 Những khi con ốm, ẵm đầu biếng ăn

Ngày xưa - tuổi mới lên năm
 Mẹ thường hay hát - con tằm nhả tơ
 Ngủ đi - Ngủ - ầu ơ
 Đêm ngồi may áo - Mẹ chờ trăng lên

Cầu tre lắc lẻo gập ghềnh
 Tay con - Mẹ dắt qua bên kia cầu
 Ngày xưa - Ngày ấy qua mau
 Ôi - Ngày thơ ấu như ngày khói sương

Ngày xưa - Mẹ dắt đến trường
 Cầm tay - con khóc - Mẹ buông sao đành
 Nín đi - lời Mẹ dỗ dành
 Học đi con để thành danh với đời

Ngày xưa - khi tuổi đôi mươi
 Làm trai chinh chiến giữa thời loạn ly
 Ngày xưa - Mẹ tiễn con đi
 Rừng rưng rưng ngắt lệ Mẹ từ biệt con

Ra đi ngàn dặm nước non
 Mẹ chờ xum họp mỗi mòn đợi mong
 Ngày xưa - nợ nước đến xong
 Con về - Mẹ khóc - mà lòng hân hoan

Ngày xưa - Ngày ấy xa xăm
 Bây giờ biết có còn không ngày nào.

Trần Thanh Nhàn 68

Đoản khúc ...

Viết về Mẹ ... dòng thơ sao tắc nghẹn!!!?
 Thiếu ngôn từ hay cảm xúc quá nhiều??
 Con chỉ biết từ khi con vắng Mẹ ...
 Đời nhiều hơn những lúc thấy quạnh hiu!!!
 Viết về Mẹ ... lời nào chưa ai nói ...
 Biển mênh mông ... cây che mát đời con ...
 Cha mất sớm khi còn trong bụng Mẹ
 Cả núi cao ... ví Mẹ cũng chưa tròn

TN 03/15/17

Thơ cho Mẹ

Nhìn Mẹ xót
 một ngày thêm ngơ ngẩn
 Về trẻ thơ Mẹ thoát cái đa đoan
 Đời goá phụ gai góc khắp nẻo đường
 Gian khổ ấy nằm yên thôi chẳng nhớ
 Mẹ trẻ lại con rơi vào hố thẳm
 Nụ cười ngoan mà xé nát tim con
 Con muốn van xin
 con muốn cựa sức mình
 Chạy loanh quanh
 chỉ đành bất lực
 Con lạy Mẹ
 Con chỉ còn câu mê sảng
 Thơ gieo vắn vụn chữ khóc ăn năn
 Dậy đi Mẹ
 đừng để mảng tối ăn dần
 Cơ thể ấy con tìm đừng biến dạng
 Dậy đi Mẹ
 dù màn đêm buông xuống
 Giữa hồn con vẫn le lói niềm tin
 Dậy đi Mẹ
 đừng biến mất theo chiều
 Con lạy Mẹ
 dầu bóng đêm dài thăm thẳm

..

kcl

bệnh viện may 02 2009

Nhớ Mẹ

Mỗi lần nắng mới hắt bên song,
 Xao xác gà trưa gáy náo nùng.
 Lòng rười buồn theo thời dĩ vãng,
 Chập chờn sống lại những ngày không.

Tôi nhớ mẹ tôi thuở thiếu thời,
 Lúc người còn sống tôi lên mười.
 Mỗi lần nắng mới reo ngoài nội,
 Áo đỏ người đưa trước giậu phơi.

Hình dáng mẹ tôi chưa xóa mờ,
 Hãy còn mường tượng lúc vào ra.
 Nụ cười đen nhánh sau tay áo,
 Trong ánh trưa hè trước giậu thưa.

Lưu Trọng Lư (1911-1991)

Tôi là một Phật Tử, nhưng Vu Lan đối với tôi có gì đó xa vời! Tháng 7AL hằng năm là mùa Vu Lan- mùa báo hiếu, nhưng tự trong tôi-tôi nhủ thầm rằng mình còn Mẹ đâu mà báo hiếu. Thôi thì ghi lại những dòng thổn thức bao năm qua chôn chặt trong lòng gửi về Mẹ kính yêu! Một người Mẹ mà suốt đời tận tảo vì chúng con. Mẹ đã ra đi mãi mãi để lại trong tôi bao nỗi nghẹn ngào, bao điều tiếc nuối, chưa báo đáp được ơn sanh thành dưỡng dục của Mẹ hiền. MẸ ơi, con viết về Mẹ của con đây!!!

Ba mất(tử trận) khi Mẹ còn rất trẻ, trẻ hơn con gái của con bây giờ. Với lứa tuổi 30 đó mẹ đã ôm 4 đứa con côi (đứa lớn nhất chỉ 9 tuổi, bé nhất 8 tháng mà thôi) vào đời với tất cả tình yêu thương của 1 bà Mẹ trẻ, bằng sức mạnh"phi thường" của ý chí- không quản ngại một khó khăn nào, Mẹ đã cưu mang, nuôi dạy chị em con từng bước trưởng thành.

Theo ký ức mơ hồ con còn nhớ, khi Ba mất đi-ngày chiếc xe tang đưa quan tài Ba về quê Nội- Mẹ không khóc thương vật vã như những phụ nữ mất chồng khác, Mẹ chỉ lặng yên ôm chúng con vào lòng và hôn từng đứa một. Sự lặng yên chất chứa cả một trời đau đớn. Sau này khi lớn lên nhớ lại, con đã hiểu ra rằng ngay giây phút đó Mẹ đã quyết tâm dẹp bỏ hạnh phúc riêng mình mà lo lắng và chăm sóc cho chị em con suốt cả cuộc đời còn lại.!

Những ngày tháng đầu tiên xin Bà Nội cho ra ở riêng để mà bươn chải với cuộc đời, Mẹ đã làm đủ thứ nghề; buôn bán vật, cấy lúa thuê, chăn nuôi heo, gà, vịt....Lúc ấy không có thời gian chăm sóc tụi con, Mẹ giao hết trách nhiệm cho Chị Ba quản lý và trông chừng các em, em út T của con còn quá nhỏ đòi lúc phải thế sữa Mẹ bằng nước cơm

pha đường! Ôi, biết bao là thương mến!!! Dần dần rồi cuộc sống gia đình ta cũng vào ổn định, chị em con cũng biết thương yêu Mẹ nhiều hơn, đứa nào cũng ngoan và học giỏi. Riêng Mẹ thì tuổi xuân âm thầm tàn phai theo bước trưởng thành của chúng con mà chị em con nào hay biết!

Khi Chị Ba con vào trung học, cả Quận nhà chỉ có một trường duy nhất mà lại ở rất xa, nếu muốn đi học phải tốn kém rất nhiều, Mẹ rất là lo lắng, may thay năm đó Mẹ đã được một người bà con bên Ngoại hướng dẫn để xin vào trường QGNT. Đây là cứu cánh cuối cùng cho gia đình ta. Việc làm nhân ái của nhà nước đã cứu giúp cho chị em con có được ngày hôm nay; sống một đời có nhiều ý nghĩa. Năm 1971 Chị Ba ra trường xin đi dạy học, phụ giúp Mẹ được rất nhiều-Con nối tiếp Chị vào Nội Trú Nam-Gia đình ta bưng bưng hi vọng về một tương lai không xa- Một tương lai mà ta có thể nắm bắt trong tầm tay....

(Con mơ một giấc mơ đẹp! Ngày con là một SQ có xe JEEP riêng con sẽ chở Mẹ về quê cũ-Mẹ sẽ mặc áo dài thật đẹp, mang kính mát, xách bóp đầm-Một chiếc khăn soan quàng lên cổ Mẹ bay bay trong gió... Con sẽ chở Mẹ về viếng mộ Ba và bảo với Ba rằng; Con đã nên người!!!). Ôi!Cả trời thương nhớ trong con...

30/4/1975 đến-bao nhiêu hi vọng đều tan vỡ. Mong ước bao năm Mẹ ấp ủ đợi chờ,chịu cực chịu khổ cố gắng vượt qua chỉ là công dã tràng xe cát! Bao nhiêu khó khăn, vất vả đổ ụp xuống gia đình ta, chị em con chơi vơi giữa cuộc sống mới, không biết đi về đâu, mặc sức cho thời cuộc đưa đẩy về một phương trời vô định....Bằng nghị lực của mình từng trải, với tất cả quyết tâm còn lại Mẹ lại khuyến khích chị em con phải chấp nhận thực tế này, phải sống: nếu "không thành Danh thì cũng thành Nhân". Kiến thức của một người Mẹ bình thường, học vấn không cao, tại sao Mẹ lại ngộ ra "chân lý" ấy để làm động lực cho chị em con tiếp bước.?

Năm 2000- Sau 1/4 thế kỷ cùng các con "chiến đấu" để sinh tồn, Mẹ đột ngột ngã bệnh và mất vào một buổi sáng tinh mơ, thật thanh thản và bình yên! Lúc sinh thời Mẹ thường bảo tôi là: Mẹ ao ước khi về già mẹ ngủ rồi ngủ luôn H à ! Đúng như lời Mẹ từng ao ước - Mẹ đã ra đi như lời ước nguyện không còn vương bận thế gian nấy điều gì nữa - Rất an lành... Cuộc đời tôi không đến đáp được công ơn của Mẹ bao nhiêu, chỉ là những lời hứa với hai chữ "sau này" mãi mãi vẫn là hai chữ "sau này". Tại sao trong từng khoảnh khắc hiện tại ta không biết nâng niu nó đầu là rất nhỏ - hứa sẽ đưa Mẹ về thăm quê ngoại xưa, đi du lịch xa, mua vài món quà nhỏ mà Mẹ thích ...Nhưng vẫn không thực hiện được vì nghĩ rằng Mẹ sẽ còn ở gần ta lâu hơn nữa, sẽ còn có dịp mà...

Sự đột ngột ra đi của Mẹ làm trái tim tôi rướm máu. Tôi đã tự dẫn vật mình rất nhiều - tôi quá chú ý đến các con mình mà đôi lúc quên đi Mẹ đã già rồi, cứ nghĩ rằng Mẹ sẽ hiện hữu bên mình mãi mãi - xót thương vô cùng cho Mẹ của tôi!!!.

Cả cuộc đời Mẹ là một cuốn phim buồn, sinh ra cha mất sớm, sống cô độc hết bên nội rồi bên ngoại, lớn lên có chồng cũng chẳng hạnh phúc được bao lâu rồi Ba tôi cũng mất. Nuôi dạy các con hy vọng một ngày nào đó được về vang, nhưng rồi thời cuộc đã xóa tan đi tất cả. Niềm an ủi duy nhất của Mẹ có lẽ là chị em tôi đã nên người và rất thương yêu

nhau.

Viết về Mẹ, về những người góa phụ năm xưa của thời chiến tranh ác liệt, thủ tiết thờ chồng ở vậy nuôi con - mẫu người phụ nữ ngày nay rất khó tìm - lòng ta quay quắt xót thương

Mẹ kính yêu ! Mùa vu lan nầy con tìm được bạn xưa QGNT - Bao kỷ niệm cũ đang ồ ạt quay về, trong bao hình ảnh thân thương ấy vẫn luôn có hình ảnh của Mẹ hiện. Thế là 12 năm đã trôi qua, gần ấy thời gian trái tim con rạn vỡ , bây giờ con rất ư là "ủ ỹ" khi vô tình bắt gặp một hình ảnh nào của Mẹ, một khúc nhạc buồn, một đoạn phim hay, hay những thức ăn mà ngày xưa Mẹ thích con đều xúc động, nước mắt lưng tròng. Hình như càng về già người ta càng hay khóc hay sao ấy? Thôi ngủ yên Mẹ nhé! Một giấc ngủ thiên thu, không còn vương bận cõi đời ô trọc nầy. Mẹ về bên Ba, nơi đó Ba Mẹ sẽ hạnh phúc mãi mãi. Mẹ có hiển linh thì hiện về bên những giấc mơ của con - lâu lắm rồi con không còn gặp Mẹ, sợ rằng hình ảnh Mẹ sẽ nhạt nhòa theo năm tháng với tuổi đời chồng chất của con.

Một bông hồng màu trắng cho những ai không còn Mẹ.

*Thành phố Cao Lãnh, chiều mưa
26/8/2012.
Nguyễn Ngọc Hải.*

Tiền Mẹ!

Tóc trắng, khăn tang trắng ...
Lệ khô, tim nghẹn ngào!
Từ nay con mất Mẹ ...
Mồ côi nữa rồi sao!?

Lúc bé chưa biết nhiều ...
Đưa Cha về lòng đất
Đầu xanh quần khăn tang
Tưởng như điều không thật ...

Mẹ đang tuổi thanh xuân
Thay Cha chẳng ngại ngần
Con lớn khôn như vậy
Như vẫn còn "hai thân"

Chữ hiếu đạo chưa tròn
Mẹ nay cũng chẳng còn!!!
Kiếp sau mà có được ...
Xin đáp đền thâm ân

Lời nghẹn lời sao nói
Tim nặng tim buốt đau
Đón Mẹ lần sau cuối
Con - Mẹ mãi xa nhau!!!

Viết cho mình hay viết cho ai
Lòng riêng nhớ Mẹ vẫn ai hoài
Mười năm ... mà ngỡ chừng như mộng
Một lần, hai lựa ... cổ người ngoại ...

TN
02/25/17

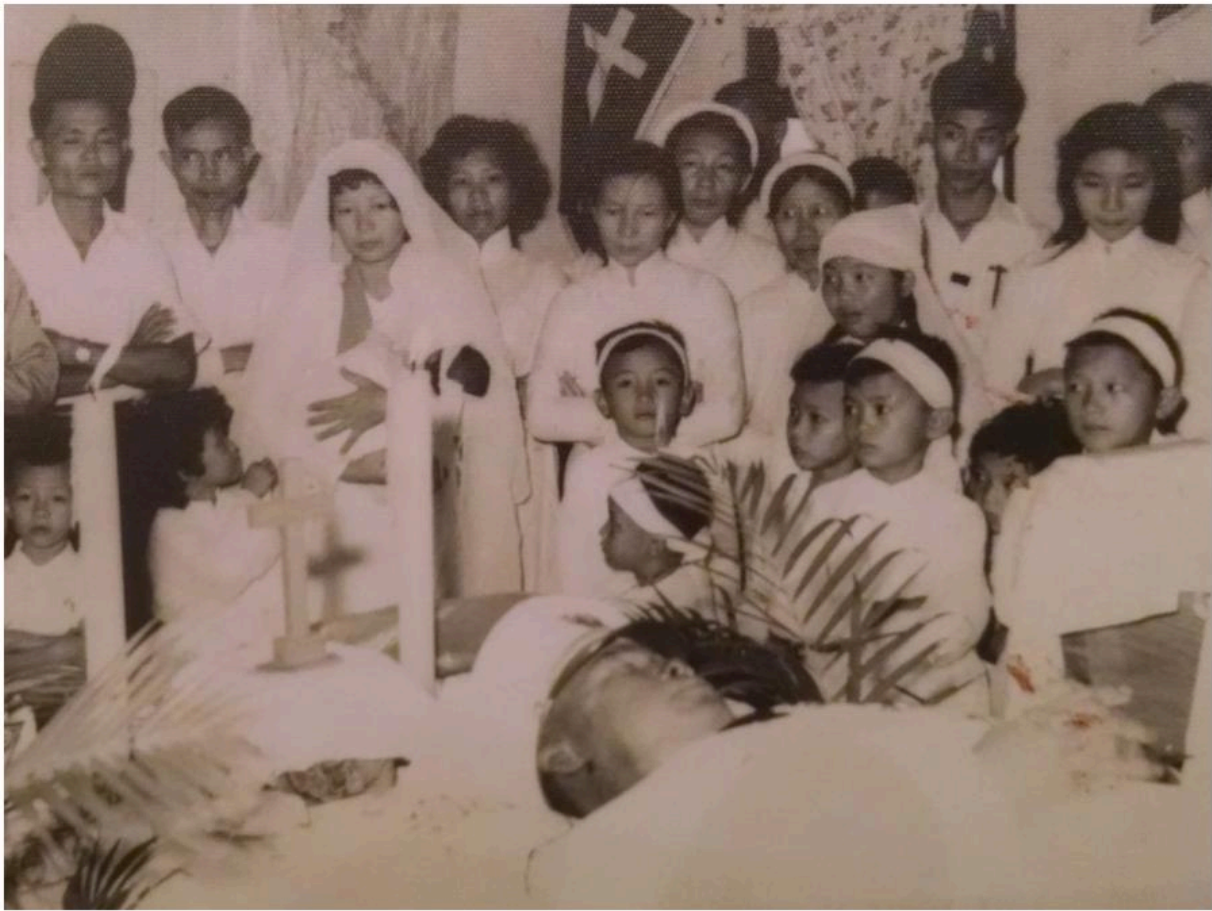
Mẹ

Mẹ về vắng sáng tinh mơ
Đưa con ra khỏi lối mờ quê hương
Thương con mẹ gánh tình vương
Dạy con khúc hát sông thương lối vào

Trăm năm mẹ vẫn tự hào
Tình cha mẹ giữ tình nào khi xưa
Một lòng khi nắng khi mưa
Trung trinh mẹ vẫn ứng ưa giữ gìn

Dù cho bao cảnh khó nhìn
Dắt con thoát khỏi tình hình gian nan
Vì sao Mẹ chống ác gian
Cũng vì ước vọng giang san thái bình

minhnguyen

Mẹ Tôi

Ngày 27 tháng 6 năm 1960, ba tôi đột ngột từ trần. Ra đi vội vã, ba để lại cho Me tôi, năm ấy 36 tuổi, 9 người con; chị tôi lớn nhất – 13 tuổi; em út tôi – 13 ngày. Những hồi tưởng về Me không biết sao chỉ bắt đầu từ lúc đó. Chẳng ai hiểu được những đau buồn và khó khăn mà Me đã trải qua. Trước đó, Me tôi chỉ biết nhà thờ, nhà thánh và lo cho chồng con. Nhiều năm sau đó, những lúc gia đình sum vầy, trong huyền ảo ồn ào của sinh hoạt, có đứa trong chúng tôi có hỏi Me nghị lực từ đâu mà Me vượt qua được. Me chỉ vẫn tắt, “Lời cầu nguyện”.

Cho đến ngày ba mất, ba vẫn là Chánh Văn Phòng cho (lúc ấy) đại tá Nguyễn Hữu Có, tư lệnh Quân Khu 1, tổng hành dinh ở Thủ Đức,

Gia Định. Ông Có giúp đỡ gia đình tôi nhiều. Me tôi cảm nhận sâu sắc điều ấy và vẫn luôn nhắc nhở và thể hiện lòng biết ơn – vô tận.

Khoảng một tháng sau khi ba tôi mất, gia đình tôi phải dọn ra khỏi cư xá để dọn về khu ngã ba Ông Tạ, giáo xứ Sao Mai. Năm ấy tôi được hơn 7 tuổi nên vẫn nhớ được những nét lớn của những thay đổi đột nhiên ập xuống gia đình. Me con chúng tôi dọn về căn nhà lá cách nhà thờ Sao Mai khoảng vài chục mét, với đầy đủ bùn lầy hôi thối của chuồng heo hàng xóm. Chỉ vài tuần lễ sau, tôi và người anh liền với tôi được gửi vào Cô Nhi Viện Quốc Gia Thủ Đức. Người anh lớn nhất thì được gửi vào trường Thiếu Sinh Quân. Tháng trước, ba còn sống, tôi còn học trường Mossard Thủ Đức; bây giờ, qua bên kia đường, vào trường

mổ côi. Me hẳn còn xót xa và thương chúng tôi đến dường nào.

Những tháng liền sau đó và có lẽ kéo dài khoảng một năm, Me tôi lang thang ở Sài Gòn bán vé số lẻ. Đầu thập niên 60, vé số lúc ấy có mệnh giá là 10 đồng nhưng qua hệ thống phân phối và chấm nút, khi Me tôi cầm trên tay thì đã là 10 đồng rưỡi, bán 11 đồng một vé. Tiền lúc ấy còn lớn, nhiều người đã không mua còn nạt nộ Me tôi, dọa kêu cảnh sát vì bán quá giá. Những trưa nắng điên cuồng, trong mồ hôi và nước mắt, Me lê bước khắp nơi để bán cho xong những tấm vé số. Me kể, có lần gặp lại “bạn của ba chúng mày”, ông ấy mua hộ cho một ít vé số, hôm ấy được về sớm, nhưng nước mắt nhiều hơn mồ hôi vì tủi. Mỗi cuộc xe ngựa từ ngã ba ông Tạ lên chợ Bến Thành 1 đồng, còn đến công trường Dân Chủ thì 50 xu. Me thường chỉ đi được 50 xu, rồi vừa đi vừa bán lên tới Sài Gòn quay bộ ngược lại và lại 50 xu về nhà. Hôm nào trên tay còn nhiều, Me đi bộ luôn và bán dọc xuống chợ Hòa Hưng rồi xuôi bộ về luôn vì “chỉ còn có hơn một cây số, Me đi được.”

Tính cần kiệm bản thân theo Me tôi suốt cuộc đời. Cả chục năm mới may một cái áo dài mà vẫn thấy chưa cần vì “vẫn còn vài cái mặc được.” Ngược lại, Me vô cùng rộng rãi với các hoạt động bác ái của các hội đoàn, các cơ quan từ thiện, và các người nghèo khổ. Cần kiệm tiền giả, tiền con cái biếu tặng, Me tôi miễn nguyện cho đi vài ngàn, vài trăm một cách rất dễ dàng – chẳng biên lai, không chất vấn. Đôi lúc tình cờ biết được vài chuyện, chúng tôi ai cũng phải “giật mình”.

Trở lại hồi đó, sau khi ba tôi mất khoảng hơn một năm, ông Có giúp cho Me tôi vào công chức ở Trung Tâm Cải Huấn Thủ Đức. Nhà vẫn ở khu Sao Mai, mỗi sáng Me lại tẩn tảo hai ba cuộc xe mới đến được chỗ làm, hai chuyến thổ mộ và một chuyến xe đồ Sài Gòn-Thủ Đức. Hôm nào về

sớm, dư chút thì giờ thì Me lại đi bộ từ chỗ làm ra chợ Thủ Đức đón xe đồ, đỡ được 1 đồng. Lúc ấy tôi vẫn đang ở Cô Nhi Viện, ngay sát cạnh chỗ Me tôi làm, phía sau chỉ cách con mương nhỏ và hai bờ rào kẽm gai. Nhiều lần Me tôi ra đây, nhờ mấy đứa cô nhi khác gọi tôi ra và thấy quà cho tôi, hoặc gói xôi, hoặc đôi dép. Me dặn phải ngoan, nghe lời các sơ dạy, đừng đánh nhau, nhớ giữ sạch sẽ. Tôi chẳng bao giờ thấy rõ Me vì mắt lúc nào cũng nhòa nước mắt. Những cọng kẽm gai làm vướng bóng dáng gầy guộc của Me. Lần nào tôi cũng khóc.

Có lẽ phải gần chục năm sau khi ba mất, ngày giỗ Me tôi vẫn xin lễ và đưa cả bảy con lên mộ ba tôi đọc kinh cầu nguyện. Vài năm đầu, Me tôi vẫn ôm mộ ba tôi khóc lóc và than vãn thảm thiết. Có lẽ anh chị em chúng tôi đều đau đớn như nhau. Nhưng với tôi, tiếng khóc và lời than của Me xoáy sâu vào lòng, để lại những lỗ thủng mà bây giờ vẫn còn.

Me xin được chuyển về Trung Tâm Cải Huấn Gia Định, gần nhà hơn, chỉ còn một cuộc xe ngựa, hoặc xe lam (bấy giờ đã có thêm xe lam). Me đi bộ xuống ngã tư Bảy Hiền rồi đón xe lên chợ bà Chiểu. Trung Tâm Cải Huấn này bây giờ vẫn còn, nhưng đổi tên là nhà tù Phan Đăng Lưu. Lúc ấy tôi cũng đã vào tuổi lớn, tôi thường chờ Me đi làm hoặc đón Me về. Một lần tôi đưa Me đi làm bằng xe mo-bilette xám, gần ngã tư Phú Nhuận có một tai nạn chết người. Hai vợ chồng nọ chờ nhau trên chiếc găng máy bị xe đụng, người chồng tử vong tại chỗ. Người vợ không sao, ngồi cạnh xác chồng chờ đợi, chưa khóc được. Me bảo tôi đi chậm lại rồi Me lẩm rầm xuống kinh bảo tôi cùng cầu nguyện cho người xấu số.

Năm Mậu Thân, tôi chờ Me đi làm về, chưa đến ngã ba bệnh viện Nguyễn Thái Học, bây giờ là Nơ Trang Long, thì gặp chuyện. Bom thả ở mãi tận khu đồng ông Cộ, mảnh bom văng

sàn sạn khắp mặt đường. Mảnh bom còn nóng bỏng nấu chảy cả mặt đường rồi chìm ẩn xuống bên dưới, lớp nhựa bên trên vẫn lọc bọc bong bóng. Me bảo tôi quay lại đi đường khác về, chẳng hiểu sao tôi không nghe lời Me mà cứ theo ngã tư Phú Nhuận về. Về gần đến nhà Me nói, “Chúa phù hộ cho Me con mình đây, con nhớ tạ ơn Chúa.” Me làm ở đây cho đến lúc thôi việc, có lẽ là năm 1971-72 gì đó. Chúng tôi đã lớn và có người đã bắt đầu đi làm, thu nhập trong gia đình cũng tương đối ổn thỏa hơn.

Ừa đến là cơn đại hồng thủy 1975, gia đình tôi chung với vận nước đập vùi vỡ tan. Nhiều lần đổi tiền và vượt biên làm kiệt quệ dần những ký cốp, gom góp nhiều năm của Me cho gia đình. Thời ấy, đi thăm nuôi tù nhân ở các trại “cải tạo” không đơn giản, những năm 78-79. Me tôi, một quả phụ của Việt Nam Cộng Hòa, bảy con chúng tôi đều là Quốc Gia Nghĩa Tử. Mẹ lặn lội như một bốn phận, tự đi thăm nuôi một đứa cô nhi bạn tôi, từng là sĩ quan Thủy Quân Lục Chiến. Một lần nó ngỏ ý xin cây đàn guitar, dù khó khăn, lần thăm nuôi tới, Me tôi cũng mang cây đàn cho nó. Dần dần, gia đình chúng tôi cũng vượt biên và bảo lãnh nhau qua Mỹ hết. Ngày Me tôi đến Mỹ, việc đầu tiên Me nhắc nhở chúng tôi là “Các con phải biết tạ ơn Chúa, Người đã quan phòng cho gia đình mình có ngày hôm nay.”

Me tôi ở Mỹ được hơn 25 năm, thời gian khá dài đủ để thấy bảy con cháu lớn dần. Qua bao gian khổ thử thách, Chúa cũng đã ban cho Me tôi nhiều toại nguyện. Me được đi thăm viếng nhiều Thánh Địa, từ hành hương Lộ Đức, Fatima, cho đến được hôn tay Đức Giáo Hoàng John Paul II. Đó là năm 1997, Mẹ tôi kính cẩn và sung sướng nhìn tấm ảnh ấy suốt. Me cũng được một chuyến đi Úc thăm chị cả chúng tôi. Chúa vẫn hằng nghe lời cầu nguyện của Me.

Bây giờ thì Me đã có thêm nhiều cháu nội ngoại và cháu. Bà hiền hậu và luôn vui vẻ với các cháu, lần nào gặp bà cũng vỗ về căn dặn từng đứa. Có cháu thì tiếng Việt không rành, bà thì tiếng Mỹ chưa thông, thế mà vẫn trao đổi vỗ về đến lạ. Mỗi Tết hoặc sinh nhật, bà luôn lì xì cho từng cháu và dặn dò chi li. Các cháu chỉ chăm nhìn bao lì xì, vội vã cảm ơn ôm bà rồi chạy biến trong lúc bà vẫn còn chưa nói xong. Các cháu thì quá nhỏ, chúng chỉ đứng yên cầm tay bà cổ là đủ rồi. Me có cả thảy 9 người con, 9 dâu rể, 15 cháu và 5 cháu. Nghe Me kể lại từ thời còn nhỏ, ở quê Me có cái đèn dầu buổi tối đã là nhà khá giả. Bây giờ, những lúc nhìn Me quẹt quẹt màn hình ipad mà thấy vòng đi của Me cũng thật lớn.

Những ngày cuối, Me rất thanh thản và nhẹ nhàng. Me không muốn phiền con cái nên vẫn cố làm mọi việc cá nhân cho mình. Dầu sức khỏe thân xác đã xuống, đức tin trong Me vẫn kiên cường mãnh liệt như vẫn hằng. Me nói, đời Me đã đủ và chỉ muốn được Chúa gọi về. Ba người em gái tôi thay phiên nhau lo cho Me. Xót xa quá khi thấy Me tay run run tự gấp giấy lau chùi, vừa chậm, vừa hụt, mãi không xong. Me ơi, thôi mà, để con làm.

Thứ bảy, ngày 15 tháng 4, buổi chiều tối, Me nhất quyết muốn tham dự lễ Vọng Phục Sinh. Em tôi dọa, Me ơi, lễ lớn nên nghỉ thức lâu hơn hai giờ đồng hồ đấy. Được, cứ đưa Me đi.

Chủ nhật, ngày 16 tháng 4, Me mừng Phục Sinh, ngồi rôm rôm bập bập bánh tôm Cổ Ngư với em gái tôi và cháu Francesca. Bữa tiệc Phục Sinh chỉ tiếng lách cách của muỗng đũa nhiều hơn là tiếng nói chuyện. Me đã yếu và ít nói từ lâu rồi.

Thứ hai, ngày 17 tháng 4, Me tôi mệt mỏi và chậm đi nhiều.

Thứ ba, ngày 18 tháng 4, Me mệt hơn và ngờ ý muốn xưng tội. Em gái tôi mời cha Quản nhiệm Trịnh Ngọc Danh lại. Tôi để Me lên xe lăn, muốn đẩy Me đi một vòng trong xóm cho thoáng mát, chưa ra đến cổng Me đã đòi về. Có lẽ Me ngại lúc cha đến mà mình không có nhà. Anh chị em trong gia đình vẫn luôn biết sức khỏe suy yếu của Me nên tất cả đều thật mau về một mối.

Me thanh thản trước ngưỡng tử sinh khi Cha Danh đến cho Me nhận những nghi thức tôn giáo cuối đời. Me ơi, có Cha đến đây rồi. Me đang nằm thiếp vẫn dần hết chút tàn lực ngồi dậy để tỏ lòng tôn kính. Thừa bà không cần

ngồi dậy đâu, bà cứ nằm đi ạ. Cha nói vậy nhưng Me vẫn ngồi. Đáng Me xiêu vẹo lệch lạc vận nát lòng con. Sau nghi thức Xưng Tội, tôi và em gái trở lại vào phòng để được thấy Me Rước Lễ và nhận nghi thức Xức Dầu. Ngay sau khi bôi dầu thánh lên trán và lòng bàn tay Me, cha Danh mở rộng hai tay đọc: Xin Thiên Chúa Toàn Năng đón nhận bà Anna Trần Thị Tính. Ngừng một chút, cha nói, Bà yên lòng nhé, Chúa đã sẵn sàng đón bà rồi. Căn phòng yên tĩnh đến độ nghe được cả tiếng nấc nghẹn trong lòng của tôi và người em gái.

Me nằm miệt mài trong lập lờ của ánh sáng đời sau. Gia đình tụ tập ngày càng đông đủ, chúng tôi đều biết giờ của Me sắp đến. Me thiếp dần đi.

Thứ tư, ngày 19 tháng 4 năm 2017, khoảng 1 giờ sáng, Me rời chúng tôi.

Ngày Mothers Day 2017 là ngày lễ Mẹ đầu tiên không có Me, chợt nhớ câu thơ của Trần Trung Đạo.

“Vì mà tôi đôi thời gian được
Đối cả thiên thu tiếng mẹ cười.”

Me ơi, như những ngày còn ở trong Cô Nhi Viện, con nhớ Me quá và chỉ chờ được Me đón về.

Phạm Trần Lâm, QGNT1971.

Có viết trăm bài thơ
Để ngời ca cuộc đời
Con cũng không đủ lời
Để ngời ca về Mẹ
Mẹ là hồ Ba Bể
Cho hồn con thênh thang
Mẹ là núi Chúa Chan
Cho hồn con cao cả
Mẹ là mây óng ả
Cho đời con phiêu du
Mẹ là sương trên hồ
Cho đời con bằng lăng
Mẹ là hương buổi sáng
Cho đời con thơm tho
Mẹ là nắng mặt hồ
Cho đời con lấp lánh
Mẹ làm chim chấp cánh
Cho đời con bay cao
Mẹ làm cơn mưa rào
Cho đời con mát mẻ
Mẹ làm đêm trăng trẻ
Cho đời con lên khơi
Mẹ làm hơi thở dài
Cho đời con bất tuyệt
Mẹ là niềm tha thiết
Cho hồn con yêu thương
Mẹ là chuỗi ba hương
Cho đời con ngọt mật
Mẹ bao la cõi đất
Mẹ mệnh mông cõi trời
Mẹ cho con làm người
Thành toàn lời tạo hóa
Có Mẹ đời cao cả
Có Mẹ hồn ấm êm
Có Mẹ khỏi lo phiền
Có Mẹ không suy nghĩ
Từ khi còn tấm bé
Đến khi tóc phai màu
Lòng Mẹ trước và sau

Vẫn không hề thay đổi
Lão Lai bảy mươi tuổi
Vẫn trẻ thơ bên thềm
Ca múa thật hồn nhiên
Vì vẫn là con Mẹ
Khi Mẹ còn tại thế
Quý giá hơn ngọc ngà
Vàng ngọc còn tìm ra
Mẹ già không giữ được
Suối khi khô nguồn nước
Sông cũng cạn dòng trôi
Sẽ khô hạn một đời
Khi đứt dòng sinh mệnh
Lòng đau khi Mẹ bệnh
Lòng sầu lúc Mẹ già
Khi Mẹ phải đi xa
Là lúc đời con khổ
Mẹ ơi con muốn giữ
Cho năm tháng dừng trôi
Cho Mẹ được sống đời
Cho con là con mãi
Mẹ một đời khổ ải
Con một đời trăm luân
Trời cho Mẹ còn gần
Là con còn có phước
Giữ Mẹ làm sao được
Chỉ khẩn nguyện trời cao
Đêm ngăn ngắt trăng sao
Ngày chói chan tia nắng
Xin Mẹ là ánh sáng
Chiếu rọi mãi đời con
Đến giây phút mỗi mòn
Con vẫn còn bên Mẹ
Xin nguyện cầu như thế
Xin nguyện cầu thế thôi
Cho tất cả mọi người
Trọn lòng yêu kính Mẹ

phan nhật tân

MẸ THƯƠNG

Con nhìn về hướng Mẹ đang tìm
Chỉ thấy không không cùng lặng im
Nhưng Mẹ đầm chiêu thủ bất động
Mắt tựa vương gùi xốn cả tim

Khò lấp vụng về môi chợt héo
Bàn tay đan vội chẳng khít kheo
Đánh rớt nỗi lòng bên hồ vắng
Trăng ngọc vàng tươi chợt rũ xèo

Nắng đã trốn xa đời bận rộn
Hoa đèn rộn rã bước bôn chôn
Chẳng biết Mẹ nghĩ gì rừng rúc
Bỗng toát giá băng buốt cả hồn

Trăng héo hon rồi Mẹ ngẩn ngơ
Chòm mây hót hải ẩn lặng rồi
Mặt hồ loang loáng đèn heo hắt
Lệ trời xuân đỏ ngẩn, dài rơi

Sương đã mỏng dần mơ chưa tan
Vi vu gió rít thông gọi ngàn
Lập lờ chẳng phải đèn đom đóm
Mà lệ se đông... lấp lánh vàng.

Ngô Thị Thanh Vân

Q65 VINH DANH MẸ

Một nhóm rất nhỏ Q65 Lớp Đệ nhị B2 QGNT niên khóa 1964 – 1965 nêu ước vọng với bạn đồng lớp: vì yêu mến trường xưa, lớp cũ nên nỗ lực tạo dựng, giữ mối dây liên lạc giữa các bạn đồng lớp. Do vậy, nhóm Q65 ấy đã thực hiện được những lần họp mặt nhỏ trên đất Mỹ và trên đất nước Việt nam. Từ hơn 10 năm trước từ lần họp mặt toàn cầu QGNT 2005 đến nay, thành viên Q65 lớp đệ nhị B2 luôn tham dự họp mặt toàn cầu với tỉ số đông đảo cùng với các lớp già từ trường mẹ cùng năm (1965).

Sự liên lạc thường xuyên duy trì được của Q65 Đệ nhị B2 qua trung gian thơ điện tử. Danh xưng rút gọn 2B2 để gọi thay cho lớp Đệ nhị B2 từ hơn 15 năm trước đây. Hàng năm, nữ sinh 2B2 đều nhận được thư chúc mừng bà mẹ 2B2. Phần đầu của đoạn văn dưới đây được viết gởi cho bà mẹ 2B2, phần sau của đoạn văn diễn đạt tâm tình đối với bà mẹ đặc biệt của hết thầy những đứa con QGNT, Bà Nguyễn thị Mai Anh phu nhân của Tổng Thống VNCH: Người mẹ thanh sắc vẹn toàn, học trò QGNT trọn đời yêu mến.

Hai năm trước 2015 Phu nhân của Tổng thống VNCH nhận lời tới tham dự chứng kiến kỳ họp mặt toàn cầu lần thứ 9 của cựu học sinh trường QGNT. Bộc phát thật tự nhiên, trong ngày họp mặt, mỗi học sinh hân hoan gọi bà phu nhân Tổng Thống là mẹ, một tiếng mẹ, hai tiếng thưa mẹ thật đồng nhất...vì chính từ ngôi trường ấy những hạt giống yêu thương khuôn mẫu được gieo trồng đã hình thành những biểu tượng đẹp đẽ hân diện nhất của quê hương cũ.

Bạn hữu 2B2 thân mến,

14 tháng 05, 2017: ngày hiến mẫu, ngày từ mẫu, ngày của mẹ... một ngày cũng còn dành cho con của mẹ; ngày đặc biệt con của mẹ bày tỏ được chút lòng thành với mẹ.

Với những bà mẹ đang an vị trên bàn thờ, qua làn khói hương, bà mẹ

của những ngày tháng cũ hài lòng khi trực tiếp nghe ít lời phi lộ của con, khi con thì thầm nói với mẹ trong ngày này... Với những bà mẹ đang góp mặt với đời, mẹ sẽ vui, mẹ sẽ hài lòng, có cảm xúc khi được nghe con nói: “con cầu chúc mẹ mạnh khỏe...”

Còn những bà mẹ 2B2 của chúng ta? Ôi! những bà mẹ công, dung, ngôn, hạnh một thời! Những bà mẹ 2B2; từ vài chục năm nay, khi đã trở thành mẹ; đã thật thấm nhuần tấm lòng của mẹ “Lòng mẹ bao la như biển Thái bình...” Bà mẹ 2B2 ấy... bà mẹ toàn bích dưới cặp mắt của quý anh 2B2 từ thuở trước... bà mẹ 2B2 hát ru con:

*Giọt nước mắt thương con, con ngủ mẹ mừng
Giọt nước mắt thương sông, ấp ủ rêu rong
Giọt nước mắt thương đất, đất cần cỗi bao năm
Giọt nước mắt thương dân, dân mình phận long đong*

.....
*Ôi! giòng nước mắt chảy hoài
Giòng nước mắt đời đời
Giọt nước mắt thương ai...*

Có giọt nước mắt của bà mẹ 2B2... Vì bà mẹ 2B2 đã là mẹ từ rất lâu, đang ở trong hay ngoài đất nước Việt, mẹ 2B2 còn có chung một bà mẹ đã khô nước mắt nữa, mẹ chung của nam phụ lão ấu của dân Việt: mẹ Việt Nam. Chỉ có nỗi giống Văn Lang mới bộc lộ tình cảm đặc biệt ấy; cho một bà mẹ đặc biệt nhất trên cõi đời: mẹ Việt Nam vóc hạc sương mai, mẹ Việt Nam rách nát hình hài... Tại đất nước văn minh tiến bộ, người Mỹ; người Pháp không có mẹ Mỹ "America Mum", mẹ Pháp "Francaise mere". Những đất nước láng giềng của ta cũng không hề có mẹ Trung Hoa, mẹ Đài Loan, mẹ Lào, mẹ Cam Bốt, mẹ Thái Lan. Mẹ Việt Nam hiện diện rõ nét trong đời sống con cháu Hồng Lạc. Nếu đã cấp sách tới trường, trường học dân gian hoặc trường quân sự, cựu học trò của những ngôi trường ấy, nay nhắc đến trường cũ của mình, có thói quen biểu lộ sự biết ơn, tặng danh hiệu "mẹ" để bày tỏ tấm lòng mình về ngôi trường cũ: trường mẹ.

Mother's day 2017, ngày bà mẹ 2B2 góp mặt với đời. Bà mẹ 2B2 mong ước gì cho mình vào ngày này? Bạn hữu 2B2 chúc mừng bạn, thân chúc bạn; một ngày của bạn: một ngày vui, một ngày thật có ý nghĩa trong năm 2017

Mẹ của mẹ: Mẹ QGNT danh dự

Những vị thầy đảm trách vai trò quản trị tại trường QGNT thuật lại hình ảnh bà mẹ QGNT dẫn đưa con nhỏ, bỏ ngõ trước cổng trường, có khi bà mẹ ấy vẫn còn quần khăn tang trắng trên đầu, đưa con đến cửa trường, xin cho con học, xin giao con để con được trú ngụ, được nội trú tại trường. Cánh cổng trường được mở, tiếp nhận con của người vị quốc vong thân. Ngôi trường mẹ QGNT ấp ủ, nuôi nấng, giáo dục đưa con ấy đến năm cuối của bậc trung học. Những bà mẹ QGNT đã được 2 nền Cộng Hòa báo đáp, đền ân. Người mẹ ấy được nhận cấp dưỡng và con cái của bà, thiếu niên mồ côi nay được chính phủ VNCH nuôi dưỡng tận tụy. Giới chức cao cấp nhất của chính phủ VNCH Tổng Thống phu nhân đến với học sinh QGNT như thông lệ vào dịp Lễ, dịp Tết Nguyên Đán hàng năm.

Bà Tổng Thống phu nhân đã đến với học sinh QGNT trong bối cảnh ấy. Bà có đoàn tùy tùng đi theo, chính phủ đã thể hiện, thực thi, sự lo lắng, quan tâm đặc biệt đến những thiếu niên nam nữ dưới mái trường ấy, chính phủ đặt niềm tin nơi bà Tổng Thống phu nhân và bà đã thành tâm, tận tụy chu toàn trách nhiệm ấy khi đến thăm trường, ủy lạo học trò lớn nhỏ của trường QGNT

Quốc Nạn năm 1975 trực tiếp gây đảo lộn mọi thành quả, mọi lãnh vực, dân tộc Việt đã khổ công xây dựng với mồ hôi, xương máu... nay những thành quả

ấy bị hủy hoại, bị đập phá. Trong cơn lốc cuồng phong ấy, học trò lớn nhỏ QGNT hối hả rời bỏ ngôi trường thân yêu, vất vả tìm đường trở lại chốn cũ, tìm về với vòng tay gầy guộc của mẹ, chỗ dựa đìu hiu, quạnh quẽ của mình... Cơn bão ấy đến tàn phá công trình văn hóa dân tộc thật tích cực!

40 năm sau biến cố ấy, cuộc hội ngộ, trùng phùng QGNT lần thứ 9 đã diễn ra cảm động tại Nam California Hoa kỳ. Bà phu nhân Tổng Thống VNCH tới tham dự họp mặt tại đại hộicũng tại lần họp mặt gặp gỡ này, còn có vài cựu học trò QGNT từ Việt Nam sang Hoa Kỳ tham dự họp mặt. Bà phu nhân Tổng Thống không có đoàn tùy tùng như xưa nhưng bà đã có cô con gái, ái nữ của bà, hộ tống mẹ, theo mẹ đến với QGNT.

Tại cuộc hội ngộ, trùng phùng cảm động ấy, đặc biệt ấy những QGNT nay tóc bạc, nữ sinh QGNT năm xưa cũng đã làm mẹ rất lâu rồi... đã nhất loạt chào hỏi xưng con và thưa mẹ triu mến, chào hỏi, chào đón bà phu nhân Tổng Thống và thật tự nhiên, xuất phát từ tấm lòng chung thủy, học trò năm xưa nhất hô nhất ứng... gọi bà là mẹ, mời mẹ lên sân khấu nhận tranh, các con QGNT chuẩn bị sẵn, trao tặng mẹ danh dự QGNT, bà mẹ danh dự trọn đời của QGNT Việt nam.

Thông thường mỗi người trên hoàn vũ ai cũng có một bà mẹ, để bày tỏ lòng yêu thương. Đồng môn QGNT có hai bà mẹ, hết mực yêu thương bạn, hai người mẹ trong trái tim bạn, bạn có nhiều cảm xúc vì những gì bạn đã đón nhận tại mái trường xưa... Nay bạn lại có thêm người mẹ danh dự thương yêu bạn hết lòng.

Cuộc đời bạn đã trải qua nhiều thăng trầm, những khó khăn bạn đã vượt qua... nên những dịp trong năm tri ân mẹ, bạn không quên nói lời cảm ơn cùng gởi đến hai người mẹ của bạn. Bạn lại hân hoan gọi to "Mẹ ơi!" những cảm xúc của hạnh phúc lại trở về sống động trong bạn.

Nguyễn Đức Công Q65

Thương nhớ Mẹ

Chín mươi xuân....
 Cuộc trần thế ghi rằng đã thọ.
 Mẹ ngủ yên thanh thản
 Tựa như đời không có chút sầu bi
 Có sao con vẫn cứ mê si .
 Mong hằng năm đi về có Mẹ.
 Mẹ đâu rồi ?????
 Ngày ngày mừng đại thọ
 Mẹ cười đây : con cháu xúm vòng quanh ...
 Mùa xuân Ất Mùi còn ghi lại
 Suối nước nóng Bình Châu ,
 hồ Tràm làm sao không nhớ!!!
 Mẹ con bà cháu vui bên nhau mà giờ đã quạnh hiu
 Sớm tối mâm cơm con vẫn dọn
 Mẹ đâu rồi ??????
 Cơm hiu hắt khói nhang
 Mẹ ơi !!!!!
 Cả ngôi nhà không còn hơi Mẹ thở...
 Còn chút ánh mắt nồng nàn trên di ảnh thân yêu
 Mẹ ơi !!!!!
 run run một nén nhang lòng .
 Cầu ơn siêu thoát Mẹ thông dong đời
 Đỗ Hoa 73.

Tiến Mẹ

Mẹ ơi, ngày hôm nay chúng con lại về đây
 Không phải để mừng vui sum họp
 Mà để lần cuối cùng chào tiến Mẹ ra đi.
 Người Mẹ tảo tần suốt một thời chinh chiến.
 Gánh gánh gồng nuôi 8 con thơ.
 Vành khăn sô trên đầu
 Tuổi còn son Mẹ thành quả phụ.
 Một nách con thơ.
 Một bên Mẹ chống, phận là dâu chăm chút
 Nhẫn nại sớm chiều
 Quên phận mình liễu yếu.
 Để can trường vừa làm Mẹ làm Cha.
 Cũng chầy rệ, một ngày chống chọi nỗi thương đau
 Mẹ ơi !!!!!!!!!!!
 Làm sao thốt được tiếng " cảm ơn
 "Khi tình Mẹ bao la, chứa chan như trời biển
 Cuộc đời Mẹ cơ cấu, chứa vạn nỗi gian nan
 Theo thời cuộc phân ly,
 Mẹ lại nuốt nỗi thương đau.
 Lại một mình đêm đêm ngóng nhớ.
 Thương đứt ruột đứa này.
 Lòng xa xót đứa kia.
 Làm sao quên : bữa cơm tép rang, canh khoai,
 Mẹ con bên nhau, vừa dọn khi chiều tối.
 Chỉ mới qua đêm,
 Mẹ đã không còn.....
 Mẹ ơi !!!!!
 Nhà bây giờ quạnh quẽ, mùi nhang phủ đầy,
 không bóng Mẹ vào ra.
 Những đứa con, đầu tóc cũng bạc rồi .
 Sao vẫn bơ vơ , ngác ngơ, vì bây giờ không còn có Mẹ .
 Mẹ ơi !!!!!
 Bây giờ đã gặp Ba chưa ?
 Giải khăn sô, ngày xưa mất Ba, bây giờ mất Mẹ .
 Nhớ thương đầy, biết làm sao níu nổi thời gian ?
 Mẹ ơi !!!!!
 Giờ đây chúng con , thấp nén nhang lòng .
 Mong hồn Mẹ linh thiêng, nhận tình con thương nhớ.
 Mong hương linh, siêu thoát cõi vĩnh hằng .
 Cả gánh đời nhọc nhằn ,
 Mẹ vẫn cười thật hiền .
 Mẹ ơi !!!!!
 Ngủ yên
 Chúng con chào tiến biệt.

*Kim Thanh viết và đọc buổi viếng ngày tang lễ Mẹ Đỗ Hoa
 (73). Mỹ Tho 13/03/2015.*

Mẹ

Mẹ là bàn tay ấp trán con
 Con hơi nóng sốt Mẹ bốn chồn
 Mẹ cơn hoảng hốt khi con ngã
 Đôi tay Mẹ gầy vội đỡ nâng

Mẹ là áo lạnh nhắc con mang
 Ngoài kia bão gió bủa chập chùng
 Nếu không có Mẹ con sao ấm
 Con vẫn là con thuở ẵm bồng

Mẹ là đôi mắt bước con đi
 Canh riêu nấu sẵn đợi con về
 Mẹ ngồi chong mắt đèn hiu hắt
 Con trai con gái Mẹ đang chờ

Mẹ cất niềm vui con lớn khôn
 Con lỡ trăm điều Mẹ nén buồn
 Đại khôn đều là con của Mẹ
 Từ dòng sữa ngọt đã nuôi con

Mẹ nói Mẹ đâu mãi sống đời
 Trần thế Mẹ cơn cách biệt thôi
 Con ơi vững bước lời Mẹ dặn
 Mãi ở bên con Mẹ chẳng rời

kN nguyễn
 Mother's Day 2016

Một lần một đời nhớ Mẹ

Nhớ khi xưa nghe tin con đói rã
 Đêm mong ngày Mẹ chờ chuyển nuôi con
 Đường gập ghềnh vai gầy nịu chân bon
 Lòng quặn thắt thương con tình mẫu tử

Roi gió quất Mẹ ngồi trên đỉnh dốc
 Ngóng trông con thân dọa dưới chân đồi
 Mừng mừng tủi tủi Mẹ con giờ gặp mặt
 Lệ lăn tròn sông núi đã đổi dời

Đêm vầy bữa trên quê hương vắng lặng
 Gió bắc phương cắt dạ buốt căm căm
 Mẹ co ro con lút lá Mẹ nằm
 Mẹ mỉm cười khơi hồn con cay đắng

Mai Mẹ về nắng đưa Mẹ về thôi
 Nắng quất quay mưa nhạt nhòa trong mắt
 Mong con về Thấy mong nhớ từng ngày
 Dù mỗi mòn con giữ lòng son sắt

Rồi con về đất Cha còng lưng sống
 Mẹ hao gầy mái tóc dẫm màu sương
 Ngày Cha mất con cũng sắp ly hương
 Thương Mẹ già mắt mờ cùng năm tháng

Bao lần về nhớ những lời Mẹ nói
 Mà lần chót con nói Mẹ lặng im
 Bởi Mẹ đến bên Thấy Mẹ hơi
 Còn mình con lưu lạc nhớ bóng hình

kN nguyễn

**SAN JOSE
 CALIFORNIA
 2017**

ĐẠI HỘI 2017

Cali hè nắng ấm lòng người ...
 Đại Hội mau về đông đúc vui
 Xa xôi cách trở mau chân bước
 Nghĩa Từ về đây ngập tiếng cười

Trường xưa nẻo cũ đã xa xôi
 Tha phương cầu thực bốn phương trời
 Bao lần gặp gỡ nhiều lưu luyến..
 Bối hồi nhắc lại kỷ niệm vui

Tháng bảy hè xưa mau về đây
 Bạn bè trời nổi khắp đó đây
 Kẻ còn người mất .. làm sao gặp ???
 Tóc bạc da mỗi tay bắt tay..

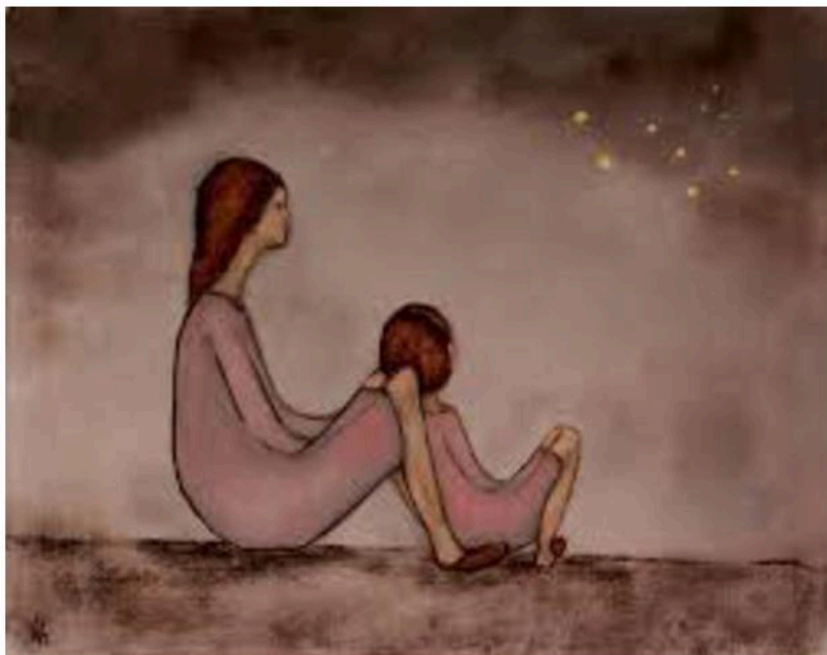
Trường cũ bạn xưa bấy nhiêu năm
 Đường đời ắt hẳn lắm thăng trầm....!!!
 Gặp gỡ giờ đây ...đà bạc tóc..
 Là còn may mắn ..Bạn biết không???

Nghĩa Từ trường xưa bao dấu yêu..
 Trong tâm lưu dấu ấn mỹ miều....
 Thấy Cô Bạn hữu còn trong trí..
 Cho dấu tuổi đời ..đã rong rêu...

Hè nắng chan hòa bạn hữu ơi..
 Xa xôi vạn dặm..lòng ra khơi. .
 Tháng 7 đừng quên ..mau về nhé!!
 Đại Hội từng bừng. ...lắm Bạn ơi....

Dạ Hoài /ML Ng/Q65
 03/2017

Thân gửi các Bạn Hữu xa gần
 trong mái trường QGNT xa xưa
 Riêng thân tặng các bạn 2/B2 63-65

Hình ảnh xa xưa nhất mà tôi vẫn nhớ được, đến bây giờ, là trận bão ngày mới di cư vào Nam: Gia đình tôi cùng gia đình hàng xóm phải ở tạm trong căn bếp chung, cả hai căn nhà chính đã bị sập. Em trai tôi sinh được vài tháng, đã mất trong thời gian này! Anh mất, chị mất, rồi em kế mất, chỉ còn lại một mình, nên mẹ rất nuông chiều. Bố bận công việc đánh bắt cá, tôm, về rất khuya. Mỗi tối, hai mẹ con thường nằm trên võng đong đưa và tôi ngủ quên giữa những câu chuyện mẹ kể.

Ông bà ngoại tôi gặp nhau khi tuổi đời đã lớn, cả hai đều đã có gia đình riêng từ trước. Ông ngoại, vợ mất. Bà ngoại bị chống bó, đi biệt tích sau ngày cưới được vài tháng. Bà chờ đợi rất lâu, gần 20 năm, khi có người làm chứng chống đã chết, bà mới tái giá. Ông ngoại tôi chịu khó làm ăn, gia đình có cuộc sống êm đềm, an vui. Ngày ông ngoại đột ngột từ trần, bà ngoại sợ ma, sau đêm chôn cất ông, bán vợ tất cả đất đai, nhà cửa và dọn vào giữa làng, cất một căn nhà nhỏ bên cạnh gia đình người anh ruột. Một nách hai con nhỏ dại, số vốn dành dụm cứ vơi dần. Cái tang đầu đời đã khởi đầu những chuỗi bất hạnh, đau thương trong đời mẹ! Cuộc sống ngày càng khó khăn, thiếu thốn! Cậu tôi được gửi đi tu và mẹ đi ở cho ông bà nội tôi, để tìm miếng cơm, manh áo nuôi thân!

Ông bà nội làm ăn, buôn bán khá thành công. Ông nội hiền, nhanh nhẹn và tháo vát. Bà nội hay nói, nóng tính, nhưng tốt bụng. Bố là con cả, được gởi đi trọ học xa ngoài huyện. Bố có hai em trai. Hằng ngày, công việc của mẹ là lo liệu 2 bữa ăn, và trông nom chú út. Chú út còn nhỏ, rất dễ, không đòi ầm bển nhiều. Ở với gia

đình ông bà nội được vài năm, ông nội mất! Gia cảnh bên nội cũng sa sút dần, không đủ khả năng thuê mẹ. Bố phải nghỉ học, về phụ giúp bà nội.

Mẹ tiếp tục đi làm người ở với gia đình người em họ, có chồng là chánh tổng. Ở thêm khoảng hai năm, mẹ về nhà. Bà đã già, không làm được những việc đồng áng, nặng nhọc như xưa. Mẹ nay đã lớn, chịu khó, chăm chỉ đi làm thuê, cấy mướn, Đời sống hai mẹ con cũng tạm đủ qua ngày. Bố đã nhờ người mai mối hỏi cưới mẹ, nhưng mẹ từ chối, vì

xáo, nuôi heo, và nấu rượu lậu. Chí thú làm ăn, bố mẹ cũng dành dụm được một số vốn nhỏ. Vì quá tham việc, buổi chiều trước khi sinh, mẹ vẫn còn đi tát nước, nên anh cả vừa lọt lòng là mất. Buồn vì mất con và yếu sức bởi sinh con so, lần đầu, mẹ đã ốm gần cả năm!

Khi Việt Minh nổi lên, bố tham gia dạy binh dân học vụ. Lần đầu tiên trong đời, mẹ “được” đi học tối. Mẹ biết đánh vần, viết và đọc được chữ thường, nhưng

không đọc được chữ in. Khi mẹ có bầu bà chị kế, Pháp về lập làng tể. Không biết do ai báo, Pháp đã bắt bố. Mẹ phải bán tất cả vốn để dành hơn hai trăm thùng thóc và chạy đồn, chạy đảo tìm cách lo lót, bố mới được tha về. Pháp vừa thả được mấy ngày, Việt Minh lại bắt và giam bố trong khu Tư, với tội đầu hàng giặc. Gần một năm sau bố mới được thả. Mẹ sinh chị, được vài tháng chị mất! Uất ức, chán nản với thân “một cổ, hai tròng” ban ngày Pháp, tối Việt Minh, bố vào lính. Mẹ theo bố lên chỗ đóng quân, đến khi có mang tôi, gần ngày sinh mới về lại quê. Thời gian này, bà nội tôi đã bị liệt nửa người. Căn nhà riêng của bố mẹ đã bị phá bỏ, mẹ phải ở tạm nhà bà nội. Đến ngày sinh, mẹ ra nằm trong một chòi nhỏ, được dựng tạm ở góc nền nhà cũ. Tôi bị đẻ ngược, bà đỡ nghĩ chắc cả hai mẹ con đều chết. Nhưng Trời thương, cuối cùng cũng “mẹ tròn, con vuông”. Hậu quả của lần sinh nở này đã ảnh hưởng đến sức khỏe của mẹ

rất nhiều. Mẹ bị bệnh nướu, vì ăn uống kham khổ khi cưu mang tôi, nên răng cứ rụng dần.

Năm 1954, bố bỏ lính, đưa gia đình di cư vào Nam. Từ ngày lập gia đình, bốn năm ở Bến Tre là những năm an nhàn nhất đời mẹ. Nhờ tiền viện trợ và tôm cá nhiều, mình bố đi làm cũng đủ ăn, đủ mặc. Mẹ chỉ chăm sóc tôi và quán xuyến việc trong nhà. Tôi rất ham chơi, lười ăn. Tối bữa, mẹ thường phải qua những nhà

Phạm Minh Đốc

muốn chăm sóc cho bà ngoại. Ít lâu sau, bà ngoại mất! Mẹ về ở với gia đình người đi ruột.

Khi xong tang, bố nhờ người đi hỏi lần thứ hai và mẹ bằng lòng. Sau đám cưới khoảng 1 năm, bà nội cho bố mẹ ở riêng, với vài sào ruộng. Miếng đất đủ đào một cái ao làm nền cho căn nhà lá hai gian, một bếp và một vườn nhỏ trồng ít cây ăn trái như chanh, cam, mơ, mận,.... Bố thuê ruộng cấy thêm. Mẹ làm nghề hàng

hàng xóm, xin cho con cái của họ sang ăn chung. Vì lười học và không nhẽo với mẹ, tôi đã bị bố cho mấy trận đòn nên thân. Tôi sợ bố vì tính nóng và sự nghiêm khắc của ông, ít khi dám lại gần; luôn quần quít bên mẹ, và “bắt nạt” bà. Em gái tôi chào đời khi Việt Cộng bắt đầu nổi lên. Gia đình lại phải di cư một lần nữa. Hạnh phúc ngắn ngủi hiem hoi, vượt khỏi tầm tay! Định mệnh lại đẩy gia đình tôi đến một khúc quanh mới.

Cà Mau vào mùa mưa, nước phèn mênh mông khắp chốn. Phương tiện di chuyển duy nhất là xuồng ba lá. Cảnh trí quá đìu hiu và cô quạnh! Ở đây vài tuần, bố đưa gia đình về Cái Sắn, nơi gia đình chú tôi đã đến, lập nghiệp được mấy năm. Về trẻ, gia đình tôi chỉ được cấp một miếng đất thửa, không thể vượt thổ cất nhà, vì không có lối ra đường chính, xa hàng cây số. Mảnh đất này rất mầu mỡ, số lúa thu hoạch chẳng kém gì lô đất bình thường. Cất nhà ở tạm bên hông nhà chú tôi hơn 1 năm, gia đình dọn qua lô đất mới mua. Nghề nông là nghề bố mẹ thành thạo. Mẹ cũng rất mát tay trong việc chăn nuôi. Cuộc sống sung túc của gia đình được đánh dấu bằng việc mẹ may chiếc áo dài đầu tiên trong đời và đi trông rằm giã. Thật sự, mẹ chỉ chịu làm những việc này, sau nhiều lần thúc dục của bố và lễ chịu chức linh mục của cậu tôi gần kề. Chiếc áo dài duy nhất này được nhuộm đen sau ngày bố mất; và cho tới ngày tôi vượt biên, mẹ vẫn còn mặc. Trước đó, bà chỉ mặc áo búi que.

Càng lớn, sự khắt khe, ràng buộc giữa hai mẹ con càng giảm. Mẹ phải săn sóc em và làm đủ việc, từ trong nhà đến ngoài đồng. Mỗi tối, mẹ bận bịu với em, tôi phải học bài. Những ngày nghỉ học cuối tuần, tôi ham chơi với bạn, ít khi có nhà. Mẹ thường nói, “Bố con mày lúc nào cũng chỉ bạn với bè!”. Thời gian ở Cái Sắn là thời gian yên bình nhất trong đời tôi. Tôi yêu sự giản dị, mộc mạc của đời sống thôn quê. Tôi nhớ những tên bạn chân thật, chất phác, nhớ những trò chơi, do mình vụng về tạo ra, như đeo cù, nặn tượng, làm điệu...và những lần đi tắm sông, bắt đẽ, câu cá....

Bố có khiếu tổ chức và văn nghệ, diễn kịch hay, nói chuyện trước đám đông rất sống động, giao thiệp khéo, nên đã thành lập được nhiều đoàn thể sinh hoạt tôn giáo cho giáo xứ. Những hoạt động này làm VC nghi ngờ, vu cáo bố có âm mưu chống lại chúng và đã bắt bố với tội danh làm gián điệp. Tôi đang đi học cũng phải nghỉ, vì bị gán tội liên lạc, đưa tin tức cho “địch”. Không tìm được “tội”, mấy tháng sau bố được thả, nhưng vẫn bị theo dõi. Một hôm, bố ra đồng sớm thăm ruộng, để ước tính ngày gặt. Mấy tên du kích cứ lảng vảng quanh nhà. Mẹ rất sợ, bảo tôi ra đồng báo cho bố biết. Bố vội đi tắt cánh đồng, ra vùng an ninh và lên Sài Gòn. Sau ngày bố đi, VC thường vào nhà hỏi và áp lực bắt mẹ tìm bố về. Mẹ quá sợ, nên dẫn anh em tôi trốn ra đầu kênh, ở nhờ nhà người quen vài tháng, rồi lên Sài Gòn theo bố. Chú tôi bán dùm tất cả những gì có thể bán được. Bao mồ hôi, công sức của bố mẹ đều được bán tổng, bán tháo bằng hết!

Với tất cả dành dụm, bố mẹ đã mua được một căn nhà nhỏ, vách gỗ, lợp tôn ở ngoại ô Sài Gòn. Trong một lúc thất vọng, lo lắng không có việc làm, nhìn vợ con nheo nhóc, bố đã tình nguyện nhập ngũ trở lại. Lương lính không đủ nuôi gia đình, mẹ phải thổi xôi bán, kiếm thêm tiền chợ. Từ quê lên tỉnh, tôi bị những tên cùng xóm chọc ghẹo, bắt nạt vì lối xử sự “nhà quê” của mình. Đánh nhau mấy lần, tôi đều bị thua, nên phải cam chịu! Được đà, chúng hay nhái giọng nói quê mùa và nghề bán xôi của mẹ, để làm trò cười. Đi học cũng bị “bắt địa” lấy tiền, lấy bút máy, Bước vào tuổi vị thành niên, những biến đổi tâm sinh lý cũng xoay chuyển. Vì xấu hổ, tôi đã cố gắng giấu diếm, không muốn cho ai biết bà là mẹ tôi. Càng che giấu, càng bị trêu chọc, và càng xấu hổ.... Chẳng thể nào tha thứ được cho những ngu đại đầu đời này!

Sáng mừng bốn Tết, một người lính đến nhà, báo tin bố bị thương và đã được chuyển vào bệnh viện Cộng Hòa. Đến trưa thì được tin bố mất! Tiễn đưa bố đến nơi an nghỉ, tôi không khóc nhiều; buồn nhưng chưa ý thức được tất cả của sự mất mát! Tôi nhớ mẹ khóc, nhưng không kể lể

nhiều, gần như có một câu được lặp đi lặp lại “Làm sao nuôi được hai con đây anh ơi!”. Bố ra đi, xuôi tay giữ bỏ chốn nợ trần; để mình mẹ ở lại, đôi vai nặng trĩu những mất mát, buồn lo! Ôi oan khiên! Ôi nghiệt ngã! Bao đắng cay chịu đựng mới đủ cho nỗi đoạn trường này!?

Mẹ không biết gì về thủ tục giấy tờ, nên tiền tử tuất cả năm chưa được lãnh. Mẹ xoay sở vô cùng vất vả tiền ăn, tiền học, tiền sách vở cho hai anh em chúng tôi, cùng tiền cho căn nhà đang xây dang dở. Có nhiều lúc, mẹ phải đi vay nợ trả lãi từng ngày. Hôm nào không có tiền, chủ nợ tới đòi, nhìn mẹ năn nỉ khẩn nài, lòng tôi thật xót xa! Tôi thấy thương mẹ, không còn giận bà như trước. Mẹ tôi vốn đã nhỏ và gầy, nay lại càng xuống sắc, tiều tụy hơn! Gần như mỗi tháng, tôi đều được gọi lên văn phòng trường, vì thiếu tiền học. Tôi chỉ muốn nghỉ học, nhưng bà cương quyết không cho. Học hết niên khóa, tôi đối trường, vào học trong Sư Đoàn Nhảy Dù, học phí rẻ hơn được 1 nửa. Khi lãnh được tiền tử tuất của bố, trả xong những khoản tiền vay mượn, số tiền cũng gần cạn. Mẹ xin làm tùy phái trong một căn cứ quân cụ. Bà phải thổi xôi bán thật sớm trước khi đi làm, để kiếm tiền thêm. Tôi bắt đầu lớn, cao vượt lên, quần áo đang mặc dần dần ngắn cũn cỡn, rất chật chội. Mặc dù cố gắng, mẹ cũng chỉ có thể lo cho anh em tôi được một bộ quần áo lành lặn duy nhất để đi học!

Năm đệ tam, tôi xin vào trường Quốc Gia Nghĩa Tử. Xin học thêm ngành in, sắp chữ buổi chiều, để được bữa cơm trưa miễn phí. Trường Quốc Gia Nghĩa Tử đã là vị cứu tinh, giúp tôi vượt qua ngưỡng cửa trung học, ngưỡng cửa rất quan trọng cho tương lai, cho vận mệnh một đời.

Làm được hơn năm, mẹ đột ngột bỏ việc vì một người làm chung, thấy bà goá bụa, nên theo đuổi, dụ dỗ. Bà vẫn tiếp tục bán xôi, nhưng mua thêm trái cây về bán buổi chiều. Vào đại học, tôi vừa học, vừa làm; gia đình cũng đỡ chật vật hơn trước. Khi

*Quý anh
chị tại
Saigon đến
chia buồn
cùng anh
Đốc và gia
đình nhân
ngày Mẹ
mất.*

sắp sửa thấy “ánh sáng cuối đường hầm” của cuộc đời; đang hoạch định, sắp xếp, chuẩn bị cho tương lai thì định mệnh khốc liệt 30/4/1975 ập đến.

Tôi được lưu dụng, với số lương hai mươi đồng một tháng, gia đình tôi dù có chất bộp, cũng không đủ sống trong một tuần. Tuy vậy, vẫn phải bám vào nó để tránh đi vùng kinh tế mới; để được mua gạo và nhu yếu phẩm giá chính thức. Mẹ hết bán xôi vì chẳng ai có tiền ăn sáng! Có sống qua gian khổ mới thấy sức chịu đựng của con người! Gia đình tôi chưa bao giờ thiếu thốn như trong giai đoạn này; ăn đói thường xuyên. Chiếc xe Honda cũ kỹ mà cậu tôi cho, khi vào đại học, cũng phải bán đi, mặc dù mỗi tháng nó làm nhiều tiền hơn lương tôi. Chịu đựng mấy năm, em tôi tìm được việc làm, và tôi cũng tìm được cách làm ăn, nên đời sống gia đình dễ thở hơn.

Đứng trước một tương lai mù mịt, vô vọng và một hiện tại bấp bênh, với tự do bị kềm kẹp, tôi đã tìm cách vượt biên nhiều lần. Có những lần vắng nhà cả hơn tuần lễ, bị bắt nhưng may trốn thoát được. Mẹ rất buồn, nhưng không cản ngăn tôi. Bị ám ảnh của những lần bố bị bắt ngày xưa và lo lắng cho tôi mỗi lần tôi vắng nhà, mẹ bị bệnh mất ngủ nặng. Tôi đã không dám tiết lộ những dự định cho mẹ biết, chỉ dặn dò riêng em tôi, mỗi lần sắp sửa ra đi. Thất bại nhiều chuyến, có lúc ngã lòng; nhưng nghĩ đến tình cảnh đen tối trước mặt, tôi lại tiếp tục. Ngày

tôi đi thoát, gần nhà cũng có một tổ chức vượt biên bị đắm tàu, chết rất nhiều. Sự chịu đựng của mẹ đã đến tận cùng, bà bị mất trí từ ngày ấy, vì tưởng tôi đã đi chung trong chuyến này! Dù tôi đã gửi điện tín về ít ngày sau, nhưng đã quá trễ!

Mấy năm sau, tuy em tôi đấu, nhưng cô em chồng của em, vượt biên sang kẻ: Có lần mẹ đi theo một người giống tôi, bị lạc cả mấy ngày! May có người quen gặp, đưa về giúp. Em tôi phải thuê người canh chừng, vì bà hay đi lang thang ngoài đường tìm tôi.

Mẹ khỏi bệnh khi em tôi sinh cháu gái đầu lòng. Bà chăm sóc cháu rất cẩn thận, chu đáo. Hai vợ chồng đi làm, đã để con ở nhà cho bà trông. Khi em tôi sinh cháu thứ nhì, thằng bé hay khóc đêm, bà lại bị mất ngủ và bệnh tái phát trở lại. Gia đình em tôi phải mua nhà ở riêng. Bà sống một mình, không muốn ai lại thăm. Ngay cả vợ chồng em tôi và các cháu cũng, cũng chỉ được ở chơi chừng mười lăm phút mỗi lần. Bà không ra khỏi nhà, ngoại trừ đi xách nước ở giếng và quét sân mỗi ngày. Mỗi sáng, hai vợ chồng em tôi thay phiên nhau mua đồ ăn cho bà, và bà tự nấu nướng lấy. Em tôi nói mãi, bà mới đồng ý cho sửa nhà, bắt nước và điện.

Ngày trở về quê hương lần đầu, tôi đã bị đuổi khi vừa bước chân vào nhà. Em tôi sợ mẹ nóng giận, có hại cho sức khỏe, ra dấu cho tôi ra ngoài. Em phải thuyết phục mãi, mấy ngày sau mẹ mới cho tôi

vào nhà, nhưng cũng chỉ được vài phút là đuổi “Bảo nó về với vợ con đi!”.

Mỗi sáng, tôi dậy thật sớm, đi bộ từ nhà em, đến xóm nhà mẹ. Đứng xa xa nhìn dáng mẹ gầy gò, cặm cùi quét sân trước cửa, tôi không cầm được nước mắt. Tôi không thể lại gần, vì mẹ sẽ giận, la hét! Quét xong sân là bà vào nhà, khóa cửa lại, không ra ngoài cho đến ngày hôm sau. Tôi thơ thẩn trong xóm nói chuyện với những người hàng xóm, chờ em tôi đi chợ mang đồ ăn vào, để vào theo, có vài phút gần gũi gần mẹ. Mặc dù tôi đã cố bắt chuyện nhiều lần, hoạ hoản, tôi mới nhận được nụ cười nửa miệng; mẹ chẳng bao giờ nói chuyện trực tiếp với tôi. Tuy chỉ vài phút gần gũi, nhưng những giây phút này rất thiêng liêng và sống mãi trong đời tôi. Những lần về thăm sau, cũng chỉ một điệp khúc trước lặp lại, tôi không thể ở lâu và nói chuyện với mẹ như ước muốn, như cầu mong!

Ồi! Bà mẹ quê “chân lấm, tay bùn”, chống mắt sớm, trên đầu chỏ xôi buổi sáng, thúng trái cây buổi chiều, miệt mài, tần tảo sớm hôm! Cả đời chỉ biết nhẫn nhục, cam chịu, để cố gắng sống còn trước những tai ương! Bao táp, phong ba, và sầu đau luôn đi song hành với cuộc đời bà; nhưng nghị lực, sự nhẫn nhục và một lòng vì các con, đã đủ sức đưa bà vượt qua bao nỗi đoạn trường, gian truân thử thách! Chỉ đến chót cùng của sự chịu đựng, khi đứa con trai mình đứt ruột đẻ đau, tưởng đã vĩnh viễn lìa xa, bà mới

Mỗi sáng, tôi dậy thật sớm, đi bộ từ nhà em, đến xóm nhà mẹ. Đứng xa xa nhìn dáng mẹ gầy gò, cặm cụi quét sân trước cửa, tôi không cầm được nước mắt. Tôi không thể lại gần, vì mẹ sẽ giận, la hét! Quét xong sân là bà vào nhà, khóa cửa lại, không ra ngoài cho đến ngày hôm sau.

chịu buông tay đấu hàng số mệnh! Gần một đời vì chồng, vì con, để cuối đời dừng đứng quên hết, ngoảnh mặt với mọi chuyện trên đời! Dù người thân đang sống kề bên, nghịch cảnh đã để bà sống, ở một không gian rất xa, trong thế giới cô đơn, thăm lặng mịt mùng! Bao công vun xới gầy dựng, đến khi con cái lớn khôn thành người, có thể báo đáp ân sâu, bà lại bỏ mặc, trở về sống trong thế giới riêng tư, u tịch, quạnh hiu riêng mình!

Ở tuổi hơn 90, mẹ bị vấp ngã, gãy xương hông. Tuổi già, xương quá mỏng, không thể bắt vít ráp nối. Mẹ chịu đựng nỗi đau trong im lặng cả năm, sức khỏe lịm dần! Năm 2010, mẹ đi khuất. Tôi bỗng mẹ vào áo quan, như bỗng 1 em bé, rất nhẹ!!!

Mẹ ơi! Mẹ chỉ là một bà mẹ quê thật thà, chất phác, không đủ khả năng dạy con những bài học luân lý sâu xa, những câu văn bóng bẩy, mượt mà hay giông nói

thành thị cao sang, ...; nhưng cuộc đời chính mẹ đã dạy con những bài học vô giá về lòng thương yêu, sự đùm bọc, chịu đựng và đức hy sinh! Mẹ là tấm gương để con nghĩ về khi vấp ngã, buồn lo! Ngay trong tận cùng của tâm trí “phiêu bổng”, mẹ vẫn nghĩ đến con trong tâm tưởng, với câu “Để nó về ở!” Chính con đã đưa mẹ đến hoàn cảnh đón đau, cô quạnh và cay nghiệt này! Ngày cứ lặng lẽ trôi cùng những oan khuất không thể xẻ chia!! Hoàng hôn tĩnh mịch đời mẹ làm nát lòng con! Con chỉ là đứa con bất hiếu, không một ngày gần mẹ để chăm sóc, ủi an! Nước mắt muôn đời chảy xuôi! Mẹ có bao giờ cần con báo đáp!

Mẹ ơi! Xa Mẹ muôn trùng, nhưng mẹ vẫn luôn ở bên con!

Phạm M. Đốc

(Viết lần đầu 2005, chỉnh sửa thêm bớt 2017)

Quý anh chị cùng đến nhà thờ Chúa Cứu Thế tham dự Tang Lễ do linh mục Phạm Trung Thành chủ tế.

Mẹ ơi mẹ khuất lâu rồi
Mà sao con thấy còn hoài nỗi đau
Nhớ thương mẹ mảnh tình sâu...
Một đời một kiếp dải dẫu gió mưa

Mẹ thức sớm mẹ ngủ khuya...
Nhọc nhằn gánh vác nặng chia vai gầy...
Không hề than thở cùng ai...
Sầu đông đầy chẳng nửa lời than van...

Đàn con một gánh gian nan..
Đường đời vạn dặm muôn vàn đắng cay..
Thương cho mẹ tháng năm dài..
Không nề gian khổ một đời dài lâu..

Mẹ ơi một thoáng u sầu..
Trong đôi mắt mẹ nỗi sầu nào ngời...
Bao lâu ..không thấy mẹ cười
Phải chăng lòng mẹ rối bởi lo toan..

Lo sao cho được vẹn toàn
Lo sao cho được ấm yên trong ngoài..
Tóc đen nay đã thay rồi..
Một màu tuyết trắng nhuộm đời gian nan...

Con bấy một tổ đầy đàn...
Tha phương cầu thực đời thường cách xa...
Đâu còn như những ngày qua...!!!
Xa xôi cách trở mẹ già ốm đau..

Nhìn mẹ trần trở lòng đau
Làm sao chia xẻ nỗi đau nát lòng..
Thương mẹ phần số long đong...
Đem thân gánh vác hết vòng trầm luân...

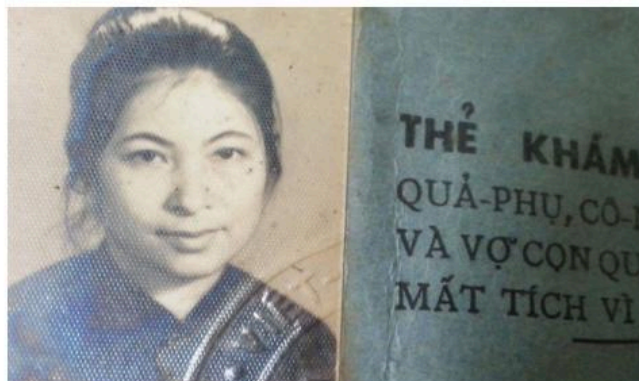
Hôm nao ...mẹ già cõi trần
Một mình một bóng âm thầm ra đi..
Mẹ ơi ...mẹ thật không về ..
Hồn con héo hắt lòng thì quặn đau...

Còn gì nói được nữa đâu..
Chỉ còn thốn thức âu sầu biệt ly...
Hôm nay nước mắt rừng mi..
Trong nhang khói tỏa nhớ khi mẹ còn...

*Dạ Hoài / MLNg/Q65
Tháng 3/2017
Giỗ mẹ*

MẸ..

trong tim

** kính tặng hương hồn Mẹ & anh linh Ba của con.*

đâu phải chỉ là những nhịp đập mang tên “sự sống”
nhịp tim người thiếu phụ trong chiến tranh là nỗi nhớ không người
là đón đau ..là những bồi hồi
là từng nén nhang trầm tận thẳm sâu mong bình an rục rò
là những lời yêu thương lỡ một lần bày tỏ
là khát khao ..

là cuồng nộ lẫn dịu dàng
là cuồng quýt vội vàng ..
là trần trở đêm đêm nằm nghe đại bác từ xa đâu vọng lại
nhịp tim rơi hao mòn từng ánh hòa châu
rơi thẳng thốt bàn tay đưa đếm những mái đầu
cuộn bên chân mẹ trong hầm sâu như những trái bầu trái bí ...
nhịp tim mang lời khẩn nguyện thầm thì
mang vọng tưởng màu áo treillis nào và nụ cười hiền ngang
ngạo ngễ

.....
rồi một ngày trong tim là cả một vực sâu chưa từng sâu đến thế
ngày vành khăn số xếp đều đặn một màu
lá quốc kỳ ôm trọn những thương đau
trong tim ấynhững nhịp tim mơ hồ trôi đi mãi ...
những lời ừ an, chia buồn như thừa thãi
người goá phụ kiên cường ôm những đứa con thơ
tận trong tim là một bàn thờ
ôi những cái bàn thờ trong tim người goá phụ

.....
ngày chàng từ đó ra đi
là tim thiếp lần xuân thì cũng đi ...
lời chàng thiếp vẫn khắc ghi
nuôi con chí lớn chết vì non sông
trong tim trọn tiếng thờ chồng
anh linh một thuở má hồng quyết theo.....

kimthanh 73

VIẾT VỀ MẸ

Con bất xứng, vì không đưa Mẹ về
Yên giấc ngàn thu bên bờ sông Móng Cái
Nơi cuội nguồn...của trái ngọt Quê hương
Chuyến đi dài...Con xin thưa với Mẹ

Mẹ sẽ yên nghỉ nơi thành phố LOS
Nếu sau này, Con có trở về Cố hương
Về theo ý nguyện Người Cha lúc sinh thời
"Không quỵ lụy, không cúi đầu loài Gian ác"

Chợt nghĩ, nếu Mẹ yên nghỉ bên mộ Ba
Cũng chỉ là những ngày tạm bợ
Bờ sông Móng Cái, Cửa biển Tiên yên
Biển đẹp Tiên yên, Núi Yên tử hùng vĩ

Nếu sau này có dịp về an nghỉ
Con sẽ chọn nơi có tên gọi..."Sinh Quán"
Bờ sông Móng Cái, Cửa biển Tiên yên
Vì nơi đây : Cha, Mẹ và Con...Chào đời

Đời đẹp quá, nhưng Quê hương đau khổ
Dân bị đọa đầy, xiềng xích gông cùm
Mẹ hãy tạm nghỉ nơi thành phố LOS
Con sẽ đưa Mẹ về sum hợp với Ba

Nếu Con không xong, đời Cháu sẽ tiếp
Mẹ vững tin...Con, Cháu sẽ đưa Mẹ về
Bên kia bờ Quê hương yêu dấu
Có Cha già đang tay ra...đón Mẹ

lhs 10/2014

Viết những dòng này như lời tiễn đưa Mẹ

Những ngày buồn...nơi yên tĩnh trên bãi vắng
Kỷ niệm cùng người Mẹ rời quê hương vào tháng 4/75 hiện về như cuốn film rõ nét
"Mẹ đi chung với con, có Ông Bà độ trì...ta sẽ đến bến bờ tự do và Mẹ, Con sống chết có nhau"
Đến bến bờ tự do, Mẹ trách yêu : "Sao con không đưa bạn X đi chung với Mẹ con mình"
Con : "Tướng Minh đầu hàng, cuộc đời con chấm hết, không còn khả năng như Mẹ nghĩ"
Mẹ: Mẹ thấy con nhớn nhoe ở trại Tị nạn như "Độc thân"
Con : Thế con không độc thân thì là gì???
Mẹ : "Sống cho phải đạo làm Người, hãy nghĩ đến những người kém may mắn hơn chúng ta nhiều hơn"

Rồi 39 năm sau ngày di tản

Có đứa con "bất hiếu và hư hỏng", sống ở miền núi Cali vắng bụi hồng trần xa cách phố thị ồn ào, viết những dòng này cho Mẹ kính yêu và vâng lời Mẹ lần cuối vì Mẹ không dạy dỗ nữa.

VĨNH BIỆT MẸ

Viết về Người Thầy khả kính

Trốn học để đi chơi, đi đá banh...chuyện dễ làm.

Trốn viết văn, viết về vị Thầy khả kính, vốn thương học trò như con em, khó trốn!! Câu chuyện cứ lảng vảng bên tôi kể từ ngày 10/10/2014, là ngày Thầy lên đường ra đi.

Khoảng tháng 10/6/2014, tôi gọi về thăm Thầy, thì được Cô cho biết Thầy đang ở Nursing Home, Cô sẽ chuyển lời hỏi thăm của đứa học trò đến Thầy trong chuyến thăm cùng ngày

Cuộc sống phẳng lặng tiếp tục rong ruổi...

Chợt nhận được tin từ cô em Thu Huyền, báo tin buồn về Vị Thầy khả kính đã ra đi ngày 10/10/2014!

Tôi gọi điện thoại đến chia buồn với Cô Bình, điều an ủi là được tiếp chuyện trực tiếp với Cô... Người hiểu nhiều về tình thương Thầy dành cho học trò Q, trong đó có lhs.

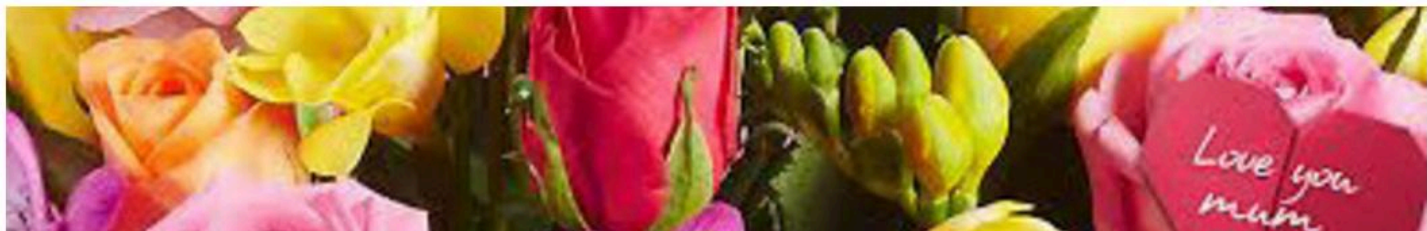
Dự tính khi về nhà sẽ đưa hình ảnh Thầy trò cùng những dòng tâm sự lên DD, và gọi cho TH để làm thành tập như kỷ niệm, nhưng chợt có chuyện gđ, Bà Cụ thân sinh, Người cho tôi sự sống, và chấp nhận "sống chết" có nhau vào tháng 4/75 ra đi tháng 10/21/2014.

Trong khi chờ cử hành Tang lễ cho Bà Mẹ yêu quý, hình ảnh Thầy Bình lái chiếc Suzuki màu đen chở đứa học trò cùng (lhs) đi dạo phố, trước khi chở về Trường Q...để chàng đá banh ...cứ hiện về.

Hình ảnh nói trên làm cho tôi áy náy, nên cố gắng lắm mới viết nên những dòng chữ này. Viết để cho tâm sự được vơi! Vì cùng 1 tháng, mất Thầy, mất Mẹ, còn nữa mất người bạn Q bên VN

Nguyễn văn Phước, Q70...Chúng ta chỉ còn biết cầu nguyện cho người ra đi đến được Cõi Bình an (Thầy Bình là Ông Bầu đội banh Q, NVP là cầu thủ chính đi góc phải "hữu biên", Ông Bầu và Hữu biên, săn sóc dùm Mẹ tôi nhé. Cảm ơn.

Liên Hựu Sám

Con Hứa....

Con hứa sẽ không khóc Má ơi
sẽ bình tâm khấn với Phật trời
cho Má an bình khi giũ bụi
đầu lòng nghe trống vắng chơi vơi

Con đã quá sung sướng trong đời
bao năm rồi vẫn gọi Má ơi
được nhìn Má an nhiên rũ bỏ
những phù du tạm bợ bên trời

Chắc Má, Ba vui lúc sum vầy
Rồi cùng em Nguyệt ở trời Tây
bao năm xa cách âm dương ấy
Thương mến trong tim vẫn vẹn đầy

Má đã ngừng hơi thở vô thường
Để con không vất vả vì thương...
cho con không ngắt trong đau xót
Má ngủ nhẹ nhàng như khói sương

Cám ơn Má đã trải tình thương
Mắt dõi theo con những đoạn đường
cho đến lúc tàn hơi cũng vậy
Má đi thanh thản, rũ sầu vương

Con không trả được nghĩa sinh thành
chỉ tụng kinh mong Má vắng sanh
tịnh độ Tây phương vui nhẹ bước
trong hào quang Phật: sáng tâm lành

Hôm nay chủ nhật lên nhà quán...
khăn trắng trên đầu ai quấn ngang
tiếng nấc gặng đìm .. tâm kinh niệm
để nghe lòng bớt chút hoang mang

Cuối Hè mang nắng gắt bên trời...
thu về cho lá úa rụng rơi
gửi hồn theo áo lam, mây bạc....
Con nguyện lòng: không khóc, Má ơi!

Minh Phượng
15/9/2013

Má Về...!

Dường như Má vẫn còn quanh đây
Trong gió thu sang lá rụng đầy
trong khói hương trầm trong giấc
mộng
Má về! Thoáng ấm một vòng tay

Thời gian trôi...đã ba tuần rồi
Giờ chẳng còn nghe tiếng Má tôi
trong giấc mơ vòng tay cổ nức*
rồi nghe hồn lạnh vắng xa xôi

Niệm kinh con khấn...A Di Đà
Chắc Má vui cùng Nguyệt với Ba
Nay đã an lành nơi tịnh độ
chẳng còn lo lắng chuyện đời qua...

Cố dim tiếng khóc lệ chưa vơi
bao tiếc thương giăng xám khung trời
mây lấp sao, vắng trăng khuất dạng
ủi an: Má hết nợ trong đời...

*
Má đã về trong giấc mơ một ngày sau
đám tang, 23/9/2013

Nhớ Má..

Sáng nhìn hạt sương trong
như giọt lệ trong lòng
chấp tay con khấn nguyện
Má an lạc thông dong....

Má theo hạc về trời
Con gắng tụng kinh thôi
từ bi tâm hạnh nguyện
còn vọng vang bên đời

Nhớ Má sáng trưa chiều
gắng không khóc bao nhiêu
chỉ nguyện cầu cho Má
cõi tịnh độ tiêu điều...

Mỗi khi con hôn Má
Má hôn lại gấp ba
con hay trêu: "Má hít!"
Má cười vui, hiền hòa

Con hạnh phúc biết bao
bên Má những năm nào
giờ môi khô đắng giọng
giờ mới hiểu nỗi đau....

Sinh tử nhân nhi dĩ*
bên tan tác chia ly
thọ, tướng, hành, thức quán**
đỡ mê muội sân si...

Lời kinh Thầy đã giảng
cho khuây khỏa, ủi an
Má giờ đây thanh thản
vui trong ánh đạo vàng

Kỷ niệm...vạn niềm thương
kiếp phù sinh vô thường
trong tim hình bóng Má
mãi sáng tỏa muôn phương

Minh Phượng
Oct 7, 2013 Sau thất thứ ba...

Xem Lại Hình Má

Tối qua xem lại phim, hình Má...
nghe nhớ thương cho mắt lại nhòa
Môi cần, dặn lòng không nức nở
Má an nhàn, hết nợ đời qua...

Vẫn biết từ sinh vốn lẽ thường
nhưng làm sao chẳng quấn lòng
thương
khi đời con nhập cùng với Má
người mãi theo con mỗi đoạn đường

Nước mắt chảy xuôi...Má đã thương
cho niềm tin trải rộng muôn phương
cho con luôn có nguồn hy vọng
vẫn bước đi... qua những đoạn trường

Thành tâm đánh lễ A Di Đà
Mong Má an nhàn ở cõi xa
thanh thản bước trong miền tịnh độ
vui lời kinh Diệu Pháp Liên Hoa....

Minh Phụng
Oct 8, 2013

Thất Thứ Tư..

Hôm nay đã thất thứ tư rồi
nhanh quá! thời gian cứ mãi trôi
mây khuất che vầng trăng khuyết
lạnh
nhìn bàn thờ chợt nhói tim cô

chợt ước được còn kêu Má ơi
giờ thấp hương tưởng niệm bên trời
chỗ Má tụng kinh nay vắng lặng
chút tàn tro... nỗi nhớ lên khơi

Cố cầm lệ, gồng mím môi cười
hoa quả bàn thờ ngó thật tươi
đối ngược góc hôn con héo hắt
trong mệnh mông giữa biết bao người

Nhưng ... Má còn luôn ở chốn này
theo từng hơi thở tế bào đây
lời khuyên nào giúp tâm thanh tịnh ...
an ủi chính mình mỗi phút giây

Má từ nay đã được an nhàn
rủ bỏ bụi trần của thế gian
Suối mát trong, tình thương chẳng

cạn
Hạnh từ bi vẫn mãi lan tràn

Lời nguyện cầu che những ngồn
ngang
Tiếng Nam Mô xoá thoảng hoang tàn
A Di Đà Phật xin tiếp dẫn
Má nay về cõi phúc, tịnh an ...

Minh Phụng
Oct 13, 2013

Lại nhớ

Thu về hiu hắt lá thay màu
bên đời ngõ ngẩn trước, sau...
khăn trắng lịm hôn thêm chệnh vênh
lá rơi se sắt phủ cơn sầu

thu xưa chân sáo bước lên trường
áo trắng in đường lá vấn vương
sách vở, bạn bè bao tiú tí
năm này vĩnh biệt suối nguồn thương
....

thu đến nay xin nhặt lá vàng
ép bên lòng trăm vết tan hoang
đêm xuống ơ hờ mang giá buốt
mím môi ...lệ vẫn chảy đôi hàng

cười ngày... cố tụng hết hồi kinh
ráng nhủ lòng Má đã siêu sinh
mong chút an bình trong chánh niệm
dấu chao ơi nhớ, những ân tình

Má đã ra đi thật bất ngờ
nhớ thương tràn ngập những cơn mơ
nghe trong bao lá thu xao xác
tiếng Má vui đùa với trẻ thơ...

Và lại nhớ quay quắt, lặng người
cố dằn nước mắt, cúng hoa tươi
tụng kinh ...con thấp hương hồi
hướng

Cõi tịnh mong Ba Má mỉm cười....

M.Phụng
10/21/2013

Lời thơ cho Má

Lời thơ nào tả đủ tình thương
theo mãi bên con những đoạn đường
xuân hạ thu đông ngày có Má
giờ con nhìn khói quện trầm hương

Mưa nắng một thân Má tảo tần
bao gian nan, vẫn chẳng chồn chân
tình thương con suối nguồn vô tận
giống tổ càng tô thắm nghĩa nhân...

Nay Má đi xa... chắc thành thơ
sao tim con chợt buốt bên trời
nhìn ai mang áo lam trong gió
thèm gọi chi đâu tiếng Má ơi...

Xin chúc ai còn Mẹ trong đời
vẹn niềm hiếu thảo tự muôn nơi
và tin dòng máu luân luân chuyển
Mẹ vẫn trong ta nét rạng ngời

Xin chúc vạn an những Mẹ hiền
thân tâm luôn mãi được an nhiên
nay qua rồi những cơn đau bể
hạnh phúc bên con rủ muộn phiền

M.Phụng
01/10/2014

Mẹ Như Vầng Trăng

Dõi theo ánh trăng thanh
Mong khắp chốn an lành
tình Mẹ theo con mãi
mắt môi cười long lanh

quán niệm theo khói hương
bao tan hợp vô thường
buồn vui vòng sinh, tử
xin bỏ những vấn vương

và thứ sáu lại về
theo nỗi nhớ lê thê
Mẹ như vầng trăng sáng
soi tỏ những u mê

Xin chúc khắp mọi người
dù đời héo hay tươi
tin yêu không suy suyển
tim vẫn giữ nụ cười...

M.Phụng

Ngày Cho Mẹ....

Nhìn tiem hoa....nhớ Má thật nhiều
Nay hết được làm thơ: “Má yêu...”
Kỷ niệm đong đầy cho mắt ướt
Mắt Má.... khung trời xám cô liêu

Tự ủi an... Má đã an nhàn
Dầu tiếc nhiều, thương nhớ mênh mang
Thèm lắm được cầm tay Má lại
Để thấy lòng thôi hết ngổn ngang...

Tình Má theo con những đoạn đường
Ánh mắt dịu hiền qua khói hương
cho mến thương niềm vui lan rộng
Bên góc trời xa, vọng cổ hương

Vu Lan năm nay...

Nhanh quá đã gần một năm rồi
Vu Lan nay... cảm cảnh mồ côi *
lễ chùa giờ... nhớ chao ơi nhớ
và chỉ còn mang hoa trắng thôi

Mới năm rồi Má vẫn còn tươi
lóng lánh niềm vui mím miệng cười
khi có cháu, con cùng lễ Phật
Má “khoe”, giới thiệu với bao
người....

Thèm biết bao nhiêu được nắm tay
và nghe tiếng Má gọi trong ngày
tình thương ấm áp cho con cháu
và khắp chúng sinh ở quanh đây...

Con chúc Má vui cõi an nhàn
cùng Ba nơi ấy, bước thên thang
tấm gương Ba Má như trăng sáng
theo mãi đời con vẫn ngút ngàn....

Vu Lan về thấp sáng yêu thương
tình Mẹ miền man những đoạn
đường
nghiệt ngã trong đời... con vẫn bước
vẫn an nhiên với những vô thường

Xin chúc ai còn Mẹ trong đời
ân cần thương mến mãi không vơi
ai cài hoa trắng, không đau xót
mẹ vẫn trong ta giữa đất trời

Minh Phượng

Hoa Trắng Vu Lan

Tháng bảy Vu Lan hoa trắng mang...
nhớ ơi là nhớ Má vô vàn
môi cười móm mém bao thương mến
mắt tỏa tâm từ luôn chứa chan

thèm làm sao được nắm bàn tay
gân guốc nhăn nheo với tháng ngày...
tiếng Má tụng kinh trong sớm tối
nghe an hòa...bỏ những chua cay

may quá năm xưa đưa Má đi
lên chùa vui ánh đạo từ bi
để nay dầu nhớ thương da diết
đỡ phải ăn năn, chẳng tiếc gì...

Giờ ở nơi xa Má tiêu điều
chẳng còn lo nghĩ sáng hay chiều
chỉ tâm dâng nén hương cho Má
con gửi trọn lòng luôn kính yêu

Minh Phượng

Xin cảm ơn Má thương chúng con
Cho con hiểu được nghĩa vuông tròn
Một đời gương Má soi vằng vặc
Trôi nổi bể dâu, vẫn sắc son...

Ngày Mẹ....chúc vui hết mọi người
khi còn bên Mẹ sẽ luôn tươi
khi tình Mẹ chảy hoài không cạn
Cho mỗi bình minh sáng nụ cười

Minh Phượng

Tháng này mùa Vu Lan

Tháng này mùa Vu Lan
Lại nhớ thương vô vàn
hôm nào theo chân Má
tiếng cười thật rộn tan
Vu Lan con chúc Má
cùng Ba ở cõi xa
Tịnh Độ miền an lạc
Cõi Phật thơm ngát hoa
Giờ lên chùa với con
Thương mến mãi sắc son
Từng kiếp người qua vội
Tình Mẹ vẫn vẹn tròn
Mùa Vu Lan lại về
quay quắt chút tình quê
niệm thăm câu kinh kệ
mong dân bớt ê chề...
Minh Phượng

Hôm qua là giỗ Má

Hôm qua là giỗ Má
con cháu từ gần xa
tụ tể trong thương nhớ
đăng lên chút hương hoa

Bao kỷ niệm đông đây
niềm yêu kính không thay
tiếng Má cười nhân hậu
theo nỗi nhớ quất quay

Trong giông tố xoáy xoay
gắng nuôi con từng ngày
giờ con đành tưởng niệm
Má an lạc Phương Tây...

Ơn Má chưa trả xong
nghe ray rút trong lòng
bên đời thay tan hợp
tình Má vẫn mênh mông...

Không- có kiếp vô thường
vẫn hướng về quê hương
trí, tâm Ba Má gửi
theo con khắp muôn phương

M. Phụng

Giỗ Má 2015....

Giỗ Má ... hai năm rồi!
thời gian chẳng ngừng trôi
Má cười... trong di ảnh
lòng con nghe bồi hồi

Cám ơn Má đã thương
chúng con và thập phương
tình Má lan tỏa mãi
làm hành trang lên đường

Những năm xưa bên Má
tuy thiếu vắng tình cha
Má cho con luôn hết
bao thương mến đậm đà

trong khốn khó muộn phiền
bao mất mát liên miên..
Má lo toan chu tất
rồi nở nụ cười hiền...

Con nhớ hôm Má đi
trong ánh đạo từ bi
cố ngăn lời nấc nghẹn
cố nuốt lệ tràn mi

Dấu cách biệt xa xăm
như trăng sáng đêm rằm
tình Má miên man chảy
theo con hoài ngàn năm...

M. Phụng

Giỗ Má...

Nhanh quá, ba năm, giỗ Má rồi
Thời gian như nước vẫn hoài trôi
Má cười trong ảnh trông tươi quá
Bao mến thương còn theo mãi thời
Như ánh trăng soi sáng đêm rằm
ru hồn con, sưởi mát bao năm
cho thơm cơn gió đêm sa mạc
tình Má theo hoài dấu xa xăm
Dấu Má gặp nhiều những khổ đau
vẫn luôn bước thẳng chẳng bi sầu
nêu cao khí tiết không than trách
vẫn sáng như sen chẳng đảo chao
Mong Má siêu sinh chốn Tịnh an
bước vui trong ánh đạo huy hoàng
cõi này con cháu còn yêu kính
Cảm đội ơn tình Má đã ban...
M. Phụng

Giỗ Má..

Đã sắp một năm ...giỗ Má rồi
cuộc đời quanh vẫn lạnh lùng trôi
Vu Lan..hoa trắng nay cài áo
nắng Hạ thêm vàng lá, mặn môi

Lặng lặng trong tim tiếng nguyện cầu
bên niềm thương mến vẫn dài lâu
Má cùng Ba đã về tiên cảnh
dứt nợ dương trần hết khổ đau

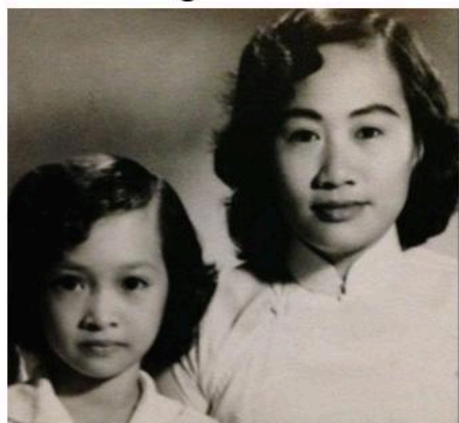
Giỗ Má.. con không khóc dấu buồn
gửi lòng tưởng niệm giữa hồi chuông
quán tâm tự tại trong chánh niệm
chắc hẳn Má vui khi bỏ buông...

Chỉ một năm thôi...bao đổi thay
ủi an...con tự nhủ từng ngày
Má giờ đã siêu sinh tịnh độ
hết những buồn lo ở chốn này

Nghĩ vậy nhưng sao vẫn nhớ thương
trăng rằm trong vầng sáng đêm trường
như tình Má vẫn miên man chảy
theo mãi bên con những đoạn
đường...

Minh Phụng

Mẹ Tôi

Mẹ tôi tóc xanh nhuộm bạc tháng ngày....câu hát ngân nga trong đầu mỗi khi nghĩ đến Mẹ khiến tôi rưng rưng nước mắt.

Suốt thời xuân xanh, một mình bương trôi để nuôi đàn con dại không Cha. Mẹ đã tự đứng vững suốt 20 năm ,chỉ có một mục đích dạy dỗ, chăm lo các con ăn học đến nơi đến chốn.

Khi làm Mẹ, người đàn bà Việt Nam đã hóa thân thành núi cao, biển rộng để ôm các con trong vòng tay thương yêu và bảo vệ.

Mẹ tôi đã là như thế .

Ngày thượng thọ Mẹ được 80 tuổi, các con cháu từ khắp nơi đến để cùng chung vui. Dâu, rể, cháu Nội, cháu Ngoại và cháu chất trai của Mẹ, cộng thêm thân bằng quyến thuộc. Hôm ấy Mẹ mặc áo gấm đỏ của con dâu may từ Việt Nam trông rất trang trọng.

Nhưng Mẹ đang chớm bệnh Alzheimer , nét mặt xa vắng, ánh nhìn vô hồn, lâu lâu giệt mình như choàng tỉnh dậy.

Hai năm nay, Mẹ nằm một chỗ, sống qua mỗi ngày bằng thức ăn đưa vào đường bụng .

Năm đầu tiên với dấu hiệu của bệnh Alzheimer, Mẹ quên trước quên sau, hay hốt hoảng tưởng bị mất cắp món này món kia, đòi về lại làng Bưởi để xem ông bà Ngoại còn sống không, nghe nói là mất rồi nhưng phải về để hỏi cho rõ

Trí nhớ của Mẹ lùi vào thời gian thơ trẻ sống với Bố Mẹ ở ngoài Bắc.

Những khi còn nói được, Mẹ như than thở :

- Tôi nhớ Mẹ tôi lắm, ngày còn bé bị la thì buồn, nay có muốn nghe lại cũng không được.

- Cho tôi ra ngoài gọi xe taxi chở về làng...

Kỷ niệm của Mẹ với Cha là bài hát Mộng Chiếu Xuân của Ngọc Bích được tặng lúc mới quen nhau. Mỗi khi nghe tiếng nhạc trỗi lên, Mẹ lim dim đôi mắt, chờ tiếng nhạc đặt điệu là hát theo. Mẹ hát đúng nhịp và đúng lời. Được vài tháng

thì Mẹ cũng quên luôn, không hát theo được nữa

Năm ngoái, cháu Nội của Mẹ ở VN đến thăm, vừa nghe tiếng gọi Nội ơi, Mẹ mở mắt nhận ra thằng cháu cứng, liền nhoẻn nụ cười sung sướng .

Mỗi ngày qua đi Mẹ chìm sâu hơn vào vô thức, cho đến một ngày Mẹ không nhai nuốt thức ăn được nữa không tự ngồi và không nói được thành câu. Mắt mở mà như không thấy gì.

Mẹ tôi.

*Một Mẹ cho mỗi chúng ta,
Sao ngày bé dại không thương thật
nhiều,*

*Vui chơi ngày tháng vô tư,
Khi Mẹ tận tảo sớm hôm mỗi ngày.
Giờ đây thân Mẹ mỗi mòn,
Làm sao con chữa lỗi lầm ngày xưa?
Ăn năn giọt nước mắt này,
Mẹ ơi thương Mẹ dạt dào lòng con.
thanhthuy*

MẸ LÒNG CHUNG THỦY

Mẹ hiền ánh mắt bao dung,
Cho con tất cả lòng chung thủy này.
Quanh năm vất vả thân gầy,
Hy sinh chịu đựng đắng cay bao ngày.
Mẹ hiền công sánh trời mây,
Luôn luôn bảo bọc đắp xây vun bồi.
Suy tư hết đứng lại ngồi,
Băn khoăn tắc dạ bồi hồi vì con.

MẸ HIỀN DƯU DẮT NẮM TAY

Ngôi trường cũ khang trang đẹp đẽ.
Nhớ mẹ hiền dịu dắt nắm tay.
“Con ơi! ráng học rồi đây,
Tương lai sáng lạng nhờ thầy với cô.”
Nghe lời khuyên siêng năng học tập
Thật mừng vui giờ được bước vô.
Nơi này phố xá thành đô,
Trường xưa thuở ấy lá khô vương đầy.

MẸ LO TOAN GÁNH VÁC

Giờ đây tóc bạc Mẹ ngồi,
Trên gò má Mẹ đối mỗi nếp nhăn.
Tình thương của mẹ nào ngăn,
Thương con ấp ủ theo năm tháng dài.
Lo toan gánh vác trong ngoài,
Không hề nghỉ ngơi đêm ngày chải bơi.
Yêu con khó nhọc mười mười,
Thăng trầm nghịch cảnh mẹ cười vượt qua.

MẸ CHẴNG NGHỈ
MUÔN ĐIỀU KHÓ KHĂN
Yêu con! một dạ nuông chiều,
Nuôi con chẳng ngại những điều gian nan.
Cha vắng bóng, nhà khó khăn,
Cô đơn mình mẹ mất hẳn niềm tâm.
Con còn nhỏ dại thơ ngây,
Vui chơi nào hiểu mẹ đầy nỗi lo.
Đường vào thị trấn quanh co,
Mỗi khi có việc qua đò thêm xa.

MẸ LÀ VẮNG TRẮNG THẬT SÁNG

Hoa Hồng tặng mẹ ngày hiền mẫu.
Tạ thâm tình con có đôi câu:
“Ôn Mẹ biển rộng sông sâu,
như vầng trăng sáng như bầu trời xanh.”
Con hạnh phúc với người bên cạnh.
Tiệc hôm nay dành trọn ân tình.
Hoa Hồng tươi thắm đôi cành,
Dâng lên tặng mẹ lòng thành chúng con

ƠN TO ĐÁP ĐỀN

Thương con bế suốt trên tay,
Vì con nóng sốt nhiều ngày mẹ lo.
Không than vãn chẳng so đo,
Công lao của mẹ sao lo đáp đền.
Tâm tư chặt dạ vững bền,
Tròn câu hiếu đạo kẻ bên thỏa lòng.
Nhiều năm dạy dỗ vun trồng,
Mong con lớn sẽ như dòng nước trong.
Đường đời thanh thản thông dong,
Ngày con tốt nghiệp Mẹ mong Mẹ mừng.

CON NGOAN CỦA MẸ

Ôm con vỗ nhẹ vai này,
Ấu ơ! con ngủ cho đầy giấc ngoan.
Mai sau rực rỡ vinh vang,
Tâm tư của mẹ mới hoàn toàn vui.
Ôm con nhớ lại hương mùi,
Tình thâm gắn bó một thời đã qua.
Tháng ngày khó nhọc bốn ba,
Bây giờ tóc bạc mẹ già vì con.

MẸ LÀ BIỂN CẢ SÔNG SÂU

Ơn sinh dưỡng biết bao trân trọng.
Lòng Mẹ luôn bù đắp cho con.
Một thân quả phụ cô đơn.
Thử thách, vất vả ngàn muôn nhọc nhằn.
Mẹ làm việc siêng năng khôn sánh.
Một mình mình xoay sở trước sau
Chúng con trai gái cúi đầu.
Tạ ơn biển cả sông sâu của Người.

DÀY CÔNG MẸ HIỀN

Được gần mẹ thỏa niềm quyến luyến.
Suốt ngày con riu rít huyền thuyến.
Người thường răn dạy dỗ khuyên,
con đây nhớ mãi như in trong lòng.
Ôn nghĩa mẹ sông dài biển rộng.
Sáng chân mây trời sắc tươi hồng.
Sông kia nước chảy theo dòng ,
Thiên lương mẫu tử dày công mẹ hiền.

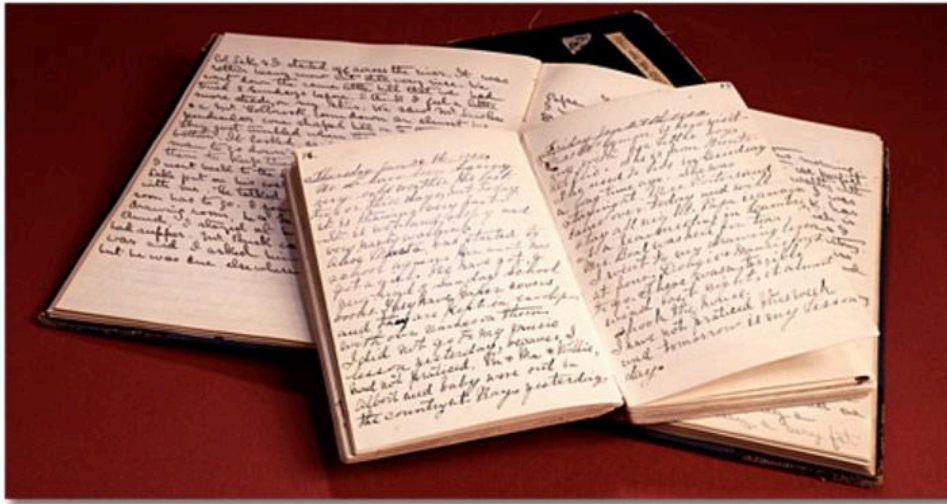
MẸ THÂN NHỌC NHẪN

Mẹ ngồi may áo cho con,
tình thương to tát như non cao vời.
Luôn ôm ấp bồi hồi,
Thương con bé bỏng sớm đời cút côi.
Ấn cần nhỏ nhẹ khuyên lời,
“Vắng chống lẽ bóng nên đời vẫn xoay.
Tuôn rơi giọt lệ đắng cay ,
nuôi con đau khổ thân nay nhọc nhằn.”:

05/31/2017

Trần Ý Thu

NHẬT KÝ CỦA MẸ

Ngày...tháng...năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Chào mừng con đến thế giới này, con trai cưng của mẹ. Bao mệt mỏi, đớn đau sao giờ chẳng còn chút ý nghĩa nào nữa... khi mẹ được nhìn ngắm hình hài nhỏ bé, xinh xắn này... Khi cô ý tá bế con giờ cao trước mặt mẹ “con trai, ba ký lô hai” là những giây phút hạnh phúc nhất trong cuộc đời mẹ, cái hạnh phúc vừa hoàn thành một tác phẩm tuyệt vời. Ngay lúc thấy mệt, bắt đầu lịm đi, trong tiếng nhốn nháo hoảng hốt của y tá gọi bác sỹ, mẹ vẫn chưa kịp lo lắng hay hoảng sợ như họ mà vẫn chỉ thấy con đang nhìn mẹ và mẹ, cái hình ảnh mẹ biết sẽ vĩnh viễn ngự trị trong trái tim mẹ...

Giờ đã là ngày thứ ba, con đã được tắm rửa sạch sẽ, bú no nê và đang nằm ngủ thật an bình, mẹ mới có dịp nhìn ngắm cục cưng của Mẹ. Coi nào... con trai mẹ có khuôn mặt giống ba với cái cằm cương nghị đã chinh phục mẹ ngay từ cái nhìn đầu tiên, cả cái mũi nhìn hơi gầy gầy đặc trưng từ ông nội, tới ba, bây giờ là con... Thế này thì ông bà nội mà còn sống chắc sẽ cưng con lắm đây! Thế nhưng bố con lại chẳng để ý đến điều này mà chỉ chăm chăm nhìn vào đôi mắt đen lay lay và cái miệng chúm chím xinh xinh của con rồi thì thào “cặp mắt này, cái miệng này... của mẹ con rồi”... Nhìn bố con kia, hai khoé mắt long lanh ngấn lệ... Hình như đây là lần đầu tiên từ ngày gặp bố, mẹ nhìn thấy những giọt nước mắt quý giá này, con trai ạ...

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Thế là hôm nay con trai mẹ biết lật rồi đây. Nhìn con cố gắng hết sức, lắc qua lắc lại mãi mới lật được, miệng thở phì phò mà thương ời là thương. Nhưng đó là quy luật, phải không con trai? Cả cuộc đời còn lại con sẽ phải liên tục cố gắng như thế đấy, luôn luôn phải vượt qua, vượt qua những thử thách sẽ không ngừng được gởi đến cho con. Mẹ thì xót xa con vất vả nhưng bố con thì khúc khích cười... có những lúc bố đã ngập ngừng định đưa tay đỡ con nhưng rồi lại rút lại, lúc này thì ánh mắt bố lại ánh lên vẻ cương quyết... Mẹ cũng không dám cãi nữa là...

Đặc biệt hơn, mới sáng nay con được rửa tội, chính thức gia nhập hàng ngũ tín hữu công giáo. Bà ngoại rất chân thành cho rằng đó là nhờ sức mạnh Thiên Chúa ban cho con “rửa tội xong là thằng bé biết lật liền”. Ủ, mà mẹ cũng tin như vậy, con ạ...

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Ôi chào, hai hôm nay con trai mẹ bị hành sốt thật tội nghiệp. Con nằm lì bị trên giường, toàn thân đỏ bừng, khóc ngặt nghèo mà mẹ rối hết tâm can nhất là khi thấy mình thành bất lực! Mẹ chỉ biết cuống quýt cầu nguyện cùng Chúa gìn giữ con trai mẹ. Bố kiên nhẫn ngồi

đút cho con từng muỗng sữa nhỏ. Nhìn bố lo lắng vã mồ hôi còn nhiều hơn con, mẹ thấy thương cả hai cha con quá đi... Cho đến khi cái răng nhú trắng tinh như hạt gạo, con sốt của con hạ nhiệt cũng là lúc bố mệt đứt. Hai cha con lăn ra ngủ sau khi “hành hạ” nhau trông thật dễ thương... Bố con quả là người cha tài giỏi, con nhỉ! ...

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ

Hôm nay là ngày thật đáng nhớ ... con trai mẹ đã chấp chững những bước đầu tiên trong cuộc đời... Nhìn con lo lắng, sợ hãi, run rẩy lắm lắm thật dễ thương... Riêng mẹ thì buồn vui lẫn lộn... Hạnh phúc nhìn con tập bước nhưng lại xót xa nhìn bố con, chỉ có một chân sau khi một chân đã gởi lại cho cuộc chiến, đứng dựa trên chiếc nạng vẫn rắng đưa tay cổ vũ, đón con... Cho đến khi bố ôm con vào lòng thủ thỉ “con ơi, từ nay con sẽ thay bố bước những bước thật vững chắc trong cuộc đời” thì mẹ đã không còn kìm nổi những giọt nước mắt, đã bật khóc nức nở... Mẹ thương bố chưa lần nào oán trách cuộc đời, oán trách bất cứ ai dù từ một người đàn ông lịch lãm, vững chãi đã trở thành một người tàn phế. Người thương phế binh trở về từ cuộc chiến với một thân thể không còn trọn vẹn bỗng trở nên trầm mặc, lặng lẽ một cách lạ lùng... Chỉ những lần bố xoa bụng mẹ, thì thầm trò chuyện với con mẹ mới thấy bố cười dù ánh mắt bố vẫn vương đầy sương khói. Có lần mẹ hỏi bố có buồn không, bố nhìn mẹ với ánh mắt thật hiền, đầy vẻ nhẫn nại “làm trai đứng giữa trong trời đất..., em à” ...

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Ái chà, con trai mẹ hôm nay xinh quá! Mặc bộ quần áo mới tinh tươm, lại còn đeo chiếc cặp táp thật ngay ngắn... Con trai mẹ hôm nay đi học rồi đây! Trong đầu mẹ lại nhớ tới đoạn văn “hôm nay tôi đi học” của Thanh Tịnh, nhưng chắc chắn chả phù hợp với con trai mẹ lúc này. Nhìn con trịnh trọng ôm chiếc cặp vào lòng, không hề có vẻ gì là hồi hộp. Trái lại, ánh

mắt ngời sáng đầy vẻ sốt ruột, bữa sáng cũng “thanh toán” thật nhanh làm ai cũng ngạc nhiên. Thông thường những trẻ em sẽ đầy lo lắng trong ngày đầu đến trường, riêng con trai mẹ khác hẳn. Con sốt ruột mong ngóng, tung tăng đến trường... Chỉ ngay đầu ngõ nhưng vì là ngày đầu tiên nên bố cũng đưa con đi học. Vừa đến lớp nhận cô nhận bạn là con đã quay lại nhắc bố đi về và chạy về phía các bạn... Các phụ huynh khác cũng phải ghen với bố. Cảm ơn con trai mẹ, con đã làm bố mẹ được sự hãnh diện đầu tiên...

Ngày... tháng.... Năm....
Con trai yêu quý của mẹ,

Nhanh quá con nhỉ, mới đây mà con đã tốt nghiệp tiểu học, lại là học sinh xuất sắc... Nhìn con khệ nệ ôm gói phần thưởng to hơn người mẹ vừa vui vừa buồn cười... Mẹ biết, hình như vì con trai mẹ vẫn được các sơ ưu ái đặc biệt nên gói phần thưởng cứ như được bố sung mãi không ngừng nên nó mới to như thế...(phần thưởng danh dự toàn trường cơ mà)...nhất là lại có hai bộ đồng phục sơ mi trắng quần tây xanh may vừa vặn với con một cách kỳ lạ... Các sơ chuẩn bị cho cậu “sinh viên trung học” đấy nhỉ! Bố đã làm giấy tờ đầy đủ để ghi danh cho con vào trường Quốc Gia Nghĩa Tử và con đã được nhận. Thêm một lần mẹ cảm ơn con, con trai của mẹ, con giỏi lắm!

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Nhìn con lớn lên, trưởng thành từng ngày, từng ngày mà lòng mẹ dấy lên biết bao hạnh phúc... Con trai mẹ hình như ý thức được sự thiệt thòi của mình nên lúc nào cũng cố gắng vượt bực. Năm nào cũng lãnh phần thưởng danh dự, học thấy cô nào cũng được yêu mến, bạn bè thân ái với con... Sao con trai của mẹ giỏi ghê vậy nhỉ? Hôm nọ, giờ thể dục, con đá banh ngã rách áo, bạn đã không ngần ngại đỡ con về nhà tặng ngay chiếc áo mới. Chiếc xe đạp bị mất, bố chưa kịp mua xe khác

nên các bạn thay nhau tới đưa đón con mặc dù con không muốn, sẵn sàng đi bộ tới trường. Con trai của mẹ đâu phải là người khéo nói chuyện đâu, lúc nào cũng chỉ ngồi cười khi đám bạn tranh nhau nói mà? Cũng lạ ghê con há!

Chiều hôm qua, lúc con về thì thảo với mẹ “mẹ ơi, sao hôm nay có cô bạn trong lớp... đưa kẹo cho con” là mẹ biết con trai mẹ bắt đầu được chú ý qua lăng kính giới tính rồi đây... Ừ, con trai mẹ đẹp trai thế này cơ mà.

Cảm ơn con đã trưởng thành trong thân thể khỏe mạnh, con trai ạ.

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Nhìn thái độ lúng túng của con suốt từ lúc tan học về nhà đến giờ, mẹ biết đã có chuyện gì đây... nhưng, như mọi lần, mẹ không thúc hỏi con đâu, mẹ để con tự quyết định xem có... kể cho mẹ nghe không đây... Thấy con ngập ngừng đi ra đi vào mẹ vẫn chỉ biết chờ đợi... Tạ ơn Chúa! Cuối cùng con cũng đã đến và thì thầm “Mẹ ơi, không hiểu sao hôm nay vừa nhìn thấy một cô bạn hàng ngày vẫn gặp trong lớp mà tìm con lại... hồi hộp, đập nhanh không thể tả... Con sợ quá, bây giờ mỗi lần gặp cô ấy con ngại ghê, không dám nhìn nữa...”

Mẹ chỉ biết cười, vì con trai mẹ đã thật sự thành người lớn... Thật may cho mẹ, bố đã vô tình nghe được nên đã rủ con đi bộ dọc đường để tâm sự. Mẹ không biết bố đã nói những gì với con nhưng sau đó con đã trở về với sự thanh thản, nhẹ nhõm. Mẹ lại phải cảm ơn bố lần nữa rồi...

Lần thần mẹ nghĩ suy... không biết con đâu mẹ sau này sẽ là người như thế nào nhỉ? Có yêu thương và đồng hành cùng con trai mẹ suốt cả cuộc đời? Có giúp con trai mẹ hạnh phúc? Có cùng con trai mẹ tạo dựng một gia đình đầm ấm? Chao ơi, sao mẹ lo nhiều thế nhỉ? Tất cả còn ở thì tương lai cơ mà... Còn một năm nữa mới hết trung học, lo chi sớm chuyện vợ con...

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Ngày mai con sẽ đi thi tú tài toàn phần nên bây giờ ngồi lo lắng phải không? Mẹ tin con trai mẹ dư sức đậu mà, đừng lo lắng quá con ạ. Mẹ từng biết một ông anh vì lo lắng học suốt đêm mà hôm sau đi thi bị xỉu... thế là mất tú tài hai. Con đừng thế nhé! Bài vở con đã học xong đầy đủ thì đâu có gì phải lo nữa nhì. Ráng thu xếp đi ngủ sớm đi con trai của mẹ. Cho dù kết quả thế nào mẹ biết con cũng đã làm hết sức của mình, và mẹ tự hào về điều đó hơn cả thứ hạng con sẽ đạt được, con hiểu không?

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Bây giờ con trai tin mẹ chưa nào? Bảng ghi rõ tên con trai mẹ, lại ở tuốt “khúc trên”, y như những gì mẹ tiên đoán. Nhưng điều quan trọng nhất bây giờ là con đã chiến thắng chính mình một cách thật vẻ vang... Con đã mạnh dạn chinh phục được những đỉnh núi cao chót vót, với những bước chân của chính con. Bố mẹ lúc này chỉ là những người chậm lại phía sau, hướng về con để cổ động, để giúp sức, để hỗ trợ, để chăm sóc và để... cầu nguyện những điều tốt lành nhất đến cho con.

Các bạn chạy xúm xít tới nhà chúc mừng... Con vẫn bình tĩnh, lịch sự, thân ái, không nhảy múa, la hét hay hí hửng, nhưng mẹ biết mọi người đều nhìn thấy sự cảm động chân tình của con ...

Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

Những ngày tháng ở trường Đại học đã qua thật nhanh, hôm qua con trai của mẹ đã thành cử nhân rồi đây... Nhìn con xúng xính trong chiếc áo tốt nghiệp mới thấy con trai mẹ dễ thương gì đâu. Hình như con thật may mắn vì đã nhận được hết những nét đẹp của bố và mẹ, phải nói cho đúng là của cả hai bên nội và ngoại... Mẹ thì thấy con vẫn là đứa trẻ thơ ngày nào nhưng bố thì rất trân trọng, nhìn cảnh bố bắt tay con như hai

người bạn mẹ thật bất ngờ (con cũng thế, đúng không?). Nhưng rất nhanh, con cũng chững chạc, điềm tĩnh bắt tay bố... Hai bố con nhìn nhau cười thật tươi, chỉ có mẹ là giật dào giòng lệ... Tạ ơn Chúa! Con trai mẹ đã thật sự trưởng thành!

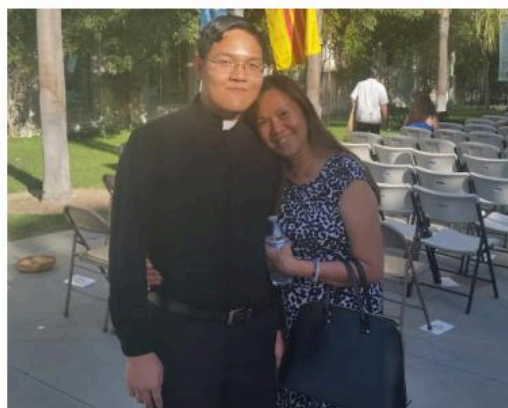
Ngày... tháng... năm...
Con trai yêu quý của mẹ,

... Hôm nay con chính thức bước vào nhà dòng để chọn cuộc đời một linh mục cho chính mình... Mẹ nói sao bây giờ nhì? Không, phải hỏi bố con đang nghĩ gì trước đã chứ? Bố chỉ ngồi thình lặng... Khi con nói với bố, bố phản ứng thế nào? Bố có hoảng hốt hay vui mừng? Lo sợ hay thân nhiên? Mẹ cũng biết được ơn Chúa kêu gọi là cả một hồng phúc, nhưng mẹ chỉ sợ bố chịu không nổi cảnh sống xa con... Ngược nhìn lên Chúa, mẹ chỉ biết nguyện cầu cho hai cha con được những điều an lành nhất trong cuộc sống... Phần mẹ, mẹ biết từ đây con trai mẹ sẽ có một tình yêu mới, một tình yêu không bao giờ sợ bị phản bội... Một tình yêu mà chỉ có những ai thật sự phó thác, trọn niềm tin mới cảm nhận được. Tối qua con ngồi thì thầm với mẹ “con cảm nhận được tiếng Chúa gọi con, Ngài nói con phải đi đến với tha nhân mẹ ạ”...

... Ở lại nhà dòng, con bình an đứng vẫy tay tạm biệt mọi người... Cho đến khi con quay người bước vào... khi bóng con khuất hẳn qua cánh cửa sắt, mẹ mới thấy khóe mắt của bố có hai giọt ánh mặt trời lóng lánh... Về nhà, bố ngồi nhìn mẹ thật lâu, ôm mẹ vào lòng, chậm rãi bố nói “Em ơi, nay con trai chúng ta đã quyết định chọn một mình đi về hướng mặt trời bằng chính đôi chân của nó ... vậy bây giờ Chúa cho mình gặp lại nhau được chưa, hà em?...”

... Mẹ chỉ ước một điều... phải chi mẹ có thể... choàng tay ôm bố...

Ánh Nguyệt - QTH

Con cò

Dương Thị Thu Huyền 11A2/Q75

Vừa bước chân vào nhà thoáng nghe
văng vẳng tiếng hát ca sĩ Mỹ Huyền

“Cái cò ngày nay, đã thành góa phụ
Tay dắt mẹ chồng, tay dắt đàn con”

Chợt hiện lên trong tâm khảm hình ảnh
mẹ tôi vào những ngày xa xưa đó

Ba tôi mất trong trận chiến Tết Mậu Thân
khi cả 2 ông bà vừa bước qua tuổi 37 được
vài tháng. Không họ hàng thân thích, gia
tài ba tôi để lại cho mẹ tôi là người mẹ
chồng và đàn con 11 đứa nheo nhóc. Tới
giờ tôi đã 60 nhưng tôi thấy mình vẫn còn
đùa nghịch như những ngày còn thanh
xuân, có những lúc tôi tự hỏi nếu tôi vào
hoàn cảnh mẹ tôi thừa ấy, tôi sẽ ra sao?
Tôi không trả lời được.

Khi ba tôi mất, đơn vị ba tôi đã cấp cho
gia đình chúng tôi một căn nhà trong trại
gia binh, để mẹ tôi yên tâm lo kiếm ăn
nuôi chúng tôi và bà nội. Thừa đó, tôi nhớ
mỗi sáng khi thức dậy chuẩn bị đi học thì
mẹ tôi đã rời khỏi nhà cho đến khi trời
sập tối mới thấy mẹ tôi trở về

Cứ 3 tháng mẹ tôi được lãnh tiền tử của
ba tôi nên gia đình cũng đỡ chật vật.
Mặc dù gia đình không khá, nhưng mẹ

tôi vẫn nhất quyết: các con đều phải đi
học, ít nhất cũng xong lớp 12 vì đó là tâm
nguyện của ba tôi

Mẹ tôi không có thời giờ để vui đùa cùng
con, không có thời gian đưa con đi dạo
phố hay công viên như những câu chuyện
hay bài hát thường nói về tình mẹ.

Những kỷ niệm chung với mẹ chúng tôi
không có nhiều, chỉ mỗi năm gần Tết, tôi
đến sau khi đi làm về mẹ tôi cầm cùi gỏi
bánh tét, làm dưa món để các con có chút
hương vị vui ngày Tết, và một việc không
thể bỏ qua là chụp chung tấm hình gia
đình, chỉ có thể mà thôi.

Kỷ niệm làm tôi nhớ nhất là vào lúc tôi
bắt đầu bước chân vào trung học. Buổi tối
trước ngày tôi vào lớp 6, mẹ tôi thức thật
khuya may chiếc áo dài cho tôi mặc tựu
trường ngày mai.

Cuộc sống cứ thế trôi qua cho đến ngày
mất nước. Tất cả các gia đình trong trại
gia binh bị đuổi ra khỏi nhà, với sự lựa
chọn: Một là phải đi kinh tế mới, hai là
hồi hương về quê cũ, ba là rời xa thành
phố về sống vùng ngoại ô.

Mẹ tôi không muốn các con sau này
không thể đi học và làm vào cảnh chân
lấm tay bùn, với số tiền dành dụm bà
mua 1 căn nhà nhỏ ở vùng ngoại ô không
xa thành phố lắm....

Giọng ca MH ray rức xoáy vào tim tôi:

“Cái cò ngày nay, không còn gánh gao
Gạo đã thành, một quá khứ xa xôi
Cái cò ngày nay, xuống biển tìm mồi
Ngô sắn khoai sùng, ăn cầm chừng nước
mắt tuôn rơi “

Cuộc sống khổ cực mẹ tôi không biết
than thở cùng ai, trong nhà có gì có thể
bán cũng bán hết rồi, còn lại 3 chiếc xe
đạp ngày xưa tụi tôi đi học thì 1 chiếc bị
thẳng con hàng xóm mượn rồi không trả,
còn chiếc thứ 2 bị thẳng thượng tá bộ đội
gạt lấy mất.

Từ đó mẹ tôi đi sớm hơn và về khuya
hơn, không kể trời mưa hay nắng, cứ 3
giờ sáng bà có mặt ở lò làm bánh mì, chờ
họ mở cửa lấy 2 hay 3 chục ổ bánh mì tới
trước sân vận động quần vợt cũ bán cho
những người đi làm sớm, tới trưa bà đội
nón lang thang chờ xem những người từ
Bắc vào đem thuốc lá Lạng Sơn hay trà
móc câu, để mua về rồi bán lại kiếm chút
tiền nuôi mẹ già và đàn con, hôm nào
“trúng mánh” bà hớn hờ đem về một rổ
hột mít lớn hay một trái bí đỏ thật to đem
luộc cả nhà ăn thay thế cho cháo bobo

hay khoai sùng.....

“Cái cò ngày nay, mơ tìm chén gạo
Giọt máu đào dành để bán nuôi con
Cái cò ngày nay, gối mỗi chân mòn
Vai gánh vai gồng, đi thăm chồng cách
núi ngàn non”

Mẹ tôi không còn chồng để đi thăm,
nhưng bà có 1 người con trai là sĩ quan
quân lực Việt Nam Cộng Hòa bị Việt cộng
bắt đi tù, nên bà cũng phải vai gánh vai
gồng, băng rừng lội suối thăm nuôi con...

Thời gian trôi qua chúng tôi lớn dần theo
tuổi đời chồng chất gánh nặng của mẹ,
với thân hình gầy yếu, nước da sạm nắng
không còn trắng trẻo như xưa, mẹ tôi
trông già hơn số tuổi của bà.

Ngày lại ngày, những đứa lớn bấy giờ
kiếm được việc làm phụ mẹ lo cho đàn
em còn nhỏ, mẹ tôi đỡ gian nan đôi
chút....

Rồi tháng ngày lặng lẽ qua đi, cũng đã
đến lúc nước mắt mẹ tôi rơi trong nỗi
vui mừng khi nhìn thấy đàn con thơ năm
nào, đứa thì lấy vợ, đứa theo chồng. Mười
một đứa con, đứa nhiều đứa ít biểu bà
mỗi tháng để bà có thời gian ở nhà vui
cùng các cháu. Bấy giờ tuổi đã cao mẹ tôi
có cuộc sống an nhàn hơn,

Mỗi khi chúng tôi về thăm mẹ, hay mẹ
ghé ngang chúng tôi, khi ra về bao giờ
mẹ tôi cũng nhét vào tay chúng tôi ít tiền,
không nhiều đâu chỉ đủ ăn nắm xôi thôi,
với câu nói “Cầm lấy, muốn ăn gì thì
mua” không lấy mẹ tôi nhất định không
chịu. Có khi tôi nghĩ, mẹ tôi muốn đến
bù lại tuổi thơ mà vì cuộc sống bà không
cho chúng tôi được, hay trong thâm tâm
mẹ tôi bà vẫn xem chúng tôi là những đứa
con bé bỏng ngày nào cần được bà chăm
lo.

Mother's day 2017

*Phảng phất qua làn sương mỏng lan
Xa xăm từ chốn gió mây ngàn
Đêm nay mẹ lại về theo mộng
Mắt lặng lẽ nhìn sợi khói tan*

*Mẹ mang vương vấn nét u buồn
Có phải muôn đời vẫn giấu chôn
Bao nhiêu tâm sự chưa vơi tỏa
Của cả một thời gắn lệ tuôn?*

*Hai mấy năm rồi trong trí con
Mẹ luôn đây ấp tựa như còn
Vòng tay thuở ấy nồng hơi ấm
Giọng nói êm đềm, mát nụ hôn*

*Con muốn gọi hoài tiếng Mẹ ơi!
Mà sao tiếng nấc nghẹn không lời
Giấc mơ gần gũi âm thầm lặn
Đêm vắng chỉ còn cơn gió lơi...*

NG. Thu Tâm

Mẹ tôi, cũng đơn giản như hàng vạn bà mẹ Việt Nam khác của mọi người, chịu thương chịu khó, hiền từ và thương yêu chăm sóc gia đình chẳng nề gian khổ. Riêng đối với tôi, ngoài người cha đáng kính ra mẹ luôn ngời sáng hơn tất cả. Cha tôi là lính trận triền miên ngoài chiến trường, mẹ mang nét u buồn trên khuôn mặt nhẵn nhụi đảm nhận hai vai trò cùng lo sinh kế cho cả gia đình 8 miệng ăn vì lương của cha rất hạn hẹp. Thình thoảng thời gian ngắn ngủi cha về phép, ánh mắt mẹ lại long lanh sáng và thấp thoáng môi cười.

Kể từ khi tôi vừa có trí khôn thì anh chị em tôi đã chịu cảnh mồ côi cha. Ông tử trận để lại cho mẹ 7 đứa con còn tuổi học trò, mẹ bắt đầu trở thành người đàn bà bản lĩnh cứng cỏi trước xã hội, uy nghiêm với đám con tuổi ăn tuổi lớn vô tư và nghịch ngợm. Nụ cười xem như lần trốn mất tằm nhường cho dáng vẻ tất tả của người phụ nữ mới hơn bốn mươi

còn xinh đẹp khiến lắm người thương cảm. Mẹ ngược xuôi đầu tắt mặt tối, làm cả việc nặng nhọc dành cho đàn ông, bán buôn, chăn nuôi, thậm chí trồng trọt lấy hoa lợi trong khu đất vườn sau nhà. Đêm về bên đàn con nhỏ ngồi học bài, mẹ cặm cụi may vá kiếm thêm thu nhập. Lúc ấy, tôi đại khờ thắc mắc sao mẹ làm chi nhiều việc đến thế? Bàn tay mẹ thô ráp sần sùi nứt nẻ nhưng nét trang nhã còn nguyên trên những ngón dài thon thả. Dù lặn lội suốt ngày ngoài trời, mưa dầm nắng gắt vẫn phải chào thua làn da trắng vốn có của mẹ. Trong đàn con lau nhau, tôi vốn dĩ là đứa ẻo uột nhất, quanh năm đau ốm sứt sùi... Làm sao tôi quên những khi bị cảm sốt được mẹ chăm sóc, mẹ thường lo lắng đi hái đủ thứ lá nấu nước xông cho tôi, vậy mà chưa bao giờ tôi chịu ngồi yên cho mẹ trùm kín chiếc khăn với nồi nước nóng sôi bốc mùi xả hay bạc hà mù mịt hơi. Tôi rất dễ bị ngộp thở, vừa sặc sụa vùng chạy vừa la inh ỏi. Mẹ đành cho uống thuốc rồi dùng dầu khuynh diệp

thoa lên hai bên thái dương tôi, đồng thời lấy ngón tay chà xát mạnh, mẹ bảo cho dầu thấm vào thịt sẽ mau khỏi hơn. Rất nhiều lần cho tôi cảm giác da tay mẹ rất nhám qua sự bông rất không phải vì dầu nóng. Khi phát hiện ra điều này, tôi thực sự buồn và chú ý tới mẹ hơn từ đó. Tay tôi thì nhỏ nên lọt thỏm giữa lòng bàn tay mẹ, tôi thường viện cớ so sánh để khen tay mẹ đẹp, tôi nắn bóp xoa xoa trên những vết chai sần nổi cộm đó lòng ghen ngào thầm giấu niềm cảm xúc thương yêu. Lúc đó đâu có lotion như bây giờ mà tặng cho mẹ thoa, cũng không có cả băng tay để bảo vệ bàn tay đẹp của mẹ. Tôi ôm mẹ muốn nói lời cảm ơn, giọt nước ứa trong khóe mắt tôi chắc khó thấy được nên mẹ mắng và hất tay tôi ra. Tôi hiểu mẹ luôn bận rộn cả trăm việc, làm gì có thì giờ ngồi yên một chỗ mà chú ý tới cảm xúc của tôi ...

Từ thuở bé tôi rất nhút nhát, lại thường ngoan ngoãn nghe lời mẹ nhất nhà, nào ai nhận ra trong thể xác yếu đuối bé nhỏ đó của tôi lại ẩn chứa một sự kiên cường trước mọi hoàn cảnh. Dù chưa trưởng thành và là đứa con thứ ba của gia đình, tôi đã sớm nhận thức được mình cần phải làm gì. Ngoài giờ đi học ra tôi không đi chơi như những bạn cùng tuổi, không đua đòi mua sắm và đòi hỏi điều gì cho cá nhân. Học hoặc làm bài xong, thời gian rảnh tôi thường theo mẹ đan lát hay may vá áo quần cho cả nhà, chăm sóc mấy đứa em. Mẹ đã truyền lại cho tôi mọi căn bản của nữ công từ dễ đến khó, tôi cố gắng học hỏi nhưng sự khéo léo của mẹ thì tôi khó lòng theo kịp nổi, tuy vậy bấy nhiêu đó cũng đã giúp tôi rất nhiều sau này cho cuộc sống.

Hai thằng em trai út quần quýt tôi hơn cả, nhất là một thời gian vì hoàn cảnh mấy chị em phải đi học xa mẹ mấy năm trời. Chúng luôn theo vùi vãnh đủ chuyện, kể cả khi ngủ cũng dành nhau ôm chặt cứng hai bên cánh tay tôi đến tè cứng thì lại trở đầu ôm lấy hai chân

tôi. Thương quá những đứa em côi cút tội nghiệp của tôi, nhìn các em vô tư sống với cảnh thiếu thốn, tôi xót xa vô hạn. May sao những việc làm bất ngờ và bất đắc dĩ của tôi cũng giúp được ít nhiều cho cuộc sống gia đình, các em có thêm chút thịt thà, cá mắm trên mâm cơm hàng ngày. Nhìn các em hớn hở mừng reo có tấm áo manh quần mới mỗi lần Tết đến hay khi nhập học, lòng tôi rất vui. Động lực ấy khiến tôi yên tâm giấu diếm gia đình để đi làm thêm, mẹ và anh tôi đã buồn lắm khi biết được. Sau một lần đau nặng bị gián đoạn việc học gần cả năm, tôi thực thụ bước vào đời sống một nhân viên của trường Thiếu Sinh Quân.

Tôi theo thói quen của gia đình, Mẹ thường nấu nướng ở nhà hay mua về cho con cái ăn uống thoải mái chứ không cho ra ngoài. Lương lãnh được bao nhiêu đều giao hết cho mẹ tiêu dùng, quần áo hoặc giày dép thì mẹ sắm cho thứ gì tôi dùng thứ đó, sắc tay tôi có, tiền xe đi và về hai buổi mẹ đưa cho mỗi buổi sáng. Tôi xem đó là điều tự nhiên không hề thắc mắc hay đòi hỏi so sánh với ai. Buổi sáng tháng Sáu hôm ấy trời mưa tầm tã, tôi thường dậy sớm đi bộ cách nhà độ nửa cây số ra bến xe lam đi đến chỗ làm, chiếc xe chở tôi bắt đầu depart máy thì chợt thoáng nghe giọng mẹ hốt hoảng gọi với theo:

- “Con quên mang thức ăn trưa này”

Nhìn thấy dáng mẹ từ đằng xa đang hấp tấp dầm bữa trên những vũng nước mưa bước tới, áo quần ướt đẫm, tóc tai tôi tả tơi dính bết vào mặt làm tôi rung rung nước mắt tự trách mình lơ đãng bắt tội mẹ, đưa tay nhận gói bánh và chai nước tôi ghen ngào nói nhỏ:

“Sao mẹ không mặc áo mưa hay che dù, bị ướt hết về sẽ bị cảm thì sao?”

Mẹ cười hiền từ:

- “Có sao đâu con, nước mưa mát lắm.

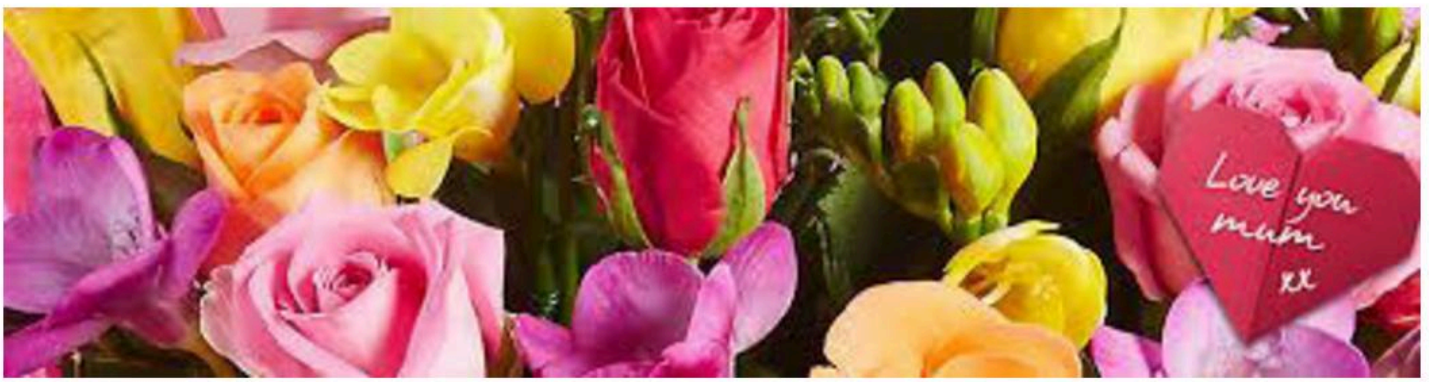
Mẹ sợ đưa trẻ cho con, trưa nay lấy gì ăn? Thôi mẹ về đây”

Tiếng mấy người trên xe nhao nhao khen tôi được mẹ cưng chiều, riêng tôi ngồi thẫn thờ nhìn theo tấm lưng mỏng manh của mẹ trong chiếc áo ướt dãn sát vào người khi mẹ quay gót trở về... Bóng mẹ khuất dần khi xe lăn bánh, tôi cúi nhìn gói thức ăn trưa đơn giản có mỗi khúc bánh mì nhỏ kẹp trứng và chai nước bé tí mà mẹ phải mất công lặn lội quên cả mưa gió đem đến cho tôi. Nước mắt chực trào ra, tình thương mẹ bỗng dạt dào dâng lên đến ghen tức buồn tim. Hình ảnh ấy chưa bao giờ ra khỏi tâm trí tôi được cho đến bây giờ. Còn biết bao điều hy sinh của mẹ dành cho đến nỗi tôi không thể nhớ hết, cũng may thời gian mẹ đau ốm và trước khi mẹ từ già cõi đời, tôi đã được ở bên cạnh săn sóc chăm lo. Mẹ ra đi thiếu sự thanh thản, tôi biết chứ! Làm sao mẹ vui được khi của cải mẹ gầy dựng cực khổ mấy chục năm trời đã không giữ được cho con cháu theo ý mẹ mong ước. Đất nước đổi thay và hoàn cảnh eo hẹp kèm theo nỗi uất ức đã giết dần giết mòn mẹ của tôi. Ngày tôi có đủ điều kiện có thể lo cuộc sống khá hơn cho mẹ thì đã quá muộn màng. Mẹ đã bỏ chúng tôi ra đi từ lâu...

Còn một tháng nữa là đến ngày giỗ lần thứ 28 của mẹ, mùa Xuân cũng đã qua rồi mùa xuân sẽ trở lại, chỉ có mùa Xuân của riêng tôi đã mất đi ý nghĩa từ khi người mẹ thân kính của tôi lìa đời. Ngày xưa tôi thật vô tình nên không biết mẹ yêu màu gì, dù là đứa con mồ côi mẹ, tôi vẫn luôn thích chưng hoa hồng đỏ trên trang thờ. Di ảnh mẹ đẹp lộng lẫy bên sắc hoa với ánh mắt hiền từ đang nhìn tôi triu mến. Có phải mẹ vẫn luôn hiện diện bên đời con?

“Mẹ ơi! Con nhớ mẹ”.

Nhã Giang Thu Tâm May 2017

A Mother's Love

by Michael O. Adesanya

There are times only when a mother's love
can understand our tears,
can soothe our disappointments
and calm all our fears.

There are times when only a mothers' faith
can help on life's way
and inspire in us the confidence
we need from day to day.

For a mother's heart and mother's faith
and a mother's steadfast love
were fashioned by the angels
and sent from God above...

À ma mère

Bien souvent je me dis que l'on est égoïste
De n'avoir su t'aider pour que tu sois moins triste
Si durs sont les moments quand on se trouve seule
Face à tous les tourments de la vie, tu fus seule
De l'école, du chômage et de la maladie,
Ils furent durs les moments que t'as donné la vie
Tu as dû assumer les fonctions de mon père,
En plus de ton devoir en tant que notre mère
Tu as su nous aider, nous élever nous aimer,
Et pour te remercier, on t'en a fais baver
Avec nos fantaisies, tu as eu des soucis.
Aujourd'hui par ces mots, je viens te dire merci.
Mon bonheur c'est de te savoir là,
T'entendre rire et voir ta joie,
Te sentir bien quand on est là.
Et même si des fois je te peine,
Sache, ma bien chère mère, que je t'aime.

Poème de Lulu

Tình Mẹ

Michael O. Adesanya

Nhiều khi chỉ có lòng thương yêu của Mẹ
mới thấu hiểu được những giọt nước mắt,
xoa dịu bao điều thất vọng
và trấn an hết thảy nỗi lo sợ của chúng ta

Nhiều khi chỉ có niềm tin tưởng của Mẹ
mới giúp được chúng ta trên mọi bước đường đời
và khơi dậy trong ta sự tự tin
ta cần mỗi ngày

Vì trái tim, niềm tin và
tình yêu kiên định của Mẹ
đã được thành toàn từ những thiên thần
gởi đến chúng ta từ Đấng Trên Cao.
phan nhật tân chuyển ngữ

Thư gửi Mẹ

Con thường hay tự nhủ, sao mình ích kỷ ghê
Chẳng biết làm sao giúp, để mẹ bớt ủ ê
Những khi con đơn độc, buồn chán đến náo nức
Đường đời bao sóng gió, chỉ mình Mẹ đi về
Lo cho con khi học, khi làm, khi ốm đau
Bao khó khăn Mẹ gánh, cho con hơi thở đầu
Mẹ thay Cha lo cả, việc trong ngoài trước sau
Ngoài vai trò làm mẹ, hơn cả những mong cầu
Mẹ biết cách nâng đỡ, dịu dặt và thương yêu
Để trả ơn cho Mẹ, con làm Mẹ lo nhiều
Khi con vui thỏa thích, Mẹ lo lắng bao nhiêu
Hôm nay một lần nữa, cảm ơn Mẹ dấu yêu
Biết Mẹ còn ở đó, con hạnh phúc như tiên
Thấy mẹ chừng vui vẻ, nghe tiếng Mẹ cười hiền
Cảm nhận Mẹ còn khỏe, khi con còn ở bên
Cả những lần con đã, làm cho Mẹ ưu phiền
Mẹ ơi, Mẹ có biết, yêu Mẹ đến triền miên!

phan nhật tân chuyển lời Việt

MÁ ƠI!

Hắn có 5 đứa Em, một bảy Em 2 trai và 3 gái. Các em vô tư, hồn nhiên ăn ngủ, học hành. Ba hấn mất mùa xuân năm Dậu vì đi lính. Hấn không có nhà cửa, cả gia đình sống nhờ Ông Bà Ngoại nuôi. Hấn kể về Gia đình và Má:

Thần tượng của đời Tôi là Má của Tôi, bạn có biết không? Một bà Mẹ từ quê ra thành thị học hành không đến nơi đến chốn, không nghề nghiệp ổn định mà nuôi một đàn con 6 đứa. Tôi đã thấy Mẹ của tôi bưng rổ khoai luộc đi bán, đêm không ngủ cầm cái quạt nan tre đuổi muỗi cho các con ngủ trong một cái lều che bên hè nhà ngoài vườn...

Tôi lớn lên từng ngày, các em tôi lớn lên từng ngày đi học hành ăn ngủ vui chơi, không giúp gì được cho Má. Bảy con 6 đứa vẫn đầy đủ, chưa có bữa nào nhịn đói, đi học vẫn có mấy đồng bỏ túi để uống nước, bơm xe vá xe...Tôi vô tư và không lo lắng vì chưa bao giờ nghe Má than thên trách phạt than khổ than nghèo...

Cuộc sống của cả nhà 1 bà Mẹ và bảy con 6 đứa không ổn định chỗ nào lâu, sống từ nhà quê chạy ra thành phố vì bom đạn sống nhờ nhà Cô, rồi sống nhà thuê, che lều nhà Ông Bà Ngoại nuôi, sống tạm trong xưởng gỗ... làm nhà chòi trong hẻm bầu rau muống khi mùa mưa đến thì phải lội từ ao vào nhà...Rồi đi kinh tế mới. Gian truân và khổ cực Má nuôi chúng tôi khôn lớn, đàn ông và trưởng thành. Má tôi đẹp, ăn nói có duyên, hát hay, khéo tay may vá... nhưng khổ vì bươn chải nuôi con... Bao nhiêu năm lo lawmgs, Má không được hưởng khoảng thời gian thanh xuân, ít bạn bè và trống vắng...

Bằng một nghị lực vĩ đại Má tôi tồn tại từ lúc bé thơ. Má đã mồ côi từ nhỏ, Cha Mẹ mất từ khi còn bé, Má không biết Cha Mẹ mình mất trong trường hợp nào? Không có anh chị em ruột thịt... Sau này mới nghe bà con họ hàng kể lại Má mồ côi và cực khổ từ bé, Má đã đi ở đợ, học bình dân học vụ để biết viết biết đọc... Cả tuổi thơ của Má cũng lang thang vất vưởng không nơi nương tựa. Má được nhận làm con nuôi trong Gia

đình ông Bà Ngoại tại làng Thanh Khê từ bé. Má cũng không biết Ông Bà Ngoại nhận làm con nuôi lúc nào? Và tại sao được giao đến gia đình này?

Bạn nghĩ sao? Một người con gái có cuộc đời như thế là Má của tôi. Má đã tảo tần sớm hôm nuôi 1 đàn con khôn lớn. Má không có chồng từ lúc rất còn trẻ, Má là quả phụ, những cô nhi quả phụ sau 1975 vô cùng cực khổ. Má là tượng đài vĩ đại nhất của Tôi của Em Tôi và của con cháu Tôi.

Còn điều gì hơn nữa của cuộc đời, không có một lời ca tụng nào đầy đủ để nói về người Mẹ của Tôi.

" Mẹ là dòng suối dịu hiền

Mẹ là nãi chuối buống cau

Mẹ là bóng mát trên cao

Mẹ là mắt sáng trăng sao

Mẹ là vốn liếng yêu thương cả cuộc đời."

Hấn kể nhiều về Má, hấn hát và hấn khóc vui mừng vì còn Má đến bây giờ...

LTH
QGNT Đà Nẵng

CÓ VỀ THĂM MẸ CÙNG EM

Mai này em về thăm mẹ
Gom hết những lời hỏi thăm
Đem về trao bàn tay mẹ
Bao nhiêu hạnh phúc ùa vào

Mai này em về thăm mẹ
Anh có đi theo em không?
Cho anh ôm mẹ vào lòng
Anh thấy như mình còn mẹ

Em về thăm mẹ chiều hôm
Từ xa đã thấy bên thềm
Dáng mẹ ưu buồn đứng ngóng
Đôi mắt trong bóng hoàng hôn

Bên mẹ lòng vui như Tết
Bao nhiêu nỗi buồn đi đâu
Chỉ muốn sà vào lòng mẹ
Ti tê bao chuyện bể dâu

Tối tối ngủ bên cạnh mẹ
Bóp chân tay mẹ thoa dầu
Mẹ vui miệng cười móm mém
Mẹ vui con kể mọi điều

Con về thăm mẹ rồi đi
Mẹ ơi lòng hiu hắt quá
Con muốn như xưa còn bé
Ngày ngày bên cạnh mẹ yêu

Mai này em về với mẹ
Anh có theo em cùng về
Cháu con quây quần bên mẹ
Mẹ thêm tuổi thọ nhiều năm
PV Quê Hương

MẸ HIỀN - NHỮNG DÒNG THƠ

Ôi, thương quá đáng mẹ ngồi mòn mỏi
Trắng đã mờ dần, mắt mẹ vẫn đôi
trông
Khoảng không gian thu hút cả cõi lòng
Tiếng thời gian đang âm thầm gõ nhịp

Ai còn Mẹ, xin được dành tặng mẹ
Những tháng ngày cho mẹ bớt quạnh
hiu
Đừng viện cớ gì để chậm những lần
thăm
Mẹ vẫn mong ngóng cháu con
Như ngày xưa, đi đâu mẹ cũng vội về
cùng con trẻ

Ai còn mẹ, xin được dành tặng mẹ
Ngồi lắng nghe mẹ kể chuyện ngày xưa
Ngày xưa ấy, thuở mẹ còn trẻ lắm
Ngày xưa ấy - thuở theo bố vào Nam
Những câu chuyện mẹ kể hoài, kể mãi
Con thuộc lòng, nhưng vẫn giả bộ
chưa nghe
Hỏi mẹ đủ điều, những câu hỏi rất
quen
Mẹ vui sướng lại miên man kể

Ai còn mẹ, xin được dành tặng Mẹ
Những tiếng cười vui, dẫu có khóc
trong lòng
Phút giây bên mẹ xin đừng tiết kiệm
Đừng để dành tiếng khóc ngày sau

PV Quê Hương

MẸ LUÔN Ở BÊN ĐỜI

Nghe tiếng Mẹ sao lòng êm ả quá
Những lúc đau buồn là gọi Mẹ ơi
Dù ở nơi đâu mẹ vẫn có bên đời

Dẫu tuổi đã xế chiều
Bên cạnh Mẹ, con vẫn là con trẻ
Mẹ ơi có những lúc đêm trường
con không sao ngủ được
Lại nghĩ về mẹ hiền những năm tháng quạnh
hiu
Vắng một bóng tùng không còn nơi nương tựa
Đất miền Nam lạ quá chưa quen

Tuổi 28, mẹ còn trẻ lắm
Mái tóc đen dài ôm mượt bờ vai
Những lo toan đã in hằn trên trán
Đôi mắt u buồn mẹ nghĩ ngày mai

Một ngày mai còn xa diệu vợi
Khi đưa con đầu
Tuổi chưa đếm đủ các ngón tay
Đưa con út mới lẫm chẫm biết đi
Con đường dài trước mặt sao hun hút quá

Mẹ ơi, có buổi trưa đi làm về trong nắng đổ
Lại nghĩ mẹ thuở xưa hôm sớm một mình
Đã biết bao đêm mẹ ngồi bó gối
Nhìn con thơ lo lắng tương lai

Thời gian đến rồi đi, và ngày mưa ngày nắng
Mẹ đã quen dần những vất vả ngược xuôi
Một mình mẹ đóng cả hai vai
Vừa xây nhà, vừa xây tổ ấm

Mẹ cho các con cả đời của mẹ
Con lớn khôn, mẹ cũng già đi
Con xinh tươi mẹ héo úa dần

Con là đóa hoa đời
Mẹ đã chắt chiu từng giây phút
Mẹ ơi, khi xưa nắm tay con mẹ dắt
Còn bây giờ, từng bước mẹ con dìu

Nghĩ về mẹ lòng cứ rưng rưng lệ
Hiếu hạnh cả đời cũng không bằng
năm tháng mẹ nuôi

Thái Loan

Mẹ Lụa

Rồi mẹ tôi từ một bà vợ sĩ quan quần dày, áo mỏng, lượt là nhung gấm, quen ngồi trong dâm, trong mát, bắt đầu học nghề làm rẫy, cuốc đất vỡ đá, vỡ sỏi để trồng sắn trồng khoai, bắp, đậu, mà sống.

Mẹ tôi tên Lụa, khổ nỗi không phải là lụa tơ tằm, lụa gấm mà là lụa thô, lụa dầy.

Mẹ tôi vất vả lắm.

Mẹ lập gia đình ngày còn son trẻ. Mẹ là một nữ sinh trẻ đẹp, con nhà giàu. Mẹ chỉ biết ăn rồi học, mọi chuyện trong nhà đều có người ăn người làm.

Ba tôi theo nghiệp đao binh, di chuyển khắp bốn vùng chiến thuật. Ba tôi chỉ thích vẫy vùng ngang dọc cho thỏa chí nam nhi, vậy mà khi gặp mẹ tôi, ba tôi "mết" lắm và theo đuổi cho bằng được. Ba "chuồn" đi phép để về gặp mẹ chuyện trò, tâm sự "em hậu phương, anh tiền tuyến". Ba tôi đi học chỉ giỏi môn toán vậy mà khi yêu mẹ tôi, ba tôi trở thành "văn sĩ" lúc nào không biết. Hôm nào đi hành quân cũng như ở trại, ba tôi cũng viết thư từ KBC gửi về cho mẹ. Ba siêng viết và ghiền viết để nhận được thư trả lời của mẹ mà đọc và khoe với bạn bè "bố" của tau nhớ tau lắm, mong tau về phép để đi dạo phố, để đi ăn quà vặt, để chuyện trò cho thỏa dạ nhớ nhung.

Rồi ba tôi lập gia đình với mẹ, ba tôi bận đời quân ngũ vẫn phải xa nhà, thỉnh thoảng mới được về phép thăm gia đình.

Khi chiến trường sôi động, mẹ tôi lo lắng lắm nên ngày đêm cầu nguyện cho ba được an lành.

Các chị em tôi lần lượt ra đời, ba gái, hai trai. Bên mình trọng nam khinh nữ, nên ba tôi quý hai thằng cu đen, cu vàng lắm. Ba chị em tôi hay phân bì với ba, chuyện ba thương đứa nhiều, đứa ít. Ba tôi cười xòa nói "bậy nào, con nào cũng là con của ba mẹ cả".

Ba tôi bận đi hành quân liên miên. Chỉ huy một đại đội nên ông cưu mang trách nhiệm với anh em binh sĩ nhiều, xem họ như là những người thân yêu trong gia đình. Ba lo lắng và thương yêu họ lắm. Mỗi lần về thăm gia đình cũng mang theo quà cáp về trại chung vui với họ.

Bao nhiêu công việc nhà và nuôi dạy con cái, mẹ tôi phải cáng đáng, nhưng may mắn là có ông bà nội, ông bà ngoại, các cô các dì giúp đỡ, chỉ dẫn cho mẹ. Còn chúng tôi chỉ lo ăn, học, chơi đùa thỏa thích với bạn bè.

Cuộc sống của mẹ tôi rất là bình an, rất là thơ mộng; vợ sĩ quan được chồng yêu thương, cung quý chiều chuộng. Các con trai, con gái vừa học giỏi vừa ngoan.

Bỗng dưng, ai ngờ thằng tư đen xảy ra,

thật vội vàng, thật tàn bạo, thật dã man.

Binh lính và đồng bào từ cao nguyên Ban Mê Thuột, Pleiku đổ về, từ Huế, Quảng Trị đổ xô nhau mà chạy trốn cộng sản. Ai cũng sợ sự tàn ác dã man của cộng sản: hận thù và chém giết. Mọi người thi nhau chạy trốn, dẫm lên nhau mà chết! Trong khi đó cộng quân vẫn bắn phá nhắm vào đồng bào, đàn bà bồng trẻ con chạy! Quốc lộ số 7 và đèo Hải Vân, đồng bào ta bị chết vô xiết kể vì cộng sản pháo kích nhiều quá!

Khi cộng sản vào Sài Gòn họ chỉ dùng súng để trị dân mà thôi. Họ muốn lấy cái nhà nào, họ dí súng vào người chủ nhà và họ bảo vợ chồng con cái nhà đó phải ra đi ngay. Đồng bào quá khiếp sợ cây súng vì cộng sản đã nói "Thà giết lầm, không thà bỏ sót".

Cộng sản xem chuyện bắn chết người là một trò chơi, để ợt có gì đâu. Họ giết, người chết một cách tức tưởi ... họ vẫn cười.

Cộng sản vào chiếm đoạt nhà của ba mẹ tôi xây bằng xương máu, bằng mồ hôi nước mắt, bằng sự tận tụy nhin ăn, nhin mặc. Vậy mà họ nói "nhà của nhân dân, xương máu của nhân dân". Nhân dân là ai? Là những thằng chóp bu cộng sản à?!!

Gia đình tôi thuộc loại nguy quân nguy quyền nên họ đầy đi kinh tế mới!!

Chúng tôi bị đầy lên núi đốn cây, cuốc cỏ tạo vùng rừng núi đó thành đất, trồng cây cỏ mà ăn!

Mẹ tôi khóc tức tưởi, lếch thếch lang thang, mang theo một bầy con dại mà không biết làm gì để sống??

Càng đau khổ hơn là không biết ba tôi đang trôi giạt ở phương trời nào!? Còn sống hay đã chết?

Sáu mẹ con ngồi ở vùng kinh tế mới không một bóng người, nhìn đất khô cằn sỏi đá, ôm chầm lấy nhau mà khóc sứt sùi.

Rồi mẹ tôi từ một bà vợ sĩ quan quần dày, áo mỏng, lượt là nhung gấm, quen ngồi trong dâm, trong mát, bắt đầu học nghề làm rẫy, cuốc đất vỡ đá, vỡ sỏi để trồng sắn trồng khoai, bắp, đậu, mà sống.

Mấy mẹ con tôi dầm mưa dãi nắng phụ nhau dựng lên một mái chòi, phủ lên trên là mấy tấm nylon và một cái poncho cũ của ba tôi. Ban ngày thì nắng cháy cả mặt, ban đêm thì lạnh ớn là lạnh!

Mấy thằng em tôi bắt đầu đi mót cây, mót củi để đêm đêm đốt lên có hơi nóng ấm mà ngủ.

Mẹ tôi cuốc đất hai tay chai và phỏng

lên! Đất khô cần sỏi đá!!! Chị em tôi phụ nhau đi kiếm nước khe, nước lạch để tưới cây giúp mẹ vỡ đất.

Ban ngày làm lụng vất vả mà ăn bữa đói bữa no, chúng tôi là tuổi mới lớn, ăn khoai, sắn, bo bo mốc, bột mì mốc, rau, củ, ăn gì vào cũng thêm cơm, mà gạo cộng sản họ chở về miền Bắc còn tụi tôi đói meo! Vợ con ngụ quân, ngụ quyền bị đày đọa cho bỏ ghét, bị trả thù cho hả hê cơn giận. Tụi cộng sản chơi đòn ác độc vậy đó. Làm lụng đâu tắt mắt tối mà không đủ ăn, mẹ con tôi lê thê, lếch thếch kéo nhau đi nơi khác để sống. Chúng tôi cũng không biết đi về đâu, nhưng đói quá đâu gối phải bờ đã.

Dần dà đi từ ngày này qua ngày khác, mẹ con tôi bỏ đến được vùng có sông, rạch, ao hồ ở gần Rạch Giá. Chúng tôi cảm ơn Trời Phật cho mình chỗ dừng chân có cá, có nước, là có thể kiếm ăn được.

Mẹ con tôi hi hục dựng lều, dựng chõng làm nơi cư trú. Mấy đứa em trai tôi lo tìm cách câu cá, bắt cá mà ăn. Bắt được nhiều thì đem bán, đổi khoai sắn, bắp, cà. Ba chị em gái tôi cũng học nghề xúc cá, xúc rạm, xúc tôm đất đem bán kiếm ăn. Mẹ tôi đi quanh xóm học nghề mới, xem người ta làm nghề bắt tôm, bắt ghẹ như thế nào. Mẹ tôi xin đi phụ tàu ghe của người ta, để "ăn cắp" nghề.

Sau một thời gian "thuần thực" chuyện đi bắt ghẹ, mẹ tôi về dồn tất cả vốn liếng còn sót lại của chị em tôi đem bán đi mua một chiếc ghe gỗ cũ, để đi làm nghề mới, bắt ghẹ kiếm ăn.

Mấy chú, mấy bác trong xóm rất tử tế, thấy mẹ tôi đơn thân độc mã mà phải nuôi thêm một bầy con dại, ăn như tằm ăn dâu, thì thương, nên chỉ vẽ cho từng bước một để làm nghề ghẹ.

Mẹ tôi học đan rập, thả rập, sau khi đã bỏ mồi vào rập để cua đến ăn. Hôm sau, ra dỡ rập lên, kéo lên, đổ cua ra, lượm cua, ghẹ, bỏ vào thùng để đi bán.

Cái rập thì nặng, mẹ tôi tay yếu chân mềm, cố sức mà kéo cái rập nặng ì lên. Mỗi ngày mẹ phải kéo cả mấy chục cái rập lên mới được vài thùng ghẹ mang đi bán.

Tối nào mẹ tôi cũng than van đau hai cái vai và cái cổ cùng hai bàn tay lắm! Chị em tôi xúm lại thoa dầu bóp gừa cho mẹ. Chúng tôi hiểu sự cực nhọc kiếm ăn của mẹ chỉ vì chị em chúng tôi, nên chúng tôi thương mẹ lắm.

Mỗi chiều mẹ lại phải đạp xe đạp đi mua mồi, mua dầu. Nhìn lưng mẹ còng xuống, cố gắng mà đạp chiếc xe đạp cũ rích, nặng đay 2 thùng dầu với ba bao mồi, tôi thương mẹ đứt cả lòng.

Mỗi sáng tinh sương, mẹ phải chờ dầu, chờ mồi xuống bến ghẹ, chờ ra ngoài hồ, ngoài rạch mà mồi cua, bắt cua.

Nhờ mẹ con phụ nhau gắng sức làm việc, nên cuộc sống có phần cải thiện. Mẹ tôi vẫn buồn nhiều vì không biết thân phận ba tôi như thế nào, giờ đang trôi dạt ở đâu!? Ngày đêm bà khóc lóc xin ơn trên mách bảo. Ban ngày làm việc nhọc nhằn, phơi nắng, dầm mưa, mà ban đêm còn phải đi hội họp mệt mỏi cả người! Ai cũng đến, chả ai nghe; ai cũng lo ngủ gà, ngủ gật, mặc cho lũ "đỉnh cao trí tuệ" ngu dốt miền Bắc múa mép, múa mồm. Mọi người đều chán ngán.

Mẹ tôi đem ghẹ ra chợ bán thì tâm sự với bạn bè chuyện chồng bị thất lạc không biết còn sống hay đã chết. Mỗi lần nhắc đến ba, mẹ tôi khóc nức nở, mẹ thương nhớ ba quá nhiều. Mấy bà bạn hàng ngoài chợ cũng là "vợ ông này, ông kia", nhưng sau cuộc đời 75 do cộng sản gây nên, họ cũng như mẹ, thành "dân chợ trời"! Họ bày cho mẹ viết tên, số quân, cấp bậc, binh chủng của ba, để khi nào họ đi thăm chồng, cha, em, con cái ở trại tù "cải tạo", họ sẽ hỏi thăm giúp cho, xem ba tôi còn sống không, nếu sống thì ở đâu??

Mẹ tôi hàng ngày đi kéo ghẹ, ba chị em tôi ra chợ bán vé số, rau cải, gắp chi buôn cái đó, bán lại kiếm lời. Hai em trai của tôi, đi bán cà rem. Cả nhà "lao động" mà vẫn không đủ ăn, đủ mặc!

Thật không ai ngờ các cô ảm, cậu chiêu yêu quý của ba mẹ, những người giàu có, học thức, chức phận, mà cộng sản vào thì họ trở thành những kẻ không nhà, không cơm ăn, áo mặc, lại bị cấm đi học (!!!), đứng bán vé số ở đầu đường xó chợ, bán cà rem khắp xóm làng.

Cộng sản có phải là con người không?? Tại sao họ cư xử với những người cùng màu da, tiếng nói với trái tim sắt đá vậy?

Có quốc gia nào trên thế giới mà đày đọa dân chúng như cộng sản Việt Nam không?!

Họ vào Sài Gòn để cướp nhà, cướp của, cướp gạo chở về Hà Nội. Đi ăn cướp tiền bạc, gạo cơm, ruộng đất của dân mà còn đối xử với dân tệ hơn đối với thú vật!

Tại sao cộng sản Việt Nam không mở

mắt ra nhìn các nước trên thế giới. Họ lo lắng, chăm sóc cho người dân của họ như thế nào.

Chính phủ khuyến khích và giúp đỡ phương tiện cho người dân đi học để nâng cao trình độ dân trí.

Lúc học xong trung học, dân vào đại học, hai năm hay bốn năm tùy dân lựa chọn, miễn sao mỗi người phải học một nghề để tự nuôi thân mình trong tương lai.

Trường học mở ban mai, ban chiều, buổi tối, cuối tuần, ai muốn học giờ nào cũng được.

Nếu người dân làm việc mà bị đau ốm hay tai nạn, chính phủ giúp cơm ăn, nhà ở, thuốc men.

Còn cộng sản Việt Nam thi hành chính sách ngu dân để dễ trị.

Dần dà, nhờ sự giúp đỡ của bạn bè, láng giềng, hàng xóm, tìm được trại giam của ba tôi.

Biết tin ba tôi còn sống, mẹ tôi vui mừng biết mấy. Vợ và bỏ mấy ngày ghẹ, thu xếp đi thăm ba tôi.

Mẹ tôi và hai em trai gồng gánh quà cáp đi thăm ba tôi. Mấy chị em tôi sẽ lần lượt thay phiên đi thăm ba sau.

Đi thăm ba không phải dễ đâu, đi tàu lửa từ Nam ra Bắc phải chen lấn nhau mua vé chợ đen. Khi ra đến Cao Bằng rồi, bao nhiêu bà vợ đi thăm chồng đều đồng ý hùn tiền nhau lại thuê xe bò chở hàng hóa, còn họ theo sau phụ đẩy khi xe lên dốc, nín xe lại khi xe xuống dốc, đi bộ cả hai mươi cây số trong rừng. Vất vả, cực nhọc như vậy mà họ nhất quyết đi thăm chồng cho bằng được. Họ mang tình yêu thương và hy vọng đến cho chồng vui mà kéo lê kiếp sống "tù đầy" chờ ngày đoàn tụ với vợ con. Tình thương là nguồn sống của người dân Việt Nam không cộng sản. Tình thương là bóng mát trên quãng đường nắng hạ.

Gặp lại ba tôi mẹ tôi khóc òa. Vui mừng cũng có mà xót xa cũng có. Vui vì thấy tận mắt ba tôi vẫn còn sống. Xót xa vì thấy thân hình của người đàn ông khỏe mạnh, vạm vỡ ngày nào mà bây giờ chỉ là một ông già cao lồng nhông da bọc lấy xương, đôi mắt lơ lơ, thảng thốt như lo âu sợ sệt một cái gì!!!

Ba tôi gặp lại vợ con mà không cảm nhận được, nên không vui mừng gì cả! Ba tôi đưa đôi mắt nhìn trân trân vào mặt mẹ

tôi, em tôi ... hỏi tên hai đứa con trai mà ba thương quý, yêu mến như vàng ... ba không nhớ nổi, ba nghĩ không ra!!!

Rồi mẹ tôi hàng ngày đi kéo ghẹ, chị em tôi tiếp tục ra chợ buôn bán kiếm ăn.

Cứ mỗi vài tháng được thư báo được phép đi thăm nuôi, thì mẹ con tôi lại gồng gánh bởi xách cho ba.

Thương nhớ ba vô cùng mà không biết làm sao được. Hàng đêm chúng tôi chỉ biết cầu nguyện cho ba được khỏe mạnh, bình an.

Sau mười năm "học tập" rỗng rã, ba tôi được thả về. Gặp lại vợ con, ba tôi thờ ơ, lạnh lùng như một người xa lạ. Ba tôi chỉ đưa mắt nhìn mà chẳng nói năng chi.

Mẹ tôi vui mừng bao xiết kể vì ba tôi còn sống mà về là quý rồi! Mẹ tôi tìm hỏi các bác sĩ, họ nói ba tôi bị bệnh trầm cảm. Bệnh này rất khó chữa và khó lành, vì họ đánh đập vào đầu của ba tôi, ảnh hưởng đến hệ thống thần kinh. Họ lại bắt lao động cực nhọc mà không cho ăn, sức người có hạn làm sao chịu đựng được, nên thân thể ba tôi trở nên tàn tạ như vậy!??? Mẹ tôi luôn dặn dò chị em tôi, phải thương yêu kính trọng ba. Ba còn sống với mẹ và các con là quý rồi. Bệnh tật chi cũng chạy chữa được.

Mỗi năm mẹ tôi làm việc cả mười hai tháng, mỗi tháng đủ ba mươi ngày. Mẹ tôi muốn dành dụm chút đỉnh tiền bạc để chữa bệnh cho ba và cho hai em trai của tôi đi học.

Dù mưa gió bão bùng mẹ tôi cũng cố gắng, tranh thủ đi bắt ghẹ.

Mẹ tôi chỉ mong cho chúng tôi ăn học để hiểu biết, để phá sự ngu dốt của mình. Cộng sản cấm con ngụy quân, ngụy quyền đi học mẹ đành bó tay.

Người lớn khác chính kiến, quan điểm, ý tưởng với nhau, đó là việc của cha mẹ. Tụi trẻ ngây thơ, đâu biết gì mà cấm tụi nó đi học vì việc làm của cha mẹ nó?!

Mẹ làm nghề kéo ghẹ, bắt cua vớt vả lắm. Sau khi đi bán ghẹ về mẹ phải chùi rửa, rửa rửa, vì nếu không chùi rửa thì rửa bị dính nhiều rong quá, kéo rửa lên sẽ nặng lắm còn bị rong níu lại chịu không nổi. Cứ mỗi ba tháng phải sửa tàu, sửa máy trong tàu. Mỗi sáu tháng phải sơn tàu, tu bổ tàu để dùng lâu dài. Đó là chưa kể lúc tàu bị trục trặc, khổ lắm. Những ngày mưa to gió lớn, nhìn chiếc tàu bị gió đẩy xoay quanh, mẹ phải dùng tất

cả sức lực cầm cự, vừa chống, vừa chèo, tôi không tài nào ngăn được giòng nước mất thương mẹ vô vàn.

Tôi thường lân la bên cạnh mẹ "mẹ ơi, sao mẹ vất vả nhiều vậy?" tôi hỏi.

- "Mỗi người trời định cho một số phần", mẹ tôi nói.

Mẹ tôi, một người đàn bà bé nhỏ mà dám làm công việc nặng nhọc của đàn ông! Một thân một mình đương đầu với sóng gió bão bùng. Tôi thương mẹ, xót xa cả lòng.

Tôi chưa bao giờ nghe mẹ than thân trách phận, hay phàn nàn một điều gì.

Mẹ làm lụng vất vả mà thấy chị em tôi yêu thương nhau, hòa thuận, mẹ tôi rất vui mừng.

Mẹ tôi thương con lắm, mẹ chỉ cầu mong cho chúng tôi ăn no, mặc ấm, khỏe mạnh, học hành nên người mà thôi.

Bây giờ chúng tôi, con ngụy quân, ngụy quyền, bị cấm đến trường, mẹ buồn lắm.

Mẹ tôi vừa về đến nhà là chạy vào cầm tay ba tôi, lau mặt cho ba tôi, dọn cơm cho ba ăn. Mẹ tôi nói huyền thuyên, ba tôi chỉ đưa mắt nhìn.

Sau khi ba tôi ăn xong, mẹ tôi giúp ba gội đầu, tắm rửa sạch sẽ, rồi ngồi nói chuyện tiếp, như thể ba tôi thu nhận được.

Khi ba tôi uống thuốc, đi nằm nghỉ rồi, mẹ mới lo công việc của mẹ.

Ba tôi bị bệnh tâm thần mà mẹ tôi không buồn phiền chi hết. Mẹ âu yếm săn sóc ba. Mẹ kính trọng ba lắm.

Mẹ tôi giống như có thêm một đứa con đại trong nhà mà mẹ vẫn vui vẻ dịu dàng, yêu thương ba như thuở nào.

Chị em tôi dần dà lớn lên, mỗi đứa phụ mẹ một tay, đứa thì nấu cơm, đứa thì giặt áo quần, đứa làm việc lật vật trong nhà. Tôi giúp mẹ săn sóc ba, lo nhắc ba ăn, uống nước, uống thuốc, thay áo quần, tắm, cạo râu.v.v...

Hai đứa em trai đi bán cà rem về là ra bến phụ mẹ khiêng mấy giỏ ghẹ lên, phụ mẹ một tay vì nặng quá, đỡ tay cho mẹ. Đứa thì bán ghẹ với mẹ, đứa đi mua mồi, mua dầu đem xuống tàu cho mẹ.

Thình thoảng ngồi ăn cơm tôi hỏi mẹ "sao mẹ yêu ba nhiều vậy?" Mẹ tôi cười ồa rồi nói:

- Con ơi, vợ chồng lấy nhau, khi đau cũng như khi lành, phải thương yêu nhau, quý mến nhau cho đến khi nhắm mắt chung thân.

Mẹ ơi, mẹ đã dạy con một bài học về luân lý quá tuyệt vời, con xin khắc ghi vào lòng.

Mẹ ơi, mẹ đã dạy chị em con đời sống đạo đức hàng ngày. Con cảm ơn và thương mẹ vô vàn.

Mẹ ơi, mẹ có biết là con hạnh diện được làm con gái của người đàn bà bắt ghẹ không...???

Hoài Thu Phương

Thăm Bố Mẹ Q71

Sau Lễ Thầy Cô là đến Vinh danh Mẹ

Năm nay chúng tôi tổ chức thăm Bố Mẹ sớm

Sáng thứ 7 (7.1.2017) 730

K Sơn và Bảo đã đến trước vạch đường đi, Lương và Ất đến sau một chút đồ xăng bằng cà phê và bún bò xong là lên đường.

Mỗi phần quà của Bố Mẹ là một hộp bánh, một thiệp Xuân, và 200 ngàn.

Mới 8 giờ mà nắng đã chói chan. Theo lịch trình chúng tôi đến thẳng Tân Thới Thượng thăm Mẹ bạn Luận.

Đường đất đã thay bằng tráng nhựa ... nhà cửa thay đổi nhiều, vòng vòng cũng tìm ra. Mẹ khỏe nhưng đã lần ... gặp cháu Giác con chị Tư ... cháu vui và nhận ra các cô chú hàng năm ghé thăm Ngoại.

Từ nhà Xuân Điệp, chúng tôi đến Tân Hương thăm mẹ Đình thị Lan. Đường xá đông nghẹt, chật cứng ... ba bác tài có bằng ... tay lái lùa ... tăng tốc leo lể. Bác Lương xông xáo quay ngang quay dọc ...

Đến Tân Kỳ - Tân Quý ... Tân Hương ơi em ở đâu?!

Queo ... thẳng ... queo ... không đi cùng Kim Sơn là thua ...

Rời Tân Thới Thượng, chúng tôi hướng về Tân Bình định ghé thăm mẹ Trọng Nghĩa. Đang đổ xăng xe thì nhận tin từ nhà Ất, cho hay Kim em gái Nghĩa đến chơi và Kim cũng cho biết nhà đã dời đi rồi.

Phone cho Thăng Long để đến nhà thăm cũng biết Mẹ không có nhà ...

Địa chỉ tiếp theo là Gò Vấp, dù phone nhiều lần không được Điệp bốc máy! Đến nơi bấm chuông và vui khi thấy Mẹ chống gậy ra mở cửa. Hỏi Điệp mới biết cu Tèo còn đang ngủ ... chắc đêm qua làm khuya.

Trên đường về nhà Ất chẳng ai nói câu nào ... xe vẫn
đồng ... chạy theo Ất len lỏi vào từng ngõ nhỏ ...

Wow, một bàn thức ăn đã chờ sẵn ... bánh chưng ... giò
lụa ... bánh mì cá hộp ... thêm bánh da lợn và đĩa mít ...

Khoan đã ... chúc Tết mẹ đã nghe ... Mẹ Ất vui vẻ nhận
quà ... vui vẻ cảm ơn ... vui vẻ cầu ơn trên ban phước cho
cả nhà, không khí thật vui. Thích nhất là ly nước chè tươi
mát lạnh.

Giải lao quá đã, nhưng chỉ nửa giờ thôi nghe ... ra cửa
mang theo nụ cười vui của mẹ. Ất ... bụng đã tạm ổn nên
không cảm thấy mệt nhọc dù trời nắng chang chang ...
xe cô vẫn chen chúc ... thiên hạ đi đâu mà đông dữ vậy
... tiếp tục leo lên ... tiếp tục len lỏi để đến thăm mẹ Kim
Sơn.

Mẹ đã thay áo mới ... một bình hoa để sẵn trên bàn chào
đàn con ... Mẹ thật khỏe mạnh, vui vẻ ngồi với mẹ một
chút xin phép vì cố gắng đi thăm hết Bố Mẹ trong 1 ngày
thôi ... Ôi mưa rồi ... hic ... trong nhóm có bạn dị ứng mưa
... trúng mưa là không xong ... hic ... làm sao đây ... cố lên
... Một lúc sau mưa chỉ còn nhỏ hạt ... lên đường thôi.

Đến nhà Bố Bảo đã chờ sẵn, Ông vui lắm vì thấy các con
là biết Tết sắp đến.

Ông nghiêm trang nhận quà và nhân tất cả lời chúc ... cũng vẫn nghiêm Bố nói Bố nhận thiệp và hộp bánh, còn tiền Bố lì xì lại các con thêm một phong bì nữa trong túi. . Không đứa nào dám nhận đến khi ông tuyên bố không nhận lần sau không được đến nữa ... mới rớt cảm ơn. Bố cười thật hiền. Đến đây bạn Bảo hết phép.

Mọi người nghỉ trưa tại Nguyễn Đình Chính với patechaud trà đá cà phê.

Hơn 2 giờ ... xuất phát, Thủ đức trực chỉ.

Đến mẹ Cúc ở gần nhà thờ Mông Triệu, biết bà không còn ở đây, biết thêm bà rất yếu đi lại khó khăn và đã lần ... Cúc đã vào nhà thương ở Bình Dương ... lòng trĩu nặng ... có những hoàn cảnh, kêu Trời không thấu! Chỉ biết thêm lời cầu nguyện cho bạn và Mẹ ... mong có dịp đến Bình Dương và Bà Rịa thăm.

Đường số 4 Thủ Đức ... chúng tôi đang tìm nhà thăm Mẹ của bạn Vi Anh.

Mẹ như bà tiên với mái tóc bạc trắng ... mẹ cười thật hiền hỏi thăm sức khỏe từng đứa con.

Hằng, em Vi Anh mang ra đĩa trái cây to và mỗi AC một ly nước chanh thơm mát lạnh ...

Ngồi một lúc chúng tôi chào mẹ, đến nhà mẹ bạn Ngọc Loan gần đó.

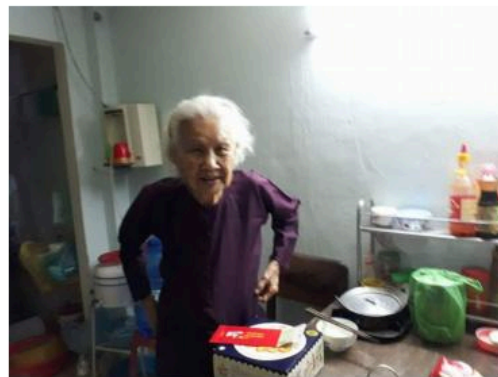
Mẹ Loan cũng còn đẹp dù đã hơn 80, mắt to, môi trái tim vẫn còn hồng. Bà nhận quà và lời chúc xong ôm hai đứa con gái âu yếm hôn lên hai má. Tim như ngừng đập vì xúc động.

Chúng tôi đang thăm Mẹ của bạn Nguyễn văn Phước 71 và anh Truyền 68. Mẹ kể nhiều về Phước. Anh Truyền đã thay quần áo lịch sự để tiếp chúng tôi.

Anh cũng cho biết đã tự mình sơn cửa để ăn Tết. Nhìn hai mẹ con, lòng chột chùng xuống, thương Mẹ quá, giá anh luôn tỉnh táo thì đỡ cho Mẹ biết bao!

Sau đó qua thăm Mẹ của chị Chung Yến Nhi. Mẹ khỏe, chị Nhi cũng khỏe thế là mừng rồi. Chúc Mẹ và Chị ăn Tết vui vẻ

Cầu mong ơn trên ban phước lành đến Bố Mẹ Q của chúng con, luôn khỏe mạnh và an lành. Trên đường trở lại thành phố ... như khúc phim quay chậm, hiện lên từng hình ảnh Bố Mẹ. Cám ơn tất cả đã cho con ấm áp trong từng ánh mắt nụ cười, trong từng cái nắm tay ấm áp và nụ hôn âu yếm ... đó là động lực giúp chúng con từng năm mong đến ngày Vinh danh Bố Mẹ. Chúc Bố Mẹ thêm nhiều sức khỏe, luôn như ý và an lành.

Đàn con Quốc
Tháng 1 năm 2017
Lê Khánh Hòa ghi lại

Tâm Tư Người Mẹ

1.
 Vì sao tóc Mẹ bạc phơ
 Vì sao chân chậm mắt mờ tay run
 Mẹ sinh ra bảy người con
 Cho nên Mẹ sớm héo hơn tuổi già
 Bảy lần thai nghén xót xa
 Bảy lần xé ruột sinh ra bảy người
 Mẹ con vật vả cả đời
 Để nuôi con cái một thời gian truân
 Trải bao lên thác xuống ghềnh
 Nắng mưa rất mặt, bụi trần xám da
 Bao nhiêu gian khổ trải qua
 Âm thầm Mẹ chịu nói ra ghen lời.

2.
 Chỉ mong còn chóng nên người
 Bỏ công của Mẹ một thời lầm than
 Nhiều khi thất ruột chấy gan
 Chạy tiến, chạy gạo, thuốc thang, học hành
 Đói no Mẹ chịu đã đành
 Cốt sao đủ sữa để dành nuôi con
 Một lòng một dạ sắt son
 Mong con chóng lớn, chóng khôn từng giờ
 Mẹ đi cuối bãi đầu bờ
 Thức khuya dậy sớm biết nhờ cậy ai
 Đường đời còn lắm chông gai
 Việc đời còn lắm điều sai lệch lừa.

3.
 Mẹ từng rách áo nón thưa
 Đã nhiều nắng sớm, chiều mưa dài dẫu
 Bây giờ tóc bạc trắng đầu
 Tuổi già sức yếu biết cầu nơi ai.

Nuôi con hy vọng tương lai
 Biết đâu là đúng là sai lúc này.
 Bảy con nuôi một mẹ gầy
 Bảy con ai nỡ dọa đẩy một thân.
 Nào ai có đức có nhân
 Nào ai trả nghĩa, trả thân Mẹ già
 Nào ai tấm bánh đồng quà
 Nào ai an ủi chan hòa tình thương.

4.
 Mẹ con một nắng hai sương
 Trăm cay ngàn đắng bước đường nuôi con
 Công Mẹ như nước như non
 Đừng để thân Mẹ héo hơn tuổi già

Mẹ con nhân đức hiền hòa
 Tính tình chất phác thật là giản đơn
 Cả đời tận tụy vì con
 Ba chìm bảy nổi, sắt son với chồng
 Bây giờ thân hạc lưng còng
 Làm sao cho Mẹ vui lòng sớm hôm
 Nâng niu chén nước, bát cơm
 Nhiệt tình trân trọng đến ơn Mẹ già.

5.
 Nói năng ý tứ ôn hòa
 Vào thưa ra gửi thật là thành tâm
 Thế là đáp nghĩa đến ơn
 Thế là mẫu tử tình thâm cả đời
 Đình ninh Mẹ dạy mấy lời
 Các con ghi nhớ suốt đời đừng quên.

Nguyễn Thị Kim

Mẹ Dấu Yêu

Mẹ chính là giòng sông êm ái nhất
 Là con đường rợp mát bóng con qua
 Là hoa thơm muôn sắc màu rực rỡ
 Là tình yêu muôn thừa vãn đậm đà

Là mặt trời soi đường con đi tới
 Là hương cau tỏa ngát giữa đêm trăng
 Là nắng hồng sưởi ấm trái tim con
 Tiếng gọi mẹ... vỡ òa trong tiếng khóc ...

Con khao khát dúi đầu trong ngực Mẹ
 Để vùi quả như thừa đại còn thơ
 Được trông mong - ngóng dáng những
 chiều về
 Vui hơn hờ nhận quà trong tay Mẹ ..

Và Mẹ ơi làm sao con quên được
 Giọt buồn rơi Mẹ khóc giữa đêm khuya
 Thương Mẹ quá trong cuộc đời còn lại
 Thay chồng nuôi con một bóng đi về

Con thương Mẹ một đời qua tần tảo
 Thân dãi dầu sương nắng bởi vì con
 Bao tháng năm phút này đành ly biệt
 Từ chia xa dòng nước mắt như còn...

Hoa hồng trắng lại cài lên áo trắng
 Lại rừng rừng nghe lệ ướt tràn mi
 Bức ảnh nhòe qua làn hương khói ảo
 Nghe lòng đau nhớ lại tuổi xuân thì...

Thương nhớ Mẹ ..Mẹ ơi con nhớ Mẹ
 Trong màn đêm con mộng giấc mơ dài
 Ngày lễ đến không còn duyên hội ngộ
 Tháng năm (5) buồn ..buồn lắm Mẹ yêu
 ơi !

DTM
 Thương nhớ Mẹ

INDIANAPOLIS tuyết giá

Tôi đặt chân lên xứ Mỹ gần một phần tư thế kỷ, đúng ra là gần hai mươi bốn năm rồi. Ngần ấy thời gian đủ để thấm thía mùi vị cay đắng ngọt bùi của một cuộc đời đúng nghĩa. Suốt một thời gian dài, sau những biến cố hay tai nạn xảy ra mà không biết tâm sự, chia sẻ cùng ai làm cho tinh thần tôi trở thành trầm cảm nặng nề. Bao nhiêu điều lo lắng buồn phiền tôi đều không để lộ ra sợ ảnh hưởng đến các con. Bốn phận và trách nhiệm nặng nề còn mang nên ngã rồi tôi lại tự gắng gượng đứng lên bằng đôi chân run rẩy, trí não đầy vết tích hoảng loạn bơ phờ. Tôi cố gượng gạo tạo nét: “trong héo ngoài tươi” để tự đánh lừa mình... Câu “bể ngoài cười nụ, bể trong khóc thầm” của cụ Nguyễn Du quả rất đúng ở trường hợp của tôi lúc này. Từ thế giới của người trầm cảm, lặng thầm ôm lấy tất cả diễn biến của tâm tư, tôi trở nên càng ít nói biếng cười để làm tròn trách nhiệm vừa làm cha vừa làm mẹ. Mười sáu tiếng nơi hăng xưởng mỗi ngày cộng thêm thời gian đi về hòa nhau lấy hết tâm trí, tôi hầu như quên mất bản thân mình từ lúc nào, mọi giấc mơ và ước vọng bị chôn vùi khỏa lấp!

Từ ngày người chồng thân yêu của tôi

nằm xuống sau 3 năm trời ra vào Bệnh Viện liên tục, gia sản anh để lại cho tôi là 3 đứa con còn độ tuổi học trò và nỗi hoang mang nặng trĩu tâm tư. Sự vất vả của thể xác tích tụ lại từ gần hai mươi năm sống thiếu thốn khi đất nước đổi thay. Thời gian ngược xuôi nuôi chồng tù tội cùng con thơ dại, với bao nhiêu ngày tháng chịu đựng sự cay nghiệt của thời tiết băng giá ... Tất cả cùng cực đã quật ngã tằm thân nhỏ bé yếu đuối của tôi. Lo cho người nằm xuống xong, tôi trở về mang bệnh mất ngủ trầm trọng, đầu óc lan man và cơ thể héo rũ nên có tới 6 tháng dài nằm gậm nhấm nỗi đau. Bác Sĩ nói tôi bị suy nhược hoàn toàn từ thể xác đến tinh thần ...! Ngày xưa chúng tôi đã là Quốc Gia Nghĩa Tử, bây giờ đâu còn ngôi trường nào dành riêng cho các con của tôi! Cứ thế đôi mắt tôi lơ đãng giữa màn đêm để khóc và khóc ... khóc vì lo lắng, sợ hãi cuộc đời trước mặt và khóc vì không thể chia sẻ với ai. Tôi nương tựa vào thuốc ngủ mỗi đêm để giở giấc, đâu biết rằng có hại về sau. Tình thương con đến quận thất tim gan, làm xót xa lòng dạ người mẹ. Cảm số tiền lương do đứa con trai lớn mới hơn hai mươi tuổi phải bỏ học đi làm thay mẹ giúp gia đình, tôi ghen ngào mà miệng cười méo mó, nước mắt lại đọng quanh mi chỉ chực rơi ra bất cứ

lúc nào...

Anh ấy đi rồi, mùa Đông bên xứ tuyết càng thêm băng giá đến đông cứng hết từ tâm hồn đến thể xác tôi. Niềm xúc cảm nhớ nhung trên từng đoạn đường đi qua, từng gốc cây cà chua sai trái đến luống rau thơm do tay anh vun xới, chiếc giường ngủ...đều đó hình như còn nguyên bóng dáng anh quanh quẩn. Những câu chuyện trao đổi cùng những lời nói quen thuộc của anh cứ vắng vắng như một đánh thức đau buồn. Tôi tự thu mình vào một góc nhìn những người bạn cũ họp mặt ăn uống, cười đùa vui vẻ, để khi về nhà càng thấy tủi thân hơn, càng nhớ anh hơn... dần dần tôi né tránh tất cả. Không biết từ bao giờ, những ý thơ len lén tìm đến và hình thành giữa nhiều giấc ngủ không trọn, xen kẽ vào tâm trí mọi lúc mọi nơi. Mỗi kết giao tinh thần ấy cùng tình thương con đã cho tôi sức sống, vực tôi dậy để vượt qua được hết gian nan.

Sau mấy tháng nằm nhà, tôi phải trở lại việc làm nhưng chỉ là partime. Một nửa bên đầu tôi còn đau như có ai kéo căng sợi dây thần kinh và giật liên hồi, hễ mở mắt là nước mắt tràn ra nhòe nhoẹt ướt như đang khóc.... Lúc đó tuy có mua bảo hiểm sức khỏe của hãng nhưng tôi

nào có dám đi khám, vì lo sợ tin báo cho biết có vấn đề gì. Chỉ nghĩ đến cảnh mình nằm xuống bỏ lại các con bơ vơ khi còn trẻ dại tôi như muốn đứt từng đoạn ruột! Tôi đã trả con về với sách vở, hai đứa con lớn ở hai trường khác nhau, bốn mẹ con chia ba nơi xa cách cùng nhau ngơ ngác giữa xứ người. Nghĩ đến tương lai mấy đứa con không biết ra sao mà bản thân thì mù mờ về mọi thứ ngoài xã hội làm tôi thêm khủng hoảng... Tất cả sinh hoạt đều phải sử dụng xe trên những con đường lúc nào cũng như mớ giấy chằng chịt, mịt mù rối bung cả đầu óc. Tôi quên đầu quên đuôi, lạc tứ tung nhất là khi tâm trí trống không, tôi thường nhấn gas chạy suốt mấy tiếng đồng hồ trên Freeway không nhớ cả giờ giấc lẫn phương hướng. Do mất ngủ nhiều và lo lắng quá độ đẩy tôi rơi vào trạng thái vô thức như người chỉ còn cái xác, làm việc gì cũng hư hỏng và sai sót triền miên. Cũng may là ở hãng tất cả những Manager của tôi không những thông cảm bỏ qua hết mà còn an ủi ngược lại tôi nữa! Tôi xin đổi việc liên tục từ department này qua chỗ khác, nhưng cả việc dễ dàng nhất cũng vẫn cứ làm sai! Sự tử tế của mọi người chung quanh càng tạo cho tôi áy náy, lo âu hơn vì tôi hiểu chuyện gì cũng chỉ có giới hạn. Tôi tìm cách dùng giấy bút để trang trải tâm tư, để luyện sự tập trung ý tưởng và cố nhắc nhở chính mình nên bằng lòng chấp nhận và làm quen với hiện tại. Tuy thế tôi vẫn không làm thế nào trấn áp được nỗi sợ xe cộ. Trước giờ đi hoặc làm về tôi đều tự mình gây hoảng loạn, tim đập mạnh liên hồi đến mệt nhoài! Không biết có ai như tôi, thường lơ đãng vượt qua đèn đỏ để ngừng đột ngột lúc đèn xanh bật lên, bảng Stop dọc đường thì chạy vụt qua rồi mới thấy, ticket thì không mà bị xe tông thì triền miên...Đứa con trai út mới bước chân vào Middle School cùng tôi nương tựa nhau sống đời âm thầm và buồn tẻ cho đến ngày tôi quyết định rời khỏi thành phố chứa quá nhiều kỷ niệm, hơn 3 năm trôi lưu lại đó chỉ có sự đau buồn đeo bám không thôi. Tôi biết rằng chuyến di chuyển tới sẽ vô cùng gian nan nhưng tôi cần quên hết cảnh cũ người xưa để tâm trí lo cho cuộc sống.

ATLANTA Thành phố mưa giông

Lần mò từng bước chậm chạp theo năm tháng trên con đường đối với người đời tưởng chừng đơn giản lắm, nhưng riêng tôi, một góa phụ ngờ nghệch nhút nhát không hề có một người bà con hay anh em thân thích nơi xứ ngoài thì luôn là những đồi cao núi thấp gặp ghềnh sỏi đá chông chênh. Chúng tôi dời đến Tiểu Bang mưa bão nhiều hơn nắng vào giữa mùa hè năm 1998. Miền đất vừa khai mạc Olympic thế giới có Freeway và Highway rộng lớn thênh thang thường làm tôi xanh mặt mỗi khi phải ra đường. Ngồi bên tay lái mà tim cứ thót lại lúc có xe lớn hay xe tải đi ngang qua. Cảm giác bị hút vào mấy cái bánh xe to đùng kia làm tim tôi bị tức nghẹn. Mang tâm trạng ấy đi trên những con đường lạ lại đưa tôi vào tai nạn xe liên tục dù cố gắng chạy cẩn thận. Đuôi xe của tôi như có nam châm hay sao mà người ta cứ điểm nhiên hút tới đến dúi dọt cả ruột gan tôi. Tiếng gọi "Mẹ ơi!" luôn được thốt ra giữa các cơn nguy hiểm, không hiểu do lời cầu nguyện hay nhờ sự may mắn nào đó mà bản thân tôi luôn được nguyên vẹn, dẫu hình dạng chiếc xe khỉnh ai cũng phải giật mình khiếp sợ khi nhìn thấy. Từ nỗi sợ hãi quá lớn tưởng chừng chai lì hết cảm xúc, tôi không còn cảm nhận được điều gì. Đôi khi nghĩ lại, tôi không hiểu sao mẹ con tôi còn bình an cho tới ngày nay và ngạc nhiên sao đó lại là chính mình, con bé nhát như thỏ của ngày xưa e ngại cả việc tập xe đạp!

Những chuyện xảy ra cho tôi nếu kể ra giống như chuyện phim ảnh và mọi người sẽ nghĩ rằng tôi chỉ tưởng tượng ra thôi, quả thật rất ly kỳ huyền bí đến khó tin! Hôm ấy khoảng 8 giờ sáng, tôi trở về từ trường của đứa con út trên chiếc xe mà chồng tôi mua tặng trước khi anh qua đời, xe chỉ mới hơn mười ngàn miles. Tháng 10 mưa rơi dai dẳng nho nhỏ, dòng xe cộ nối đuôi chạy như đua chung quanh làm tôi run theo độ rung bần bật của chiếc xe nhỏ bé mỏng manh. Tôi chỉ giữ tốc độ chậm 50 miles chạy ở lane số 3 từ lề đếm ra ngoài trên freeway. Bất ngờ một chiếc xe đang

chạy ở phía sau lane bên phải vượt qua mặt tôi, rồi thình lình cắt ngang sát ngay đầu xe tôi làm tôi giật mình. Theo phản ứng tự nhiên tôi đưa chân đạp thắng gấp, mà chưa biết rằng làm thế sẽ nguy hiểm, xe tôi lập tức quay nằm ngang chạy xuyên qua mấy lane bên trái, khi gần đến Freeway Divider Wall thì trở vòng ngược lại, rồi cứ thế lúi lúi băng qua hẳn hết các lane để xuyên thẳng tới bờ tường ngăn hai bên freeway. Tôi run rẩy thả tay lái mất nhắm miêng thì lâm râm khẩn nguyện, nghĩ chắc phen này mình sẽ không qua khỏi cái chết, tôi bật lên tiếng gọi trong vô thức: "Mẹ ơi cứu con", rồi lại trầm nghĩ đến 3 đứa con... "Các con ơi, mẹ xin lỗi phải vĩnh biệt các con rồi, tội cho các con thêm một lần mồ côi." Chiếc xe quay tiếp 2 vòng nữa, cũng cứ gần đến bờ tường chắn thì quay ngược lại, rồi tự nhiên bị chết máy nằm giữa đường ngay đúng lane thứ 3 cùng hướng hồi nãy tôi đang đi, tổng cộng 3 vòng tròn trịa như làm xiếc. Tôi không hề hấn gì chỉ có tim bị bóp nghẹt, hồn vía đã bay đi đâu hết nên đành liếc Park tại chỗ rồi nhắm mắt lại định thần, cố gắng thở từng hơi dài cho bình tĩnh. Mấy phút sau bốt bàng hoàng, tôi mới thấy tự bao giờ hàng đoàn xe đang lưu thông vùn vụt qua mặt. Nhìn lại phía sau, một chiếc xe nhỏ màu đỏ đậu ngay sát như đang đợi chờ gì đó? Tôi mở khóa start, máy xe nổ liến như chưa hề có chuyện gì xảy ra!

Suốt một tuần lễ liền tôi thức trắng đêm vì bị ám ảnh khi nghĩ đến chuyện kinh hoàng này, và cũng từ đó bệnh mất ngủ càng thêm nặng cho đến thuốc an thần cũng hầu như không còn hiệu nghiệm nữa! Những ngày sau tôi cứ suy nghĩ và suy nghĩ, vẫn không tìm ra câu trả lời, đúng là chuyện hy hữu không tưởng. Đáng ra khi xe tôi quay ngược chiều mấy vòng giữa giòng xe đang di chuyển với tốc độ trên 70 miles / giờ, chắc chắn không bên phải thì cũng bên trái chỗ tôi ngồi thế nào cũng bị tông trúng, nhưng thật lạ...Có phải Mẹ tôi kịp thời chờ che những lúc đứa con gặp nguy hiểm? Mẹ tôi mất qua mười năm rồi, nhưng hình như nơi thế giới khác mẹ luôn theo sát che chở cho con?

Mọi việc trôi qua gần một năm, sau những cơn mưa bão triền miên bị mất điện cả tuần lễ nên gây ra nhiều tai nạn xe, tôi đã lấy lại tinh thần thì một chuyện nữa xảy đến. Một hôm kẻ trộm chờ lúc tôi đi làm và con trai đi học vắng đã đến dọn hết đồ đạc nghèo nàn của mẹ con tôi. Đứa con út gọi điện thoại hỏi câu ngờ nghệch khi tôi đang làm việc:

- “Mẹ ơi, sáng nay đi làm mẹ có khóa cửa không? Sao ai vào lục tung hết giường tủ đồ đạc, mất hết Computer, TV của nhà mình rồi!” ...

Tôi vội gọi phone báo cho Cảnh Sát rồi đóng cửa văn phòng trở về mà lòng hoang mang, lo lắng. Vừa bước chân đến cửa nhà là lòng tôi cũng rối bời theo cảnh lộn xộn tả tơi đang bày ra trước mắt. Trong khi Cảnh Sát đang làm nhiệm vụ kiểm tra lấy dấu tay giữa mọi vật ngổn ngang vì bọn trộm xé, bới tung tóe, tôi ra thắp cây nhang và đứng bần thần trước bàn thờ cha mẹ và chồng. Nhìn ánh mắt anh lung linh qua làn khói nhang mờ ảo, tôi lại chột rơi nước mắt nghẹn ngào! Anh từ biệt mẹ con tôi mới đây mà qua gần hai năm, chỉ vài trăm ngày thôi mà không ngớt những chuyện phiền muộn liên tục xảy đến. Tôi không bao giờ ngờ ra cảnh thế này. Cửa cái mất đi sẽ kiếm lại, nhưng thiếu sự an toàn thì sao đây! Những đêm dài trằn trọc sau đó giúp tôi bình tĩnh đi đến quyết định rời bỏ chốn này, mặc dù sau đó chỉ sau có 2 tuần tôi đã nhận lại được tất cả số đồ đạc do còn giữ receipt (theo thói quen của chồng tôi). Cảnh Sát nói tiếng chúc mừng, còn cho biết Tiểu Bang Atlanta nổi danh trộm, đây là trường hợp may mắn đầu tiên mà tôi cũng là người duy nhất! Tuy thế lòng tôi đã quyết định phải dọn đi, trú ngụ nơi đây mới có một năm tròn mà thành phố đã cho tôi quá nhiều cảm giác hãi hùng chán nản.

Thành phố hoa vàng

San Jose là Tiểu Bang thứ ba nơi tôi đến vào mùa hè năm ấy, nơi đây chỉ có một vài gia đình người bạn học của tôi vừa nổi lại được liên lạc. Vùng đất ẩm áp đầy hoa dại xinh xinh phủ một màu vàng tươi mát mắt đã cho tôi cảm giác thân thiện từ lúc mới bước chân xuống phi trường. Theo chân bạn về căn Town House 2 phòng mà chị mượn giúp, nhìn khu nhà sạch sẽ, khang trang và yên tĩnh, tôi ước mong dừng chân lâu dài tại đây. Tôi lên một list những việc cần làm sau khi nhận được đồ đạc và xe cộ do Moving Company đưa đến, sắp đặt mọi thứ xong xuôi tôi thử lái xe đi vòng quanh mấy con đường ở gần đó. May mắn và tiện lợi là chợ Á Đông chỉ cách 1 exit, trường High School cũng không xa có thể trừ hao khi đi làm về trễ không cần đón con. Vòng tay che chở bao bọc quá kỹ càng của chồng đã tạo cho tôi tính dựa dẫm, bây giờ tôi mới thấy mình dở tệ khi phải tự túc tất cả, nhất là ở nơi lạ lẫm mà tài lái xe của tôi thì quá yếu. Chuyện gì cũng mù mờ ngu ngơ, nhưng có lẽ ơn trên phù hộ nên mọi việc luôn thông suốt. Tôi tự mình đi apply việc làm không khó khăn mấy vì nhờ tích tụ kinh nghiệm qua thời gian dài bươn chải. Chỉ sau hai tháng cuộc sống mẹ con tôi đã đâu vào đấy, con trai tôi đã đến trường và tôi có việc làm gần nhà, cũng không biết từ lúc nào do khí hậu ẩm áp hay tinh thần ổn định giúp cho tôi thoát khỏi cơn đau đầu khổ sở mà tôi đã phải chịu đựng suốt mấy năm dài, ngay cả không cần một viên thuốc chữa trị.

Giòng đời đầy khó khăn không ngờ lại luyện cho tôi sức chịu đựng vững chãi, bản năng sinh tồn mạnh mẽ trong tôi được trỗi dậy qua những sóng gió, nổi trôi. Thời gian lướt qua, mấy đứa con lớn lần lượt tốt nghiệp ra đi làm, rồi có gia đình. Tuy cách xa nhưng mỗi năm vào dịp giỗ hay Tết, nhìn các con thương

yêu đùm bọc nhau, dẫu ngoan hiền và mấy đứa cháu nội xinh xắn thông minh lớn dần, tôi thấy ngập tràn nỗi vui, lòng thanh thản nhẹ nhàng. Chuyện xưa cũng theo thời gian phai mờ dần, sức khỏe nhờ đó mà tăng lên. Nơi đây tôi thực sự tìm thấy bình an cho mình. Khi 3 đứa con ra trường hết và có việc làm ổn định, tôi tự noi theo lời của Nguyễn Công Trứ: “Tri túc tiện túc, dãi túc, hà thời túc...” để buông tay bỏ hết mọi chương trình học và việc làm, tôi đi tìm “Tri nhàn tiện nhàn, dãi nhàn, hà thời nhàn” vào công việc mà người ta thường gọi là “ăn cơm nhà vác ngà voi” chứ không chịu hưởng nhàn theo nghĩa đen. Đối với tôi, việc chọn lựa này không những nhàn mà còn chứa đầy cảm xúc giúp cho tâm hồn tôi an nhiên vui sướng đồng thời hướng thiện hơn.

Xin cảm ơn ơn trên gìn giữ mạng sống cho cả gia đình tôi, giúp nghị lực cho riêng tôi. Cảm ơn người Mẹ thân yêu đã nêu lên tấm gương sáng về đức hy sinh, đã rèn luyện cho con từ thời thơ ấu những căn bản để tự dùng đôi bàn tay làm nên mọi việc giúp cho cuộc sống phong phú hơn, xin cảm ơn người Cha nhân từ tài hoa đã cho con những kiến thức và đạo đức để không bị vui sâu trong xã hội. Xin cảm ơn người phối ngẫu đã dạy dỗ giúp để tôi có những đứa con ngoan và hiếu thảo. Cảm ơn quê hương thứ hai đã bao dung, nuôi dưỡng các con tôi thành người hữu dụng. Xin cảm ơn bạn bè xung quanh đã cho tôi niềm an ủi để quên hết sự phiền nhiễu tâm tư. Xin cảm ơn riêng các con và các nàng dâu hiền hòa, nhờ các con mà đời sống của mẹ suốt nhiều năm thêm ý nghĩa. Cuộc đời trước mặt còn nhiều thử thách, mẹ mong các con hãy sống đời đáng sống và giữ tâm trong sáng thiện lành.

Nhã Giang Thu Tâm - Tháng Năm 2017

Nhật ký

Mẹ..

Hôm nay cháu nội của Mẹ đi hỏi vợ ...

Dạ là con của Hà, đứa em trai giống Ba nhất nhà, đứa con trai mẹ cưng nhất ..

Con nhìn thấy Mẹ cười, nụ cười tràn đầy trong mắt... trên môi ...

Lúc Hà thưa cùng ông bà thông gia xin nhận con dâu làm con gái, em ấy đã rưng rưng giọt nước mắt đàn ông ...con cũng rưng rưng muốn khóc ..

Nhớ đám tang của Mẹ, có bao nhiêu ông bà cô bác trưởng thượng gọi con ra, vì con là chị cả mà, bảo sao lại may áo tang giống nhau thế này ? Đứa nào là con gái ? Đứa nào là con dâu ? Con trai là ai ? Con rể là ai ? Con đã thưa là làm theo ý Mẹ, con biết Mẹ sẽ vui vì chúng con đều là con của Mẹ, không phân biệt gái, trai, dâu, rể...

Con đã nhận con rể làm con trai ..

Bây giờ em trai con đi hỏi vợ cho con nó, cũng nhận con dâu làm con gái ...Có thêm một đứa con, có thêm một chút yêu thương vào không khí gia đình ...

Là chúng con đều đi theo vết chân Mẹ

...Dấu trái tim hay lỗi nhịp, dấu chiếc van 2 lá hẹp lại hờ chẳng bình thường, Mẹ vẫn bao dung, lặng lẽ nhưng đầy nghị lực bên chúng con sau ngày Ba nằm xuống ...

Ngày ấy ..

Khăn xô trên đầu người goá phụ chưa đến tuổi 40 bên cạnh 5 đứa trẻ, lớn nhất là con đây, chưa đủ 14 tuổi tròn, em bé nhất còn nằm im trong cung lòng Mẹ, ừ đứa út ít, thứ 6 trong nhà, sinh ra sẽ không bao giờ được gọi tiếng " Ba ơi !" ...

Người goá phụ ấy, 6 tháng trước vừa đội đại tang, ông ngoại con ra đi vì tuổi cao sức yếu ...6 tháng chưa nguôi buồn phiền, tang lại chồng tang ...vẫn là đại tang: Ba của con " vì nước quên thân " ...Người goá phụ ấy nhỏ bé, đứng lặng im trước áo quan phủ màu cờ nước ...Con không nhớ được rằng Mẹ hay hai sỹ quan đồng đội của Ba đứng cạnh áo quan, ai đứng thẳng, nghiêm cẩn hơn ai

Và rồi, cũng bờ vai ấy ..cũng vóc dáng kia ...trên đầu đội 2 khăn tang, 8 tháng sau lại chồng chất một đại tang : bà ngoại của con ...

14 tháng, charồi chồngrồi mẹ ...lần lượt ra đi ...rồi đứa út ra đời, lấp đầy đi

, bập bẹ nói, tròn 10 tháng tuổi ..lại một phen nhà mình tay trắng trong chiến cuộc Mậu thân ...

Con 14 tuổi tròn, bước sang tuổi 15, tự được làm " người lớn ", ra vào Bộ Cựu Chiến binh thay Mẹ đang bưng chải kiếm sống mưu sinh, nuôi đàn con 6 đứa, để làm lại giấy tờ cháy tan trong cơn binh lửa ...đứa trẻ vội làm người lớn tự đi xin học trường Q cho những đứa em ...

Mẹ ơi !

Con bây giờ tóc trắng, đã qua được cột mốc cuộc đời, đếm tuổi mình ra khỏi 60 ...

Hôm nay thay Mẹ đứng bên cạnh cháu nội Mẹ trong ngày thành thân của cháu ...Con đứng cạnh em trai, con trai cưng của Mẹ ...Ai cũng bảo con càng thêm tuổi càng thêm giống Mẹ ...

Con thấy rõ nụ cười của Mẹ ...tràn đầy trong mắt ...trên môi...

Mẹ ơi !

Mẹ ơi !

Kimthanh 73

Một chốn đi về

Hàng năm, tuy không hẹn trước nhưng vợ chồng tôi cứ nhắm chừng con heo đất hơi nặng là lật đật đập ra mua vé lơn tơn về VN, riết rồi cũng quen, không về thì thấy ray rức bồn chồn, mà về thì “*trần trở bức xúc*” đủ thứ chuyện. Biết vậy mà cũng về!

Sàigòn đầy bụi và nắng nóng, thành phố lúc nào cũng hầm hầm như cái mặt tên Hải quan ở cổng phi trường TSN, taxi chạy qua những con đường lớn chật cứng xe và người ngột ngạt. Thú thật tôi chỉ muốn về nhà thật nhanh, ít ra ở đó tôi cảm thấy sự bình yên hơn trong không khí thoải mái của gia đình, người thân.

Má tôi lui cui trong bếp, lưng bà như còng hơn trong dáng đi chậm chạp của đôi dép kéo lê, gần 90 tuổi nhưng bà vẫn muốn vào bếp nấu cho tôi nổi canh chua bông so đũa, cái món mà tôi khó tìm thấy khi bôn ba ở xứ người “Má biết mày thèm...”. Tôi ôm bà ấm áp như hồi nhỏ, thấy ánh mắt bà vui hơn.

Má tôi quê Xẻo Gừa, lên SG sống gần 60 năm nay nhưng bà vẫn giữ y tánh

nết chơn chất của một phụ nữ Nam Bộ, hiền lành nhân hậu, lúc nào cũng chăm lo cho gia đình, thương con quý chồng, tôi dùng chữ *quý* bởi vì trong cung cách đối xử với Ba tôi lúc nào cũng tương kính như tân, phải nói là Bà tâm phục khẩu phục ông lắm... Tôi nhớ hình ảnh bà sáng nào cũng bắt cái ghế đầu ngồi cạnh giường ông, kể chuyện con cái, chuyện nhà cửa chợ búa, chuyện cô ba, chú bảy, chuyện hồi đó ở dưới quê....

Ông nằm trong mùng không biết thức chưa hay còn ngái ngủ nhưng thỉnh thoảng ông lên tiếng vài câu, dặn dò nhẩn nhừ việc gì đó, nghe tiếng má ừ hử nhỏ nhẹ đều đều như vậy quanh năm suốt tháng. Ngày nào Má không ngồi ở cạnh giường ông thì tới phiên Ba lo lắng ngồi bên cạnh giường bà để biểu bà ăn cháo uống thuốc ...Cảnh đầm ấm đó đám con thấy riết cũng quen mà không thắc mắc nhưng khi lớn lên có vợ có chồng, chúng tôi cũng ảnh hưởng ít nhiều cái tình gia đình êm đềm đó trong cuộc sống riêng tư, và tôi đâm ra ngạc nhiên tự hỏi “*Ủa, sao hồi đó Ba Má không ngủ chung giường, gác chân gác tay và nói hăm bà*

làng chuyện như chúng tôi bây giờ cho thân mật hơn?”.

Cái tình nghĩa vợ chồng khi về già có lẽ trầm lắng sâu sắc hay chẳng? Tôi chưa quá già để nhận ra chân lý sống đó, nhưng tôi biết khi một chiếc dép bị sút quai thì chiếc kia coi như bỏ thùng rác...Ba tôi mất trước và dĩ nhiên Má tôi buồn biết bao nhiêu khi ở lại một mình...

Đám con cháu lại trở về sống vây quanh để bà không thấy lẻ loi. Cuối tuần là bà nấu món ăn ngon, cả bảy xúm lại ăn...xúm lại kể chuyện này kia cho Má tôi nghe, bởi vì Má tôi không đi đâu ngoài khoảng cách 100m từ nhà đến chợ mỗi ngày, và cái TiVi ở phòng khách giúp bà giải khuây bằng những bộ phim dài nhiều tập. Mấy chị em tôi ai cũng có chuyện để kể Má nghe y như hồi xưa bà ngồi thủ thủ với Ba mỗi sáng... Câu chuyện đôi khi cũng thường, lượm lặt trên net, trên báo nhưng qua nhỏ My thì nó thêm mắm dặm muối tăng thêm phần hào hứng khiến ai cũng cười lẫn và người cười nhiều nhất là Má, bởi vì Má tôi luôn tin đó là chuyện có thật, Bà chưa bao giờ biết về internet nên bà đâu thể ngờ trên đó có cả một kho chuyện tiếu lâm... Người ta “*đổi cả thiên thu tiếng Mẹ cười*”. Còn bọn tôi chỉ mong đổi vài chục năm còn lại để Má sống vui với con cháu.

Trong nhà tôi là đứa đi xa nhất, chuyến đi giống một phép lạ mà mọi người không nghĩ rằng tôi có thể bay dễ dàng như vậy. Chị em ai cũng mừng cho tôi nhưng Má thì im lặng. Tôi biết bà không vui khi có một chim bay khỏi tổ, dù con chim không còn non nớt yếu đuối như Má nghĩ.

Má tôi có 8 người con, 6 gái 2 trai. Các con lần lượt có vợ có chồng ra riêng, sót lại 3 đứa con gái quá lứa. Nhà tôi trong hẻm nhỏ gần chợ NTP, gia đình dọn về đây hơn 40 năm nên cây mận Má tôi trồng trước nhà sum xuê tàng, những trái nhỏ xiu chất ngậm rưng đầy sẵn để sáng nào bà

cũng còng lưng quét. Nhỏ My làm hướng dẫn viên du lịch, đáng về trẻ trung hoạt bát, đi đây đó hoài nhưng vẫn bị “*chống ế*” vì tuổi Dần. Một hôm nó về nói với Má tôi “*Thầy bói nói nhà mình bị cái cây mận này ếm nên con gái khó đi lấy chồng*”, và nó để nghị đồn bỏ. Má tôi chỉ cười hiền “*để cho nó mát mà*”. Nhưng sau đó ít lâu Bà kêu người tới của gốc mận, không biết bà tin lời con My hay bà quét sân hoài nên cũng mệt. Có điều vài tháng sau thì con My lấy được chồng. Nó lại càng tin thầy bói hơn nữa, riêng Má tôi buồn vì vắng cái miệng tiếu lâm ồn ào của nó, tuy nhiên bà vẫn mua con gà về cúng vì trước đây Bà có vái “*gà được con cộp My*” bà sẽ cúng tạ ơn. Tấm lòng bà Mẹ thương con đôi khi cũng mâu thuẫn đến lạ lùng...

Hôm nghe tôi nói sẽ theo chồng qua Mỹ, Má tôi ngồi im một lúc rồi hỏi “*Xứ đó ở đâu? Xa hôn? Xa cỡ nào?*” Tôi lấy chiếc đĩa cắm vào trái cam và xoay vòng, giải thích “*Xa lắm Má à, nó ở nửa vòng trái đất, bên này Má ban ngày, bên Mỹ là ban đêm*”. Bà có mấy người bạn trong xóm cũng đi Úc đi Canada, lâu lâu về thăm, ai cũng trắng trẻo khỏe mạnh, họ tặng bà mấy hộp thuốc bổ... Bà thấy vui vui và không cần biết nó xa cỡ nào. Nhưng bây giờ thì bà quan tâm tới điều đó bởi vì con gái bà sắp ra đi, đến một đất nước xa lạ mà cả đời bà không thể nào hình dung được.

Tôi qua Mỹ được vài năm rồi cũng nhớ Má lớt tớt trở về. Mọi người tụ lại nhà Má đủ mặt đầu rể cháu chắt, ăn uống nói cười vang rân, tôi lại kiếm những câu chuyện vui lạ đó đây trên bước đường rong duỗi của mình để kể cả nhà nghe. Trên chuyến bay có một bà tuổi chừng 90, bà khỏe lắm nói cười còn minh mẫn, chắc bà trở về VN thăm con cháu, bà đi một mình dưới sự chăm sóc đặc biệt của một nhân viên biết nói tiếng Việt. Khi xuống máy bay, bà chống gậy lững thững ra ngoài, đứng giữa sân có đông nghẹt người đi đón thân nhân, bà gõ còm cộp cây gậy xuống sân và

nhìn quanh hỏi to “*Thằng hai đâu?*”. Một mái đầu bạc trắng nhỏ lên la lớn “*Dạ, con đây Má*”, khiến ai cũng bật cười và cảm động nhìn theo.

Má tôi nghe chuyện cũng cười “*Bà đó giỏi quá ha*”. Cả nhà chỉ chờ có vậy để thuyết phục Má đi du lịch cho biết đó đây

“*Thôi đi, nó nói tiếng Tây tiếng U Má làm sao hiểu, ở xóm này gặp người quen mỗi ngày cũng vui vậy, coi TV cũng biết chỗ này chỗ kia vậy*”. Các con biết tánh Má, bà quen quanh quần lữ tre làng...

Trong lúc soạn tìm một số giấy tờ cá nhân tôi gọi Má cất trong ngăn tủ, chợt một chai nước hoa khô queo và cây son xăm màu từ đời nào lăn ra sàn...Tôi cầm lên sẫm soi và thấy lòng mình như rưng rưng có lời “*Cái này là mỹ phẩm của Má đây sao?*” Bấy lâu nay tôi vô tình quên mất Má cũng có lúc cần những món đồ đơn giản như vậy cho mỗi lần đi tiệc tùng cưới hỏi, chị hai mua bóp đầm, chị ba may áo dài, con Nga mua sợi dây chuyền, đôi bông cầm thạch, nhỏ My, út Lan thì giày dép quai nhưng, nhưng không đứa nào nhớ tới gương mặt Má với một chút son phấn tươi tỉnh của tuổi già. Qua Mỹ tôi thấy có nhiều bà già cỡ tuổi Má, áo quần sang trọng, môi son đỏ thắm, có bà còn xăm môi, cắt mí trông như tài tử Hollywood, sáng nào cũng đứng đợi xe bus đi Casino ăn chơi thư thả. Còn Má tôi quen sống giản dị quê mùa nhưng khi đám tiệc với mấy bà bạn thị thành chắc bà cũng cần một chút trang điểm, cây son và chai nước hoa này ai đó đã tặng bà lâu lắm rồi, nó cũ mốc ... Mỗi lần về nước, tôi hay tặng bạn bè những thỏi son, nước hoa hay Lotion nhưng không bao giờ tôi nghĩ đến chuyện tặng Má một chai dầu thơm. Nghĩ lại thấy mình đáng trách hết sức, tôi nhớ tới câu thơ của ĐTQ viết về Mẹ

“*Đừng để một ngày kia Mẹ mất đi rồi mới giật mình khóc lóc*”

Dòng sông qua đi có trở lại bao giờ

.... Ta làm thơ cho bao người con gái

Có khi nào ta làm thơ tặng Mẹ ta không?”...

Chắc ông cũng ray rút ân hận như tôi bây giờ khi cầm thỏi son xạm màu thời gian của sự vô tình bạc bẽo. Chuyện đơn giản vậy mà tôi cứ thấy nao nao suốt buổi, Má không biết chuyện này nhưng tôi biết, nghĩ bụng mình nên làm cái gì đó may ra còn kịp để Má vui. Tôi lục trong hành lý ra một chai Chanel mới tinh, một mớ son phấn mà con gái tôi làm quà tặng hôm Mother's Day (bởi vì nó biết tôi điệu!) lẳng lặng để vào ngăn tủ của Má. Trong mắt chúng tôi, hình ảnh Má vẫn luôn đẹp.

Má tôi thích đi chợ mỗi ngày, thường thì bà thức rất sớm, đi dạo một vòng quanh chợ, người bán người mua lâu đời quen mặt nên gặp nhau ai cũng cất tiếng mời chào, đồ ăn lúc nào cũng đầy tủ lạnh nhưng có lẽ thấy Má dễ tánh nên nhiều người nài nỉ ép mua, thậm chí mang tới tận nhà đủ thứ từ quây dừa tươi tới con gà ký thịt...Chúng tôi cứ dặn Má hoài, ăn không có bao nhiêu đừng mua nhiều quá, thằng em tôi cần nhần “*Má làm như chợ sắp đóng cửa cả tháng*”. Má chỉ cười nói “*để dành nấu cho tụi bây ăn, thà dư còn hơn thiếu*”. Má ăn mỗi bữa chỉ có lưng chén cơm và nửa khứa cá kho nhưng cái lo thiếu ăn thiếu mặc cho chồng con có lẽ ngấm vào máu Má từ thuở tản cư chạy giặc tới bây giờ...

Tôi giúp Má để dành thức ăn đông lạnh như bên Mỹ, rửa sạch, để ráo rồi ướp gia vị, phân loại thịt cá ra từng bọc riêng để vào ngăn đá, tôi viết chữ to để Má dễ phân biệt, gói này là thịt bò xào xả ớt, gói này là tép nấu canh, gói này là cá lóc kho tiêu .

Vậy mà vài hôm sau lại thấy Má lục lọi kiếm gì đó trong tủ, tôi kêu lên “*Má, con viết chữ trong đó rồi mà, Má đọc sẽ thấy*”, Má làm thỉnh không nói.

Hùng kéo tay tôi rù rì “*Chị quên là Má mình không biết chữ sao*”. Tôi lại ngó người ra ân hận. Trời ạ! Sao mà tôi ngu ngốc thế, người không biết chữ có lẽ là tôi chứ không phải Má, tôi dốt đến độ vô tâm không hiểu chữ **Mẹ** phải viết hoa như thế nào cho đẹp, Má tôi quê mùa chơn chất, một chữ bẻ đôi không biết mà nuôi mấy đứa con ăn học đàng hoàng...Tôi xót xa như thế mình phạm một lỗi nặng với Má mà không biết làm sao sám hối.

Nhiều người hay đợi rằm tháng bảy, mùa Vu Lan mới lật đặt đi Chùa tụng kinh báo hiếu, cài bông hồng trắng bông hồng đỏ tùm lum trên ngực áo thay vì mỗi ngày mua một món ngon mà Má thích ăn, kể một chuyện vui cho Má cười, chở Má đi thăm người bạn thân ở đâu đó, nắm chặt tay Má mỗi khi Má ngồi im buồn rầu...Tôi nghĩ cũng là cách báo hiếu cho đáng sanh thành.

Đôi khi trong cuộc sống tất bật, ta mãi mê đuổi theo công danh cơ cực, chỉ chăm chăm lo cho mái ấm riêng tư của mình, mong có ngày nghỉ để đưa cả nhà đi chơi mà quên rằng có Cha Mẹ già nua lắm cần đợi mình ghé thăm cuối tuần. Nghe tiếng Chùa này to, Chùa kia đẹp, hăm hở đi viếng lạy mà quên mất có một Đấng Phật Mẫu đang nằm ở dưới lầu chờ con thăm hỏi nhưng con vẫn thờ ơ đi qua...

“*Mỗi mùa Xuân qua, Mẹ tôi già thêm một tuổi...Mẹ già như chuối chín cây, gió lay Mẹ rụng con sẽ mồ côi*”. Chị hai tôi vốn mau nước mắt khi nghe bài hát này... Tôi thì cố thu xếp để mỗi năm trở về bên Má, đâu ai biết được cơn gió nào bay ngang vô tình. Hạnh phúc thay cho những người bạc đầu mà còn có Mẹ để kính để yêu. Cũng như tôi may mắn còn Má trong đời để có nơi chốn trở về yên ổn giữa muôn ngàn bon chen mệt mỏi mỗi hôm nay.

Ngọc Ánh

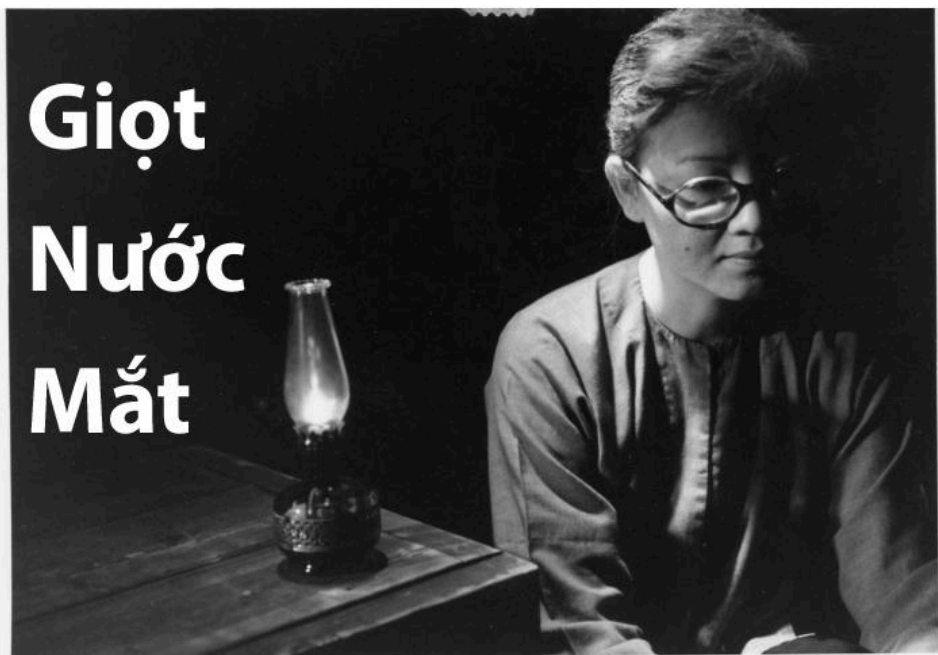

Nghệ Thuật Clay Flower

Các tác phẩm Hoa Đất (Clay Flower) do
Cô Trương Đạm Tuyết, cựu giáo sư Quốc
Gia Nghĩa Từ Huế thực hiện.

Giọt Nước Mắt

Ghi chú hình bên dưới.

Ngồi từ bên trái:

-Phạm Hữu Thừa

-Lê Hoàng Bảo

???

-Trần Xuân Hùng, tử trận 1973

Đứng từ bên trái:

-Vũ Văn Khả, mất tích trên biển 1979

-Lâm Hồng, tử nạn sau 1975

-Nguyễn Long Tuấn, không rõ

-Sau Tuấn có thể Đinh Trọng Dũng

-Mai Cao Tăng, tử trận

-Sau Tăng, có thể là Hồ Cẩm Hồng

-Võ Thị Vân, nữ quân nhân VNCH 1972

???

-Lê Quang Mỹ Ngọc, Vũng Tàu

-Lê Thị Thủy Tiên, Canada

(Bài được viết năm 2008. Cụ Bà cũng đã mất cách đây mấy năm. Như một nén hương lòng gửi đến riêng Cụ Và các Bà Mẹ Quốc)
Phạm Hữu Thừa 72

Cuối tuần rồi, tôi có dịp đưa gia đình người quen từ phương xa đến viếng thăm Tượng Đài Chiến Sĩ Việt-Mỹ tại thành phố Westminster, miền Nam tiểu bang California.

Qua câu chuyện ngắn trao đổi trên đoạn đường từ nhà tới khu vực Tượng Đài, tôi được biết trước kia Bà là vợ một Sĩ quan trong Quân đội VNCH. Ông bị tử trận năm 1972 khi Bà mới ngoài 40 tuổi. Lúc đó gia đình Ông Bà có được 5 người con: 4 gái, 1 trai. Ngoại trừ người chị cả đã quá tuổi vị thành niên, những người còn lại đều là cựu học sinh của Trường Trung học Quốc Gia Nghĩa Tử (Sài Gòn). Sau biến cố năm 1975, gia đình Bà cũng đã trải qua nhiều giai đoạn khó khăn trong cuộc sống dưới chế độ mới. Bằng tất cả lòng quyết tâm và sự nỗ lực triển miên, cũng phải cộng thêm rất nhiều sự may mắn nữa, lần hồi tất cả mọi người trong gia đình đều thoát ra được nước ngoài và đoàn tụ lại với nhau. Tuy nhiên vẫn

không thực sự đoàn tụ chung được một nơi: ngoài đại đa số thành viên hiện đang định cư tại miền Bắc Cali, còn một nhóm nhỏ con cháu lưu lạc mãi tận xứ Bắc Âu. Thỉnh thoảng mới có dịp gặp gỡ đông đủ, lần này nhóm nhỏ từ vùng Bắc Âu sang họp mặt đại gia đình tại San Jose, nhân tiện xuống chơi vùng Nam Cali. Cá nhân Bà trước đây cũng đã có dịp ghé thăm khu Tiểu Sài Gòn nhưng vào thời gian đó Tượng Đài chưa được thành lập; vì thế lần này Bà quyết nhờ người hướng dẫn đến xem cho tận mắt.

Chúng tôi tới khu vực Tượng Đài vào khoảng 11 giờ sáng. trời Nam Cali đã sang Hè từ lâu nên nắng lên rực rỡ, rất

may có những cơn gió biển thổi ngang đem theo làn không khí mát dịu xua tan đi sự nóng bức. Từ bãi đậu xe chúng tôi đã thấy được hàng cột cờ cao với ba lá cờ: Việt Nam Cộng Hoà (cờ vàng ba sọc đỏ), cờ sao Hoa Kỳ và ngay phía dưới là lá cờ của tổ chức POW-MIA với hai mẫu đen trắng. Phía trước hàng cờ là tượng hai chiến sĩ Việt-Mỹ đổ sập, sừng sững trên bục cao. Để có thể nhìn bao quát cả khu vực Tượng Đài, chúng tôi phải dừng lại một khoảng cách chừng vài chục bước. Riêng Bà vẫn chậm chạp bước, vượt qua dàn lư hương và tiến đến đứng sát dưới chân hai bức tượng. Khi chúng tôi đến gần thì Bà quay ra với khuôn mặt đầy nước mắt. Chắc hẳn trong giây phút

ngắn ngủi một mình ấy, Bà đã quá xúc động hồi tưởng lại những hình ảnh của đời mình. ... Sau khi cùng gia đình chụp vài tấm hình làm kỷ niệm, Bà tâm sự: "Bác mong ước được đến đây đã lâu". Và một lần nữa tôi lại thấy những giò lệ ứa ra. Bà ngước nhìn lên hai bức tượng, tiếp lời: "Coi vậy mà đã hơn 40 năm rồi".

Cạnh đây người con gái út của Bà đang cố gắng giải thích cho ba đứa con của chị – chúng được sinh ra và lớn lên ở một quốc gia vùng Bắc Âu, nơi chị đã định cư và lập gia đình sau một chuyến vượt biển năm 1979: "Đây là hình tượng của hai người lính (một người Mỹ, một người Việt Nam), họ đã một thời cùng nhau chiến đấu cho lý tưởng Tự Do. Người đứng bên trái là người Việt Nam, tượng trưng cho Ông Ngoại của tụi con, vì hồi đó Ông Ngoại cũng đi lính. ... Đó là lý do tại sao Bà Ngoại muốn được đến đây. Bà muốn tưởng nhớ đến Ông Ngoại..."

Ba đứa con của chị – ở trong lứa tuổi từ 13 đến 18 – chắc trong nhất thời cũng không hiểu thấu được nhiều và sâu xa hơn những gì mẹ chúng đang nói; mặc dù chúng chăm chú lắng nghe

... Cũng như chính chị: vào lúc Ba chị hy sinh trong cuộc chiến thì chị mới chỉ là một cô bé lên 9 tuổi, sự hiểu biết và nhận thức chưa được bao nhiêu mà lại chóng quên ... nhưng những mất mát to lớn xảy ra cho gia đình và tiếp tục xảy ra cho cả đất nước sau đó có lẽ đã dần dần thấm vào đời sống trưởng thành sau này của chị.

... Có mấy ai cảm nhận được đầy đủ cái cảm giác đau đớn tận cùng, sự lạc lõng bơ vơ, và nỗi lo sợ khi nghĩ đến tương lai của người đàn bà vừa trở thành quả phụ trong một đất nước chiến tranh, với một nách năm đứa con thơ dại. Ngoài thời gian quay cuồng với bốn phận, chắc hẳn không thiếu những khoảnh khắc trong cuộc sống cảm thấy rất cô đơn khi phải đối diện với chính mình, với những khát vọng bình thường của một con người. Biết lấy đâu làm nơi nương tựa, sẻ chia. Đời sống chung quanh vẫn lạnh lùng chuyển tiếp, khó khăn vẫn cứ chồng chất trước mặt và luôn là những thử thách không ngừng. Đã bao lần tưởng chừng phải bó tay phó thác cho định mệnh đưa đẩy, nhưng nhờ tinh thần trách nhiệm cao cả và lòng thương con mãnh

liệt đã giúp cho họ gượng dậy, gạt nước mắt, bậm môi vững tâm bước tới ... Rồi cũng chính những Bà Mẹ ấy mấy năm sau đó lại vẫn một mặt xoay sở kiếm sống nuôi những đứa con còn nhỏ dại, mặt khác lo góp nhặt từng viên thuốc, miếng đường, ... gom lại một năm đôi lần để phải băng rừng, vượt suối đi thăm thằng con lớn và các bạn của nó đang sống lây lất, khổ cực và bệnh tật đâu đó trên quê hương đã đổi chủ. Chưa hết, sau nhiều tháng năm mòn mỏi đợi chờ, những đứa con còn sống sót trở

về gặp lại gia đình; niềm vui sum họp chưa được bao lâu thì cũng lại chính Mẹ một lần nữa thất ruột, quặn gan rời xa con mình, nhìn con xông pha vào chốn hiểm nguy mờ mịt của vượt biên, vượt biển, với một chút hy vọng le lói những mong trốn thoát được sẽ có một ngày mai tươi sáng hơn. Nói sao cho vừa những nỗi khổ cực cả về thể xác lẫn tinh thần đã bào mòn thân thể vốn đã không có gì là khỏe mạnh của Mẹ, những Bà Mẹ của những đứa con đã sẵn căn phần kém may mắn.

... Đó là nỗi niềm của Mẹ chị nói riêng, và của các Bà Mẹ Quốc Gia Nghĩa Tử nói chung ...

Khi chúng tôi rời khỏi khu vực Tượng đài, trời đã quá trưa. Ai nấy bắt đầu cảm thấy đói bụng nên câu chuyện nhanh chóng được chuyển sang đề tài bàn bạc về những địa điểm ăn uống và chương trình đi chơi sắp tới ...

Với thời gian rồi thì mọi chuyện cũng sẽ qua đi. Đời sống thường nhật luôn xô đẩy con người tiến tới phía trước, với bao nhiêu việc phải lo toan. Thì có ích gì chẳng nếu cứ phải nhắc mãi những chuyện xảy ra đã qua, đã dần khuất mãi phía sau, qua quá nhiều thời gian, nhiều giai đoạn... và nhất là một chuyện buồn. Phải không???

Rồi nhiều năm sau này nữa, khi những người của thế hệ Tị Nạn thứ nhất, thứ hai không còn nữa; một tình cờ nào đấy có dịp xem lại những hình ảnh này, không biết con cháu chúng ta có còn nhớ được những gì!...

Riêng cá nhân tôi, giọt nước mắt muộn màng còn sót lại sau bao nhiêu là biến đổi, thăng trầm của cuộc đời này, đối với tôi, lúc này đây, vẫn mãi là một hình ảnh khó quên ...

Ghi chú hình bên trái.

Ngồi từ bên trái:

-Vũ Văn Khá

-Phạm Văn Định

Đứng từ bên trái:

-Lê Hoàng Bảo

-???

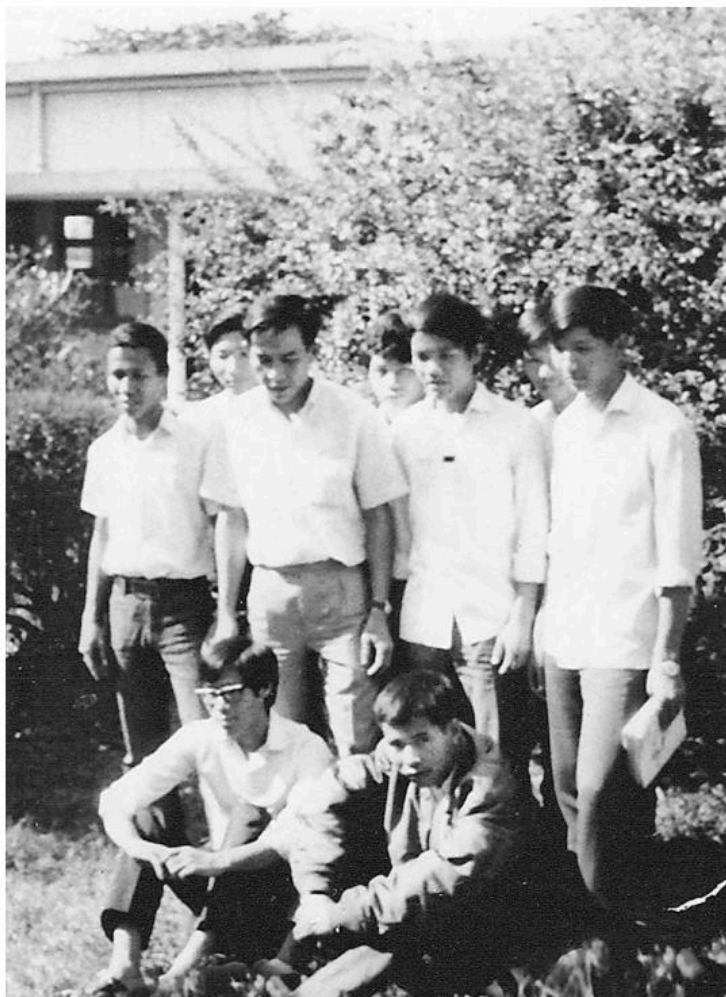
-Nguyễn Long Tuấn

-Đào Hoàng Phương

Phía sau:

-Trần Ngọc Hội

-Phạm Hữu Thừa

TẢN MẠN VỀ TRƯỜNG QUỐC GIA NGHĨA TỬ SAIGON

Để Tưởng Niệm Các Cấp Chỉ Huy, Giáo Sư và Học Sinh Quốc Gia Nghĩa Tử đã vĩnh viễn đi xa

Nhận được thiệp mời tham dự Ngày Hội Ngộ lần thứ 10 của Đại Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử vào tháng 7 năm 2017, lòng dạ tôi cảm thấy hết sức bối rối, xao xuyến. Cả dĩ vãng của một thời phục vụ tại Trường Trung Học Quốc Gia Nghĩa Tử Saigon lại hiện về trong tâm tư. C cuốn phim về tình nghĩa Thầy-Trò được quay lại, tuy bị cắt đi từng khúc không liên tục, vì trí nhớ đã bị mòn mỏi bởi thời gian.

Không ngờ 42 năm đã trôi qua kể từ ngày uất hận 30/4/75, ngày mà Thầy Cô bị buộc phải bỏ phần, quăng bút và Trò thì như đàn chim vỡ tổ bay đi khắp bốn phương trời. Kể lưu lạc quê người, kẻ ở lại can trường phần đầu để sống còn vươn lên trong một xã hội mới mà tất cả mọi trật tự đạo đức đều bị đảo lộn!

Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Tử không

còn, Trường Quốc Gia Nghĩa Tử bị xóa tên, nhưng tinh thần Quốc Gia Nghĩa Tử vẫn tồn tại và vững mạnh, học trò (tôi gọi hai chữ "học trò" vì nó dễ thương, đậm đà tình nghĩa hơn là "anh chị" có vẻ khách sáo quá!) trong Đại Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử vẫn một lòng đoàn kết, thương yêu nhau, xóa tan mọi khoảng không gian ngăn cách giữa quốc nội và hải ngoại. Mà tinh thần Quốc Gia Nghĩa Tử làm sao chết được, khi mỗi Q (cách gọi riêng học sinh QGNT) là chứng tích của một quân nhân đã bị thương tật hay đã hy sinh trong cuộc chiến chống cộng sản để bảo vệ tự do và an sinh cho người dân miền Nam trong hơn 20 năm chiến tranh. Ước lượng có hơn 250.000 Quân Cán miễn Nam đã hy sinh vì Tổ Quốc, so với một triệu cán binh Bắc Việt đã chết cho đảng cộng sản. Phía dân chúng hai miền, có trên hai triệu rưỡi người bị thiệt mạng vì chiến tranh, mà đa số là người dân miền Nam, vì quân cộng sản Bắc Việt là kẻ chủ mưu đánh chiếm.

Tôi về trình diện Trường Quốc Gia Nghĩa Tử vào khoảng năm 1966-67. Trước đó, tôi dạy ở Trung Học Tổng Phước Hiệp thuộc tỉnh Vĩnh Long, là nhiệm sở đầu tiên khi ra trường Đại Học Sư Phạm vào niên khóa 1962-63. Lúc bấy giờ Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Tử mới

được thành lập bởi Tổng Thống Ngô Đình Diệm vào đầu năm 1963 cùng với Trường Trung Học Quốc Gia Nghĩa Tử nên không được mấy ai biết đến. Nghe nói "về" Trường Quốc Gia Nghĩa Tử, ai cũng thấy lo âu lúc ban đầu. Thứ nhất là thuộc quy chế có tính cách quân đội, và thứ hai là bị coi như thành phần được Bộ Quốc Gia Giáo Dục biệt phái sang Bộ Cựu Chiến Binh, gần như tách rời khỏi đại bộ phận giáo dục phổ thông. Nhìn vào thành phần Ban Giảng Huấn, các thầy cô, gồm cả hai thành phần quân đội và dân chính, chịu sự quản lý của Viện Giáo Dục QGNT mà Viện Trường từ ngày thành lập cho đến ngày tàn cuộc là Y Sĩ Trung Tá Trương Khuê Quan (sau cùng là Đại Tá), Viện Phó là Trung Tá Bùi Trọng Chi. Lịch sử về Viện Giáo Dục QGNT đã được kể rõ trong rất nhiều bài viết đã có trước đây.

Ăn cơm miền Nam, uống nước miền Nam, tiếp nhận được nền giáo dục nhân bản và khai phóng của miền Nam, lớn lên trong bầu không khí tự do của miền Nam, thì hỏi làm sao tôi có thể quên được công lao, xương máu của người chiến sĩ miền Nam đã hy sinh để bảo vệ miền Nam chống lại sự xâm lược của cộng sản miền Bắc! Cuộc đời dạy học của tôi quá ngắn ngủi, không đầy 13 năm kể từ ngày chính

thức được đứng trên bục giảng, không đủ để trả ơn cho đất nước quê hương này . Dạy học ở Vĩnh Long ba năm, đủ để cho tôi tìm hiểu, thương mến vùng đất Hậu giang, nhưng trải gần 10 năm với Trường Trung Học Quốc Gia Nghĩa Từ quả là một thời gian khá dài để dâng trọn trái tim tôi cho Trường Quốc Gia Nghĩa Từ và lòng yêu mến dành cho các học trò của tôi . Học trò của tôi, các Anh Chị ngày nay đều đã công thành danh toại, đã hoặc sẽ trở thành những ông nội bà ngoại mà con cháu đều rất thành đạt nơi xứ người, dù ở bất cứ phần đất tạm dung nào trên quả địa cầu !

Tưởng rằng đã quên, nhưng thú thật ở tuổi gần đất xa trời này, tôi vẫn có những đêm nằm mơ thấy mình đến trường dạy học và thao thao bất tuyệt giảng bài và còn tiếc rẻ là không diễn đạt được đầy đủ ý tưởng cho đến khi bị tỉnh giấc mơ nửa chừng Có lúc mơ thấy đi dạy học trễ giờ (mà thật ra trong đời tôi chưa bao giờ đi trễ cũng như chưa bao giờ vắng mặt vì bất cứ lý do nào, cả đến sức khỏe), hồi hả chạy đua với chiếc kim đồng hồ ; có lúc thấy Thầy trò cùng vui vầy trong buổi họp Tất niên, không có giấc mơ nào trọn vẹn, những giấc mơ về một ngày xưa .

Tôi dạy Triết mấy lớp 12 và Công Dân Đệ Tam, Đệ Nhị . Trường Quốc Gia Nghĩa Từ chỉ có hai ban A và B, không có ban C (văn chương) . Người thầy giáo, như ông lái đò, mỗi năm đều đưa một lượt khách sang sông . Học trò thì sau khi đỗ Tú Tài, mỗi người tìm riêng một con đường tiến thân, người được may mắn xuất ngoại du học, kẻ chọn lựa đời quân ngũ theo gót cha anh

Mình lúc ở đại học thì học nhiều, nhưng khi ra trường, đi dạy học thì chỉ là những môn mang tính từ chương nhằm vào mục đích thi cử cho nên có truyền đạt kiến thức gì đâu, nhất là trong bộ môn Triết Học ! Nhớ lại ban B chỉ học hai môn Đạo Đức Học và Luận Lý Học mà Luận Lý Học thì rất khô khan . Ban A được tăng thêm môn Tâm Lý Học cũng vui vui . Buồn cười thay, về sau này, môn thi Triết trong kỳ thi Tú Tài lại chia ra hai phần : phần câu hỏi 10 điểm và phần luận văn 10

điểm, cho nên học sinh chỉ chú trọng vào các môn chính có hệ số cao là môn Toán (ban B) hay Vạn Vật (ban A) để thi đậu . Chương trình Tú Tài của Việt Nam gồm có môn Triết lớp 12, phỏng theo chương trình giáo dục của Pháp . Bên Pháp, hiện nay kỳ thi Tú Tài gồm rất nhiều ban khác nhau (xã hội, nhân văn, toán, kỹ thuật ...) nhưng vẫn còn bài thi luận văn Triết 100% để đo lường trình độ, kiến thức văn chương khoa học của thí sinh . Nghe nói nếu không có ngày Đại Nạn 30/4/75 thì trong tương lai, môn học Triết sẽ bị bãi bỏ (theo chương trình Trung Học của Mỹ), các thầy giáo dạy Triết sẽ biến thành “Giáo Sư Khái Đạo”, một hình thức counselor (như trong giáo dục Mỹ) . Có điều là bên Mỹ, hệ thống giáo dục quá ư rộng lớn, đủ mọi ngành, đủ mọi nghề, người sinh viên có tự do theo đuổi nghề nghiệp tương lai của mình, tùy theo trình độ, năng khiếu, đam mê cho nên họ cần có “counselor” để hướng dẫn con đường tiến thân . Riêng ở Việt nam, việc mở mang nền giáo dục đại chúng tốn kém rất nhiều về ngân sách và hệ thống đại học đang không có được bao nhiêu trường Đại Học chuyên nghiệp kể cả những trường Kỹ thuật Cao-Trung đẳng, nên chắc cũng không có đất dụng võ nhiều cho các “giáo sư khái đạo” . Chỉ chắc chắn một điều là môn Triết sẽ bị xóa bỏ ở lớp 12 ! Một điểm son đáng nói của nền giáo dục Việt Nam Cộng Hòa là đến năm 1975, mặc dù chiến tranh đang hoành hành khắp miền Nam, cộng sản gia tăng khuấy phá khắp nơi, nhưng với sự đóng góp cố gắng tích cực của Thứ Trưởng Văn Hóa Giáo Dục, Giáo Sư Tiến Sĩ Nguyễn Thanh Liêm (đã qua đời năm 2017 tại Orange County), chính phủ Việt Nam Cộng Hòa đã thành lập các Trường Trung Học đến cấp 3 (thi Tú Tài) tại một số lớn các quận lỵ quan trọng, thay vì học sinh phải lên đến tỉnh lỵ để học như trước kia .

Trong tâm thức của tôi, hình ảnh về Trường Quốc Gia Nghĩa Từ vẫn chưa bị xóa nhòa . Từ cổng lớn vào trường, ngay góc bên trái là phòng giám sát kiểm tra “Ra, Vào” và cũng có nhiệm vụ bảo vệ an ninh cho Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Từ và các trường trong khuôn viên (Kỹ Thuật-Phổ Thông-Tổng Hợp) .

Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Từ có ban an ninh võ trang riêng, đặt dưới quyền chỉ huy của Thiếu Tá Lê Văn Út, là em ruột của Thống Tướng Lê Văn Tỵ, vị sĩ quan cấp Tướng cao cấp nhất của Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà . Thiếu Tá Lê Văn Út là con người rất bộc trực, vui tính với tất cả mọi người, được các giáo sư quý mến . Tuy nhiên gặp những lúc ông “nổi sùng”, ông cũng không ngần ngại xài rất rộng rãi tiếng “Đan Mạch”, sau đó lại cười trừ, huế cả làng . Ông về hưu trước năm 1975 . Ngoài Thiếu Tá Lê Văn Út, còn có Thiếu Tá Nguyễn Hào Nghĩa, hình như phụ trách về hành chánh hay sinh hoạt thể dục thể thao của nhà trường (tôi không nhớ rõ) . Đi vào bên trong, sẽ gặp bên trái là tòa nhà một tầng của Viện Giáo Dục QGNT, là cơ sở hành chánh phụ trách tất cả các Trường Quốc Gia Nghĩa Từ trên toàn quốc (Huế, Cần Thơ, Biên Hòa...) . Bên phải là Trường Phổ Thông Trung Học, gồm hai dãy lầu hai tầng, được dùng làm lớp học . Hai dãy này được nối liền nhau bởi một dãy văn phòng làm thành hình chữ U, gồm các phòng Hiệu Trưởng, Giám Học, Giáo Sư, ở giữa hai tầng là một sân chơi rộng lớn với một cột cờ được dùng cho lễ chào Quốc kỳ mỗi sáng thứ hai đầu tuần và điểm tập hợp học sinh trong những ngày lễ lớn . Qua khỏi Trường Phổ Thông, cũng ở phía bên phải con đường đi thẳng vào khuôn viên Viện, là một sân vận động rất rộng lớn (giống như bên Mỹ) dùng cho sinh hoạt thể dục, thể thao dưới sự hướng dẫn luyện tập của Thượng Sĩ Đời Và Trung Sĩ Bông .

Đối diện sân vận động, bên kia đường là dãy nhà của Trường Kỹ Thuật Quốc Gia Nghĩa Từ hay Trường Tổng Hợp, gồm nhiều lớp học văn hóa và phòng ốc được trang bị máy móc kỹ thuật để học sinh thực tập . Ở cuối đường thẳng từ cổng chính đi vào, là tòa nhà lầu được xây chắn ngang dung làm ký túc xá cho các nữ sinh nội trú . Nếu tôi không lầm thì vào thời điểm này, chỉ có duy nhất tại Saigon, Trường Quốc Gia Nghĩa Từ là trường công lập duy nhất còn có chế độ nội trú cho học sinh .

Qua bao nhiêu năm dạy học và trải qua một thời gian gần nửa thế kỷ kể từ ngày Viện Giáo Dục Quốc Gia Nghĩa Tử bị chiếm lấy, bị xóa tên . Thật tình mà nói, trò nhớ thầy chứ thầy làm sao nhớ hết những môn sinh của mình, của những “ngày xưa thân ái”, thầy trò cùng chung một mái trường . Có biết bao nhiêu là kỷ niệm, chuyện vui, chuyện buồn, chuyện tếu, mà trò nhớ rất rõ, còn thầy thì lại quên ! Ngày nay, khi có dịp gặp người học trò cũ, nhìn thấy hay biết được các anh chị hầu hết đều có một đời sống ổn định tốt đẹp, thành công và con cái đều thành đạt, xứng đáng là hậu duệ của các Quốc Gia Nghĩa Tử , tôi rất vui mừng, sung sướng, và hạnh diện ! Tôi không muốn nhắc đến, nêu tên, khen ngợi từng Anh Chị, vì nhớ đến Chị này mà quên Chị kia, nói đến Anh này mà quên Anh nọ, quả thật là không công bằng, phải không Anh Chị ? Thôi cứ xem như các Cựu Quốc Gia Nghĩa Tử là một, tình Quốc Gia Nghĩa Tử là một, dù ở bất cứ phương trời nào cũng chỉ có “Quốc Gia Nghĩa Tử” mà thôi . “Trò hơn thầy vận nước mới hưng” . Rất tiếc ngày hôm nay, với một đất nước bị đặt dưới tay cầm quyền độc tài của đảng cộng sản, những tinh hoa hậu duệ thành công của Việt Nam Cộng Hòa không thể làm gì để đóng góp vào sự tồn vong và phát triển quê hương đất nước của mình .

Tôi nghĩ không ai lấy làm ngạc nhiên khi thấy trong hàng ngũ Giáo Sư, có rất nhiều bộ quân phục thăng nếp, óng ánh bóng mai trên cổ áo !

Trong công tác giáo dục tại Trường Quốc Gia Nghĩa Tử, tôi phải kể đến những Thầy đã đem sinh khí vào lòng hằng say

của học trò, Giáo Sư dạy Âm Nhạc Phạm Nghệ, tốt nghiệp nhạc viện bên Pháp ; Giáo Sư Bùi Quốc Tường, Giáo Sư Lê Quan Tấn, Giáo Sư Huỳnh Văn Ân là những người đã có công đóng góp tích cực vào sinh hoạt Hiệu Đoàn . Không một học sinh nào mà không biết đến các Thầy này . Hôm nay ngoài Thầy Bùi Quốc Tường mai danh ẩn tích bao năm nay, tất cả các vị này đều đã không còn ở với chúng ta . Xin thắp một nén hương tưởng niệm !

Thầy Lê Quan Tấn, Huỳnh Văn Ân và tôi cùng xuất thân một lớp thời trung học tại Trường Jean Jacques Rousseau . Xin nói thêm, Thầy Huỳnh Văn Ân có họ hàng với Phu Nhân Thủ Tướng Trần Thiện Khiêm . Thầy được Thủ Tướng Khiêm đề nghị chức vụ Tùy Viên Văn Hóa Tòa Đại Sứ Việt Nam Cộng Hòa tại Paris vì Thầy có đủ đủ điều kiện : tốt nghiệp Đại Học, cấp bậc Đại Úy, nói tiếng Pháp trôi chảy, nhưng Thầy đã từ chối vì lý do phụng dưỡng mẹ già và thích làm... Giám Học Trường Quốc Gia Nghĩa Tử hơn ! Số Thầy phải bị đi tù “cải tạo”, và cuối cùng thì mất vì bệnh ung thư gan trên đất Mỹ . Thầy Lê Quan Tấn không chịu lập gia đình, sống độc thân đến cuối đời và được sự giúp đỡ rất nhiều của các Q. lúc về hưu tại Gia Định .

Chút kỷ niệm thời chiến tại Trường Quốc Gia Nghĩa Tử Đêm 29 Tết năm Mậu Thân 1968, một vài anh em chúng tôi đến phiên trực gác đêm tại trường . Chỉ một ngày sau, Việt cộng lợi dụng hưu chiến, phát động Tổng Công Kích ngày mừng một Tết . Tại vùng Ngã Tư Bảy Hiền, chúng ẩn nấp trong Nghĩa Trang Người Pháp, sát cận trường để tấn công vào phi

trường Tân Sơn Nhứt . Đại Tá Không Quân Lưu Kim Cương (sau được truy thăng Chuẩn Tướng), khi điều động phản công đã bị tử thương gần cổng Trường Quốc Gia Nghĩa Tử . Hú hồn cho các Thầy Giáo chỉ được trang bị súng carbine và không có kinh nghiệm gì về chiến trường . Tôi được thoát mạng !

Kỷ niệm thứ hai : Đêm 24 tháng 4 năm 1975, cũng nhóm thầy giáo mấy người của chúng tôi trực trường đêm đó . Thấy phi cơ lên xuống rộn rịp cho cuộc di tản, mình thì vẫn làm bốn phận gác trường . Anh em bàn tán không biết phải đi đâu, làm gì Thầy Văn (hình như dạy Việt văn, bói quẻ cho tôi, nói tôi đừng đi đâu hết vì “mạng số” không tốt lắm Tôi bị ám ảnh bởi chuyện này cho đến khi “liều mạng” vượt biên cuối năm 1978 và bình yên đến Mã Lai an toàn . Hú vía ! Nghĩ lại dù sao mình cũng là một trong những người cuối cùng còn “ôm” lấy trường Quốc Gia Nghĩa Tử vì bốn phận và trách nhiệm . Kỷ niệm còn nhiều lắm nhưng kể làm sao cho hết

Hôm nay, gần nửa thế kỷ trôi qua kể từ ngày Trường Quốc Gia Nghĩa Tử bị xóa tên và Viện Quốc Gia Nghĩa Tử không còn nữa . Tôi viết những giòng chữ này trong cảm xúc, nên nhớ gì viết đó . Tôi nhớ đến khung cảnh “sỏi đá” của sân trường, nhớ đến những học trò của tôi ngày nào . Bây giờ, những lúc có dịp tái ngộ các Anh Chị, tôi vẫn còn hình dung được Chị hay Anh ngồi bàn nào trong lớp, ai hiền, ai ngoan, ai chăm học, ai ương ngạnh hay cãi, ai phá phách, ai “chọc trời khuấy đất” !

Một chút hoài niệm, thương nhớ về Trường Quốc Gia Nghĩa Tử của tôi, về những học trò của tôi

*Đình Dậu 2017
Thầy Giáo Già Quốc Gia Nghĩa Tử*

Thầy Nguyễn Lộc Thọ bên tay phải tại Đại Hội QGNT 1992 ở Nam California

Một trong 10 bài thơ về lòng hiếu thảo hay nhất của Trung Hoa
Quán Hữu 832-912 (Văn Đường)

Đường Đi Khó

Anh chẳng thấy: Núi cao biển sâu người khó dò
Xưa nay hết xanh rồi đổi biếc
Cạn cột nông nổi dừng giao du
Gai cỏ mọc nhiều nơi đất thấp
Ai nói vàng ròng như bụi bẩn?
Trương Nhĩ, Trần Dư tình nghĩa dứt (1)
Đường đi khó, đường đi khó, anh cứ nhìn
Chẳng thấy ngay trong trời đất này
Có biết bao người ngu với trí
Rốt cùng cũng sống bằng chân tâm (2)
Chi bằng trên dưới cùng thanh khí
Đạo lớn mờ mờ tìm chỗ nào?
Bổng dưng được cầm cương Nghi Hòa (3)
Còn kể chi đến điều nhân nghĩa
Tưởng học trường sinh dễ biết bao
Dối mình xây lò lại đốt lửa
Trèo cây mò cá! thôi ngưng nào
Anh chẳng thấy: vua chúa xưa đốt vàng luyện đá
Thôn Bạch Dương lập lòe lửa sao (4)
Anh chẳng thấy: cây già bên giếng lặn ven đường,
Vốn xưa nhà kiêu sa quý tộc
Thuở nào người đẹp đứng soi gương
Dây lụa bình bạc khoe tay ngọc
Bây giờ mưa tạnh với mây tan
Rèm thêu ruộng chạ thành hoang ốc
Khoe chi đàn ca tiếng vang trời
Đâu đây chừng có nhà đang khóc
Mấy ai theo được sách thánh hiền
Nên hợp lẽ trời đến chung cuộc
Phá đây dựng đó có công gì
Tô Trương rốt làm quỷ nói dóc (5)
Đường đi khó, đường đi khó, chẳng tại chỗ nghèo
Mệnh mang mọi loài chung vắng nhạt
Lãng tử sống thừa chẳng một người
Lời hay ý đẹp rồi chẳng nghe
Đắm sắc say hương lòng như mực (6)
Hoặc may nhờ dăm chữ đôi câu đỗ đạt vinh cha mẹ
Vì đồng lương lại chẳng dám bày mưu khuyên can
Miệng bàn Hi Hiền với Chu Khổng (7)
Chân đi chẳng bằng người hàng buôn (8)
Đường đi khó, đường đi khó, ngày hết đường xa than chẳng
cùng

Anh chẳng thấy: cây ven đường có cành tầm gửi
Cùng xanh ngăn ngắt cùng khô vàng
Đến vật vô tình còn như vậy
Làm người không bằng đáng buồn thay
Cha vừa mới mất chưa trọn ngày
Đã chia của cải dành nhà đất
Mẹ già tuổi cao tóc như sương
Lòng chia mấy mối thường khóc ngắt
Nghe chuyện bỗng như gai nhọn đâm
Chẳng vì riêng anh mà than tức
Thước vải người xưa chia nhau may (9)
Nghĩa khuyến Tầm dương còn hồi ức (10)
Mang tiếng làm con ở trên đời
Hiếu nghĩa vuông tròn sao chẳng vẹn
Nếu như thế: không chết sớm đi cho đỡ thẹn

Phan Nhật Tân dịch

1. Trương Nhĩ, Trần Dư từng kết nghĩa và sát cánh chống nhà Tần. Sau có sự ngộ nhận giữa hai người, nhân Lưu Bang phong Trương Nhĩ tước công, Trần Dư tước hầu mà hai người tuyệt giao.
2. chân tế tâm: sống tự nhiên theo bản tính
3. Nghi Hoà là thần mặt trời cưỡi xe trong thần thoại cổ Trung Hoa.
4. Thôn Bạch Dương thuộc tỉnh Cam Túc.
5. Tô Trương: Tô Tần, Trương Nghi hai nhà thuyết khách thời Chiến Quốc.
6. Hoa nhân tửu trường: mắt hay nhìn sắc đẹp, miệng hay uống rượu.
7. Hi Hiền Chu Khổng: Phục Hi, Hiên Viên, Chu Công, Khổng Tử các thánh nhân của Trung Hoa.
8. đồ cổ: người giết heo, người bán rượu.
9. Hán Văn Đế Lưu Hằng đầy em Lưu Trường vào đất Xuyên, dân gian làm về chế nhạo.
10. Lý Tín uống rượu say ngủ, nhà bị cháy, con chó giữ nhà nhảy xuống nước nhúng ướt lông để che cho chủ khỏi bị lửa tấp. Lý Tín thoát chết, nhưng con chó không qua khỏi. (Tích khác chép Nang dương.)

phan nhật tân

Tương Thân Tương Trợ

1- Với Thầy Cô

Trong 3 năm gần đây, hoạt động của TTTT đi vào chiều sâu, có hiệu quả và được sự hưởng ứng rộng rãi hơn.

Thí dụ trường hợp thầy Huỳnh Minh Tâm, sau khi ra tù, thầy về với hai bàn tay trắng, bán cafe tại một quán cóc ở lề đường kiếm sống, nhưng ngày nào công an cũng cho người ngồi đồng... thế là quán ế thường xuyên! Họ còn “khuyên” thầy “về quê” (ai ở Sài Gòn những năm cuối thập niên 80 sẽ hiểu điều này) và thầy phải về quê thật, vì không còn con đường nào khác. Người em gái của thầy ở Gò Công cũng không khá giả gì, và cũng được chính quyền luôn theo dõi. Cuộc sống đạm bạc và nặng nề như vậy có lẽ sẽ theo thầy đến cuối đời nếu như không gặp lại nhà Q. Những năm đầu, ít ai biết được hoàn cảnh của Thầy, nhưng khi đã biết, các AC đã về Gò Công thăm và tìm hiểu thêm. Sau đó, một cuộc vận động cho thầy, kết quả thật tốt, ngoài việc trả hết số nợ, (món nợ sau những lần đi khám bệnh, thầy sợ đến cuối đời không trả được) và một ít còn lại gửi ngân hàng, để thầy chi dùng. Ngày thầy mất, với đồng nghiệp - học trò xung quanh, có lẽ đã làm cho thầy được an ủi phần nào.

Rồi những trường hợp của thầy l Ý, thầy Thọ (kỹ thuật) cũng vậy, sự có mặt đúng lúc của gia đình Q, là nguồn an ủi hết sức kịp thời.

Với các cô Muội (giám thị), cô Phùng (GT), cô Thanh Long, thầy Ngọc Anh (KT)...gia đình Q bao giờ cũng có mặt để cùng chia sẻ, giúp đỡ mỗi khi quý vị này gặp khó khăn..

2- Với đồng môn

Trong 3 năm qua, sức khoẻ một số anh chị thuộc gia đình Q cũng đã suy giảm nhiều, nhất là những người có bệnh mãn tính. Chúng ta đã phải chia tay với các AC: Hùng, Ngọc Tùng các ... Một chút ảm lòng trong những ngày cuối cuộc đời, là những buổi thăm viếng trong bệnh viện, một chút quà từ những người quen lẫn chưa quen trong GĐQ...đã giúp bạn mình vui đi những muộn phiền, thêm an ủi và thanh thản dù phải chia tay về bên kia thế giới.

Gia đình Q cũng luôn đứng cạnh bạn của mình khi họ lâm trọng bệnh: Đó là trường hợp những AC: Khắc Thiện (Q75), Oanh(TH), Chí Trực, Trần T Lệ, Anh Dũng, Kim Hương.

Thật khó mà kể hết, chỉ xin mượn lời của những thầy cô đã nói: “Ít trường nào được như trường mình, các em chăm sóc thầy cô đã tốt, các em còn giúp bạn như anh em trong nhà.” Biết rằng thầy cô thương nên nói vậy, học trò chúng em vẫn còn nhiều khiếm khuyết và mong được sự chỉ bảo nhiều hơn từ quý thầy cô.

Rất mong bốn chữ TTTT ngày càng có ý nghĩa hơn như kỳ vọng của GĐQ chúng ta.

SG những ngày đầu mùa mưa 2017

TTT/TVN

Tôi Về Thăm Trường Xưa

Tôi và Kim Chi, học cùng lớp cùng trường, vào một buổi chiều mưa buồn tìm về thăm trường cũ, ngôi trường nho nhỏ ngày xưa nằm trên Ngã Tư Anh Danh trong nội thành Huế mang tên Quốc Gia Nghĩa Tử.

Theo con đường dài qua cầu Đập Đá rồi cầu Trường Tiền, qua đường Phụng Bay vào cửa Ngăn đến Đình Tiên Hoàng thì ngừng lại. Chúng tôi ngơ ngác một hồi, không tìm ra ngôi trường ngày xưa đâu cả, khung cảnh bây giờ hoàn toàn khác

lạ hẳn đi. Hai đứa tìm hỏi một người đứng tuổi, bác trả lời ngay: “Hai cô trước đây học sinh Quốc Gia Nghĩa Tử phải không?” Tôi mừng quá, miệng lắp bắp: “dạ! dạ!” liên tục. Bác đưa tay chỉ thẳng vào xóm nhỏ và nói: “trong đó.” Không kịp chờ Kim Chi lên xe, tôi chạy vọt lên, nhưng ... nhìn quanh nhìn quất hồi lâu cũng chẳng thấy trường đâu!

Than ôi! Người ta đã làm biết bao ngôi nhà ở đó, không chút tiếc thương bôi xóa tên tuổi và dấu vết ngôi trường ngày xưa của tôi rồi. Tôi ngậm ngùi nhìn Kim Chi không nói nên lời, hai đứa cùng nghẹn ngào chứa chan niềm tức tưởi. Trường ơi! Người cũ còn đây mà cảnh xưa nào thấy. Miệng chẳng thốt nên lời mà lòng thì nhói buốt đau.

Ơi ngôi trường thân yêu nơi chúng tôi theo học từ lớp 6 đến lớp 12 nay không còn dấu tích nữa, chỉ còn đọng lại trong tôi những ký ức mà thôi. Ngôi trường nơi Thầy Cô đã từng ngày dạy dỗ cho tôi nên người với biết bao kỷ niệm nay đã đi vào dĩ vãng.

Hai đứa nhìn nhau không nói được lời nào, chỉ rơm rớm nước mắt vòng quanh. Trong đầu bấy giờ lại hiện ra hình ảnh Thầy Cô, lớp học, bạn bè, không sót một người nào. Có một số Thầy đã mất, một số bạn cũng chẳng còn, tuy không khóc nhưng nước mắt vẫn ràn rụa.

Nhớ những bạn bè trong lớp đùa nghịch nhau, cột dây dán mấy chữ “tôi cần chồng gấp”, con trai thì dán “tôi cần vợ gấp” vào áo quần nhau, khi phát hiện ra rượt đuổi nhau chạy la oai oái. Nhớ năm lớp 6 tập văn nghệ lên sân khấu hát, sân khấu cao quá, Thầy Hiệu đoàn Trường phải bế lên, khi hát xong lại bế xuống. Rồi tập múa nữa, múa dẻo lắm cơ. Năm lớp 10 tập múa bài Dòng Sông Xanh, Cô may cho 3 nữ sinh áo đầm trắng mới toanh, váy xòe to như công chúa, còn 3 nam là gái giả trai, áo bỏ trong quần thắt cà vạt, đội mũ phớt, vẽ thêm râu trông buồn cười quá đi thôi.

Khi tan học về cùng đạp xe qua đường Nguyễn Biểu ghé ăn yaourt, hay xa hơn ăn chè Hẻm, chè Vạn Vạn, mà chỉ kêu

toàn ly cối không à! Đến hè phượng nở, kéo nhau đi bẻ hoa về, ép bướm bướm vào trong tập vở, hái trái phượng đập lấy hột ăn mặc kệ cho mù phượng dính đầy áo trắng.

Nhiều lần đi chơi Lăng TỰ Đức, dòng Thiên An, có bạn về xe đổ dốc đứt thẳng té lăn cù, tay bị rách, đầu gối trầy xước rướm máu, thế mà vẫn lồm cồm ngồi dậy cười rồi đi tiếp. Đúng là tuổi thơ ngây dại dột quá!

Biết bao kỷ niệm thời học sinh vui buồn, ngây thơ như thế, nay còn đâu nữa? Chỉ còn mỗi năm vào dịp Tri Ân Thầy Cô, lớp lại họp mặt cùng nhau. Bây giờ lớn lên, mỗi người có một cuộc sống riêng, mỗi người có mỗi hoàn cảnh khác nhau, mấy khi có cơ hội cùng nhau ôn lại tuổi học trò với những điều làm ấm lòng tôi khi đã hơn sáu mươi năm tuổi đời.

*Phan thị Hạnh
12A Q75 Huế*

Nhớ Áo Trắng

Tuổi đã xa rồi
Những ngày đi học
Không còn áo trắng
Vị đắng nuốt nhiều

Vuốt từng giọt lệ
Cúi mặt im hơi
Hỏi trời sao thế?
Chim bay, không lời!

Nhớ những bình minh
Tháng ngày non dại
Như chim én bay
Một đàn áo trắng

Lỡ bước sang ngang
Đã là dĩ vãng
Chỉ còn đọng lại
Áo trắng năm nào

*Phan thị Hạnh
12A Q75 Huế*

Bạn Cũ

Cho đến hôm nay, sau hơn 40 năm xa rời trường QGNT, tôi vẫn còn nhớ thật nhiều khuôn mặt hay tên những người bạn từng học chung trường chung lớp.

Thời gian đã thay đổi tất cả những khuôn mặt trẻ trung ngày nào. Thời điểm này có những bạn đã ra đi vĩnh viễn, hay mất tích trên đường vượt biên.

Có những bạn chỉ học chung năm đệ thất như chị Ngọc Mai nhà ở tận Biên Hòa, Hoàng Thị Thu Hà phải nghỉ học để phụ Mẹ bán vải trong chợ Bến Thành, Nguyễn thị Tranh ... Kỷ niệm thật nhiều với các bạn ngồi gần như Nguyễn Thị Thủy, Nguyễn Thị Ngự, Vũ Thị Thi, Phạm Thị Cúc, Nguyễn Thị Ninh, Ngô Ngọc Bằng, Nguyễn thị Thơm, Nguyễn thị Xuân, Dương thị Quý, Phan Thị Lý Lan, Nguyễn Thị Kim Oanh, Phạm thị Ngọc Dung, Trần Kim Dung, Nguyễn thị Nhung, Nguyễn Thị Chi Mai, Bùi Thị Minh Thủy, Lưu Thị Thân, Đoàn thị Kim Nghĩa, Nguyễn thị Vang, Nguyễn thị Về, Lô thị Thi, Lê Hữu Ninh, Phan thị Tuyết, Trần thị Ngọc Oanh, Chị em Phan Thị Minh Nguyệt, Phan thị Lệ Hằng..... Không nhớ năm nào, ngồi chung bàn với Ngô Ngọc Dung học buổi sáng, tôi học buổi chiều. Tuần đầu tiên, trên bàn học đều có thư của Ngọc Dung để lại "yêu cầu": không được viết chữ linh tinh trên bàn học, không được xả rác dưới chân bàn.....nếu vẫn còn sẽ thưa với giám thị.

Sau này có dịp nhìn thấy dung nhan của người ngồi cùng bàn, tôi cũng khấp vì nàng đẹp, nghiêm trang và học giỏi.

Mỗi sáng thứ hai trường có mục chào cờ và hình như chiều thứ bảy thì hạ cờ. Tôi cũng hân hạnh một lần được chọn cùng kéo cờ ngày thứ hai với bạn nào đó. Trong đầu

nhắm hát bài Quốc Ca và kéo từng đoạn giấy tít sao cho lúc lá cờ lên tới đỉnh trên cùng là vừa hết bài hát. Sau đó là hành diện lăm vì được mọi người...nhận ra "người kéo cờ" hôm nay.

Trong một dịp trường tổ chức đi thăm làng Cô Nhi Long Thành, chúng tôi như đàn chim áo trắng túa ra khắp nơi nhìn ngắm các em bé nằm trong nôi, có em nằm yên nhìn lại chúng tôi, có em khóc lóc khản tiếng....đưa tay vuốt ve một em đang khóc, bàn tay nhỏ của em nhanh như điện nắm chặt lấy tay tôi khiến tôi giật mình sợ quá vội gỡ tay em ra chạy mất. Hỏi ra vì không đủ người săn sóc nên các em rất thèm được nâng niu bế ẵm. Tôi cũng có dịp đi ủy lạo các anh thương bệnh binh và tặng món quà đơn sơ của nhà trường quyền góp. Cũng chẳng biết nói gì với các anh nên chỉ lễ phép chào và trao quà thôi.

Vui nhất những ngày được đi Vũng Tàu, ngủ tạm trong các phòng của Thiếu Sinh Quân. Buổi sáng được nhà bếp phát cho khúc bánh mì kẹp lạp xưởng nướng, hay ly cà phê sữa nóng chấm bánh mì rồi chờ cả bọn ra bãi biển vui chơi. Cơm nóng ngày hai bữa trưa chiều, cứ 4 người một bàn ăn. Tối đến sinh hoạt văn nghệ và chia từng nhóm tán dóc đủ chuyện.

Mỗi khi có ai gửi hình kỷ niệm của những ngày đi Vũng Tàu, tôi đều biết có mình đứng đầu đó trong tấm hình cũ kỹ. Còn nhớ kỷ niệm ở DC nhân dịp Minh Thủy từ Đức sang chơi. Lưu thị Dậu em gái Lưu thị Thân đã có nhã ý mời các chị đến ở và hội họp Q72.

DC đã có Kim Nghĩa, Ngọc Oanh. Thân từ Canada, Minh Thủy từ Đức, tôi từ Illinois.

Weekend đó chúng tôi được Dậu đãi đằng chu đáo, đưa đi chơi và ăn uống tung bừng. Chúng tôi gặp lại nhau nói chuyện mầy, tao tự nhiên như hồi còn đi học.

Gặp lại Ngọc Oanh, ngày xưa ngồi trên tôi một bàn, vì cùng tên với Kim Oanh nên hay bị tôi gọi Oanh Oanh... , khi Ngọc Oanh quay lại thì tôi tình bơ nói chuyện với Kim Oanh, vài lần như thế nên Ngọc Oanh ghét tôi lắm. Sau mấy chục năm gặp lại, Ngọc Oanh nghiêm mặt nói: ngày xưa Thanh Thủy không tốt với tôi. Tôi vội nói lời xin lỗi rất chân thành, sau nhiều lần truyện trò tâm sự nên hiểu và thân nhau hơn. Minh Thủy là bạn chỉ ngồi gần một năm đệ ngũ mà tình thân kéo dài từ QGNT đến Văn Khoa và qua luôn đến USA. Lưu Thị Thân học giỏi nhất nhì trong lớp, môn học nào cũng xuất sắc kể cả Nữ Công Gia Chánh.

Đoàn Thị Kim Nghĩa gần bó với tôi nhiều từ QGNT đến thời gian cùng gào bài thi trong thư viện Quốc Gia, cùng ghi tên học Văn Khoa hay lang thang trong chợ Bến Thành ngắm các gian hàng, ăn bún ốc trong chợ. Phải kể thêm Nguyễn Thị Thủy là người bỏ cuộc chơi lấy chồng sớm nhất. Thủy đã làm Bà Nội và Bà Ngoại từ lâu, nay có thể đã lên chức Cụ Cố chẳng.

Sau này gặp lại được Kim Oanh, Thi Vũ, Hoa Đỗ, Lý Lan, Cúc Phạm, Kim Diệp...đã đưa tâm hồn tôi sống lại thuở hoa niên trong ngôi trường QGNT.

Ôi trường xưa thân yêu, ôi bạn cũ của thời trung học đã là gia tài quý giá mà tôi có được.

thanhthuy

2017

Những ngày đáng nhớ

Hình ảnh: Minh Hiệp

Bon mình Ngọc Hải - Minh Hiệp - Đình Đoàn - Quang Dũng sau 37 năm gặp lại, quyết định thực hiện một chuyến du lịch "ba lô" với hành trình Nha Trang- Đà Lạt đầy ngẫu hứng. Đích đến Nha Trang bằng tàu hỏa đi đêm vui thật là vui và cũng nhiều háo hức khi nơi ấy có người bạn Q của chúng ta: Lăng Tùng. Miền "thủy dương cát trắng" này Lăng Tùng là "thổ địa" nên anh em tha hồ mà tận hưởng sản vật biển. Không gian và quang cảnh nơi đây thật đúng với nhận định của thế giới là một trong những bờ biển đẹp nhất, thơ mộng nhất Việt Nam.

Trước khi kể câu chuyện dông dài này cũng nên quay lại một chút không gian về ngày sinh nhật của Kim Loan 31/8. Được biết chuyến du lịch của bọn mình khởi hành là 1/9, KL có khuyến khích Ngọc Hải lên Sài Gòn sớm hơn một ngày để dự SN là dịp được gặp một số anh chị em của QGNT các khóa mà Ngọc Hải chưa có dịp gặp trước đây. Hôm ấy, Ngọc Hải được gặp các anh trong BĐĐQVN như: Anh Trung Bảo, Anh Phát, Anh Tri Phương, Anh Ngọc Anh, Anh Thiện...Anh ĐĐoàn, Anh T Công, Anh Hoan, Anh Quang,...các chị Mỹ Hương, Minh Châu, Lan Hương,...Trong bầu không khí ấm tình thân của GĐQ, anh chị em mình đã có một tiệc sinh nhật đáng nhớ; rất vui và đầy tình yêu thương. Bà chủ Festival Kim Loan cũng là nhân vật chính của đêm 31/8 đã chiêu đãi cho tất cả mọi người những món ăn ngon và hấp dẫn, rất cảm kích sự chu đáo của KL. Những cảnh phong lan tím mà KL thích cũng được ACE, bè bạn tặng, chúc mừng làm cho không gian đêm tiệc thêm phần sinh động và đẹp đẽ vô cùng. Trời đêm ấy là đêm Vu Lan, Sài Gòn mưa nhiều quá! nên các chị: Khánh Hòa, Kim Tiếng, Hồng Thu,...không đến dự tiệc thật là đáng tiếc!!!

Cuộc vui nào rồi cũng phải chia tay, đến hơn 12 giờ đêm các AC lớn ra về. (Thật là vui vì hôm ấy N Hải được gặp A Bảo là Q 70. Một người Anh đáng kính vừa thâm trầm, điềm đạm vừa thương các em Q75 rất nhiều.) Không gian càng về khuya càng thêm phần hấp dẫn, khi những nhân vật còn lại đều đã được "quota" của vợ cho phép vui hết mình một đêm với bạn hiền xưa. Các "giọng ca vàng" như Anh Quang, Dũng Lê, Bình Minh,...được dịp "trổ tài!"

Sáng 1/9 lúc 8 giờ, khi còn ngái ngủ vì đêm qua thức quá khuya, KL điện thoại dậy uống cà phê và hàn huyên tâm sự tiếp. Sau đó các Anh Hoan, Hòa, Quang cùng Nghĩa, Lê Dũng dần dần xuất hiện và bày "trận" mới. Dịp này về Sài Gòn trùng

mùa nước nổi của Đồng Tháp Mười nên Ngọc Hải có đem theo cá linh và bông điên điển làm quà "nhậu" cho các bạn. Mọi người rất thích vì là món dân dã địa phương nhưng dần dần mai một do khai thác nhiều quá, nên hơi hiếm. Cuộc vui bắt đầu đến 10 giờ thì một bất ngờ đã xảy ra: hai bạn Đặng Đình Quang và Lò Thăng Long cùng với vợ chồng Ông Vĩnh Trường là NTsinh, học ở Tổng Hợp đến chào ra mắt. Quá mừng rỡ khi lần đầu được gặp lại ACE, tâm trạng cũng giống như Ngọc Hải hơn 2 tháng trước!

Quay trở lại với chuyến đi du lịch "ba lô", Ngọc Hải phải đến Biên Hòa trước 2 giờ chiều để gặp bạn Đàm Văn Sách. Đây cũng là một thành viên nội trú mà Hải đã nói chuyện qua điện thoại rồi, mừng lắm vì Sách còn nhớ quá rõ về những kỷ niệm xưa của bọn mình. Tâm trạng rất bồn chồn vì nếu đi Biên Hòa muộn sẽ lỡ hẹn với Sách và chuyến đi đã định giờ tàu chạy, nhưng bây giờ ở đây mới gặp lại Ông Vĩnh Trường và bè bạn quá vui, nhất là Anh Hoan, Hòa, Quang Nghĩa, Dũng...KL đã giải tỏa sự lo lắng của Ngọc Hải bằng cách là Ngọc Hải cứ vui hết mình với anh em, đến giờ đi KL đã dùng xe riêng đưa vợ chồng Hải đến Biên Hòa gặp Sách đang chờ Hải ở nhà Hiệp.... (trước đó Hải dự định đi Biên Hòa bằng xe buýt).

Đến Biên Hòa gặp lại Sách mừng quá đi thôi. Bạn tử Trảng Bom (Đồng Nai) đi xe gắn máy qua chờ Hải, mừng ơ là mừng. Mọi người trò chuyện và nhắc lại chuyện xưa đầy phấn khích. Bao nhiêu kỷ niệm đem ra giành nhau kể. Sách có đặc điểm là nhớ rất "dài", sao Ngọc Hải lại quên đi nhiều quá. Có lẽ cuộc sống chúng ta mỗi người mỗi khác nhau, sau cuộc chia tay năm ấy có nhiều biến cố xảy ra làm cho bộ óc của Hải không còn minh mẫn như xưa !!!

Trò chuyện cùng nhau được hơn 1 tiếng, rồi Sách và KL cũng chia tay với bọn mình ra về. Sách về rồi tự nhiên tim mình chùng xuống, cảm thấy đau đau, có một cái gì đó nghẹn nghẹn trong lòng. Vượt hơn 1 giờ xe máy để được thăm bạn cũ sau 37 năm xa cách thật là quý hóa, - một tấm lòng bạn hữu làm Ngọc Hải cảm động vô cùng. Sách ơi! chúng ta sẽ sớm được gặp lại nhau thôi, hy vọng khi ấy chúng ta có nhiều thời gian để mà tâm sự.

Riêng về Kim Loan thì Ngọc Hải phải nói thật với lòng mình là Bạn đã làm cho vợ chồng Hải phải "thọ ơn" rồi đó. Chúc cho tình cảm của tất cả ACE chúng ta được lâu bền theo thời gian KL nhé!!!

CUỘC DU LỊCH BẮT ĐẦU.

Cách đây 9 năm, Ngọc Hải đã đi du lịch Phong Nha-Quảng Bình bằng xe lửa. Ngày ấy xe lửa còn ngồi ghế cây và rất ồn - nên rất lo. Nhưng hôm nay thì đã khác, xe lửa Việt Nam tuy không bằng nước ngoài, nhưng đã tiến bộ hơn xưa rất nhiều: ghế nệm và máy lạnh, sạch sẽ và ngăn nắp, khởi hành rất đúng giờ. Cả bọn rất vui vì đều mới mẻ với loại hình du lịch này, mặc dù đã U.50 rồi nhưng khi đi chung với nhau cả bọn đã làm cho các bà vợ phải ngạc nhiên vì quá trẻ con (mấy tao, mi tớ), bỏ đi những khuôn mặt "hình sự" lúc ở nhà. À thì ra, người ta khi được sống lại những giờ phút cũ, những kỷ niệm xưa chất chứa trong lòng bao nhiêu năm nay mà cả người thân yêu nhất của mình còn không biết được, sẽ cởi mở tròn vẹn không cần giữ ý tứ gì nữa cả, cứ sống như thời còn nội trú xa xưa...

Đi xe đêm nên không nhìn thấy được cảnh vật trên đường đành dành thời gian để nghỉ ngơi. Ngọc Hải quá mệt vì đêm trước ở nhà KL dự SN quá vui nên hầu như thức trắng. Sáng lại còn "nhậu" tiếp, nên khi Hiệp, Đoàn, Dũng rủ đến căn tin của tàu làm "sương sương", mình đành từ chối, để dành sức khỏe đến Nha Trang mà "chiến đấu" với Lăng Tùng. Tàu đi trong đêm rất nhanh đến Nha Trang gần 3 giờ sáng ngày 1/9 cả bọn chụp hình lưu niệm ở Ga Nha Trang (hình) để chờ Lăng Tùng đến.

Và rồi ông bạn Lăng Tùng của bọn mình cũng xuất hiện, những vòng tay, những cái ôm thăm thiết, vỗ vỗ vào lưng nhau... Ôi !!!biết bao nghĩa tình bù lại bao nhiêu năm tháng chúng ta đã xa nhau. Mới ở VN thôi mà trên 37 năm rồi mới gặp lại, Ôi !!!"Cả một trời yêu bao giờ trở lại..." Lăng Tùng lần lượt đưa bọn mình về khách sạn Phượng Hoàng đã được đặt phòng trước để nghỉ ngơi, hẹn gặp lại sáng hôm sau.

Khi vẫn còn chập chờn trong giấc ngủ muộn, sau một hành trình 500km, bọn mình được đánh thức để đi uống cafe và một bất ngờ nữa đã xảy ra: đó là sự xuất hiện của Bùi Văn Thanh cùng với Lăng Tùng. Bùi Văn Thanh cũng là một thành

viên của GĐNT- đã cùng Lăng Tùng dự TATC và dự họp mặt vài lần, chuyến này biết bọn mình ra Nha Trang chơi nên đã đón chờ, mừng lắm không tả nên lời được. Bạn Thanh ít nói chỉ cười thôi, ngày còn ở NT là cầu thủ giỏi, hiện nay đã lên chức ông ngoại rồi.

Hải.Thanh.Hiệp.Tùng

Tất cả cùng nhau đi ăn sáng (xem hình) và bàn chương trình ngày đầu tiên ở Nha Trang. Sau khi tham khảo và thống nhất sẽ đi chơi bằng xe gắn máy. Buổi sáng Bùi Thanh sẽ là hướng dẫn viên bắt đầu đưa các bạn đến những điểm mà tất cả yêu thích. Cần 5 xe nhưng xe của Lăng Tùng và Bùi Thanh có 4 chỉ thiếu 1 phải thuê của khách sạn mà thôi. Xong xuôi cả nhóm xuất phát. Đi trên 5 con "ngựa sắt" là những "chiến hữu" năm xưa trên đường phố Nha Trang vào một sớm mùa thu trong vắt, lòng Ngọc Hải cảm thấy lâng lâng, đây có phải là một giấc mơ chăng?

Buổi sáng đi viếng nhà thờ Núi Đá của Nha Trang, đây là một công trình đẹp của thành phố và rất lâu đời. Các bạn ở Biên Hòa đa số là người công giáo, Ngọc Hải cũng hòa cùng các bạn nguyện cầu thành kính ở nhà thờ và chụp hình lưu niệm rất nhiều

Sau đó đến lượt mình cầu nguyện tại chùa Long Sơn có tượng Thích Ca Phật Đài rất lớn, cả bọn lại chụp hình lưu niệm và tham quan cảnh chùa (hình). Có lẽ con người ta khi trọng tuổi thì thiên về tinh thần, bọn mình cũng vậy đi đến các cơ sở tôn giáo thấy lòng thanh thản hẳn.

Đoàn đang tìm kiếm cái gì?

Điểm đặc biệt khi ai du lịch Nha Trang đều muốn đến cầu Xóm Bống dưới chân tháp Pondaga (hình). Đây là di tích và hình ảnh tiêu biểu của Nha Trang qua nhiều năm tháng. Đến điểm này cả bọn mình đều thẩn mẫn nên đa số ngồi bên thành tháp trò chuyện và tâm sự cùng nhau. Ở trên độ cao này tầm mắt nhìn bao quát xuống cầu Xóm Bống và thuyền đánh bắt thủy hải sản của Nha Trang xa xa rất đẹp và hữu tình (hình.) Làn nước xanh biếc, thuyền đánh cá bập bênh, gió thổi mát lành làm tâm hồn du khách chơi vơi, lâng lâng một niềm cảm khái.

Cầu Xóm Bống

Thời gian còn lại là lang thang trên đường phố Nha Trang, chạy dọc đường Trần Phú ven theo bờ biển đẹp là những khách sạn cao tầng lộng lẫy. Biển Nha Trang đẹp với nước trong xanh và bờ cát trắng, có những hàng dừa nghiêng mình theo bờ gió đông đưa, khung cảnh thật hữu tình và yên ả quá, không ồn ào như biển Vũng Tàu, rất sạch và an toàn. Bọn chúng mình nghỉ chân bên công viên ven biển, ngắm biển mà bồi hồi nhớ lại thời thơ ấu, mơ ước biết bao, muốn đến thắng cảnh này, mà nào có điều kiện. Sau 30/4/75 là một chuỗi ngày dài "chiến đấu" với cơm áo gạo tiền để mưu sinh, làm việc vất vả, cật lực trong sự phân biệt và bắt công. Chỉ có những người trong cuộc như bọn mình mới hiểu được những gì được gọi là "thời thế..."

11 giờ 30 cả bọn đi ăn trưa. Ngọc Hải đề nghị phải làm vài "ve" vì háo hức cùng li với các bạn ở Nha Trang lắm rồi, các "quý bà" thì tha hồ gọi món ăn ở Nha Trang. Dành cho "quý ông" mỳ - tao-mi-tớ và liên tục "cướp diễn đàn". Đứa nào cũng giành nhau kể về những kỉ niệm xưa ở NT khi đã có hơi men. Lúc đã tạm "no say" tất cả đồng ý dừng cuộc vui lại để dành cho buổi tối vì phải về khách sạn nghỉ ngơi để còn sức mà đi chơi suốt buổi chiều.

1 giờ 30 chiều bắt đầu cho cuộc vui tiếp theo. Đình Đoàn làm hướng dẫn viên thay thế cho Thanh Bùi bận việc: Đi tắm bùn, lộ trình này Đình Đoàn đã đến. Đây là một thú vui rất phổ biến gần đây của Nha Trang, cả bọn đã biết qua thông tin nhưng chưa ai tắm qua bao giờ, rất ngỡ ngàng, lạ lẫm và thú vị. Đúng là Nha Trang biết cách khai thác thế mạnh của mình trong du lịch, tắm bùn thu hút rất đông du khách, khi bọn mình đến đã quá đông rồi.

Chuẩn bị xong mọi người bắt đầu vào bồn để tắm bùn,(hình) 8 con người chui vào một hồ bùn rộng khoảng 3-4 mét vuông, bùn nhão bám vào khắp cơ thể, khi nằm nó cứ bồng bênh, có mùi của khoáng chất và vị của thuốc Bắc, rất lạ và rất đặc trưng. Mọi người nô đùa y như con nít, té bùn vào nhau, la chí chóe làm Ngọc Hải nhớ lại khi ở NT cũng có lúc bọn mình làm y như thế phải không?

Sau 30 phút vầy vùng trong bùn nhão, cả bọn được đi ngâm nước khoáng, tắm nước nóng, bơi trong hồ nước khoáng. Tổng thời gian cho trò chơi tắm bùn là hơn 2 tiếng. Cả bọn chuẩn bị ra về thì cơn mưa ập đến, mưa xối xả và có lẽ sẽ kéo dài nên tất cả phải vội vã lên xe máy trở về thành phố Nha Trang. Thế là bỏ dở những dự định của cuộc vui buổi chiều thật là đáng tiếc!.

Chiều tối có một việc đặc biệt mà bọn mình đã thống nhất trước chuyến đi là phải thăm viếng các mẹ Q. Mẹ Lăng Tùng bị bệnh tim đã giải phẫu đang dưỡng bệnh tại nhà. Vì Mẹ ở cách nhà của Lăng Tùng khá xa nên tất cả không thể đến thăm Mẹ được chỉ cử đại diện mà thôi. Đi bằng 2 xe gắn máy: Lăng Tùng và Quang Dũng, Ngọc Hải và Minh Hiệp. Sau khoảng 20 phút chạy vòng vèo trong thành phố Nha Trang, Lăng Tùng cũng đưa cả bọn mình đến nơi Mẹ ở. Hiệp đại diện tặng quà cho Mẹ và xin được chụp hình lưu niệm với các con (hình)-Mẹ đồng ý. Mẹ của Lăng Tùng năm nay trên 80 tuổi rồi, mặc dù đang bệnh, sức khỏe không được tốt nhưng khi Lăng Tùng giới thiệu chúng con là QGNT ở Sài Gòn ra Mẹ mừng ra mặt. Mẹ sôi nổi kể cho cả bọn nghe một câu chuyện dài về ngày ấy một cách minh mẫn lạ thường, nhớ từng chi tiết, cấp bậc, thời gian của các đồng sự, những sự kiện lớn nhỏ xảy ra trong bối cảnh lịch sử trước và sau 30/4/75.

Lăng Tùng và Mẹ

Tạm biệt Mẹ Lăng Tùng bọn mình lại tiếp tục đến thăm Mẹ Thanh Bùi, cũng tặng quà và thăm hỏi sức khỏe Mẹ. Mẹ Thanh còn rắn rỏi và khỏe mạnh lắm. Mẹ rất minh mẫn kể về cuộc sống của Thanh và gia đình từ sau ngày 30/4/75. Mẹ năm nay cũng gần 80 tuổi, với tuổi tác như thế mà Mẹ vẫn còn buồn bán tạp hóa tại nhà vẫn vui vẻ và linh hoạt thì thật là hiếm có. Chúc mừng Thanh còn có Mẹ để mà vui hưởng hạnh phúc bên con cháu.

Trên đường trở về Ngọc Hải bụi ngủ nghĩ rằng hôm nay bọn mình may mắn đến Nha Trang được thăm viếng 2 Mẹ Q của chúng ta thật là đáng quý. Trò chuyện với hai Mẹ Ngọc Hải mới phát hiện ra rằng đa số ACE chúng ta đã được nuôi dưỡng, chăm sóc bởi những người Mẹ "vĩ đại", những người góa phụ của trên dưới nửa thế kỷ nầy- những người Mẹ bình thường nhưng không tầm thường một chút nào. Các Mẹ đã truyền tải những nghị lực sống cho chúng con, những người Mẹ chân yếu tay mềm ấy đã cho chúng con những bài học thực tế mà không sách vở nào hữu hiệu bằng. Cảm ơn tất cả những bà Mẹ Q của chúng ta. Chúc các Mẹ mãi mãi là nơi nương tựa tâm hồn của chúng con.

Trong cả bọn mình của chuyến đi này đều mất Mẹ nên khi gặp các Mẹ của Lăng Tùng và Thanh Bùi thì rất mừng, hai bạn có biết không? Các bạn đang là những người hạnh phúc nhất. Kính chúc hai Mẹ được dồi dào sức khỏe, sống thọ trên 100 tuổi.

Buổi tối trong không gian êm ả của thành phố biển hiền hòa Nha Trang, bọn mình đến nhà Lăng Tùng "chiến đấu." Đây là "trận chiến" đã được chờ đợi từ lâu và lên lịch hẳn hoi. Mở đầu là màn chào hỏi xã giao với gia đình, tặng quà và chụp hình lưu niệm (hình). Sau đó là nội dung bên "chén tạc chén thù". Rồi cảnh "cướp diễn đàn" lại tái diễn. Mặc dù mới gặp lại nhau sau 37 năm xa cách, trước mặt các thành viên gia đình của Lăng Tùng là: vợ, con gái, trai, rể, cháu ngoạicả bọn cứ nhao nhao, ồn ào không tả nổi. Thật là lạ, ở ngoài xã hội chúng mình đâu có như thế nầy, đã từng "nhậu" hằng trăm trận với đủ mọi thành phần, đủ mọi tình huống nhưng đâu có khoảnh khắc này. Chỉ 6 "thằng già" mà làm nên một "trận giặc"....

Tại nhà Lăng Tùng

Sau khi xơi hết 3 chai cộng một thùng, đã ngà ngà say. Trời cũng về khuya Nha Trang êm đêm quá."Quý bà" cũng bắt đầu mệt mỏi sau một ngày dài vui chơi thỏa thích, bọn mình chia tay gia đình Lăng Tùng ra về trong tâm trạng vẫn còn lưu luyến hẹn sáng mai sẽ đi tắm biển đón bình minh.

Đúng 5 giờ sáng Đ Đoàn thức dậy sớm nhất đánh thức mọi người đi tắm biển Nha Trang. Mặc dù còn mệt sau "trận chiến" đêm qua, nhưng nhớ đến biển là mình tỉnh hẳn. Khách sạn khá gần biển nên cả bọn đi bộ. Trời vẫn còn tối mà biển đã có người rồi. Bọn mình lao xuống biển ngay vì háo hức muốn tắm biển lắm!!! Ngụp lặn trong làn nước trong xanh mát lạnh, bao nhiêu mệt mỏi của đêm qua đều tan biến. Phải nói rằng biển Nha Trang thật sạch, đây là nơi có bờ biển đẹp và sạch vào loại bậc nhất Việt Nam.

Hơn 30 phút sau Lăng Tùng cũng đến với chúng mình. Bạn kể lại thời thơ ấu, những mốc thời gian, những nơi chốn kỷ niệm tại thành phố Nha Trang nầy. Mặc dù không phải là quê gốc nhưng Lăng Tùng đã sống cả đời mình ở thành phố thân yêu nầy.

Hơn 2 tiếng vẫy vùng cùng sóng nước, nước biển làm mọi người tỉnh táo hẳn. Định chờ xem mặt trời mọc ở biển đẹp như thế nào, nhưng rồi không được như ý vì hôm ấy có mây đen nhiều quá!(du lịch vào mùa mưa không đúng lắm, rút kinh nghiệm sau nầy).

Về khách sạn chuẩn bị hành lý vì chương trình thay đổi. Đoàn và Dũng sẽ ở lại Nha Trang chơi với Tùng và Thanh đến 18 giờ đón tàu hỏa về Biên Hòa vì bận việc. Hải và Hiệp đón xe Phương Trang về Đà Lạt viếng thăm thầy Vân(KTNT) và du lịch thành phố mộng mơ. Xe sẽ khởi hành lúc 11giờ trưa. Mọi người chuẩn bị theo dự tính, lại một bất ngờ nhỏ xảy ra.

Định chỉ ăn sáng nhẹ và uống cà phê rồi chia tay nhưng Thanh Bùi đã làm cho cả bọn mình cảm động. Bạn đã âm thầm bảo con gái và con rể mua ghế luộc sẵn ở nhà, rồi đem đến khách sạn đãi mọi người trước khi chia tay. Thế là trận "tao ngộ chiến" tiếp tục tại bàn cà phê, bia được khui và lại tiếng cụng ly. Ôi! sao mà lưu luyến quá! Luyến tiếc từng phút giây bên nhau-luyến tiếc từng câu chuyện còn dang dở. Bọn mình sẽ gặp lại một ngày không xa, tại Sài Gòn, Biên Hòa hay cũng có thể là Cao Lãnh nơi mà Ngọc Hải đang sinh sống...

Cám ơn tất cả các bạn- đặc biệt các bạn ở Nha Trang- cho tôi được sống lại với những kỷ ức ngày nào tưởng rằng đã mất, một khung trời yêu dấu tưởng rằng sẽ chôn chặt vào lòng nhưng rồi cũng có ngày sống lại. Chúng ta đang sống lại những thời thơ ấu cũ nơi miền kỷ niệm không thể nhạt nhòa nó đã in quá đậm vào tâm khảm của mình rồi.

Giã từ thành phố Nha Trang trong bụi ngùi, luyến tiếc, nơi những người bạn Q thân yêu của chúng ta, nơi mà 2 bà Mẹ Q đã sống hết cuộc đời thờ chồng nuôi con nên người. Chúng ta tri ân các bà Mẹ ấy vì đó là hình ảnh sinh động minh chứng cho sự chung thủy ở trên đời mà trong cuộc sống hiện tại đã trở nên hiếm quý...

Đường từ Nha Trang sang Đà Lạt mới làm thật là đẹp, rút ngắn khoảng cách gần 90 km so với đường cũ phải đi xuống Phan Rang, chỉ còn 140 km mà thôi. Con đường quanh co, uốn lượn như con rắn, con đường đi dễ "ép tim", tài xế phải là tay cực kỳ điêu luyện. Định lên xe sẽ ngủ lấy lại sức nhưng vì đường mới đi lần đầu tiên và quá đẹp, Hiệp cứ gọi Hải ơi! xem kia ...làm sao mà ngủ được đây !!! Mây giăng giăng ngang đầu lại nhớ câu thơ của Hàn Mặc Tử: "Ở đây sương khói mờ nhân ảnh..." Rừng thông nguyên sinh vẫn còn nhiều lắm mặc dù bị phá đi cũng khá nhiều .

Gần 4 tiếng ngồi trên xe thường thức hai bên đường từ Nha Trang qua Hải và Hiệp cũng đến tp Đà Lạt-tp mộng mơ-tp của những cuộc tình....Vội vã đến k/s nhận phòng và liên hệ với thầy Vân là chúng mình sẽ đến viếng thăm thầy lúc 17h. May mắn thấy có nhà và đã nhận lời, lòng mình vui lắm !!!

Vợ chồng Hiệp thật là chu đáo khi đã chuẩn bị quà cho thầy từ trong Biên Hòa. Đúng 5 giờ chiều, chúng mình bắt taxi chở đến nhà Thầy cách khách sạn khá xa. Nhà Thầy là một biệt thự đẹp tựa ven đường Bạch Đằng trong khuôn viên đất hơn 400 mét vuông trồng rất nhiều hoa (hình). Đón chúng mình ở cửa Thầy nở nụ cười thật tươi, bước vào phòng khách của Thầy phải lên nhiều bậc tam cấp. Hiệp đã gặp Thầy vào năm trước, còn Hải thì mới gặp Thầy lần đầu. Thầy hỏi Hải: "em có ở nội trú không?" Hải trả lời: "Dạ, con là nội trú sinh 4 năm lận." Thầy cười và vỗ vỗ vào vai mình bảo rằng: "Vậy con là con của Thầy rồi!" Thế rồi câu chuyện giữa Thầy và trò từ đó "tuôn chảy" mãi. Hơn 2 tiếng trôi qua mà chưa có dấu hiệu dừng lại. Các bà vợ của Hải và Hiệp phải kín đáo che dấu "cảm xúc" buồn

ngủ vì không xen được vào câu chuyện của 3 Thầy Trò. Thầy đang sống hạnh phúc với gia đình và các con cháu, sức khỏe rất tốt chỉ duy nhất là vết thương cũ ở bên đùi làm Thầy nhức nhối khi trời trở lạnh. Tuổi tuy đã cao nhưng Thầy vẫn rất minh mẫn, nhớ từng chi tiết, kể cho bọn mình nghe những nỗi vất vả, cơ cực sau ngày 30/4/75. Thầy kể thời gian làm Khu trưởng không lâu nhưng đó là thời gian ĐẸP của Thầy. Thầy bảo ở tuổi của Thầy mà được các thế hệ học sinh Q viếng thăm là một "điểm phúc" "không gì bằng, không gì hơn nữa!!!

Gần 8 giờ tối, trời Đà Lạt mưa phùn lạnh cắt da, đã đến lúc phải giã từ Thầy ra về. Hiệp trao quà cho Thầy và xin chụp hình lưu niệm. Vì trời quá tối, bạn phải xin thầy bật đèn sáng và leo qua hàng hiên cao để chụp cho Ngọc Hải và Thầy những hình ảnh ưng ý thật là kỳ công. (Cảm ơn Hiệp nhiều lắm vì mình sợ Bạn té khi phải chụp hình trong tư thế ấy.) Trước khi ra về Thầy đã ôm mình vào lòng như một người Cha ôm con khi phải chia tay, cử chỉ ấy đã làm mình xúc động rưng rưng nước mắt. Cuộc đời mình mất Cha năm 4 tuổi nên chưa từng được ôm như thế bao giờ....

Ngồi trên Taxi về khách sạn Hải và Hiệp hẹn là sẽ cố có nhiều thời gian đến Đà Lạt thăm Thầy. Đúng là thời gian sẽ lấy đi của ta tất cả, chỉ cầu mong cho sức khỏe của thầy được tốt hơn để mà ACEQ của chúng ta có nhiều dịp viếng thăm Thầy nhiều, nhiều....hơn nữa.

Vậy là cuộc tái hợp sau 37 năm xa cách của bọn mình đã thành công, đã để lại nhiều cảm xúc, nhiều hình ảnh, vẫn còn luyến tiếc nhiều lắm nhưng xin hẹn lại. Đã là lần một thì sẽ có lần hai vì trái đất vẫn tròn. Sáng ngày mai vợ chồng Hiệp sẽ theo xe sớm về lại Biên Hòa. Gia đình bạn, các con còn phải lo nhiều việc chưa thể yên tâm. Chỉ còn vợ chồng Ngọc Hải ở lại thành phố mộng mơ này thêm 2 hôm nữa.

Buổi tối Đà Lạt se lạnh bốn đứa kéo nhau vào ăn lẩu thật là tuyệt

Có một câu chuyện nhỏ ở thành phố này là nơi tình yêu của Ngọc Hải bắt đầu. Mùa hè 1978, năm ấy Hải và bà xã (Kim Cúc) là bạn học cũ của nhau trước ngày vào nội trú Q gặp lại trong cùng chuyến du lịch do trường bạn tổ chức. Nơi Thung Lũng tình yêu thơ mộng, dưới rừng thông bạt ngàn, hoang sơ ngày ấy, chúng mình thương nhau, rồi 3 năm sau cưới nhau, sống hạnh phúc với nhau cho đến tận bây giờ! Khi trở lại cảnh cũ, người xưa còn đầy lòng Ngọc Hải bồi ngùi quá, cảm xúc thật nhiều, hai mái đầu đã bạc vì năm tháng.....

Những ngày tháng còn lại này chúng ta trân quý những tình cảm của ACEQGNT ngày xưa vừa tìm lại được, trân quý những người vợ "tấm mỡ" cùng ta chung sức vượt qua bao gian lao, cực khổ để mưu sinh, nuôi dạy con cái trưởng thành, trân quý sự phấn đấu không mệt mỏi, biết thân phận của mình mà gắng lo học tập của các con cháu Q mặc dù thiếu thốn muôn phần. Các con có biết không? Các con là niềm tự hào, niềm an ủi của Ba Mẹ. Các con là động lực để những người làm Ba Mẹ chúng tôi quên đi những khó khăn vất vả trên đường đời.

Đến tuổi này chúng tôi nghĩ rằng dẫu cuộc sống còn nhiều khó khăn, không thành đạt như mong đợi, nhưng chúng ta có được một cuộc sống tạm ổn, gia đình hạnh phúc, con cái ngoan hiền như thế là đã may mắn lắm rồi. Đúng như câu "Đời không cho Ai tất cả". Thôi thì hãy cùng nhau làm tốt vai trò của mình trong những năm tháng cuối đời.

NHỮNG NGÀY ĐÁNG NHỚ

Thành Phố CAO LÃNH, 11 giờ ngày 9/9/2012

Nguyễn Ngọc Hải.

Kính gửi Ban Biên Tập Đặc San QGNT,

Tháng 11/2016, tôi qua Úc, hân hạnh được gặp cô Lê thị Hòa và phu quân của cô là thầy Trần Hiền Văn. Cô Hòa là GS môn Gia Chánh Trường QGNT. Cô tốt nghiệp cùng năm với cô Triệu thị Chơi (cô đồ hàng đầu, cô Chơi hạng 2).

Trong 1 bữa tối tại nhà anh Trịnh văn Ngà, Q68, thầy đã đọc 1 bài thơ do thầy sáng tác, rất cảm động. Khi thấy đọc xong, tôi có xin thầy bài thơ và cũng xin phép thầy được gửi đến BBT Đặc San QGNT khi có dịp và thầy đã đồng ý. Hôm nay, tôi xin gửi đến BBT bài thơ của thầy

Thầy kể về người bạn thân của thầy, đã hy sinh trong 1 trận đánh và chính bản thân thầy, khi đó là 1 sĩ quan pháo binh để lộ, cũng đã bị thương. Sau trận này, thầy được giải ngũ, về dạy trường Petrus Ký và khi đang tu nghiệp ở ngoại quốc, thì mất nước. Người bạn thân đã luôn sống trong tâm tưởng và cái chết của bạn đã là 1 ám ảnh, buồn da diết khôn nguôi trong lòng thầy! Một bài thơ đã được ấp ủ, thai nghén gần nửa thế kỷ cho bạn: Trung Ủy Khôi, Đại Đội phó Đại Đội 4, Tiểu Đoàn 2 Trâu Điền Thủy Quân Lục Chiến.

Tôi có cc Thầy trong mail này. Em xin được cảm ơn tấm lòng ưu ái của thầy cô đã thương yêu những học trò QGNT

Xin cảm ơn BBT,

Đốc

Bài ca gọi bạn

Lời bà ru cháu:

Lê nín sanh ở nước Nga
Mà sao lại đứng vườn hoa nước mình
Nước non tai họa thành linh
Ai đem xương máu dân mình đổ đi

Rượu ơi! hãy gọi bạn dùm ta
Khói thuốc cô đơn phả nhạt nhòa
Ngồi đây nhớ chiến trường xưa cũ
Cùng bạn chiến hào xa thật xa

Rượu ơi! Xin gọi bạn dùm ta
Gọi đất trời xưa thuở quê nhà
Quán nhỏ, đồ nghèo, bên bến quạnh
Nếp than, ta cùng bạn khổ khà

Nặng tình chiến hữu, bạn cùng ta
Nhập dòng thế cuộc, hệ muôn nhà
Trời dạt về đây, chờ chiến trận
Bên sông hoang lạnh, sắc chiều tà

Khói lửa ngập tràn bên kia sông
Đạn bom tàn phá đất cha ông
Ôi đình chùa cổ thành gạch vụn
Ai người tiêu thổ, lập "chiến công"!

Qua sông, ta cùng bạn qua sông
Đi vào tên đạn, kiếp phiêu bồng
Ta phận bèo mây, tan hay hợp?
Hợp tan, tan hợp, sắc cùng không!

Chiến trường đã cướp mất bạn ta
Nước non xinh đẹp bãi tha ma
Rượu ơi! Ta không còn bạn nữa
Dưới trăng, ta úp mặt khóc oà

Bạn nằm mãi đó, dưới trăng tà
Lời gió vọng về khúc quân ca
Đất kia hoá ngổ thành linh địa
Để ngự muôn đời, trong tâm ta

Rượu ơi! Xin gọi bạn dùm ta
Ta khóc đời trai, khóc tre già
Này chén giao tình, châm vào đất
Bạn ơi, về ứng cảm tâm ta!

Thương nhớ Trung Ủy Khôi
Đại đội Kỳ - Khôi
TĐ 2 Trâu Điền 1963/1964 TQLC
Trần Hiền Văn
24/07/2009

Tau ở nhà tau, tau nhớ mi
Nhớ mi nên phải bước chân đi

Nguyễn Công Trứ

Những Bước Chân Xa

Đứng (từ trái): Thanh SG, Phương, Thanh Xuân, (sau Xuân là Sinh), Trương Cúc, Thu Hằng, Thu Thủy, Vũ Thịnh, Khánh Hòa, Mộng Hoàng, (sau Hoàng là Lâm Nhung), c. Nam, (sau chị Nam là B.Minh), Nghĩa, Dũng, Hải
Đứng lom khom: Mỹ Hạnh, Hồng Thu và Lan Hương
Ngồi: A. Phú, Hải Sơn,?, Dịu Hiền, Kim Anh, Đốc, Kim Sơn, Tuệ Khanh và Nam Thanh

Hơn ba giờ sáng, phi cơ đáp xuống phi trường Tân Sơn Nhất, sau gần 16 giờ "trên trời" từ San Jose, và thêm gần 3 giờ ngồi chờ đổi chuyến bay tại Tokyo. Phi trường vẫn tấp nập kẻ đi, người đến. Về đến nhà, đi ngủ liền, khi đồng hồ báo thức, dậy ăn bữa cơm gia đình đầu tiên. Rất ngon với canh rau bồ ngót và chả cá thác lác, Ngồi nói chuyện thêm 1 lúc với cô em gái, trở lại phi trường, bay tiếp qua Úc. Sau khoảng 1 giờ rưỡi, đến phi trường Kuala Lumpur. Ngồi chờ thêm 7 giờ thật dài, cố dỗ giấc ngủ, nhưng không ngủ được! Thêm 7 giờ bay, phi cơ đáp xuống sân bay Sydney, Australia, lúc gần trưa.

Trời đang xuân, gió to và khá nóng. Với e-visa, thủ tục nhập cảnh và quan thuế được thông qua rất nhanh. Vừa ra khỏi cửa quan thuế, đụng đầu ngay Lân đứng đón và Lân đưa "Mày có chạy trời cũng không khỏi nắng, vì có hai ngổ ra: Tao và "thằng anh" mày đã chặn hết rồi!". Lân gọi cho Hoàng, 3 tháng

gặp nhau, riu rít câu chuyện. Đường về nhà Hoàng, rất kẹt xe. Đến nhà, Châu đã ngồi chờ. Ới thêm anh Ngà, Q68, và Ngọc. Ngọc tuy đang sửa soạn đi làm ngày chót, để tuần tới nghỉ nguyên tuần tiếp bạn, cũng gọi vào sở cáo bệnh, đến ngay. Anh Ngà bị kẹt xe, hơn tiếng đồng hồ sau, mới có mặt. Cả bọn nhập tiệc "tẩy trần" cùng "kẻ ở miền xa" vừa đến.

Bùi Mạnh Hoàng, Phạm Trần Lân và Phạm Kim Ngọc là những bạn học cùng trường Quốc Gia Nghĩa Tử (Q.), và cùng lớp xưa. Ngọc là dân cùng xóm, hiền lành và học hành chăm chỉ. Rời trường Q., Ngọc vào Đại Học Khoa Học, rồi tình nguyện gia nhập Võ Bị Đà Lạt, ra thiếu úy nhảy dù. Hai tên có với nhau khá nhiều kỷ niệm thân thương, gần bó, trước 1975, cũng như sau ngày Ngọc ra tù "cải tạo". Kể lại chuyện xưa, chắc cũng phải "trắng đêm không ngủ...!"

Từ trái: Trần Minh Châu, Phạm Trần Lân, Phạm Minh Đốc, Bùi Mạnh Hoàng, a. Trịnh văn Ngà và Phạm Kim Ngọc

Hồi đi học, không biết nhiều về Hoàng. Chỉ biết Hoàng học khá giỏi. Qua 2 lần vợ chồng Hoàng qua Mỹ thăm thân nhân, bạn bè năm 2012 và 2014, biết thêm được tuổi thơ lấm than, éo le của Hoàng; cũng như những cay đắng cùng cực của Hải Quân Thiếu Úy khi từ "nhà tù nhỏ, ra nhà tù lớn", ... Qua những lần trò chuyện, say cùng nhau, hai thằng hiểu và thân nhau hơn! Có lần, đám bạn QGNT họp nhau ở Las Vegas, qua 1 câu đùa, 2 thằng trở thành anh em kết nghĩa ở ... sông bà! Dù đùa, nhưng dường như cả hai đều xem nó như thật! Hoàng "Già", nên được làm anh. Kể cũng tội, được tiếng anh, nhưng thằng em, rồi những bạn thằng em, dựa vào đó, "làm tình, làm tội" đủ điều!

Lân từ Mỹ qua Úc trước hơn 2 tuần, "kê Nam, người Bắc" trong cùng tiểu bang Cali., thường gặp nhau nhậu dài dài. Lân thông minh, uống bia, uống rượu khó có địch thủ; ứng biến rất nhanh, bắt chước nhiều giọng nói, dáng điệu của những người Lân đã tiếp xúc, rất tài tình. Ngồi nhậu nghe Lân nói chuyện rất vui, nhưng khi hần "xà bát" thì cũng thuộc loại ... "thầy chạy", nhiều khi nghe rất "xóc óc"!

Trần Minh Châu là bạn học cùng năm, quen khi Châu còn ở VN, qua những người bạn chung, trước khi Châu định cư ở Úc. Châu là đệ tử chân truyền của thầy Hoàng Vinh (coi phòng lab trường Q.) về phong thủy. Nhậu với Châu rất vui, vì Châu chịu nhậu hết mình và khi say, tiếng đàn của Châu rất ngọt!

Anh Trịnh văn Ngà, Q68, gặp anh lần đầu cách đây mấy tháng, khi anh sang California dự đám cưới con gái anh Mai Đức Phú. Quen lâu hay mới quen, chỉ cần chung chữ Q. là anh em thân nhau rất nhanh và hẹn nhau qua Úc gặp lại!

Chiến trường tạm lắng dịu lúc 10 giờ đêm, với khoảng vài chục chai, lon bia bị ... rỗng ruột! Khi anh Ngà, Ngọc và Châu ra về, Đốc Khờ cũng "ngất ngư con tàu đi", nhưng vẫn ngồi trụ "mày tao" với Lân và Hoàng đến quá nửa đêm.

Không biết nhờ bia hay đi đường dài mệt, mà giấc ngủ đến thật nhanh. Sáng dậy sớm, xong cũ cà phê, trong lúc chờ chị Hoàng chuẩn bị bữa điểm tâm, Hoàng dắt đi thăm vườn. Nhà nở hậu, vườn sau rất rộng. Chủ nhân đã về hưu, công việc chính của chàng là làm vườn. Vườn gần như không thiếu thứ gì: Từ rau thơm, đến rau salad, đến những loại rau nấu canh (rau ngót, mùng tơi, cải bẹ, ...), và những trái, quả như cà, mướp, bầu, bí, ...

Ăn sáng xong, chị Hoàng đưa đi thăm khu shopping chính của VN: Cabramatta. Hàng quán, chợ, văn phòng dịch vụ, ...

tập trung 1 chỗ, san sát, trên những con đường hẹp; tạo nên không khí dạo phố, mua bán rất nhộn nhịp, đông vui. Gần như mọi nhu cầu của người Việt tại Sydney, có thể kiếm tại đây. Hải sản, rau trái ở Sydney rất tươi và nhiều loại hơn ở Mỹ, nhưng giá đắt hơn! Tuy giá sinh hoạt cao, nhưng vấn đề an sinh xã hội được chính phủ lo rất chu đáo: Dịch vụ y tế miễn phí, trợ cấp thất nghiệp dài hạn, ... Chung quanh những anh em, bạn bè quen biết, hầu hết ai cũng có công việc ổn định và làm 1 chỗ rất lâu.

Với tài chế biến rất nhanh và giỏi của chị Hoàng, 1 bàn đầy thức ăn, rất hấp dẫn, khiến khích thực khách như trầu nướng, cua hoàng đế, sò, Món ăn ngon, vui bạn, nên chủ nhà lại tốn thêm khá nhiều... bia! Cũng khá khuya mới tan hàng đi ngủ.

Dậy sớm, điểm tâm với phở đuôi bò, trưa dần bụng thêm bao tử hầm tiêu, cùng phá lẩu tuyệt vời. Đấu láo với nhau, canh đồng hồ, để chuẩn bị đến nhà Ngọc ... nhậu tiếp.

Đến nơi, thấy cô (cô Hoà và phu quân là thầy Văn), anh chị Ngà, vợ chồng Châu đã có mặt. Cô Hoà là giáo sư dạy môn nữ công gia chánh trường mình. Cô ra trường cùng năm với cô Triệu Thị Chơi và đồ thủ khoa. Lần đầu gặp chị Sâm, bà xã Ngọc, chị rất vui tính và hiếu khách. Đặc biệt hơn, vô tình qua câu chuyện, biết chị cũng là học trò của cô Phan Trương Trắc, GS vạn vật. Bà xã Châu, Quỳnh Trâm, Q72, đã gặp ở Bắc CA. và là dân Q., cùng phe ta cả. Chị Ngà, tuy mới gặp lần đầu, nhưng chị cũng rất cởi mở. Thấy cô, nghe tôi thưa ở gần nhà Huỳnh Khương Trung, vui vẻ hỏi thăm vì cô là di của Trung, hồi nhỏ bóng ảm và rất cứng Trung.

Bắt đầu bữa tiệc, Ngọc và cô Hoà đã có ít lời rất cảm động, nói lên tình Q. luôn ấm áp tràn đầy. Sau đó, câu chuyện nổ như bắp rang. Trong câu chuyện, được biết thầy cô có nhà "Động Hoa Vàng" để trống, ace Q. có thể đến ở thoải mái, rất gần khu shopping VN. Tuy đã có hẹn lúc 6 giờ, nhưng vui với học trò, hơn 7 giờ thầy cô mới lưu luyến chia tay. Anh Ngà phải lái xe và hôm sau đi làm, nên uống cầm chừng và cũng xin kiểu về sớm.

Rượu bắt đầu ngấm, nên những nam sinh Q., lời không biết từ đâu, tuôn ra ào ào, chỉ nói không thêm nghe....! Chỉ tội cho mấy chị, phải nghe những lời "đầu Ngô, mình Sở" của mấy ông say! Chai thứ nhất xong, chủ nhà mang tiếp chai thứ 2. Rượu vào, máu vẫn nghệ cũng nổi lên, Lân và Châu, 2 tên 2 cây đàn, song tấu những ca khúc 1 thời đầu xanh vương vấn hay đem theo những tiếng hát bất chợt nổi lên. Bạn bè gặp nhau vui, rượu như "gió vào nhà trống", bao nhiêu đường như cũng ít! Gần nửa đêm tan hàng, loạng quạng bước thấp, bước cao ra xe. Cám ơn những tấm lòng Q., dù ở nơi nào, cũng luôn gần bó thân tình. Về nhà Hoàng, 3 thằng ngồi thêm cả tiếng trò chuyện.

Sáng hôm sau, dậy trễ, dù được nhắc, vẫn không nhớ chuyện ăn miếng gà và uống trà mát gan già rượu (lả yarrow) đêm qua.

Gần trưa, Ngọc gọi cho biết, tình hình không mấy sáng sủa do hậu quả từ ... "chiến trường" chiều qua: Chiến hữu Châu đã bị "long thể bất an" khá nặng, không thể đến nhà anh Ngà chiều nay. Lại thêm 1 tin từ anh Ngà, cô báo cho biết, sáng nay thầy bị mệt, không biết có đến được không? Rủ Ngọc lại ăn trưa. Dư âm tối qua vẫn còn, nên Đốc Khờ xin kiểu ... bia.

Hàng ngồi (từ trái): A. Ngà, thầy Văn, cô Hòa, c. Ngà

Hàng đứng: Trâm-Châu, Ngọc-Sâm, Hoàng-Cúc, Đốc, Lân

Trên đường lại nhà anh Ngà, ghé thăm vườn chính phủ Nhật xây tặng thành phố Sydney. Vườn có nét đẹp nhẹ nhàng với hoa anh đào, hồ nước, đàn cá Koi bơi lội tung tăng, Lang thang trong vườn Nhật, lại nhớ, rất nhớ một hồ Nhật nho nhỏ, có cây sơ-ri, những hòn đá và cây hoa móng rồng màu vàng, thơm mùi mít ngọt dịu, trước phòng hiệu đoàn của trường Q. xưa....

Được anh Ngà hướng dẫn 1 tour thăm nhà. Nhà rất đẹp, anh cho biết, chủ trước gốc Ý, đã xây căn nhà theo ý mình, có hầm rượu, chỗ tiếp đón bạn bè, ... Thầy Văn, quý học trò của cô, mang chai Martell do người cháu biếu thầy đã rất lâu, để cùng uống. Sau vài ly, thầy kể về người bạn thân của thầy, đã hy sinh trong 1 trận đánh và chính bản thân thầy, khi đó là 1 sĩ quan pháo binh để lộ, cũng đã bị thương. Sau trận này, thầy được giải ngũ, về dạy trường Petrus Ký và khi đang tu nghiệp ở ngoại quốc, thì mất nước. Người bạn thân đã luôn sống trong tâm tưởng và cái chết của bạn đã là 1 ám ảnh, buồn da diết khôn nguôi trong lòng thầy! Bằng 1 giọng thật xúc động, thầy đã đọc 1 bài thơ thầy làm gửi bạn. Để tránh sự xúc động thái quá cho người ở tuổi trên 80, chúng tôi đã chuyển đề tài, hỏi thầy về công việc viết sách, căn nhà "Động Hoa Vàng", ... Hàn huyền thêm 1 lúc, sợ ngày mai chị Ngọc và anh Ngà đi làm sớm và thầy cô cũng cần nghỉ ngơi, nên thầy cô, trò đành phải lưu luyến chia tay.

Sáng dậy, ăn sáng xong, mấy thằng bạn nhau ghé qua thăm Châu "Bò", xem dung nhan ấy, bây giờ ra sao? Nhà Châu ở trong khu chung cư cao tầng, có 2 phòng nhỏ nhỏ xinh xinh, rất gọn, mua mấy năm trước. Châu muốn mời ở lại ăn trưa. Bạn bè bên Úc, ai cũng tiếp đón khách rất chân tình, nồng ấm. Nhớ Hoàng kể những cây đinh trong xương sống của Châu, hỏi Châu cho xem phim X-ray. Trong phim, chín cây đinh, như 1 ma trận, đan chéo nhau qua cột sống, để chống giữ tấm thân Châu. Xem mà ái ngại cho bạn!

Đang ngồi chơi, Ngọc gọi, rủ qua nhà nhậu, bèn kéo Châu qua luôn! Khí thế hôm nay không được như 2 bữa trước, ngoài Lân, ông nào cũng "xiu xi ỉn ỉn", tu chai cầm chừng, và đàn địch, ca hát, ... cầm hơi.

Ngồi chơi tới chiều, chị Hoàng kêu về, bún bò Huế nấu đã xong. Cả bọn kéo nhau về nhà Hoàng lai rai. Sau khi Ngọc đưa Châu về, không khí "kê ở, người đi" đã bàng bạc! Ba thằng ngồi với nhau, nhưng ít nói hăng. Rút về phòng sớm để cho Lân chuẩn bị hành trang... quy cố hương ngày mai!

Sáng, không ai bảo ai, đều dậy sớm. Cà phê và ăn sáng xong là lên đường. Buổi sáng, khá kẹt xe. Đến phi trường, Lân xuống xe, hơi bịn rịn.

Từ phi trường, vợ chồng Hoàng thả Đốc Khờ về nhà Ngọc như đã hẹn. Ngọc nhờ con út đưa ra ga xe lửa. Hệ thống xe lửa công cộng chạy trong Sydney rất tiện lợi. Đi bộ gần 1 ngày, qua những thắng cảnh rất tiêu biểu của Sydney như Sydney Opera House, Sydney Harbour Bridge, China town, ... Cảm nhận về không khí của nắng, gió biển và con người thân thiện của nước Úc, và đặc biệt rất ấm lòng với ông bạn thân bên cạnh, đang lang thang cùng mình. Chiều đến, về nhà, ăn bữa cơm đầm ấm với gia đình Ngọc, và lần đầu tiên từ ngày đến Úc, không có bia hay rượu trong bữa ăn. Hôm nay, không rõ tại lạ phòng hay tại không say, hơi khó ngủ!

Sáng dậy, đang cà phê và ăn sáng với Ngọc, Hoàng gọi qua, nói chút trưa ghé nhà ăn cơm tấm. Đùa với Hoàng,

-Thoát được của nợ, giao nó được cho Ngọc, mừng bắt chết, còn rước lại làm gì?

-Tao muốn cho mày ăn cơm, về khỏi quên... cơm nhà! ...

Ngọc chở ra khu Việt Nam mua vịt quay, heo quay mang đến nhà Hoàng, cùng đồ ăn mang theo lên máy bay. Đến nhà Hoàng, vợ chồng Châu cũng đã có mặt. Chị Hoàng và chị Châu đang gói đồ ăn, trái cây, nước, ... để ăn đường. Nói đã mua sẵn, nhưng hai chị nhất định bắt phải mang thêm. Thêm 1 bữa trưa không bia rượu, chỉ có cơm tấm bì chả, nước lạnh và tình Q. Thấy sự quan tâm, chăm sóc của gia đình bè bạn, lòng thật xúc động! Ăn mà cứ nghèn nghẹn! Rồi cũng đến giờ chia tay! Lặng nhìn, chẳng biết nói gì! Chào hai chị, bắt tay Châu và Hoàng thật chặt. Theo Ngọc ra xe. Vào xe, không dám nhìn lui, vì ngại bắt gặp những đôi mắt đỏ hoe, có khi của chính mình! Cảnh biệt ly, bao giờ cũng buồn!

Đường ra phi trường kẹt xe, nhích từng chút một. Cuối cùng cũng tới. Vỗ vai Ngọc, xách hành lý đi thẳng 1 mạch vào trong phi trường! Con mưa bắt đầu rơi vài giọt lác đác! Chào tạm biệt nước Úc, xin chia tay thầy cô, bạn bè! Hẹn gặp

* *

Từ Sydney tới Kuala Lumpur, máy bay khá trống, chọn hàng ghế ngồi 1 mình. Nhìn ra ngoài cửa sổ, mưa đang nặng hạt. Máy bay cất cánh và chìm dần trong giấc ngủ. Giật mình thức giấc khi máy bay vào vùng không khí loãng. Ngoài trời tối đen, ngồi nghe tiếng động cơ đều đều của máy bay, chốc chốc nhìn đồng hồ, thời gian trôi thật chậm! Đến Mã Lai gần 5 giờ sáng. Về đến Sài Gòn hơn 10 giờ sáng. Ra khỏi phi trường, cái nóng ập tới. Hai chuyến bay, không ngủ được nhiều, nên về tới nhà, ngủ vùi đến chiều tối.

Phone cho Phan văn Hòa. Nhớ lại chuyện năm 1994, trước ngày về VN, Đoàn văn Hùng, thằng bạn thân Q., dân H.O (Humanitarian Operation), dúm cho cái địa chỉ và mạch: Mày cứ lên toà soạn báo, gặp được thằng Hoà Đen (P.V. Hòa) là yên

trí, sẽ gặp hết bạn bè cùng lớp xưa và nó sẽ lo cho mày! Quả nhiên, chuyện này, Hùng có mất "tinh đời"! Rồi những lần sau, lại quấy rầy, làm xáo trộn cuộc sống của Hòa mấy tuần, khi về VN. Từ lúc bỏ nghề kỹ giả, qua làm thầy giáo dạy Anh Văn, mỗi lần Đốc Khờ về, thấy lại bị "mất dạy", phải đổi qua làm tài xế xe ôm không công ít ngày! Lần này, Hoà Đen có hảo ý cho mượn ... "con dream", để tùy nghi.

Hôm sau, tìm Lê Khánh Hòa để "thanh toán" ... đóng tiền và hỏi thăm chuyện ace ghi danh tham dự ngày lễ Tri Ân Thầy Cô (TATC). Khánh Hòa rủ thêm Tống Kim Sơn đến chơi. Trong câu chuyện, biết được tin buồn: Bố Thế mất! Nhờ Kim Sơn chỉ đường đến nhà, nơi quán cụ. Sau lễ viếng Cụ, chia buồn cùng Thế, anh Ba (ông xã Thế) và tang quyến xong; liền xà vào chỗ ace Q. đang có mặt, cùng nhau "chuyện ngắn, chuyện dài". Sau đó, kéo nhau đi ăn Mì Cây Nhân và về ngủ sớm.

Thức giấc sớm, nghĩ đến ngày TATC hôm nay, lòng náo nức, không thể nường thêm. Chạy xe đến địa điểm tổ chức, mới hơn 8 giờ sáng, gặp 4, 5 ace cũng vừa đến. Thấy 1 cô áo trắng ngồi ghế 1 mình, lại bắt chuyện làm quen, ...

-Nhà em mãi dưới Bàu Cá, Trảng Bom. Sáng em đi lễ nhất, xong vội đón xe đò lên đây, sợ trễ. Không ngờ sớm quá! ...

-Hoàng Oanh ra trường năm nào?

-75 em đang học lớp 10B2 với Tùng Lăng, Dung, ...

-Cô tham dự ngày TATC được nhiều lần chưa?

-Em ở dưới quê, mới biết được vài năm nay. Cứ tưởng mất trường là mất hết, không ngờ mình vẫn còn gặp được thầy, được bạn, vui lắm anh ơi! Bây giờ, năm nào em cũng đi.

Ace đến đông dần, đa số chỉ "văn kỳ thanh", nhưng khi nhận ra nhau thì như thân từ thuở nào!

-Anh tên gì? Sao lại xoay bằng tên vào trong, ai đọc được? À, anh Dóc! Mà phải thật anh Dóc không? Em nè, ...

Những niềm vui vỡ òa chỗ này, góc nọ! Thời đại kỹ thuật số, nên nơi nào cũng nghe tiếng đếm, tiếng la cười lên, và ánh đèn flash lóe lên liên tục!

Vào trong hội trường, tìm bàn ngồi, gặp các bạn nữ sinh cùng năm như Nguyễn Thị Phương, Lê Khánh Hòa, Tống Kim Sơn, Nguyễn Thị Nhiệm, Cao Thị Vê, và 1 số các chị nữa. Các bạn nữ sinh, ngoài K.Hòa và K.Sơn hay gặp, còn thường liên lạc với Phương, cùng dân Tân Việt. Các chị khác như Nhiệm, Vê, ... chưa có dịp tiếp xúc, trò chuyện.

Nam sinh gặp gần đủ mặt: Nguyễn Thăng Long, Phan Văn Hòa, Vũ Viết Huyền, Trần Thanh Tân, Vũ Trường Sơn, Nguyễn Xuân Điệp, Nguyễn Đình Lương, Đàm Văn Tuấn, Lê Minh Châu, Nguyễn Xuân Dũng, Trần Xuân Cầu, Hoàng Xuân Tiến, Nguyễn Trung Bảo, Đào Gia Ất, Dương Vương. Đưa mắt tìm quanh Nguyễn Văn Tuynh, Trần Đình Quảng và Trần Đức Nghĩa không gặp, không biết ba ông có chuyện gì? Nghe Nhật trưởng lớp

(Nguyễn Quang Nhật) đang ở ngoại quốc, nhưng cũng phụ tay cùng anh em. Nhìn anh Nguyễn Đình Phong, hơi ngờ ngờ, nhớ như có gặp ở đâu? Hỏi thăm anh thêm mấy câu, mới ngả ngửa: Anh là người cùng làng ngoài Bắc và cũng là dân Tân Việt 1 thời gian dài. Tuy nghe rất nhiều điều tốt về Trần Thanh Tân, nhưng chưa có duyên gặp, cho đến hôm nay. Bắt tay Tân, nhìn là có cảm tình ngay.

Người chờ đợi, mong muốn gặp nhất là Lê Minh Châu, đang ở trước mặt. Thú thật, hồi còn đi học, cũng không thân thiết gì với Châu "Chuối". Bắt đầu nể và mong gặp Châu, khi nghe Hòa Đen kể chuyện đời của Châu. Hòa kể rằng, ngày 27/4/1975, Châu bị thương chân, đưa về Tổng Y Viện Cộng Hòa, phải cưa. Chiều ngày 30/04/1975, dù vết thương chưa được cầm máu hoàn toàn, Châu cũng như bao thương binh VNCH khác, bị đuổi ra khỏi bệnh viện. Sau 75, đời sống ngày càng khó khăn, thiếu thốn, nhất ở chốn quê như Lộc Ninh và bản thân là "Ngụy". Khi bạn lên thăm chiều 30 Tết, với chút quà "lá rách đùm lá tả tôi", quỳn góp từ đám bạn xưa, Châu cảm động muốn khóc! Mùa thu hoạch sau, hai cha con đã đạp xe từ Lộc Ninh với quẩy chuối và 1 vài thổ sản trồng, kiếm được, mang về Sài Gòn biếu bạn bè. Gia đình chí thú làm ăn và nhờ trời thương, cuộc sống ngày càng khá dần. Đến nay, mọi chuyện đã ổn định.

Biết Châu dân sư đoàn 9, Nguyễn Xuân Dũng hỏi,

-Ông ở sư đoàn 9, trung đoàn mấy?

-Trung đoàn 14

-Tôi cũng dân trung đoàn 14. Ông về tiểu đoàn bao lâu thì bị?

Thầy cô và Q71-2016

-Về chưa tới 1 ngày, lúc bị thương, còn chưa biết mặt Tiểu Đoàn Trưởng

-Ủa? Ông cũng dân Thủ Đức, ra trường lâu rồi mà?

-Hồi mới ra trường, về Tiểu Khu Châu Đốc. Đến gần ngày 30/4, ở trên tái phổ trí, chuyển từ tiểu khu ra sư đoàn. Về đến tiểu đoàn được mấy tiếng là tôi bị thương.

-Tôi cũng dân sư đoàn 9.

-Ê Châu, Dũng cũng bị thương khi ở SĐ 9. Ra khỏi bệnh viện, chuyển về tiểu khu Biên Hòa, đến khi tan hàng

Hoàng Xuân Tiến, Khánh Hòa, Lê Minh Châu, Kim Hoa

Rồi mủ đỏ Hoàng Xuân Tiến, bị thương trong "Mùa Hè đỏ lửa", cũng nhào vô góp chuyện. Những câu chuyện, những kỷ niệm về lính được kể, thật bi hùng! Mỗi người 1 số phận, với những ngã rẽ riêng đời mình, khi "nước mất, nhà tan"! ...

Nhìn sang bàn giáo sư, thấy thầy Hồ và 1 số thầy, cô đã đến. Đứng dậy, tính sang chào quý thầy cô, nhưng chung quanh, học trò quây quần đông quá, thôi thì ráng chờ! Thấy Hồ là thầy dạy tôi môn công dân. Thầy tính nóng, dạy rất tận tâm, thường đi sandal (xăng-đan) vào lớp. Lúc giận, mặt thầy đỏ gay. Một trong những bài học lớn trong đời mà tôi học được từ thầy là cách làm dàn bài tóm tắt.

Đang tính trở lại bàn mình, thì cánh tay áo bị giật nhẹ nhẹ:

-Ghé lại bàn tụi em, để tụi em trả nợ!

Thầy Hồ

-Trời! 48 năm, "lãi mẹ, đẻ lãi con, nay sinh thêm lãi cháu". làm sao mấy cô trả nổi? Mà sao tự nhiên "lòng lại từ bi" bất ngờ dzậy?

-Thì cứ ghé bàn tụi em chút đi.

-Ngày xưa đã từng cho tui "lên bờ, xuống ruộng", không được ngủ trưa! Nay âm mưu gì nữa đây?

- Nè! Nè! Đừng thấy tụi này biết lỗi, xuống giọng, rồi làm tàng nghe? Muốn em kêu tụi nó tới không?

- Trời! Trời! Mời mà như đi... đòi nợ! Đi thì đi, để thùng thẳng, làm gì mà dữ vậy?

Với gần 400 thầy cô và ace chung quanh, nhìn đâu cũng gặp thân quen. Người như lên đồng, làng làng, không cảm thấy đói. Chào bạn này, bắt tay bạn kia, chụp hình với nhóm này, rồi nhóm nọ, xin số phone, hẹn cà phê, hẹn nhậu, ... Bao nhiêu diễn biến dồn dập xảy ra trong 1 thời gian ngắn và trong 1 không gian cô đọng, nên cảm nhận cái vui thật choáng ngợp! Người cứ như chong chóng đi tới, đi lui và ngập lặn trong mơ! Mãi chuyện, đến lúc MC loan báo tiễn thầy cô ra về, mới giật mình nhớ đến thầy Hồ. Đảo mắt tìm quanh không thấy, hỏi mấy ace trong BTC mới hay thầy đã về. Hòa cùng ace Q., đứng tiễn quý thầy cô ra về, lòng thoáng bùi ngùi, nghĩ về tuổi già chẳng từ 1 ai! Thôi thì ... còn gặp, còn vui!

Trở về bàn, Huyền rủ đi tăng hai. OK liền. Lấy xe xong, Khánh Hòa rủ về nhà ăn bún bò. Gặp Hòa Đen, hỏi về vụ tăng 2, Hòa nói không biết rõ, nhưng chắc vòng vòng đâu đây. Hòa nói thêm, mấy ông ấy uống là chính, mỗi chỉ gọi là, nên dẫn bụng trước cho nó chắc ăn. Nghe lời Hòa Đen, quyết định theo Hòa Diệu và khoảng 20 ace về ăn bún bò. Ăn xong, Hòa Đen gọi phone cho 2, 3 ông bạn, chẳng ông nào trả lời. Hy vọng được gọi lại, nhưng chờ hoài, phone vẫn ... lặng thinh!

Nhóm "Dã Quỳ" rủ đi "Hát cho nhau nghe" ở Thảo Anh. Tính xin kiểu vì đang ngóng tin mấy ông bạn nhậu và tự "biết người, biết mình", không có vài lon thì không đủ can đảm làm ... ca sĩ! Nhưng nghe dụ dỗ, "Quán này ở gần nhà anh, mới mở, lại là quán nhà, do Q. làm chủ. Q. phải ủng hộ Q. chứ!", lại xiêu lòng. Mọi thành viên trong nhóm "Dã Quỳ" đều hát hay. Đốc Khờ tự lượng sức, biết "không có cửa", nên nhất định... "không say, không hét"! Vậy mà cũng bị Kim Sơn gài... song ca. Được thêm buổi tối vui.

Hôm sau, đã hẹn trước với Dũng và Hòa đi thăm anh Phan Thế Duyệt, nên dậy sớm, chạy lên chỗ hẹn. Hòa đến với xe 16 chỗ, rộng thênh thang. Trên xe, chuyện lính được nhắc lại, với đầy đủ hi, nộ, ái, ố của những thanh niên, ở lứa tuổi đôi mươi, khi về hậu cứ nghỉ dưỡng quân. Mấy năm nay, từ ngày biết địa chỉ của anh Duyệt, về VN lần nào, Dũng cũng lên thăm anh và thường có Hòa và Lân đi cùng.

Xe đến Tòa Thánh Cao Đài Tây Ninh, Hòa liên lạc với người bạn cùng khóa, nhờ dẫn đường. Từ cổng Long Hoa đến xứ Cao Xá khoảng 13 km, nhưng đi mất khoảng hơn nửa tiếng vì đường tỉnh lộ, nhỏ. Xứ Cao Xá do giáo dân công giáo thuộc tỉnh Hưng Yên, di cư đến đây lập nghiệp năm 1954. Thêm 1 bạn cùng khóa nữa của Hòa, ở gần cũng chạy đến.

Anh Duyệt, xuất thân khóa 25 Võ Bị Đà Lạt, khi anh là đại đội phó, Dũng là trung đội trưởng dưới quyền anh và 3 anh bạn của Dũng (Đồng, Truy và Giang), cũng từng được anh chỉ huy. Anh rất nguyên tắc, kỷ luật, nhưng thương lính. Anh không may bị 1 viên AK vào cột xương sống. Đang chữa trị tại Tổng Y Viện Cộng Hòa thì mất nước.

Căn nhà nhỏ, nằm trong khu vườn, có cây khế ngọt bên hông nhà. Cả bọn, 9 người, vào nhà chào anh. Quan sát trong nhà, thấy có 1 tủ sách, hầu hết là sách giáo khoa, 1 bàn thờ đơn giản, giường anh nằm và 1 bàn thấp nhỏ, trên để 1 cặp kính lão, 1 quyển sách đang đọc dở và mấy hộp thuốc tây, Thấy quá đông, chào anh, ra ngoài đường, đi lòng vòng chung

quanh. Một chị hàng xóm, thấy đông người, ra trước cửa đứng nhìn. Bắt chuyện làm quen, cảm nhận được sự thật thà, cởi mở của những người dân quê xóm đạo, giống những nơi tôi đã sống qua.

Về lại nhà anh, có ông đã cời trần cho mát; có ông mang cá lóc và cá khô sang nhà hàng nhờ nướng và nấu canh chua dùm, ... Thêm sự thật thà thấy được của người dân xứ này, ngay cả với những người buôn bán. Khi kêu thêm món ăn và bia, cô chủ quán cho ý kiến,

-Cá lóc mấy anh đưa xuống, nhiều lắm, chắc nên bớt lại đem về. Những món kêu thêm, nhiều món quá, ăn không hết đâu!

-Cô cứ nhắm làm cho đủ nhậu bữa nay. Còn lại cá, hay món ăn kêu dư, cô giữ lại giúp. Khi nào ông anh tôi cần thì cô làm dùm. Bia cũng vậy. Cảm ơn cô.

Qua internet, đọc Đa Hiệu, ... đã được biết phần nào cuộc đời anh, rất ngưỡng phục. Hôm nay, được trực tiếp gặp, hỏi thêm anh vài điều. Sau ngày 30-4-75, anh rời bệnh viện Cộng Hòa về thẳng Cao Xá, ở chung với mẹ, cùng anh và em trai. Mẹ anh nuôi anh được 4 năm thì mất, sau đó anh trai cũng mất và người em trai vì sinh kế, phải về Sài Gòn. Thuốc men không có, nên hai chân thối dần, phải tháo khớp. Sau khi tháo khớp, nằm liệt nên lưng anh lở lói, rất đau! Ngày xưa anh giỏi Toán-Lý Hóa, nên anh mở lớp kèm những môn này, không lấy tiền, và anh nhờ những học sinh giúp lại: Nữ sinh giúp anh đi chợ nấu ăn, nam sinh giúp anh tắm rửa. (*)

Bữa nhậu, trong tình chiến hữu, anh em, rất vui, ấm lòng! Nhìn dáng anh nằm, tay nâng ly bia uống, thấy hình ảnh thật đẹp, đầy nét bi hùng; nhưng không ai đủ can đảm cầm máy ảnh! Vài tiếng đồng hồ nhậu cùng nhau, tôi nói hơi nhiều và uống nhiều, nhưng không cảm thấy say, chỉ tràn đầy xúc động! Khi trời đã chiều, phụ nhà hàng dọn dẹp. Tôi lí nhí nói mấy câu, bắt tay anh, nhưng không dám nhìn thẳng mặt, vì sợ mình sẽ khóc! Ra đến ngõ, mà lòng cứ phân vân: Không biết nên cầu xin cho anh, 1 ông già cô đơn đã 70 tuổi, sống thêm với đời hay...!!!!??? Chào tạm biệt hai bạn của Hòa, tuy mới quen nhưng cái tình với nhau đã chớm! Lên xe, chỉ nghe tiếng máy xe và tiếng máy lạnh rì rì!

Nguyễn Xuân Dũng, Phạm Trần Lâm và anh Phan Thế Duyệt

* *

Sáng ngủ dậy, cuống họng bị đau, giọng nặng, ho, sổ mũi. Ra tiệm thuốc tây đầu ngõ khai bệnh, mua thuốc. Ngồi quán cà phê kế nhà, với 1 anh bạn cùng xóm. Anh chủ quán, đã hơn 70, mà mỗi ngày vẫn phải dậy từ 4, 5 giờ sáng chuẩn bị mở quán; bán suốt ngày; khi dọn dẹp xong, đi ngủ, cũng nửa đêm! Xem anh như 1 người anh lớn, ơn anh rất nhiều về những kiến thức vô tình anh đã cho và những chuyện anh đã giúp. Quán bình dân, ít khi vắng khách, hầu hết là dân quen, đa số đều trẻ, thường tụ tập đánh cờ, Dường như ai cũng có công việc, nhưng chỉ làm bán thời gian và giờ giấc không nhất định.

Thêm 1 anh bạn nữa từ Trảng Bàng về như đã hẹn, ba anh em ra quán gần đó, gọi bia lai rai tâm sự và ăn trưa. Thật ra, hai anh đều lớn tuổi hơn. Một anh học trên hai lớp, cũng là học sinh trường Q., sau ra ngoài học, vì bố là quân nhân. Anh xưa là thiếu úy, đi tù gần 3 năm, nên hựt H.O. Một anh khác, đi nhảy dù từ 1965, đến năm 1967 bị thương, giải ngũ. Vợ mất gần 20 năm, về Trảng Bàng, làm quản lý trang trại cho người quen. Bạn trong xóm cùng thời, gần như chỉ còn 2 anh! Ngồi với nhau, nhắc những chuyện cũ, nhắc đến những người vắng mặt, còn sống hay đã mất, và cộng ly.

Phone bị chặn, mua thẻ mới, vẫn không gọi được; phải thay sim mới và mọi số phone của bạn bè, anh em lại mất. Cái hẹn cà phê với những thành viên "tam ca a công" lại phải đi lòng vòng, thêm vài trung gian. Gặp Nguyễn Thị Nam Thanh, Q74, chừng chạc, điềm đạm, tử tốn và Nguyễn Thị Lan Hương, Q75, lễ phép quá là lễ phép! Mấy chục năm, dù hoàn cảnh chính trị, kinh tế và xã hội có đổi thay, đảo lộn, cô vẫn giữ được những đức tính xử thế tốt đẹp của 1 gia đình gia giáo xưa. Ace đã biết nhau và cùng dân Q. nên câu chuyện gần như không dứt.

Tiếp xúc với từng nhóm, thấy mỗi nhóm có những cái rất riêng, không nhóm nào giống nhóm nào. Có nhóm tụ tập lại, sinh hoạt chung do cùng lớp, hay do cùng sở thích, ... Nhưng nhìn về hướng gđ Q., hay trong nội bộ từng nhóm, lại thấy nhiều điều rất chung: Đoàn kết, nâng đỡ, đùm bọc, thân tình, ...

Hôm gặp cô Minh Tâm và 2 cựu học sinh Q. Đà Nẵng, được cô đãi ăn sáng và cà phê. Lần đầu tiên gặp Ly Hương và Sỹ, nhưng nói chuyện với nhau rất thoải mái, dễ dàng. Ngoài mẫu số chung là Q., thêm cô M. Tâm là cầu nối, có lẽ còn do 2 nhân vật thứ ba vắng mặt, mà cả hai bên đều quen. Với Ly Hương là Ngọc Ánh: Khi biết Ly Hương là chị ruột của Ngọc Ánh, chúng tôi có rất nhiều chuyện để nói. Ngọc Ánh là người rất có lòng, ai đã gặp N. Ánh 1 lần, đều quý mến cô. Với Sỹ là Trịnh Hoài Nam: Sỹ cho biết, học chung lớp với Ly Hương, nhưng học nhảy, đậu tú tài, vào đại học cùng năm với Q73. Trong khi chuẩn bị du học Đức với T.H. Nam thì ngày 30/4 đến.

Với nhóm 12A2, tuy đa số gặp lần đầu như Lê Đức, Bằng Tuyết, Mai Thanh, Thu PC, Xuân Nga, Kim Tuyến; nhưng anh em cũng quen biết, đùa giỡn với nhau rất nhanh. Công đầu, có lẽ nhờ ông bạn Hòa Đen xin lưu ban hơi kỹ, ở lại tới 4 lớp, nên bây giờ là "thành viên" của lớp này; thứ đến, lại quen với cô trưởng lớp Kim Thanh, em 1 người bạn; rồi thêm Ngọc Lang, đã từng liên lạc với nhau, chuyện tương thân tương trợ, tìm bạn, ...

Với nhóm Dã Quỳ thì đã quen gần hết từ Khánh Hòa, Kim Sơn, Kim Tiếng, Tuệ Khanh, Kim Anh, đến Xuân Lan; chỉ còn hai cô em út Đình Mỹ Hạnh và Hồ Mộng Hoàng là gặp lần đầu!

Nhóm Q75 thân thương, với Kim Loan, Lan Hương, Đình Đoàn và Út Bình Minh đã khá quen. Riêng Thanh Xuân, Hồng Thu, Thành Công và Quang tuy mới gặp lần đầu, nhưng những

nhân vật này, đều là những khuôn mặt rất quen thuộc "vác ngà voi" trong những sinh hoạt của Q. VN, chẳng ai lạ! Gặp các nhóm, hầu hết đều hỏi thăm về Đại Hội năm tới, đều quan tâm đến những mục đích chung của gia đình Q., Tan buổi hẹn nào, cũng biết chắc rằng, sẽ có thêm những người bạn mới. Trong đời, chưa bao giờ gặp mùa bội thu với 12 cái hẹn như tuần này! Đặc biệt, tất cả đều được bao ... trọn gói!

Cuối tuần, ace trong BTC ngày TATC họp mặt, cũng được hù. Gặp nhau, vui thiệt vui. Biết được thêm nhiều ca sĩ hát rất hay của gia đình Q. mình. Cảm ơn BTC.

Gặp Lăng, Q73, em 1 người bạn thân, Khiến. Nhờ Lăng chỉ đường lên thăm ba của Lăng; Lăng nói để đưa đi. Trong tất cả bạn bè Q., tôi đã ở nhà Lăng nhiều nhất. Suốt năm đệ tam và đệ nhị, gần như cuối tuần nào, cũng có mặt. Nhớ lại năm đệ tam, năm học đầu tiên tại trường Q., không quen ai, nên xuống bàn cuối lớp ngồi. Ngồi 1 lúc, có ông trông rất ngẫu, vào ngay bàn ngồi chung. Quen Khiến rồi, mới biết hẳn chỉ có bề ngoài vậy thôi! Khiến hát rất hay và giọng rất giống Duy Khánh.

Khiến là con cả trong nhà, các em là Lăng, Tuyết, Hòa, Thanh, Hiệp và Hải. Năm Mậu Thân, nhà bị cháy, phải dọn vào khu nạn nhân chiến cuộc ở sân vận động Lam Sơn, Trần Bình Trọng. Gọi là nhà, nhưng thật ra chỉ là 1 cái "chòi" rất chật chội. Ngay cả khi gia đình đã dọn về chung cư Nguyễn văn Thoại, tôi vẫn hay lui tới. Chỉ khi Khiến đi pilot, qua Mỹ học, mới ngưng.

Sau này, 1 lần về VN, đến chung cư cũ tìm cầu may, không ngờ hai bác vẫn còn ở đó. Trở lại Mỹ, liên lạc lại được với Khiến, nhưng không may, không lâu sau Khiến mất!

Bác trai: Ba của Lê văn Lăng, Lê văn Hòa, ...

Từ đó, mỗi lần về VN, đều ghé thăm 2 bác. Bác gái mất được mấy năm nay. Lần này, gặp lại bác trai, trông bác vẫn còn khỏe mạnh và sáng suốt, so với tuổi đời hơn 85; nhưng tinh thần của bác không còn lạc quan như ngày nào. Ăn bữa cơm gia đình với bác thật ấm cúng. Thanh nấu ăn rất ngon, cho cả nhà thưởng thức những món Bắc quen thuộc. Ngồi chơi đến chiều, nói Lăng chở ra chỗ đón xe buýt, để về 1 mình, lần sau có thể tự đến thăm bác được. Mấy hôm sau trở lại thêm 2 lần nữa thăm bác, xe buýt thật dễ đi.

Thật sự, cũng có vài chuyện ngoài ý muốn, vì đời "không luôn như là mơ". Chuyện đầu tiên, đã hẹn với 1 nhóm, sẽ gặp nhau

cuối tuần ở Biên Hòa, nhưng sau đành phải cáo lỗi, vì trùng buổi họp mặt gia đình. Kế đến, ngày TATC, đã huốt dịp đi tăng 2 với anh em cùng năm, cùng lớp; nên kỳ này, được gọi rủ ra Bờ Kè là có mặt ngay. Chỉ tiếc quân số tham dự "hèo" quá, điểm danh thiếu gần tiểu đội! Dù được 1 số nữ sinh đến yểm trợ, nhưng các nàng chỉ dzô nước ngọt, làm cái khí thế hào hứng 100% bị... mất mùa, rất "xiu xiu ến ến"! Cái mong chờ "gom bị" tất cả bạn bè, nhậu 1 bữa "tối bến" như hôm ở bên Úc, không thành! Rồi vài lần nhận được những rủ rê bất chợt, rất ngẫu hứng "lý qua cầu", dù biết rất vui, nhưng đành phải kiếu, vì nếu sấp vô, sẽ lỗi hẹn nơi khác! Xin cảm ơn những thịnh tình yêu quý của bạn bè và cũng xin các bạn rộng lòng đại xá cho những sự bất khả!

Bên cạnh những chuyện vui, cũng gặp chuyện buồn. Thăm bà thím (mẹ của 10 Q.: Tân, Cư, Tiến, Bảo, Hằng, Liên, Thanh, Chiến, Thái, Thúy), gặp người em út trong nhà, tuổi chưa đến 50, mà đã bị đột quỵ (stroke) mấy tháng nay. Đang tập lần đi từng bước.

Từ Cái Sắn, theo chuyến xe đêm để kịp tham dự buổi picnic như đã hứa. Về đến nhà gần sáng, tắm vội, không ngủ được, sang quán bên nhà, gọi ly cà phê đen. Căn giờ, tà tà đi bộ đến điểm hẹn, cổng trường Nguyễn Thượng Hiền, cách nhà chừng 1km. Thanh Sài Gòn là mạnh thường quân cung cấp xe 49 chỗ hôm nay. Lên xe, do tài quân trò rất duyên dáng, sinh động và dễ thương của "bà bầu văn nghệ" Thanh Xuân, đường đi như được "rút ngắn" rất nhiều. Mở đầu, Thanh Xuân cho tập thể dực nhẹ với bài "Này bạn vui mà muốn tỏ ra, ..." Sau đó, không khí văn nghệ tăng dần độ nóng, với những tiết mục từ câu đố, chuyện vui, "chuyện mạn", rồi những bài ca sinh hoạt tập thể, Không khí trong xe như 1 cái chợ nhỏ, những ông, những bà U60, U70 đều trở thành những "lão ngoan đồng" rất dễ thương, hồn nhiên, vô tư cười đùa.

Đến nơi, sau tấm hình chụp chung, mọi người tỏa đi ngắm cảnh, chụp hình. Chừng nửa tiếng sau, sự quần tụ của giới tính đã thể hiện thật rõ nét: Các nàng, hội tụ khi nhóm nhỏ, lúc nhóm lớn bên mấy cảnh đẹp để... tạo dáng, làm duyên trước ống kính; những bác phó nhóm "xịn" như Lê Đức Công, Nguyễn Trung Bảo, Hải Sơn, ..., có nhiều thân chủ, hành nghề mệt mỏi! Còn mấy chàng, không có công tác, bu quanh ông Nghĩa "tu" (Tu vì Nghĩa "thích cạo đầu" và "thích tu chai"), cố tạo dáng để tiếng khà thật kêu, thật sáng khoái, khi xong nhiệm vụ, đưa vào lòng những giọt ... "nước mắt quê hương". Thằng tui, qua 1 đêm không ngủ và mấy ngày nhậu toàn rượu để dưới Cái Sắn, tính đường ... "né đạn", nhưng thấy cái tình anh em của Nghĩa, của Bình Minh, của anh em, cảm lòng không đặt, cũng "xả láng sáng về sớm"! Sau nhiều vòng, chai Nghĩa mang theo không còn 1 giọt. Buồn ngủ quá, chạy ra góc quán, nằm lăn ra sàn gạch được 15, 20 phút. Nghĩa ở gần, nhờ Thanh Sài Gòn chở về nhà, trở lại với chai rượu 2L cũ, nhưng nay, như niêu cơm của Thạch Sanh được vua Thủy Tề tặng: "Uống cạn lại đầy"! Với cái tình này, làm sao mà từ chối... dzô cho đựng! Thời thì ai sao tui dzậy, nhất định dzô ... tới bến!

Các nàng, có lẽ đã cạn vốn tạo dáng, hay đã có đủ những tấm hình ưng ý, kêu mọi người ra sinh hoạt văn nghệ. Sau mấy bài hát sinh hoạt hợp ca và 1 bài hát bất chợt rất khí thế của Cục Chính Huấn xưa, không khí như bùng lên sức sống, anh chị em hăng hái như thời mới lớn, cách nay gần... nửa thế kỷ! Bên nam

và bên nữ tự tìm tiết mục trình diễn để thi đua. Bên nữ, do có tinh thần văn nghệ và tập dợt thường xuyên, ráp nhau lại là các nàng múa ngon lành. Bên nam, ngoài ông Tri Phương có kinh nghiệm lửa trại, dường như mấy ông còn lại, đều là dân amateur; đã vậy, chai thứ hai cũng với phân nửa, đi còn chưa vững, huống gì múa! Chỉ những lúc khó khăn vì thiếu khả năng, như lúc này, mới cảm nhận được sự vạm vỡ của... để! Mọi khi, với những màn vũ tập thể, tui thường tránh tham gia vì tướng xấu và đáng nhẩy quá tệ của mình; nhưng hôm nay, sau cỡ chục ly, trời trăng còn chẳng nhằm nhò gì, hướng chỉ vài vũ điệu. Tôi đi sau ông Phương, dòm chừng ông mần gì, thì mình mần nấy! Các ông khác cũng ngon lành, như những vũ công... "chuyên nghiệp" không thêm... lãnh cát-xê! Tuy không nhà nghề như bên nữ, nhưng "Mua vui cũng được 1 vài trống canh"

Sau những màn vũ, đến trò chơi làm theo những hành động của quần trò, đồ bài hát, Với những trò chơi này, phái nam bị loại ngay ở vòng ... gửi xe. Nữ sinh Q., chuyện gì cũng giỏi. Thảo nào ngày xưa, hồi đi học, dù miệt mài "theo nhau đường dài", nhưng kết quả cũng chỉ ... "Mang mang sầu đời tình ơi!"

Đến đây, quần trò Thanh Xuân hơi thối mặt, nhường lại cho Mỹ Hạnh với trò chơi gọi tên. Khi nghe tên được gọi, anh chị em không ngừng được tiếng cười với những tên như Dũng dâm dục, Đốc đứ đởn, Thanh thật thà, Khanh khùng khùng, Anh ám ảnh, Hương hung hăng, Minh máu me, Phú phình phờ, Phương phì phèo, Hoàng Hôi Hám ...

Sau những điệu vũ, những trò chơi là "Giờ ăn đến rồi ,...". Anh chị em ngồi kín hai dãy bàn dài. Mấy ông đều tụ tập quanh ông Nghĩa để ông "rót đầy ly cạn, uống cạn ly đầy". Chai thứ hai cũng đến giọt cuối.

Sau bữa trưa, tiếp tục ngày vui với phần trình diễn Karaoke. Nữ ca sĩ Q. nhà mình, hát dở kiếm không ra, hát hay đếm không hết! Giọng nào cũng rất dễ thương. Say và vui, cảm xúc dạt dào, tôi không nhớ mình đã nói gì, nhưng nhớ là mình đã khóc, đầy xúc động khi chia sẻ những cảm nhận về ngày hôm nay, nơi này! Ôi, cái tình Q. thật mệnh mông, thật thương mến thương! Rồi đến những tâm sự của chị Nam, anh Phú, ... Ai cũng có 1 bầu trời Q. thân thương trong lòng!

Chỉ 1 thời gian ngắn, cái gặt đầu chào sơ giao buổi sáng với Dịu Hiền, Nghĩa, Lâm Nhung, Mộng Hoàng, Hải Sơn, Trương Cúc, Thanh Xuân, Hồng Thu, Thu Thủy, Thái, Sinh, Dũng, ... , nay dường như đã là những thân tình Q. được kết nối, được cột chặt. Xe trả mọi người về chỗ đón sáng nay. Anh chị em chia tay, nhưng vẫn còn nhiều lưu luyến!

*

Theo Thu Hằng ghé thăm Việt Mỹ, người đáng lẽ có mặt trong buổi picnic hôm nay, nhưng sáng sớm phải đi cấp cứu vì áp huyết cao. Gặp, cô giải thích, em bị như bệnh giả vờ, đã phải vào bệnh viện cấp cứu mấy lần rồi. Dường như mấy cô đã có sắp xếp với nhau, chuẩn bị từ trước, đồ ăn đầy bàn. Việt Mỹ gọi Giáo, Thanh Thủy, và Thu Thủy. Chừng nửa tiếng sau, Giáo và Thanh Thủy đến. Mấy anh em quây quần ăn uống, chuyện trò. Lần này, so với 6 năm trước, thiếu Lệ và Mai Trâm. Mai Trâm đã định cư bên Mỹ và Lệ bị bệnh mất trí nhớ, rất tội. Mấy cô kể về

bệnh trạng, gia cảnh của Lệ. Ở xa, không nắm rõ sự tình, nghe xong, chỉ dám đưa đề nghị, sẽ phụ 1 tay, nếu các cô nghĩ được cách nào đó giúp Lệ. Sau bữa ăn, Thu Thủy ghé và cả bọn kéo nhau đến cà phê Góc Phố, không ngờ đây cũng là quán của 1 Q.

Nhớ lại chuyện cũ, cũng vui vui. Năm 1968, tan học lớp đệ tam phổ thông buổi sáng, trưa xin vào ăn cơm ké trong khu nội trú (Hồi đó, trường chỉ có nội trú nữ, chưa có nội trú nam). Xong bữa, về lại lớp học buổi sáng ngả lưng, để chiều học xếp chữ in. Mèng ơi, chưa tới 1 giờ, mấy cô đã trốn vào lớp và họp như ... chợ! Mất ngủ, lồm cồm ngồi dậy chưa biết "đầu cua, tai heo" chuyện gì, mấy cổ đã xúm lại đuổi, vì "lớp này là lớp của tui em"! ... Bấy cô khoảng 10, 11 tuổi mà sao nói nhiều quá cỡ thợ mộc! Nói không lại, đành phải qua lớp khác, để khỏi nghe những tiếng nói "rủ rì" muốn bẻ lỗ tai hàng xóm, "đang cần sự yên lặng để nghỉ ngơi". Có lẽ, cái lộn mà đối thủ chịu thua sớm cũng buồn, hay thấy tội nghiệp chỉ đó; 7 cô lại chạy sang kêu dzia lớp... ngủ! Từ đó quen nhau. Nói nào ngay, mấy cô cũng thảo, có gì cũng mời ăn, nhưng tui cần ngủ, đầu cần ăn! Quen được mấy tháng, tự nhiên mấy cô... giận ngang, nghỉ chơi! Một lần về VN, 2005, gặp Hoàng Vi Anh. Qua câu chuyện, có hỏi Vi Anh,

-Bà có 1 cô em tên Thu Hằng, hồi nhỏ giống búp bê Nhật Bản phải không?

-Đúng rồi, bây giờ đang làm hiệu phó 1 trường ở Thủ Đức. Đây là số phone ...

Liên lạc với Thu Hằng. Hằng rủ thêm mấy bạn cùng đến gặp; khi đó mới biết chuyện bị giận, thật là "oan ơi ông Địa". Giải thích cho mấy cô hiểu và mấy cô mới cho... hòa, làm anh em trở lại! Cuối cùng, vụ án "oan sai" sau gần nửa thế kỷ, cũng có được cái kết có hậu: Nạn nhân đã tìm được ... "công lý"! Riêng mấy cô, chẳng có 1 tí "hối hận, ăn năn", đã vậy còn cười toe và nói "Tha cho anh là may rồi!"

Thâm tình với nhóm này, sau nhiều năm bị đứt đoạn, được kết nối, gắn chặt thêm từ ngày mẹ tôi mất. Hôm đó, cô từ Biên Hòa, cô từ Thủ Đức, cô từ Khánh Hội, cô từ Tân Bình, ... đã đến nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế thật sớm, cùng tham dự thánh lễ cầu nguyện, dù có cô không cùng tôn giáo (Nhân đây, xin được cảm ơn một lần nữa đến ace Q. Bắc CA, đến LM Vinh Sơn Phạm Trung Thành, đã dâng lễ cầu nguyện theo ý xin của ace Q. Bắc Cal. Tất cả tiến xin lễ, cha Thành đã chuyển cho gđ Q.. Cảm ơn tất cả ace Q., đã tham dự thánh lễ, cũng như đến viếng Mẹ tôi lần chót.). Còn sự cảm động nào hơn!? Tình cảm anh em được vun đắp thêm, khi tôi chờ chuyến bay trở lại Mỹ. Anh em chúng tôi đã gặp nhau tại Làng Nướng, tại quán cà phê, và đặc biệt tại nhà Việt Mỹ, với gần đủ mặt: Từ Việt Mỹ, Thu Hằng, Mai Trâm, Giáo, Thanh Thủy và đặc biệt Lệ, từ Mỹ Tho cũng lên góp mặt!

Một trong những động lực lớn, làm tôi quyết định trở lại sinh hoạt với gđ Q., sau 2 năm vắng mặt, chính là sự quan tâm, chia sẻ của những ace Q., đã đến với tôi trong những ngày đau buồn mất Mẹ, dù tôi đã dẫu! Từ ace, tôi cảm nhận rằng: Đa số thâm lặng mới là sức mạnh tiềm ẩn của gđ Q. Như anh chị em trong 1 gia đình, cá nhân mỗi chúng ta có thể có những ý kiến, cách làm việc khác nhau, có khi không hợp nhau; nhưng không nên vì thế mà từ bỏ cả 1 tập thể, cùng chung hoàn cảnh mồ côi, mất mát như mình!

Cơ đại hồng thủy 1975, đã phá sập, thay đổi tận gốc nền tảng xã hội ở Nam Việt Nam bao đời! Ngay cả những người đã mất, vợ con họ cũng bị ngược đãi, trả thù. Đại gia đình Q. tan tác, phân ly! Mỗi cảnh đời là 1 số phận, hầu hết đều nghiệt ngã, hẩm hiu! Hơn 40 năm sau, những Q. vẫn lẫn mò thăm hỏi tìm nhau: Nguyễn Tú vẫn hỏi thăm, tìm người bạn nội trú, cùng lớp 6 Nông Văn Trung, có thể đang sống đâu đó ở Biên Hòa, nơi chốn cuối cùng Tú được nghe! Lăng Tùng, vẫn bản khoăn tự hỏi: Hai anh em ruột Nhật Tài và Thanh Tâm, cả cha mẹ đều mất, sẽ đi đâu, về đâu và sống ra sao, sau khi bị đuổi ra khỏi nội trú trường!? Kim Hồng dù mỗi mắt kiếm tìm bao năm, cũng chỉ còn 1 lời than với tiếng thở dài não ruột, "Lớp em chỉ còn mỗi một...mống!" ...

Khẽ khà với nhau đủ chuyện từ sáng đến chiều. Không hổ là những ông học giỏi và cự kỳ giả, mấy ông biết rất rõ, phân tích rất sâu sắc những chuyển biến thời sự, những vấn đề xã hội, những bất cập của chính sách, kế hoạch, ... Lần đầu tiên từ ngày về, gặp buổi "tri kỷ, tri bỉ"(biết người, biết ta). Bạn bè mình, dù hoàn cảnh, phương tiện bị giới hạn, nhưng kho kiến thức vẫn được cập nhật thường xuyên. Nghĩ mà ngậm ngùi cho những nhân tài, không may bị ở lại, phải sống trong 1 xã hội mà khả năng được đánh giá theo lý lịch, và những đối trá, mách mung! Một bữa nhậu trong tình "Cùng một lứa bên trời lận đận", đầy ắp thân thương bè bạn, từ thuở học trò.

Sau thánh lễ 2010: Việt Mỹ, Đốc, Thu Hằng, Giáo, Kim Sơn, ? Kim Tiếng, LM Thành, Thanh Thủy, Khánh Hòa, Phương, Bạch Tuyết, Thể và Huyền

Chúng ta chưa phải là 1 đại gia đình mạnh vì rất nhiều ace chúng ta còn bị thất lạc và ngay từng cá nhân, dù đã tìm được nhau, đa số vẫn còn nặng gánh lo toan trong cuộc sống! Nhưng từ ngày chúng ta quây quần, tụ tập trong 1 mái ấm Gia Đình QGNT, với tình thương, sự chia sẻ trong tinh thần "chị ngã em nâng"; chúng ta đã làm được nhiều chuyện. Kết quả của sự Tương Thân Tương Trợ và khuyến học rất đáng khích lệ: Có những ace đã có thể sống tự lập và 1 số con cháu đã tốt nghiệp West Point, Đại Học.

Mấy ngày còn lại, được vợ chồng Vũ Thịnh mời ăn hải sản cùng anh Mai Đức Phú và Đặng Minh Hải. Nhớ đến gia đình Thịnh, cùng mấy em, là nhớ đến những đóng góp, ủng hộ rất rộng taycho gđ Q.

Rối đi ăn sáng, cà phê. ăn tối, lai rai với bạn bè, anh em cùng xóm và bà con họ hàng.

Cùng Hòa Đen đi nhậu với 2 ông học rất giỏi trong lớp ngày xưa: Trần Xuân Cầu và Nguyễn Thăng Long. Bốn thằng đã

Long, Đốc, Cầu, Hòa

Máy bay lên cao, chìm dần trong giấc ngủ. Chào tạm biệt thầy cô, người thân họ hàng, bạn bè, ace Q. VN

P.M.Đ

<http://viendongdaily.com/nguoi-hung-phan-the-duyet-1-FCVPM7QH.html>

Điệp Khúc

Khúc dạo – Anh bạn VK ngày xưa của tôi thân mến! Hôm tôi đang đi hái lượm ở ngoài đồng thì nhận được cú phone của anh, tôi rất vui và yêu đời hẳn lên! Anh nói có Ngọc Anh hiện đang ở chơi thăm anh và dục tôi viết bài cho đặc san. Hôm nay công việc đã tạm ổn, tôi mới có thời giờ ngồi viết đây.

Hơn một tháng trước đây, có anh Trần Dũng Tiến (chắc là anh nhớ liên danh thắng cử: Phạm Đức – Dũng Tiến, niên khóa 71-72 phải không?) ở Úc về Sài Gòn cũng có gọi điện hỏi thăm tôi. Tối hôm đó họ họp mặt ở nhà hàng nào đó, vì lúc đó tôi cũng có trao đổi qua điện thoại với cha Thành, Ngọc Anh và Ngô Thanh Tùng, còn cuối tháng 10-2016 thì Ngọc Anh có chở anh Mai Đức Phú đến nhà tôi chơi. Anh không có vẻ gì là một Việt Kiều, mà cung cách thật giản dị, đĩnh đạc của một trí thức Việt, đó là cảm tưởng của tôi, vì lần đầu tiên tôi gặp anh. Chúng tôi ngồi uống rượu, ôn lại chuyện trường xưa, bạn bè thầy cô. Anh cũng kể những chuyện ở xứ người cho tôi nghe mãi đến tận khuya.

Khi tôi viết những dòng này, Phượng Vĩ đã bắt đầu nở rộ ở các sân trường, làm tôi nhớ quay quắt những ngày tháng ở trường xưa, với bao nhiêu kỷ niệm vui buồn cùng bạn bè; cũng như công ơn các thầy cô đã vun đắp hành trang cho mình vào đời, thậm chí nếu nhắc đến tên một người nào đó, tôi có thể hình dung ra khuôn mặt người đó, như nhắc đến thầy Nguyễn Lộc Thọ dạy Triết, tôi rất nhớ ở một tiết học thầy đã đọc cho cả lớp nghe một trích đoạn trong quyển “Mùa hè đỏ lửa” của Phan Nhật Nam, khi niên học cuối cấp sắp vào hè...bao nhiêu là nỗi nhớ.

Một đêm đầu hè, không gian đặc quánh, oi ả, hòa quyện cùng muôn tiếng ve rền rĩ nức nở, rồi đến một nốt lặng, chúng đồng thanh im bật một lượt! Khiến cho không khí ngọt ngào đó tĩnh mịch lạ thường, tôi cảm thấy như chợt giật mình khi đang hồi tưởng về những kỷ ức đã bắt đầu lặng và khuất, những hoài niệm êm đềm hay u uẩn đang chìm dần vào quên lãng; tôi bây giờ của cái tuổi nhìn ngắm những chiếc lá vàng rụng xuống, rụng xuống! Chốn xa xôi nay đã thật gần để cho lá phù du, phù du!

Chúng ta sinh ra trong thời buổi hỗn mang, chiến tranh loạn lạc; một cuộc chiến nổi da xáo thịt, huynh đệ tương tàn của các ma đầu ngoại lai; kẻ thắng là chính nghĩa, và ngược lại là tội đồ. Dòng lịch sử sau này sẽ chỉ ghi vắn tắt: “cuộc nội chiến Nam - Bắc nổ ra từ năm ... đến năm ...” giống như những trang sử về thời Trịnh Nguyễn phân tranh hay cuộc chiến giữa Quang Trung Nguyễn Huệ và Nguyễn Ánh. Và chỉ có vậy, lịch sử sẽ không tỉ mỉ, chi tiết về hàng trăm ngàn con người đã gục ngã, hy sinh nơi trận mạc về bao kiếp người hệ lụy, cô nhi, quả phụ, về những cuộc trả thù đẫm máu của giai cấp thống trị mới: nạn nhân của giai đoạn lịch sử đó. Tận đáy lòng thâm của mỗi chúng ta, không ai không có những day dứt về những năm tháng buồn phiền đã qua. Giống như ta nhìn trời rộng, non cao, biển bao la nhuộm ánh chiều tà, ngả dần vào tối xuống đêm, càng làm cho nỗi khắc khoải thêm lắng đọng. Có những nửa khuya giật mình thức giấc, một tiếng gà gáy lẻ không chờ, không đợi, bỗng dưng lọt vào cái nhịp xao xuyến tâm thức ấy ta thấy ta bị chà đạp, bị lấy mất tất cả, đó là những kỷ niệm đau buồn còn đây đưa mãi đến hôm nay. Cách chúng ta

hơn hai trăm năm, đại thi hào Nguyễn Du đã đau lòng thốt lên:

“Trải qua một cuộc bể dâu
Những điều trông thấy mà đau đớn lòng”

Cuộc đời nhà thơ tài hoa ấy cũng đã chứng kiến, nếm trải bao cuộc hưng phế, thay ngôi đổi chủ, chiến tranh loạn lạc, và cũng những cuộc trả thù đẫm máu, và rồi nhà thơ ấy cũng đành thờ dài chấp nhận và gọi đó là định mệnh:

“Ngẫm hay muôn sự tại trời
Trời kia đã bắt làm người có thân
Bắt phong trần, phải phong trần
Cho thanh cao, mới được phần thanh cao”

Trong tận chốn mù mù, vô thức của mỗi chúng ta, bản năng sinh tồn vẫn còn quyến luyến hương và vị cuộc sống, khiến ta quên đi cái thực tại phũ phàng để tồn tại.

Ồ! Cái buồn, cái lo làm gì mà bứt rứt thế, con người ta sinh ra để rồi trở về hạt bụi làm gì mà băn khoăn thế. Ta hãy quên đi, hãy nguôi lại, để mặc ngày tháng trôi đi như dòng nước chảy. Khi ta thoát được những trần trụi ứ buồn dai dẳng, thì nhịp tim của ta nó bắt đầu dạo rực, khiến ta phấn khởi hẳn lên, một khúc nhạc vui tươi êm đềm tưởng đã vụt tắt đã lắng quên nay du dương réo rắt trở lại. Những kỷ niệm đã từng làm ta trầm trở, u uất bây giờ lắng mạn nhẹ nhàng hơn. Ta sẽ tích cực hoạt động, hoạt động cho đến mãn chiều xế bóng, và sẽ tìm thấy những bông hoa trong cội u minh.

Tháng 5/2017
Nguyễn Nghinh

Thành cũ trường xưa

Vào những hôm được nghỉ đột ngột vì những lý do chẳng hạn như Thấy Cô bận công việc, nếu còn một hai giờ học cuối, đám nữ sinh chúng tôi hay rủ nhau đi ăn yaourt, hoặc ra nhà sách Quỳnh ở ngã tư. Trường không có thư viện nên chúng tôi cũng hay vào thư viện của hội thánh Tin lành để đọc sách truyện, tuy không nhiều sách báo để lựa chọn, nhưng như vậy cũng rất tốt cho chúng tôi rồi.

Thỉnh thoảng chúng tôi vào thăm Đại Nội, cửa Hoàng cung rộng mở cho học sinh vào xem, chúng tôi đi xem ngai vàng của Đức Vua và Hoàng hậu, những tấm hình sơn son thếp vàng trong cung điện, rồi đi dạo quanh nội thành ngắm hoa, cây cảnh và những người lính hầu bằng đá đứng châu, khung cảnh trầm lắng và buồn buồn.

Hồi đó không có bán vé vào Hoàng cung, cũng không có người hướng dẫn du lịch để thuyết minh cho chúng tôi biết những tên gọi cho mỗi nơi trong nội thành. Nên Hoàng Thành và Tử Cấm Thành được chúng tôi gọi chung là Đại Nội. Sân Đại triều Nghi là nơi chúng tôi hay đứng nghỉ chân và ngắm nhìn các anh chị trường Mỹ Thuật thực hành môn vẽ. Có bạn cũng được mời làm mẫu cho các bản vẽ phác thảo hay ký họa. Những lần vào Đại Nội ngoài việc ngắm cảnh, chúng tôi còn

được nghe bạn nào đó kể về chuyện hư hư thật thật của những thời Vua Chúa.

Hết giờ nghỉ, chúng tôi đạp xe quay về lớp nếu còn giờ học, hay về nhà.

Những môn học của trung học rất phong phú. Các thầy hiệu trưởng rất tận tụy với các học sinh, nên chúng tôi được học đầy đủ các môn học.

Học môn hội họa, chúng tôi được tiếp xúc với màu sắc, cách pha màu, ...phối hợp của 3 màu chính: xanh, đỏ, vàng đã cho chúng ta vô số màu phụ. Môn nữ công gia chánh, ngoài khâu khâu, nấu nướng chúng tôi học đan len, biến những cuộn len mềm mại đủ màu sắc thành những sản phẩm xinh xắn, đôi vớ, chiếc nón, cái áo len. ...khăn quàng đủ kiểu dáng với bàn tay khéo léo của các nữ sinh. Đám con gái chúng tôi khi nhìn những đôi vớ, chiếc nón nhỏ nhỏ con con xinh đẹp cũng thoáng mơ màng, nghĩ đến một ngày nào đó sẽ làm chúng cho ngày chuẩn bị làm mẹ.

Sân trường tuy nhỏ nhưng cũng có chỗ chơi các loại thể thao cho các bạn nam sinh. Bên nam sinh, ngoài giờ học trong lớp ra còn chơi thể thao, bóng chuyền, cầu lông...đá banh ...Tôi không biết thường có đấu giao hữu với các trường

khác hay không, nhưng chỉ còn nhớ duy nhất được xem trận bóng chuyển giao hữu với trường Kỹ thuật thôi, còn các môn thể thao khác thì nhà trường có đưa các học sinh vào Đà Nẵng dự thi.

Giờ âm nhạc chúng tôi thường được tập hát các bài hát của các miền: Bắc, Nam Trung. Tôi còn nhớ bài Lý Qua đèo: "chiều chiều dặt mệ qua đèo, đèo qua đèo, chim kêutình tang bên nớ, úy óa chi rứa, chi rứa..." Âm thanh của bài hát ngày nào chỉ còn lưu lại trong tôi chừng ấy và bóng dáng của cô giáo cũng mờ mờ trong tâm trí.

Giờ học sinh ngữ cũng vui, chúng tôi học thêm từ ngữ mới, học về một đất nước xa xôi và biết bao điều mới lạ trong cuốn sách English for Today. Nhưng tôi không hào hứng với môn học này nên hay bị điểm kém. Môn học tôi thích là môn văn, vào giờ học đó tôi rất thích, tôi được gặp nhiều nhân vật, những cảnh vật trong thơ.... Không nhớ bài đầu tiên khi học môn văn là bài nào, nhưng tôi rất thích và còn nhớ bài thơ về cảnh đẹp đèo Ngang:

*Bước tới đèo Ngang bóng xế tà.
Cỏ cây chen lá đá chen hoa...
Lom khom dưới núi tiêu vài chú
Lác đác bên sông rợ mấy nhà ...*

Bài thơ làm tôi thêm yêu quê ngoại, yêu con đường về quê với hai ngọn đèn Phước Tượng và Phú Gia,...mỗi khi xe qua đèn, tôi say mê ngắm nhìn phong cảnh xung quanh, cây cối ven đường và những mái nhà nằm rải rác dưới chân đèn. Bây giờ chẳng còn dịp ngắm nghía những con đèn nữa, đường xe về quê đã rút ngắn lại với những cái hầm mới xây.

Giờ học văn cô giáo thường hay đưa ra câu hỏi về văn phạm, về danh từ, động từ,... cách đặt câu. Mỗi học sinh đáp được câu hỏi thường được tính cộng điểm, nên giờ học này tôi thường hăng hái phát biểu. Có lần không nhớ cô giáo cho đề bài gì. ... nhưng đặt câu phải có danh từ và động từ,...câu trả lời của tôi đã làm các bạn cười ồ :

*Cô kia cắt cỏ một mình
Cho anh cắt với chung tình làm đôi
Cô còn cắt nữa hay thôi
Cho anh cắt với làm đôi vợ chồng.*

...Đây là câu ca dao tôi mới đọc trong sách nên đưa tay phát biểu, các bạn cười vì hồi đó còn bé mà nói chữ “vợ chồng” nghe cũng mắc cỡ lắm.

Những môn học này đã giúp cho chúng tôi mở mang kiến thức. Cảm ơn thầy cô và bạn bè đã cho tôi những ngày tháng đáng yêu, đáng nhớ.

Hoa

...Trở lại Huế vào tháng năm với bạn bè yêu quý, buổi sáng khi mặt trời mùa hạ chưa ló dạng đã nghe thấy tiếng ve kêu rộn vang. Cái âm thanh từ lâu lắm tôi không nghe thấy từ buổi theo chồng xuôi nam. Khu nhà mẹ nhiều cây cối nên sáng sáng là đã nghe tiếng ve sầu, cái ngõ cũ bây giờ lát gạch hoa, những viên gạch đầy lá rụng mỗi sáng mai, giờ có thêm những nụ hoa ngọc lan trắng và thêm những cánh hoa vàng của hoa bọ cạp, có người bảo là hoa hoàng yến, hoa osaka, hoa mai dây....Tên hoa là gì cũng được, vì mỗi vùng miền có một tên gọi khác nhau mà, còn hoa mãi mãi vẫn là hoa luôn mang vẻ đẹp cho đời.

Không biết ai trồng cây ngọc lan ở bên cạnh con ngõ, những đóa hoa trắng muốt từng cánh nhỏ thơm ngát mùi hương mỗi ngày rằm hay mừng một mẹ hay mua để trên đĩa trái cây ở bàn thờ cúng Phật, (có người bảo cây hoa ngọc lan ban đêm hay có những bóng ma, nên thừa nhỏ tôi rất sợ cây hoa này nhưng vẫn thích mùi hương quyến rũ của nó)

Thừa còn đi học tôi hay bỏ hoa ngọc lan vào cặp để mỗi lần mở chiếc cặp táp là có mùi hương quyến rũ vào sách vở, còn nhớ mỗi bìa vở hay bìa sách đều để hình một tài tử yêu thích cho đến ngày thầy giáo ra lệnh :

Em không nên để hình trên trang bìa cuốn tập. Khi ấy mới thôi để hình tài tử giai nhân .

Hồi bé hơn một một tí, thì ép những chiếc lá của cây bồ đề của ngôi chùa Từ Đàm, mỗi ngày đi học ngang qua đều nhặt những chiếc lá rụng, gởi bạn làm cho những chiếc lá sau ngâm nước chỉ còn những vụn lá để ép vào tập, nhưng nhặt lá thì nhiều mà có được làm đâu một vài chiếc để ép vào tập là thích lắm rồi. Rồi những con bướm bướm cũng được ép vào tập nữa, có những bạn có bao nhiêu là con bướm bướm đủ màu sắc to nhỏ, ép vào sách vở không hết thì làm luôn một cuốn sưu tập về loài bướm bướm, Mỗi khi có một con bướm bướm lạ là các bạn xúm xít nhau để xem, nhà các bạn chắc ở vùng phía trên Nam giao vì ở đó có nhiều đồi núi cây cối, hoa nhiều, vì có hoa thì mới có lũ bướm bướm.

Đến mùa hè thì trang vở có thêm một loài hoa học học trò được ép vào, những cánh hoa phượng màu đỏ rực để dành được hái vào ép vào trang sách vở. Vào lúc mùa hạ bắt đầu cũng là cuối năm học, những cuốn lưu bút lại xuất hiện, thôi thì văn thơ, đoạn ngắn ngắn, đoạn dài được nắn nót chuyển tay nhau. Những hình ảnh hay hoa lá cũng được ghép vào, có mấy ai còn lưu lại cuốn lưu bút ngày xanh đó?

Sân trường.

Trở lại Huế tháng năm, tìm đến trường xưa nay chẳng thể nào nhận ra, theo thời gian tháng năm đã xóa nhòa tất cả. Sân trường nay nhỏ hơn những cụm nhà không còn dấu vết gì của các lớp học cả. Cả cổng chính, cổng phụ cũng đã biến mất rồi.

Không còn nhận ra được chút nào nữa con đường có cái cổng phụ ngày nào tôi cùng với đám bạn bè trò chuyện. Hồi tưởng lại, thấy trường tuy nhỏ bé nhưng có đến ba mặt tiền. Gắn cổng chính có một sân chơi nhỏ nhỏ, nhìn ra sân là Phòng Giám thị. Các Thầy Cô ra vào bằng cổng chính này. Hè năm lớp mười một, mình thấy bóng dáng của anh chàng của mình lấp ló ở đó, sau này mới biết anh chàng xin thầy giám thị xem học bạ của mình, không biết có xem được không nhưng cũng làm ra vẻ là người lớn, chắc là phải xưng là ông anh mới được xem. Chuyện xa lắc như vậy đến bây giờ ở

chung một nhà không biết anh chàng còn nhớ hay không?

Ở cái sân bé này mình cùng lũ con gái chơi nhiều trò, đá cầu, nhảy dây..... Hồi đó trường cũng cho mặc áo đầm trắng và cả áo dài trắng. Bạn nào chơi trò chơi, áo dài vướng víu thì túm lại, sao cho thuận tiện thì thôi. Đó là lúc mới vào học lớp nhí nhí. Đến lớp lớn hơn thì điệu dáng lăm rỏi. Những tà áo dài lụa gấm trắng được ủi tinh tươm, giờ ra chơi chỉ túm tụm từng nhóm nhỏ.

Ở lớp lớn cũng có mấy nhà thơ xuất hiện đã làm thơ tặng cho đám nữ sinh trường. Không biết hồi đó ai nhận được nhiều thơ nhi? Có ai còn vương vấn gì những câu thơ của tuổi học trò:

Áo em trắng quá nhìn không ra...

Gần lớp học đầu tiên có một cây chuối, giờ học thể dục thầy giáo treo trên cây một sợi dây để học sinh học môn học leo dây. Độ dài của dây chắc đến năm mét, giờ học của các học sinh nam thì môn này rất dễ dàng các bạn chỉ cần bám vào sợi dây thoát cái là lên hết đoạn dây, leo xuống cũng cái vèo là xuống đất. Đám nữ sinh chúng tôi vất vả vì môn học này, bàn tay thì bé so với sợi dây, cây thì cao nên có bạn chỉ leo vài mét đã sợ không tiếp tục nữa. Tôi cũng nằm trong số đó không leo hết mức đã định, nhưng môn nhảy cao tôi rất giỏi, lần nhảy đầu tôi đã nhảy qua mức một mét ba. Cô giáo khen nhưng tôi chỉ nhích hơn được một chút. Các nội trú sinh nữ tập luyện hằng ngày nên môn thể thao với tôi cũng chẳng hơn các bạn.

Tôi vẫn là tôi.

Tôi vẫn là tôi dù bạn có thấy tôi giống giống một ai đó từ câu văn hay một chuyện nào đó. Cũng có thể tôi giống giống một ai đó vì một con chữ nhiều người sắp những chữ giống nhau thì sẽ ra những giống chữ giống nhau.

Hồi bé đi học giọng nói của tôi còn mang âm hưởng nặng của miền Trung quê ngoại. Có lần tôi đọc 1 đoạn Anh văn, cô giáo chê tôi đọc giống tiếng Thượng (một

trong dân tộc thiểu số ở quê tôi vùng Asao, A Lưới), nên từ đó tôi mất tự tin và mất căn bản về môn học này.

Các bạn làm cô thấy giáo đừng có chê thẳng thắn như cô giáo tôi đã chê tôi nhé. Nó ám ảnh suốt cuộc đời của tôi. Sau ngày bắt đầu ở Huế cũng pha một chút giọng nói của thành phố nhưng tôi vẫn không tự tin khi nói trước mọi người. Giọng Huế nghe riu rít như chim sơn ca đầu không thấy, tôi lại thấy nó không hay ?!..

Ngày trường không còn nữa tôi vào học một trường nữ lớn của thành phố, ngôi trường vừa tổ chức 100 năm ngày thành lập. Tôi học hành cũng không giỏi nhưng vào đó cũng có các bạn nữ sinh ngấm nhin, vì tóc dài đôi mắt sáng long lanh, như bài viết của thầy giáo đã viết về tôi trong cuốn đặc san trường Q Huế niên khóa 1973-1974. Dù sao lúc đó tôi vẫn hãnh diện là mình học sinh của trường QGNT mới sang.

Có bạn ngày đi học không dám mang bảng tên trường mình, tôi thì không. Tôi yêu nó vì tôi là nó, bây giờ cũng vậy.

Hãy vui lên bạn ơi cuộc đời còn có bao nhiêu mà hững hờ. Một lần nữa cảm ơn ông trời cho tôi gặp được các bạn nhà Q trên mọi miền đất nước và cả hải ngoại và cảm ơn bạn bè Q đã cho tôi những ngày tháng hạnh phúc sum vầy hãy bỏ qua những hờn giận, hãy yêu nhau vì tình bạn Q . và hãy like cho Chi nhiều nhiều để Chi còn viết tiếp.

Rất yêu các bạn TÔI YÊU Q TÔI ((*của Tung Lang của tôi và của các bạn **))
Xuan Ma

Ai khổ hơn ai???

Các em hãy phân tích cho thấy: Trong tình yêu của 2 người nam và nữ, ai khổ hơn ai khi không được yêu và khi chia tay? ?? Thấy cho nữ sinh phát biểu trước.

... Đó là đề tài mà chúng tôi được thầy giáo cho thảo luận trong giờ học văn.

Im lặng. Một sự im lặng có lựa chọn. Có

yêu hay không thì ai dại gì nói ra lúc này khi mới bắt đầu học lớp 11, có yêu cũng phải dấu, nói ra sợ tụi bạn bảo: “Xi !!! chừng nó tuổi mà yêu với đương, không lo học hành.”

Nhưng có một cánh tay rụt rè đưa lên: “Thưa thầy, theo em nghĩ, trong tình yêu khi chia tay người con gái sẽ đau khổ nhiều hơn con trai.”

Bạn đó nói xong chưa kịp ngồi xuống, đã có bạn nam đứng lên hùng dũng đồng thanh nói: “Thưa thầy theo em nghĩ người con trai sẽ đau khổ hơn khi chia tay người mình yêu hay không được yêu.”

Cả lớp vỗ tay rần rần vì ai cũng biết anh chàng đang thăm yêu trộm nhớ cô nữ sinh vừa phát biểu là một trong những người đẹp của trường lớp tôi.

Cuộc chiến của 2 phe phái bắt đầu. Nữ sinh vừa ngồi xuống nam sinh lại đứng lên. Ai cũng cố bảo vệ ý tưởng của mình. Theo bạn thì sao ai khổ và ai đau khổ đau hơn ai khi không được yêu và khi chia tay? ?

Trong lớp, tôi là người có người yêu sớm nhất, đó là tôi cho mọi người biết. Có người lại dấu kín thì sao?? Thấy đứng giữa lớp học cười khi nghe học sinh tranh luận, thấy thuộc phái nam không có quyền phán xét, vì bên bên này sẽ bỏ bên kia.

Thấy ơi!!! đề tài thầy đưa ra năm nào học trò thấy đến bây giờ vẫn chưa tìm ra đáp án, trong tình yêu khi chia tay ai khổ hơn ai??

Người nam sinh năm nào đã thành tài ở một xứ sở thứ hai rồi, một xứ sở có mùa đông lạnh lùng tuyết phủ. Không biết anh còn nhớ buổi học đã tranh luận có thể gọi là nẩy lửa mà vẫn không tìm ra lời đáp. Một với một là hai, người ta có thể đo chiều cao của núi, độ sâu của biển nhưng không ai có thể lấy thước mà đo lòng người... để... biết ai buồn hơn ai?... ?

Kim Chi
QGNT Huế

THƠ CHO CON

Mẹ đưa con về eo đất quê hương
Nơi có những hạt mầm cần cù chờ nở
Tận dưới sâu tầng đất phai màu mỡ
Chiu chất hạt mưa rào vượt khó để đơm bông

Mẹ đưa con về nhánh mẹ của những dòng sông
Nước chẳng mênh mông nhưng trong veo luồn chảy
San sẻ hòa đồng qua những vườn cây trái
Vẫn trĩnh tròn chắc khỏe gió dung đưa

Mẹ đưa con về bên biển lúc ban trưa
Sóng lim dim trong lòng vông xanh yên ả
Bãi cát trắng nằm im thương đàn con vất vả
Chiều nay có kịp về... dài vừa báo bão xa

Mẹ đưa con về nơi có xương cốt ông cha
Máu đã hiến cho nước non vì hòa bình trang trải
Nhúm xương anh hùng ghi công nhớ mãi
Bưng bát cơm đầy tưởng người tự nguyện hy sinh

Mẹ đưa con về ngắm lại ánh bình minh
Trần đầy sức sống nhô lên từ phía biển
Hít thật sâu luồng nhuệ khí gian lao bất biến
Cảm nhận được từng tế bào đất nước quê hương

Mẹ đưa con về trên khắp mọi nẻo đường
Có bao mảng đời cao sang, nghèo khó
Còn những bất công gặt lương nhiễm ô trẻ nhỏ
Bóp méo công bằng cưỡng đoạt tự do

Mẹ đưa con về những nơi có sự ấm no
Để con so sánh rồi tự mình chắt lọc
Gìn lấy sự công minh bỏ đi điều ô trọc
Làm sáng đẹp đất nước mình tiếp chí khí cha ông...

Ngô Thị Thanh Vân

GIẤC HẠ

Nhí nhánh Sài Gòn, thả lá me bay
Rơi trên tóc em vài điểm vàng ngọt lịm
Chân sáo vừa qua tíu tít cùng hoài niệm
Rạo rực lối đi về thuở tuổi mười lăm

Đầm thắm Sài Gòn, mắt liếc lá rậm
Xòe tay đón sợi lằm rằm ước mưa bong bóng
Những nghịch lý vu vơ kết thành ước vọng
Lọng cọng via hè đêm đến lại ngày qua

Thánh thốt Sài Gòn, đàn nhẩn phím tình ca
Êm len đêm khuya xếp thành lục bát
Mưa hạ ạt ào hoàng lan vẫn ngát
Giã áo học trò phượng chưa đỉnh điểm bài thi

Dịu dàng Sài Gòn, dù năm tháng dịch di
Ngờ ngêch tóc phai, tay chai, dạ cỗi
Qua lối hè xưa... máu tim hâm nóng hồi
Áo trắng sân trường, tiếng thước bảng, bụi phấn bay bay

Giáo sư giảng bài, chuông tan tiết bên tai
Cổng trường nghiêm nhiên mắng rêu chột rã
Bạn bè giờ đây mỗi người một ngả
Không có thầy, lục bát lạc thể... là chã lòng thơ.
Kỷ niệm ngày ghé qua mái trường cất giữ tuổi vàng son.

Ngô Thị Thanh Vân

CON TÌM VỀ

Con trở về bốc nắm đất màu vôi
Có xương Cha vụn tan hòa đau xót
Hoa đỏ tươi chắt chiu chiu từng giọt
Máu Cha hiến đổ thấm chẳng người hay

Con trở về ngã ba dốc đối mây
Vẳng tiếng Mẹ nấc ghìem sâu lồng ngực
Dáng xiêu đổ mắt quáng thâm thao thức
Đôi châu màu lơ lửng rọi tìm Cha

Con trở về vườn chuối lối sau nhà
Cỏ may phủ tràn mắt rồi dấu cũ
Cha có về tắt ngang vào giấc ngủ
Trẻ năm nào hót hời hợt trong đêm...?

Con trở về phố nay đã rộng thêm
Chắc Cha lạc... mất hướng về thăm Mẹ
Câu ví dầu không hồn khuya nhạt tẻ
Nhuộm tuổi đời bằng bạc tỏa mù sương

Con trở về bước qua những con mương
Mọi nước ngập đầy hoài qua tuổi nhỏ
Gàu nước trong thấy bóng mình trong đó
Ngỡ Cha hiển... xao động cả trời trưa

Con trở về thấy mình bỗng dư thừa
Cùng xa lạ nơi từng quen mà xót
Pháo đầu xuân bỗng bay lên chót vót
Người xuân hồng... con tang trắng đời côi.

Ngô Thị Thanh Vân

Bằng Lăng Võ Thị Nhật Lệ

Vọng Cổ Hương

Đất khách mưa qua trắng giọt sầu
Thương về quê mẹ bến sông sâu
Chùn chân lữ khách vành trăng úa
Môi gót tha hương cánh lưa nhàu
Phố nhỏ đàn reo muôn khúc nhớ
Giọt buồn mây quện mấy bờ đau
Chợt thềm biết mấy canh bông bí
Nấu với đầu tôm cũng ngọt ngào

Độc Âm

Trắng muốt thêm sương một đóa quỳnh
Hổ thu lộng lẫy bóng trăng in
Nâng chung thoang thoang hương trà đượm
Nhấn phím bằng khuâng điệu hát tình
Lãng đãng hơi thu mờ bóng hạnh
Mơ màng giấc điệp thấm lời kinh
Cơ hàn tri kỷ tìm đâu thấy
Thưởng nguyệt xem hoa chỉ một mình

Cánh Đồng Xuân Muộn

Nhéo bỏ niềm thương chợt bấm nỗi nhớ
Không gieo hạt sầu vẫn gặt tím bờ đau
Nương rẫy duyên xưa trông hạnh trông đào
Nhưng mùa nào cây sầu riêng cũng mọc
Tuốt nhẵn lá già nua để giao thừa mai trở lộc non
nhưng
Chỉ thấy cảnh khô run cùng giá rét đông tràn
Suối mộng khan
Lối mơ hoang
Mùa lỡ làng
Sóng lòng tan - Cây sầu riêng chết yếu
Về lại đồng chiêm chang nắng hạn

Bối sâu con kênh nghĩa tình

Ngân mặn tràn đê mi

Cày xới lãng quên đi

Tỉa tốt - ước ao - xanh mới ủa về

Lối trắng thể - hương vàng mơ - thôn quê chiều đồng
vọng sáo đề mê

Đáy ly tim dầu xác khổ qua còn đọng

Vẫn rót vào tro duyên lửa ấm men nồng

Bến xuân chiều lại dào dạt mệnh mông

Dậy sóng

Tình Trăng

Đài hoa nâng gót nhung vàng
Tù đêm huyền diệu trên ngàn về khơi
Sau cơn mưa bão tôi bởi
Vẫn còn chút ánh trăng rơi bên thềm
Tù đêm rượu đắng môi mềm
Nhẹ gót êm đêm khơi dậy trần ai
Một cầu qua bến thiên thai
Vai kề vai, tay cầm tay thì thấm
Em về qua ngõ tri âm
Buông tơ lướt nhịp khua dầm thuyền thơ
Yêu trăng bến đợi sông chờ
Tình em tròn khuyết giấc mơ chập chùng

Lặng Tiếng Thu Qua

Anh nghe không tiếng thu ru khe khẽ
 Trốn nắng hè ẩn náu chốn mù sương
 Đêm rón rén ẩn hương bay nhẹ nhẹ
 Hạ lên đường sợ mắt biếc vương thương
 Lối thu qua không gian chìm lặng lẽ
 Máy bờ yêu vàng vô phút xao lòng
 Lá vàng bay hóa bướm vào thi ảnh
 Tiếng độc huyền ai lắng đục khơi trong
 Mùa này trăng đã gầy hơn
 hơn thu trước
 Nhật đường tơ đứt đoạn khúc mơ màng
 Bối sương lạnh hay đêm đen gió bạt
 Và thần thờ cho sông nước hoang mang
 Anh nghĩ gì khi mùa thay gió lạ
 Thu không chuyển sắc đón mưa về
 Chỉ một chút lòng yêu hay ý giả
 Để hững hờ làm tỉnh giấc
 giấc đam mê

Bằng Lăng Võ thị Nhật Lệ

Khó ngủ

Chăn đơn gối chiếc, không tròn mộng
 Mộng là hư ảo, đến rồi đi!
 Thôi nhớ thương chi, người trong mộng
 Ngủ đi ta nhé, hãy ngủ đi!
 Cho tâm lắng đọng, lòng bình yên
 Ngủ, ngủ.. đếm một trăm lần ngủ...

Khóc một kiếp người

An bình, anh nhé, anh đi nhé!
 Thanh thản ra đi, một kiếp người!
 Rót rượu mời anh, tim như xé!
 Đau lòng kẻ ở khóc biệt ly!

Ngọc Ánh QDN K7

Hà Tiên!

Chiều buông biển mênh mông..
 Sóng êm dịu lắng đọng lòng,
 Thuyền neo riêng nẻo, nên bến vắng
 Rộn rã nói cười, sóng đáy sông

Ta chỉ là hạt cát giữa biển khơi,
 Mà người đời vô tình giẫm lên thôi,
 Ta chẳng hờn, chẳng trách, chẳng giận dỗi...
 Chỉ thấy lòng buồn lắm..hỡi người ơi!

Già từ sông nước ta về,
 Bao nhiêu công việc bộn bề đón ta,
 Ừ! Chừ ta lại về nhà
 Vui chơi đâu đó phương xa quay về.

Ngọc Ánh

Người Trong Cuộc

Nguyễn T. Anh - Đã từ lâu, tôi luôn ấp ủ và rất muốn viết về những sự mất mát lớn lao của biết bao gia đình trong cuộc chiến tranh đầy máu và nước mắt: Tết Mậu Thân 1968 tại Cố Đô Huế. Nó có thật và cứ mãi ám ảnh tôi, từ năm tôi chỉ là một con bé lên bảy.

Tôi sinh ra và lớn lên ở Thành Nội. Nhà của ba mẹ tôi rộng lắm, nằm sát bên thành của vua Gia Long xây, gần cửa Hữu. Nhà có cả một vườn cây, trong đó có rất nhiều cây cổ thụ mà một người lớn ôm không xuể. Gia đình tôi có 9 người gồm Mẹ (bà) nội, ba, mẹ, 3 anh, 1 chị, tôi, và 1 em gái út. Tôi không biết ông nội tôi đã mất khi nào, chỉ biết rằng dưới Triều Nguyễn, ông là quan Nhất phẩm Ngự Y.

Ba tôi phục vụ trong ngành Cảnh Sát. Ngày xưa, ba được ông nội truyền nghề đông y, chữa bệnh rất mát tay, đã cứu sống không biết bao nhiêu người. Ba là một người con hiếu thảo với mẹ, rất thương yêu mẹ và luôn lo lắng cho các con. Ngày nào cũng vậy, tắm rửa ăn uống xong là ba kéo chúng tôi vào, nắn tay, nắn chân, xoa đầu rồi vuốt ve. Ba thường ôm luôn cả chúng tôi vào lòng. Cái cử chỉ ấy không thể phai mờ trong ký ức của tôi. Ngoài giờ học ở trường, chúng tôi còn được 2 thầy giáo dạy thêm. Hai thầy giáo là 2 sinh viên được ba nuôi ăn học, ở luôn trong nhà; chỉ về quê những ngày hè hay lễ tết. Mẹ tôi lo toan việc trong nhà, chăm sóc mẹ và anh em chúng tôi, với sự tiếp tay thêm của 2 người giúp việc. Thời gian cứ trôi, mỗi năm chúng tôi đều đón mùa

Xuân, của xứ Huế, với ngập tràn thương yêu, hạnh phúc. Trong tiết trời se lạnh và thỉnh thoảng lại điểm thêm những cơn mưa phùn lất phất của mùa Xuân, anh chị em chúng tôi cứ quăn lấy nhau, đùa giỡn đến đỏ mồm, mà không biết rằng tai ương sẽ ập đến cho gia đình trong những ngày sắp tới!

Chỉ còn mấy ngày nữa là đến Tết Mậu Thân, nhà nhà đều đi chợ mua sắm đủ mọi thứ vì đó là phong tục truyền thống của người VN. Năm đó, ngày 27 tết, mọi người trong xóm, rủ nhau đi mua hoa mai để chưng ba ngày Tết, nhưng lạ thật năm ni hoa mai rẻ hơn mọi năm rất nhiều. Trời nhá nhem tối, anh em chúng tôi vừa ăn cơm xong được mẹ cho ra sân trước chơi và xem nấu bánh chưng, thấy ai ai cũng hí hửng cầm những cành mai thật to và nói với nhau: “Mai năm ni rằng mà rẻ dữ hê!”. Người tê (kia) thì nói: “Ui chà! Mai rừng làm rằng mà không rẻ, mua về trưng ba ngày Tết cho đẹp mà, mai chi cũng là mai mà, có khác chi mờ”. Bác tê (kia) thì nói: “Mai rừng còn to hơn và nhiều cánh hơn Mai mình trồng nữa đó”.

Khác với mọi ngày, hôm nay ba tôi về trễ lắm, vừa về đến là hỏi: “Mẹ bây giờ rồi?” Mẹ tôi nghe tiếng ba hỏi là chạy ra liền. Với vẻ mặt đầy lo lắng ba kéo mẹ

vừa đi vừa nói: “Có chuyện không hay rồi!”. Cho tới khi vào tới buồng của mẹ, ba nói, “Cả đồn cảnh sát có lệnh cấm trại 100% từ đây cho đến qua Tết và tất cả các binh chủng khác cũng rứa”. Ba nói nhiều lắm với mẹ và mẹ, nhưng tại tôi là con nít không được phép nghe chuyện của người lớn. Dù vậy, chúng tôi cũng vô tình nghe được câu chuyện qua «tiếng còn, tiếng mất», nhưng chẳng ai quan tâm, vì «ăn chưa no, lo chưa tới». Tuy cấm trại nhưng cứ đến khi trời tối hẳn là thấy ba tôi mặc áo choàng đen, để che bộ đồ cảnh sát, dắt chiếc xe đạp đi rón rén vô cửa. Cái cử chỉ ấy không thể phai mờ trong ký ức của tôi. Trời gần sáng, ba dậy và mẹ cũng rón rén dậy theo, sợ trong nhà có người thức giấc; mẹ phụ ba cài lại nút áo, và ba nhẹ nhàng dắt chiếc xe đạp ra khỏi nhà. Đêm 30 tết, ba cũng ráng về, lúc đó những người làm cho nhà tôi là 2 sinh viên đã về quê ăn tết. Tiếng pháo nổ, tiếng hòa châu sáng cả một vùng trời. Có một âm thanh nghe rất lạ tai, anh trai thứ ba của tôi lắng nghe và hỏi ba: “Ba ơi! tiếng gì mà con nghe lạ lắm. Các búp, các búp, ba nghe đi”. Ba ghé tai anh trai nói: “Tiếng súng Aka”. Qua giờ giao thừa, ba mẹ và mẹ đã cúng xong. Tiếng pháo vẫn còn lác đác, nhưng tiếng các búp lại dồn dập hơn. Ba kéo anh em chúng tôi vào nhà, rồi vội vàng mặc quần phục. Ba không quên vuốt nhẹ vào lưng và hôn mẹ, rồi đến mẹ và cả anh em chúng tôi. Rồi ba ra đi. Tôi đâu ngờ lần vào đồn làm việc của ba hôm ấy là lần cuối cùng.

Ba đi chưa được một tiếng đồng hồ, nhà tôi nghe có tiếng rất nhiều người đứng ngoài cửa, rồi tiếng đập cửa dồn dập. Dù chỉ là những đứa trẻ, nhưng anh em chúng tôi đều lo lắng ngồi dậy để nghe ngóng. Tiếng chân mẹ rất nhẹ, bước nhanh vào buồng mẹ để hỏi ý mẹ. Tiếng nói lớn lắm, đúng hơn là tiếng la: “Mở cửa mau, mở mau. Nếu không mở tau bắn bể sọ chúng mày”. Mẹ vừa mở cửa vừa chạy vào nhà ôm lấy anh em chúng tôi. Mẹ tôi thì ngồi lặng người ở bộ ngựa nơi nhà trên.

Đám người đó tay cầm súng, vai mang ba lô, đầu đội nón gi mà giống nón lá nhưng nhỏ hơn (cho tới bây giờ tôi cũng không

Tác giả, Mẹ, anh Tư và em út -1969

muốn biết cái nón ấy gọi là nón gì), mặc quần cụt bằng vải kaki, xông vào nhà tôi, giật những bức ảnh của gia đình ba đã treo trên tường và đập nát tất cả, còn số người kia thì công nhau leo lên la-phông để tìm kiếm. Trong nhóm họ, có một người đàn ông nói tiếng Huế, nói với mẹ là kêu ba ra trình diện, sẽ được khoan hồng (những người kia đều nói tiếng Bắc). Mặc dù mẹ nói ba đang ở trong đồn, nhưng họ tỏ vẻ không tin, cứ đi lục lạo khắp nhà từ trước ra sau, không chừa bất cứ xó xỉnh mô hết Cả gia đình tôi bị họ đuổi ra sau nhà bếp. Họ chiếm lấy nhà trên và nhà giữa để làm trạm cứu thương. Họ bắt đầu gỡ những tấm gỗ ở hai bộ ngựa được làm bằng gỗ hay cắm lai mà mẹ tôi rất quý, bỏ xuống nền nhà và cả mấy cái vạt giường của anh em chúng tôi nữa. Họ dùng nó để làm băng ca, tải những người VC bị thương đem về, máu chảy lênh láng đầy nhà. Họ giặt giũ khăn để lau vết thương và đổ những thau máu rất tanh tưởi ra cái ăng nước (cống, rãnh) trước bếp. Ngoài vườn thì họ thi nhau đào hầm cá nhân để trú ẩn (Nói là hầm cá nhân thì ai cũng nghĩ chỉ dành riêng cho một người thôi hi! Không phải mô nọ. Cái hầm nấy thoát nhìn thì cửa hầm vừa đủ cho một người chui vào, ở trong được tách thành hai người ngồi hai bên cùng đưa súng hướng về cửa hầm để bắn máy bay). Nhà tôi cũng có một cái hầm tránh đạn khá lớn nằm sâu dưới lòng đất, ở trên hầm có những bao cát. Cái hầm ấy nằm sát bên hè và sát cái thành lũy thời vua Gia Long xây. Những người bị thương nặng được cho xuống hầm, sau khi đã băng bó. Số người khỏe mạnh ngồi chờ trời tối, vác súng trốn dưới hầm cá nhân mà họ đã đào trong vườn để bắn máy bay của Mỹ, Ngụy (VC nói như vậy). Mấy cô nữ cán bộ, du kích lấy xe đạp ra tập đi, rồi cùng nhau cười hí hửng; hình như họ chưa được đi xe đạp bao giờ. Đám bộ đội nam cũng chia nhau thuốc lá Basto Xanh có hình con bái chuẩn mà ba tôi thường hút, mỗi người một điếu, rồi công nhau leo lên cái bóng đèn điện chiếu sáng ở ngoài đường trước nhà tôi để đốt thuốc. Một số người đi bắt heo của những gia đình đã tản cư, về xúm nhau chọc tiết; có khi đang làm heo bỗng có tiếng máy bay bắn rocket, vậy là cả

đám người ấy vừa chạy vừa la trong đêm vắng.... Mẹ thì ôm ghì lấy chúng tôi run rẩy mỗi khi có tiếng máy bay lượn lơ trên không ở gần nhà.

Ngày mồng một tết, chúng tôi không hề biết đến bánh mứt, bánh chưng, nem chả như mọi năm (những thức ăn ấy để ở nhà trên đã bị VC lấy hết rồi). Họ vút hết mọi thứ trong tủ lạnh ra và bảo: “Cái tủ đẹp thế này, sao lại bỏ thức ăn nhỉ!”, rồi lấy quần áo của họ trong ba lô bỏ vào đó. Đến ngày mai lại nghe họ chửi: “Đéo mẹ đứa nào làm quần áo nhà ông ướt hết vậy?”.

Mẹ nấu cơm vắt lại từng nắm, làm muối đậu giả nhuyễn, rồi chấm vào và đút cho từng đứa một. Thấy chúng tôi ăn bị mắc nghẹn, tay đút mà nước mắt mẹ cứ rơi! Mẹ cố dỗ dành từng đứa một: «Ráng nuốt đi con, cho đỡ đói». Giọng mẹ nghèn nghẹn, quay qua đưa cho mẹ tôi nắm cơm: «Con mời mẹ». Rồi cả hai cùng đưa tay quạt những giọt nước mắt (lúc đó tôi chỉ mới bảy tuổi, làm sao có thể hiểu nổi vì sao cả hai người phụ nữ cùng khóc như vậy). Đến tối mồng hai, thì mẹ tôi bị bệnh.

Mẹ tôi không biết phải làm sao, nên đánh liều rón rén bước lên nhà trên, vừa tới ngưỡng cửa mẹ gặp được một bác sĩ quân y, ông ấy hỏi mẹ cần gì? Mẹ mừng quá khai bệnh của mẹ và xin thuốc cho mẹ, ông nấy cũng khá tốt, ông đi xuống nhà bếp nơi mà cả gia đình chúng tôi đang ở để khám bệnh cho mẹ và hướng dẫn cách dùng tí mĩ. Nhờ vậy mà mẹ tôi bớt lo lắng phần nào. Những ngày tết ở Huế lạnh lắm, mẹ tôi bệnh vì cả gia đình tôi chỉ nằm sau nhà bếp, trong một chiếc chiếu trải ra dưới nền gạch tàu của thời ấy và một cái mền, vì VC đã lấy hết rồi, chúng chỉ cho gia đình tôi chừng đó thôi. Anh em tôi chỉ mặc trên người một bộ áo quần bằng nỉ để ngủ từ hôm họ chiếm nhà cho tới một

tháng sau.

Sáng mồng ba Tết, họ tải người bị thương về nhiều hơn. Mẹ bàn với mẹ đưa chúng tôi trốn khỏi nhà. Rửa là tối hôm đó, mẹ lên ra cái lu đựng gạo, xúc gạo đổ vào hai cái bao nhỏ, cột thật chặt để mang theo. Chờ trời tối và bọn chúng lo săn sóc cho những người vừa được cáng thương về, chúng tôi đi ra cửa sau hướng ra vườn và bắt đầu chạy trốn. Anh cả tôi khờ lắm vì bị tai nạn xe cộ trên đường đi học về cách đó mấy năm. Chị hai thì nhút nhát vì là tiểu thư. Anh ba khôn lanh nhất nhà, lúc ấy chỉ mười một tuổi, anh chạy nhanh nhất. Bỗng tiếng máy bay rất gần và bắn rocket, anh ba nhảy vọt xuống hầm ngay trước mặt, trong khi đó mẹ bỗng em gái út vừa chạy vừa la lên: “Nằm xuống... nằm xuống...nằm xuống”. Vừa lúc đó thì anh ba tôi lại nhảy lên, vì bị một báng súng đánh vào mông, kèm theo tiếng « Địt mẹ mày».

Trong đêm tối, thỉnh thoảng lại lóe lên những ánh sáng chớp chồn cùng tiếng đạn bom, tôi thấy anh ba của mình dò dẫm, bò trên nền đất lồi lõm của cái vườn cây ăn trái, mà bình thường chúng tôi ít khi được ba mẹ cho phép lên đây, dù nó ở trong khuôn viên nhà. Cả nhà tôi cứ bò như rùa, tới lúc tiếng đạn bom còn vắng vắng thì cũng vừa ra khỏi khuôn viên của nhà tôi. Muốn đi tiếp, phải chui qua hàng rào kẽm gai của nhà kế bên, rửa là gia đình tôi lại bò tiếp, nhà nì không còn một bóng người, họ đã đi từ khi mô rồi không biết nữa. Đứng lên đi được một lúc, lại phải bò vì máy bay cứ rà rà và bắn rocket. Qua khỏi năm nhà thì đến nơi trú ẩn tương đối an toàn, Đó

anh em chúng tôi, coi có đủ không? Thiếu anh cả tôi, anh ấy đã chạy theo những người lớn trong đoàn người di tản... Chẳng biết làm răng nữa, mạ đưa mẹ vào nhà một người bà con xa với mẹ, để

nghe ai đó cho hay là ba đã bị VC bắt rồi. Tôi biết lòng mạ đau lắm, nhưng biết làm gì hơn, khi một mình phải cưu mang sáu con và mạ chồng! Mạ đã cố nuốt nước mắt vào trong, để đương đầu với nghịch cảnh chiến tranh đang xảy ra trước mặt! Mạ với anh ba về nhà lấy gạo. Trên đường đi mạ ghé qua thăm mẹ lần nữa. Sau này, một thời gian khá lâu, anh ba mới kể lại: Khi đi đến cửa Hữu, hai phe đang giao chiến, lính Cộng Hòa ở trên thành nổ súng bắn xuống, còn VC thì núp ở dưới thành bắn lên. Anh ba tôi vừa bò dưới đường vừa gọi mạ: “Mạ ơi! nằm xuống đi”, gọi đến khản cả tiếng nhưng mạ tôi vẫn thản nhiên đi trên đường, tay cầm nón lá đưa lên đầu, quơ qua quơ lại để đỡ đạn. Hình như lúc đó mạ tôi không còn biết phải làm gì nữa, cho đến khi anh ba bò được gần mạ và kéo mạ nằm xuống dưới cái cống ở gần đó và chờ cho hai bên không còn tiếng súng, mới hoàn hồn và đi tiếp. Mạ tôi vẫn cứ khóc mỗi năm, khi giỗ ba tôi vào ngày mùng 2 tết.

Những ngày ở Dòng Chúa Cứu Thế, tất cả bà con xóm giềng đều yên ổn, không bị thương vong. Thịnh thoàng, mỗi gia đình vui mừng có được một bịch cơm sấy, thịt hộp của lính Cộng Hòa phát, nhưng rất sợ hãi khi nghe VC đến thăm. Ở thêm vài ngày nữa, khi lũ con nít đang nô đùa ở phía sau vườn cây trong khuôn viên nhà thờ và người lớn đang xếp hàng nấu cơm, nghe tiếng bom vang dội rất gần, từ hướng mẹ tôi đang ở tạm. Ai nấy đều lo sợ, chạy đến ôm con của mình. Giữa đám bụi cát bay mù mịt cả đất trời, hòa lẫn với tiếng thét thất thanh nghe ghê người của trẻ nhỏ. Những mảnh bom rực lửa bay thật nhanh và rơi xuống cách chỗ chúng tôi không bao xa. Rối đến tiếng khóc than thảm thiết của mấy người mạ đang ôm xác con mình... Thật đau lòng và kinh hoàng khi chứng kiến cảnh thương tâm này! Đến bây giờ, viết lại chuyện này, tôi không sao cầm được nước mắt, rằng mà cứ trào, trào mãi không nguôi, dù tôi đã cố nén và nuốt nó vào trong lòng: Trước mắt tôi, vẫn còn in mãi cảnh chiến tranh đã xảy ra ngày đó.

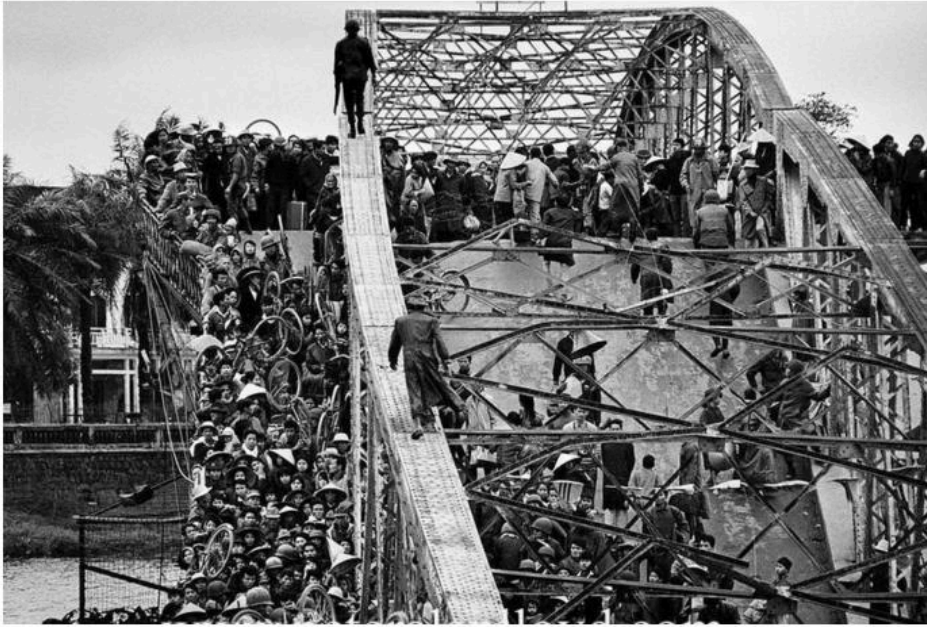
là một ngôi chùa, chùa này có cái vòm chứa đạn pháo do Pháp xây rất kiên cố từ thời Vua Gia Long, tất cả người dân trong vùng đã di tản đến đây để lánh nạn. Sáng nào cũng vậy, có vài VC tay cầm súng đi về phía chúng tôi tìm kiếm và hỏi Thấy trụ trì xem có “ngụy quân” trốn ở chùa này không? Ở đây được ba ngày, Thấy nói phải tản cư đi nơi khác vì khu vực trong thành nội này bị VC chiếm đóng, chắc vài ngày nữa sẽ bị bên Quốc Gia thả bom.

Rứa là mọi người cùng nhau khăn gói để tản cư ra ngoài thành. Sáng hôm ấy từng gia đình, mạnh ai người đó đi về phía cửa Hữu để ra khỏi thành. Có một gia đình ai đó đã chết nằm sát bên vệ đường, khoảng năm người đã sinh trương lên, nhìn cảnh ấy ai nấy đều cúi đầu đi qua, riêng anh cả tôi thì đến thật gần, rồi đưa chân lắc một người trong gia đình ấy xem họ có còn sống không? Một người khác thì kéo vội cái chăn mà gia đình người chết đem theo, để đắp lên cho gia đình xấu số, miêng lâm râm khấn vái gì đó. Qua khỏi cửa Hữu một đoạn, thì gặp sông Kê Vạn. Sông này cạn lắm, nước chỉ đến bụng của người lớn, nên tất cả người lớn đều cùng nhau công mấy đứa con nít để lội qua sông. Trời thì lạnh, lội nước ướt hết quần áo, nhưng chẳng ai còn biết đến lạnh là gì nữa, tất cả đều cố đi thật nhanh, để thoát khỏi vùng chết chóc đau thương. Chỉ có mẹ tôi vừa già yếu lại đang bị bệnh, cố lê những bước chân mệt mỏi! Mạ tôi vừa bế em gái tôi (sinh năm 1966) vừa dìu mẹ tôi, đến lúc mẹ tôi không còn bước đi được nữa, mẹ ngồi xuống vệ đường cùng với mẹ và kiếm lại

gởi mẹ ở lại và nhờ họ chăm sóc giùm, Mạ cùng chúng tôi chạy vội vàng theo đoàn người vừa đi khuất sau rặng tre để kiếm anh cả tôi. Khi đến Dòng Chúa Cứu Thế ở Kim Long mới gặp lại anh.

Ở Dòng Chúa Cứu Thế, cứ mỗi gia đình là một chiếc chiếu, trải liền với nhau. Đêm đến, mỗi người chỉ nằm một chỗ như cá mè đóng hộp, nếu ai đó cần đi vệ sinh, thì phải từ từ dò dẫm từng bước thật khẽ khàng, để khỏi dẫm vào đầu hay chân của người khác. Buổi sáng thì xếp hàng chờ nhau, lần lượt từng gia đình múc từng gàu nước ở một cái giếng phía sau nhà thờ. Những người phụ nữ thì chờ đợi để mượn nồi. Bếp được kê bằng ba viên gạch. Những ai đã nấu cơm chín rồi thì bới ra thau để người đến sau có nồi để nấu. Cùi thì tự đi kiếm lấy ở vườn cây của nhà thờ, gạo thì của gia đình, ai đem theo được thì nấu, còn thức ăn chỉ có muối, ai hay lắm thì có vài hộp gà, thịt heo ba lát của Mỹ. Tất cả mọi người đều nằm cơm sau khi đã nấu chín để ăn hai bữa trong ngày. Sáng hôm sau, mạ cùng với anh ba tôi về thăm mẹ ở nhà bà con xa. Nơi đây vẫn còn yên bình, như chưa hề có chiến tranh. Mẹ tôi và những người bà con trong nhà vẫn sống bình yên.

Nơi chúng tôi tránh đạn, mấy người đàn ông nóng ruột đi ra, đi vào, mở radio nhỏ để theo dõi cuộc chiến đã diễn biến tới đâu? Thịnh thoàng, lại có một toán VC khoảng năm, sáu người vác súng đi tuần tra. Được mấy ngày thì số gạo gia đình tôi mang theo đã hết, lúc ấy mạ cũng

Suốt đêm hôm đó, mẹ tôi cứ trần trọc mãi và nói với anh chị em chúng tôi là bà rất lo lắng, chắc có chuyện chẳng lành cho mẹ rồi! Mẹ cảm thấy bốn chồn và nóng hết cả ruột gan, linh tính báo là điềm chẳng lành! Sáng hôm sau: mẹ và anh ba lại đi thăm mẹ. Khi về đến gần nơi, mẹ không dám tin vào mắt của mình: Cả khu vực nơi mẹ tôi tá túc, giờ chỉ còn một đống đổ nát! Vài ba người đang cầm cuốc xẻng, cố đào để tìm kiếm xác của thân nhân mình. Mẹ chạy thật nhanh, gặp bác trai chủ nhà, nơi mẹ tôi tá túc, đang đứng thất thần trước cảnh tang thương! Mẹ tôi và vợ con của bác ấy đã chết hết! Bác cũng làm cảnh sát như ba, nhưng đã trốn được. Gia đình bác có tất cả 10 người, nhưng chỉ tìm được hơn 5 cái xác không còn nguyên vẹn, chỉ ráp lại cho đủ phần thân thể, tay chân, chứ không còn nhận biết được là xác của ai nữa! Nhà của bác rất rộng, khoảng 1 hecta, Mẹ cứ lầm lũi đi tìm xác của mẹ, miệng lầm rầm khấn vái và luôn trách mình là người có lỗi! Cuối cùng, mẹ đã tìm thấy mẹ, nằm kế bên những bụi tre đã tróc gốc, cuối căn nhà. Xác mẹ vẫn còn nguyên vẹn, có thể mẹ bị sức ép của bom đẩy ra xa và chết khi đi dạo quanh vườn. Tất cả đều được bó lại trong miếng nylon và chôn tạm trong mảnh vườn vì lúc ấy vẫn còn chiến tranh. Hôm ấy ngày mùng 10 tết.

Cho đến gần một tháng sau, thành phố Huế mới được lấy lại. VC bắt đầu rút quân, khi lính Mỹ và lính Cộng Hòa đổ

bộ vào. Những hố chôn người tập thể thật đã man của VC được tìm thấy. Chúng đã chôn sống tất cả những người mà chúng đã bắt đi tạt đạn, tạt thương trong thời gian chúng đang chiếm đóng. Mẹ của tôi đã mất và biết bao người dân vô tội cũng đã chết vì cuộc chiến này.

Khi đã tạm ngưng tiếng súng, mọi người đều rời Dòng Chúa Cứu Thế để về lại nhà của mình. Nhà của tôi đã bị hai quả bom dội xuống, tan nát tất cả. Vì là nơi đóng quân của VC nên vườn cây cùng ngôi nhà xây kiên cố đã trở thành bình địa, hầm tránh đạn bị cái thành đè lên. Mẹ đã dẫn chúng tôi về nhà O của tôi xin ở tạm. O là cô ruột, chị của ba, có chồng là quan thượng thư dưới triều nhà Nguyễn. Tất cả chúng tôi được tắm rửa sạch sẽ sau cả tháng không được tắm. Thật là đáng sợ!

Ngày hôm sau, mẹ tôi trở lại nhà cũ, chứng kiến mấy xe cày ủi xới để tìm xác; toàn là xác của VC, những người bị thương được đem về nhà tôi trong những ngày trước. Khi cày xới lên, ít xác còn nguyên vẹn: Tay, chân, đầu, mình, mỗi thứ mỗi nơi, không nhặt hết được! Nhìn cảnh tượng ấy, mẹ quá sợ hãi và cho chính phủ mảnh đất ấy để làm trại gia binh. Những tháng năm sau đó, thỉnh thoảng mẹ tôi có ghé qua, nghe những người vợ lính nói ma quỷ phá suốt đêm, sợ lắm!

Mẹ tôi bắt đầu đi tìm xác ba, cứ nghe

ở đâu đào xác là mẹ đến tìm. Ở Gia Hội, những người dân vô tội bị VC bắt đi tạt thương, họ đã bị chôn sống sau khi chúng rút lui: Tay người này trói với tay người kia bằng sợi dây điện hay dây dừa, cứ lần theo sợi dây là kéo ra một xác người, đầu thì bị đập bởi một vật gì đó, người ta đoán là cuộc hay xẻng dùng để đào đất. Mẹ tôi đã ngã bệnh sau mấy ngày rong rã theo chân đoàn người đi tìm xác ba, vì vừa mệt mỏi, vừa đau khổ mất chồng và cả mùi hôi thối của những xác chết đã sinh trương. Em gái út của tôi vì bú sữa bị nhiễm độc của mẹ, cũng ngã bệnh và đã không còn đứng được nữa, chỉ lết đi mà thôi (Lúc ấy, em được mười bốn tháng đã biết đi. Cho đến bây giờ hai chân của em tôi vẫn rất yếu). Bác tôi là bác sĩ, đã cố gắng hết sức mình để cứu chữa cho mẹ và em gái; cuối cùng thì ông trời cũng có mắt, cũng không nỡ bắt chúng tôi phải mất đi tất cả: Hai người thân yêu của tôi đều được cứu sống.

Mẹ lại tiếp tục đi tìm xác ba ở Bãi Dâu. Nhìn những con chó đã tha từng cái đầu của phụ nữ tóc dài lê thê, hay tay chân đã thối rữa, ai trông thấy cũng không khỏi mùi lòng! Không thấy xác ba đâu cả, một lần nữa mẹ lại thất vọng xen lẫn hy vọng là ba vẫn còn sống. Cùng lúc đó, cậu của tôi là anh ruột mẹ, làm thiếu tá quân cụ, gửi lính từ Đà Nẵng ra cất nhà cho gia đình tôi, trên khuôn viên đất của nhà O tôi, nên chúng tôi cũng có nơi ở yên ổn.

Chiến tranh đã chấm dứt, một dải khăn xô cho Thành phố Huế, cho những đứa trẻ mất cha như chúng tôi. Vậy mà mẹ tôi vẫn luôn hy vọng là ba tôi còn sống, vì chưa tìm ra xác ba. Cho đến một tháng sau, có người phụ nữ cũng trạc tuổi mẹ tôi đến nhà, báo tin đã tìm thấy xác của một người cảnh sát. Mẹ vội vàng đi theo đi ấy để nhận xác ở cửa Chánh Tây. Ba tôi bị trói hai tay ra sau lưng, ở trước mặt vẫn nguyên vẹn, còn sau đầu bị bắn bể nát. Ba mặc sắc phục cảnh sát, trong túi quần có cái bóp với đầy đủ giấy tờ, nên không thể nghi ngờ gì nữa. Khi đào lên, xác vẫn còn nguyên, không bị thối rữa, nhờ người dân ở gần đó họ thấy ba tôi bị VC bắn chết, nên chôn tạm dưới cát, cạnh bờ sông. Một lúc sau, xác bắt đầu rõ ra. Đám

tang của ba tôi lớn lắm, có đoàn quân nhạc của lính quân cụ, đoàn quân nhạc của cảnh sát và xe GMC chở lính nhiều lắm. Mẹ tôi đã khóc đến lã người, khi ba tôi được yên nghỉ dưới mộ huyết ở nghĩa trang Nam Giao.

Chính phủ VNCH đã cho mẹ tôi lãnh tiền tử của ba, tiền quả phụ của mẹ, tiền cô nhi của chúng tôi, để đến bù lại những mất mát mà chiến tranh đã cướp đi. Nhưng nỗi đau ấy chẳng có gì bù đắp nổi cho những tháng ngày còn lại của mẹ. Chỉ có những người trong cuộc mới hiểu được điều này mà thôi! Năm ấy mẹ tôi ba mươi bảy tuổi, một mình với sáu đứa con thơ. Một người chưa hề biết bươn chải với cuộc sống, giờ đây phải thay chồng gánh lấy trách nhiệm nặng nề nuôi con!

Nước biển mênh mông không đong đầy tình mẹ

Mây trời lồng lộng không phủ kín công cha
Cadao

Nỗi buồn cũng dần lắng xuống, mẹ tôi cũng bình tâm trở lại, cậu tôi đã xin cho mẹ đi làm trong căn cứ quân cụ ở Bến Ngự. Chúng tôi lại đến trường như trước, chỉ có hai anh của tôi phải đi học xa, trường Thiếu sinh Quân ở Vũng Tàu. Mẹ không muốn cho hai anh học xa như vậy, nhưng cậu nói trường đó rất tốt, sẽ đào tạo cho con trai trở thành người có ích cho đất nước, nên mẹ đồng ý. Cứ đến mùa hè là gia đình tôi lại được đoàn tụ,

hai anh được trường cho về phép, nên nhà vui hơn.

Thời gian trôi đi thật nhanh, một mùa hè thật đáng nhớ trong đời lại đến: Mùa hè đỏ lửa 1972. Tiếng pháo kích ngày đêm làm cho dân chúng ở cố đô Huế hoang mang. Chính phủ bắt đầu cho dân di tản, cả nhà tôi cũng lo thu xếp áo quần để ra đi, cậu tôi cho xe đến đón từ sáng sớm, để kịp tháp tùng theo đoàn người. Một đoàn xe lính đi trước, tay cầm súng, đứng hai bên thành xe, sẵn sàng chiến đấu khi gặp VC; còn xe chở dân thì đi chính giữa và ở đằng sau cũng có lính bảo vệ. Ở Huế vô Đà Nẵng tuy đường sá hiểm trở, nhưng bình thường thì chỉ đi hơn hai tiếng đồng hồ là tới, vậy mà hôm ấy đoàn xe cứ bò từ từ giữa trời hè nắng gắt như thiêu đốt. Người dân xứ Huế khốn khổ ngồi trên những chiếc GMC mùi trần, ai nấy đều khát khô cả cổ. Khi đến Lăng Cô, đoàn xe dừng lại vì thấy một rẫy dưa gan, mấy người lính nhảy xuống bê dưa và chia cho mỗi người một ít, để ăn cho đỡ khát, rồi lại tiếp tục đi. Khi đến đèo Hải Vân, bỗng đoàn xe dừng lại, rồi nghe lệnh phát ra từ loa: “Các anh em binh sĩ hãy cầm súng tiến lên phía trước và dân chúng hãy yên tâm chỗ ai nấy ngồi, không được xuống xe”. Trên xe, ai nấy đều lo ôm lấy con mình, người thì cầu xin chúa thương xót, kẻ thì niệm Nam Mô xen lẫn tiếng súng từ hai phía. VC ở trong núi bắn ra, lính của ta thì ở ngoài bắn vào, gần 1 giờ giao tranh, tiếng súng mới dứt hẳn. VC đã rút quân, ai nấy đều thở phào nhẹ nhõm và xe lại tiếp tục lăn bánh. Khi đến Đà Nẵng, trời đã nhá nhem tối, ai cũng vội vã tìm nhà người thân để về. Trong lúc gia đình tôi đang thu dọn lại hành lý để đón xe về nhà đi của tôi, thì có mấy anh thanh niên trạc tuổi chị tôi đến hỏi thăm và ngỏ ý mời cả nhà về nhà họ ở đỡ qua đêm, rồi mai hãy về nhà đi, vì nhà họ ở gần nơi chúng tôi vừa xuống xe. Mẹ đồng ý khi biết mấy anh đó là sinh viên và vì tất cả chúng tôi đều rất mệt mỏi, vậy là họ dành xách hết mấy cái túi du lịch đựng áo quần của chúng tôi, mang vào một căn nhà họ thuê để trọ học gần đó. Vì biết chúng tôi vừa mệt, vừa đói nên họ đã chạy nhanh đi mua rau cải và nấu mì gói cho cả nhà.

Tuy là con trai, nhưng họ rất ý tứ, họ dọn một phòng ở trên gác cho chúng tôi ngủ. Sau khi ăn xong, cả nhà lăn ra ngủ một giấc cho đến sáng, vì là con nít, nên chẳng ai lo nghĩ gì. Sáng ra vừa làm vệ sinh xong, đi xuống gác đã thấy bánh mì ốp la để ở trên bàn cho chúng tôi. Trong lúc ăn sáng, họ hỏi địa chỉ nhà đi và đi thuê xe cho chúng tôi về. Mẹ tôi không biết nói gì ngoài lời cảm ơn khi chia tay. Sau này mẹ và chị tôi cũng đến thăm ân nhân của mình, được vài lần thì họ chuyển nơi ở và đã mất liên lạc từ đó.

Sau 3 năm sống tạm gọi là yên ổn, gia đình tôi lại di tản một lần nữa: Trận chiến năm 1975. Lúc ấy, nhà tôi đang ở chung cư Thanh Bình, thời cuộc tháng 3 lúc bấy giờ lộn xộn lắm. Cả gia đình của bác tôi từ Huế chạy vô ở tạm nhà tôi, còn mẹ tôi thì thu xếp hành lý để đưa chúng tôi đi. Đã trải qua những ngày kinh hoàng của tết Mậu Thân, gia đình tôi đã tìm đủ cách rời Đà Nẵng. Đầu tiên, mẹ nhờ cậu Chuẩn Tướng Trần văn Cẩm, ở Quân Đoàn 2, là cậu em chú bác ruột với mẹ, cho máy bay trực thăng đón. Máy bay chưa kịp hạ cánh thì dân chúng đã kéo đến rất đông, khiến máy bay phải bay đi. Rồi cậu Trần văn Hân, ngày ấy là Thiếu tá ở Phú Quốc, cho tàu về Đà Nẵng rước, nhưng dân tràn xuống đông quá, không đón được. (Hai cậu sau đó định cư ở Mỹ. Cậu Cẩm vẫn còn sống, nhưng cậu Hân đã mất!) Tối ngày 26/03/1975, cậu Vinh em bà con chú bác với mẹ là đại úy pháo binh, cho xe đến đón cả 2 gia đình, cùng chung cư. Gia đình cậu có 7 người, 5 đứa em nhỏ tuổi hơn tôi. Cậu ấy sợ lối xóm phát hiện là chúng tôi di tản, nên nói dối là chở cả nhà đi ăn kem. Lúc bấy giờ, tất cả các tàu vừa đến bến Bạch Đằng là dân chúng tràn xuống làm cho tàu bị mắc cạn, không tài nào đi được, nên tài xế đã chở cả hai gia đình đến bãi tàu quân sự ở Tiên Sa để đón tàu từ Huế vô.

Đến 1 giờ sáng ngày 27/03/75 cả 2 nhà đều xuống xà lan để ra tàu lớn. Tôi không nhớ đó là chiến hạm số mấy nữa, chỉ biết là tàu ấy chở trên 1500 người, quá tải với mức bình thường. Mỗi người chỉ được ngồi bó gối một chỗ, ngày thì

nắng biển rất phỏng da, đêm thì lạnh run vì gió biển, bụng thì đói cồn cào vì không có cơm, may mà mẹ có đem theo mấy lon sữa bột SMA, và cậu thì đem theo được mấy can nước, nên chúng tôi được những muỗng sữa bột khô khốc, và hộp từng ngụm nước nhỏ để khỏi lã người vì đói. Khi tàu đến Sa Huỳnh thì có một chiếc tàu lạ đuổi theo, phát hiện đó là tàu của VC các anh em binh sĩ đều được lệnh giương cao súng về hướng địch để sẵn sàng chiến đấu; tất cả dân chúng trên tàu, ai nấy đều lo sợ, nhưng may quá, chiếc tàu nhỏ đó đã từ từ lùi xa, có lẽ vì tiếng loa ra lệnh cùng những khẩu đại bác được hướng về chúng. Tàu cứ bỏ từ từ, tất cả mọi người trên tàu bắt đầu xui, vì không chịu nổi cảnh đói khát, họ yêu cầu tàu mau cập bến, chứ tình trạng này sẽ có người chết. Thuyền trưởng đồng ý cho tàu cập bến Cam Ranh, sau ba ngày lênh đênh trên biển.

Tàu vừa cập bến, những đứa trẻ được các binh lính bế xuống, có đứa bị lã người, có đứa không đứng nổi, cứ nằm dài dưới cát, chẳng biết sạch, dơ gì nữa! Mấy người lính cầm từng chén mì gói đưa cho chúng tôi, đứa nào còn khỏe thì tự ăn, còn đứa nào không khỏe thì họ đút cho ăn. Gia đình tôi được anh rể đón về ở nhờ trong công ty của anh ấy ở Nha Trang, còn gia đình cậu tôi thì đến nhà một người quen. Mạnh ai nấy lo, ở đây được hai ngày thì nghe VC sắp đến, vậy là anh rể, cùng hai người bạn trai và gia đình tôi lại gói ghém hành lý đi tiếp. Tất cả lên xe Ladalat đi tản bằng đường bộ. Đoàn xe nối đuôi nhau, bỏ từ từ trên quốc lộ. Khi tới Bình Thuận, bị VC từ trong núi pháo kích, cả đoàn nhốn nháo mạnh ai nấy chạy và chẳng biết chạy đi đâu? Người nói chạy ra hướng biển để tìm ghe đánh cá vào Sài Gòn. Vừa chạy, vừa núp, chỉ thấy một đôi xương rỗng. Tôi và em gái không chạy được trên cát, đã té bò trên những cây xương rồng. mà không biết đau, cho đến khi nghe loa phát lệnh đã đuổi được VC. Tất cả mọi người lại tiếp tục lên đường. Nạn cướp bóc bắt đầu xảy ra, xăng rất khan hiếm, ai cầm can xăng mà không có lính bảo vệ là bị người khác chĩa súng lấy mất! Xe của gia đình tôi có hai người lính biệt động

quá giang, nên mới mua được xăng để đi tiếp. Ở thành phố Phan Thiết mấy tiệm vàng bị lính bắn bể kiếng và cướp bóc, tất cả thật hỗn loạn. Ở ngã ba đường đi Đà Lạt, mấy xe chở rau củ tuôn hết xuống đường cho nhẹ xe, mạnh ai người đó lượm nào là bắp cải, su su, cà rốt, ai cũng thi nhau nhặt vì lúc đó có tiền cũng không biết mua ở đâu. Mấy người dân tộc ở cao nguyên đi bộ từng đoàn, lưng đeo gùi, tay đeo vòng, họ dừng lại và gỡ bỏ những thứ đeo trên người, có lẽ vì đi bộ xa quá, nên họ cảm thấy nặng, dù chỉ là những vật rất nhỏ.

Đoàn người và xe đã vào đến tỉnh Bình Tuy. Lúc ấy, tỉnh trưởng có lệnh: Không cho xe và bất cứ ai cầm vũ khí được vào thành phố. Ngay cổng vào tỉnh này, xe và súng chất như một bãi phế liệu. Chúng tôi ở trại tị nạn của Bình Tuy được hai ngày, thì nghe tin VC sắp tới, vội kiểm ghe đánh cá để đi tiếp, lúc ấy xe đã bỏ ngoài tỉnh rồi. Bạn của anh rể tôi đã mượn được ghe về Long Hải, chỉ hai tiếng đồng hồ ngồi trên ghe mà ai cũng muốn xui vì say sóng và quá đói nhức đầu bởi tiếng máy của ghe quá lớn. Ngay tại bờ biển, các Masuer đã diu chúng tôi vào bờ và cho mỗi người một lát bánh mì ăn với một cục đường tán có màu nâu. Mẹ và chúng tôi cứ ngồi bệt trên cát và ới mưa cho đến khi trong ruột không còn một chút gì mới thôi. Trong lúc đó, anh rể và hai anh bạn đi mượn khách sạn để ở. Người nằm la liệt xung quanh khách sạn, phóng uế bừa bãi này, vì không có tiền thuê phòng. Trong khách sạn thì không có nước, ở đâu cũng dơ bẩn, đến tối mới bơm được một ít nước. Hơn một ngày sau, gia đình thuê xe về nhà cậu tôi ở Sài Gòn.

Khoảng ngày 23/04/75 cả nhà đi Vũng Tàu, vì anh rể có hẹn với tàu của ai đó, sẽ đưa cả gia đình tôi ra nước ngoài. Sáng 30/04/75, nhà tôi ra Bãi Dâu, nhưng bị lính chặn lại không cho vào, vì cấp trên đang họp. Sáng hôm ấy, trời mưa rất lớn, tiếng sấm lẫn với tiếng súng của VC ở trong núi bắn ra, nên tàu không thể cập bến. Anh ba tôi bơi ra tàu, nhưng tàu càng lúc càng xa bờ, nên anh phải quay lại.

Tại Trường Thiếu Sinh Quân các học sinh không chịu buông súng, dù Tổng Thống Dương văn Minh lên đài phát thanh kêu gọi đầu hàng; đối diện trường này có khách sạn Mai Anh, khi ấy đã bị VC chiếm, nên hai bên bắn nhau dữ dội. Nhà tôi lên xe về nhà vì không đi được, bộ đội đứng đầy đường. Mẹ tôi thở dài và trao cho mỗi đứa con gần chục viên thuốc ký ninh, thuốc sốt rét mạnh nhất thời ấy, có thể gây tử vong, nếu uống quá liều. Hai người bạn của anh rể ra sức ngăn cản, và vứt hết thuốc, nên đến giờ này, tôi mới còn ở trần gian, để viết lại câu chuyện này.

Còn nhiều và nhiều nỗi khổ nữa, mà tôi không làm sao kể hết được, và cũng vì tôi muốn cho chúng vào lãng quên, để lòng tôi không thù hận và thanh thản!

Sài Gòn 9-2012
Nguyễn T. Anh

Palm Deira (hình trên mạng internet)

CÂU CHUYỆN CỦA 40 NĂM .

Bây giờ , có thể nói , không ai xa lạ với từ " Dubai "

Dubai với toà tháp cao nhất thế giới ...với đảo Cây Cọ nhân tạo ...với Jumeirah , khách sạn 7 sao , nơi mà trung bình mỗi vị khách nhận được sự phục vụ của khoảng 8 nhân viên ...

Tháp Khalifa 828m

Dubai là đẳng cấp mua sắm mới ...là thiên đường nghỉ dưỡng của những tên tuổi hàng đầu thế giới

Tạp chí New York Times miêu tả Dubai là " loại thành phố mà bạn có thể gặp Michael Jordan tại quán bar Boudha hoặc bất ngờ thấy Naomi Campbell tổ chức tiệc sinh nhật "

40 năm trước , Dubai là vùng sa mạc bên bờ vịnh Ba Tư ...

Dubai ngày ấy là cát ...và cát với những người dân chủ yếu sinh sống bằng nghề đánh bắt cá và lặn mò ngọc trai .

Dubai là 1 thành phố đồng thời cũng là 1 trong 7 tiểu vương quốc của Tiểu vương quốc Ả -rập . Diện tích chỉ hơn 4000km² , gấp đôi diện tích Saigon .

Dubai cũng bắt gặp cơ hội giàu lên với phát hiện có dầu lửa năm 1960 nhưng trữ lượng dầu chỉ rất nhỏ và giờ đây bằng không .

Có thể nói Hoàng thân **Mohammed bin Rashid al Maktoum** , quốc vương Dubai hiện nay là người đã góp phần thổi hồn cho Dubai vươn mình thành " điểm sáng trên bản đồ thế giới "

Chỉ nói về dự án đảo Cây Cọ , khi ông còn là thủ tướng , đây là một dự án không tưởng mà cả thế giới phải ngưỡng mộ ...Một thân cò bắt đầu từ đất liền vươn ra biển với 17 nhánh cò

trong 1 tán cò rộng là đường đi chân sóng ...

Từ 1 khoảng bờ biển nghèo nàn của vịnh Ba Tư , cái " vùng vịnh " để lại bao ký ức thương đau cho biết bao cựu binh với dấu chấm khốc liệt trong trang sử thế giới : chiến tranh vùng vịnh , Dubai với cái TÂM tràn ngập tình yêu quê hương , tràn ngập khát vọng cho đất nước và một TÂM nhìn kỳ vĩ của vị thủ tướng , Dubai đã có thêm hàng ngàn km bờ biển với nghìn nghìn resort, nơi mà cư dân có thể tắm biển , tận hưởng gió mát , cát trắng , biển xanh ngay trước cửa nhà mình ,

Điều làm cho trái tim thế giới thổn thức và thiên nhiên mỉm cười với Dubai là sự trân trọng " người mẹ trái đất " của Dubai ...Họ đã không xây dựng đảo Cây Cọ (Palm Deira) bằng cách giẫm lên rặng san hô tuyệt vời của vịnh ...Họ đã nâng niu , tìm cách đưa được từng tảng san hô ấy đến nơi khác bình yên để san hô vẫn sống .Họ đã " dọn mặt bằng xây dựng " bằng cách ổn định cuộc sống cho cư dân nơi họ xây dựng . Công trình di dời san hô khổng lồ tốn kém , công sức như một cách " bồi thường thỏa đáng " cho cư dân nơi họ sẽ xây dựng ...Và quần đảo nhân tạo Palm

Deira đã ra đời trên cái nền tình yêu thiên nhiên và tình yêu Dubai ấy .

17 nhánh cọ và tán lá cọ liến lạc bảo vệ 17 nhánh cọ ấy thoát đầu là 1 vòng cung khép kín ...nhưng rồi Dubai lại nhận ra cái ích kỷ ngăn chia 17 nhánh cọ với biển thiên nhiên bằng vành đai chắn sóng khép kín đã làm nước bên trong ô nhiễm , 1 lần nữa Dubai lại trân trọng Bà mẹ thiên nhiên ...Giờ đây vành đai chắn sóng gồm 3 đoạn và con đường xe chạy trên vành đai ấy có 4 đoạn hầm chui qua biển , phục tùng Nữ hoàng trái đất .

Dubai không chỉ có thể ..

Nhìn xuống từ tầng 142 của tháp Khalifa

Trong chặng đường 40 năm , Dubai cũng từng khổ khi nằm trong bộ máy kinh tế thế giới với những khủng hoảng ở thập niên 80. Tưởng kế hoạch làm cho Dubai trở nên 1 điểm sáng trên bản đồ thế giới chỉ là giấc mộng Nam khathì hàng xóm đồng thời là người anh cả của Tiểu vương quốc Ả rập là Abu Dhabi đã đưa tay giúp đỡ láng giềng bằng một thanh khoản 10 tỷ dollars cho các công trình xây dựng đang dang dở ...Chính vì vậy , thoát đầu toà tháp cao nhất thế giới mang tên tháp Dubai đã đổi tên như hiện nay : tháp Khalifa , tên tổng thống Abu Dhabi . Con đường đẹp nhất , rộng nhất của

Dubai cũng mang tên Đại lộ Sheikh Zayed tên của nguyên tổng thống Abu Dhabi , người sáng lập Tiểu vương quốc Ả rập , nhân vật được chôn cất trong ngôi đền hiện đại , tráng lệ nhất thế giới Sheikh Zayed Grand Mosque .

Câu chuyện láng giềng lại tuyệt vời thêm vì Abu Dhabi khổng lồ về diện tích (hơn 67.000km²) và của cải (là 1 trong những nơi giàu có nhất trên thế giới tính trên tổng thu nhập đầu người) đã không chèn ép láng giềng bé nhỏ của mình khi đưa tay giúp đỡ , Abu Dhabi cũng có 1 đại lộ mang tên vị thủ tướng , giờ đây là quốc vương Dubai.

Ngày nhỏ , tôi từng đắm đuối với Nghìn lẻ một đêm của Ba Tư

Hôm nay , tôi lại đắm đuối cùng câu chuyện 40 năm của Dubai, một câu chuyện thần tiên trong cuộc sống hôm nay .

Tôi đang trên chuyến monorail từ ga Gateway trên đất liền đến ga cuối cùng là đỉnh của nhánh cọ ở giữa với công trình Atlantic , một khu phức hợp gồm trung tâm mua sắm , khách sạn 5 sao , trung tâm vui chơi , giải trí ..mà không ai đến Dubai lại không ghé đến ...Nép mình bên cánh cửa kính trong suốt của monorail , bằng cái Ipad cùi bắp , tôi thu lại những pos hình đẹp để ngắt ngày của từng nhánh cọ, của Dubai mà con tim nghe như đang vận vẹo rên lên nỗi ganh tị , sự khâm phục lẫn xót xa ...Đất nước tôi được Mẹ thiên nhiên ưu đãi hơn 3000 km bờ biển trong xanh ...và đứa con khó nghèo Dubai chỉ nắm được trong tay chút xíu bờ vịnh Ba Tư ...chia sẻ cái bờ vịnh ấy với mấy anh láng giềng khổng lồ ... và phải chăng " cái khó ló cái khôn " khi họ đã mang lại cho Dubai nghìn nghìn km bờ biển bằng công trình Palm Deira này ...Hay tại Tình yêu ... tại cái TÂM dành cho đất nước mình của Hoàng thân Mohammed , vị thủ tướng có TÂM nhìn của một lãnh đạo đã nhìn ra được một Dubai hàng

trăm năm sau nên đã ra quyết định : Cao nhất - To nhất - Đẹp nhất cho mọi công trình của Dubai. Một quyết định đúng đắn mà không khi nào phải họp bàn , xét lại ..rằng ta đã làm gì cái gia tài đẹp để Mẹ thiên nhiên trao ban ??? Có thể nói Dubai đã lột xác dần theo tầm nhìn của vị lãnh đạo tài năng này .

Tôi đang ngậm ngùi cho con số 40 năm ...

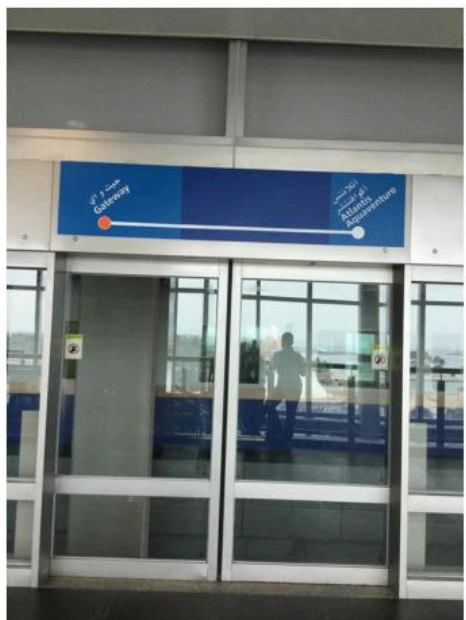
Tượng sáp trong Dubai Museum , tái hiện cuộc sống xưa của người Dubai

Tôi đang ngỡ ngàng với hình ảnh những con người đen đầu , khố khó lưới cá bên bờ vịnh Ba Tư năm xưa ...họ đi lưới cá và trở về căn lều giữa đảo cát mênh mông ...Họ có thể là người Dubai...Họ có thể là một người nhập cư cũng nghèo và nghèo hơn cái nghèo của Dubai nên đến đây kiếm sốngHọ là những người nhập cư, kiếm sống trên mảnh đất Dubai ...nhưng khi được hỏi " có muốn trở thành công dân Dubai tương lai không ? " , họ đã lắc đầu từ chối vì chung quanh chỉ là cát nóng rẫy ...cái tương lai chắc cũng chỉ mịt mờ như những cơn bão cát đi ngang qua đây ...Họ đã nhắm khi lắc đầu từ chối ...Họ đã không có cái tâm nhìn vượt qua những cơn bão cát như tấm

nhìn của **Mohammed bin Rashid al Maktoum** , thủ tướng Dubai ngày ấy , quốc vương Dubai hôm nay , người đã hỏi họ câu hỏi ấy khi quyết định xây dựng lại một Dubai bằng tình yêu Dubai, một tình yêu thể hiện bằng hành động , không phải một tình yêu " chém gió" bằng lời hô hào rỗng tuếch .

Khu Atlantis nhìn từ cửa bên monorail

Ga Gateway đường tàu theo thân cò thẳng đến Atlantis

Ngày nay Dubai cung cấp một cuộc sống miễn phí cho mọi người dân của

mình ...từ ăn , ở , thuốc men ...Người dân Dubai được nuôi ăn học, được săn sóc khi đau bệnh , được chăm nom khi tuổi già đã đến mà không cần trả một chi phí tiền bạc nào Phải chăng họ đang được lại trở thành những Adam , Eva nơi vườn Eden năm xưa ???

Ừ , tôi ghen tị vì những người dân Dubai thực sự đang sống trên thiên đàng ...vì họ có một người lãnh đạo yêu họHọ là những người dân Dubai mà tôi, mà bạn , mà một David Berkham giàu có , một Michael Jordan nổi tiếng cũng không bao giờ được trở thành ...David Berkham hay bất kỳ người nổi tiếng nào có thể mua nhà , có thể trở thành cư dân của Dubai, tận hưởng mọi tiện nghi Dubai mang đến , tận hưởng cuộc sống thiên đường nơi Dubai , kể cả trượt tuyết trong sa mạc (Dubai có sân trượt tuyết hiện đại) nhưng với một chi phí ngất ngưỡng , một cái giá công lưng cày nơi địa ngục trần gian chứ không bao giờ được trở thành một công dân Dubai.

Những người nhập cư đã từ chối cơ hội trở thành công dân Dubai , ngày nay con cháu họ có thể vẫn đang sống ...đang hít thở ...đang tận hưởng một Dubai nhưng vẫn mãi là một cư dân " ăn bánh trả tiền " của Dubai, không bao giờ còn có cơ hội trở thành công dân Dubai nữa ...Hắn cũng đang có những tiếng thở dài nuối tiếc ...những tiếng thở dài trách móc thể hệ đi trước trong tận cùng trái tim họ ...

Tôi cũng đang có những tiếng thở dài trong tận cùng sâu thẳm lòng mình với con số 40 năm trôi qua xuống dài đằng nhà manh ...40 năm trước , thế hệ chúng tôi vẫn đang mơ thành Bốn lưà ...thành Dzũng Dakao...mơ thành người Quang Trung40 năm sau , liệu có mơ thành ...người Dubai, người dân của một đất nước được lãnh đạo yêu thương chăm chút , một lãnh đạo có TÂM và có TÂM ... Giấc mơ ấy có vĩnh viễn không trở thành sự thật ???

40 năm ...

nên mơ gì ????

giấc mơ của một người con đất Việt ở lại nơi này ôm ấp tiếng quê hương

40 năm

nhìn qua xứ người

biển xanh sóng xô

sao biển Mẹ dày vò chau mặt

cá tôm phơi mình

cái chết bất minh

Chỉ thờ dài cho câu chuyện 40 năm sao

kimthanh 73

Các nhánh cò vẫn đang xây dựng. Người ta nói 3/4 số cần cầu trên thế giới hiện đang ở Dubai .

DẤU YÊU XƯA...

Tiếng cô tiếp viên hàng không vang lên báo hiệu máy bay sắp sửa đáp xuống phi trường Tân Sơn Nhất làm lòng Thụy Vân bỗng đứng trở nên thật hồi hộp. Nhưng làm sao không hồi hộp cho được... Đã ba mươi mấy năm, hôm nay lần đầu tiên quay lại Saigon. Chừng ấy năm sau một biến cố lịch sử kinh hoàng, với biết bao thay đổi. Thụy Vân không biết mình sẽ được đón tiếp thế nào đây. Gần hai năm qua, nhờ tấm lòng của một số anh chị em trường cũ mở trang web tìm bạn xưa, Thụy Vân mới có cơ hội nhắn tin tìm bạn... Những ngày đầu sau khi gửi tin, lòng nôn nao mong ngóng... cho đến khi nhận được ào ạt emails từ Hoài Anh, Mai Chi, Kim Khánh, Thế Luân, Hoàng Hiệp... với biết bao lời lẽ, tình cảm thân thương, quen thuộc hết như thuở nào. Thụy Vân đã khóc đã cười không biết bao nhiêu lần... Sau đó là chat trên internet, gọi điện thoại... Cuối cùng, Thụy Vân đã quyết định về Việt Nam sau bao đắn đo, suy nghĩ và sắp xếp... Ừ, ít nhất một lần để gặp lại bạn bè, để sống lại một thời vàng son hạnh phúc... và cũng là để tìm lại một câu trả lời, câu trả lời luôn ám ảnh trĩu nặng tâm tư...

Hành khách lục tục đứng lên lấy hành lý, sắp xếp chuẩn bị rời máy bay. Thụy Vân vẫn ngồi yên bất động, một phần vì bản thân không muốn chen lấn, vội vã, một phần vì vẫn có chút gì đó bồn chồn, hơi bối rối và hồi hộp. Đến khi những vị hành khách cuối cùng bắt đầu rời khỏi máy bay, Vân quay nhìn qua hai mẹ con người ngồi bên cạnh, một người mẹ trẻ rất xinh xắn, chậm rãi đứng dậy mỉm cười với cô ấy:

- Cảm ơn em, nhờ tiếng ru con của em mà chị ... ngủ được một giấc ngon lành...

Người mẹ trẻ vừa bối rối, vừa hạnh phúc nhòa miệng cười:

- Con xin lỗi nếu đã làm phiền cô, con ru nó vì con muốn con của con hồng quên “tiếng mình”...

Câu trả lời bằng một giọng miền Tây chất phác, một chút ngọng nghịu quê quê làm Thụy Vân thêm phần sùng sốt:

- Ôi, em giỏi quá! Ước gì người Việt Nam nào sống trên đất Mỹ cũng nghĩ được như em.

Người mẹ trẻ chớp ánh mắt:

- Cô ơi, chắc cô lộn rồi, con đâu phải ở Mỹ về, con lấy chồng người Đài Loan, ở bên được 3 năm rồi, năm ngoái sinh được thằng con trai nên bữa nay chồng cho về thăm nhà. Con tính kỳ này sẽ gởi thằng nhỏ lại cho má con rồi trở qua đi làm kiếm tiền tiếp. Cô biết hôn, ông chồng con... năm nay 74 tuổi rồi, nghỉ hưu đầu làm gì ra tiền đâu cô. Ông nói vợ ông chết 30 năm rồi, một mình ông nuôi con tới lớn, cưới vợ gả chồng xong hết rồi nhưng hồi nghe tin ông tính qua Việt Nam cưới vợ đám con ông đòi bán nhà chia tiền, phần ông được bao nhiêu ông đem về Việt Nam lo cưới con hết rồi. Bây giờ con còn trẻ, khỏe thì phải đi kiếm tiền lo cho ông trở lại... Mà con cũng muốn đi làm kiếm tiền cô ơi, để còn gởi về nhà nữa, Gởi thằng nhóc lại cũng là cái cơ để con gởi tiền hàng tháng cho má con...

Giọng cô gái thiết tha, ngây ngô tự hào cuộc đời mình may mắn... Bỗng đứng sững mũi cay cay, Thụy Vân choàng tay qua vai cô bé (vâng, phải gọi là cô bé mới đúng vì trên khuôn mặt vẫn chất đầy vẻ hồn nhiên ngây thơ)

- Em bao nhiêu tuổi?

- Dạ, con 21. Hồi con lấy ông phải chờ 3

tháng để con đủ 18 mới làm giấy được đó cô... (cười khúc khích) ông có thằng cháu nội... lớn hơn con 1 tuổi, nó nhất định hồng chịu gọi con bằng “bà nội” (lại cười thật hồn nhiên xen lẫn thích thú)...

Một tiếng thờ dài không thể kìm nén dù biết không nên... Vân nghe những tin tức như thế này rất nhiều rồi nhưng đây là lần đầu tiên được tận tai, tận mắt chứng kiến. Nỗi xót xa sao cứ len lén quỵn lấy tâm hồn. Vân với tay lấy hành lý, ngoài túi xách đeo trên vai chỉ thêm 1 vali nhỏ... Bao giờ cũng vậy, mỗi khi đi đâu dù xa hay gần, thời gian dài hay ngắn Vân cũng chỉ mang theo một chiếc vali nhỏ, thiếu gì thì mua tại địa phương, không muốn tự làm khổ mình khuôn vác. Vân tự nguyện giúp cô mẹ trẻ xách chiếc túi xách căng phồng nhưng không nặng lắm. Cô bé cảm ơn rồi rít, vừa đi vừa liếng thoảng:

- Con cảm ơn cô nha, cô biết không, trong đó là mấy đồ bóng cá, nắm khô, cá khô... con đem về cho má đó. Con lên mua rồi dấu ở nhà nhỏ bạn con cả năm nay rồi nên chồng con ông đâu có biết! Mấy cái này bên bên rẻ nhưng bên mình mắc lắm cô ơi, mà sợ độc hại nữa. Con nhớ từ đó tới giờ chỉ có bữa đám cưới con là nhà được ăn thôi, giờ con đem về má ăn cho đã... Con còn 2 thùng bự “tổ bà đến” gởi máy bay nữa, kỳ này cho hết bà con chòm xóm ăn... một nghỉ luôn cô...

Thụy Vân thắc mắc:

- Sao chỉ nghe em nhắc đến má vậy? Bà em đâu?

- Bà con mất, bỏ má con con từ lâu rồi cô, tại nhà con nghèo quá, ở tuổi ngoài ruộng, ông đi nhậu về bị lọt mương chết từ hồi con mới 4 tuổi. Má con lấy tiếp ông dưỡng, ông cũng nhậu xin đánh má hoài.

Ông còn “nuôi” để nữa, má con làm bao nhiêu tiền cũng bị ông lột hết. Có lần hết tiền trả nợ ông bị người ta đánh tới liệt giường, nằm một chỗ luôn rồi mới hết quây. Hồi đó con lấy chồng Đài Loan cũng là để có tiền cho má con trả tụi vay nóng đó cô... Ông bị vậy cũng tội nhưng má con nói chẳng thà ông vậy, nằm một chỗ má con hầu hạ còn hơn ông quây hoài, má con trả nợ sao thấu...

Câu chuyện không vui, qua giọng kể thần nhiên của cô gái dường như vừa thêm chút gia vị chua, cay và đắng... Chỉ một khúc đường ngắn từ máy bay vào trong khu làm thủ tục mà Thụy Vân biết được cả một phần đời con người... Kể cũng lạ! Sao ngay tại đất nước mình mà mỗi con người đều phải nghĩ cách tìm sự sống ở một đất nước khác??? Giọng cô bé thì thảo cắt ngang dòng suy nghĩ của Vân:

- Cô ơi, cô có định cho tiền... mấy ông không vậy?

- Cho tiền... ai?

- Thì mấy ông hải quan đó cô, con nghe người ta nói mình mà không cho mấy “đó” là bị mấy ông ghét, bắt đứng hoài rồi kiểm chuyện với mình nữa...

- Không, chị không biết chuyện này nhưng chị cũng sẽ không cho đâu. Họ làm nhiệm vụ và có nhận tiền lương rồi...

- Ủa, đúng rồi cô ha! Nghe kỳ quá! Mình đi làm kiếm tiền cực thấy mỏi sao phải cho mấy ông? Mấy ông lụm tiền mình rồi về xây nhà lầu, mua xe hơi... còn mình vẫn đói hoài...

- Nếu em thấy chuyện đúng thì cứ làm, ai cũng nghĩ vậy mới đẹp bỏ được những sai trái đó chứ.

Cô bé ngay lập tức mở passport rút tờ \$5 bỏ trở lại vào túi.

- Đúng rồi, tiền này con đưa má đem vào chùa có phước hơn...

Đến phiên mình (cũng hơi lạ khi cô có em bé mà sao không ai đưa vào hàng ưu tiên? Cũng may cậu bé xinh như thiên thần vẫn say ngủ trong chiếc địu trước ngực mẹ), cô bé nhận túi xách từ tay Thụy Vân, chào rồi rít:

- Con chào cô, cảm ơn cô nha, cô dễ thương lắm. Con thấy cô đẹp hơn... má con nhiều, chút nữa ra gặp má con sẽ kể cho má nghe về cô...

Thụy Vân phì cười trước sự rối rít, liếng thoảng của cô mẹ trẻ mà chợt nhớ ra mình cũng chưa kịp hỏi tên cô bé... Không biết có đúng như lời cô bé nói về chuyện “bỏ tiền vào passport” hay không nhưng quả thật, cô bé bị giữ cũng hơi lâu... Tuy nhiên, cô ấy vẫn thần nhiên chờ đợi, còn quay về phía Thụy Vân nháy nháy mắt, cười như muốn nói “cô thấy con nói đúng chưa”... Cuộc gặp gỡ nhẹ nhàng đã làm Thụy Vân quên hẳn sự hồi hộp, bốn chốn lúc đầu... Lúc cô bé cầm quyền passport lên vẫy vẫy rồi rời khỏi cũng là lúc Thụy Vân bước đến quầy thủ tục. Cậu hải quan trẻ măng nhưng giọng nói rất già dặn:

- Chào chị, chị ở đâu về thế?

Thụy Vân cũng gật đầu:

- Dạ, chào anh, tôi ở Mỹ về.

- Chị về thăm quê hương hay có việc gì không?

- Tôi về thăm lại bạn bè cũ mới liên lạc lại được, còn rồi có thêm việc gì không thì chưa biết anh ạ.

- Chị định về bao lâu?

- Chắc khoảng 2 tuần.

- Chị đi cùng ai?

- Không có ai, tôi đi một mình.

- Chị định ở đâu?

- Tôi đã *book* khách sạn ở quận Nhất.

- Chị sẽ gặp những ai?

Sự kiên nhẫn bắt đầu giảm dần:

- Thưa anh, đây là một câu hỏi thật khó trả lời. Tôi đã nói về thăm bạn cũ mới liên lạc lại được thì làm sao tôi biết được sẽ gặp và không gặp những ai...

Anh chàng hải quan cũng hơi đổi giọng:

- Chị đi Mỹ bao lâu rồi?

- Từ 1975.

- Ô, vậy là chị không biết nhiều quy định mới của đất nước. tất cả những điều chúng tôi làm chỉ là để bảo vệ an ninh tổ quốc.

- Dạ vâng thưa anh, vậy theo anh tôi phải nói gì để chứng minh tôi không có hại cho an ninh tổ quốc?

Sự lên giọng của Thụy Vân có lẽ đã làm anh chàng hải quan non trẻ hơi chột dạ, anh ta dịu giọng xuống một chút:

- Dạ không, ấy là em chỉ nói chung thể thôi, chứ kiểu bào là khúc ruột ngàn dặm mà chị, lúc nào chúng em cũng mở rộng cửa đón các anh chị...

- Vậy thì một phần khúc ruột đang mệt lắm rồi anh ạ, anh có thể làm nhanh hơn

một chút không?

- Dạ vâng, xong ngay đây, chào mừng chị về thăm quê hương...

Vừa nói anh ta vừa đóng dấu vào passport và trao cho Vân, thở phào nhẹ nhõm Thụy Vân cầm lấy, bước ra sau khi gạt đầu nhẹ với anh ta, câu cảm ơn ở cửa miệng hàng ngày, nói cả trăm lần như một phản xạ mà sao lúc này không thể thốt ra. Chán nản..., vâng, chỉ thấy chán nản,

Thụy Vân bước xuống chiếc cầu thang cuốn. Không có hành lý gói theo máy bay nên cứ thản nhiên lững thững bước thẳng ra cửa, cảm giác nôn nao pha chút hồi hộp lại ủa về làm bước chân hơi khựng lại một chút... Tự cười mình, Thụy Vân lại bước tiếp...

- Này, chị gì ơi, chưa cho hành lý lên bằng chiếu mà đi đâu thế?

Một giọng nói khá... chua lại cắt ngang giọng tư tưởng, Vân giật mình khựng lại mới nhận ra quả là mình đã quên, không để ý vẫn còn một khâu thủ tục, có lẽ vì Vân là người đầu tiên trong chuyến bay ra ngoài nên không để ý. Đặt chiếc vali nhỏ cùng túi xách lên bằng chuyển, cô hỏi quan chanh chưa lúc này nhỏ giọng hơn:

- Chị có gì cần khai báo không?

- Tôi chỉ mang theo vài bộ quần áo và ít vật dụng cá nhân, cô thấy có gì cần khai báo thì bảo tôi.

Giọng nói lập tức chuyển tông cao hơn:

- Chị này buồn cười nhì, hành lý của chị có gì cần khai báo hay không thì chị phải biết chứ, chị cho xem hộ chiếu...

Lại càng chán nản, trong biết bao quốc gia Thụy Vân đã đi du lịch vòng quanh trong suốt 30 năm, hình như chưa nơi nào bị hạch sách như lần “về quê mẹ” này... Không buồn nói thêm lời nào, Vân lặng lẽ đưa passport cho cô ta... Thật lạ, cô ta chẳng hề mở ra, chỉ giơ lên một chút rồi trả lại Vân, giọng nhỏ hần:

- Chị, em thấy chị có ba chai nước hoa phải không? Chị có thể “nhượng” lại cho em một chai không?

Như người bị một cú knockout choáng váng, Thụy Vân không biết phải nói gì lúc này... Nhìn trân trân vào cô nữ cán bộ hải quan đầy trơ trẽn... Hình như cái nhìn đó cũng làm cô ta thấy ngượng nên vội xua tay:

- Thôi, đùa tí thôi, cái nhà bác này

ng nghiêm túc quá, chả biết đùa gì cả... Thôi, chúc bác một chuyến về thăm quê hương vui vẻ nhé.

Đeo vội chiếc túi xách, Thụy Vân nâng chiếc vali lên rào bước thật nhanh ra cửa như sợ căn bệnh truyền nhiễm thấm vào người... Việt Nam tôi bây giờ... vậy sao...???

----- oOo -----

Tâm trạng chán nản đã làm giảm phần nào sự hứng thú, nhưng cũng giúp quên bớt sự hồi hộp. Kéo chiếc vali ra tới cửa, hơi nóng bên ngoài ập vào làm Thụy Vân bất giác thấy ngộp hơi. Đứng lóng ngóng trước một rừng người đang chen chúc tìm kiếm, vẫy gọi người thân... Cảm giác hơi sợ hãi lại xuất hiện... Bất thình lình Vân nghe tiếng gọi:

- Vân xí xọn!

Chao ôi, không biết bao lâu rồi mới lại được nghe tới mỹ danh này, cái tên được các bạn “âu yếm” đặt cho từ lớp 9, Thụy Vân mừng hóm giảo dác ngó tìm... Chu choa, một nhóm “các cụ” ào ào chạy tới, Vân cũng thoăn thoắt bước ra... Gặp nhau rồi, gặp lại thật rồi... Không biết phải diễn tả cảm xúc như thế nào cho đúng trong lúc này... Thụy Vân cứ tưởng mình sẽ ngập ngừng, ngượng nghịu, ngại ngùng... đôi chút, nhưng... không hề... Những cái ôm thật chặt, tay nắm tay rồi rít, quả thật là mừng mừng tủi tủi. Thụy Vân bắt đầu điểm danh từng người:

- Đây là Hoài Anh phải không?

- A, nhỏ này giỏi, sao mày nhận ra tao?

- Nhờ cái tật lạnh chanh của bà, nói không chứa thờ...

Cả bọn phá lên cười. Hoài Anh hỏi tiếp:

- Còn mấy đứa này, mày nhận ra không?

Thụy Vân chậm rãi nhìn một vòng... ngập ngừng...

- Ô, ... Mai Chi nè, còn bà này là Kim Khánh đúng hôn?

- Giỏi dữ ta! Sao mày hay vậy?

- Thì ... cái mụn ruồi của nhỏ Mai Chi đầu bán cho ai được. Còn cái miệng cười của nhỏ Kim Khánh là “hàng hiếm” mà...

Cả đám lại nhao nhao khen Vân, bỗng một giọng nói trầm ấm, quen quen vang lên ngay sau lưng:

- Thụy Vân cũng đầu thay đổi gì mấy, nhìn thấy là nhận ra ngay mà...

Thụy Vân quay người lại, một khuôn mặt khá lạ xuất hiện, một người đàn ông dong dong cao, khuôn mặt gầy gò, đầu bạc gần hết đang nhìn Vân cười thật tươi... Biết chắc là một trong những người bạn nhưng Vân lục lọi mãi trong trí nhớ vẫn không ra một cái tên nào cảm thấy phù hợp... cả khuôn mặt vẫn như một thách đố với những đường nét hoàn toàn lạ, chỉ riêng ánh mắt hấp hay sau đôi kính trắng là có nét quen thuộc ngỡ ngợ... Cả đám bạn ghẹo Vân:

- Ê, giờ đoán thử coi ai đây???

Vân ngập ngừng:

- Nghe giọng thấy rất quen, nhưng... xin lỗi, chưa nhớ ra được...

Hoài Anh láu táu:

- Trời, sao mày nở ác vậy Vân, kiểu này có người đêm nay về khóc ướt gối kia...

Vừa nghe tới đây trí nhớ Vân bật sáng:

- Nhớ rồi, Thế Luân phải không?

- Ha ha, tao biết ngay mà, chỉ cần nhắc tới đó là nhỏ xí xọn này nhớ liền hà...

Cả đám lại phá lên cười trong khi Thế Luân đỏ mặt ngượng nghịu... Chả là ngày xưa Luân có cảm tình đặc biệt với Vân, có lần lên viết thư ... làm quen, tặng quà nữa, nhưng bị Vân trả lại (giờ nghĩ lại mới thấy đúng là trẻ con nông nổi...) Hôm sau chàng tâm sự với thằng bạn thân “đêm về buồn khóc ướt cả gối”, chả hiểu thằng bạn thân muốn chơi xỏ hay thật thà muốn tác hợp nên lại đi gặp, “tâm sự” với nhỏ Hoài Anh... Thế là, ngay lập tức tin đồn lan ra... một nửa lớp... rồi thì hầu như “ai cũng hiểu chỉ một người không hiểu” là Thế Luân... Còn đến hôm nay ... tại sao Thế Luân biết thì... chịu! Thụy Vân tùm tùm cười:

- Có lẽ tại cặp kính dày quá nên che mất ánh mắt chứ nếu không...

Thế Luân cười hiền:

- Ủ, Vân có tài nhận ra người quen bằng ánh mắt, tia nhìn mà...

- Ông biết hả?

Luân lại cười hiền (vẫn luôn hiền như vậy):

- Biết chứ, chuyện gì về Vân mà Luân chả nhớ!!!

Cả bọn lại được dịp phá lên cười. Hoài Anh, Mai Chi và Kim Khánh lại dồn dập tấn công:

- Chết ông này rồi, hôm nay có tật đeo miêng...

- Ui chu chóa, lại sắp “cả một trời thơ không đổ đầy - đôi mắt to, tròn, long lanh ấy”... rồi hả?

- Tui về méc bà Lan bây giờ... Mà đừng có bị mũi lòng nghe Vân, giờ ổng một vợ bốn con rồi đó.

Thụy Vân gỡ ngượng cho Thế Luân:

- Mấy bà lộn xộn này, già rồi mà vẫn chúng nào tạt này...

- Già hồi nào mà già! Mà muốn nhận già kệ mày, còn tui tao chỉ là những đứa trẻ... sống lâu thôi!

- Đúng rồi, những đứa trẻ sống lâu bây giờ thích chơi trò... ông nội, bà ngoại...

Câu nói của Mai Chi và Hoài Anh làm cả bọn phì cười... Những ngáp ngừng trong trí tưởng tượng không hề có cơ hội xuất hiện dù chỉ một giây. Cả bọn vẫn hết như xưa, gặp nhau là đùa giỡn “tối bến”. Ôi, nếu biết thế này chắc Thụy Vân đã không hề ngần ngại, đã về Việt Nam từ năm ngoái... Kim Khánh lên tiếng:

- Thôi, ra xe đi các bà lão... trẻ em, định đứng đây tới khi nào, nóng quá chừng...

Nghe Kim Khánh nhắc Thụy Vân mới chợt nhận ra đúng là Saigon nóng thật! Hay tại hơn ba mươi năm sống xa xứ đã làm Vân quên mất không khí Saigon... Nhưng Saigon của Vân ngày đó tuyệt vời lắm, không biết bây giờ có còn như xưa? Có còn là “Saigon của Vân” vì bao giờ Saigon cũng là nơi “đất lành” để hàng triệu con chim từ khắp nơi đậu về... Hoài Anh lại láu táu:

- Ủa, mà hành lý của mày... có nhiều đây thôi hả Vân?

- Ừ, già rồi, xách vậy cho nhẹ nhàng, thiếu gì lại mua. Bây giờ hàng hóa đi đâu chả có

- Đúng rồi, nhỏ này thông minh!

Mai Chi dấu môi trả lời Kim Khánh:

- Mày khen nó thông minh là mày... thiếu thông minh!

- Tại sao?

- Nhỏ này xách vali nhỏ xíu như vậy nghĩa là... mày hông có quà, nghe chưa!

Thụy Vân tỏ ra bất kịp nhịp:

- Đừng lo, có hết, mỗi người một phần... chia nhau trả tiền vé máy bay cho Vân.

- Á, con này nhanh thiệt ta

Tiếng cười lại vang rộn lên, đám đông đang đứng chờ người ở Tân Sơn Nhất đều quay lại nhìn, một vài người còn tùm tùm cười theo... Từ xa, Hoàng Hiệp chạy ào

tới

- Hello Thụy Vân, nhận ra Hiệp không?

- Nhận chứ, “chat chít” hàng ngày mà còn không nhận ra thì “có vấn đề trầm trọng” mất.

Hoàng Hiệp cười vang:

- Trời, ngồi ngoài xe mà cứ tưởng tượng cảnh các bà ôm nhau khóc ròng, mừng mừng tủi tủi chứ... Ngờ đâu từ xa đã nghe giọng cười bất hủ của bà Hoài Anh...

Cả bọn lại nhao nhao:

- Ê, mắc gì phải khóc, Vân há!

- Gặp nhau để cười thôi, ông nội!

- Thụy Vân đâu bao giờ biết khóc!!!

Câu nói của Thế Luân tự dưng làm lòng của Vân chùng xuống một nhịp... Quả thật, ngày đó Vân mang tiếng lý lợm, ngay từ khi học lớp 7 bị các bạn nam trên chóc quăng thạch sùng hù dọa... các bạn gái khóc thét lên, chỉ riêng mình Vân trững mắt lại... Có lẽ đôi mắt to, tròn, đặc biệt của Vân (mọi người đều nói thế) nhìn... không được hiển lăm hay sao mà các bạn nam sau lần đó không hề dám... tái phạm! Và Thụy Vân cũng được mệnh danh “Vân xí xọn” lý lợm, không biết khóc từ dạo ấy.

- Nhiều khi không biết khóc cũng là một thiệt thòi, ông ơi!

Không biết tại trong giọng nói của Vân có gì ghen hay vì đã đến xe, cả bọn không ai trả lời, chỉ liu riu bước lên.

Hoàng Hiệp hỏi

- Vân về đâu?

- Trời, thì về khách sạn Hiệp giới thiệu và book giùm chứ đâu! Đừng nói với Vân là “Chết! Hiệp quên rồi” nha...

- Ừ há, chắc tui bị lẩn rồi. Đi nhé!

Cả bọn lại phá lên cười. Hoàng Hiệp thắc mắc:

- Sao chúng ta để cười thế nhỉ?

- Tại vui!

- Tại gặp lại Thụy Vân

- Tại không thích buồn...

- Tại... phát hiện ra ông bạn già Hoàng Hiệp hôm nay... bị khùng!

Tiếng cười lại vang rộn, Hoàng Hiệp vừa lái xe vừa cười... to nhất!

Thụy Vân hỏi:

- Đám bạn mình... còn ai nữa không?

- Còn cả đám, mày yên tâm, tối mai sẽ gặp hầu hết.

- Có những ai? Kể xem Vân còn nhớ?

- Thì đám nhỏ Lê Thu, Minh Thái, Đỗ thị Vân, Nam Tân, Trường Sơn... Kể sao

cho hết, tối mai mày sẽ gặp khoảng 40 mạng...

Giọng Kim Khánh bùi ngùi:

- Chỉ thiếu nhỏ Thu Hà...

Cả bọn lặng thinh, không gian lắng lại... Thụy Vân thần thờ nhắm đôi mắt, ngả đầu ra sau...

----- oOo -----

... Tiếng mưa rơi tí tách từ mái tôn nhỏ giọt xuống thêm nhà làm Thụy Vân thích thú. Nhắc chiếc ghế nhỏ ra ngồi ngoài hàng hiên, Vân chìa tay hứng từng giọt... Không hiểu sao, mỗi lần mưa rả rích thế này lại quyến rũ Vân ghê nơi. Nếu không có việc gì cần làm, hoặc có việc cần nhưng có thể... “để chút nữa làm” là Vân lại bỏ tất cả mọi sự, nhắc ghế ngồi nơi hàng hiên có khi cả giờ đồng hồ, tùy theo mưa dài hay ngắn, chỉ để... ngắm mưa! Gió thổi những hạt mưa nhẹ bay lất phất vương lên tóc, đọng trên mắt, trên khuôn mặt luôn làm cho Vân cảm giác nhẹ nhàng, mang mát...

Tiếng léo nhéo ngoài cổng “Vân ơi, có nhà hông?” cắt ngang dòng suy nghĩ của Vân làm Vân vừa cười vừa vui vì đó là tiếng của nhỏ Thu Hà, nhỏ bạn thân nhất của Vân. Vân lười biếng gọi với ra “Có, cổng không khóa, tự mở vào đi Hà”. Sau tiếng lách cách 30 giây, nhỏ Hà đã thẳng xe ngay trước... mũi Vân.

- Trời đất, tao tưởng mày đang bận rộn gì lắm. Té ra chỉ vì mày lười huyền quá đáng... Mày có biết trời đang mưa gió thế này mà nhẩn tâm làm khổ con bạn yêu quý này không?

Thụy Vân phì cười trước tràng mắng mỏ của nhỏ Hà, nó lúc nào chẳng thế. Bắt nó nhịn ăn còn được, chứ bắt nó nhịn nói chắc nó... tự tử mất! Vân chậm rãi:

- Thứ nhất, tao hông có lười, chỉ là đang bận suy nghĩ việc trọng đại. Thứ hai, trước sau gì mày cũng đã giẫm mưa tới đây rồi, tự mở cổng đi, sao bắt thêm tao... ụt! Thứ ba, mày không phải là con bạn yêu quý, mà là... yêu quái!

Hà như chỉ chờ tới đó, phản công liền:

- Mày nói thì nhớ đó nha. Không muốn ụt thì ở nhà. Tao định qua rủ mày đi chơi nè. Giờ người ta sợ ụt, người ta không ưa mình thì mình... đi dzia dzậy!!!

- Thôi mà, lại thêm cái tật thù dai... như giẻ rách! Mày định rủ tao đi đâu?

- Ừ thì... tao cũng chưa biết, chỉ là... đi dầm mưa thôi!

Chao ơi, cái viễn cảnh được dầm mưa mới quyến rũ làm sao! Vân cười cầu hòa liền...

- Thôi mà, nói chơi mà sao dễ giận vậy cô nương? Mà sao hôm nay có xe vậy?

- Hi hi, thì đó là nhờ vào sự thông minh tuyệt đỉnh của tao.

- Kể nghe đi...

- Ừ, thì đó là tiền công trả cho việc giặt hết đồng quần áo dơ cho ông Tuấn.

- Xời, vậy mà thông minh gì? Đó là làm người ở nhận lương thôi!

- Bồi vậy mới nói mày! Con người tầm thường làm sao hiểu hết những kẻ cao siêu. Nghe tao nói hết đây. Sau khi nhận xong thỏa thuận, tao... mượn nhỏ Tâm giặt đồng quần áo đó với... một quyển “tuổi hoa xanh”. Mày sáng mắt ra mà khám phục sự thông minh của tao chưa?

- Có khám phục, nhưng theo tao, cái đó hông phải sự thông minh mà là sự... gian ác!!

- Sự... gì cũng được, bây giờ có đi không thì bảo?

Vân rồi rít:

- Có, có, chờ tao chút...

Xỏ vôi đôi dép, Thụy Vân hồi thúc

- Rồi, đi lẹ đi Hà!

- Ừ, mày không lấy áo mưa hả? Dù gì trời cũng đang còn lâm râm mà, ụt quá về bệnh đó.

Sau giây lát ngập ngừng, Vân quả quyết:

- Không cần đâu, trời này sắp tạnh rồi. Đi dầm mưa mà mặc áo mưa làm sao... ụt?

Hà phì cười:

- Được rồi, lên xe... Tao chờ mày vào Chợ Quán, bệnh nặng quá rồi. Không hiểu tại sao ông Tuấn nhà tao lại... mệt mày được mới lạ!

Thụy Vân ngồi lên xe, nhéo Hà:

- Nói bậy! Tao xem anh Tuấn như anh thôi nghe mày

Hà suýt xoa:

- Được rồi, con khi! Nhéo tao đau muốn chết! Ừ thì coi như ông anh khờ khạo của tao yêu đơn phương... Tao đâu bắt mày ưng mà sao mày nhéo tao đau dữ dzậy? Chê anh tao rồi ghét lây tao hả?

Thụy Vân nhéo thêm cái nữa:

- Tại mày nói bậy quá, tao chê anh Tuấn hồi nào! Chỉ tại tụi mình quen nhau

từ lớp 6... Lúc đó tao là con nhóc tới nhà mày chơi lỡ coi anh Tuấn là anh rồi... Bây giờ... kỳ chết!

- Ừ, tao cũng thấy hơi ngộ ngộ. Tao có hỏi ông “hồi đó anh dạy học, ký đầu nó hoài mà sao giờ thích nó?”

- Rồi anh Tuấn nói sao?

- Thì anh nói “chắc tại ký đầu Vân nhiều quá nên bây giờ... hồi hận!”

- Trời đất, vậy là anh áy náy muốn đến bù chứ đâu phải thương tao?

- Thôi đi chị hai, chị biết anh bí thế nên trả lời đại cho qua thôi mà, bày đặt bắt bẻ nữa... Hổng thương thì thôi, ai ép mày!

Thụy Vân mỉm cười hiền lành, vòng tay ôm eo Thu Hà... nhắm mắt tận hưởng sự mát lạnh của những giọt mưa vẫn còn lất phất, những suy nghĩ miên man bắt đầu xuất hiện... hình ảnh Tuấn bắt đầu hiện ra, ngày càng rõ nét. Vân nhớ đôi mắt sâu, hàng mày rậm và nụ cười thật ấm áp. Nếu không có nụ cười này chắc hẳn mọi người sẽ thấy Tuấn qua hình ảnh một người đàn ông cương nghị với chiếc cằm vuông vững chắc, và thoáng chút phong trần bởi hàng râu quai nón cho dù chăm cạo đến thế nào vẫn để lại dấu vết mờ mờ, xanh xanh... Vân biết Tuấn bắt đầu có tình cảm đặc biệt dành cho mình. Vân cũng đã mấy lần tự hỏi mình về tình cảm dành cho Tuấn... Một chút cảm phục, một chút ngưỡng mộ, một chút quý mến, một chút hãnh diện... nhưng không biết có thể gọi đó là tình yêu chưa? Sự mắc cỡ cũng làm Vân ngưng ngưng trong cả suy nghĩ... Tuy nhiên, khi biết Tuấn đã tốt nghiệp trường Võ Bị và đang chuẩn bị về đơn vị tác chiến, lòng Vân đã quặn thắt và lo lắng. Từ đó, trong buổi thời gian để cầu nguyện riêng cho Tuấn. Tự nhiên né tránh, ngại ngùng không còn dám tới nhà Tuấn thường xuyên như trước, nhưng lúc nào cũng mong gặp nhỏ Hà... để nghe chuyện về Tuấn... Mỗi buổi chiều tan học bao giờ Vân cũng “truy” nhỏ Hà ngày mai rảnh lúc nào để bắt nó tới nhà Vân.

Giọng nhỏ Hà cất lên cắt ngang dòng suy nghĩ của Vân:

- Lại đang làm thơ hả nhỏ?

- Thơ hồi nào? Đi dưới trời mưa thế này thích quá, tao chỉ muốn được thính lắng... cầu nguyện!

- Chúa sắp hét lên vì bị mày lợi

dụng danh nghĩa kia!

Hai đứa cười phá lên dưới mưa, chiếc xe vẫn lăn bánh chậm chậm qua từng con đường. Hà không hỏi nữa vì biết những lúc này Vân cần một thế giới riêng cho mình. Hà thương anh mình, cũng thương nhỏ bạn này lắm nhưng không muốn thúc ép. Hà hy vọng trong thế giới riêng đang có của Vân, sẽ có hình ảnh của anh Tuấn, những hình ảnh đẹp...

- Mà đang nhớ nhỏ Hà hả Vân?

Giọng nói của Mai Chi cất lên, thật nhỏ nhưng cũng đưa Thụy Vân trở về thực tại. Thụy Vân mở choàng mắt, trả lời nhẹ như hơi thở:

- Ừ, tội Hà quá... Vân thật tình không biết tin tức gì về nó cho đến khi liên lạc lại với các bạn... Trước đó Vân vẫn đầy hy vọng, đăng tin tìm Hà trên báo ở bên Mỹ nữa chứ.

- Tội tao cũng mới biết mấy năm nay, sau khi tìm lại được nhau, cứ mò từng đứa, từng đứa... cho đến khi gặp Đỗ thị Liên, mày còn nhớ không? Nhỏ học bên 11A2... Nó kể mới biết... Nghe đau lòng quá!

Có lẽ mọi người đều biết Hà là người bạn Thụy Vân thân nhất. Cô Việt Văn năm lớp 10 còn nói "hai đứa này lúc nào cũng như hai con chim ríu rít bên nhau" cơ mà. Ngay ngày đầu tiên của lớp 6, khi Vân ngỡ ngàng bước chân đến trường, Hà chính là người đầu tiên đến nói chuyện (mà sau này Hà nói bị đôi mắt to của Vân "hớp hồn" nên tới làm quen đi). Khi biết hai đứa chung lớp, Hà lại rủ ngồi chung bàn... Cứ như thế, mỗi ngày đến trường, hai đứa không rời nhau nửa bước...

Hoài Anh, Kim Khánh không hẹn mà gặp, đều nắm lấy tay Vân... Nước mắt bắt đầu ứa ra từ những con mắt giờ đầy vết chân chim... Thế Luân ngồi băng ghế trước, quay lại định nói gì nhưng lại ngập ngừng và quay trở lên. Hoàng Hiệp cũng không dám đùa nữa, chỉ thờ dài...

----- oOo -----

Xe dừng trước cửa khách sạn, Hoàng Hiệp nhanh nhẹn bước xuống vào quầy tiếp tân, Thế Luân kéo chiếc vali vào cho Vân... Bốn đứa thông dong đi vào nhận chìa khóa. Lên phòng, Hiệp và Luân cáo từ ra về trước... Hoài Anh cũng ngăn ngừa

nửa muốn ở lại, nửa không vì sợ tới giờ phải đón cháu nội ở trường mẫu giáo... Cuối cùng, mọi sự được thu xếp: Thế Luân sẽ đón giùm vì con gái Thế Luân cũng là cô giáo ở trường đó. Sau khi rửa mặt và đưa quà cho các bạn, cả lũ lại nằm lăn chung trên 1 chiếc giường... Hình như đã từ lâu lắm, rất lâu rồi Thụy Vân mới lại nằm chung giường với người khác nhưng sao không hề thấy khó chịu, cái cảm giác thân quen, yêu thương thật dễ chịu, nhất là khi nhìn lại những khuôn mặt vừa quen vừa lạ của đám bạn ngày nào... Mỗi ngày nào điệu đà chăm chút từng sợi tóc, nay hầu như đều cắt ngắn cho gọn! Thân hình thon thả ngày nào trong những tà áo dài trắng nay hầu như đều đặn cả ba vòng cùng số đo... Có lẽ trong bốn đứa lúc này Vân trở thành kẻ điệu đà nhất với những thói quen chăm sóc cơ thể trong bao nhiêu năm ở xứ người... Thật là chuyện ngược đời, tức cười khi biết ngày xưa Vân ngổ ngáo như thằng con trai còn cả lũ bạn gái (nhất là mấy nhỏ bạn đang có mặt), đứa nào cũng điệu đà, e thẹn... Hình ảnh Thu Hà lại hiện ra, Thụy Vân thu hết can đảm:

- Bây giờ mọi người kể chi tiết lại cho Vân nghe được không?

- Mày muốn nghe thì tội tao kể... nhưng đợi mai, được không? Sẽ có nhiều đứa kể cho mày nghe nhiều chi tiết hơn... cả chuyện gia đình nó nữa...

- Thôi nói được bao nhiêu hay bấy nhiêu đi, đừng bắt Vân chờ nữa... gia đình nó bây giờ ra sao? Nhỏ Tâm em họ nó chắc giờ cũng con cái đùm để rồi hả? Mẹ Hà lúc này khỏe không? Và... còn anh của Hà, mấy bà biết hết tin tức đó không??? Sao không nói bây giờ đợi mai làm gì...

- Ừa, vậy mày không biết gì hết?

- Biết gì? Tin nhỏ Hà mà Vân còn chờ đến khi gặp lại mấy bà mới biết, nói chi đến gia đình nó. Vân đi từ tháng 3 năm 75 nên có biết gì nữa đâu...

- Tội lắm mày ơi... Tao cũng không biết dùng lời nào diễn tả cho đủ... Nhỏ Tâm con dì nó thì sau 75 mới biết cha nó là nằm vùng... Ông dưỡng này về tìm con, không những không cảm ơn mẹ nhỏ Hà nuôi nấng dạy dỗ cho bao nhiêu năm từ khi Tâm mất mẹ, mà còn lập luận nhà nhỏ Hà đang ở là của ông bà ngoại nó, là "tư sản bóc lột", cho dù... chết rồi nhưng

con cháu cũng không được thừa hưởng, phải... trả lại cho nhân dân... Thế là mẹ con nó phải đi kiếm chỗ ở thuê trong khi ở lại chính là người "đại diện cho nhân dân" lấy luôn căn nhà đó, vác thêm một bà vợ cũng "cách mạng" về sống chung. Chính vì căn nhà mẹ con nhỏ Hà muốn ở tuốt trong xóm của Đỗ thị Liên nên nó mới biết nhiều chuyện vậy đó... Nó kể, nhỏ Tâm mới đầu còn mừng gặp cha, sau thấy vậy mắc cỡ và đau khổ quá nên bỏ đi, dọn về sống chung với mẹ con nhỏ Hà... Đến khi bà di ghê ép gả nó cho thằng bộ đội cháu bà gì đó mới ngoài Bắc vô, nó uất ức tự tử luôn, cũng may không chết nhưng từ đó thành người ngớ ngẩn, lại về với mẹ con nhỏ Hà, bố nó sau đó bán nhà dọn đi đâu không biết, nghe nói cũng làm lớn lắm nhưng chưa bao giờ nghe nhà nhỏ Hà nhắc đến tên nên mọi người cũng chả biết thêm bao nhiêu nữa.

- Trời đất, có chuyện đó nữa sao? Con nhỏ lúc đó mới 15, 16 gì mà?

- Tội tao cũng không rành, nhưng ở cái đất nước này, chế độ này trong những ngày ấy thì chuyện gì chả có thể hả mày...

- Chưa hết, mấy năm sau, lúc... không còn nhỏ Hà, nhỏ Tâm đi lang thang đâu đó bị tội xi ke hại mang thai... Mẹ nhỏ Hà buồn lắm nhưng vẫn chăm sóc nó cho đến khi bụng lớn lại phát hiện... nó bị AIDS. Lúc đó hiểu biết cũng còn kém nên mọi người bắt nhỏ Tâm sống cách ly trong bệnh viện, chỉ có y tá và mẹ của Hà thăm viếng... Mà bệnh này lúc đó có ai dám lại gần nên nhỏ Tâm càng điên loạn hơn nữa. Khi nó sinh em bé cũng bị lây bệnh nên hai mẹ con nó ở trong bệnh viện luôn, nghe đâu được hai, ba năm thì... mất!

Những giọt nước mắt lăn dài trên má cả bốn, Vân gương hỏi thêm:

- Còn nhỏ Hà?

- Nó quen một anh chàng con nhà cũng khá giả, nghe đâu quốc tịch Pháp, nhưng sau 75 thấy gia đình nó sa sút nên nhà anh này lờ luôn. Nó buồn lắm, lại không có kế sinh nhai nên phải đi bán xôi, hai mẹ con mỗi người một nồi... Mỗi sáng, bác thì ngồi ngay đầu ngõ, nhỏ Hà thì đạp xe đi lòng vòng... Nghe nhỏ Liên nói ngày đầu nghe tiếng nó rao bán xôi mà mấy người trong xóm bật khóc... Tiếng rao của nó nghe nào nề, đau lòng lắm mày ơi...

Hình ảnh bác Chương, người mẹ quý

phái, sang trọng của Hà ngày nào như vẫn hiện rõ trong trí nhớ... Thụy Vân phải cố hết sức để tưởng tượng cảnh mẹ nhần nhục ngồi bán từng gói xôi... Rồi hình ảnh tươi vui, hồn nhiên lém lỉnh của Thu Hà phải còng lưng trên chiếc xe đạp dong ruổi trên khắp các nẻo đường, chờ theo nỗi xôi nặng trĩu những nhục nhần chua xót...

Buổi chiều mà Saigon vẫn chưa giảm sức nóng, Thu Hà và Thụy Vân tấp vào hàng chè trước cổng chùa Xá Lợi.

- Chị ơi, cho tụi em hai ly chè đậu đỏ.

- Ế, tao ăn đậu trắng nghe mày...

- Đẹp mày đi, tao nói là đậu đỏ.

- Dzô dziên nhất là mày! Chè ăn miệng tao chứ đâu phải miệng mày...

- Dzốt thì phải học nghe cưng, mai thi thi hôm nay phải ăn đậu đỏ, ăn đậu trắng là... nộp giấy trắng đó cưng!

- Ai biểu mày chuyện gì kỳ dzậy? Tìn dị đoan vớ vẩn!

- Ờ, lý hồng nghe lời tao có gì khỏi trách nha...Vậy quyết định mày ăn chè gì?

- Tao hồng ngán nhưng... chè đậu đỏ cho chắc!

Hai đứa phá lên cười... chị bán hàng kiên nhẫn chờ đến đó là hai tay thoăn thoắt múc chè. Một tay múc, một tay cầm hai cái ly cùng lúc, nhìn thật chuyên nghiệp. Thu Hà kêu Thụy Vân:

- Mai mốt mày già, phải đi bán chè mà không biết cầm hai cái ly cùng lúc như vậy là tao hồng mua cho đâu nha. Lúc đó đừng có năn nỉ làm tao mủi lòng...

- Ủ, tao mà đi bán chè thì mày phải ngồi rửa ly chứ đừng hòng tao năn nỉ...

- Xin lỗi cưng, nhìn tướng mạo chị quý phái, sang trọng thế này mà nói chị ngồi rửa ly cho cưng... "Lai tinh, ... bỏ Vân!"

Hai đứa lại ngật nghẻo cười...

- Chào hai bạn!

Một giọng nói ... lạ hoắc vang lên làm hai đứa giật mình quay lại. Một anh thanh niên... phải nói là thuộc loại "đẹp giai, con nhà giàu, học giỏi" ngay từ phán đoán đầu tiên với cái nhìn thật bảnh bao bề ngoài. Anh ta cao ráo, người gầy thanh thanh với đôi mắt xanh ngoại quốc. Thụy Vân tròn xoe đôi mắt:

- Ủa, chào anh... xin lỗi... tụi tụi hình như chưa quen anh.

Chàng thanh niên nở nụ cười, nghiêng đầu một cách rất... quý ông:

- Đúng rồi, tôi chưa được hân hạnh đó...

- Anh muốn hỏi thăm đường?

- Ô không, tôi chỉ muốn hỏi thăm... tên hai cô!

Lại một "cái đuôi" xuất hiện rồi đây. Thụy Vân lập tức dùng ngay chiêu bài cũ, hai mắt chớp chớp rồi mở tròn xoe, nhìn thẳng vào người đối diện:

- Ôi, tụi này vinh hạnh quá nhưng vì mẹ dặn ra đường không được cho ai biết tên, nhất là đàn ông vì con không biết đâu là người tử tế, đâu là... kẻ gian tà! Vậy nên... xin lỗi anh nhé, cho tụi này khát lại đến... mai mốt đi, héng!

Vừa nói, Vân vừa nhìn qua Hà để chờ lời tiếp nối (lần nào cũng là vậy). Thật bất ngờ, thay vì chu miệng tiếp lời Vân, nhỏ Hà hôm nay ngồi im, mặt đỏ bừng, trả lời lí nhí:

- Xin lỗi anh, nhỏ bạn của Hà hay giỡn lắm!

Trời đất ơi, nhỏ này hôm nay... ăn trúng gì vậy không biết, tự dưng trở thành thiếu nữ nhu mì đến lạ! Thụy Vân tròn xoe đôi mắt vốn rất to của mình nhìn bạn chăm chăm, Thu Hà nhìn lại mím mím cười rất duyên dáng. Anh chàng kia tự động kéo ghế lại gần, ngồi xuống:

- Không sao đâu... Hà! Có vậy mới vui chứ. Anh xin tự giới thiệu, anh tên Minh Quân, đang học lớp 12 Chu Văn An.

Trời đất ơi lần nữa nè, hơn có 1 lớp, nghĩa là 1 tuổi mà xưng anh tinh bơ vậy ta? Tức chết được! Càng tức hơn nữa con nhỏ bạn thường "cùng hội cùng thuyền" với mình trong việc "quyết chiến với những cái đuôi" sao hôm nay lại đầu hàng nhanh chóng? Thụy Vân nhất định sẽ hỏi tội nhỏ này cho xem... Lúng túng vì bị bất ngờ trước thái độ dịu dàng của nhỏ Hà, Thụy Vân kiểm cỡ bỏ đi:

- Tao ra mua thêm mấy bịch đem về cho Mẹ.

Chưa dứt câu, Vân đứng dậy bỏ đi với hy vọng nhỏ Hà hoảng hốt, ngờ đâu nhỏ lại nói:

- Vậy hả? Vậy nhanh nha Vân, Hà chờ...

Ái cha, thua thiệt rồi, Thụy Vân chạy tới chị bán chè, phụng phịu:

- Cho em thêm 2 gói đem về đi chị.

Chị bán hàng cười tươi:

- Chờ chị chút nha cưng, anh bạn của tụi em galant quá, dặn chị đừng lấy tiền tụi em, để cậu ấy trả.

Ồ ồ...Vậy là cơ hội trả thù đã đến, Thụy Vân nhanh nhẩu:

- Vậy chị cho em... 8 bịch đem về.

Chị bán hàng tùm tùm cười:

- Ăn hết không đây?

- Dạ hết chứ chị, em mua cho Mẹ của em, mẹ của bạn em, anh của bạn em, chị hàng xóm nhà em, con chị hàng xóm nhà em, chị hàng xóm nhà bạn em, con chị hàng xóm nhà bạn em...

Chị bán hàng xua tay lia lịa:

- Rồi, rồi, chị biết rồi, chị đang gói nè...

Cầm bịch chứa 8 gói chè thiệt lớn về bàn, Thụy Vân đẩy về đặc thẳng trong khi Thu Hà tái mét:

- Sao mua nhiều vậy Vân?

- Tao đâu có mua, hôm nay chè được nhà chùa... phát chẩn nên tao lấy thôi.

- Đâu có, Hà thấy Vân đứng ở chỗ chị bán hàng thôi mà??? Mà mua vậy ăn sao hết?

- Nhiều chuyện, ăn hồng hết đem cho... hàng xóm... Giờ mày về không, tao về đây!

Thu Hà đứng dậy:

- Về chứ, chờ Hà với. Nhưng Vân trả tiền chè chưa? Hôm nay tới phiên Hà mà...

- Đâu cần, chè chùa mà, thơm... mùi nhang lắm!

Như chợt hiểu ra, Thu Hà bối rối:

- Thôi, kỳ lắm, anh Quân để tụi này trả tiền...

Không để chàng trai kịp mở lời, Thụy Vân kéo Hà đi:

- Có gì đâu mà kỳ, người ta có lòng thì tụi mình có bụng, giúp người khác có niềm vui "được trả tiền"

là tụi mình tốt bụng lắm rồi...

Thu Hà chỉ biết nường theo sự lôi kéo của Vân, nhưng vẫn ráng ngoái lại:

- Chào anh Quân nha.

Chàng thanh niên cười rạng rỡ:

- Chào Thu Hà, hẹn gặp lại...

- Ế, nhỏ Vân xí xọn ngủ rồi tụi bay ơi, thôi tụi mình rút đi cho nó nghỉ ngơi chút, chắc bay dài nên nó mệt.

Tiếng Hoài Anh lôi Vân trở về thực tại, Vân mở mắt nhìn các bạn với hai dòng sông nhẹ nhàng tuôn chảy:

- Vân đâu có ngủ, chỉ nhắm mắt nhờ nhỏ Hà thôi... Với lại, mấy chục năm rồi Vân mới lại được... khốc!

Khốc, sự thương nhớ, nỗi xót xa đồng cảm đều quy tụ về đây, giữa những người

bạn một thời thân ái. Không chỉ mình Vân, cả 4 đứa đều sụt sùi không cần che giấu... Cho đến khi Thụy Vân nức nở thì cả bọn lại ôm chầm lấy nhau, không còn phân biệt tiếng khóc của riêng ai... Cho đến khi chính Thụy Vân là người lên tiếng:

- Vân biết anh chàng đó rồi, tên là Minh Quân, lúc đó học 12 Chu Văn An.

- Ủa, mày cũng biết hả? Sao hồi đó tụi tao không đứa nào biết?

Thụy Vân kể lại câu chuyện ngày đi ăn chè gặp nhau cho cả bọn nghe, rồi nói tiếp:

- Hôm đó về nhà, Vân giận nhỏ Hà hết một tuần lễ nên từ đó trở đi Hà cũng không nhắc gì đến anh ta nữa... Bây giờ mới hiểu chắc Hà sợ Vân giận nên giấu hết mọi người...

- Ủ, chắc vậy. Tao nghe nói lúc đầu anh ta cũng vẫn thương nó lắm, lên gia đình lui tới hoài, cho đến khi mẹ anh ta bắt đi vượt biên, anh ta đi lần đầu không thoát về tới nó thêm một lần nữa rồi... mất tiêu luôn!

Thụy Vân bỗng nghỉ ngơi:

- Hay tại vậy mà nhỏ Hà cũng đi vượt biên?

- Tụi tao cũng không rành nữa... Mày biết không, thời gian đó ai cũng sống trong sợ hãi... Nhất là đám QGNT tụi mình, có những đứa nhỏ hơn tụi mình, đi kiểm trường học tiếp không nơi nào nhận thành thất học luôn, có đứa gia đình "tự giác" đi về quê, đi kinh tế mới... Nhiều khi gặp nhau... không dám nhận bà con nữa...

- Thiệt sao?

- Ai nói dối mày làm gì! Mày không phải trải qua nên không biết thời gian đó khủng khiếp thế nào đâu! Mọi người cứ như những con rối, dây giật bên nào thì xoay bên đó... Có thể cũng vì vậy mà dân Q mình càng thương nhau hơn các trường khác mày biết hôn...

- Vậy đến khi nào... biết chuyện nhỏ Hà? Kể cho Vân nghe đi.

Kim Khánh lên tiếng:

- Thôi, chuyện nói chừng nào cho hết. Mới đây trời tối rồi kia... mày nghỉ ngơi đi...

Cả bọn giật mình nhìn đồng hồ đã 7 giờ tối, bên ngoài trời không còn chút nắng nào... Hoài Anh đứng dậy bật đèn, đồng ý với Kim Khánh:

- Ủ, thôi mày nghỉ ngơi đi, mai gặp nói

chuyện tiếp. Giờ tụi tao phải về lo cho cháu nội cháu ngoại...

- Được rồi, ai bận thì cứ về, nhưng Vân cũng sẽ chờ nghỉ ngơi gì đâu, Vân muốn đi một vòng Saigon về đêm xem sao đã...

- Mày định đi bằng gì?

- Thú thật, Vân muốn đi Honda, nhưng nghe nói giờ không được an toàn lắm phải không?

- Chứ còn gì nữa, không phải không "an toàn lắm" mà là "không có chút an toàn nào", nhất là ngó cái mặt lơ ngơ lảo nháo như mày, nhìn biết liền Việt Kiều... ngó!

Mai Chi tủm tỉm cười:

- Đã vậy còn đừng chút là "sớ rý", "éch kiu sờ mi" nữa chứ, lộ hàng hết rồi Vân ơi...

Căn phòng như bừng sáng lại một chút sau câu đùa của Mai Chi, Kim Khánh tiếp lời:

- Đúng rồi, cái mặt nhỏ này nhìn búng ra... mùi Mỹ!

Hoài Anh thực tế hơn:

- Hay có đứa nào đi với nó được không?

Thụy Vân mừng rỡ:

- Ủ, có ai rảnh đi chung hôn?... Hay bà nội bà ngoại nào hôm nay "quit job" một bữa, ngủ đây với Vân luôn đi... Có hai chiếc giường lớn thế này cơ mà (đúng là ý trời, hôm nhờ Hoàng Hiệp book phòng chỉ còn loại "hai giường" này, Vân thấy Hiệp có vẻ rối trí, sợ Vân tổn tiền nên Vân nói ứng luôn, nay mới thấy mình... may mắn!)

Ba cặp mắt nhìn sự khẩn khoản của Thụy Vân rồi nhìn nhau, suy nghĩ... Kim Khánh lên tiếng trước hết:

- Ok, vậy giờ Vân cứ đi tắm đi, ba đứa này "oản tù tì" cái đã...

Cả bọn lại phá lên cười hết như thừa nào, dễ cười cũng dễ khóc... (Hay vì đó là đặc quyền Thượng Đế ban cho phụ nữ)...

Hoài Anh tiếp lời:

- Ủ, vậy ba đứa mình gọi điện về nhà thu xếp xem sao, mấy chục năm không gặp nó rồi mà kỳ này nó cũng chỉ về được hai tuần, tụi mình ráng ở với nó nhiều nhiều lên một chút.

- Cũng được, đã vậy... lần đầu tiên nhìn thấy nước mắt của Vân xí xọn, hiện tượng lạ, bỏ qua rất uống!

Cả bọn lại cười dù không còn vang rền như lúc này. Thụy Vân bước vào phòng tắm sau câu nói với:

- Vậy nha, Vân chỉ tắm trong 15 phút thôi!

- Thế nào khách sạn cũng tính thêm tiền nước đó!

Sau câu đùa, Hoài Anh, Mai Chi, Kim Khánh cùng gọi điện thoại về nhà...

Từ nhà tắm bước ra, Thụy Vân lo âu nhìn các bạn:

- Sao? Có ai ở lại với Vân được không?

Ba cái đầu cùng lắc nhẹ, đều nhịp như máy... Thụy Vân buồn xo:

- Thôi vậy, sorry mọi người bị Vân làm phiền...

Kim Khánh chậm rãi:

- Không ở đây với Vân được vì phải ... đi ăn tối, đói bụng quá rồi...

Thụy Vân ngơ ngác, chưa hiểu hết ý Khánh thì cả ba phá lên cười:

- Cả ba đứa ở lại, đủ chỗ chứa không?

- Thiết hả? Đừng chọc Vân nha

- Ai rảnh dữ vậy! Gọi về nhà, con cái đứa nào cũng thông cảm, hiểu chuyện nên “cấp phép” cho mẹ ở lại chơi với cô Vân. Còn hứa mang đồ lên cho mẹ thay nữa kia...

- *Oh My Gosh!* Mừng quá! “Đêm nay em không cô đơn” rồi...Vây giờ tụi mình đi chơi rồi ăn tối luôn đi

- Không, phải ăn tối trước mới đủ sức đi chơi. Tao sắp xỉu rồi!!!

Bộ mặt nhăn nhó của Hoài Anh làm Thụy Vân giật mình:

- Ờ há, mọi người cũng đói lắm rồi! Chắc tụi mình xuống dưới khách sạn kiếm gì ăn ... rồi đi...

Mai Chi phì cười:

- Công nhận mấy nhỏ “Vịt kiêu”... khờ thiệt, ai nói gì cũng tin! Nó chịu xỉu mới lạ!... Nhưng mà... đói thiệt, gần 8h tối rồi.

- Thôi, đừng ăn ở khách sạn, chịu khó đi bộ thêm một chút qua khúc đường kia có hàng bún bò ngon lắm.

Kim Khánh công nhận:

- Đúng rồi, tao cũng biết chỗ đó, trong cái hẻm nhỏ phải không?

- Chính xác! Trong cái nhà toàn màu tím...

Mới nghe tới đó trí tò mò của Thụy Vân trỗi dậy:

- Nghe hay đó, đi nào...

Cả bọn lục tục kéo nhau ra thang máy, bắt đầu chuyến “công du Saigon đêm” với công chúa “Vân xí xọn” ...

----- o0o -----

Vừa thấy Hoài Anh dừng chân trước cửa, ông chủ quán cũng trạc tuổi đám bạn Thụy Vân, bước ra niềm nở:

- Chào mấy chị, mời vào...

Nếu không được biết trước chưa chắc Vân đã biết đây là tiệm bún bò dù mùi bún thơm lừng xông ra tận cửa... Với ông chủ quán đeo kính trắng, áo sơ mi bỏ trong quần và giọng Huế ngọt ngào thế kia rất dễ tưởng tượng như ghé thăm nhà một người bạn! Đặc biệt nhất là không hề thấy một nỗi bủn thật to ngay cửa như những quán khác...

Vừa mới bước vào, Vân đã mê ngay căn quán... Chủ nhân đã trang trí quán rất độc đáo... Cúng một màu tím nhưng chỉ thay đổi đôi chút đậm nhạt, sáng tối mà làm cho căn quán nhỏ bé trở nên sang trọng, ấm cúng và lãng mạn lạ thường. Đồ trang trí không nhiều, chỉ hai bức tranh lập thể trên tường và một vách ngăn với vài bức tượng nho nhỏ... Tất cả cũng theo cùng “tông” màu tím mà không hề nhàm chán hay hòa lẫn nhưng lại làm nổi bật lẫn nhau... Chắc chắn chủ nhân cũng là một người “nghệ thuật thứ thiệt”...

Đang mê mê nhìn ngắm, Thụy Vân nghe Mai Chi hỏi:

- Ăn gì Vân?

- Vào đây để ăn bún bò mà!

- Đúng rồi, tụi tao chỉ sợ mày đói ý.

- Ồ không, đang thèm bún bò muốn chết đây...

Gọi thức ăn xong, cả bọn lại hướng về Vân:

- Sao, mê quán này rồi phải không?

- Ừ, độc đáo thiệt! Làm mình không có cảm giác đang ở trong quán ăn, chỉ trong một căn nhà...đẹp và độc đáo!

- Đúng rồi, lần đầu đến hầu như ai cũng nghĩ vậy. Đó là nét đặc biệt của quán này mà...Nếu Vân muốn, yêu cầu ông chủ quán... đọc thơ Quang Dũng cho nghe, “một bụng” luôn đó!

- Dạ thôi, em cũng không có khiếu thơ lắm, chỉ có... Vân kịp thời giữ lại được tên Hà trong miệng... vì Vân không muốn lại nhuộm sắc xám cho căn quán.

Bốn tô bún bốc khói và tỏa hương thơm lừng được bưng ra (có lẽ cũng nhờ đó các bạn quên câu nói bỏ lửng của Vân)... Chẳng hiểu vì đói, vì quán đẹp hay vì lâu lắm mới được gặp lại đúng hương vị bún bò Việt

Nam nên Vân ăn ngon lành, đến nỗi Mai Chi kêu hỏi nhỏ:

- Muốn kêu thêm tô nữa không Vân?

Thụy Vân cười khi:

- Tại lâu lắm rồi mới được ăn nên thấy ngon chứ bụng cũng chỉ chứa được nhiều đó thôi Chi.

Hai đứa khúc khích cười, Hoài Anh trợn mắt:

- Ê, hai nhỏ này nói xấu gì tao?

Câu điệp khúc nghịch ngợm ngày nào bỗng xuất hiện trong đầu, Vân bật ra như máy:

- “Cẩn gì phải nói xấu người, hai chữ...”

Lập tức Kim Khánh và Mai Chi đuổi kịp liền:

- “...Hoài Anh chưa đủ hay sao???...”

Cả bọn lại phá lên cười... như thuở hồn nhiên ngày ấy...

Chiếc Taxi nhờ ông chủ quán gọi giúp vừa tới, cả bọn lại lững thững lên xe đi vòng quanh thành phố...

Saigon về đêm bao giờ chả đẹp... Thụy Vân phải công nhận thế (hay vẫn kèm chút thiên vị?). Nhìn dòng người tấp nập lại qua, cũng vẫn là một Saigon sầm uất, vương chút xô bồ. Vân chợt nghĩ Saigon ngày xưa như một thiếu nữ hồn nhiên vui tươi còn Saigon ngày nay như một thiếu phụ giỏi giang nhưng ôn ào... Tuy nhiên, cũng vẫn là Saigon... Một cảm giác thân quen đến bất ngờ chạy dọc sống lưng, thật nhẹ trái tim... Thì ra, Thụy Vân vẫn yêu Saigon lắm, một tình yêu tưởng như đã không còn...

Các bạn mới đầu con tranh nhau diễn giải, tranh nhau hỏi về cảm giác của Vân nhưng dần cũng yên lặng nhìn ngắm, chiêm ngưỡng Saigon đêm vì thật sự hầu như cũng mấy khi có dịp thế này. Cũng giống như cặp vợ chồng đã lâu không để ý đến nhau vì thấy quá quen thuộc, bỗng một ngày “bà” make up tí mĩ lên, “ông” mới giật mình nhận ra mình vẫn có một bà vợ thiệt xinh đẹp bên cạnh mà quên không chiêm ngắm. Suy nghĩ đó làm Vân bật cười! Khi Hoài Anh hỏi lý do, Vân kể ra làm cả bọn lại thích chí, được dịp “tán” thêm:

- Ừ, lại chỉ mong ngắm... bà hàng xóm!

- Từ đó, ông trích nửa tiền lương hưu để bà mua mỹ phẩm!

- Có khi nào ông hoảng hốt đi khám mắt lại vì sợ mình bệnh nặng hơn không?

Cậu tài xế taxi trẻ măng chắc cũng khá ngạc nhiên khi thấy mấy “lão bà bà” quây không kém tụi trẻ, chỉ biết cười theo!...

Về đến khách sạn đã gần 11 giờ đêm. Đám con cháu của ba bà đã mang quần áo, vật dụng linh tinh gởi ở quây tiếp tân... Cả bọn nhận hàng rồi kéo nhau lên phòng...

Hình như lúc này cái mệt mới bắt đầu thấm... Trong lúc các bạn thay nhau tắm rửa, Thụy Vân ngủ thiếp lúc nào không hay...

----- oOo -----

... Thụy Vân bước vào lớp học, lòng buồn rười rượi... Suốt một tuần không nói chuyện với nhỏ Hà... khó chịu gì đâu! Nhưng... Vân vẫn ức lòng lắm! Nhỏ bạn thương yêu nhất đám... phản bội Vân, không chịu... hùa với Vân để chọc ghẹo “đám tiểu tử con trai” như mấy năm qua. Ngay như Thế Luân, Vân rất quý vì tính hiền lành nhưng... chỉ vì cái tội dám viết thư làm quen mà Vân đã “cho một trận” rồi. Nay nhỏ Hà chỉ vì một anh chàng bảnh bao nhưng vẫn còn ... lạ hoắc mà dám... không “vẽ phe” với Vân. Ngồi cạnh nhau mà cứ phải làm mặt lạnh lùng cũng khó chịu ghê gớm, nhưng bảo Vân mở lời trước thì Vân nhất định không chịu. Không phải Vân “tính toán” gì với Hà nhưng vì lần này Hà là người có lỗi cơ mà.

Nghe tiếng dép Hà đi tới, Vân sửa tướng ngồi, nhìn chăm chú lên bảng dù giờ này có ai hỏi Vân trên bảng có chữ gì, chắc chắn Vân cũng... không biết! Một mùi thơm thơm quen thuộc bắt đầu quện vào mũi Vân... Chết rồi, sáng nay dậy trễ không kịp ăn sáng... Nước miếng bắt đầu ứa ra... Có cái gì nóng nóng chạm vào cườm tay... Vân liếc xuống... Trời! Nguyên một gói khoai mì hấp dừa, món khoái khẩu của Vân (mà hình như Vân cũng có nhiều món khoái khẩu lắm!). Biết ai là chủ nhân, Vân hờn mát quay phắt đi! Giọng Thu Hà nhỏ nhẹ:

- Vân, mẹ Hà nói mang vô cho Vân nè...
- Thôi, Hà ăn đi, Vân... ăn sáng rồi! (nói dối nữa mới ghê chứ!)

- Nhưng mẹ dặn phải đưa cho Vân, mẹ lựa toàn mấy củ khoai mì dẻo với phần dừa non nhất để dành cho Vân đó.

Chao ơi, mới nghe tới đó, bụng Vân sôi lên từng chập... Mùi mỡ hành thơm lừng trộn lẫn mùi nước cốt dừa đầy quyến rũ,

thoang thoảng thêm mùi lá chuối với khoai mì nóng, những hương vị thật dân dã, thân quen... Lại còn “khoai mì dẻo” nữa mới chết chứ! (Đó cũng là cách lựa khoai mì để ăn chính do bác Chương dạy Vân. Bác chỉ Vân đừng ăn khoai quá bở dễ nghẹn mà không ngọt, khoai sượng thì khó ăn, chỉ nên chọn khoai dẻo, vừa ngọt vị khoai mì, vừa không bị nghẹn.) Thu Hà kiên nhẫn:

- Ăn đi Vân, mau lên kẻo tới giờ vào lớp mất! Để đến ra chơi lại nguội, mất ngon!

Chính xác! Nếu để gói khoai mì đầy tình thương yêu này nguội dần thì quả là... phụ lòng và công của bác Chương quá! Bác làm cho Vân vì bác thương Vân mà, đâu có liên quan gì đến chuyện Vân giận Hà đâu... Thụy Vân lấy tay khều nhẹ chút khoai nhấm nháp... Vị ngọt của các thứ quện lại tề cả đầu lưỡi làm Vân quên cả mắc cỡ hay ngượng ngùng... Chỉ trong vài phút ngắn ngủi, gói khoai mì chỉ còn lại... lá chuối! Vẫn còn ra vẻ... miễn cưỡng một chút, Thụy Vân quay sang Hà;

- Về nói với bác giúp là Vân cảm ơn bác nhiều lắm.

Dự định nói xong rồi sẽ... giận tiếp, nhưng vừa nhìn vào mắt nhỏ Hà đang lung linh tinh nghịch, Vân bỗng... phì cười! Hà cũng cười thật tươi ôm choàng lấy Vân:

- Tao mà biết mày ... dễ “mua” đến thế này thì tao nói mẹ làm từ... tuần trước cho xong!

- Xí! Muốn tao giận nữa hông/?

- Ngu gì muốn! Tao đẹp chứ đâu có... khùng!

Hai đứa lại chụm đầu vào nhau cười rúc rích. Đám bạn trong lớp ồn ào hẳn lên:-

Hai “bà” này lại hết “hờn anh giận em” rồi tụi bay ơi, những ngày tháng yên ổn của tụi mình qua mau quá rồi...

Không ai bảo ai, cả Hà và Vân cùng quay ngoắt lên, trừng mắt:

- Liệu hồn đó!

Lại được dịp cả bọn phá lên cười, tiếng trống trường báo hiệu vào lớp vang lên làm cả bọn giật mình bỏ chạy ra sân xếp hàng...

Mở choàng mắt, Vân giật mình ngơ ngác nhìn chung quanh như vẫn đang muốn... tìm chỗ xếp hàng, chưa kịp nhận ra mình đang ở đâu... Sau một lúc hoàn hồn, nhìn chung quanh, ba người bạn đang chen nhau trên chiếc giường bên cạnh... Chắc tại mọi người “ngại ... Việt kiều”. Vân vừa buồn, vừa cười, vừa hy

vọng mình nghĩ... trệt! Nhìn đồng hồ thấy mới hơn 4 giờ sáng, Thụy Vân tiến lại chiếc ghế bên cửa sổ, khẽ khàng kéo ghế ngồi nhìn xuống đường phố... Saigon về đêm, Saigon gần sáng... không gian tĩnh mịch, êm ả lạ lùng... Thịnh thoảng vẫn có một chiếc xe phóng vút trên đường phố. Chồm người nhìn xuống xa xa hơn, nơi góc ngã tư đã thấy một cặp hai ông bà già đang lục đục dọn hàng, hình như họ bán cà phê cho những người lao động phải đi làm sớm... Thật nhiều những tòa nhà cao xuất hiện, đường phố trở ra rất nhiều nhánh. Đúng là Saigon vừa quen vừa lạ...

- Chưa quen giấc hả Vân?

Thụy Vân quay lại nhìn Kim Khánh:

- Chẳng biết nữa, hồi tối mệt quá, ngủ thiếp lúc nào không hay... Nhưng bây giờ lại không muốn ngủ tí nào nữa...Ồ, mà sao không ai nằm chung giường với Vân mà ba bà lại chen nhau trên một giường, bộ sợ lây bệnh... Việt kiều hả?

Cả hai cười thật nhỏ, Kim Khánh nhắc ghế ngồi với Vân:

- Đầu có, tại tối qua Vân ngủ nằm... giăng ngang giường, đứa nào cũng sợ xoay người sẽ làm Vân thức giấc nên ba đứa quyết định ngủ chung luôn. Việt Nam quen vậy rồi, Vân đừng ngại... Trong bệnh viện có... 4 người chung một giường cơ mà.

- Thiết hôn? Giường bệnh viện nhỏ xíu, sao nằm được?

- Thì, ... hai người nằm trở đầu đuôi trên giường, hai người nằm trở đầu đuôi... dưới đất, người nhà mua chiếu cho nằm.

Vân hoảng hốt như nghe chuyện... người về từ sao Hỏa:

- Khánh đang... nói thiệt?

- Trời ơi, đã biểu bây giờ ở Việt Nam chuyện gì cũng có mà. Nếu Vân muốn, mai mốt dắt vô Trung Tâm Ung Bướu...

- Chứa ơi! Sao thương người Việt Nam quá Khánh ơi!

Kim Khánh ngậm ngùi:

- Ừ, cứ nghe chuyện hoài sẽ không bao giờ hết đau lòng...

- Nhưng sao Vân nghe và thấy lúc này Saigon rực rỡ hơn nhiều, người Việt Nam tiêu xài như nước mà...

- Thế mới lạ! Người giàu ngày càng nứt đổ đổ vách, một buổi tối vũ trường tiêu cả ngàn đô la. Người nghèo ngày càng nghèo hơn, đôi khi họ chỉ cần tiền tip cho vũ

nữ của một thiếu gia là có thể sống ...cả tháng!

Thụy Vân không còn gì để nói, một nỗi chưa xót dâng lên ngập lòng... vì Vân biết người Việt Nam vẫn luôn cam chịu như thế... Một lúc sau, Vân hỏi nhỏ:

- Sao hình như mọi người cứ muốn tránh né, không kể chuyện của Hà cho Vân nghe vậy?

- Ừ, thì... thì... cũng đâu phải dấu Vân, chỉ vì... chính tại này cũng không muốn nhắc đến nữa... Vân biết những gì rồi?

- Thì Vân chỉ biết... Hà đi vượt biên và... đã mất!

- Thì là như vậy đó!

- Nhưng chắc chắn mọi người biết chi tiết nhưng không kể phải không?

Giọng buồn rười rượi của Mai Chi vang lên dù vẫn đang còn ngái ngủ:

- Thì thôi, cứ kể cho Vân nghe đi, trước sau gì cũng phải nghe, ít nhất... một lần chứ! Hai đứa nó thân nhau quá mà.

- Đúng rồi, kể Vân nghe đi, đừng làm Vân đoán nữa, năn nỉ đó!

- Nhưng Vân phải hứa giữ bình tĩnh, không xúc động quá nha.

- Ok, Sống tới từng tuổi này rồi còn chuyện gì chưa trải nữa mà mấy bà lo quá! Please!

----- oOo -----

... Kim Khánh thỉnh thoảng một lúc, rồi ngậm ngùi:

- Nhiều khi không tin cũng không được mà ạ. Mà có nhớ ngày xưa ai cũng nói nhỏ Hà có đôi mắt đẹp nhưng buồn quá không?

- Thì đúng rồi, mắt nó buồn nào nùng, ai cũng nói ngược hẳn mắt Vân...

- Đã vậy, nó còn "tướng chân sáo" nữa chứ. Mẹ tao hồi đó cứ nói Hà có tướng chân sáo, nhìn dễ thương nhưng đời sẽ khổ lắm.

- Ừ, mẹ tao cũng nói vậy. Mai Chi tiếp lời...

- Thôi, kể chuyện chính đi...

Tiếng Kim Khánh vang lên chậm rãi, đều đều, đôi khi khựng lại, ngập ngừng như những thước phim cũ, rất cũ đang được trình chiếu lại chỉ vì được yêu cầu...

- Thì như thế này, nhỏ Liên nói năm đó nhỏ Hà đi vượt biên. Nó biết vì Hà qua nhà, gởi gắm mẹ cho nó. Chuyến đó cũng có thằng em nhỏ Liên đi chung... Hà đi

cả 3 tháng không hề có tin tức gì về cho đến gần 4 tháng, nhỏ Liên nhận thư thằng em nó kể trên chuyến vượt biên, đi được 10 ngày, lương thực cạn hết mà vẫn lênh đênh không thấy bến bờ... Thêm 5 ngày nữa thì hết cả nước uống. Cả tàu mệt lả và chỉ còn chờ chết. Lúc đó có một chiếc tàu tấp vô, cả tàu mừng rỡ vì tưởng có tàu cứu nhờ đâu trúng tàu cướp biển Thái Lan. Tại nó nhảy qua dí súng cướp sạch tư trang, vàng bạc của mọi người xong thì... nhìn qua đám phụ nữ... Trên tàu lúc đó có tất cả sáu người trong đó có một chị đang có thai, bụng khá lớn, mà bọn nó có sáu thằng. Chúng nó tự động chia nhau mỗi thằng một người phụ nữ, nhỏ Hà thì phải nhường cho thằng hình như là trưởng nhóm cướp đó. Nhỏ Hà thấy chị phụ nữ có thai bụng lớn nên nài nỉ xin cho chị, tại nó cười hồ hồ rồi...

Kim Khánh ngừng lại, mắt nhắm thật chặt như không muốn nhìn thấy cảnh tượng trước mắt, giọng lạc đi...

-... Sáu thằng thay nhau hãm hiếp một mình nhỏ Hà cho đến khi thấy nó ngất xỉu tại nó quẳng cho tàu một can nước rồi bỏ đi. Mọi chuyện tưởng cũng đã xong... Chẳng hiểu sao, một lúc sau chúng quay lại đòi bắt nhỏ Hà đi theo luôn. Lúc này Hà đã tỉnh lại và nhất định không chịu, tại nó lòi xềnh xệch như con vật. Súng dí vào đầu mà nhỏ Hà vẫn nhất định vùng vẫy, gào thét, van lạy tại nó liên tục, tại nó vẫn cười hồ hồ... Bất ngờ nhỏ Hà nhào tới cướp súng của thằng trưởng cướp dơ lên nhưng không biết bắn, thế là tại nó nhào vô đánh nhỏ Hà thê thảm, nghe nói máu mồm máu mũi ọc ra quá chừng... Đánh một hồi nhận ra nhỏ Hà... chết rồi, chúng nó mới dừng tay và bắt đúng thằng Long em nhỏ Liên vứt Hà xuống biển, thằng nhỏ sợ run lấy bẫy nên tại nó kêu thêm người phụ, ông kia cũng chẳng khá hơn bao nhiêu. Hai anh em lúc đó không cách nào nâng được cái xác nhỏ Hà lên. Một thằng ngó dứ dẩn nhất nhì trong bọn lấy cái lưới lẽ đi vào mặt ông kia làm ông hoảng quá, quỳ lạy nó như tể sao. Nó cầm cái lưới lẽ...

Kim Khánh như không còn đủ hơi sức để nói tiếp, ngồi thờ đốc... Thụy Vân cũng giàn giụa nước mắt, thu hết can đảm ngược lên:

- Hết chưa?

Kim Khánh không thể cất tiếng trả lời Vân, chỉ ngồi yên, lắc nhẹ mái tóc bạc hơn nửa, mắt vẫn nhắm nghiền... Mai Chi cũng ngồi khóc nghẹn ngào mà không nói được lời nào... Hoài Anh đã thức giấc từ lúc nào, ngồi yên trên giường, nước mắt cũng ướt đầm chiếc gối đang ôm trong tay... Cuối cùng đành phải lên tiếng:

- Thôi để tao kể nốt phần sau: Thằng ác thú đó dùng lưới lẽ... rạch bụng nhỏ Hà rồi nói líu lo tràng dài, găm gừ gì với ông ấy. Có lẽ lúc đó ông ấy nghĩ nó dọa sẽ rạch bụng mình như vậy nếu mình không nghe lời, thế là ông bùng ngay nhỏ Hà vút xuống biển... Thằng em Đỗ thị Liên cũng bị ám ảnh đến độ mấy tháng sau mới đủ can đảm viết thư về kể chuyện.

Câu cuối đã được Hoài Anh nói liền một mạch, cứ như nếu ngần ngừ sẽ không bao giờ còn dám nói...

Cứ như có một bàn tay đang bóp mạnh, thắt chặt bao tử, Thụy Vân chạy vội vào restroom nôn thốc nôn tháo, đầu óc như quay cuồng, hai chân khuyu xuống, Vân tưởng chừng như mình không còn thở được nữa... Đám bạn hoảng hốt chạy theo Vân, Mai Chi nhanh tay đỡ kịp lúc Vân khuyu xuống, cả bọn lại nhón nháo

- Chết rồi, tao biết ngay mà...

- Vân ơi, có sao không?

- Làm sao bây giờ? Mày bị sao vậy Vân?

Cả ba xúm lại khiêng Thụy Vân lên giường, cuống quýt xoa đầu, bóp trán, bóp chân tay tán loạn. Kim Khánh nhớ ra trước:

- Đứa nào bấm số quấy tiếp tân biểu họ kêu xe cấp cứu đi.

- Ờ đúng rồi, để tao...

Ngay khi Hoài Anh dứt lời, Thụy Vân mở mắt:

- Thôi, đừng kêu nữa, Vân không sao đâu...

- Thiệt không đó?

- Thiệt mà, không sao đâu

- Vân chắc không, tại này sợ lắm đó.

- Vân từng bị như vậy một lần rồi, hồi... mẹ mất... cũng y hệt thế này...-

- Sau đó phải làm sao?

- Không sao, mới đầu cả nhà cũng sợ, bắt Vân đi cấp cứu (cười buồn) ở Mỹ mà... nhưng vô tới bệnh viện là Vân hết! bác sĩ nói Vân chỉ bị sốc vì không muốn chấp nhận sự thật nên nhất thời cơ thể phản ứng. Khi Vân chấp nhận là mọi sự lại trở

về vị trí cũ.

Câu nói của Vân vừa buông, cả bốn cứ ngồi thừ người im lặng... Trong khoảnh khắc đó, không gian như nhuộm thắm màu đen mặc dù Trời đã hừng đông... Vân đau quá! Cái đầu như trĩu nặng, trái tim như bị ai xé nát từng mảnh... Vân không thể khóc, hai mắt rảo hoành nhưng như không còn sức sống, mở trừng trừng nhưng chẳng thể nhận biết mọi vật chung quanh. Vân không dám nhắm mắt nữa vì Vân biết, mỗi khi Vân nhắm mắt hình ảnh Hà sẽ lại hiện ra, nhưng không phải là hình ảnh Hà dịu dàng, ngọt ngào trong tà áo dài trắng như từ trước tới nay... Mà sẽ là, vàng, chắc chắn từ đây sẽ là hình ảnh... khủng khiếp nhất trong cuộc đời Thụy Vân...

Giọng Hoài Anh nhẹ như hơi thở:

- Bây giờ mày hiểu lý do tại sao tụi tao không muốn nói cho mày biết chưa? Vì chính tụi tao cũng không muốn nhắc tới nữa cơ mà, cứ gì mày thân với nó đến vậy!... Thôi... ráng quên đi Vân!

Kim Khánh và Mai Chi cũng lên tiếng:

- Đúng đó Vân, chuyện xảy ra cũng đã xảy ra rồi. Đau cũng đau rồi, thương cũng thương rồi... Mày cứ như thế này... tụi tao sợ đó!

Nghe nhắc, Vân cố gắng gượng dậy trấn an các bạn:

- Ok, Vân không sao đâu, sorry mọi người...

----- oOo -----

Bên ngoài trời đã hừng sáng, bốn người bạn cũ tiếp tục trải lòng cùng nhau. Hoài Anh lên tiếng trước hết::

- Có gì phải nói "sorry", tụi mình hiểu nhau quá mà. Thôi, dậy đánh răng rửa mặt đi rồi đi ăn sáng... Sáng nay mày có dự định gì chưa? Muốn đi đâu hay thăm ai không? Muốn tụi tao đi cùng không? Tụi tao sẽ ở với mày đến chiều, cùng đi họp mặt bạn xong mới đưa nào về nhà đưa nấy, chịu chưa?

- Ừ thì mọi người ở với Vân được bao nhiêu cũng quý rồi, đâu dám làm phiền nhiều quá, ai cũng có công việc của mình mà...

Mai Chi cười to:

- Hồng phải đâu, ở Việt Nam giờ tụi tao "về hưu" hết rồi, có chuyện gì làm đâu... Chỉ có nhỏ Hoài Anh phải trông cháu thôi. Tụi này lại sợ quấy rầy Vân mất tự

do thì có.

- Đâu có gì, Vân đâu còn người thân nào ở đây, Vân về đây chỉ là để gặp lại bạn bè và ... để biết tin tức về (nín thở một giây)... gia đình Hà... À, mà các bạn còn biết gì thêm không? Về mẹ của Hà và... anh Tuấn nữa...

Kim Khánh gật đầu:

- Được rồi, mình sẽ nói trong lúc mọi người chuẩn bị vệ sinh buổi sáng và sẵn sàng để đi ra ngoài. Mình sẽ kể cho Vân nghe... Khi biết tin nhỏ Hà, bác Chương bất tỉnh, mỗi ngày bác đều khóc liên tục, bỏ ăn bỏ uống sau đó bệnh liệt giường tưởng không qua khỏi. Cũng may, lúc đó ông anh nó vừa đi học tập cải tạo về, mới có người chăm sóc mẹ (một phần cũng nhờ ông về nên mẹ nhỏ Hà mới nhanh bình phục). Tao nghe nói ông cũng giỏi lắm, chăm sóc mẹ trong nhà thương suốt bao nhiêu ngày không rời nửa bước, ai biết cũng yêu mến... Nhưng không ai ngờ... chính điều đó lại tạo nên một bi kịch mới cho gia đình nhỏ Hà...

Với Thụy Vân, tin tức này còn gây hồi hộp hơn bất cứ ai. Không còn chú ý, giữ kẽ hay ngại ngùng, Vân tròn mắt nhìn Kim Khánh, hỏi dồn:

- Chuyện gì nữa? Chuyện gì xảy ra cho bác và anh Tuấn?

- Ừa, mày biết anh nhỏ Hà tên Tuấn?

- Mày hỏi lạ, tụi nó chơi thân 5, 6 năm trời mà...

- Hồi đó anh của Hà còn dạy kèm tụi mày nữa phải không?

- Ừ, đúng rồi... Anh Tuấn kèm tụi Vân học từ lớp 6... Anh học giỏi lắm! Bây giờ kể tiếp cho Vân nghe đi.

Kim Khánh lại ngập ngừng giây lát, trầm giọng kể tiếp:

- Thì trong thời gian anh ... Tuấn (?) (Khánh nhìn qua Vân, Vân gật đầu xác nhận) chăm sóc cho mẹ trong bệnh viện, có một cô y tá tên Quỳnh đem lòng cảm mến. Sau khi bác xuất viện cô lại theo về nhà chăm sóc cho bác thường xuyên dù anh Tuấn không dám yêu cầu vì... đâu có tiền trả ngoài giờ. Đến khi bác khỏe hẳn, bác đề nghị ... anh Tuấn cưới cô Quỳnh làm vợ... (Thụy Vân như nín thở, nhìn chăm chăm vào Kim Khánh)... Tao nghe nói, lúc đầu anh Tuấn không chịu, cứ chần chừ hoài vì ảnh nghĩ hôn nhân không thể chỉ trên nền tảng thương hại hay trả ơn,

nhưng ngày qua ngày, thấy Quỳnh lui tới riết, bác Chương lại tha thiết yêu cầu nên cuối cùng đám cưới đã được tổ chức... thật nhanh gọn! Tao nghe nhỏ Liên kể hôm anh Tuấn qua nhà mời nó dự đám cưới, ảnh rất buồn... ảnh nói dù đám cưới rất đơn sơ và không muốn mời nhiều khách nhưng muốn mời Liên vì lúc đó chỉ còn Liên là người duy nhất đại diện cho đám bạn của nhỏ Hà... Đỗ thị Liên nói, tối đó ảnh ghen ngào như muốn khóc khi nhắc tới một ai đó, giống như ảnh đã mất cả một bầu trời và bây giờ chỉ biết chấp nhận xuôi theo định mệnh...

Mai Chi tiếp lời:

- Nhỏ Liên còn nói hôm đám cưới chú rể uống say mềm, nó ở lại giúp dọn dẹp nên về sau hết. Trước khi ra về, lúc cô dâu đang tắm thì thấy anh Tuấn ôm mẹ khóc nức nở, bác Chương cũng khóc, còn nói “thôi con ạ, mỗi con người đều có một số phận của riêng mình, miễn con chấp nhận được thì sẽ hạnh phúc. Chuyện gì đã qua hãy để cho nó qua đi, đừng lưu luyến nữa nhất là khi sự lưu luyến chỉ làm ta thêm đau khổ”.

Thụy Vân lại lặng người trong đau đớn, có điều nỗi đau này chỉ một mình Vân gánh vác, các bạn không hề hay biết gì, Vân cũng chẳng muốn nói ra...

Hoài Anh thở dài nhẹ:

- Bác nói đúng chứ nhỉ! Tao thấy trên cuộc đời này nhiều trái ngang lắm, có mấy ai muốn gì được nấy đâu!

Tất cả lại chìm trong yên lặng, bên ngoài cửa sổ ánh mặt trời đã chan hòa rực rỡ, chắc bên ngoài trời nóng lắm. Thụy Vân cũng biết đến lúc phải tạm dừng câu chuyện...

- Bây giờ tụi mình đi ăn sáng đi, ai có ý kiến gì không?

- Đúng rồi đó, ăn để tao còn... uống thuốc!

- Đúng rồi, tao cũng vậy!

- Tao cũng soạn sẵn rồi nè, hai viên trắng, một viên đỏ.

Thụy Vân lo lắng:

- Ủa, bệnh gì mà ai cũng phải uống thuốc?

Cả ba đồng thanh:

- Bệnh... già!

Thụy Vân cười cười:

- Sao hôm qua ở phi trường mới có ai nhận mình không phải là già?

Hoài Anh cười dí dỏm:

- Nói chơi cho vui thôi, già thì là già, có ai tránh được! Mà tránh làm gì, già đâu phải cái tội, đúng không?

Mai Chi triết lý:

- Không phải cái tội nhưng đôi chi lại là... cái nợ, tụi bay ạ. Nhất là với những người không có con cái hay con cái không đủ khả năng, kể cả không muốn chăm sóc mình.

Kim Khánh đồng ý:

- Nói đúng, cũng may ba đứa mình đều may mắn có những đứa con ngoan ngoãn, hiếu thảo và... khá giả. Như trường hợp Tuyết Nhung ban B cũng tội, bây giờ sống thui thủi, chống chọi, con lại... gia đình hồi đó quá nghèo, đâu có lo cho con cái học hành tới nơi tới chốn nên bây giờ tụi nó cũng đâu biết làm gì, toàn buồn gánh bán bún nên cũng đâu lo được cho mẹ, nó vẫn hàng ngày đi bán vé số tụi nuôi thân...

- Thú thật, Vân cũng chẳng nhớ Tuyết Nhung... nhưng nếu có thể giúp gì được nhớ cho Vân biết...

Hoài Anh mừng rỡ:

- Ờ, nếu được Vân giúp nó sang một tiệm bán vé số đi, làm đại lý chính sẽ đỡ khổ hơn đi lang thang suốt ngày. Tụi này cũng muốn giúp nó nhưng hùn mãi chưa đủ, còn thiếu khoảng một ngàn dollar.

- Được mà, Vân sẵn sàng. Hoài Anh cho Vân số tài khoản Vân sẽ chuyển qua, Vân sẽ tặng thêm một số tiền cho Nhung làm vốn nếu cần...

- Vậy thì tốt quá rồi, hoan hô! Nhỏ Tuyết Nhung gặp quý nhân rồi!

- Tao đã nói mà, anh chị em trường QGNT mình thương nhau đặc biệt mà, hơn hẳn các trường khác.

- Tại trường mình toàn những đứa mỗ côi, phải đùm bọc nhau chứ.

- Trường mình bây giờ đâu còn “nối dài” được như những trường khác, bây giờ còn bao nhiêu đùm bọc nhau bấy nhiêu... để gì gặp được :manh thường quân đại gia” như Thụy Vân đây!

Thụy Vân đập tay Hoài Anh:

- Khi, giờn hoài... Nói chung mình có chút may mắn hơn khi thoát khỏi đất nước này sớm mặc dù lúc cũng có những ngày tháng rất vất vả nơi xứ người. Nay Vân cũng tích lũy được một số sau bao nhiêu năm qua, giờ giúp được ai thì giúp

chứ nói chi bạn cũ... Sống bao lâu nữa, lúc đi cũng có đem theo được đâu!!!

- Nói có lý, vậy ... còn bao nhiêu về gởi qua đây hết cho tụi tao đi.

Biết các bạn giỡn, Vân cười khi:

- Thôi, nói lại chuyện ăn sáng đi, bộ không ai đói nữa rồi hả?

Mai Chi hỏi:

- Vân muốn ăn gì?

- Cho Vân đi ăn phở đi!

- Phở gì? Hòa Pasteur nhé?

- Sao cũng được...

- Tại thấy Việt Kiều nào về cũng muốn đến, chứ còn bây giờ cũng có thêm nhiều tiệm phở ăn cũng ngon lắm

- Vậy hay tùy mọi người, Vân... sao cũng được.

- Thôi được rồi, hôm nay cứ đi ăn phở Hòa đi, rồi mai một đi ăn chỗ khác càng thường thức được nhiều hương vị...

- Đúng rồi, tụi mình đi nhé, chờ Vân một chút...

----- o0o -----

... Tháng ba, trời Saigon mau nắng chậm mưa, khí hậu oi bức làm Thụy Vân thêm thắm mệt sau giờ thể dục sáng nay... Bữa sáng với ổ bánh mì ốp la và ly sữa nóng đầy đủ dinh dưỡng của mẹ chuẩn bị như tan vào hư không, chẳng còn tí dấu vết nào lưu lại. Không hiểu sao hôm nay thấy bắt chày dữ quá, cái sân vận động rộng thế mà cả lớp phải chạy mười vòng... Đến vòng thứ chín, Tiến Dũng lại còn nghịch ngợm giả vờ ngã vào người bạn phía trước làm thầy bắt cả lớp chạy thêm hai vòng nữa...Tức ời là tức. Vừa nghe thầy thổi còi báo hết giờ, cả đám xúm lại tìm Dũng để hỏi tội:

- Cái ông này, hôm nay ăn trúng gì vậy? Dũng cười hề hề:

- Tại thầy Minh chạy chậm quá thôi mà...

- Thôi đừng có nói dóc tổ nữa, ông cố ý thì có, thầy còn nhận ra nữa cơ mà.

- Trời ơi, tui thể với mấy bà đó, tui mà sạo cho...kiến cắn đi.

- Cờ ông mà kiến cắn gì, có cạp cắn thì có.

- Ừ thì nếu tui sạo cho...cạp cắn đi.

- Ở Saigon làm gì có cạp, hết dóc tổ lại bị bọm!

- Hi hi, thì chứ bây giờ mấy bà muốn tui làm gì mới chịu... tha tội?

Không hện mà gặp, cả bọn đồng thanh:

- Một chậu nước mía!
Dũng nhăn nhó:
- Nhưng mỗi ngày... một người đại diện
thời nha... khi nào xong hết mới thôi, tui...
hứa!

Thu Hà thì thảo:
- Tụi bay ơi, hình như nhà Dũng cũng
vất vả lắm, tụi mình đòi vậy có... quá đáng
hôn?

Nghe Thu Hà nhắc, cả đám lại cười. Dũng
Thụy Vân lên tiếng:

- Thôi được rồi, lần này các bốn cô
nường... tha tội chết cho nhà người, còn tội
sống thì... phải quét lớp một tuần.

Cả đám con gái lại nhao nhao lên:

- Đúng rồi!
- Hai tuần luôn đi!
- Lau bảng nữa nha!
Tiến Dũng xua vôi hai tay:
- Được rồi, được rồi, tuân lệnh... quý bà!
- Xí, ai là “bà” hồi nào? Nói bậy không
hà!

- Tên này chưa biết sợ!
- Phải xử lại!
Tiến Dũng toe toét:
- Xin lỗi, nói lại, tuân lệnh quý cô!
- Ừ, vậy mới được chứ!
- Vậy mới đáng được xử án treo!

Chỉ nghe tới đó, Tiến Dũng ba chân bốn
cẳng chạy mất, nhanh hơn điện xẹt. Đám
con gái lại được dịp phá lên cười. Đám con
trai nấn ná lại nghe “xử án” cũng cười góp.
Hoàng Hiệp giả vờ rùng mình:

- Chết thật, phải ghi nhớ “chớ làm mất
lòng phụ nữ”...

- Ông Hiệp nói gì dzậy ta?
Nghe giọng Hoài Anh đầy... đe dọa,
Hiệp lắc đầu lia lịa:

- Đầu có! Đầu có gì! Hiệp... ngậm thơ
thời mà!

Nói xong Hoàng Hiệp cũng chuẩn thật
nhanh, đám con gái cười nắc nẻ, chia tay
ra về.

Vừa vào nhà, Thụy Vân gặp bác Cả tới
chơi, Vân khoanh tay chào:

- Thưa bác thưa mẹ con mới đi học về.
Thưa bác mới tới chơi ạ?

Bác cả cười hiền:
- Ừ, Vân mới đi học về hả con? Sao mặt
mũi đỏ gay thế kia?

- Dạ, tại hôm nay trong giờ thể dục, thấy
bắt tụi con chạy mười mấy vòng sân luôn,
sau đó con còn đi bộ về nhà giữa trời nắng
nữa.

Mẹ nghiêm giọng:
- Vậy nón con đâu? Mẹ đã dặn đi học
phải nhớ đem mũ rồi còn gì.

Chết rồi, mẹ lại nhắc tội quên mũ là Vân
sắp bị “giảng moral” rồi đây... Vì mẹ biết
chắc không phải Vân quên mà tại... Vân
lười! Thụy Vân vội vàng đánh trống lảng:

- Con đói bụng quá mẹ ơi! Con xin phép
bác với mẹ con đi rửa mặt ạ!

Khác hẳn mọi lần, mẹ sẽ lườm một cái
rồi cho phép Vân... lui vào hậu cung, hôm
nay mẹ gọi Vân lại:

- Khoan đã con, bác cả hôm nay muốn
nói chuyện với con. Lại đây ngồi với mẹ.

Tự đứng Vân thấy hồi hộp quá, lú lú lại
ngồi cạnh mẹ, Vân tròn xoe mắt, nín thở
nhìn bác. Mọi lần thấy Vân làm cử chỉ này
bác hay phì cười ký đầu Vân, nhưng hôm
nay bác cũng nghiêm trang lạ thường:

- Vân có để ý tình hình chiến sự mấy hôm
nay không con?

Với một cô bé 17 tuổi, hồn nhiên, nghịch
ngợm và vô tư thì chiến sự hình như không
phải sự quan tâm hàng đầu... Đọc báo và
nghe TV mấy hôm nay Vân cũng biết Việt
Cộng đã chiếm Ban Mê Thuật, dân chạy
nạn ào ào vào Saigon nhưng Vân cũng chỉ
thấy thương họ đôi chút chứ không nghĩ gì
xa hơn... Và lại, Vân nghĩ rồi ít ngày nữa
chúng ta sẽ chiếm lại thôi mà, như biết bao
lần trước: Mậu thân, An Lộc... Biết bác
đang chờ, Vân trả lời:

- Dạ có bác, con biết việt cộng đang
“đánh” dữ lắm... Chẳng nào mình “lấy
lại” hả bác?

Bác cười buồn:
- Bác cũng đâu biết được đâu con. Nhưng
có lẽ kỳ này sẽ ghê gớm hơn mọi lần, con ạ!
Thụy Vân vẫn thắc mắc:

- Dạ, mà... sao bác? Bác hỏi con chuyện
này để làm gì ạ?

Mẹ Vân đỡ lời:
- À, bác định đưa con ra ngoại quốc, ít
nhất là trong tình hình chiến sự hiện nay,
đi cho yên tâm con ạ.

Mắt Vân mở to hết cỡ:
- Ngoại quốc? Mà đi đâu vậy mẹ? Đi với
mẹ...?

- Không, bác thu xếp cho con đi với các
anh chị qua Pháp trước, có người bạn
làm trong Đại sứ quán giúp. Hai bác sẽ đi
chuyển sau rồi có thể đưa hết các con qua
Mỹ...

- Vậy... còn mẹ?

- Tạm thời mẹ vẫn ở lại con ạ, còn mỗ mã
bố con... Giờ thêm hai bác đi thì mẹ phải
chăm sóc cả mỗ mã ông bà nội nữa chứ. Đã
thế, còn ông bà ngoại, cậu Vinh đi lính rồi ở
nhà có ai lo cho ông bà ngoại đâu...

Vân biết tất cả những điều mẹ nói đều
hợp lý hợp tình, nhưng... Vân sợ:

- Vậy thôi mẹ với bác cho con... ở nhà
phụ mẹ đi!

Cả bác và mẹ cùng lên tiếng:

- Không được!

- Tại sao ạ?

Bác giải thích:

- Trước hết, gia đình mình vẫn phải thu
xếp cả hai đường. Nếu sau này yên ổn thì
vẫn còn nhà cửa mà sống. Vì mình chưa
biết trận chiến này rồi sẽ ra sao? Nếu tụi
nó thắng, con gái như con ở lại rất nguy
hiểm...

Biết những lời bác Cả đã nói ra là mệnh
lệnh, không ai có thể cãi lại (ngày xưa bố
còn không dám cãi bác cơ mà), Vân chỉ biết
chảy nước mắt:

- Nhưng mà... con sợ... con nhớ mẹ lắm!
Mẹ cười hiền:

- Cha nhà cô, sắp lấy chồng đến nơi còn
giã vờ... Dù chả có chuyện gì chắc cũng chỉ
ở với mẹ được vài năm nữa là cùng... thôi
bây giờ con theo hai bác và các anh chị đi
trước, nếu thật sự thấy bất ổn mẹ sẽ nhắn
cậu Vinh về, thu xếp đưa ông bà ngoại đi
luôn.

Biết đã hết đường “khiêu nai”, Thụy Vân
hỏi bác:

- Vậy bao giờ mình đi hả bác?

- Ừ, trưa mai con ạ, 2 giờ trưa con qua
nhà bác cùng đi, bác sẽ cho xe chở 4 anh chị
em mà vào phi trường.

Thụy Vân mừng rỡ:

- Hả? Sao nhanh vậy bác?

- Thì lúc có biến mình phải tính nhanh
chứ con. Thật sự bác với mẹ con cũng tính
toán từ nhiều ngày nay rồi, chỉ vì không
muốn con bị xáo trộn tinh thần nên không
nói cho con biết thôi.

Mẹ xác nhận:

- Đúng rồi, con cũng không cần phải
chuẩn bị gì hết, mẹ mua sắm đồ mới sẵn
sàng rồi. Nếu muốn con soạn thêm vài vật
kỷ niệm thôi...

Nhưng người... từ mặt trăng vừa rơi xuống,
Vân không còn biết nói gì, ngồi chết lặng...
Khoảnh khắc đó, chỉ một tích tắc mà trong
đầu Vân xuất hiện không biết bao nhiêu

hình ảnh, suy nghĩ rồi ren... Vân bật dậy:

- Mẹ, con phải đi một chút, con sẽ về ngay.

- Con đi đâu?

- Con phải đi... gặp Hà...

Bác lo lắng:

- Không nên con ạ, vì chuyện này cũng không nên để nhiều người biết, không tốt đâu...

Nhưng Thụy Vân không cần biết thêm bất cứ điều gì nữa, chỉ duy nhất "phải đến nhà Hà"... Nước mắt lưng tròng, Vân nhìn mẹ cầu cứu. Mẹ cũng cúi đầu trước ánh mắt khẩn nài của Vân:

- Thôi được rồi, con đi về nhanh, nhưng nhớ phải cẩn thận lời ăn tiếng nói kẻo nguy hiểm cho gia đình mình...

Chỉ chờ có thế, Vân chạy vội khỏi nhà với chỉ một tiếng "ạ" bỏ lại. Quên cả đói và mệt, Vân cầm túi đạp xe thật nhanh đến nhà Hà.

Vừa tới cửa, Vân gọi thật to:

- Hà ơi! Hà ơi!

Tiếng mở cửa thật nhanh nhưng người mở không phải là Hà, mà là... anh Tuấn! Thụy Vân tự nhiên lại luống cuống, đỏ mặt lí nhí:

- Dạ, chào anh Tuấn, Hà có nhà không anh?

Tay đỡ và dắt chiếc xe của Hà vào nhà, Tuấn chậm rãi:

- Ngồi đi Vân, Hà với Tâm đi chợ với mẹ anh rồi, chắc cũng gần về tới, em ngồi chơi chờ chút.

- Dạ.

Chỉ nói được thế, Vân cúi đầu lặng yên, Tuấn đưa cho Vân ly nước lạnh:

- Uống đi cho mát em, có chuyện gì mà mới tan học về đã chạy đến tìm Hà vậy? Để quên sách vở hả?

Thụy Vân đón ly nước uống một hơi, nhớ lời mẹ và bác dặn, Vân định không nói gì hết, chỉ đến chơi với Hà rồi về... nhưng vừa ngước mắt lên gặp mắt Tuấn... Thụy Vân không còn giữ được gì nữa... Hai hàng nước mắt chảy ra... Tuấn hốt hoảng:

- Có chuyện gì vậy em?

Hình như chỉ chờ có thế, Thụy Vân ôm mặt khóc nức nở... Tuấn cuống quýt hỏi dồn:

- Thụy Vân, có chuyện gì vậy? Em gặp chuyện gì hả, nói anh nghe đi...

Thụy Vân vẫn không nói được lời nào, vẫn chỉ biết ôm mặt khóc to hơn... Tuấn

không còn giữ ý hay ngăn ngại, quỳ xuống trước mặt Vân, gỡ hai tay Vân ra:

- Thụy Vân, bình tĩnh lại, nói cho anh nghe, có chuyện gì xảy ra với em? Làm ơn nói đi em, anh xin em đấy...

Thụy Vân vẫn nức nở, nói trong tiếng nấc:

- Em... phải... đi... ngày mai...

Tuấn lơ mơ hiểu ra với tình hình đất nước hiện nay, nhưng vẫn cố hy vọng:

- Em phải đi đâu? Nói với anh ngay đi, Vân!

Thụy Vân nói trong làn nước mắt:

- Bác với mẹ bắt em phải đi ngoại quốc một thời gian, bao giờ hết việc cộng mới được về...

Vậy là những điều tiên đoán đã thành sự thật, và những điều hy vọng đã mau chóng vụn tan... Tuấn thần thờ trong giây lát... Không còn ngại ngùng, Tuấn nắm chặt bàn tay Vân:

- Bao giờ em đi? Đi đâu? Bằng cách nào?

- Dạ, trưa mai, em sẽ lên máy bay từ phi trường để qua Pháp.

Tuấn lặng người:

- Nhanh vậy sao?

- Dạ, vì bác và mẹ không muốn cho em biết trước nên để sát ngày mới nói.

Tuấn buông thông hai vai như người chấp nhận một định mệnh buồn:

- Ủ, có lẽ cũng là tốt cho em, ít nhất là lúc này Vân ạ...

- Anh Tuấn ơi, sao anh nói giống bác và mẹ em vậy? Bộ lần này... việc cộng đánh dữ lắm hả anh?

Tuấn buồn bã gật đầu:

- Chiến sự nổ ra mãnh liệt lắm, kỳ này tại nó dốc toàn lực tấn công trong khi mình...

- Minh... sao hả anh Tuấn? Em thấy mấy lần rồi... rồi cuộc mình cũng thắng mà!

Tuấn cười buồn nhưng trong ánh mắt vẫn lóe lên một tia sáng của hy vọng, dù Vân nhìn thấy nó rất mong manh:

- Chắc chắn chúng ta sẽ chiến đấu đến cùng em ạ.

Chợt nhận ra tay mình vẫn đang nắm yên trong tay Tuấn, Vân giật mình mắc cỡ định rút ra nhưng Tuấn giữ chặt hơn, hai mắt nhìn Vân:

- Thụy Vân

Vân bối rối, lí nhí:

- Dạ

- Vân biết anh muốn nói gì lúc này không?

- Dạ...

- Anh không biết ngày mai sẽ ra sao nhưng anh cảm ơn ông Trời đã thu xếp cho anh gặp Vân hôm nay vì đáng lẽ anh trở về đơn vị từ sáng, một người bạn có xe nhà đã hứa sẽ đón anh tối nay nên mẹ, Hà và Tâm đi chợ làm cơm cho anh đấy chứ...

- Vậy hả anh? Còn em, vừa đi học về gặp bác và mẹ báo tin, trong lòng em chỉ có một thôi thúc duy nhất là phải chạy ngay đến đây để...

Tuấn ranh mãnh cướp lời:

- Để gặp anh phải không?

- Anh khôn ghê, em đến để gặp Hà chứ bộ, em cũng tưởng anh về đơn vị từ sáng...

- Thì anh đâu có nói em biết sẽ gặp anh, chỉ có điều lòng em thôi thúc tới đây cũng cũng gọi là sự sắp xếp của định mệnh đấy.

Muốn cãi lại Tuấn nhưng không hiểu sao, có lẽ nỗi buồn chia ly đã làm Vân không còn sức... chiến đấu! Vân vẫn ngời thừ người với nước mắt. Tuấn nhẹ nhàng lau những giọt nước mắt cho Vân và chả biết từ lúc nào, Vân đã gục mặt trên vai Tuấn. Bờ vai rộng như một thành lũy chở che đã làm Vân nguôi dần những tiếng nức nở, nhịp thở đều hơn. Tuấn nhẹ nâng mặt Vân:

- Thôi nào cô bé xí xọn, có gì là ghê gớm! Sao không nghĩ một ngày quê hương hòa bình, mình lại về với nhau...

Vân ngước mắt nhìn Tuấn:

- Có thật không anh?

- Sao lại không nhỉ? Sống là phải hy vọng chứ em... Chỉ sợ lúc đó em... quên mất tiêu anh rồi, lại tay trong tay với một chàng "mắt xanh, mũi lõ" đấy chứ...

Thụy Vân dấm vào ngực Tuấn:

- Ghét anh!

Tuấn cười hiền, nhẹ nâng mặt Vân và đặt nụ hôn nhẹ lên môi. Vân mắc cỡ dụi đầu vào vai Tuấn:

- Ghét anh!

- Sao ghét anh hoài vậy? Tội nghiệp anh mà!

Vân đỏ bừng mặt, nghịch ngợm tránh nụ hôn thứ hai của Tuấn, chạy ra ghế ngồi... Vừa lúc đó, Hà và mẹ về tới, Thụy Vân ranh mãnh háy mắt với Tuấn rồi chạy ra chào mẹ và đón Hà. Hà ngạc nhiên:

- Ủa, tới hồi nào vậy Vân? Có chuyện gì không?

Sau một chút ngập ngừng, Thụy Vân kể

lại lý do... rồi cũng lại nước mắt giàn giụa, hai cô gái khóc như chưa từng bao giờ được khóc...

Biết mẹ ở nhà lo lắng, nhưng lần đầu tiên Vân cố tình... giả quên, ở lại làm bữa và ăn cơm tối với... Hà dù lòng vẫn vừa ăn vừa... hồi hộp. Đến khi người bạn anh Tuấn tới đón anh về đơn vị... cả nhà bịn rịn sụt sùi, anh Tuấn cố tình trêu chọc cho mọi người cười... không biết anh ôm mẹ, ôm Hà, ôm Tâm như thế nào... nhưng cái ôm anh dành cho Vân thật chặt. Vân biết Vân sẽ nhớ mãi câu anh thì thầm:

- Minh ơi!...

----- oOo -----

- Hình như nhỏ Vân lại ngủ rồi tụi bay ơi...

- Ừ, chắc nó vẫn chưa quen mùi giờ...

- Nhưng sắp tới hàng phở rồi, cũng phải gọi nó dậy chứ?

Vân mở mắt nhìn các bạn:

- Tính ăn lén Vân hả?

Hoài Anh cãi:

- Trời ơi, thương nó, sợ nó thiếu ngủ mà nó vu oan cho người ta kia!

Mai Chi tinh ý:

- Mà lại đang khóc hả Vân? Cái tính "lỳ đòn" ngày xưa đâu rồi, sao từ hôm qua tới giờ tao thấy mày "xây đập thủy điện" không vậy?

Thụy Vân gượng cười:

- Tại mọi người cứ đồn thế chứ ai mà không khóc... Chỉ tại hồi đó Vân không sợ mấy con vật đó, Vân còn thích chơi nữa cơ...

- Đúng là nhỏ Vân... khác người!

Vô tiêm, gọi thức ăn xong Thụy Vân đánh bạo hỏi các bạn:

- Mà lúc nãy các bà nói "thêm một bi kịch của gia đình Hà" là... gì nữa vậy?

- Ừ thôi, mày ăn phở xong đi rồi trên đường về lại khách sạn tao kể hết cho nghe, cũng gần xong rồi đó... Nói thiệt, biết cuộc đời luôn dành sẵn một định mệnh cho mỗi con người nhưng sao có người thì sung sướng quá, có người thì bi kịch chồng chất...

Tiếng chép miệng của Kim Khánh làm Thụy Vân càng thêm sứt ruột, tô phở buổi sáng mất hẳn hương vị. Thụy Vân chỉ muốn ăn thật nhanh...

Trên chiếc taxi về lại khách sạn, Kim Khánh lại bắt đầu vẽ nốt những nét còn

thiếu cho bức tranh mang tên "nỗi đau thương"...

- Thì anh Tuấn lấy cô y tá Quỳnh, bác Chương gom góp tiền mua lại căn nhà đang thuê để vợ chồng anh Tuấn ở. Mày biết mà, bác cũng đâu có nhiều tiền, hồi bị đuổi ra khỏi nhà hai mẹ con chỉ có chút đỉnh mang theo. Cũng may là ngày xưa bác có ý sầm của hồi môn cho con gái nên sau này nhờ Hà mới có tiền để đi vượt biên đó chứ. Lúc đó anh Tuấn vẫn chưa được "trả quyền công dân" nên để bà Quỳnh đứng tên, cứ nghĩ là vợ chồng thì đâu cần tính toán... Hai người lại có thằng con trai dễ thương lắm, bà nội mẹ như điều đồ, đi đâu cũng ôm cháu nội theo, thằng nhỏ cũng quấn bà lắm. Nhưng chỉ đến năm thứ ba thì hai người bắt đầu lục đục, bà Quỳnh bắt đầu lớn tiếng với chồng, cả mẹ chồng nữa. Bả trách ông Tuấn là người "sống trên mây, thiếu thực tế", không đủ khả năng bảo bọc vợ con... Cuối cùng ra tòa ly dị. Thoạt đầu, ông Tuấn muốn nuôi con thì bà Quỳnh nói phải ký giấy cho bả hết căn nhà (nhà bác Chương mua nhưng bà Quỳnh nói là của hai vợ chồng). Bác Chương và anh Tuấn không muốn mất cu Bin nên đành chịu, giao hết quyền sử dụng căn nhà cho bà, dọn đi mượn căn khác nhỏ hơn, trong hẻm sâu hơn. Lúc đó, anh Tuấn vẫn chỉ biết đi đập xích lô kiếm sống qua ngày, còn bà nội ở nhà chăm sóc cháu... Những tưởng rồi sẽ êm trôi nhưng, (lại nhưng nữa mới chết chứ)... Sau khi bán xong nhà, bà Quỳnh dặt ... bố ruột cu Bin về đòi con. Ông Tuấn và mẹ như bị một "cú tát trời giáng"...

- Chúa ơi, còn chuyện đó nữa sao?

- Thế mới gọi là bi kịch! Chẳng cần xét nghiệm DNA, nhìn thấy bố cu Bin là biết chắc con nó. Hai cha con nó giống nhau như hệt, từ đôi mắt, cái mũi, cái miệng cho đến nụ cười... Ông Tuấn chỉ lặng lẽ nhưng bác Chương thì đau đớn lắm, hai bà cháu quấn quýt đến thế cơ mà. Nghe kể ngày bố dặt nó đi, cu Bin cứ ôm cứng lấy chân bà, nhất định không chịu theo bố, hai bà cháu khóc quá chừng... Bố cu Bin cũng chả buồn làm người lịch sự, chẳng hề cảm ơn bà nuôi dưỡng cháu, chỉ giải thích vì hồi đó giận bà Quỳnh, bỏ về Bắc nên không biết bà ấy có thai... có lẽ cũng vì vậy mà hồi đó bà Quỳnh cứ đòi bác Chương bắt anh Tuấn làm đám cưới thật nhanh, sau

đó lại bảo “sanh non”. Bản chất hiền lành nên bác Chương và anh Tuấn chấp nhận hết. Có điều, hình như anh Tuấn không nói gì thì lại càng làm mẹ thêm day dứt... Đến một ngày anh ấy thu xếp được cho mẹ về nhà ở chung với Đỗ thị Liên thì... bỏ đi biệt, chỉ thỉnh thoảng về thăm mẹ, đưa tiền gọi Liên chăm sóc mẹ rồi lại đi... Bác Chương đau khổ và khóc liên tục, đến nỗi hai mắt bác hiện giờ... không còn thấy đường nữa... Tội tao vẫn thay nhau đến thăm bác, mỗi khi có chương trình “Vinh danh Mẹ” là cả bọn kéo tới nhưng hình như lúc này bác cũng hơi lẩn rồi...

- Thật sao? Vậy bây giờ... bác đang ở đâu? Hay dắt Vân đi thăm bác được không?

- Ờ há, sao tội mình không nghĩ ra nhỉ! Vân muốn chừng nào đi?

- ... Bây giờ, được không?

- Dĩ nhiên là được. Vậy bây giờ mình về khách sạn rồi mới đi hay là...

- Thôi cho Vân đi luôn đi, về khách sạn cũng để làm gì đâu...

- Ừ, vậy để Mai Chi chỉ đường cho bác tài đi!

Vân hồi hộp:

- Không biết lúc này bác... ra sao rồi ha? Không biết... bác còn nhớ Vân không?

- Hy vọng đi, vì dù sao hồi đó mày với nhỏ Hà thân đến thế cơ mà...

----- o0o -----

Chiếc taxi dừng trước một con hẻm nhỏ, nhỏ đến nỗi nếu không ai nói Vân sẽ tưởng đó chỉ là bên hông của một căn nhà... Cả bọn kéo xuống, Vân hồi hộp lạ kỳ, đôi chân nữa muốn đi thật nhanh sao nữa lại cứ trì lại?... Cả bọn vẫn vô tư cất bước. Hoài Anh kéo tay Vân:

- Ráng đi bộ nha, còn vô khá sâu đó, hẻm nhỏ nên taxi chỉ thả mình ở đầu ngõ.

- Không sao, đi bộ cũng ok mà, đừng lo.

-Quả là hẻm sâu thiệt, đã thế không phải là một đường thẳng mà là ngõ cong ngoằn ngoèo... Bây giờ mà để Vân ở đây một mình rồi bảo tự tìm đường về chắc Vân chịu chết quá! Vừa đi Vân vừa nghĩ, nếu lỡ xảy ra hỏa hoạn ở những nơi như thế này thì... sao nhỉ? Nói suy nghĩ này với các bạn, Mai Chi cười:

- Hơi đâu mà lo lắng dữ vậy, nếu có chuyện đó xảy ra thì... Trời kêu ai nấy dạ,

Việt Nam mà cứng!

Thụy Vân chỉ còn biết cười buồn, bước theo các bạn... Nhưng đến cuối hẻm lại có vẻ rộng ra, chừng 5, 6 căn nhà quay tròn lại... Vân bật miệng:

- Ừa, vậy cái hẻm này giống hình cái dấu hỏi quá ha!

- Đúng là con nhỏ giàu trí tưởng tượng...

- Không đâu, nhỏ Vân nói có lý, tại từ đó tới nay tội mình không để ý thôi.

- Ừ, thì người có tầm nhìn “vĩ mô”, còn tội mình chỉ “vi mô” thôi.

- Khi, vĩ cũng là... đuôi đó. Giống hồi con trai tao hỏi “Mẹ ơi, bác Hồ vĩ đại là gì?” Tao nói “là bác Hồ... có cái đuôi bự”, nó ré lên “sao giống con quỷ vậy mẹ?” Làm ba nó la tao một trận, sơ thằng nhỏ lên trường nói tầm bậy rồi cả nhà bị nguy hiểm...

Câu chuyện Kim Khánh nói làm cả lũ cười rúc lên. Dừng chân trước một căn nhà nhỏ với khung cửa xanh, Hoài Anh gọi cửa:

- Liên ơi!

Ngay lập tức cửa được mở, vừa nhìn thấy Liên, Vân nhớ ngay cô bạn có mái tóc dài thật là dài ở lớp bạn. Cũng ngay lúc đó Liên nhìn thấy Thụy Vân:

- A, Thụy Vân phải không?

- Đúng rồi, mày vẫn nhận ra nó hả?

- Nó có thay đổi mấy đâu mà không nhận ra! Mới về hả Vân, vào nhà chơi đi.

Thụy Vân hồi hộp bước vào nhà, Liên rót nước cho các bạn rồi kéo ghế ngồi trò chuyện:

- Liên và gia đình khỏe không?

- Cũng vẫn khỏe Vân, Vân về hồi nào?

Mai Chi nhìn đồng hồ tay:

- Thêm một tiếng mười lăm phút nữa là đúng một ngày.

- Ừa, vậy là mới về hôm qua hả? Vui quá vậy. Về được bao lâu Vân?

- Vân định về hai tuần thôi...

- Sao ít vậy? Không được nghỉ phép hả?

- Không phải, Vân lấy bốn tuần phép nhưng tại nghĩ không biết có nên ở Việt Nam lâu không, vì lúc đó... đâu biết các bạn sẽ đón Vân thế nào...

- Bây giờ biết rồi chưa?

Vân cười trả lời Hoài Anh:

- Biết rồi, bởi vậy đang “suy nghĩ lại” đây nè...

- Ờ, nói vậy nghe được!

Cả lũ lại cười, Kim Khánh tế nhị:

- Bác Chương đâu Liên?

- À, hôm nay tới ngày bác tái khám chắc cũng sắp về tới, ông xã Liên chở mẹ đi hồi 6h sáng rồi.

Thụy Vân thắc mắc:

- Ừa, bác bệnh gì? Mà sao đi khám bệnh sớm thế Liên?

- À, mẹ bị cao huyết áp nên phải tái khám lấy thuốc mỗi tháng đó Vân, còn đi sớm là vì khám bảo hiểm y tế, phải đi sớm để nộp sổ, xếp hàng... Chứ để đủ người họ đâu nhận nữa...

- Ngoài ra, bác vẫn bình thường chứ?

- Ừ, thì cũng không đến nỗi nào, chỉ có điều khoảng vài tháng nay mẹ có vẻ nhớ quên quên nhiều... Chuyện hôm nay thì chỉ hôm nay nhớ, ngày mai nhắc lại không nhớ mấy nữa...

Kim Khánh chân thành:

- Công nhận, cũng may bác còn có Liên, Liên tốt thật đó.

Liên cười hiền lành:

- Không phải đâu. Vân và các bạn biết đó... bố Liên chết trận mấy chục năm, mẹ Liên cũng mất năm 1985. Liên lại ở gần, chứng kiến biết bao bi kịch cho gia đình mẹ. Sau này khi biết mẹ và anh Tuấn khổ quá, vợ chồng Liên bàn nhau mời mẹ với anh về ở chung. Nhà Liên tuy nhỏ nhưng hai đứa chả có con cái gì nên ở cũng đủ. Lúc đó mẹ lại phụ Liên bán hàng bánh cuốn mỗi sáng, ngay trong nhà để ông xã Liên an tâm đi làm... Nói chung vẹn cả đôi đường. Hơn nữa, đó cũng là yêu cầu của Long em Liên, nó dặn vợ chồng Liên phải coi mẹ như mẹ vậy, nó đứng ra nhận chu cấp cho mẹ hàng tháng, chỉ không được cho anh Tuấn biết, sợ ảnh tự ái...

- Ừa, sao em trai của Liên lại thương bác Chương vậy?

Liên cúi đầu ngại ngùng:

- Vì hồi đó Hà cho thằng Long tiền đi vượt biên cùng với Hà, vậy mà...

Thụy Vân lơ mơ hiểu ra nguồn gốc của mối quan hệ ... nhưng vẫn còn một thắc mắc cần hỏi:

- Vậy còn... anh Tuấn?

- À, thì dù vợ chồng Liên nói cách mấy anh Tuấn cũng nhất định không chịu ở chung. Ảnh chỉ nhờ Liên chăm sóc mẹ rồi bỏ đi biệt, thỉnh thoảng bắt chợt về thăm, đưa tiền cho vợ chồng mình và mẹ xong lại đi...

- Mà ảnh... đi đâu? Sao anh Tuấn đi “cải tạo” về mà không đi HO hả Liên?

- Liên cũng không biết rõ lắm, hồi gọi đăng ký HO thì hình như anh Tuấn cũng có làm giấy tờ, nhưng bà Quỳnh nhất định không chịu đi làm ảnh bỏ luôn... Sau mới biết vì bà còn mê ông chồng cũ nhưng lúc đó không biết hết hạn hay ảnh chán đời nên không nhắc tới nữa... Ảnh không bao giờ nói đang ở đâu, làm gì..., chỉ cho Liên một số điện thoại phòng khi có chuyện bất ngờ hãy gọi vì đó cũng không phải là số của ảnh, chỉ là người bạn mà ảnh hay liên lạc nhất thôi.

- Sao ngộ ghê ha! Bộ ảnh không thương mẹ hay sao?

- Liên không nghĩ vậy! Lúc trước ai mà không thương cái tính của ảnh, có hiếu với mẹ kinh khủng. Nhất nhất chuyện gì cũng làm cho mẹ. Chỉ từ khi mẹ sống với Liên, ảnh thấy tội Liên chăm sóc mẹ như mẹ ruột (ông xã Liên cũng không còn cha mẹ) nên ảnh yên tâm giao cho Liên đó chứ... Mà Liên thấy cũng nên như vậy... Vì mỗi khi anh Tuấn về, cả hai mẹ con lại rất đau khổ, mẹ cứ suốt ngày nói xin lỗi anh Tuấn... Cứ phải chứng kiến mẹ tự dằn vặt mình như vậy ai chịu nổi...

- Vậy... anh Tuấn biết vụ mất mẹ hết thấy đường chưa? Ảnh nói sao?

- À, vụ này thì chưa! Vì Mẹ mới bị hết thấy hẳn khoảng một tháng nay thôi mà ảnh thì cả hai tháng rồi chưa thấy về. Cũng tại mẹ đau bấy lâu nay nên đầu ai biết... Cho đến hôm thật sự không thấy được nữa mẹ mới nói với Liên, Liên cũng ăn hận chuyện này lắm...

- Rồi Liên có đưa bác đi khám mắt chưa?

- Có chứ Vân, tội Liên đưa bác đi rồi, bác sĩ nói bác bị đục thủy tinh thể, có thể mổ được và hy vọng hồi phục vẫn còn sáu mươi đến bảy mươi phần trăm nhưng phải xếp hàng chờ tới lượt mình, vì bảo hiểm y tế có quá nhiều người cần mổ như vậy. Còn đi bệnh viện tư thì... (giọng buồn hơn)... tội Liên sợ không lo nổi chi phí. Liên có nhần Long mà không hiểu sao cũng chưa thấy nó trả lời. Hình như nó cũng lo cho vợ với hai đứa con bên đó nhiều nên cũng không dư dả bao nhiêu... Chỉ ráng chu cấp hai trăm đô cho mẹ hàng tháng.

Vân tràn đầy hy vọng:

- Nếu vậy, Liên cho phép Vân lo vụ này

được không?

Cả bọn lại xúm xít vô, mỗi người một câu:

- Ừ, được đó Liên.

- Vân nói đúng đó, đừng chờ lâu nữa, bệnh nặng hơn càng khó chữa...

- Hợp cả tình lẫn lý còn gì, Thụy Vân là bạn thân nhất của Thu Hà mà...

Tên Thu Hà vừa được nhắc tới, ánh mắt Liên và Vân lại gặp nhau. Liên gật đầu:

- Nghe vậy Liên mừng muốn chết, còn gì phải phân vân... Có điều... Vân ở đây có hai tuần...

- Không sao, nếu cần Vân sẽ đổi vé máy bay, ở thêm hai tuần nữa được mà.

Hoài Anh đề nghị:

- Hay bây giờ Liên gọi cho ông xã, nói ảnh chờ bác tới bệnh viện tư luôn đi, rồi tội mình cũng tới đó... Nói là làm liền vì để Vân không mất nhiều thời gian.

- Nhỏ Hoài Anh này lúc nào cũng nóng như lửa... Nhưng lần này nó đúng đó!

Đỗ thị Liên cũng vội vàng gọi điện thoại di động cho chồng, xong cả bọn kéo nhau ra đường đón xe... Đi ngược lại cái dấu hỏi vừa vẽ ra trong tưởng tượng, Thụy Vân mơ hồ cảm thấy mình sẽ nhận được câu trả lời... Ô, chỉ mới 24 giờ đồng hồ... Rồi lại nghĩ đến đôi mắt của bác Chương... Vân lại ảm ức trách mình... sao không quyết định về sớm hơn!!!

Đến một bệnh viện mắt tư nhân sạch sẽ, tân kỳ... Vừa xuống xe đã nghe tiếng gọi:

- Liên ơi, mẹ đây nè!

Nhìn về phía đó, một người đàn ông tầm thước, khuôn mặt chất phác đang mở rộng nụ cười, tay ngoắc lia lịa... cộng thêm tiếng gọi mẹ ngọt ngào, thân thiện của cả hai vợ chồng Liên, Vân tin rằng họ đã thương yêu bác Chương như mẹ ruột, đúng lời họ nói.

Thụy Vân tiến lại gần, ông xã Liên cười với Vân:

- Chị là chị Thụy Vân mới từ Mỹ về? Hồi này tôi vừa nghe bà xã nói trong điện thoại...

- Dạ đúng ạ, chào anh, thật vui được gặp anh.

- Chị đừng khách sáo thế, chúng tôi nhà quê, đơn giản lắm...

Vừa nói anh ta lại cười hi hi. Thụy Vân cũng cười theo:

- Dạ, mới nhìn anh là biết vậy rồi, nhưng Vân cũng nói thật lòng đó chứ. Mới thấy

anh là thấy người tốt rồi.

Cả bọn cùng cười, Kim Khánh hỏi:

- Bác đầu anh Quang?

- À, mẹ đang vô nhà vệ sinh, tôi phải chờ ở đây.

Nghe nói vậy cả bọn mới chợt nhớ ra Liên đã đi đâu từ nãy giờ... Té ra anh Quang đã ra hiệu cho Liên vào nhà vệ sinh với mẹ (thấy họ chu đáo đến thế, Vân càng yên lòng). Ngay lúc đó, Liên đưa mẹ ra tới. Cả bọn lại tranh nhau chào, Thụy Vân đứng sững nhìn mẹ, lòng thật xót xa... Người phụ nữ phúc hậu, dài các ngày nào giờ gầy hơn hém, người như thu nhỏ hơn... Mái tóc đen mượt búi cao đã thay bằng mái tóc ngắn ngắn, bạc phơ... Mắt mở trừng trừng nhưng không có chút gì là nhận thức. Chỉ đến khi mẹ trả lời “mấy đứa lại đến thăm mẹ đấy hả?” thì Vân mới nhận ra giọng nói vẫn ấm áp, thân quen của ngày nào. Vân tiến đến, giọng hơi run:

- Bác ơi, con là Thụy Vân đây! Muốn nói thêm ba chữ “bác khỏe không” nhưng cũng không dám, vì Vân biết mình sắp khóc. Bà Chương lóe tia sáng nhỏ trong mắt: “Thụy Vân hả con, vào nhà đi, Hà nó ở trong nhà”... nhưng lại vụt tắt nhanh, nở nụ cười vô nghĩa “đói bụng rồi”. Thụy Vân yên lặng nắm lấy tay bà, cả hai không nói thêm lời nào, lặng lẽ đưa bà vào trong phòng khám cùng mọi người.

Bệnh viện tư nên cung cách làm việc cũng khác, mọi người được chào đón niềm nở... hơn cả ở bên Mỹ, có người rót nước mời cho đến khi tới phiên bà vào khám. Liên đưa mẹ vào, ý tứ quay lại gọi Thụy Vân:

- Vân vào với Liên luôn đi!

Thụy Vân gật đầu đứng dậy cùng vào. Ông bác sĩ cũng chỉ trạc tứ tuần, nhỏ hơn tội Vân nên rất lễ phép và tử tế.

Ông hỏi một số điều và bắt đầu khám cho bà Chương, khám rất kỹ cả hơn mười lăm phút (sau này Liên nói nếu đi bệnh viện công, họ chỉ khám chừng ba phút!). Khi cuộc khám hoàn tất, ông mời Vân và Liên tới bàn ngồi nói chuyện:

- Trong trường hợp của cụ đây là đục thủy tinh thể, nếu mổ sẽ cứu được, mắt phải sẽ được hơn 60% thị lực trở lại, nhưng mắt trái chỉ được chừng 20%... Mấy chị tính sao?

Thụy Vân hỏi cặn kẽ:

- Đó là mức tối đa có thể?

- Dạ vâng, tôi rất tiếc nhưng mắt cụ đã khá lâu...

- ... Mẹ tôi sẽ kéo dài thị lực đó được bao lâu, thưa bác sĩ?

- Điều này cũng khó nói trước lắm chị ạ, còn tùy thuộc vào sức khỏe và một phần ý chí của bệnh nhân, phần nữa tùy thuộc vào những thiết bị y tế thay thế sản xuất ở đâu...

- Vậy bao giờ có thể mổ được, và mẹ tôi sẽ phải điều trị trong bao lâu?

Vị bác sĩ hỏi ngược lại:

- Tôi xin lỗi, cả hai chị... đều là con gái của bà?

Câu hỏi của bác sĩ làm cả hai trở nên lúng túng...

- Cả hai chúng tôi đều không phải, bác sĩ ạ.

Tới phiên ông bác sĩ tròn mắt ngạc nhiên, Thụy vân trả lời đơn giản:

- Bà là mẹ người bạn tôi yêu quý nhất.

Nghe sự dứt khoát trong câu trả lời của Vân, ông bác sĩ mới nói:

- Vì bà có bệnh cao huyết áp nên chúng tôi phải cẩn thận một chút, phải chăm sóc bà trong giai đoạn tiền phẫu thuật, khi nào thấy ổn định mới dám tiến hành...

Liên nhỏ nhẹ:

- Mẹ tôi sáu tháng nay uống thuốc đều nên huyết áp không thay đổi đâu bác sĩ, chắc cũng ổn...

- Dạ vâng, nếu được vậy thì tốt, chúng tôi sẽ xếp lịch mổ cho bà cụ khoảng mười ngày sau.

Cả hai nhìn nhau, vị bác sĩ như đọc được sự thất vọng trong mắt Vân, ông nói thêm:

- Thật ra, chúng tôi cũng có “mổ dịch vụ”

- Là gì, thưa bác sĩ?

Liên trả lời:

- Là mình được chọn ngày, chọn bác sĩ... đó Vân!

- Thật không?

Ông bác sĩ xác nhận, có vẻ một chút mắc cỡ:

- Dạ vâng, đó là luật của bệnh viện đó chị... Nếu chị “mổ dịch vụ”, chúng tôi có thể sắp xếp cho bà mổ trong vòng hai ngày... Tuy nhiên, chi phí sẽ cao hơn bình thường...

Vân chợt hiểu ra, đúng là người có tiền ở đâu cũng sướng, cũng được đủ thứ ưu đãi hơn người khác, nhất là ở đây, nơi cả

xã hội hầu như chỉ đánh giá con người qua mức độ giàu có, tiêu xài của họ. Cũng may ông bác sĩ này còn có vẻ ngưỡng ngùng, làm Vân còn chút niềm tin vào cuộc sống. Thụy vân nói rõ ràng, dứt khoát với bác sĩ:

- Xin hãy cho mẹ tôi được hưởng tất cả những gì tốt nhất từ phía bệnh viện có thể cung cấp: bác sĩ, thiết bị, phòng ốc... Chúng tôi sẽ chi trả đầy đủ.

Ông bác sĩ vui mừng như trúng được gánh nặng, nhưng vẫn ngưỡng ngùng:

- Cảm ơn chị đã tin tưởng bệnh viện chúng tôi, tôi sẽ đích thân mổ cho bà và sẽ làm hết sức có thể.

Giọng nói có vẻ tự tin làm Vân cũng yên lòng, Liên hỏi kỹ:

- Vậy bao giờ mẹ tôi có thể nhập viện? Và sẽ nằm trong bao lâu?

- Ngay ngày mai chị có thể đưa bà vào, chúng tôi theo dõi một ngày rồi ngày mốt sẽ phẫu thuật. Thông thường bệnh nhân có thể về trong ngày nhưng theo tôi, các chị nên để bà ở đây thêm một, hai ngày nữa để chúng tôi tiện theo dõi...

Liên ấp úng:

- Thôi không sao đâu bác sĩ, nếu mọi người về được thì tôi nghĩ mẹ tôi cũng thế, tôi sẽ lo cho bà...

Vân cắt ngang:

- Thôi, bác sĩ đã nói vậy thì mình cứ để mẹ ở đây hai ngày nữa đi Liên.

- Nhưng Liên phải bán hàng, sao vào đây chăm sóc mẹ được?

- Không sao, để Vân lo cho, dù gì Vân cũng đang... rảnh nhất mà.

- Nhưng...

Hiểu điều Liên lo chính là không muốn Vân phải tốn kém nhiều, Vân bốp nhẹ tay Liên:

- Không sao đâu Liên, miễn sao mẹ được điều trị tốt nhất.

Quay qua bác sĩ, Vân chào, kéo Liên và bà Chương ra về và hẹn sáng mai sẽ đưa bệnh nhân tới. Ông bác sĩ ân cần đưa cả ba ra tận cửa...

Ra gặp mọi người, Liên kể lại những gì bác sĩ nói nhưng đến khúc nằm lại hai ngày, Liên nhấn nhó:

- Vân, đâu cần thiết đến vậy? Về nhà Liên chăm mẹ được rồi.

Vân cười:

- Không sao đâu Liên, Vân lo được mà...

- Biết vậy nhưng... hơi lãng phí.

- Sao lại là lãng phí hả Liên? Tiến để lo

cho người mình yêu quý thì đâu có gì lãng phí...

Kim Khánh xen vào:

- Kệ nhỏ Vân đi Liên ơi, “em giàu em có quyền” mà

Liên không tranh cãi với Vân nữa, cười hiền:

- Thôi được rồi, biết Vân là... millionaire rồi.

Biết các bạn chọc ghẹo, Vân cũng chỉ cười...

Ra tới xe, Vân đề nghị để bà đi taxi chung với tụi Vân cho đỡ nặng nề ông xã của Liên chạy xe về trước. Lên taxi, Vân “xí” ngồi với bà Chương. Các bạn bắt đầu thăm vấn. Hoài Anh lên tiếng trước:

- Ở mà hình như chưa bao giờ mày kể cho tụi tao nghe về cuộc sống của mày vậy Vân?

- Đúng rồi, bên bên mày sống sao?

- Mà tụi tao cũng chưa bao giờ nghe nói chuyện gia đình mày?

Trước thắc mắc của các bạn, Vân chậm rãi trả lời:

- Có gì để nói đâu... cũng như mọi người đến Mỹ năm 75, Vân chỉ may mắn hơn là không mất thêm thời gian ở đảo. Khi hai bác đưa các anh chị và Vân đến Mỹ, Saigon vẫn chưa mất nên tụi Vân chưa được tính là tị nạn chính trị. Về sau bác cả làm thế nào, Vân cũng không biết, chỉ biết lúc đó bác bắt cả bốn quay lại trường học. Vân đỡ hơn vì hồi ở Việt Nam đã có học thêm Anh Văn, còn ba anh chị con bác thì... sợ đi học lắm. Mỗi ngày, bốn anh chị em dậy sớm, chờ xe bus nhà trường đón... Những ngày nắng thì còn đỡ, ngày lạnh sợ lắm. Lúc đó, Vân ở Maryland nên tuyết nhiều, mũi Vân bị dị ứng mãn tính luôn. May sao cuối 75 tìm được mẹ, ông bà ngoại với cậu Vinh, Liên mới dọn về Cali với mẹ. Ba tháng sau, gia đình bác Cả nghe mẹ Vân rủ rệ nên cũng về theo luôn tới giờ...

- “Rồi sao nữa bạn?”

- Thì Vân đi học, rồi lên đại học, rồi ra trường, rồi đi làm, đổi vài chỗ cho đến bây giờ... hết!

- Chán!

- Ừ, nước Mỹ ở khía cạnh nào đó nhìn vào cũng thấy... chán lắm mấy bà! Mỗi người cứ đều đều, hàng ngày đi làm, cuối tuần họp mặt, mùa hè đi chơi... Chỉ có thể!

- Thì... không đi, có sao đâu!
- Cũng không được đâu, vì cả năm đã cày mọt nhọc quá - ở Mỹ làm ra làm quý vị ời - rồi con cái thì đi học nên đến khi tụi nó nghỉ hè, bắt buộc mình phải lấy vacation cho chúng đi chơi...

- Vân... có con không?
- Có chứ, nhưng con gái Vân lập gia đình rồi. She có job ở New York nên lên đó làm, quen anh chàng Mỹ gốc Pháp cùng sở... Thế là hai vợ chồng nó chọn NY làm quê hương luôn.

- Còn... chồng Vân?
- Chuyện này lại phải kể riêng, năm đang học đại học năm hai, Vân gặp ông Tuấn (cũng tên Tuấn), ông ấy là dân du học từ trước 75. Ông nói chuyện rất ngọt ngào, quyến rũ, lại galant... Ông theo sát Vân như hình với bóng nên sau một năm Vân cũng xiêu lòng, dọn về ở chung với ông.

- Ủa, không làm đám cưới sao?
- Thì cũng vì chuyện này mà mẹ giận Vân suốt mấy năm trời... Mẹ thì muốn Vân phải có lễ cưới trong nhà thờ cho dù không đãi tiệc cưới nhưng Vân nhất định không chịu!

- Sao mà... gan vậy?
- Ừ thì có lẽ lúc đó tuổi trẻ nông nổi, rồi xã hội chung quanh mình hầu như ai cũng thế (lúc đó chắc tại con gái Việt Nam có giá lắm nên ít người muốn ràng buộc). Với Vân, thêm một lý do nữa là... Vân không cảm thấy an toàn bên Tuấn, ông ấy không cho Vân được cảm giác bình yên... Cho đến khi Vân mang bầu Tiffany, Vân đổi ý muốn làm đám cưới để con có đủ cha, mẹ thì ông bắt đầu... giờ chứng. Vân giận quá nên bỏ luôn... Lúc đó mẹ mới hết giận đón Vân về nhà lại. Vân sanh Tiffany do một tay mẹ chăm sóc, Vân trở lại sở làm sau có một tuần thôi...

- Trời, cũng lại một bi kịch!
- Có lẽ vậy, nhiều người cũng nói vậy nhưng riêng Vân... chẳng bao giờ nghĩ vậy... Trái lại Vân lại thấy nhẹ nhõm mới ngộ chứ, thậm chí sau này nghe tin ông lấy vợ, lòng Vân cũng chẳng mấy may xốn xang... Vân không thích sự miễn cưỡng vì đó sẽ không phải và cũng không tạo ra tình yêu. Mà hôn nhân không tình yêu sẽ chỉ còn là chịu đựng...

- Đồng ý với nhà người! Yêu là yêu, không có mùi lòng hay thương hại, cũng

không phải là nhịn nhục quá đáng...

Vân quay sang bà Chương cười nhẹ, bà cũng cười lại với Thụy Vân, tay mân mê chiếc nhẫn Vân đang đeo ra vẻ thích thú...

Đã tới đầu ngõ, Liên mời cả bọn vào quán cơm bình dân đầu ngõ, Vân vẫn còn no nhưng chiều các bạn và cũng muốn nấn ná thêm với bà Chương nên Vân đồng ý. Cả bọn lại gây không khí "ồn ào, náo nhiệt" cho đến khi thức ăn được bưng ra. Trong lúc các bạn đang ăn, Liên hỏi:

- Vậy Liên có nên báo tin cho anh Tuấn về không?

- Có chứ, theo mình Liên phải báo.

- Báo cho anh về chăm sóc mẹ.

- Báo tin cho anh vui lòng...

Thụy Vân đề nghị (giọng run run):

- Nếu Liên báo, đừng báo với anh là ... Vân trả tiền nha. Chỉ cần nói mẹ được mổ mắt thôi.

- Sao vậy Thụy Vân?

- Tao nghĩ nghe tin mày về, anh cũng vui lắm đó.

- Ừ, mỗi lần gặp tui tao, anh đều ân cần hỏi han từng đứa một.

- Ừ, có lần anh hỏi thăm mày nữa đó.

Thụy Vân hỏi hộp:

- Ảnh hỏi... gì Vân?

- Thì hỏi có ai biết tin tức gì về mày không, nhưng lúc đó... tui tao cũng đâu đã biết tin nên cũng như không.

- Nhưng mà tại sao mày muốn dấu ảnh chuyện mày trả tiền phẫu thuật cho bác?

Thụy Vân bối rối:

- Thì Vân không muốn ảnh tự ái, cứ để ảnh nghĩ tới phiên bác được làm là đủ... Lỡ gia đình, vợ con ảnh không thích...

Hoài Anh trẻ môi:

- Nhỏ này... lằng xẹt, chuyện vợ con thì ăn chung gì đến chuyện này? À mà đúng rồi, anh Tuấn lấy vợ lại chưa Liên?

- Liên cũng có biết đâu, chỉ thấy lần nào ảnh cũng đi đi, về về một mình.

- Sao Liên không... hỏi?

- Thôi, không dám, mỗi lần vô tình nhắc đến chuyện đám cưới của ai đó là cái mặt ông nhăn nhúm như quả táo tàu, bố ai còn dám hỏi...

- Nhưng tao nghĩ chắc ảnh cũng cập bến nào rồi mới ít về nhà đến vậy, đàn ông mà... mấy ai ở vậy!

Thụy Vân vẫn năn nỉ:

- Thôi, Liên cứ giúp Vân đi, đừng nói với

anh Tuấn nha.

Liên gật đầu:

- Ủ, thôi cũng được, Liên hứa!

Thụy Vân cười nhẹ nhõm...

----- o0o -----

Buổi tối họp mặt bạn bè trôi qua thật vui... Các bạn tụ về, đổ Vân nhận từng người... Cũng may, Vân nhận được gần hết. Chuyện xưa tích cũ kể hoài không hết, nước mắt nụ cười xen kẽ tràn lan, cho đến mười hai giờ đêm vẫn chưa muốn rời... Chỉ việc trao đổi số điện thoại cũng mệt dừ. Ai đó đã nói “bạn bè như rượu, càng cổ xưa càng dịu ngọt” quả đúng thật... Ở cái tuổi bên kia sườn dốc cuộc đời, hầu hết đã ổn định cuộc sống nên mỗi lần gặp nhau để hoài niệm, để tìm lại những ngày xưa thân ái thật quý giá... Thụy Vân có lúc như người mộng du giữa tình yêu của bè bạn cũ. Cuối cùng thì Vân phải hứa sẽ trở về thường xuyên hơn, các bạn mới chịu “buông tha”.

Hai ngày liên tục thiếu ngủ, lại trở về khách sạn một mình không có ai để trò chuyện, Thụy Vân nằm trần trọc, suy nghĩ đủ điều... mọi chuyện sao cứ như một giấc mơ vui có buồn có ... Bỗng dưng hình ảnh Thu Hà lại hiện ra, nước mắt Vân lại bắt đầu tuôn chảy. Như một ám hiệu ngầm, suốt buổi họp mặt tên của Hà đã không hề được nhắc, không biết vì ngại Vân hay vì chính các bạn cũng muốn quên lãng... Cứ thế, Vân nằm khóc đến lúc ngủ thiếp đi lúc nào không hay.

Tiếng điện thoại reo làm Vân giật mình tỉnh giấc, cô tiếp tân gọi đánh thức theo yêu cầu... (Mai Chi hứa đưa cho Vân mượn cái cell phone mà vẫn chưa thấy đưa nên Vân phải nhờ đánh thức). Vân sửa soạn thật nhanh, nhờ khách sạn gọi taxi đến bệnh viện. Vợ chồng Quang – Liên cũng đã đưa mẹ đến, khuôn mặt cả hai đều căng thẳng một cách dễ thương. Vân cũng từng biết về bệnh này nên biết cũng không có gì đáng lo lắm. Tuy nhiên, một chút hồi hộp về cách làm việc của bác sĩ Việt Nam là điều không thể tránh khỏi...

Ông bác sĩ hôm qua xuất hiện đúng giờ, chào hỏi mọi người xong ông thông báo nếu huyết áp của bệnh nhân ổn định, có thể ông sẽ mổ ngay trưa nay... Vân cũng không biết nên vui hay nên buồn, chỉ biết

đúng là “sức mạnh đồng tiền” ghê gớm thiệt!

Một lúc vợ chồng Liên ra về sau khi “bàn giao” mẹ lại cho Vân. Dìu bà Chương lên phòng, sắp xếp mọi sự xong Vân ngồi yên lặng nhìn ngắm, cố tưởng tượng lại hình ảnh của mẹ ngày nào...

Chưa kịp hồi tưởng, cô y tá đã tới báo Vân đưa bà đi mổ... Bệnh viện tư nên họ chăm sóc rất kỹ. Người đẩy xe, người cầm hồ sơ giấy tờ... đặc biệt ai cũng rất niềm nở (Các bạn hôm qua nói với Vân đó là những hình ảnh Vân sẽ không bao giờ thấy được ở những bệnh viện công.)

Họ bảo Vân không cần đi theo vì ca mổ sẽ rất nhanh. Vân nắm tay bà Chương, dặn dò đôi chút rồi để các cô y tá đẩy đi. Ngồi lại phòng, Thụy Vân đưa tay làm dấu cầu nguyện...

Ca mổ quả thật đã thành công tốt đẹp, đúng ra chỉ cần nghỉ mấy giờ hay một ngày là có thể đeo kính ra về, nhưng Vân nhất định bắt bà Chương ở lại, bằng mắt và chỉ mở ra từ từ, mỗi ngày mỏng hơn một chút để có thể quen với ánh sáng dễ dàng hơn. Hai ngày trong bệnh viện là hai ngày Vân cảm thấy mình hạnh phúc lắm... Ít nhất, mỗi lần nhìn mẹ, chăm sóc mẹ là Vân lại thấy mình đang chia sẻ được với Thu Hà, với... anh Tuấn nữa... Mẹ thì vẫn ngỡ ngàng khi quên khi nhớ nhưng... chả hề gì, miễn ...Vân nhớ là được.

Buổi sáng ngày xuất viện, Thụy Vân để nghị bác sĩ chờ vợ chồng Quang – Liên tới hãy tháo bỏ hoàn toàn băng gạc vì Vân muốn họ sẽ là người đầu tiên mẹ nhìn thấy, vì họ xứng đáng được nhận điều đó.

Gần 9 giờ, bác sĩ tới nhưng vẫn chưa thấy hai vợ chồng, Thụy Vân gọi nghe Liên báo đã tới cổng bệnh viện, đang gọi xe, Vân và bác sĩ cùng chờ... Tiếng Liên thò dõc ngay cửa phòng:

- Tới rồi đây bác sĩ ơi! - nhìn qua Vân mở đi, ông Quang ngay sau lưng Liên đó...

Ông bác sĩ nhìn Vân cười, Vân gật đầu chờ ông, tay cầm sẵn kính cho mẹ... Vòng băng cuối cùng rơi xuống, Vân nhẹ đeo cặp kính vào, mẹ vẫn nhắm kín hai mắt chưa dám mở ra. Chưa gì đã nghe tiếng nhỏ Liên thút thít, Vân tìm tìm cười nói nhỏ:

- Mẹ mở mắt ra đi, xem mẹ có thấy ai không nào...

Bà Chương từ từ mở hai mắt, chớp nhẹ

rồi mở lớn hơn... Hai giọt nước mắt vừa ứa ra, Thụy Vân hoảng hốt:

- Mẹ đừng khóc, không tốt cho mắt mẹ đâu mẹ ơi

Hai ngày gần gũi qua Vân đã quen gọi mẹ, tiếng mẹ chẳng có chút gì ngại ngùng... Nhưng hai hàng nước mắt mẹ vẫn tuôn, Vân càng hoảng hốt:

- Mẹ, làm ơn đừng khóc nữa, không thôi con phải gọi bác sĩ đó.

Một giọng nói trầm ấm ngọt ngào ngay sau lưng Vân:

- Đúng rồi, Mẹ đừng khóc nữa làm Vân sợ.

Như một luồng điện chạy nhanh qua người thấu lên tới não, Vân đứng chết trân... Vân biết ai rồi... Tim Vân đập loạn xạ, nhịp đập không phải của lứa tuổi “U60”, chắc chắn thế!!!

Tuấn, vàng, chính là Tuấn, đây là người Vân muốn gặp nhất trong cuộc hành trình này nhưng lại cố trốn chạy... Lại là định mệnh sao? Đầu óc tư tưởng xoay vòng nhưng người cứ cứng đờ như tượng gỗ, hai chân Vân như bị chôn chặt... cho đến khi một cánh tay choàng qua vai:

- Ngồi xuống đi em

Chúa ơi, giọng nói sao vẫn ấm đến lạ, ngọt ngào đến lạ... Vân như mất sức, ngồi xuống theo sự diu của Tuấn... Người vẫn đờ cứng, chỉ hai hàng nước mắt là bắt đầu tuôn... Một tay Tuấn nắm tay Vân, một tay nắm lấy tay mẹ:

- Mẹ ơi, con dâu của mẹ về rồi đây, mấy hôm nay Vân có ngoan không?

Vân ngược nhìn Tuấn, không biết mình đang khóc hay đang cười, chỉ biết mình đang rất, rất, rất hạnh phúc...

Thật diệu kỳ, mẹ nở nụ cười thật tươi, đưa tay vào túi áo Tuấn, rút một vật ra đưa cho Vân. Tuấn muốn giữ lại nhưng không kịp. Vân mở ra, đó chính là một nửa tấm hình cũ, khá nhàu nát, là hình Vân chụp chung với Thu Hà, Tuấn đã cắt theo hình trái tim riêng mình Vân.

Không chụp lại kịp, Tuấn chỉ còn biết... cười trừ nhìn Vân. Mẹ thì cười khúc khích làm cả hai... cười theo!...

----- o0o -----

... Trời Cali tháng 6, tám giờ tối vẫn sáng tỏ mặt người, hai vợ chồng Vân thông thả dạo bước trong nghĩa trang sau khi chào hai bà mẹ...

Đã gần bảy năm trôi qua từ ngày gặp lại, và đã năm năm Tuấn và Vân sống ở đất Mỹ... mẹ thì mới chỉ qua được gần một năm... Lúc đầu, ai cũng nghĩ mẹ không cần đi, cứ ở lại với Liên là được nhưng Vân nhất định không chịu, Vân tính từng ngày để có thể đưa mẹ qua...Ngày mẹ qua đời, khi Tuấn và Vân vào ICU với mẹ, như người bừng tỉnh sau giấc ngủ dài, mẹ cầm tay Vân nói “cảm ơn con đưa mẹ qua đây, đừng đưa mẹ về lại Việt Nam dù chỉ là tro cốt, mẹ muốn ở lại đây, mẹ ở đây với Thu Hà, con ạ”...

Không biết vì mẹ quá sợ quãng đời ở Việt Nam hay vì thật tin Thu Hà đang hiện diện nơi này (mẹ cũng có lý, Hà mất đi cũng chỉ vì muốn đến được đây cơ mà). Thật may mắn lại có lô đất gần bên mẹ Vân, thật là thuận tiện. Tuấn ghẹo Vân:

- Bây giờ hai mẹ mới đang thách cưới đó

Vân cười hạnh phúc, lúc nào ở bên Tuấn, Vân cũng thấy mình thật hạnh phúc. Bảy năm rồi là hơn 2000 ngày, chưa một lần Vân bị rớt cảm giác đó...

Vân đi sát bên Tuấn tránh gió chiều lành lạnh:

- Mà sao hồi đó anh... gan vậy, dám vừa về đã gọi người ta là... con dâu của mẹ, bộ không sợ... chống em đánh sao?

- Ngoài anh ra, em làm gì có ai chịu cưới mà gọi “chống em”.

Thụỵ Vân nhéo Tuấn thật mạnh:

- Dám nói vậy hả?

- Ui da! Có kẻ dám... ám sát chống kia... Nói vậy chứ trên đường từ nhà vào bệnh viện, Liên đã kể cho anh nghe hết rồi...

- Nhưng bộ Liên biết chuyện... tụi mình?

- Ừ, vì hôm mời Liên đi đám cưới, anh buồn quá nên đã kể hết cho Liên nghe

nhưng nhờ Liên giữ kín.

- À, hèn chi... Lúc em kể chuyện bên Mỹ thấy Liên chăm chú lắm... nhưng em cũng đâu có “lộ” gì mà Liên biết em còn ... thương anh?

- Thôi đi cô ơi, Liên biết mà, Liên nói với anh “mỗi khi nhắc đến tên anh, em thấy mắt Thụỵ Vân...lạ lắm. Khi Vân hỏi anh lấy vợ chưa, em giả bộ nói không biết, nhìn Vân buồn xo, tội lắm!”

- À, thì ra anh có “nằm vùng” nha... Nhưng mà... sao anh không chịu lấy vợ? Có phải cô Quỳnh làm anh ... sợ phụ nữ?

Tuấn ôm vai Vân:

- Cũng có đôi chút, nhưng lý do thực sự làm anh không lấy vợ là vì cái cô nhỏ cứ nằm yên trong túi áo, ngay chỗ trái tim anh thì anh đâu còn chỗ cho người con gái khác...

- Sạo quá đi, hai mươi mấy năm mà vẫn chờ hả?

Tuấn xoay người, nhìn thẳng vào mắt Vân:

- Anh chia tay Quỳnh cũng vì lẽ đó, ngay cả khi chưa hề biết cô ấy lừa dối mình, anh đã nói thẳng với Quỳnh “anh không thể thiếu công bằng với em mãi được, anh không quên được Thụỵ Vân”...

Sự chân thành tha thiết lại thêm một lần làm Vân tan chảy trong hạnh phúc... Ai đã nói tình yêu không có tuổi nhi... Vân ôm chặt chống hơn:

- Em cũng chia tay ông Tuấn vì cùng một lý do, anh ạ...

Nắng vẫn sáng rực góc nghĩa trang, sáng như tình yêu của hai người “đầu đã bạc nhưng trái tim vẫn xanh”... Tuấn đặt lên trán vợ nụ hôn nồng nàn nhất...

Ánh Nguyệt – QTH

Learn Spanish

Change your **LIFE** learn
a **Second Language** for
Business/ Fun/ Travel

Tự Học Tiếng Spanish Trên Cell Phone

Thời đại cell phone bây giờ bà con có thể tìm hiểu học hỏi những điều mà trước đây phải vào lớp, vào thư viện hay qua sách vở, báo chí.v.v...mới học được.

Học một ngoại ngữ là một trong những ứng dụng trên cell phone khiến người học có thể tập đọc, viết, nghe và nói ngôn ngữ mình muốn học. Tất cả không phải là điều mình sẽ đạt được trong tầm tay nữa mà nay đã gọn trong lòng bàn tay của chúng ta.

Nhưng tại sao lại học ngoại ngữ, nhất là tiếng Spanish mà bài viết này đặt trọng tâm.

Cứ theo các lời khuyên của các nhà nghiên cứu thì một trong những cách duy trì trí nhớ khi tuổi về già là học thêm một ngoại ngữ. Ngoài ra khi có cơ hội du lịch đến một nước nào đó có nói tiếng ta đã học, ta sẽ thấy vui hơn, ta có thể giao tiếp với người bản xứ và học hỏi thêm về lối sống văn hóa của họ.

Lợi điểm khi học tiếng Spanish

Tiếng Spanish so ra với các ngoại ngữ khác tương đối dễ học nhất là với chúng ta, những người Việt nam, đã có học hai sinh ngữ Anh, Pháp thời trung học, nhất là với những bạn học Pháp văn như sinh ngữ chính. So sánh tiếng Pháp và tiếng Spanish có nhiều cái tương đồng như: các danh từ và tính từ có giống đực giống cái, có chia động từ theo chủ từ.

Tiếng Anh thì có nhiều ngữ vựng tương đương (cognates) với tiếng Spanish và tiếng Spanish so ra dễ phát âm hơn tiếng Anh, nhất là khi ta là người Việt ta sẽ phát âm tiếng Spanish dễ vì các nguyên âm tiếng Spanish giống với cách phát âm của tiếng Việt. Tiếng

Spanish chỉ có 5 nguyên âm: a, e, i, o, u. Thí dụ chữ cà-phê, tiếng Spanish là café, phát âm y chang như mình kêu ly cà phê vậy. Về phụ âm hầu hết cũng phát âm giống tiếng Việt.

Người ta nói về chính tả, tiếng Spanish nghe sao viết vậy, giống như tiếng Việt ít khi bị viết sai chính tả, có lẽ vì vậy mà Việt nam ta không có các kỳ thi đánh vần như ở Mỹ, ở Mỹ hàng năm có các kỳ thi Spelling Bees đánh vần tiếng Anh cho học sinh trung học.

Quan niệm khác nhau về cách học một ngoại ngữ:

Có bốn kỹ năng khi học ngoại ngữ là khả năng đọc, viết, nghe và nói. Trong bốn khả năng này thì khả năng nói được coi là quan trọng nhất. Vì vậy hầu hết các cours, các ứng dụng, các sách.... trên thị trường Hoa Kỳ dạy ngoại ngữ đều chú trọng tới cách dạy làm sao cho người học mau biết nói, có thể đàm thoại trơn tru được với người bản xứ bằng ngôn ngữ của họ.

Hiện trên thị trường thì có hai khuynh hướng :

Khuynh hướng khuyến khích học viên tập nói ngay khi mới bắt đầu học, họ quan niệm nói nhiều người học sẽ quen và mau nói rành hơn.

Khuynh hướng thứ hai thì khuyến khích người học cứ chịu khó nghe và đọc cho đến khi đủ khả năng rồi thực tập cũng không muộn. Họ cho rằng nếu mình nói sớm quá mà chưa có căn bản, khi nói chuyện với người bản xứ, người bản xứ nói lại với mình mà mình không hiểu người bản xứ nói gì thì mẩn sao mà tiếp tục nói chuyện xòng sẽ cho được.

GỢI Ý CÁCH HỌC

Vòng vo tam quốc mãi xin đi vào vấn đề chính. Với những lợi ích của việc học một ngoại ngữ, nhất là tiếng Spanish như đã nói ở phần trên, thì ta nên bắt đầu học ra sao? Chỉ là gợi ý chứ không có ý hướng dẫn gì hết.

Quan trọng nhất cho bất kỳ một môn học nào, mình phải thật là thích và thật là thoải mái vui vẻ khi học môn đó. Cứ coi chuyện học tiếng Spanish như là một thú tiêu khiển thanh tao khi mình có nhiều thời giờ, khi mình đã là "triệu phú thời gian", học chơi cho vui, không có nhu cầu giao tiếp với ai bằng tiếng Spanish hết, học cho biết với người ta, "cho sung sướng với người ta"...

Nếu bạn có cell phone và wifi, chỉ cần vô internet và đánh chữ Spanish Learning là có rất nhiều chương trình dạy tiếng Spanish phần lớn là miễn phí. Bạn cũng có thể vô YouTube có rất nhiều video chỉ dẫn cách học tiếng Spanish, bạn có thể coi vài video sau đó chọn ra một hay hai channels mình thích. Quan trọng là chỉ theo dõi một hay hai channels thôi. Tuy nhiên học trên YouTube cũng có vẻ rời rạc, mỗi thứ một tí, có thể "kiếm vài chữ bỏ bụng" được chứ nhiều chữ thì khó bỏ bụng được lắm, mà Spanish thì rất là nhiều chữ.

Cách học hay và dễ nhất là vô App Store trên iPhone hay tương đương, search Spanish Learning, download về một hai apps rồi thử, hầu hết các chương trình đều free, nếu thích thì ta mua, hầu hết cũng không "trăm đô đắt quá thà chết còn hơn" đâu, khoảng trên dưới 10 đô là nhiều.

MONDLY

Bạn có thể thử Mondly. Sau khi sử dụng khoảng hơn 5 chương trình, thấy Mondly là chương trình hay và dễ ghiền, bài học có hình ảnh đẹp và cách sắp xếp cũng dễ dàng cho người học. Nhiều khi học mà cứ như là chơi game nên dễ ghiền. Nếu chơi game mà không ghiền thì không chơi game hay được.

Cái hay của Mondly là sự cạnh tranh competition, bạn sẽ làm bài tập của từng đề mục, bài tập của từng ngày, của từng tuần và khi hoàn tất bạn sẽ được một số điểm, thường là 13 điểm cho một đề mục, cho bài hàng ngày, và 43 điểm cho bài hàng tuần. Bạn có thể check xem bạn đã được bao nhiêu điểm so sánh với các người khác trong quốc gia mình cư ngụ, và so sánh với các "đấu thủ" khác trên toàn thế giới. Họ sắp xếp thứ hạng theo tháng, cho nên vào những ngày cuối tháng nhiều học viên chạy nước rút bị trẹo cả bàn tay vì bấm cell phone nhiều quá.

Sự cạnh tranh này chính là lý do mà người học có cơ hội làm bài tập nghe, nói, viết, đọc....lập đi lập lại các câu không biết bao nhiêu là lần, một yếu tố rất quan trọng trong việc học sinh ngữ

(repetition). Nghe một câu, một đoạn văn qua một lần, hiểu chút chút; nghe 10 lần hiểu gần hết, nghe 20 lần bảo đảm nhuỷên như như cháo.

Nếu bạn muốn thử chương trình này, nên mua hết các ngôn ngữ để tương lai mình có muốn học thêm một ngôn ngữ nào khác nữa, hình như họ có 32 ngôn ngữ cả thấy, có cả tiếng Việt nam. Không nhớ là giá bao nhiêu, nhưng chắc cũng chỉ 20 đô hay hơn chút xíu.

Cách setup chương trình sẽ hỏi ngôn ngữ chính của mình là gì, mình muốn học sinh ngữ gì, mình có thể chọn học nhiều ngôn ngữ, nhưng chỉ setup được 1 ngôn ngữ chính thôi.

Thí dụ ta muốn học tiếng Spanish, ngôn ngữ chính là tiếng Anh, chương trình sẽ dùng tiếng Anh là chính.

Nếu ta muốn dùng Spanish là sinh ngữ chính và muốn học tiếng Pháp, thì ta lại không mở được chương trình học Spanish nữa, có lẽ họ quan niệm sinh ngữ chính rồi thì khỏi cần học nữa cho mất công.

Đề ý chương trình Mondly này có vẻ phát xuất từ bên Anh, nên coi chừng họ dùng vài chữ của Anh có vẻ lạ với người ở Hoa Kỳ, và tiếng Spanish họ dạy là tiếng được sử dụng ở Tây Ban Nha.

MOSALINGUA

Một chương trình khác cũng rất hay có tên là MosaLingua. Sau khi làm quen với Mondly với các câu các chữ đơn giản ta có thể qua MosaLingua, một chương trình dạy tổng quát hơn.

MosaLingua chú trọng đến lối học SRS Spaced Repetition System, tức là bạn sẽ tạo ra một danh sách các chữ, các câu mà bạn muốn học, chương trình sẽ chỉ cho bạn đọc nghe nói viết các chữ các câu này lập đi lập lại cho tới khi bạn rành rọt thì lại qua học các câu các chữ mới.

Ta có thể sắp xếp theo sự gợi ý của chương trình xem mình thích học về một đề mục nào, trình độ sơ cấp, trung cấp, cao cấp.

Khác với Mondly, sử dụng MosaLingua bạn sẽ làm chủ tự chọn các chữ các câu mình muốn học hoặc học theo các đề mục có sẵn. Một trong những cái hay của MosaLingua là *Hands-Free*, ta có thể nghe cell phone lập đi lập các chữ và câu ta muốn học. Ta có thể vừa nghe vừa làm những công việc khác như nấu cơm, làm vườn, tập thể thao.v.v..giống như ta nghe radio vậy.

TRANSLATOR

Một cách cũng thực tiễn là vô một trong các apps Translator, chọn ngôn ngữ muốn học thí dụ như Spanish và ngôn ngữ mình rành thí dụ như English.

Bên cột English ta sẽ type chữ hay câu mình muốn dịch, ta cũng có thể nói vào microphone. Sau đó chọn Translate, cell phone sẽ hiện ra hàng chữ Spanish và nói cho mình nghe luôn. Có thể bấm vào cái speaker ta sẽ nghe cell phone phát âm chữ hay câu bằng cả tiếng Spanish và tiếng Anh.

Gọi là thực tiễn vì ta có thể nói hay typing bất kỳ một chữ hay một câu nào mình cần biết bằng ngôn ngữ của mình, chỉ một cái click là ta có được chữ hay câu đó bằng ngôn ngữ mình muốn học.

Ta cũng có thể thực tập nói vào cell phone chữ hay câu ngôn ngữ mình muốn học, và cell phone cũng dịch chữ hay câu này qua tiếng Anh. Đây là cách tập nói cho quen không cần có người nói chuyện với mình.

Nói về chữ và câu, có nhiều người chỉ dẫn khi học ngữ vựng, nên học một câu trong đó có chữ ngữ vựng này. Học cách này ta sẽ thuộc ngữ vựng mau hơn cũng như học được câu nhiều hơn.

Các bạn còn nhớ hồi xưa đi học trong giờ Pháp Văn cô Bảo Ngọc, ta có cái mẹo để nhớ cách viết chữ Vocabulaire. Cái Mẹo này là dùng tiếng Việt: *Vô Có Bự Lại Rẻ*

KHÁC BIỆT GIỮA TIẾNG ANH VÀ TIẾNG SPANISH

Thường người viết dùng tiếng Anh là ngôn ngữ chính cho các chương trình này nên xin gợi ý một số điểm khác biệt giữa tiếng Anh và tiếng Spanish mà phần đông người dùng tiếng Anh học tiếng Spanish cho là khó.

Bà con khi học tiếng Spanish dễ dàng bị nản chí khi học tới phần chia động từ, rồi giống đực giống cái, cách cấu tạo câu khác với tiếng Anh về chủ từ, túc từ.

- Chia động từ: Ngôn ngữ nào cũng thế, động từ rất là quan trọng, so với tiếng Anh thì động từ tiếng Spanish khó hơn nhiều. Giống tiếng Anh, tiếng Spanish cũng có hai loại động từ: regular và irregular verbs. Xui một cái là 10 động từ phổ thông nhất của Spanish lại là động từ irregular. Và lại phải chia động từ qua các thì hiện tại. quá khứ, tương lai...và nhiều thì khác nữa.

- Xin xem cột chia động từ trong bài này. Chỉ một chút mẹo vặt ta có thể chia ít ra là thì hiện tại một cách dễ dàng.

- Tiếng Spanish có hai động từ TO BE là SER và ESTAR rất là khó hiểu, tuy nhiên từ từ cũng quen.

- Giống đực giống cái cho danh từ và tính từ: UN, UNA, EL, LA, LAS, LES.

- Personal Pronouns gồm các chữ "nhỏ mà có võ" rất quan trọng như: ME, TE, LE, LO, LA, NOS, LES, LAS.

Cái khó khăn nữa là cách cấu tạo câu của tiếng Spanish ngược với tiếng Anh.

Hồi xưa khi học tiếng Pháp sinh ngữ hai, chắc phần đông nam sinh còn nhớ câu *Je t'aime*, I love you. Tiếng Spanish cũng thế, nhưng còn ngắn nữa, họ không cần dùng *yo* là I như *Je* của tiếng Pháp, chỉ cần *te amo* vì *amo* là đã hiểu ngay là I love rồi, không phải ai khác. Cái muốn nói ở đây là họ dùng TE ngay đầu câu, dịch sát nghĩa TE AMO : YOU I

LOVE, trái ngược với I LOVE YOU của tiếng Anh. Tiếng Pháp thì đầu câu là JE nhưng chữ TE viết tắt từ T'AIME chắc cũng là TE đi trước động từ AIME, dịch ra có thể là I YOU LOVE.

Dịp lễ Mother's Day đi vào các chợ ta thấy ở hàng hoa họ có treo nhiều bong bóng có chữ TE QUIERO MAM  ! I love you Mom.

Cho nên để ý không giống tiếng Anh, tiếng Spanish người ta cho người nhận đứng trước người cho. Thêm một thí dụ:

Te invito a una fiesta. Te=you; invito=I invite; a=to; una fiesta=a party. Nguyên câu tiếng Anh: I invite you to a party.

Thường tiếng Spanish vì đã chia động từ nên người ta không cần nhắc chủ từ nữa. Câu trên ta có *invito* là động từ đã chia, có nghĩa I invite. Xin coi phần chia động từ bên tay phải.

Bây giờ xin đề cập tới phần các chữ Spanish có nghĩa **It** của tiếng Anh. Nếu ta biết dùng chữ **It** này ta sẽ nói chuyện được nhanh và trơn tru hơn.

Tưởng tượng bạn qua Lễ chơi, đứng trước một hàng bán đồ kỷ niệm, bạn chăm chú nhìn cái nón có design đẹp, bà chủ bắt chuyện với bạn:

1. *Hola, lo quiere?* Hello, you want it? (*quiere=you want; lo=it*)

Bạn trả lời:

2. *S , quiero comprarlo.* Yes, I want to buy it. (*quiero=I want; comprar=to buy; comprarlo=to buy it*) .

Hai câu trên, chữ *lo* có nghĩa là it, câu 1 đứng trước động từ chia rồi; câu hai đứng sát với động từ chưa chia tạo thành một chữ mới *comprarlo=to buy it*. Có cách này cho bạn nhớ: Tưởng tượng ta đi mua đầu giá các lô đất, được cho biết là: "*l  trước chia rồi, l  sau chưa chia*".

"Chia" đây là chia động từ đó.

Chia đây có nghĩa: *comprar* là động từ nguyên thủy, chưa chia, có nghĩa to buy, còn *compro* là I buy, tức là đã được chia, cũng như *quiere* trên câu 1 có nghĩa là you want.

Đây là một trong những cái khó hiểu cho người mới học tiếng Spanish.

Một trong những cái khó của động từ tiếng Spanish là những động từ bất quy tắc *irregular verbs*. Mà các động từ bất quy tắc này lại là những động từ phổ thông nhất, ta có thể kể vài động từ loại này: *hacer*=to do, to make, *tener*=to have, *ir*=to go, *decir*=to tell.v.v...

Qua khỏi cửa ải chia động từ thì hiện tại qua thì quá khứ là một trở ngại rất lớn. Ít nhất có hai loại thì quá khứ và mình phải hiểu cái khác nhau giữa hai thì cũng như cách chia của hai thì.

Tiếng Spanish khi học ta sẽ được dạy có hai lối nói, một lối *formal* khi ta tiếp xúc với người lạ, nói chung với tất cả mọi người không phải là bạn bè hay ruột thịt, lối thứ hai là *informal* cho người thân, bạn bè hay người nhỏ hơn mình.

Thể hiện rõ nhất là cách chia động từ ngôi thứ hai you, dùng *tu* cho *informal* và *usted* cho *formal*. Cảm tưởng là nếu ta học loại nào thấy thoải mái thì cứ dùng loại đó. Có ông thầy sống ở Mỹ cho biết ông ta sử dụng tiếng Spanish *informal* tới 90 phần trăm cho nên ông ta dạy chia động từ ngôi thứ hai là *tu* và có âm s.

Trên đây là những cái khó của tiếng Spanish cho người mới học đã quen sử dụng tiếng Anh. Vượt qua được những trở ngại này, ta sẽ thấy rất hứng khởi và muốn tiến xa hơn.

Cứ nói cái khó khi học tiếng Spanish làm các bạn dễ nản, bây giờ thử xem mình sẽ được ích gì khi học một ngôn ngữ.

CÁCH CHIA ĐỘNG TỪ THÌ HIỆN TẠI:

Như đã trình bày, học tiếng Spanish có nhiều cái khó cho người mới học, trong đó phần chia động từ nhất là chia thì quá khứ đã là khó hiểu rồi, khiến nhiều người nản chí và bỏ ngang không muốn tiếp tục nữa.

Sau đây là cách nhớ khi chia động từ thì hiện tại present tense:

Thường các động từ Spanish kết thúc bằng chữ R, và chia ra thành ba loại động từ kết thúc bằng AR, ER, hoặc IR. Loại AR thì chiếm đa số, khoảng 85 phần trăm.

Thí dụ chia động từ kết thúc AR, như chữ *HABLAR* = to speak, to talk

- Đầu tiên bỏ chữ R thành *HABLA* có nghĩa là you, he, she, it speaks. Bình thường khi nói chuyện với người ngoài ngôi thứ hai you, sử dụng *HABLA* cho lịch sự.

- Thêm chữ S thành *HABLAS* có nghĩa là you speak.

Thường ta dùng thì you này khi nói chuyện với bạn bè, người nhỏ hơn mình.(*informal*). Một số các chương trình dạy Spanish thì họ dùng *HABLAS* cho you.

- Thêm chữ O thành *HABLO* có nghĩa là I speak. Với I động từ luôn luôn có chữ O đằng sau

- Bỏ chữ R, thêm MOS là *HABLAMOS* có nghĩa là we speak

- Bỏ chữ R, thêm N là *HABLAN* có nghĩa là they speak, you số nhiều speak. Số nhiều luôn có chữ N đằng sau.

Chia động từ kết thúc ER, như chữ *COMER* = to eat

- Đầu tiên bỏ chữ R thành *COME* có nghĩa là you, he, she, it eats

- Thêm chữ S thành *COMES* có nghĩa là you eat

- Thêm chữ O thành *COMO* có nghĩa là I eat. Với I động từ luôn luôn có chữ O đằng sau

- Bỏ chữ R, thêm MOS là *COMEMOS* có nghĩa là we eat

- Bỏ chữ R, thêm N là *COMEN* có nghĩa là they eat, you số nhiều eat. Số nhiều luôn có chữ N đằng sau.

yo hablo	I	yo como
tu hablas	You	tu comes
el, ella habla	He, She	el, ella come
nosotros hablamos	We	nosotros comemos
ellos hablan	They	ellos comen

Một trong những lời khuyên của các thầy giáo dạy về ngoại ngữ là người học nên chú ý đến cái tai nghe của người bản xứ, để ý khi ta nói, người bản xứ phải nghe sao cho thuận tai. Đây là một lời khuyên rất hay, vì khi mình nghĩ tới như vậy, tự động mình sẽ có khuynh hướng nói rõ và nói đúng hơn, nói sao cho vừa tai người nghe. Để ý khi nghe động từ chữ cuối có âm O là biết I, MOS là biết WE, nghe có âm EN hay AN là THEY, nghe thấy âm S thì biết là you, ngoài ra thì đều nói về người thứ ba số ít.

Như đã đề cập, ta có thể coi học một ngoại ngữ như là một thú vui, một thứ tiêu khiển. Nhưng trong tương lai có thể giúp ta có được những niềm vui khi ta có dịp tiếp xúc với các người khác bằng ngôn ngữ của họ.

Nhất là với cái cell phone, ta có thể học một ngoại ngữ bất cứ khi nào hoặc nơi nào mình thích. Thế nào trong các sinh hoạt hàng ngày ta cũng có được những thời khắc cho riêng mình. Ta có thể mở cell phone, download một hai chương trình, thử bấm qua bấm lại, nếu thích thì chơi tiếp và biết đâu ta sẽ thích.

LỢI ÍCH KHI HỌC MỘT SINH NGỮ

Người ta cho rằng khi mình học một sinh ngữ hai một cách thành công, mình sẽ dễ dàng học sinh ngữ ba, sinh ngữ bốn.

Nếu theo dõi các người giỏi về ngoại ngữ trên YouTube, thường họ thông thạo được nhiều thứ tiếng (polyglot). Họ cho biết sau khi thành thạo một sinh ngữ rồi, họ thấy dễ dàng học thêm sinh ngữ khác.

So sánh các ngôn ngữ thì các tiếng Anh, Pháp, Spanish, Ý là những tiếng có liên hệ với nhau. Ta thấy một người Mỹ Tây Cơ nói tiếng Spanish với một người Ý nói tiếng Ý, hai người sẽ hiểu nhau. Tiếng Pháp dùng le, la cho giống đực giống cái thì tiếng Spanish dùng el, la.

Năm 2016 tháng 11 tại đây du lịch qua Roma một tuần, trước đó khoảng hai tháng có ý định học tiếng Ý căn bản xem có thể qua Ý mình có thể nói

chuyện chút xíu gì không. Thế là ngoài việc học qua Mondly, tìm mua các cuốn sách dạy tiếng Ý đặc biệt dành cho du lịch có CD về nghe. Trong hai tháng học tận lực nhất là nghe đi nghe lại các đĩa CD. Vì biết chút ít tiếng Spanish nên học qua tiếng Ý rất dễ hiểu.

Thường các sách dạy đàm thoại cho người đi du lịch thì họ chú trọng tới các cuộc đàm thoại tại các nơi mà dân du lịch sẽ ghé qua như: phi trường, khách sạn, nhà hàng, chợ búa, quán cà phê, các địa điểm du lịch.v.v...

Vì đi theo tour nên không có dịp tiếp xúc nhiều với dân bản xứ, chỉ ghé các quán cà phê hay các tiệm mua đồ kỷ niệm nói qua nói lại chút ít, những câu căn bản thông dụng. Nhưng có ông tài xế xe bus chở phái đoàn đi suốt bảy ngày trên đất Ý, có dịp ngồi ăn sáng, ăn tối chung với ông ta ở nhà hàng hay khách sạn, và có dịp nói chuyện với nhau trong không khí rất là thoải mái. Lúc đầu ông ta ngạc nhiên là có người trong phái đoàn toàn người Việt Nam nói tiếng Ý với ông. Dĩ nhiên mình chỉ biết đối đáp qua lại những câu căn bản nhất, khen thành phố Roma đẹp có nhiều thắng cảnh để thăm viếng, ông lái xe rất tài tình, đường phố chật quanh co mà ông vẫn lái ngon lành, thỉnh thoảng chêm tiếng Spanish vô khi bắt chợt bí không tìm ra danh từ tiếng Ý, thì ông này cũng nhận ra ngay vì ông này cũng hiểu được tiếng Spanish, nên nhớ tiếng Spanish và tiếng Ý rất giống nhau. Ông có vẻ khuyến khích mình bằng cách nói chậm rãi và không chêm qua tiếng Anh.

Cảm tưởng khi rời nước Ý là thấy vui vui vì lần đầu nói chuyện được với người Ý bằng tiếng Ý, cũng như khi tới Vatican trong lúc ngồi chờ Đức Giáo Hoàng xuất hiện ở công trường Thánh Phê rô, ngồi bên cạnh một cặp vợ chồng mới cưới người Mỹ qua Roma hưởng tuần trăng mật, hai bên trao đổi chuyện thời tiết, chuyện khách hành hương, làm sao chụp và gửi hình qua cell phone... bằng tiếng Spanish, có thể không trọn vẹn hiểu nhau trăm phần trăm, nhưng đó là một trong những khoảnh khắc vui vui. qgnt73

Cách nhấn (stress)

Giống như tiếng Anh, tiếng Spanish rất quan trọng phần nhấn âm stress. Tuy nhiên cũng đơn giản và dễ theo 3 cách sau:

1. Chữ cuối nếu là a, e, i, o, u, s, n thì nhấn mạnh ở âm áp chót (second to last syllable)

Thí dụ a**migo**, **bamba**, **como**

2. Ngoài hai chữ s và n, tất cả các chữ có chữ cuối là phụ âm thì nhấn ở âm chót.

Thí dụ: **control**, **bailar**,

3. Nếu các chữ không theo hai luật trên, thì nhấn ở âm có dấu sắc bên trên:

Thí dụ: **capitán**, **seré**, **está**....

Các câu ngắn thông dụng:

Hola = Hello

Cómo está? = How are you ?

Muy Bien = Very good

Muchas gracias = Many thanks

No gracias = No thanks

De nada = You're welcome

Por favor = Please

Quizás = May be

Por supuesto = Of course

Es verdad = That's the truth

Está bien? Is that OK?

Creo que si = I think so

Cómo no = Why not

Es posible = It's possible

Claro = Sure

De acuerdo = I agree

Depende = That depends

Sin duda = No doubt

Buena idea = Good idea

Yo también = Me too

Yo tampoco = Me, neither

Ya veo = I see

Quién sabe? = Who knows?

Esta seguro? Are you sure?

Con razón = No wonder

Esta bueno = That's good

Listo? Ready?

Adios = Bye

Que tengas un buen día = Have a nice day

Sau hết theo chủ đề Mẹ, một câu Spanish rất đơn giản nhưng ý nghĩa rất lớn

Mi madre, sin ti yo no soy nada = My mother, without you I am nothing.

Cô Võ Kim Sơn cùng Thầy và các cựu học sinh QGNT họp nhau Tiền Đại Hội 2017 tại Nam Cali

Thăm Lặng

Võ Kim Sơn

Sáng nay, 15 tháng ba, 2017. ngồi chờ xuống ngôn viên Robin trong chương trình Good Morning America của Channel ABC thường giới thiệu những nhân vật đặc biệt. Cũng như thường lệ, lúc 8 giờ rưỡi hơn XNV Robin mời khán giả gặp một anh hùng và Robin nhấn mạnh “phải nói là super hero”. Đó là một phụ nữ trẻ, đẹp, âu yếm đi bên cạnh ông chồng cũng trẻ. Cả hai hăng hái bước vào ngồi đối diện với Robin với nét mặt rạng rỡ tuy nụ cười còn vương nét sầu. Chờ đợi một câu chuyện lạ.

Trên màn ảnh chiếu hình người phụ nữ này lúc mang thai sắp đến ngày sinh. Nét mặt của thai phụ buồn vui lẫn lộn. Cũng là chuyện thường tình. Bà mẹ nào khi vào nhà bảo sanh chẳng hồi hộp, lo lắng, mừng vui chờ đợi giây phút được ngắm kết quả của tình yêu, được cảm nhận tình mẫu tử. Nhưng bà mẹ trong câu chuyện trên màn ảnh thì mang sẵn một nỗi buồn chực chờ khi biết rõ thì giờ được ôm ấp thai nhi, kết tinh của tình yêu của đôi vợ chồng trẻ, có thể là năm phút và có lâu lắm là 36 giờ theo lời bác sĩ chuẩn bị tinh thần cho bà mẹ trẻ. Nguyên nhân? Bà mẹ trẻ được báo trước bào thai trong bụng mẹ lúc ba tháng không có não nên không thể sống. Nếu bà mẹ muốn trực bỏ bào thai thì không hề gì bởi bào

thai khuyết não nên không bị đau đớn. Biết rõ mệnh yếu của đứa con thân yêu, bà mẹ trẻ cũng quyết định hy sinh mang nặng giữ thai nhi đến ngày con ra đời hưởng cuộc sống dù thật ngắn ngủi. Quả là một phụ nữ dũng cảm.

Rồi tự nhiên hình ảnh xa xưa của những bà mẹ trẻ vụt hiện về trong trí tôi rõ mồn một. Lần đầu tiên thăm chồng ở trại gia binh bên hông bệnh viện Phan Thanh Giản tỉnh Cần thơ, đang ngủ say bỗng bị đánh thức dậy vì những tiếng chân chạy rầm rập, tiếng gọi nhau ới ới báo tin “xe đi hành quân về.” Các bà vợ đổ xô ra nhìn đoàn quân đang xuống xe. Tiếng reo cười vui khi thấy chồng trên xe GMC nhảy xuống. Nét mặt lo lắng dõi theo những chiếc băng ca tải thương đưa vào bệnh viện rồi lẩm thẩm cầu nguyện: “Lạy Chúa, xin cho Người nằm trên cán đó không phải là chồng con.” Có lẽ Chúa trả lời: “Không là chồng con thì cũng là chồng của một phụ nữ khác”.

Thật vậy, mãi đến bây giờ, khi nhắc đến trường Trung Học Quốc Gia Nghĩa Từ ở Ngã tư Bảy Hiền Sài Gòn, là hình ảnh một số các bà mẹ đến trường quay về trong ký ức tôi. Đó là những quả phụ trẻ đầu quần khăn tang trắng đi cùng với vài học sinh nhỏ cũng có, mà lớn cũng không thiếu,

xin cho các con vào trường QGNT. Ở Việt Nam, có được một ngôi trường tiếp đón con em Quốc Gia Nghĩa Từ là ân huệ lớn lắm rồi của chính phủ dành cho gia đình tử sĩ chứ tiền trợ cấp nuôi con có là bao. Nếu may mắn có họ nội hay ngoại tiếp tay đỡ đỡ thì thật là nhà có phúc trong gia đình con mất cha. Nhưng hoàn cảnh đó rất hiếm vì chính ông nội ông ngoại cũng là chiến binh. Từ nay cuộc đời cô dâu sớm làm mẹ thay đổi hẳn. Người quả phụ trẻ sớm trưa một mình chạy lo từng bữa nuôi con. Đêm đến thay vì nằm nghỉ ngơi thì thay cha lo dạy dỗ mong con nên người. Ban ngày ngược xuôi tìm cách mưu sinh cho gia đình, nên quên nỗi nhọc nhằn. Nhưng khi đêm về trong cơn mưa lạnh, nằm trần trọc... Các con còn quá nhỏ, làm sao hiểu được nỗi cô đơn trong lòng người thiếu phụ nhớ thương chồng.

Có lần tôi được nhà báo Mỹ phỏng vấn nhân Ngày Lễ Mẹ:

Điều gì đáng phục Phụ nữ Việt Nam trong thời chiến?

Sức chịu đựng tinh thần. Đó là nỗi nhớ thương triền miên người mình yêu thương khi sống xa nhau và lo lắng khi người chiến binh thi hành nhiệm vụ.

Bạn của chị tôi có vị hôn phu là một phi công ở vùng Banmethuot phải đi hành quân liên miên. Ngày ấy nào có Iphone, Ipad để nối vòng yêu thương như bây giờ nên ngày ngày Chị nơm nớp lo sợ xe Jeep dừng trước cổng nhà báo tin dữ. Sợ mà không khỏi. Chưa kịp mặc áo cưới mà lại mặc áo tang. Chúng tôi theo Chị lên phi trường Tân Sơn Nhất tiễn lại “Hangar” có sáu quan tài phủ cờ. Đến bây giờ mỗi lần có dịp về Việt Nam, nhìn thấy những cái hangar, tôi tưởng chừng tiếng gào thét của gia đình các bà quả phụ vọng trong hangar quện lại với anh linh của các tử sĩ hãy còn vắng vắng đâu đây.

Còn nỗi nhớ thương của chính mình tôi có dịp trải ra trên trang giấy khi Director Oliver làm phim “Once We Were Soldiers” nhờ viết một đoạn trong tập nhật ký tìm được trong túi của một đại tá ...Điều kiện viết nhật ký: Khoảng hai trang. Nội dung tùy ý miễn là ráp với hai câu cuối của họ đưa ra. Trang nhật ký bắt đầu.

11 tháng bảy 1965

Hôm nay là sinh nhật của Em. Đã mấy lần rồi Anh chỉ “hứa cưới” là sẽ có mặt mừng kỷ niệm ngày Em chào đời. Thôi cho Anh hứa đến sang năm Em nhé. Lúc đó nhằm kỳ nghỉ hè Em không phải đi dạy mà cũng không phải đi chấm thi. Anh sẽ đưa Em đi Long Hải để nhớ thưởng chúng mình hưởng tuần trăng mật. Cũng ở bờ biển im vắng.

20 tháng bảy 1965

Mấy hôm rày không có thì giờ ghi vào đây cho Em. Mà Em đâu cần ghi ra giấy phải không? Còn nhớ Em đã nói khi nững nịu chỉ vào tim Anh: “Ghi vào đây đủ rồi”.

1 tháng 8 1965

Em cưng của Anh. mấy hôm rày không có thư của Anh gửi về, Em có buồn không? Có lần Em thủ thỉ với Anh: “Không có thư mới thì đọc thư cũ; không có thư dài thì đọc thư ngắn nhiều lần sẽ thành dài.” Em của Anh có đủ cách nói

làm Anh nhớ Em dai diết.

15 tháng 8 1965

Hôm nay là Ngày Lễ Đức Mẹ Lên Trời. Anh nhớ lần đầu Anh được lên nhà đón Em cùng đi lễ. Em mặc áo dài màu xanh cẩm thạch làm nổi bật làn tóc đen nhánh dài đến chấm eo. Nhớ Em quá đi thôi.

22 tháng 8 1965

Em đã chuẩn bị trở lại trường chưa? Em đã đi làm máy chiếc xe Suzuki màu đỏ của Em chưa? Giá mà có anh bên cạnh thì Em đâu phải làm những chuyện vất vả nhó. Ráng chờ ngày Anh giải ngũ Em nhé. Nhưng đến bao giờ?

4 tháng 9 1965

Em trở lại trường được một tuần rồi phải không? “Đi chẳng ai đưa, về không ai đón” chắc Em buồn lắm phải không nhất là khi đồng nghiệp Em cũng có chồng nhà binh mà vợ chồng vẫn ăn cơm chung ngày ba bữa. Thôi mỗi người có một cái số Em ạ.

20 tháng 9 1965

Có lẽ cuối tháng này Anh được về phép. Gần một năm rồi chúng mình chưa được gặp nhau. Em nhớ nhờ người dạy thể ở mấy tư thực Em dạy thêm đó. Còn ở trường công thì phải chịu thôi.

1 tháng 10 1965

Em ơi, Anh lại hứa cưới với Em rồi. Lại có lệnh cấm trại nữa. Thôi chờ đến ngày Anh trở về trong đoàn quân chiến thắng. Hay là đến Lễ Noel em ra thăm Anh đi. Nói vậy chứ nguy hiểm lắm. Và lại Em ra trong lúc Anh đi hành quân thì Em càng thêm lo.

18 tháng 10 1965

Mấy hôm rày tình hình có vẻ bất ổn. Anh ghi vào đây chứ trong thư cho Em anh không nói sợ e Má và Em lo.

1 tháng 11 1965

Không biết ở nhà có gì lạ không mà tự nhiên Anh cảm thấy bồn chồn. Thư Em gửi bao giờ cũng nói gia đình bình thường. Anh biết là em muốn cho Anh an tâm.

14 tháng 11 1965

Sáng nay bỗng có con chim sà vào chiếc xe Jeep của Anh. Điều gì đây? A, mà Em cấm Anh không được đá động đến chuyện không may. Nhưng Anh vẫn thấy lo.

15 tháng 11 1965

Nè Em, người vợ trẻ của Anh. Lúc đoàn quân trở về sau khi chiến thắng mà Em không thấy Anh thì xin Em hãy nhìn vào những lá cờ này. Em sẽ nhận ra Anh ở đó và sẽ cảm thấy ấm lòng dưới bóng tre xanh.

English Version

July 11 1965

Today is your birthday. I have broken my promise to be close to you on your birthday several times. So, please let me pledge to be with you on your next birthday. At that time you won't have to be at school and you won't have to grade the national exams. I will take you to Long Hai Beach to commemorate our honeymoon at that quiet resort area .

July 20, 1965

For the past days, I had no time to record my feelings here. But you don't need them registered on paper, do you? I still remember that tenderly pointing at my heart you said: "Write in here is enough..."

August 1, 1965

My baby, you didn't receive any letter these days, were you upset? Once you whispered to my ears: "If there are no new letters, I read the old ones. If there are no long letters, I read short letters many times to make your letter long." My dear has many ways to express your feelings. They make me miss you down

to the bottom.

August 15, 1965

Today is the Assumption holiday. I remember the first time I picked you up from your home for the mass celebration. You wore an "ao dai" of jade color which was so contrast to your long black hair down to your waist. Oh, I miss you so dearly.

August 22, 1965

Have you prepared for back to school yet? Did you have your red Suzuki tuned up? If I were by you, you didn't have to do such a work. Please, try to wait for the day I will be released from the army. Who knows when this day will be. But when, only God knows!

September 4, 1965

You have been back to school for one week, haven't you?

"Going with no one seeing you off, Coming back with no one greeting you." It makes you sad, doesn't it? You told me that your colleague had been enjoying 3 meals a day with her husband. Well, each person has her own fate.

September 20, 1965

Probably I might get permission to visit you at the end of this month. We haven't met each other for almost a year. Please ask someone to substitute for you at private schools where you teach extra time. For your public school, you have no other option.

October 1, 1965

My dear, once again I've broken my promise. The curfew was just set. We have to wait for the day I come back among the troops after the victory. Or, come and visit me during Christmas Holiday. Just kidding, do not come. It's very dangerous, my baby. Also if you come

while I am on a special operation, it will aggravate our worries.

October 18, 1965

On these recent days, the situation seems unsafe. I am writing here, but I didn't let you know about it in my letter because Mom and you worry more about my security.

November 1, 1965

I wonder if anything unusual has happened at home. Suddenly I feel anxious. Your letter always states that our family is fine. I understand that you want me to have peace of mind.

November 11, 1965

My baby, why did you cry while you were reading my letter? We have been apart for several years. Haven't you been accustomed to the situation yet? I said so but each time I read your letter, my eyes seem catching a drop of "Ca Cuong" hormone. Have you ever encountered such a feeling? No, do not be stupid by dropping the "Ca Cuong" hormone to your eyes to get this feeling. It will destroy your vision so you can't see me return among the troops after the victory.

November 14, 1965

This morning, suddenly a bird landed on my Jeep. Does it predict a bad news? Oh, you often prohibit me to mention about the unfortunate happenings. However, I feel very frustrated.

November 15, 1965

If you won't see me among the troops after their victory, look at the proud colors, you will see me there. Then you will feel warm under the shadow of the bamboo tree.

These pages were written per Director Olivier's request for a diary in his film, Once We Were Soldiers. Director Olivier asked me: "How come you have written

these pages of diary like so real?" Tears running down, I softly answered: "This writing actually depicts my real life."

Khi Ông Mỹ đến nhận bài và đọc. Ông liền hỏi: "Sao bài viết y như thật." Nước mắt chảy dài, nghẹn ngào tôi trả lời: "Vì chúng tôi đã từng sống trong cảnh nhớ thương."

Lúc dạy lớp Việt ngữ ở trường Coastline Community College, Orange County, California, trong kỳ thi giữa khóa, tôi ra đề tài cho sinh viên: "Ghi lại một kỷ niệm với Mẹ đáng nhớ nhất." Tôi được đọc:

"Hôm nay là Ngày Lễ Mẹ... Bây giờ em ở đây lẻ loi. Mỗi lần cuộn mình trong chăn ấm nằm trên nệm êm là thấy hình ảnh Mẹ hiện về. Mẹ ngồi ở góc giường được trải bằng manh chiếu rách chừa khoảng chiếu lành cho hai chị em nằm. Con bé em có tật ngủ nằm xéo, nghênh ngang. Rất may chỗ chiếu rách lại là nơi đột Mẹ phải để cái thau nhôm đón những hạt mưa rơi vang tiếng lon ton buồn nào nụt. Mẹ khóc..." Vì sao?...

Khi nghe tin sắp có thêm tượng đài quý vị tướng anh hùng tuần tiết, tôi rất mừng và ước mơ có thêm hình ảnh một quả phụ của chiến binh Việt Nam đứng cảm đứng bên cạnh, đằng trước hay đằng sau cũng được. Mong nhà điêu khắc diễn tả được nét hiên ngang của người quả phụ bước ra khỏi nếp sống trầm lặng đương đầu với mọi thử thách giống như tượng hình mới trình làng ở New York. Đó là cô bé cong tay, uốn ngực đương đầu với mọi nghịch cảnh thu ghém trong hình con bò tót. Lúc đó các quốc gia nghĩa tử sẽ vui sướng dẫn con cháu đi viếng tượng đài, chỉ vào tượng phụ nữ Việt Nam giới thiệu: Đó là Bà của con, là Mẹ của Ba, của Mẹ, là bà Mẹ Việt Nam.

Võ Kim Sơn

April 1, 2017

Chiếc Ba Lô Để Lại

Nguyễn Văn Sâm

Sau cơn mưa, đường ngập linh láng như biển. Chiếc xe 14 chỗ ngồi của chúng tôi vừa lội vừa thờ phì phò, xém tắt thờ nhiều lần mới thoát được vùng 'biển hồ' Minh Phụng để quẹo vô đường 3 Tháng Hai. Khúc này tương đối ít ngập, chỉ tới nửa bánh, xe cộ vì vậy cũng nhiều hơn. Nước không còn tạt vũ bão ra hai bên hông như trước mà phóng ra với vẻ hiền thực dễ thương. Sau thời gian dụt mưa thiên hạ gấp về, nhiều anh vọt lẹ, lắm khi xẹt qua đầu xe lớn đương ngon trớn mà coi như không, khiến anh tài xế lâu lâu lại chặc lưỡi lắc đầu.

Bỗng nhiên có tiếng thảng mạnh. Mọi người bị giật ngược, tỉnh ngủ. Tài xế mím môi, la lớn:

'Khiến!'

Rồi anh xuống giọng như nói với mình:

'Không mau chun mau căng thì bà hú nó rồi!'

Hành khách trong xe nhón nhác ngó nhau. Hai ba người đàn bà đưa tay vuốt ngực.

Chiếc xe gia tốc, chồm tới, cố gắng bắt kịp người thanh niên phóng bạt mạng kia. Đèn đường bật lên đỏ. Cả hai đậu song song chờ. Tài xế quay cửa kiếng xuống, chồm đầu ra ngoài, phun nước miếng cái phệt xuống đường, nói lớn với kẻ làm anh giật mình hồi nãy:

'Mấy đứng lại cho tao lạy mấy mấy cái chó mầy chạy kiểu đó chắc tao chết vì đứng tim. Mấy tội nghiệp tao với chó! Tao đâu có muốn vô tù đâu!'

Người thanh niên nhả răng cười rồi chỉ chờ đèn đường bên kia vừa bật qua màu vàng là phóng thẳng bắt kể những chiếc chót của làn lưu thông ngược chiều chưa qua hết khoảng đường trước mặt.

Tôi cười thầm. Anh tài xế này nói chuyện có văn hóa giao thông ghê. Chẳng bù với tháng trước tôi ngồi trên xe buýt, cũng trường hợp tương tự, tên nhóc tí

phụ xế kiêm bán vé đã ló đầu ra ĐM lia chia rồi tuyên bố một câu xanh dờn:

'Mấy muốn tự tử thì về nhà mà tự tử, ngon thì vô đồn công an mà tự tử. Mấy nên nhớ mạng mấy chỉ có ba chục triệu thôi không hơn đâu.'

Không khí im lặng này giờ trở nên sôi động bằng những lời bàn tán chung quanh chuyện chạy ẩu của xe này xe kia. Anh tài xế nói lớn:

'Làm nghề này thấy cái chết của thiên hạ quá thường nên nhàm luôn, trở thành vô cảm trước máu me. Chết vì chạy ẩu xị, chết vì do xe lớn lấn đường, do tài xế mệt mỏi, xin xay, ngáo đá, hay do đường xá xấu hư làm lạc tay lái... Muôn ngàn lý do, kể tới mai chưa hết!'

Tôi lên tiếng cho vui:

'Chết vì tài xế mua bằng nửa đó cha nội. Học ba xí ba tú, lái chưa rành, mót tiền quá chạy đi mua bằng, lên xe ngồi điều khiển mà không hiểu luật lại vụng về nên thường làm chết thiên hạ rồi bỏ xe lẫn trốn.... chuyện này xảy ra hà rầm.'

Anh tài xế dễ thương tuy nghe nói đụng chạm tới giới của mình nhưng vẫn làm thinh.

Tiếng ai đó, giọng của người đứng tuổi:

'Thét rồi hết muốn ra đường. Sợ quá! Những cái chết nát thầy không báo trước. Còn hơn là ngày xưa đi hành quân hay nhảy toán. Đời sống bây giờ thiệt là bất an!'

Không khí trong xe tới đây thì lắng xuống, ai nấy theo đuổi tư tưởng mình.

Khi xe quẹo vô đường Nguyễn Kim thì người bạn tôi nói vọng ra sau:

'Nếu chừng mờ mờ sáng đi tới đây, góc Nhật Tảo và Nguyễn Kim này, dưới gốc cây dầu bụi chẳng bên tay trái, thì sẽ gặp một người đàn ông còm cõi đứng phụ vợ bán bánh giò. Đó là người bạn lính trước đây cùng đơn vị của tôi ở Pleiku.'

Anh ta tên Thanh, bị lựu nổ mất nửa bàn tay mặt, đương chờ giải ngũ thì đứt phim. Lành lách hết gần chục có đầu. Nay gặp lại bạn bè xưa nhiều khi anh làm lơ hay ngồi cho có mặt, thường ngó mông lung. Lạ lắm!’

Tôi ngạc nhiên hỏi lại vì cái chép miệng sau khi xuống giọng của bạn:

‘Chục có đầu sao không đi H.O. mà ở lại cho cục thân.’

‘Vậy đó!’

Tôi không biết gì thêm từ hai tiếng trả lời gọn lỏn kiểu miền Tây của bạn nhưng biết chắc chắn rằng người đàn ông phụ vợ bán bánh kia là người đặc biệt. Và tôi thấy mình cần phải tìm hiểu anh ta.

Vậy mà sau gần cả tháng tôi mới làm thân được với Thanh. Cũng nên kể ra đây lần gặp gỡ của tôi với Thanh.

2.

Sáu giờ sáng trời còn lờ mờ nhưng thành phố đã thức. Những người lớn tuổi đi bán giấy số bắt đầu đổ xô ra đường. Mấy chiếc xe bán thức ăn nầy nọ đã được đẩy ra vị trí và đốt lò. Tôi thay quần sọt ra đi tới chỗ người bạn tôi chỉ hôm nọ và ngồi xuống một cái ghế nhỏ không thể nhỏ hơn để kể bên hai xứng bánh bao bánh giò của cặp vợ chồng nầy. Người vợ luôn tay lấy bánh bỏ vô bao xộp trao cho khách với nụ cười giao tế. Người chồng lãnh nhiệm vụ thu tiền. Nụ cười cũng có trao đổi với khách nhưng hơi gượng gạo. Tiếng cảm ơn luôn luôn thốt ra mỗi khi anh hoàn thành một dịch vụ.

Ngồi câu giờ cố ăn hết một cái bánh bao và một cái bánh giò nóng, tôi liếc chừng chừng quan sát con người đặc biệt kia.

Hình như anh ta cũng bắt thóp được ý định của tôi nên thỉnh thoảng đưa mắt ngó. Tôi phóng ra con bài ngoại giao bằng nụ cười và cả cái nheo mắt nhưng anh cố tình làm lơ. Ăn xong ý chừng đã ngồi hơi lâu tôi mua thêm một cặp bánh nữa và đưa cho anh tờ giấy nửa triệu, với

câu nói nhỏ:

‘Anh khỏi thôi, mình xin phép được chia sẻ với anh.’

Tôi nhận được câu trả lời lạnh băng như là người đối thoại cố tình làm cho mình tức giận:

‘Chúng tôi buôn bán, không ăn xin! Anh cầm tiền thôi.’

Tôi vót vát:

‘Mình cùng cảnh ngộ ngày trước’, tôi thấy mình hay ho tận mạng khi đem ra xài mấy chữ nầy, vừa nói vừa ren rén ngó mau về bàn tay phân nửa của anh ám hiệu rằng cùng là cựu quân nhân. ‘Bây giờ khá hơn anh nên xin chia sẻ. Anh nhận để mua quà cho các cháu.’

Người bán hàng đẩy mạnh tay tôi ra với số tiền thối lại, quyết liệt:

‘Chúng tôi không có con. Xin lỗi anh. Anh cầm. Tôi còn phải thối tiền các khách khác.’

Thế mà tôi vẫn kiên nhẫn lặp lại lời yêu cầu nầy hai lần tới sau đó nữa. Lần thứ ba thì anh chắc lưỡi, bỏ tiền thối vô xấp tiền anh cầm. Chắc là lần nầy nhờ tôi nhắc tên người bạn chung. Tôi ngồi nán lại để anh dẫn khách, nói vài ba câu vô thưởng vô phạt rồi ra về. Hai bên nói chuyện tâm tình bên mấy ly trà nóng một cách tự nhiên những lần sau đó...

3.

Tôi ra trường với lon Thiếu Úy lúc 24 tuổi, tình nguyện vô binh chủng cọp ba đầu rắn. Thời chiến chinh, mỗi người làm hết bốn phận mình trong chức vụ mà xã hội phân công, cách nầy hay cách khác, đó là điều bắt buộc. Cam đảm hay hèn nhát gì cũng không bằng hèn xui: bà độ hay bà xô vô chỗ tử. Phải giữ vững tinh thần, lương thiện và không nghĩ đến cái chết mới sống đúng nghĩa người trai. Hơn một năm sau khi ra trường tôi về tiểu đoàn sau khi lên Trung Úy.

Những lúc rảnh rỗi, ngó lại anh em dưới quyền trong đơn vị, so sánh với cuộc sống lạc điệu của hậu phương, tôi cũng văng tục thắm. Mẹ ơi, hậu phương làm mình giận muốn nổi cơn điên. Cho nên binh sĩ dưới quyền, tôi thương hết biết. Nhiều đứa đi phép về trễ vài ba ngày tôi cũng nạt nộ để tội nó không lờn nhưng báo cáo hay làm gì đó nặng hơn thì không.

Cầm đầu phải làm gương, tôi xông vô nguy hiểm coi như đạn có bốn phận tránh mình. Cũng làm thơ hào hùng kiểu Hồ trường: Ta xông pha hể, trận mạc. Coi tử sinh hể, cỏ rác dưới chân. Thỉnh thoảng hộp ngum rượu của đàn em rồi sảng khoái ngâm nga tử sinh hể, cỏ rác... vui đời lính, thương đồng đội, quên mình đương ở tuổi cần có bên mình một bóng hồng...

Trong trận Hạ Lào năm đó, Tiểu đoàn tội tôi bị tội nó cầm chun. Được bỏ thêm để giải vây cho đồng đội, nhưng chúng tôi bị lún. Chúng pháo kích ngày đêm nhưng tấn công lẫn nào cũng bị tiêu diệt trọn. Bên mình cũng hao bộn do mỗi lần một ít. Tôi được lệnh là sáng mai lúc trời hơi tan sương mù thì trực thăng bốc, ưu tiên thương binh.

Vậy mà chuyện đau lòng xảy ra đêm đó.

Thằng Tánh trung sĩ thường trực, đệ tử ruột của tôi bị nạn. Cái thằng cũng trí thức lắm, nó rút Tú Tài nên đi Trung sĩ. Khuya tôi đương thiu thiu ngủ sau ba ngày trắng dờ con mắt thì nghe báo cáo Tánh bị đạn nặng lắm. Tôi nói nó ngủ trong hầm mà bị đạn cái củ c. gì. Nãy giờ có trái nào nổ gần đâu.

Thiệt ra thì khuya thằng con bò ra ngoài đi tiểu. Miếng nhỏ pháo kích từ đầu bay ra cắt đứt mạch máu chủ ở háng.

Tôi tới thì anh em đương xúm bên nó, lo lắng. Quân y cố hết sức cầm máu. Thằng Tánh thấy tôi thì mắt sáng lên nói thiệt ẹ, rõ ràng:

‘Em không sao đâu Trung Úy. Chuyện nhỏ! Sắn dịp lên trực thăng về thăm vợ luôn. Con vợ em đương có bầu ba tháng. Chắc nó cũng nhớ em.’

Tôi đuổi mấy đứa không có phận sự ra chỗ khác. An ủi nó. Nó cứ lập đi lập lại hoài điệp khúc 'không sao đâu là không sao đâu'. Bác sĩ Quân Y ngó tôi với cặp mắt buồn, nói thiệt nhỏ trong khi thẳng Tánh vẫn nói không sao đâu:

'Không xong, máu ra nhiều quá, vết thương lớn không bịt được.'

Nó thấy mặt tôi buồn chắc là hiểu được điều chúng tôi trao đổi nên trở giọng:

'Em lạnh quá Trung Úy! Có bế gì thì Trung Úy mang ba-lô em về cho bà xã em. Bà tên Trinh, địa chỉ ở trong đó. Tiền lương tháng này với phần còn lại từ trước cũng mấy ngàn. Nó cần thay được ba tháng. Trung Úy giúp đỡ nó với con em giùm. Tụi em đồng ý đặt tên con là Trần Trinh Thảo Tánh. T tử thừa đó Trung Úy. Cái tên tụi em nghĩ nát óc mới đặt được đó Trung Úy.'

Thằng Thạch Buôn, từ xa diều dờ bằng mấy tiếng 'Nôm luôn! Hốt hụi chót!' Tôi đứng rột dậy, lên cò súng quát lớn: 'Mấy nói lại một lần nữa đi!'

Thạch Buôn lay như té sao rồi chuẩn thẳng.

Tôi cởi áo trận đắp cho Tánh. Nó run lập cập than lạnh liên hồi. Hai tay tôi nắm hai bàn tay lạnh ngắt của nó nói: Không sao đâu để anh đem ba-lô về cho. Mà chắc không cần nữa, em lo được chuyện đó. Dễ mà! Nó nhắm mắt thì thào: 'Coi tử sinh có rác dưới chân...' Tôi vuốt mắt nó, đứng dậy chùi nước mắt của mình. Chúng tôi ở kế nhau cũng hơn một năm. Mến tay mến chun. Nó đoán biết ý của tôi, không bao giờ làm trái, cũng không sa đà trong chuyện cờ bạc, gái gú mỗi khi ra thị xã...

Đạn trung liên của địch bắn liên hồi nhưng chiếc trực thăng bốc quân điều luyện luôn lách cũng hạ xuống an toàn. Chừng chục thương binh được di chuyển lên sân phi cơ lạng lạng không thể tưởng. Viên Trung Úy trách nhiệm ra lệnh cho những ai lên trước lên sau sắp hàng thứ tự. Cuối cùng khi phi cơ vừa nhắc mình lên thì cũng là lúc ông chạy ra cố gắng cho phần mình.

Cái ba lô nặng làm ông chạy chậm, gió phàn phật từ cánh quạt gần như đuổi ông ra xa. Cuối cùng trong lúc gần hụt thì hai tay giơ lên của ông được hai binh sĩ nào đó trên phi cơ chụp dính.

Phi cơ bốc lên cao, khỏi ngọn cây. Đạn bắn chéo chéo bên tai và gió thổi vù vù. Viên Trung Úy thấy mình càng lúc càng tuột ra khỏi tay người nắm. Cái chết đã cận kề. Bỗng nhiên ông thấy mình được nắm vững, thân mình ông với cái ba lô trên vai treo tòn teng song song với càng trực thăng. Một người thương binh nào đó đã cố nhào mình ra nắm được hai cái quai đeo của ba lô. Chắc chắn.

Mọi người reo hò khi viên Trung Úy được kéo lọt vô sàn. Bên ngoài đạn vẫn về những lần đò cong cong. Tiếng người phi công nói:

'Anh may mắn cùng mình, những trường hợp như vừa rồi một trăm phần trăm là rớt xuống.'

Viên Trung Úy lột ba lô ra, cúi xuống vỗ vỗ, nói trong sự ngạc nhiên của những người không biết chuyện Trung sĩ Tánh:

'Cám ơn em đã cứu anh, anh sẽ làm tròn lời hứa...chắc chắn như đinh đóng cột.'

Tôi không thể nào chịu nổi cảnh người vợ khóc chồng. Cô ta ngã xuống như cái bị rách ai đó liệng xuống đất, đầu úp lên cái ba-lô, hai tay ôm choàng như ôm người tình.

Đau lòng như xé ruột tôi muốn bỏ đi nhưng nhà cô ta đơn chiếc quá, chỉ có một mẹ già, bà đương đứng xơ rớ với cặp mắt đỏ hoe, không biết thương cho số phần con cháu mình hay thương thằng rể vẫn sống. Chừng một giờ sau tôi kiếu, đi chập chạng như về từ đám tang người em ruột thịt của mình, không còn nhớ mình lang thang ngoài đường đã bao lâu.

4.

Tôi trở lại căn nhà đó chừng năm lần nữa mỗi khi về phép. Lần nào cũng vậy, tôi cố

tình ngồi lại trong thời gian thiệt ngắn. Tôi sợ tình cảm trai gái nảy nở. Mọi chuyện rồi không biết sẽ về đâu. Đúng hay sai. Con bé T tử thừa học càng ngày càng giỏi. Mẹ bé cho biết cha bé ngày trước đùa là nếu anh hy sinh thì bất cứ giá nào em cũng xin cho bé vô trường Quốc Gia Nghĩa Tử. Tôi có đến đó hỏi thì được biết phải chờ cho bé xong Tiểu Học mới được. Trường chỉ bắt đầu bằng lớp Sáu thôi.

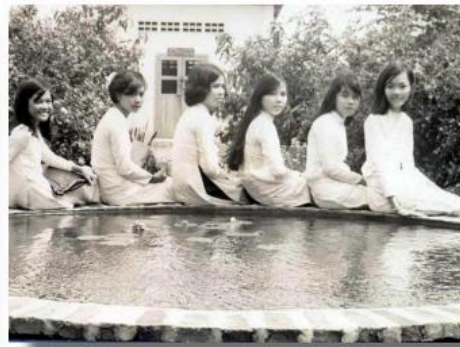
Rồi tôi bị thương ở bàn tay nầy. Chưa kịp báo tin cho ai thì phải đi gỡ lynch. Trong thời gian dài tôi tập sinh tồn bằng cách quên hết mọi chuyện bên ngoài, nhắm mắt trước những bất công và vô lý, tập quên mình là ai.

Khi được thả ra thì biết bao nhiêu chuyện đổi thay đã ụp xuống vùng đất thua trận. Nhà cô ta đã đổi chủ hai ba lần. Không ai biết cái gia đình ba người đàn bà ba thế hệ đó trôi dạt về đâu. Ai cô thế mà ở yên được với chánh sách dân dân vô lý trong thập niên đầu họ từ rừng chui ra?

Nhiều khi ngủ tôi chiêm bao thấy lại cảnh thằng Tánh nói 'Em lạnh quá' rồi i i ngâm nga 'Coi tử sinh hể, cỏ rác dưới chân. Cảnh nầy đan chéo với cảnh cái bàn thờ đơn sơ có tấm hình nó cười, dưới chun bàn thờ là người đàn bà tóc tai rũ rượi ngồi khóc, kế bên bàn thờ là cái ghế cao cẳng có đặt đứng cái ba lô của nó. Cái ba lô đã cứu mạng tôi. Cái ba lô tượng trưng cho tình yêu của nó và gợi cho mặc cảm của tôi về sự không làm tròn lời hứa. Tôi thấy mình như có lỗi với Tánh và với con bé T tử thừa.

Đó cũng là một lý do khiến tôi không góp đơn ra đi theo dạng H. O. Lý do khác là tôi muốn chứng kiến tận mắt coi người ta đọa đầy đất nước nầy tới nước nào. Tôi không phải là người được đào tạo để làm theo cách thế của bất kỳ ai khác đâu cho họ là đám đông khôn khéo tới mức nào, tôi có hệ thống giá trị của riêng mình. Và tôi theo nó tận cùng...

Nguyễn Văn Sâm
(San Diego, CA, 30-04-2017)

....những ngày xưa thân ái....

Cổ Sử Việt Và Trung Hoa

Các bằng chứng ngày càng nhiều về một nền văn minh Đông Nam Á đã làm lung lay nhiều thuyết tiền cổ đứng vững nhiều thập kỷ của thế kỷ 20. Người tiên phong trong việc đề xuất hướng mới cho nguồn gốc loài người là Wilhelm G. Solheim II, giáo sư Đại học Hawaii. Năm 1967, Solheim II cho công bố trên nhiều tài liệu nói về sự ra đời sớm của việc trồng trọt, làm gốm, đóng thuyền, đúc đồ đồng thau. Sau Solheim II, một số nhà khảo cổ học khác đều có cùng quan điểm là Đông Nam Á là cái nôi của văn minh nông nghiệp sớm nhất của nhân loại.

Năm 1923, bà Madeleine Colani cùng những người hướng dẫn địa phương khám phá ra một số lượng rất lớn di cốt người và dụng cụ bằng đá, trong một hang đá vôi thuộc tỉnh Hòa Bình.

Trong mấy năm liền sau đó, bà liên tục khám phá thêm mười hai hang động trong vùng Hòa Bình, khai quật được một số lượng di vật hiếm thấy. Sau khi phân tích chúng và so sánh liên hệ với đồ đá tìm thấy trong vùng núi Bắc Sơn, bà đề nghị xem toàn thể những di vật đặc biệt bằng đá cuội, với đặc điểm là chỉ được đẽo ở lưỡi hay rìa, là của cùng một nền văn hóa, văn hóa Hòa Bình hay Hoabinhien. Văn hóa Hòa Bình được giới khảo cổ học chính thức công nhận từ ngày 30 tháng 1 năm 1932. Văn hóa Hòa Bình thuộc thời Đồ đá cũ sang Đồ đá mới (cách ngày nay 15.000 năm, kéo dài đến 2.000 năm trước Công Nguyên). Trên vùng đất xen núi đá vôi, thuộc phía Tây châu thổ ba con sông lớn thuộc Bắc Bộ Việt Nam, và với không gian rộng lớn, tiêu biểu cho cả vùng Đông Nam Á và Nam Trung Quốc.

Dựa vào các di chỉ tìm thấy và niên đại của chúng, các nhà khảo cổ chia Văn hóa Hòa Bình thành ba thời kỳ nối tiếp nhau:

Hòa Bình sớm, hay Tiền Hòa Bình, có niên đại tiêu biểu là di chỉ Thẩm Khuyên (32.100 ± 150 trước Công Nguyên), Mái Đá Điều, Mái Đá Ngầm (23.100 ± 300 TrCN).

Hòa Bình giữa, hay Hòa Bình chính thống, tiêu biểu bởi di chỉ Xóm Trại (18.000 ± 150 TrCN), Làng Vành (16.470 ± 80 TrCN).

Hòa Bình muộn, tiêu biểu bằng di chỉ ở Thẩm Hoi (10.875 ± 175), Sừng Sừng (11.365 ± 80 BP, BLn - 1541/l).

Các di vật chính của thời kỳ Văn hóa Hòa Bình chính (niên đại sớm 12.000 năm cách ngày nay) tại tỉnh Hòa Bình và các tỉnh từ Quảng Bình đến Thái Nguyên là các dụng cụ bằng đá cuội ghè đẽo một mặt, hoặc chỉ phần lưỡi; các mảnh gốm không có hình thù do kỹ thuật nung chưa đạt nhiệt độ cao, đây là di tích đồ gốm xưa nhất của cư dân Văn hóa Hòa Bình[6] cho đến nay đã tìm thấy; các dụng cụ đào bới có cán tra, các vòng trang sức bằng vỏ ốc. Thời kỳ này các nhà khảo cổ học cũng đã tìm thấy di cốt người ở vài địa điểm.

Di chỉ muộn của Văn hóa Hòa Bình được tìm thấy ở Bắc Sơn (niên đại sớm 5.000 TCN, thuộc Lạng Sơn. Các dụng cụ bằng đá ở đây đã có một trình độ chế tác cao hơn nhiều, lưỡi đá đã được mài sắc, khảo cổ học gọi là "rìu Bắc Sơn". Đồ gốm đã có tiến bộ, kỹ thuật được làm thủ công, cư dân ở đây nặn các dải đất dài, rồi cuộn tròn từ đáy lên miệng và miết kín khe hở, nung gốm bằng chất củi đốt xung quanh. Đồ trang sức bằng đất nung có dùi lỗ và xâu thành chuỗi.

Với một nền văn hóa cổ kính lâu đời như vậy, nhưng cổ sử Việt bỗng dưng biến mất hết kể từ trước khi Trung Hoa lập quốc thế kỷ thứ ba trước Công Nguyên hay thời Chiến Quốc. Như chúng ta đã biết lịch sử của Trung Hoa chỉ bắt đầu từ

Tần Thủy Hoàng có nghĩa là Hoàng Đế thứ nhất nhà Tần. Chữ Tần hay Qin cũng được Tây hóa ra China, và không lâu sau đó Trung Hoa thực sự đã được Lưu Bang, hoàng đế thứ ba sau Nhị Hoàng Đế con của Tần Thủy Hoàng, vốn là một tướng Sở tái thống nhất và hoàn thiện thành lập nhà Đại Hán với đế hiệu Hán Cao Tổ từ thời Chiến Quốc và tên của quốc gia là Tần, Qin, hay China vì vậy vẫn được sử dụng cho tới nay.

Theo học giả Hà Văn Thù thì nước Sở vốn đọc theo tiếng Việt cổ là Trù là Trầu, một biểu trưng của dân Lạc Việt. Cuối thời Chiến Quốc, Sở thôn tính Việt, xưng bá, ngang ngửa với nhà Chu. Khi nhà Tần diệt lục quốc thì nhà Chu bị diệt vong, chính quyền về tay nhà Tần, một nhánh của Lạc Việt. Diệt Tần, Lưu Bang lập nhà Hán, một triều đình của người Việt nước Sở.

Ngày 03/09/2016 diễn đàn mạng Tia Sáng có đăng bài Nhìn lại lịch sử Bách Việt và quá trình Hán hóa Bách Việt của Trần Gia Ninh. Bài viết là một công trình nghiên cứu sưu tầm đúc kết tỉ mỉ có giá trị cho những độc giả muốn tìm hiểu thêm về nguồn gốc Việt tộc qua chính tài liệu và con mắt các sử gia Trung Quốc.

<http://tiasang.com.vn/-dien-dan/Nhin-lai-lich-su-Bach-Viet-va-qua-trinh-Han-hoa-Bach-Viet-10022>

Theo Hà Văn Thù thì bài viết của ông Trần Gia Ninh chủ yếu dựa vào cổ thư Trung Hoa. Nhưng cổ thư chỉ xuất hiện

vào thời Tần Hán. Người Trung Quốc cũng chưa biết tổ tiên dòng giống mình là ai. Tiếng nói Trung Quốc là tiếng gì. Chữ viết Trung Quốc do đâu mà có.

Theo cuốn Trung Quốc Sử Lược Của Phan Khoang thì người Việt có tổ tiên là nhà Hạ khoảng 4000 năm trước đây. Nhà Hạ cai trị Thiên hạ ngay sau thời kỳ lập quốc thái bình thịnh trị của Tam Hoàng và Ngũ Đế cho nên đi ngược thời gian từ nhà Hạ trở về trước thì các vua các đế cũng cùng chủng tộc với vua nhà Hạ hay người Việt. Ngay trong những trang đầu trong cuốn Trung Quốc Sử Lược Của Phan Khoang thì càng lạ lùng vì vua sáng lập nhà Hạ không những là cháu huyền tôn của vua Hoàng Đế mà còn có tên rất Việt là Võ Văn Mệnh. Ngay cả tên huý của vua Hoàng Đế là Hữu Hùng Thị cũng mang nhiều nét Việt và tính mẫu hệ. Ngoài ra các Đế các Vua thủy tổ Trung Hoa đều có danh xưng cấu trúc bằng Việt ngữ và Thần Nông Viêm Đế thì đặc biệt là danh xưng nổi liền với Việt tộc và phương Nam nhiệt đới. Quan trọng hơn hết là Việt tộc là con cháu của Thần Nông vua nông nghiệp và các Đế là hậu duệ của Thần Nông, thì Việt tộc cũng chính là hậu duệ của các Đế và tổ tiên của các Đế của Thần Nông cũng là tổ tiên của người Việt.

Trung Quốc Trung Hoa China hay Qin hay Tần có cùng một gốc và truy lên đến thời Xuân Thu thì chỉ là một trong Ngũ Bá trong đó đã có Sở và Việt của Câu Tiễn, Ngô của Phù Sai đang hùng cứ tranh chấp. Mà Sở theo Tư Mã Thiên và Hứa Văn Tiểu thì là do người Việt thành lập. Tần Thủy Hoàng sáng lập nên China hay Trung Hoa nhưng lại để rơi vào tay nước Sở lúc đó đã gồm thâu luôn cả Việt và Ngô của Câu Tiễn. Một chi tiết lịch sử hy hữu là người thành lập nhà Hán hay Hán Cao Tổ tên Lưu Bang xuất thân từ Sở là anh em kết nghĩa với Sở Bá Vương Hạng Vũ. Sau khi thắng Tần, Hạng Vũ phong cho Lưu Bang một chức vương khiêm nhường cai trị vương quốc nhỏ bé Hán với danh hiệu Hán Vương. Qua giai đoạn Hán Sở tranh hùng Lưu Bang nhiều lần lên voi xuống chó hại chết Hạng Vũ thống nhất Bắc Phương gọi chung

là Hán tự xưng Hán Cao Tổ còn Nam Phương lúc đó vẫn còn do Thục Phán rồi tới Triệu Đà cai quản gọi chung là Nam Việt để phân biệt các tộc Bắc Việt đã rơi vào tay Lưu Bang Hán Cao Tổ.

Phải chăng vì thế muốn học cổ sử Việt thật ra không chút khó khăn, chỉ cần học sử Trung Hoa kể từ lúc trước khi họ lập quốc vì đã vay mượn hay chiếm đoạt của các nhược tiểu bị đồng hoá hay chiến bại. Cách thức tìm lại nguồn gốc đơn giản này đặt trên căn bản là học và nghiên cứu thêm ngay từ sử đã được viết lại bởi kẻ chiến thắng và viết cho kẻ chiến thắng để tìm ra những gì của mình đã được kẻ chiến thắng vay mượn bảo trì nhưng không cách nào giải thích được nguồn gốc và mâu thuẫn của sự gượng ép vay mượn đó. Trung Hoa, China, Qin, và Đại Hán chính là kẻ chiến thắng trong phương pháp nghiên cứu ngược này. Trung Quốc chính thức thừa nhận sự thành lập và thời điểm thành lập của Trung Hoa vào thế kỷ thứ ba trước Công Nguyên đời nhà Tần và được hoàn thiện dưới tay Lưu Bang người nước Sở gốc Việt lập nên Đại Hán không lâu sau Tần Thủy Hoàng. Vì vai trò quan trọng của nhiều Việt tộc và các lãnh chúa gốc Việt trong việc thành lập đế quốc Trung Hoa nhà Đại Hán tương đối trẻ trung này, sự vay mượn tổ tiên nguồn gốc và văn minh của Việt tộc lấp vào cho nguồn gốc của Trung Hoa rất dễ hiểu dù gượng ép bất nhất. Nhược điểm hay chỗ hờ này chính là cơ hội cho nòi giống Việt duy nhất còn duy trì được văn hóa chữ nói và lãnh thổ là Việt Nam có thể nhận ra cội nguồn của mình đã được kẻ xâm lược giúp bảo vệ hàng ngàn năm qua, mà lý do chính là vì họ đã luôn thất bại không nuốt và đồng hóa được Việt Nam dù đã nhiều lần xâm lăng đô hộ và tàn hại. Sự hiện diện và tồn tại của Việt Nam ngày nay vì vậy chính là chứng cứ và chương ngại không nhỏ cho những chiếm đoạt văn hoá nguồn gốc bất thành của Đại Hán.

Những nhận định dưới đây về chiến tranh Hán Sở trong bộ Xuân Thu Trích dẫn

từ Wikipedia cho thấy sự mãnh mẽ thủ đoạn của người sáng lập ra nhà Đại Hán Lưu Bang và cơ nghiệp Bách Việt bị Hạng Vũ quá chú quan khinh địch không nghe lời khuyên của quân sư Phạm Tăng nên làm mất cơ nghiệp vào tay con người nham hiểm Lưu Bang Hán Cao Tổ.

Các sử gia Trung Quốc kể cả Tư Mã Thiên đều cho rằng Sở là gốc Việt hay Bách Việt. Trước khi thua rơi vào tay Lưu Bang Sở đã chiếm hay thôn gôm hết các tiểu quốc chung quanh kể cả Ngô Việt và Mân Việt của Câu Tiễn. Điều oái oăm nhất trong sự lập quốc của Đại Hán chính là sự phong Hán vương cho Lưu Bang của Hạng Vũ khi ông lựa một vương quốc yếu đuối và địa danh hiểm nghèo Ba Thục để trao cho Lưu Bang. Lưu Bang vốn chỉ được phong ở đất Ba, đất Thục xa xôi, nhưng nhờ đút lót cho Hạng Bá là chú Hạng Vũ để xin hộ nên được phong thêm đất Hán Trung giàu có, đông dân hơn, gần Tam Tần hơn. Đó là cơ sở để ông tập hợp lực lượng đánh trở về phía đông. Để che mắt các nước Tam Tần, khi vào Hán Trung Lưu Bang cho đốt đường sạn đạo là con đường duy nhất từ Tam Tần vào Hán Trung khấn các nước này không chú ý tới mình. Theo tiến cử của Tiêu Hà và Hạ Hầu Anh, Lưu Bang đưa Hàn Tín, một hàng tướng bất mãn bên Sở sang, làm đại tướng. Hàn Tín giả cách sai người đi sửa đường sạn đạo, vốn mất rất nhiều công sức thời gian, khiến Tam Tần yên trí rằng quân Hán còn lâu mới ra được cửa ải. Nhưng thực ra Hàn Tín dẫn đại quân đi theo đường Trần Thương đánh úp nước Ung. Chương Hàm trở tay không kịp, phải rút về cố thủ ở Phế Khâu. Các nước Địch, Tắc cũng bị đánh bất ngờ, Tư Mã Hân và

Đồng Ế đầu hàng. Từ câu chuyện này đời sau có câu thành ngữ minh tu sạn đạo, ám độ Trần thương để nói đến kẻ dương Đông kích Tây của Hàn Tín.

Đương thời Lưu Bang, Hạng Vũ kết nghĩa làm anh em nhưng thực ra nếu so về tuổi, Lưu Bang đáng tuổi cha của Hạng Vũ. Lúc khởi nghĩa (209 TCN) Hạng Vũ mới ở tuổi 24, trai tráng hùng hực khí thế còn Lưu Bang đã 48, qua cái tuổi "tri thiên mệnh" rất biết mình, biết người. So sánh hai con người Lưu, Hạng trong cuộc chiến Hán Sở tranh hùng, chỉ nhìn từ tuổi tác đã lộ tả gần hết. Hạng Vũ có thừa sức mạnh, đánh đâu thắng đó, khi hành quân ra trận tự mình ghé vai vác vác giúp quân sĩ, một mình xoay xở đông tây nam bắc, đến đâu kẻ đối địch phải khiếp sợ ở đó; nhưng chỉ có sự hiếu thắng bốc bột, nhiệt tình liều mạng, máu hơn thua của tuổi trẻ non nớt ít kinh nghiệm; say đắm nàng Ngu Cơ, khi thất thế vĩnh biệt nhau khóc chảy nước mắt! Đánh Lưu Bang lần nào cũng thắng, đến trận thua Cai Hạ lẽ ra còn cơ hội phục thù, nhưng chỉ vì hổ thẹn với người Giang Đông mà không dám về nhìn mặt họ, đành tự đâm cổ chết. Đúng như nhận xét của Hàn Tín, Hạng Vũ chỉ có cái nhân của đàn bà, cái dũng của kẻ thất phu.

Ngược lại, Lưu Bang kém hẳn Hạng Vũ về sức mạnh, tài cầm quân và sự gần bó thương yêu tướng sĩ. Hơn nữa, về tư cách cá nhân, Lưu Bang cũng không bằng Hạng Vũ. Trong Sử ký, Tư Mã Thiên đã thẳng thắn viết về người khai lập ra triều đại mà ông đang sống rằng: Lưu Bang xuất thân là một nông dân ham chơi, mê rượu và gái, ngạo mạn khinh

người. Nhưng bù lại, ông có bản lĩnh chính trị rất cao. Những điều gọi là nhân nghĩa của Lưu Bang, thực ra cũng chỉ là thủ đoạn chính trị, mị dân thời đó. Lưu Bang đã tỏ ra nhân nghĩa hơn một Hạng Vũ quá tàn bạo mà thôi. Theo Sử Ký, Hạng Vũ bản kỷ và Cao Tổ bản kỷ cho thấy: Hạng Vũ trong quá trình đánh dẹp đã tàn sát khá nhiều, điển hình là chôn sống 20 vạn quân Tần đầu hàng và giết dân Tể, nhưng Lưu Bang thực ra cũng không kém cạnh: thời khởi nghĩa chống Tần, cùng Hạng Vũ đánh Thành Dương, Lưu Bang đã làm cỏ dân Thành Dương, sau đó trong quá trình tây tiến vào Hàm Dương, ông cũng làm cỏ dân thành Dĩnh Dương! Bởi vậy, đúng như lời nói đầu sách Tây Hôn trích dẫn lời các nhà sử học đời Hậu Lê ở Việt Nam: Đành rằng Sở (Hạng Vũ) là bạo tàn, nhưng Hán thì cũng chỉ giống như là nhân nghĩa. Cái gọi là sự nhân nghĩa của Lưu Bang trong thời loạn chỉ là thủ thuật để lấy thiên hạ. Bản thân Lưu Bang là người có thừa thủ đoạn để lợi dụng không chỉ những viên võ tướng như Hàn Tín, Bành Việt, Anh Bố, mà ngay cả với kẻ sĩ đầy mưu lược như Trương Lương cũng vậy. Trương Lương giúp Lưu Bang xong, thấy Lưu Bang ra tay lần lượt thanh trừng các tướng, đã sợ hãi bỏ đi tu tiên để thoát nạn. Nước Hàn quê hương của Trương Lương, đất nước ông đồn biết bao tâm nguyện để phục hồi sau khi bị Tần Thủy Hoàng tiêu diệt từ thời Chiến Quốc, đã nép mình theo Hán trước sau như một suốt thời Hán Sở, cũng mất chẳng bao lâu sau nước Sở kinh địch của Hạng Vũ bởi chính vị "chân chúa" mà ông phụng thờ, mất ngay trước mắt Trương Lương mà Trương Lương chẳng làm gì cứu vãn được.

Lưu Bang đã hạ hê mãn nguyện tự đúc kết khá chính xác về nguyên nhân thắng bại của mình và Hạng Vũ (Thiên Cao Tổ bản kỷ):

Cao Tổ đặt tiệc rượu ở nam cung Lạc Dương. Cao Tổ nói:

- Liệt hầu và các tướng đừng giấu giếm. Tất cả đều nói tình thực. Tại sao ta lấy được thiên hạ? Tại sao họ Hạng mất thiên hạ?

Cao Khởi và Vương Lăng nói:

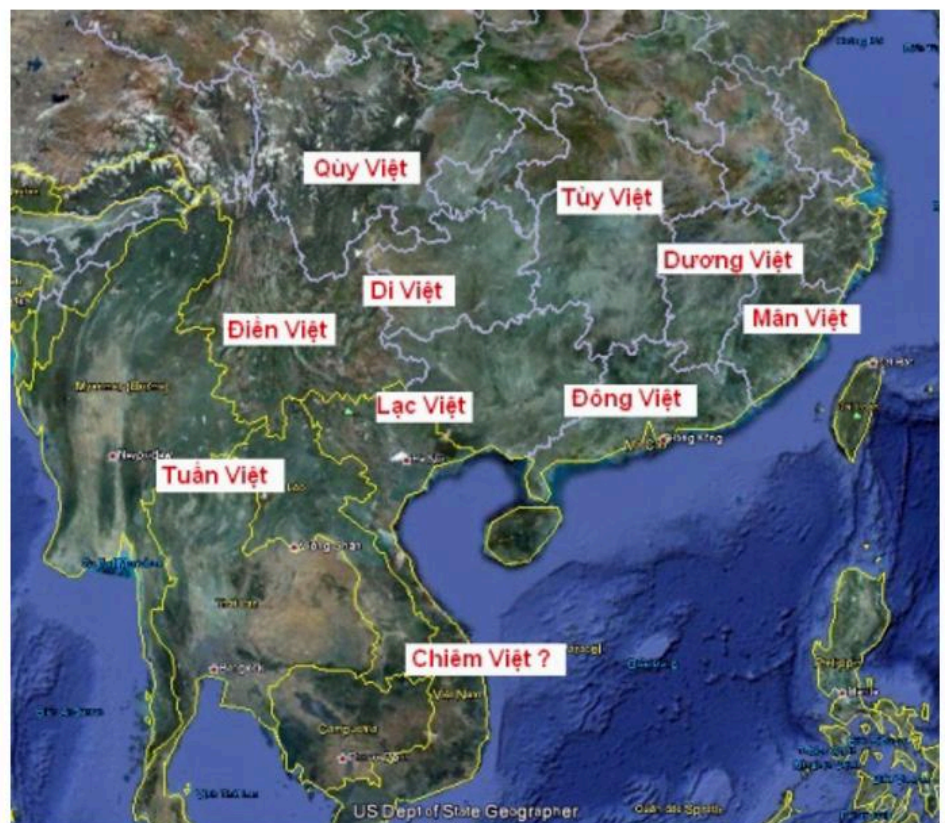
- Bệ hạ ngạo mạn và khinh người. Hạng Vũ nhân từ và thương người. Nhưng bệ hạ sai ai cướp được thành, lấy được đất, hàng phục được nơi nào thì cho ngay nơi ấy, cùng chung lợi với thiên hạ. Hạng Vũ ghen người giỏi, ghét người có tài, hại người có công, nghi người hiền. Khi đánh thắng thì không thưởng công cho người ta, khi được đất, thì không cho người ta hưởng lợi, do đó nên mất thiên hạ.

Cao Tổ nói:

- Người chỉ biết một mà chưa biết hai. Phàm việc tính toán trong màn trướng mà quyết định được sự thắng ở ngoài ngàn dặm thì ta không bằng Tử Phòng; trị nước nhà, vỗ yên trăm họ, vận tải lương thực không bao giờ dứt thì ta không bằng Tiêu Hà; nắm trong tay trăm vạn quân đã đánh là thắng, tiến công là nhất định lấy thì ta không bằng Hàn Tín. Ba người này đều là những kẻ hào kiệt, ta biết dùng họ cho nên lấy được thiên hạ. Hạng Vũ có một Phạm Tăng mà không biết dùng cho nên mới bị ta bắt.

Tóm lại, Hạng Vũ chỉ có cái tài làm tướng, không có tài để làm vua, còn Lưu Bang không có phẩm chất để làm tướng nhưng có đủ phẩm chất để làm vua.

Ngay các tướng của Lưu Bang, điển hình là Hàn Tín cũng thẳng thắn nói rằng việc Lưu Bang giành được thiên hạ là mệnh trời chứ sức người thì không làm nổi. Có vẻ như một phần thành công của Lưu Bang nhờ vào tài "tự tuyên truyền" về "thiên mệnh" của mình do chính ông và gia đình ông dựng nên (truyện là con của rồng, có mây lành che...). Không rõ những điều đó ảnh hưởng đến mọi người thời đó đến mức độ nào, nhưng bản thân Lưu Bang đã hơn 1 lần gặp may và được thoát nạn nhờ tay của những người của chính bên Hạng Vũ giúp đỡ. Tại Yến Hồng Môn, chú Hạng Vũ là Hạng Bá đứng ra múa gươm che đỡ cho Lưu Bang khỏi bị Hạng Trang đâm. Sau đó Trần Bình, đang phục vụ cho Hạng Vũ, đứng rót rượu cũng rót chén vơi cho Lưu Bang để ông đỡ bị say. Trận Bành Thành thua nặng, bị quân Sở vây ngặt, Lưu Bang đụng phải Đinh Công nhưng Đinh Công lại thả cho Lưu Bang đi. Dường như tri thức thời đó khiến nhiều người, ngay cả những phần tử trí thức cũng bị ảnh hưởng bởi những hiện tượng được xem là "thiên mệnh". Tuy nhiên, xem cách gọi của người đời sau: với Lưu Bang thắng trận thì gọi thẳng tên húy mà không gọi tránh bằng

tên tự (Quý), với Hạng Vũ mất nước lại gọi bằng tên tự mà tránh tên húy (Tịch); Tư Mã Thiên viết Sử ký cũng đặt Hạng Vũ lên hàng Bản kỷ, tức là ngang với các hoàng đế như Tần Thủy Hoàng, Hán Cao Tổ mà không hạ xuống hàng Thế gia như với Trần Thắng (Thiệt). Câu chuyện tình bi tráng của Hạng Vũ với Ngu Cơ được đời sau nhắc mãi như một câu chuyện đẹp đẽ, trong sáng chứ không mưu mô, lừa gạt, "ông ăn chả bà ăn nem" của vợ chồng Lưu Bang - Lã Trĩ. Những tình tiết đó cho thấy tài năng, tư cách của Hạng Vũ gây được thiện cảm nhất định với đời sau.

Theo học giả Nguyễn Văn Nghiêm thì người Tầu khởi thủy là một giống dân du mục ở ngọn nguồn sông Hoàng Hà. Khi ấy ở đồng bằng sông Hoàng Hà và đồng bằng sông Dương Tử đã có nhiều sắc dân khác sinh sống và đã có một nền Văn Hóa Nông Nghiệp định cư trù phú. Sử Tầu chép "năm 2361 trước Công Nguyên, tức năm Mậu Thân thứ 5, đời Đường Nghiêu Sứ Thần Việt Thường Thị sang châu dăng rùa thần:"

Giáo sĩ L. Wieger, một nhà thông thái dòng Tên, cũng ghi nhận "người Tầu đã dựa vào cồng phẩm rùa thần mà làm ra Qui Lịch"

Đây là một sự kiện lịch sử quan trọng, theo ngôn ngữ hiện nay thì đó là một cuộc chuyển giao khoa học (những kiến thức về thiên văn, định thời tiết và mùa vụ trong năm...) và kỹ thuật (phương pháp làm ra lịch, lý số) của người Việt cho người Tầu. Sau này qua các cuộc xâm lược và đồng hóa các sắc dân ấy mà người Tầu gọi là Bách Việt (Nhiều sắc dân chứ không hẳn đúng là 100), thì người Tầu đã chiếm toàn bộ Khoa Học, Kỹ Thuật, và Học Thuật của Họ, và tự nhận là của mình. Ví dụ Kinh Dịch, Hà Đồ, Lạc Thư, Lý thuyết Âm Dương Ngũ Hành, Tử Vi lý số vvv. Hoặc như sau này Hồ Công Trừng bị bắt sang Nhà Minh phải làm thuốc súng tổ chức binh chủng pháo binh cho quân nhà Minh, hoặc một Kiến Trúc Sư VN xây Tử Cấm Thành tại Bắc Kinh cho Vua Nhà Minh vvv. Hoặc toàn bộ sách vở của nước Việt bị tịch thu đem về Bắc Kinh, sau này 8 nước liên quân đánh vào Bắc Kinh nhà Thanh, người Nhật đã dọn hết thư viện Bắc kinh về nước. Nay có thể sang Nhật đọc cuốn Binh Thư Yếu Lược của Đức Trần Hưng Đạo. Bốn phận của con cháu Hồng Lạc là phải tìm lại những Di Sản Văn Hóa của Tổ Tiên, và phải Hiện Đại Hóa cũng như trình bày lại theo Ngôn Ngữ Thời Đại hiện nay những Di Sản ấy thì mới hữu

hiệu và có ích cho muôn người.

Sở là một nước lớn kéo dài từ đời Ngũ Đế cho đến khi bị Tần Thủy Hoàng tiêu diệt khoảng năm 333 Trước Công Nguyên.

2. Địa bàn nước Sở nằm giữa hai sông Hoàng Hà và Dương Tử, nay là Hồ Bắc + Hồ Nam (Quê hương Mao Trạch Đông), đến cả Động Đình Hồ (gọi là Châu KINH), Khi cực thịnh chiếm cả Ngô (Tô châu Thượng Hải), và Việt (Hàng Châu Chiết Giang Phúc Kiến) (gọi là Châu DƯƠNG). KINH DƯƠNG VƯƠNG là vua cả hai vùng Kinh và Dương vậy.

3. Dân nước Sở không phải là người Tầu, người Tầu khinh bỉ coi họ là man di, là một trong rất nhiều sắc dân sống từ Nam Hoàng Hà xuống tới Nam Dương Tử người Tầu gọi chung là Bách Việt (Yueh). Nhưng do chung đụng với người Tầu nhiều thế kỷ họ đã chịu ảnh hưởng rất nhiều Văn Hóa Tầu, và cũng đã nhiều phen hùng mạnh là một Bá trong 5 Bá (Ngũ Bá) thời Đông Chu Liệt Quốc. Ngày nay những nhà dân tộc học đã nhận được rằng dân chúng nước Sở một phần lớn là người Thái, tiếng nói của họ thuộc tiếng Tai-Kdai, được gọi là Âu Việt hoặc Tây Âu, và Một phần lớn khác là những sắc dân như Mân Việt, U Việt, Lạc Việt...tiếng nói của họ thuộc tiếng Môn Khmer của những người Nam Á (AustroAsiatic)

Theo chuyện Lạc Long Quân (Vua Lạc Việt ở đồng bằng, miền biển), lấy Bà Âu Cơ (công chúa Vua Âu Việt ở vùng núi Kinh Châu) sinh ra 100 người con, sau trở thành tổ tiên của người Việt ngày nay, thì dường như trong lịch sử đã có sự phối hợp lớn lao giữa 2 sắc dân Âu Việt (Thái) và Lạc Việt (Môn-Khmer), trong một thời gian dài do đó ngày nay tiếng nói của ta được xếp vào loại Việt-Mường, trong đó tiếng Việt có khoảng từ 46% đến 56% từ có nguồn gốc từ tiếng Thái, và từ 36% đến 46% từ có nguồn gốc từ tiếng Môn-Khmer (Từ Điển Nguồn Gốc Tiếng Việt, của Bác Sĩ Nguyễn Hy Vọng)

4. Một điều lạ nữa là các Vua nước Sở gồm 51 đời Vua đều gọi là Hùng Vương, y như 18 đời Vua Nước Văn Lang cũng

gọi là Hùng Vương. Không rõ có sự liên hệ gì chăng? Vua Sở họ Mị nghĩa là Con Gấu, Người Tầu dịch Mị sang tiếng Tầu là Hùng = Con Gấu.

5. Lịch sử nước Tầu đã nhiều lần bị người các sắc dân khác cai trị, nhưng sau cùng họ đều bị đồng hóa và tự nhận là người nước Tầu. Ví dụ Lưu Bang là người nước Sở đã chiếm được cả quyền cai trị nước Tầu, thành lập nhà Hán của nước Tầu. Hốt Tất Liệt người Mông Cổ thành lập Nhà Nguyên nước Tầu, và cũng mất cả Nội Mông; Người Mãn Châu chiếm nước Tầu lập ra Nhà Thanh và cũng mất cả nước Mãn Châu luôn. Giả dụ nếu Việt Nam có thắng được nước Tầu thì cũng nên mau mau rút ra khỏi nước Tầu ngay, nếu không thì cũng sẽ không còn nước Việt và người Việt

nữa.

Bất kể lý do gốc gác của Lưu Bang là Sở Bách Việt hay Hán, sau khi bại được Hạng Vũ ông ta đã chọn Hán hay Tàu làm nền tảng cho Trung Hoa. Những tộc Việt theo Hạng Vũ hay Lưu Bang vì thế đã quay lưng lại với tổ tiên và di sản tinh thần Việt hay Yueh. Lạc Việt là tộc duy nhất còn lãnh thổ và chút di sản hào môn ngày nay.

Tóm lại Trung Hoa từ lúc thành lập hơn 2000 năm trước đây bởi nước Tấn và Tấn Thủy Hoàng, sau đó đã được Lưu Bang nước Sở chiếm khai sáng và chọn Hán tộc và văn hoá Hán làm tổ tiên nguồn cội cho Trung Hoa. Trung Hoa vì vậy đã chối bỏ nguồn gốc tổ tiên văn hoá

Việt từ thời Lưu Bang Hán Cao Tổ cho đến nay. Trung Hoa trong quá trình hơn 2000 năm lập quốc đã tìm mọi cách đồng hóa và bằng mọi cách xóa bỏ văn hoá ngôn ngữ của Việt Nam nhưng cho tới nay vẫn không thành công. Đối với người Việt vì vậy tìm về nguồn chính là sự khôn ngoan sáng suốt và can đảm hầu tiếp nhận lại những di sản văn hóa và tinh thần cha ông đã gây dựng đóng góp cho nhân loại qua những thư bút và khám phá về nhân chủng các di tích khảo cổ khoa học ngày một nhiều và thêm chính xác.

Phạm Văn Oanh Q73

KỶ NIỆM VỀ XE BUÝT QUÂN ĐỘI

“Ngược thời gian, trở về quá khứ, phút giây chạnh lòng, bao nhiêu kỷ niệm...”.

Kỷ niệm của một học sinh QGNT từng đi học bằng xe buýt Quân Đội lại hiện về trong ký ức, không những của riêng tôi mà cũng là của các Anh Chị và các Bạn học sinh trường QGNT khi nhìn tấm hình chụp toàn cảnh Ngã Tư Bảy Hiền. Và vẫn còn đó hình ảnh của một vài nữ sinh đi học về đang ngồi trên chiếc xe buýt Quân Đội này.

Vào năm 68-69, những chiếc xe nhà binh GMC còn mới toanh đã được Cục Quân vận gắn bảng “Xe buýt Quân Đội” để phục vụ miễn phí những quân nhân đi làm việc theo nhiều lộ trình khác nhau và mặc nhiên những học sinh trường Quốc Gia Nghĩa Tử chúng mình cũng được quyền đi mà không phải trả tiền. Xe buýt Quân Đội lộ trình số 1 được gắn bảng màu đỏ là lộ trình đặc biệt chuyên chở học sinh QGNT nhiều nhất. Nếu nhớ không lầm thì Lộ trình số 1 được xuất phát từ Quân Vụ Thị Trấn (cổng trại Lê Văn Duyệt), đi theo đường Lê Văn Duyệt – Tô Hiến Thành – Nguyễn Tri Phương nối dài – Trần Quốc Toàn – Nguyễn Văn Thoại – Ngã tư Bảy Hiền – Võ Tánh – Ngã tư Phú Nhuận – Võ Tánh – Trạm cuối có lẽ ở đường Nguyễn Văn Học (Lăng Ông Bà Chiểu..)

Nhớ lại quãng thời gian 68-69-70, lúc đó tôi mới vào học Đệ Thất P10, Lục P8, thay vì phải tốn tiền đi xe lam Ngã Bảy-Bảy Hiền, xe đồ Cừu Hiệp Hóc môn.. từ chợ cá Trần Quốc Toàn tới Ngã tư Bảy Hiền để

tới Trường, nhờ đi học và về bằng xe buýt Quân Đội nên trong túi cũng dư ít tiền còm để ăn vặt..., lúc đó rất ghiền ăn bánh mì ở chân cầu thang (cổng sau) do một Bác Quả Phụ bán trong giờ ra chơi....

Riết rồi sinh ra suy nghĩ: ráng chờ để đi xe buýt Quân Đội thì mới có chút tiền để ăn xài, mà đi xe buýt thì cực khổ lắm, đâu có sướng bằng đi xe lam, vừa chật chội, vừa nóng nực, tấm vải bạt của xe gấp nặng nóng lúc 1 giờ trưa thì tỏa sắc mùi nhà binh, khổ lắm..., ngay chính Chú tài xế cũng phải bật 2 kính chắn gió lên cho thoáng ...nhưng chuyện đó đối với học sinh thì cũng hông sao, chỉ có một lần, một sự việc xảy ra mà tôi và các Bạn từng đi trong chuyến xe buýt Quân đội ngày ấy chắc không bao giờ quên đâu. Số là thường thường khoảng 1giờ trưa thì xe buýt sẽ đến trạm ở chợ cá Trần Quốc Toàn nhưng hôm đó xe buýt đến trễ, nhóm học sinh trường mình cũng lì lợm, lơ trễ học rồi mà vẫn cứ chờ, chờ mãi rồi xe buýt cũng đến trạm. Khi đến trường thì cũng đã hơn 2giờ trưa rồi, cổng sau thì đã đóng, mà học sinh phổ thông thì chỉ được ra vào cổng sau thôi, không được ra vào cổng trước. Không biết phải làm sao, cả nhóm làm liều đi vào cổng trước, cũng may Bác Thống trực ở cổng trước thấy thương tình các cháu học sinh đi học trễ là do xe buýt Quân Đội nên cho cả nhóm vào trường, và cả nhóm cũng được Thấy Cô Giám thị hành lang rất tận tình dẫn từng học sinh tới từng lớp để xin Thấy Cô cho vào lớp. Lớp tôi là Lục P8, học tầng trệt, dãy ngoài đường Võ Tánh nên được Thấy Đỗ Quang Anh dẫn vào lớp..Đó là một kỷ niệm mà đến bây giờ tôi vẫn còn nhớ mãi không bao giờ quên về một thời đi học bằng xe buýt Quân Đội. Bật mí với Anh Chị và các Bạn: Tên học sinh mà hay lên ngồi phía trước với Chú tài xế là tôi đấy.. /..

Mạnh Lâm Học sinh Thất P10-Lục P8.NK68-69-70.

Vài Nét Về Nhạc Sĩ

Chung Quân

Tác Giả bài Hiệu Đoàn Ca
Quốc Gia Nghĩa Tử

Chung Quân (tên thật: Nguyễn Đức Tiến; 1936 - 1988)
là tác giả ca khúc Làng tôi nổi tiếng.

Năm 1952, khi mới 16 tuổi, bản Làng tôi của ông đã giành được giải của Công ty điện ảnh, tưởng cái lương Kim Chung ở Hà Nội để làm bản nhạc nền cho phim Kiếp hoa, một trong số ít những phim Việt Nam thực hiện trong thời kỳ này.

Năm 1954, Chung Quân cùng gia đình di cư vào miền Nam Việt Nam, định cư ở vùng Khánh Hội. Nhờ đã từng học sư phạm chuyên ngành về nhạc và danh tiếng của Làng tôi, Chung Quân được Bộ Quốc gia Giáo dục của Đệ Nhất Cộng Hòa ưu đãi, cho dạy môn nhạc tại hai trường trung học Chu Văn An, và Nguyễn Trãi. Thời gian giảng dạy ở trường Nguyễn Trãi, Chung Quân là thầy dạy nhạc của nhiều nhạc sĩ nổi tiếng sau này như Ngô Thụy Miên, Vũ Thành An, Đức Huy, Nam Lộc... Cũng khoảng thời gian 1955 - 1956, ông có soạn bản hợp xướng Sông Bến Hải, theo một vài ý kiến thì đó là một trường ca có giá trị nghệ thuật, viết về cuộc di cư năm 1954, nhưng về sau không thấy phổ biến rộng rãi.

Theo một vài bài viết của các học trò nhạc sĩ Chung Quân thì trước 1975, ông từng học tại New York, sau đó tốt nghiệp tiến sĩ văn chương tại Anh. Sau năm 1975 ông ở lại Việt Nam và qua đời vào năm 1988.

Nhạc phẩm Làng tôi của Chung Quân trùng tên với hai ca khúc khác cũng rất nổi tiếng của Văn Cao và Hồ Bắc. Ngoài ra ông còn một vài sáng tác khác như Cô gái quê.

Theo Wikipedia

Du Lịch qua Hình Ảnh

1

3

2

4

1 - Nhóm QGNT 73 tại Paris và Đỗ Ngọc Anh từ VN đi thăm bãi biển Normandy nơi quân đồng minh đổ bộ vào thế chiến thứ hai. Nhìn nghĩa trang với hơn 9000 ngôi mộ (có nhiều ngôi mộ vô danh) thẳng tắp nghiêng mình trên bờ biển Omaha với nhiều cây xanh, được chăm sóc kỹ lưỡng

2. Đêm trên Bateaux Mouches dọc sông Seine 11/2016. Thấy Nguyễn v Thơm, em trai Nguyễn văn Sâm từ Mỹ sang du lịch Paris

3. Do Hoa từ Paris - Kim Khánh và Mai Liên từ California bay đến Montreal thăm Trịnh Dương Chính. Những ngày vui bên nhau ôn lại kỷ niệm của niên khóa 73Chẳng thể quên được, các bạn nhỉ! Hình chụp thăm viếng BIODOME de MonTreal July 12, 2015

4. Casino ở vương quốc Monaco, quốc gia nhỏ nhất (giáp phía nam nước Pháp) nhưng lại là dân cư rất giàu, sạch, đẹp..(10/2016)

5 - Anh Nguyễn Bá Đạt và một vị sư tại Mông Cổ June-2017

6 - Q73 tắm biển tại Mũi Né, Phan Thiết ngày 30/10/2016.

7 - Các QGNT 71, 72, 73 và 75 tại Lake Tahoe California

8 - Q73 Thăm Trung tâm Thánh mẫu Tà Pao (Đức Mẹ Tà Pao) tại Bình Thuận (Phan Thiết)

9. Trong khu hội chợ bière nổi tiếng khắp thế giới của nước Đức tại thành phố Munich hàng năm vào cuối tháng 9 Trước 1 gian lều hiệu bière danh tiếng 09/2017

10 - Nhóm QGNT 73 ở Paris và Linh Mục Phạm Trung Thành 73 hội ngộ tại thủ đô Paris, nước Pháp.

11. QGNT Bắc Nam Cali tại Lake Tahoe nhân dịp Thanksgiving

12. Món ăn tại nhà hàng có tên là QU QU tại Barcelona, Tây Ban Nha. Đi bên ngoài thấy cái tên là lạ, giống Q của qgnt nên vô ăn thử.

14. Casino ở vương quốc Monaco, quốc gia nhỏ nhất (giáp phía nam nước Pháp) nhưng lại là dân cư rất giàu, sạch, đẹp.. (10/2016)

15. Đường Promenade des Anglais (Nice miền nam nước Pháp) là đường sát bờ biển nơi đây cách hơn 3 tháng (14/07) ngày quốc khánh bọn khủng bố tông xe tải vào dân chúng đang đứng xem

bắn pháo bông.

16. Đỗ Ngọc Anh tại Ngày Hội Bia ở Đức

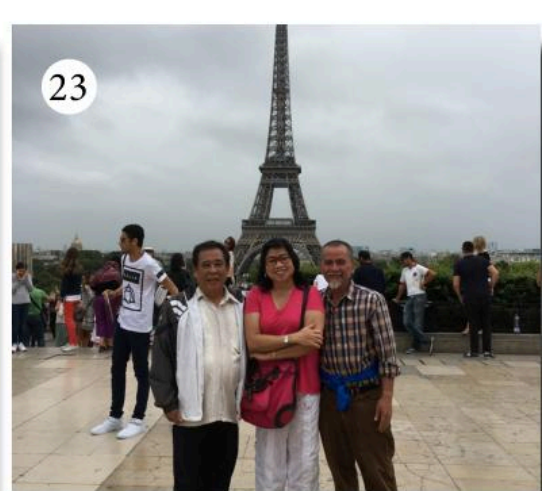
17. Coi phim cine giống như coi phim thời Tiểu Học. Không biết có ai còn nhớ hồi còn con nít chúng ta hay đi xem phim kiểu này. Mua vé năm cắc, chúng ta dòm vô cái hộp và xem phim chiếu bên trong. Hình chụp ở Khu Bảo Tàng Văn Hoá Singapore.

18. Hai chị Minh Nguyệt và Mơ Đỗ tại Nam California nhân đại hội QGNT 2015 với tài xế Như Huỳnh.

19. Ngắm hoàng hôn tại Biển Vằng Cà phê, Vũng Tàu

20. "Bến tàu" tại thành phố Venice, nước Ý Đại Lợi

21. Một số QGNT từ VN, Canada và Bắc Cali tại Chùa Kim Sơn, gần San Jose, bắc California)

22. Một trong 5 vùng trồng nho nổi tiếng của Bordeaux phía tây nam nước Pháp sản xuất rượu vang ngon là Saint-Émilion. Nhân dịp Q73 Paris xuống Bordeaux thăm Trường v Ninh Q73 (tháng 9/2013)). Phía sau là sơ đồ các ruộng nho đại hội QGNT 2015

23. Ngọc Anh, Hoa Đỗ và Ninh

24. Tháng 09/16 bạn DN Anh từ VN sang Châu Âu đã hội ngộ Q Pháp và cùng du lịch 1 ngày vùng Normandie (phía Hình chụp nghĩa trang của quân đội đồng minh đã hy sinh). Đến đây mọi người không khỏi chạnh lòng buồn ngùi xót xa nhớ về Nghĩa trang quân đội Biên Hoà

25. Trong nhà lưu niệm (làng Karlkska cách Stockholm thủ đô Thụy Điển hơn 2 giờ lái xe) Ông Alfred Nobel nơi ông đã phát minh ra thuốc

nổ.

26. Khách du lịch đến khu Machu Picchu ở Peru có thể khám phá khu vực bằng cách đi bộ đến các địa điểm mình thích. Cái khó là phải leo trèo các con dốc cao để khi đứng trên đó, ta có thể nhìn thấy toàn diện khu vực Machu Picchu hiện ra như một thành phố nhỏ của người dân tộc vào khoảng thế kỷ 15. Hình chụp ở địa điểm khá cao có cái lều tranh.

27. Bãi biển Arromanches một trong những bãi quân đội đồng minh đổ bộ lên trong trận chiến Normandie

28. Phó nhóm chụp hình tại "Kim Tự Tháp" Chichen Itza, một trong những tàn tích nổi tiếng của nền văn minh Maya, xuất hiện vào những năm 600-900 tại Mỹ Tây Cơ.

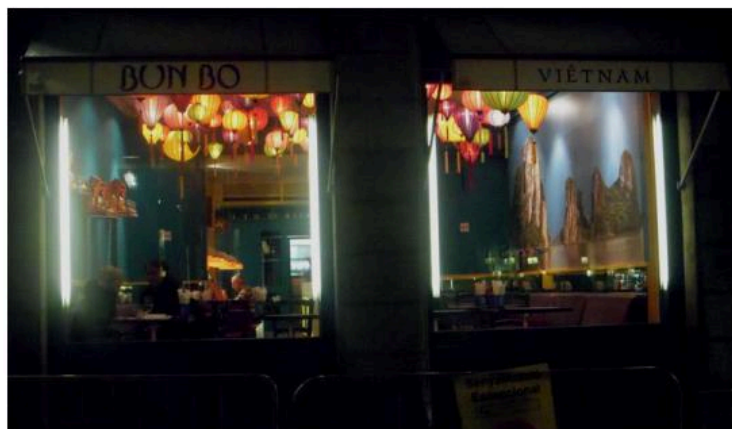
29. Phó nhóm 73 chụp hình Leaning Tower tại Pisa, Ý Đại Lợi

Hình Ảnh VuiLạ...

Hình ảnh Trại Hè QGNT tại trường Thiếu Sinh Quân Vũng Tàu, khoảng năm 1967-1968. Trong hình thấy các nữ sinh QGNT với các vẻ mặt như đang lo lắng bàn bạc chuyện gì đó. Nhìn phía bên trên cầu thang ta thấy giáo sư Bình đang đắm chiêu suy tính. Để ý kỹ thấy có hai nam sinh đeo kính đen đứng hai bên đầu cầu thang trông như đang dùng **cell phones** liên lạc với các giới chức có thẩm quyền như văn phòng Tổng Thống hay Bộ Quốc Phòng để giải quyết tình trạng có vẻ căng thẳng lắm.

Các tiệm ăn Việt Nam hay các tiệm Phở không có gì là lạ ở ngoại quốc. Nhưng tiệm Bún Bò thì là lạ. Tiệm này ở Madrid, thủ đô nước Tây Ban Nha, không biết chủ là người Việt hay người Tây Ban Nha, nhưng chữ Bun Bo Việt Nam trên cửa sổ không thấy có dấu.

Tại một quán cà phê ở khu phố Nhà Chung Hà Nội khách hàng có thể đọc các câu thơ này. Thiệt ra là có tới hai bài thơ, bài kia treo bên tay trái. Chủ quán chắc là một người yêu thơ và tếu tếu.

Cũng là một bài thơ bằng tiếng Anh ở Nam Mỹ.

Các đồng hồ điện của các cửa hàng tại một khu thương mại ở Cancun Mexico được tập trung vào một chỗ cho dễ đo mức tiêu thụ điện?

Tại một tiệm bán đồ kỷ niệm trên đường phố Florence, nước Ý Đại Lợi

Bồn tiểu cao tại một nhà vệ sinh gần khu du lịch Cancun bên Mỹ Tây Cơ

Chiếc xe Mercedes đậu trên dốc ở một town nhỏ gần Athens, thủ đô của Hy Lạp. Để ý ngay mũi xe Mercedes này là chiếc xe Van đậu sát. Tài xế chiếc Van này lên xe chỉ cần gài số de một cái bảo đảm chiếc Mercedes sẽ rớt xuống dốc ngay.

Ở Hoa Kỳ có cà phê Starbucks thì ở thành phố Bethelam bên Palestine cũng có Café Stars & Bucks.

Quý anh chị Bắc Cali trong lần tụ họp đầu tiên cho việc tổ chức Đại Hội QGNT 2017, tháng 2 năm 2017

Đường đi đến... Ngày Hội Ngộ

Camera Bền Lễ

Khởi đầu việc đi tìm Trưởng Ban Tổ Chức cho Ngày Hội Ngộ lần thứ 10 Gia Đình Quốc Gia Nghĩa Tử khá gian nan, nhưng sau khi đã có “đầu tàu”; mọi việc, gần như luôn có giải pháp tương đối ổn thỏa. Đúng là “Vạn sự khởi đầu nan” và “Đầu xuôi, đuôi lọt”.

Đầu tiên, nhắm đến 1 anh tương đối trẻ, giỏi và độc thân, Q75, nhưng anh nhất định từ chối, chỉ đồng ý phụ tá. Mời 1 chị Q70, chị giao tiếp rất khéo, luôn sẵn lòng ủng hộ những việc gđ Q., nhưng chị cũng có đủ lý do, để không thể nhận. Rồi đến 1 anh Q74, sau vài ngày suy nghĩ, anh cũng xin miễn cho. Rồi thêm anh này, chị kia, ... ai cũng có lý do nào đó để từ chối!

Thật ra, gần như ai cũng có lòng đóng góp, nhưng không có nhiều thời gian và rất ngại “dừng mũi, chịu sào”. Cuối cùng, năn nỉ anh Phan Nhật Tân và anh nhận lời - sau khi cũng đã cố gắng từ chối vì lý do sức khỏe.

Nghe qua người nọ, người kia, và có dịp tiếp xúc với anh, được biết đôi chút về anh. Anh rời trường QGNT năm 1970 và đã tốt nghiệp Cử Nhân Văn Khoa năm 1974. Sau 1975, anh là người ở tù “cải tạo” lâu nhất trong gđ QGNT chúng ta, gần 14 năm, từ Nam ra Bắc và từ Bắc vào Nam. Qua đến Mỹ, anh đã sinh hoạt hướng đạo và là 1 trưởng hướng đạo gương mẫu, tận tâm. Với những năm tù đầy và 1 tai nạn khá nặng mấy năm trước, khi giúp bạn, sức khỏe anh hiện nay yếu nhiều.

Trong những ĐH trước, anh đã góp sức rất nhiều trong việc hoàn thành đặc san, phụ trách nhiệm vụ quản trò lửa trại, cũng như hướng dẫn các em hướng đạo sinh thực hiện nghi lễ chào quốc kỳ, Đặc biệt, trong ĐH2015, anh chịu trách nhiệm chính trong Phần Nghi Lễ Tưởng Niệm Cha chúng ta, với bài viết rất xúc động và trang trọng. Biết anh còn đi làm, nên liên lạc với anh, thường ngoài giờ hành chánh, vậy mà nhiều phone gọi cho anh, thường phải để lại lời nhắn. Mail cũng vậy, anh thường trả lời khá trễ. Đây không phải 1 a. P.N.Tân đầy tinh thần trách nhiệm mà ace biết. Dò hỏi mới biết cụ (thân mẫu anh) những ngày này, ra vào bệnh viện cấp cứu thường xuyên. Đây có lẽ mới là lý do chính, để anh từ chối trách nhiệm, nhưng anh đã không

nói ra. Gác bỏ việc riêng ngổn ngang trăm mối, để gánh vác việc chung, có lẽ chẳng có mấy người được như anh! Xong được "đầu tàu", nhân sự cho Ban Tổ Chức, cũng dần được hình thành: Mời người này, rủ người kia, dụ dỗ người nọ, ...; Q. Bắc CA thiếu người, mời gọi ace Q. Nam CA phụ tay, ...; nếu vẫn còn thiếu thì réo tuốt... ace Q VN!. Tất cả đều xắn tay, góp phần.

Phụ tá cho anh Tân và chịu trách nhiệm (program manager) chương trình chính thức tối chủ nhật là anh Đặng Minh Hải. MC là chị Nguyễn thị Ánh Nguyệt và anh Đinh Đình Đoàn. "Tay hòm, chìa khóa" là chị Vũ Thiên Kim. Trách nhiệm cho tối thứ 7 là chị Như Huỳnh và chị Diệu Hỷ. Chủ đề vinh danh mẹ do chị Mơ Đỗ, chị Minh Nguyệt. Đặt nhà hàng chị Mơ Đỗ. Trưởng Ban văn nghệ là chị Thu Tâm và chị Khánh Lan. Ban ẩm thực, tiếp tân có chị Trần N. Minh Châu, chị Tâm (bạn N. Xuân Hải), Kim Diệp, ... Ban trang trí Lưu văn Phúc. Ban du lịch, khách sạn và di chuyển: Huỳnh Khương Trung, Mai Đức Phú. Ban Thông Tin Phạm Minh Đốc. ...

Hầu hết ace trong BTC đều có "vấn đề" riêng! Ngoài việc đa số còn đi làm full time, coi cháu full time, ... còn thêm việc phải phụng dưỡng mẹ "tuổi già, sức yếu", "lúc nhớ, lúc quên"! Từ mẹ Huỳnh Khương Trung, đến mẹ Mai Viết Khánh, rồi hai mẹ của Nguyễn Xuân Hải (Thần mẫu và nhạc mẫu), ... Có anh, ngoài thân phụ như "ngọn đèn trước gió", thêm người "đầu ấp, tay gối" cũng đang phải điều trị bệnh, ... Những buổi họp, thường "được người này, mất người kia", nếu tìm hiểu "đến nơi, đến chốn" lại ngậm ngùi, âu lo vì phải lo cho người thân!

Bên cạnh những ace có tên chính thức trong BTC, còn có những ace không tên, rất lo lắng và tận tâm hết lòng vì ĐH. Đầu tiên, nhớ đến chị Nam Bùi, Q65, người âm thầm lo cho "đàn em" Q. VN. Để đỡ tốn phí về chỗ ở, chị đã dùng nhà chị như 1 hotel free cho khoảng 10 người. Để bớt gánh nặng cho ban chuyên chở, cũng như tốn phí chỗ ở, ... Chị đã tìm đường, đưa ace từ hotel nhà chị, đến

thẳng hotel nhà ac. Mai Đức Phú-Minh Châu, với giá rẻ nhất, thời gian ngắn, tương đối thuận tiện, ... Rồi lại liên lạc để chắc chắn tour du lịch 1,2,3,4 không sót ai và khách sạn phải sẵn sàng ở San Jose, không những cho ace ở nhà chị, mà còn những ace đi thẳng tới San Jose, những ace từ nhà Tường Vân, lên nhà Thanh Trang, ... Nghĩa là lo đủ thứ trên đời. Không có những người "tả xung, hữu đột" như chị, BTC chắc sẽ mệt "cầm canh". Thêm 1 nhân vật nữa, cũng thuộc BTC "không tên": Anh Phó Thịnh Trương, 1 nhân vật rất đặc biệt, có lẽ có 1 không hai trong gd Q. chúng ta: Anh đi sĩ quan, bị thương và trở về trường học lại. Có thể nói, không có anh, chúng ta có thể không có 1 món quà lưu niệm đầy ý nghĩa trong kỳ Hội Ngộ lần thứ 10 này. Ngoài chuyện quà lưu niệm, anh còn giúp BTC đặt những băng-rôn (banner) biểu ngữ để treo rất rõ, đẹp, bền. Nhân vật thứ ba là chị Võ Minh Phượng, người đã có công viết thư mời đến ace Q. VN, liên lạc với Tòa Tổng Lãnh Sự Mỹ tại Sài Gòn, ... Nhờ đó, rất nhiều ace Q. đã qua được Mỹ tham dự ĐH kỳ này. Cô cũng làm trung gian, cầu nối giúp nhiều quý thầy cô, ace Q. liên lạc với BTC. Đây chỉ là ít khuôn mặt, trong rất nhiều ace chúng ta, đang âm thầm góp sức, góp công trong ngày hội lớn của gd Q. Cảm ơn! Cảm ơn!

Xong chuyện nhân sự, đến tìm địa điểm nhà hàng và quyết định ngày tổ chức cho 2 ngày chính, cũng gặp 1 số vấn đề. Chọn ngày này thì anh chị này có giỗ, chọn ngày kia thì có anh chị phải tham dự lễ kim khánh ân nhân ở xa, ... Sau khi tìm được sự đồng thuận tương đối về ngày tổ chức, gần 20 nhà hàng, halls, ... được thăm dò. Hầu hết những nhà hàng lớn, sức chứa trên dưới 300 chỗ đã được đặt trước cả hơn 1 năm cho những tiệc cưới ngày thứ 7. Những halls của Mỹ thì quá đắt, nên phải chọn ngày chủ nhật cho buổi họp mặt chính thức. Có chị ở xa, thường xuyên tham dự những ĐH trước, không để ý đến chương trình, đặt vé máy bay về ngày chủ nhật!!!

Cho ngày tiến Đại Hội, những community halls lớn, giá cả phải chăng, đa số cũng đã được đặt. May mắn tìm lại được nơi tổ chức Lễ Kỷ Niệm 50 năm 2013 trước.

Chủ đề ĐH2015 là CHA, nên ace đề nghị lần này là MẸ. Chương trình lúc đầu cũng dự tính theo "khuôn" những lần tổ chức trước:

- Ngày cho mỗi niên khóa, tùy nghi tổ chức gặp nhau theo nhóm (Thứ 6)
- Ngày Tiến Đại Hội (Thứ 7)
- Ngày Hội Ngộ (Chủ Nhật)
- Những tour du lịch (Thứ 2, ...)

Dự kiến ban đầu về du lịch, sẽ có 3 tours, khởi hành cùng ngày thứ 2. Đó là tour đi San Francisco, tour đi 17-Mile Drive in Scenic Pebble Beach và tour đi Las Vegas 4 ngày.

Tour Lake Tahoe là tour nhiều ace dù đã tham dự, nhưng vẫn muốn đi lại. Năm nay, sau ĐH, nhà không sẵn, nên coi như không có tour này (Bạn anh Phú, có nhà cho khách du lịch thuê, cho anh mượn "chùa" khi vắng khách, nên chi phí gần như chỉ là tiền "góp gạo thổi cơm chung"). Nhiều ace tiếc rẻ, đề nghị anh Phú liên lạc lại. Vài tuần sau, anh Phú liên lạc với bạn anh và được bạn anh cho mượn 5 ngày, bắt đầu trước ngày khai mạc ĐH chính thức 10 ngày. BTC đã bàn, nhận thấy kỳ này, có nhiều ace Q. VN tham dự, cố gắng tạo cho ace 1 chuyến Hội Ngộ đáng "đồng tiền bát gạo", nên quyết định đưa tour Lake Tahoe vào trong chương trình. Vấn đề là sau 5 ngày, còn 4 ngày ace làm gì và ở đâu với những chi phí ăn ở đắt đỏ tại Mỹ? Từ đó, chương trình được điều chỉnh, đưa 2 tour du lịch 17 miles và San Francisco từ sau ĐH lên trước ĐH và chia ra làm 2 ngày riêng biệt.

Với 4 tours du lịch mà 3 tours là "tự biên, tự diễn", để tiết kiệm chi phí tối đa cho quý thầy cô, ace tham dự. Sự thay đổi chương trình, đưa đến những vấn đề mới, cần giải quyết: Phương tiện di chuyển thế nào, để đưa quý thầy cô và ace từ Bắc CA hay Nam CA đến Lake Tahoe? Đã vậy, còn việc đưa đón từ phi trường, khách sạn, nhà hàng, ... Sau 5 ngày tại Lake Tahoe, còn 4 ngày trước ĐH, ace này sẽ làm gì và ở đâu, để bớt những chi phí ăn ở đắt đỏ tại Mỹ? ...

Có gặp những khó khăn, mới thấy được

nhiều ace Q. sẵn lòng: Một Mai Viết Khánh vui vẻ cho mượn nhà và cung cấp cà phê ngon, thức ăn nhẹ cho mỗi buổi họp; một Huỳnh Khương Trung đã bị xài "tận nhân lực", từ làm tài xế xe 15 chỗ BTC thuê 1 tuần, nay vẫn vui vẻ nhận thêm suốt 2 tuần để đưa đón thầy cô, ace. Và còn nhiều, nhiều gương sẵn lòng nữa. Thêm vào, với cửa rộng mở từ nhà thầy Vũ Xuân Đào và anh Mai Đức Phú, ace có 1 ngày dã ngoại đầy thú vị và 1 đêm "khách sạn" free ở Sacramento. Rồi Minh Nguyệt, Thanh Trang, Bùi Thái Lan, Trần Thị Tường Vân, Nam Bùi, Tuyết Đặng, ... cũng rộng mở "khách sạn" nhà mình đón nhận bạn bè Q.. Đặc biệt tại khách sạn Minh Nguyệt, có ace M.Nguyệt chưa lần gặp trong đời,... Ôi, cái tình Q. thật mệnh mông! Xin được cảm ơn những "khách sạn trái tim".

Sau góp công, lại đến góp của. Từ quý thầy cô Trương Thế Khôi, Phạm thị Bảo Ngọc, Hồ Thị Ngọc Nữ, Phạm Trọng Phu, Lê Thị Công An, Đỗ Thị Linh, Lê thị Hoà, Nguyễn thị Hoà, Đặng Hưng Thịnh, Đỗ Dương Chi, Terese Chương, Đỗ thị Phụng, Nguyễn Văn Thơm, Ngô Đức Hải, Nguyễn Lộc Thọ, Ông Tấn Lượng, Phan văn Cự, ... đến những ace Q. Phạm Thanh Nga, Biện thị Ánh, Nguyễn thị Cẩm Hồng, Đan Ngọc Lợi, Phạm văn Hát, Lê Tấn Hòa, Thái Đỗ, Trần thị Tường Vân, Nam Bùi, Nguyễn thị Minh Lập, Minh Trang (Lisa Cao), Q.73 ẩn danh, Lê Ngọc Mai, Ngọc Ánh, Minh Nguyệt, Mơ Đỗ, Võ Minh Phượng, Dương thị Thu Huyền, Phạm Thanh Đồng, Nguyễn Ngọc Quỳnh, Cúc Trần, Q.72, Mạc Đình, Trần Đình Ninh, Đình Thuận Châu, Nguyễn Xuân Hải, Đỗ Duy Dung/Đoàn t. Đào, Mai Đức Phú/Minh Châu,...

Cảm động hơn, không những Q. sẵn lòng, mà nhiều thân hữu của Q. cũng rất, rất sẵn lòng: Một Sương đã đến với gd Q. qua 2 kỳ ĐH 2015, 2017, giúp tìm quảng cáo cho Đặc San và lần nào cũng được trên 5, 6 ngàn đô la. Đặc biệt, cô đã vận

động 1 tiệm kim hoàn, để tiệm này tặng 1 sợi dây chuyền, trị giá gần 2 ngàn đô, để gấu quỳ cho những bà mẹ Q. nghèo khó đang sống tại VN. Lại thêm 1 thân hữu ẩn danh, đã giúp ĐH lần này 1 ngàn. Thân hữu này, đã đồng hành với gd Q. từ rất lâu, qua nhiều Đại Hội, sinh hoạt của gd Q., ... Biết nói gì, để cảm ơn những tấm lòng vàng này!

Dù BTC tận tâm hết lòng thế nào! Ngày Hội Ngộ chỉ được coi là thành công, khi được rất đông quý thầy cô và ace Q. tham dự. Đến hôm nay, tuy còn 4 tuần nữa, nhưng nhìn con số ghi danh, BTC thấy thật ấm lòng! Ấm lòng hơn, trong mấy tháng chuẩn bị vừa qua, cô Phụng, cô Kim Sơn, cô Bảo Ngọc, cô Linh, cô Khôi, cô Chương, ... và rất nhiều quý thầy cô đã viết mail, gọi phone khuyến khích, động viên và giúp đỡ từ tinh thần đến vật chất. Các bạn đồng môn cũng vậy! Ngày Hội Ngộ lần này, ace Q. từ VN tham dự đông không ngờ, danh sách ghi danh gần 30 người - có cả Mẹ Q. cũng vượt nửa vòng trái đất, hội ngộ cùng các con; rồi thêm rất nhiều quý thầy cô và ace Q. từ Úc Châu, Âu Châu, Canada và nhiều tiểu bang xa sẽ tham dự, niềm vui nào kể xiết!

Xin mượn lời của anh Phan Nhật Tân trải bày

" ...nói về cảm tưởng của tôi trong phiên họp lần này. Nó giống như cảm giác của tôi khi sắp hết năm thứ 14 tù cải tạo, không còn cái háo hức mong đợi ngày trở về như những năm tháng đầu tiên vì mọi sự đã vượt khỏi tầm mong đợi và khả năng kiểm soát của mình. Con số tham dự vượt trên mức 250 người, và nhân lực giới hạn đã làm các Anh Chị Em trong Ban Tổ Chức bắt đầu bối rối. Làm sao để cho cuộc Hội Ngộ lần này cũng được như các lần trước? làm sao để Quý Vị tham dự có được những giờ khắc đáng nhớ trọn vẹn trong một kỳ nghỉ đi tìm kỷ niệm? Đặt mình vào vị trí một người đến với Hội Ngộ 10 để thấy được những khó khăn, vất vả của chuyến đi và những điều

mình trông đợi, để làm sao giảm xuống đến mức tối đa những phiền toái của hành trình và bù đắp lại tâm tình thương yêu của mọi người đã dành cho gia đình chung này? Một lần nữa lại xin được cảm ơn tất cả vì sự có mặt hôm nay, và sẽ có mặt trong ngày Hội Ngộ, để chúng ta còn tin rằng trên đời, ngoài gia đình riêng của mình vẫn còn những người đến với nhau bằng tấm chân tình: một ánh mắt nhìn, một cái vỗ vai, một bàn tay nắm chặt, đó là những khích lệ để chúng ta lại đứng lên, lại bước tới dù phía trước vẫn còn mù mờ chưa sáng tỏ, nhưng ít ra bây giờ quanh đây ta vẫn còn anh em, vẫn còn sự kề vai chung sức.

Công việc chuẩn bị đã tạm hoàn chỉnh đến 90 phần trăm. Vẫn còn 10 phần trăm ngoài tầm kiểm soát cần điều chỉnh. Ban Văn Nghệ đã tập dượt xong phần chính của đêm Chủ Nhật; chương trình chiếu và đêm thứ bảy đang trong giai đoạn ráp nối và thực hiện; các tours du ngoạn cũng đã sắp xếp tạm ổn; nơi ăn chốn ở đã có hướng giải quyết thỏa đáng; Đặc San còn phần quảng cáo trong công đoạn hoàn chỉnh, và ban biên tập chuẩn bị rà soát các lỗi chính tả, kỹ thuật của phần nội dung đã trình bày xong; ban khánh tiết và trang trí đang kiểm soát thời lượng của chương trình, sắp xếp chỗ ngồi và bảng tên. Tóm lại, ngoại trừ phần vận chuyển đưa đón còn thiếu nhân sự, tất cả các nhiệm vụ khác xem như ổn thỏa.

Chỉ còn 4 tuần lễ nữa, Ngày Hội Ngộ sẽ diễn ra, mọi người đã cố gắng trong công việc của mình, chỉ còn đợi phút giây ráp nối, phút giây gặp lại nhau, có thể là mới vài tháng, một hai năm, hặc có thể là đã hơn bốn mươi năm. Nhưng cho dù là bao nhiêu lâu đi nữa, tôi vẫn tin rằng bốn chữ Quốc Gia Nghĩa Tử tự nó đã gọi lại trong mỗi người chúng ta những xúc động và tin yêu, cho dù bây giờ tóc đã phai màu...."

như khép

Đặc San Mẹ đã mở dẫn đến trang cuối. Bởi vì khuôn khổ của một tập báo không thể chuyển tải nhiều hơn, không phải vì lòng yêu Mẹ của các con đã dẫn vơi với tháng ngày chống chọi.

Trong ngậm ngùi tưởng tiếc, dòng nhạc Y Vân và những lời chân thành phề phủ của ông về Lòng Mẹ vẫn luôn vang vọng trong tâm hồn những người con Việt, dù còn trên mảnh đất chôn nhau hay cách mấy biển trời thăm thẳm. Cũng như lòng hướng vọng về quê hương yêu dấu vẫn là nỗi khát khao tìm lại nguồn cội ban đầu, khuôn mặt ban đầu của chính mình.

Hơn năm trăm năm sau, dở lại Ước Trai Di Cảo, quyển 6 nhan đề Quốc Thư Bảo Huấn Đại Toàn, mới hiểu được vì sao đất nước hơn bốn ngàn năm vẫn còn được tiếng nói và phong hóa. Vì đã có những vị vua như thế, những vị quan như thế, luôn yêu nước nhớ nguồn, dù phải vào sinh ra tử, nếm mật nằm gai nhiều năm gian khổ, cũng vẫn cố gửi lại cho đời sau con cháu chút ánh sáng về một thuở huy hoàng dựng nước, về những triều đại và con người kiêu dũng, cương cường, không hề chịu khuất phục, không hề muốn cúi đầu làm nô lệ ngoại bang. Tính của nước là mềm dịu, nhưng sức mạnh của nước chẳng thể xem thường. Lòng dân cũng vậy, tuy nhu thuận, nhưng ý dân là ý trời, là ý muốn cho mọi người được an bình, hạnh phúc.

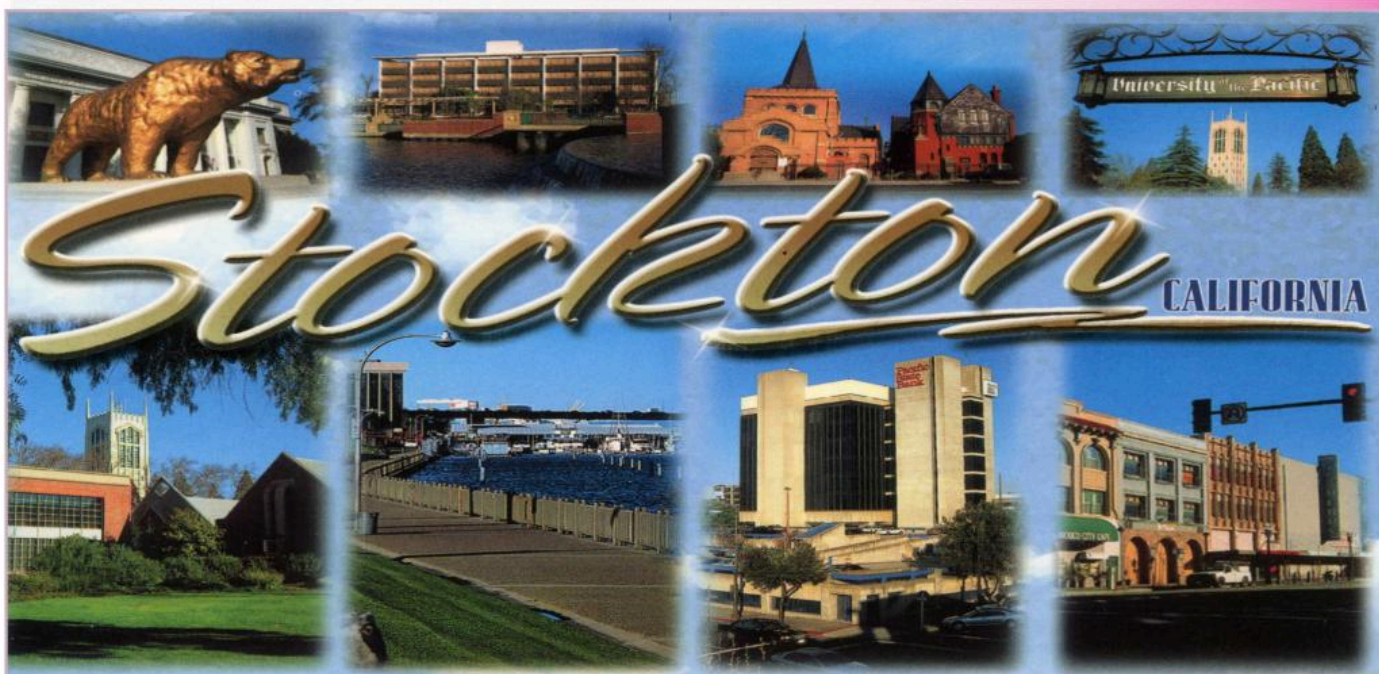
Những dòng chữ sắp ngừng, tập sách như khép lại, nhưng lại như mở ra cho mỗi người một khung nhìn mới cho thế hệ mai sau, cần giao lại những gì cho nước Việt còn lại mãi hoài, như ý nghĩa của hai chữ Việt Thường: luôn vượt qua, mãi mãi vượt qua chính mình.

Đặc San Mẹ chân thành cảm ơn các “Mạnh Thường Quân”, các thân chủ quảng cáo, đã góp điều kiện cho tập sách hình thành. Đặc San Mẹ cũng chân thành cảm ơn Quý Thầy Cô luôn góp ý dặt dìu trong các sinh hoạt, các anh chị em đã đóng góp tâm tình, câu văn, lời thơ, dòng nhạc để nội dung tập sách được phong phú.

Trong niềm lưu luyến ấy, xin tạm khép nơi này.

Đặc san Mẹ 2017.

Chelsea Truong

3133 W March Ln Ste 1060
Stockton CA 95219
209 423-3332
Chelstruong@kw.com
bre # 01940439

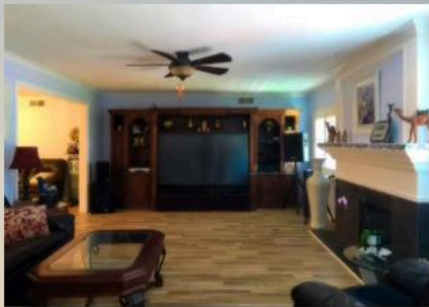
Chuyên
Viên Địa Ốc
đã giúp một số anh
chị em QGNT mua nhà
tại thành phố Stockton,
nơi giá nhà còn rất rẻ
so với vùng Bay
Area

**KELLER
WILLIAMS**
REALTY

"Rated Highest in Overall Satisfaction
for Home Buyers"
by J.D. Power and Associates

Home Sweet Home

Bạn cần gì khi đến vùng Orange County?

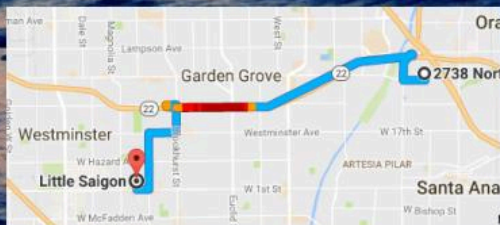
**2738 Lowell Ln.
Santa Ana, Ca 92706**

Ngôi nhà với đầy đủ tiện nghi, thoáng mát để Bạn và Gia Đình có chỗ nghỉ ngơi thoải mái, cảm giác yên tĩnh như Bạn đang sống trong căn nhà của chính mình.

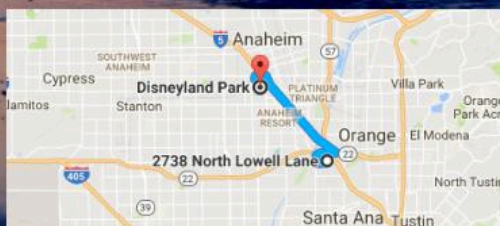
Thuận tiện để đi đến những khu như Disney Land, Phước Lộc Thọ, Little Saigon và các vùng bờ biển nổi tiếng tại nam California, v.v...

Mọi liên lạc xin gọi: 408- 483-5440

Có giá đặc biệt cho gia đình QGNT.

Từ nhà ra Little Saigon

Từ nhà đi đến Disney Land

phởABC
VIETNAMESE CHINESE RESTAURANT

www.phoABC.com

Order to go online & party tray available

Sunday - Thursday 10am - 9pm

Friday - Saturday 10am - 10pm

HAI ĐỊA ĐIỂM:

602 E. Bidwell St.
Folsom, CA 95630
916 817 8588

7811 Greenback Ln.
Citrus Heights, CA 95610
916 721 0206

KHAI TOAN

1073

KHAI TOAN JEWELRY
Diamonds - Gemes - Rolex

Grand Century Mall
1111 Story Rd #1073
San Jose, CA 95122
Phone: 1 408 288-8108
Fax: 1 408-288-8508

Ken Tu
Business Owner
khaitoanjewelry@gmail.com

Khỏe Đẹp Vui

www.khoedepvui.com

1 888 801 9088

Helps you feel full longer

Dr. J's
Natural

DJN

TRÁI CÂY RAU QUẢ XANH TINH TUYỆT NHẬP TỪ OKINAWA

THUỐC NGHỆ NHẬT BẢN UKON

Green Morni
Smoothie

Mixed Fruit
Net Wt: 7oz (200g)

Diet supporting

Camelia sinensis 100mg - Psyllium husk - Scutellaria
219 Types of Fruit and Vegetables - Dietary Fiber 9g
11 Vitamins - Calcium

Khỏe Đẹp Vui

LUÔN ĐỒNG HÀNH VÀ YẾM TRỢ NHỮNG CÔNG TÁC

TỪ THIỆN CỦA GIA ĐÌNH QUỐC GIA NGHĨA TỬ.

KÍNH CHÚC ĐẠI HỘI QGNT 2017 THÀNH CÔNG MỸ MẪN.

Giảm cân Hiệu Quả, An Toàn & Nhanh Chóng với

Khỏe Đẹp Vui

BÍ QUYẾT SỐNG VUI,

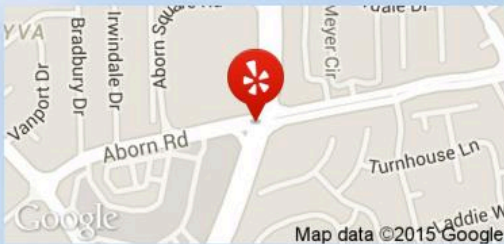
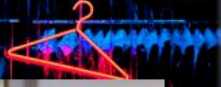
SỐNG KHỎE,

SỐNG ĐẸP

Aborn Cleaners

DRY
CLEANING

- Dry Cleaning
- Laundry
- Tailoring
- Alteration

Hang Lam
Owner

Tel: 408 532-9606

1948 Aborn Road, San Jose CA 95121

Business Hours

Mon-Fri: 10:00am - 7:00pm

Sat: 10:00am-5:00pm

Sun: Closed

spineandfootcare.com

Túc Khoa & Chỉnh Hình

THUẬN M. LƯU, DMP, DC

- Chuyên điều trị và chỉ dẫn thủ tục bảo hiểm về tai nạn xe cộ.
- Điều trị tất cả đau nhức bằng tia Laser, vật lý trị liệu và chỉnh hình.
- Điều trị tất cả bệnh tật và chấn thương ở nơi chân.

5020 Mission Street, Unit 1
San Francisco, CA 94112
415 333 3693

46560 Fremont Blvd, Unit 412
Fremont, CA 94538
510 656 5989

2114 Senter Road, Suite 18
San Jose CA 95112
408 286 1234

COUNT ON LIVING BENEFITS ON WHOLE LIFE INSURANCE

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

550 S. WINCHESTER BLVD. SAN JOSE , CA 95128

www.GuaranteesMatter.com

- Individual Life Insurance: Bảo Hiểm Nhân Thọ.
- Fixed Immediate & Deferred Annuities*: Niên Kim Cố Định.
- Long-Term Care Insurance: Bảo Hiểm Chăm Sóc Dài Hạn.
- Disability Income Insurance**: Bảo Hiểm Thu Nhập Tàn Phế.
- Estate Conservation: Bảo Tồn Tài Sản.
- College Funding: Để Dành Tiền Học.
- Mortgage Protection: Bảo Vệ Nợ Nhà.
- Charitable Giving: Trao Tặng Từ Thiện.
- Retirement Income: Để Dành Tiền Hưu.
- Key Person Protection: Bảo Vệ Chủ Doanh Nghiệp.

Trần Phong An

Agent

CA Ins. Lic. # 0H48396

*Quý vị nên cố vấn với đại diện
Trần Phong An để biết thêm chi tiết.*

(408) 375-7941

**CHUYÊN NGHIỆP
TẬN TÂM - THÀNH TÍN**

* Issued by New York Life Insurance and Annuity Corporation (A Delaware Corporation).

** Products available through one or more carriers not affiliated with New York Life, dependent on carrier authorization and product availability in your state or locality. The offering documents (policies, contracts) for all New York Life and its subsidiaries products are available only in English. In the event of a dispute, the provision in the policies and contracts will prevail.

Các văn bản (điều lệ, hợp đồng) đối với tất cả các sản phẩm của New York Life và chi nhánh chỉ có bằng tiếng Anh. Trong trường hợp phát sinh tranh chấp, những quy định trong các điều lệ và hợp đồng đó sẽ được dùng làm tiêu chuẩn.

LAW OFFICES OF
ANDREW B. SHIN

Jane Luong
Case Manager

Direct: **408 857 5393**
Email:
jluong@injuryattorneydirect.com

1550 The Alameda, Suite 200
San Jose CA 95126
Tel: 408 615 1122
Fax: 408 615 1177

562 14th Street
Oakland CA 94612
Tel: 510 791 7640
Fax: 408 615 1177

Quý vị đang liên quan tới tai nạn?

Để được bảo vệ quyền lợi và có được sự hài lòng tuyệt đối, xin liên lạc ngay với chúng tôi khi gặp tai nạn.

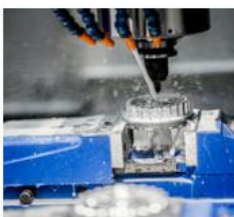
TAI NẠN Personal Injury

- Tai nạn tại sở làm
- Tai nạn xe hơi, xe gắn máy, xe đạp, máy bay...
- Bị đụng xe bỏ chạy
- Đi bộ, trượt té, chó cắn
- Các trường hợp tử thương khác.

Max Precision Machine INC

CNC Precision Machining - Prototype - Production - Assembly

2467 Autumnvale Drive
San Jose CA 95131
Phone: 408 956 8986
Fax: 408 956 8981
Info@MaxPrecisionMFG.com
www.MaxPrecisionMFG.com

- **Thank You for Your Business**
- **We Love Referrals**
- **CNC Precision Milling - Turning - 3D - Prototype - Production - Fixtures - Assembly - Inspection**
- **"We Do It Better, Faster & Cheaper Than Our Competitor"**

NEW

VINH THANH

1111 STORY ROAD #1070 SAN JOSE, CA 95122

Fax: 408 885 9998

TEL: (408) 885-1818

LOCATED INSIDE GRAND CENTURY MALL

OPEN DAILY - MỞ HÀNG NGÀY

Get the perfect jewelry today at the

Audit?

Internal Revenue Service
Franchise Tax Board
Board OF Equalization
Employment Development Department

Kinh nghiệm lâu năm
Chuyên đại diện Audit
Kháng cáo (Appeals)
Thương Thảo - (Settlement & Offer In Compromise)
Mở lại hồ sơ đã thất bại (theo luật cho phép)

Hãy gọi ngay

Tiến Sĩ Phụng Nguyễn

408 294 2662

115 E. Gish Road, Suite 234
San Jose CA 95112

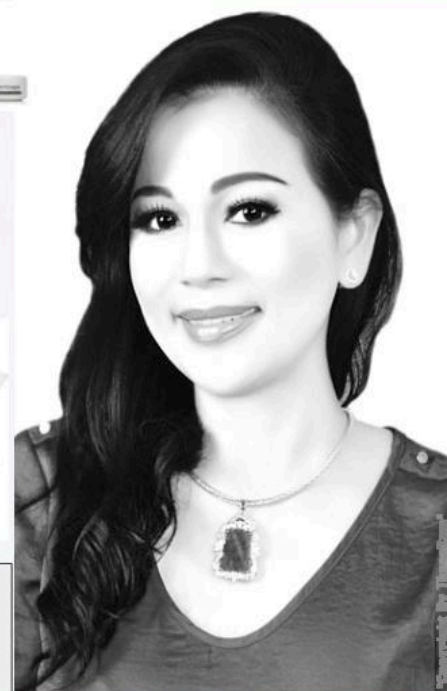

SPA - BEAUTY - SKIN CARE

**Skin Care, Cosmetics
& Fashion Jewelry**

- Làm Facial, chuyên trị nám, tàn nhang, da bị lão hóa, nhăn xệ.
- Trị tận gốc mụn bọc, mụn đầu đen, mụn thịt, không để lại sẹo và vết thâm.
- Dùng mỹ phẩm thảo mộc thiên nhiên làm căng, mịn và tươi sáng cho làn da.
- Xâm phun lông mày, mí mắt, viền môi.
- Nối lông mi dày, cong, đẹp, nhìn rất tự nhiên.
- Trang điểm cô dâu và đi dự tiệc nhìn rất sang trọng, quyến rũ.
- Make-up Lesson & Facial Training cho học viên mới ra trường.
- Bán nhiều loại mỹ phẩm dưỡng da rất nổi tiếng như:
Barbor, Yon Ka, Collin, Eminece, Phytomer...
- Sơn môi 24 giờ không phai, thuốc mọc lông mi Revitalash.
- Dầu gội đầu chống rụng tóc.
- Sữa tắm mịn và sáng da. (Lover's).
- Thuốc dán khử độc bàn chân của Nhật (Detox Patch).

Queen's Skin Care, Cosmetics & Fashion Jewelry

1914 Aborn Road, San Jose, CA 95121

(408) 274-2459 • (408) 823-9565

Thanh Hương Sandwichs

**THANH
HUONG
SANDWICHES**

- DINE-IN
- TOGO
- PARTY TRAY

**OPEN DAILY:
6:00AM - 9:00PM**

**Hai địa điểm phục
vụ quý khách:**

**2050 N. Capital Ave.
San Jose CA 95132
408 719 1659**

**2593 Senter Road
San Jose CA 95111
408 297 0595**

Saigon 9 Restaurant

Vietnamese & Chinese Food

Open 7 Days/Week
10AM - 10PM
714 590 0188
12801 Harbor Blvd #H4.
Garden Grove, CA 92840

Gởi Quà, Inc.

**Công Ty Vận Chuyển Hàng Hóa Thật Tốt
One Stop For All Shipping Needs**

9842 Bolsa Ave Suite 101
Westminster, CA 92683
Tel: 714 418 0808
Fax: 714 418 1608

- Vận Chuyển Hàng Hóa về Việt Nam Giao Tận Nhà Trong Nước Mỹ và Khắp Nơi Trên Thế Giới -
- Nhanh Chóng - Uy Tín - Tận Tâm
- Nhận Giao Hoa và Bánh Kem và Quà về Việt Nam
- Thẻ Phone - Pinless Gọi Về VN & Toàn Cầu
- Sữa Bột Dinh Dưỡng, Ensure, Extend, Entrust, Sure Meal
- Dầu Xanh, Dầu Nóng, Salonpas & Các Loại Trà, Thuốc Dược Thảo Bổ Dưỡng
- Đặc Biệt: Đại Lý cho Sản Phẩm N'Vive Essential Beauty Products
- Nhận Chuyển Xe Hơi & Container Đi Các Tiểu Bang và Việt Nam
- Cần Nhiều Đại Lý Khắp các Tiểu Bang.
- Mọi Chi Tiết Xin Liên Lạc Về Công Ty Gởi Quà.
- Trân trọng Cảm Ơn Quý Khách.

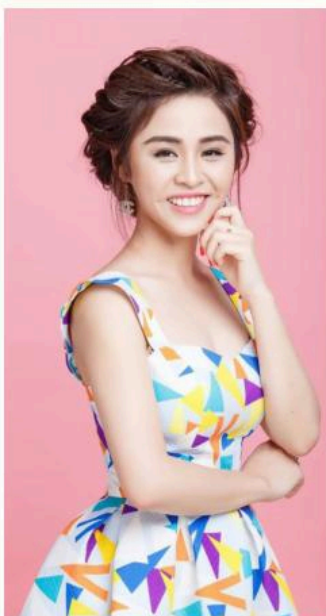

KELLY V COLLECTION

Kelly V Collection

1111 Story Rd. # 1069 San Jose CA 95122
408-909-8190 Hours: 11AM - 8PM (Monday closed)

Chuyên: Áo dài, đầm dạ hội, áo và đầm cưới, áo sơ mi nam nữ và nhận thiết kế theo yêu cầu.

iLOOKGOOD

Look Good. Feel Good. Live Confidently

www.ilookgood.co

NON-SURGICAL HAIR REPLACEMENT

CONTACT US

E: ilookgood.co@gmail.com

D: 408.601.0983

CINDY TRAN

Hair Replacement Specialist / Stylist

408 601 0983

265 Meridian #10

San Jose CA 95126

Gởi Tiền Lẹ Gởi Quà Travel

1648C TULLY, SAN JOSE CA 95122

TEL: 408-270-6262 FAX: 408-270-6238

1912 ABORN ROAD SAN JOSE CA 95121

TEL: 408-528-6789 FAX: 408-528-8048

769E CAPITOL AVE, MILPITAS CA 95121

TEL: 408-586-9999 FAX: 408-491-9999

Chuyến Tiền & Vé Máy Bay

VÉ MÁY BAY & TOUR DU LỊCH

- Nhanh Chóng
- Uy Tín
- Tận Tâm

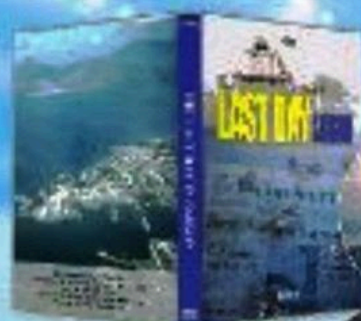
- Chuyên nhận giao quà tận nhà khắp các tỉnh thành tại Việt Nam

Mang Niềm Vui Đi Khắp Nơi

Chúc Mừng ĐẠI HỘI QUỐC GIA NGHĨA TỬ 2017

NEW RELEASE 2017:

THE LAST DAY IN SAIGON

Price: \$20.00

NEW RELEASE 2017:

CHÂN TRỜI TÍM (1971) The Purple Horizon
Hollywood Studio Restored / Remastered

Price: \$20.00

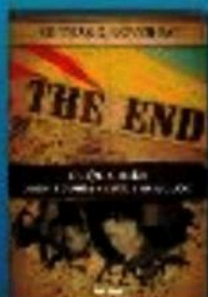
BEST SELLER 2016

CUỘC CHIẾN CỦA CHA TÔI

Price: \$15.00

BEST SELLER 2016

**CUỘC CHIẾN NHÌN TỪ PHÍA
NGƯỜI THUA CUỘC**

Price: \$15.00

BEST SELLER 2016

BỘ QUÂN PHỤC CỦA CHA TÔI

Price: \$15.00

PHONE: (707) 529-1868 OR (408) 392-9923

BUY ONLINE: www.DANSINH.org

MỘT SỰ NGHIỆP ĐƯỢC BẠN XÂY DỰNG. ĐƯỢC CHÚNG TÔI ĐẢM BẢO.

2017 BEST PLACES TO WORK

Dù bạn đã đạt đến đỉnh cao sự nghiệp với chức vụ hiện tại hoặc biết rằng bạn sẽ là người chỉ huy, bạn có thể tiến xa hơn rất nhiều — đôi khi một sự thay đổi quyết định quyết đoán chính là điều cần thiết để giúp bạn tiến xa hơn. Một sự nghiệp với tư cách là Đại Diện Dịch Vụ Tài Chính và bảo hiểm tại MassMutual Silicon Valley có thể đem đến cho bạn sự kiểm soát để đạt được những mục tiêu cao và đồng thời giúp đỡ người khác với những quyết định tài chính khó khăn. Hãy đưa ra quyết định đầu tiên cho sự nghiệp của bạn.

MassMutual
Silicon Valley

Để biết thêm chi tiết xin liên hệ:

Nhan Nguyen
Managing Partner
MassMutual Silicon Valley
CA Lic. #: 0E33760
101 Metro Drive Ste 550
San Jose, CA 95110
Phone: 408-487-1501
Cell: 510-501-9814
NQNguyen@FinancialGuide.com

BẢO HIỂM NHÂN THỌ + HƯU TRÍ/CÁC CHƯƠNG TRÌNH 401(K) + BẢO HIỂM THU NHẬP DO TÀN TẬT + BẢO HIỂM CHĂM SÓC DÀI HẠN + NIÊN KIM

MassMutual Financial Group có liên quan đến Massachusetts Mutual Life Insurance Co. (MassMutual), các công ty liên doanh và các đại lý bán bảo hiểm. Local sales agencies are not subsidiaries of MassMutual or its affiliated companies. Agency officers are not officers of MassMutual. Financial Services Representatives are independent contractors and are not employees of MassMutual, its subsidiaries, or of General Agents with whom they contract. Các loại bảo hiểm được phát hành bởi và những xếp hạng dành cho MassMutual, Springfield, MA 01111, và các công ty trực thuộc, C.M. Life Insurance Company và MML Bay State Life Insurance Company, Enfield, CT 06082. CRN201707-174403

MassMutual

Northern California

siliconvalley.massmutual.com

We'll help you get there.

Tại MassMutual hơn 160 năm nay chúng tôi hoạt động cho quyền lợi của chủ hợp đồng bảo hiểm. Chúng tôi luôn luôn giữ vững niềm tin chính yếu là: Mọi tương lai an lành đều bắt đầu từ một quyết định sáng suốt.

Nhan Nguyen
Managing Partner
CA Lic. #0E33760
408-487-1501
nnguyen@financialguide.com

Tom Fritze
Brokerage Director
CA Lic. #0424410
405-487-1550
tfritze@financialguide.com

Tony Lopez
Sales Manager
CA Lic. #0F37929
408-487-1530
tlopez@financialguide.com

Mylene Untalasco
Sales Manager
CA Lic. #0F23122
408-487-1567
muntalasco@financialguide.com

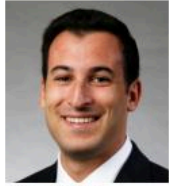
Ha Nguyen
Sales Manager
CA Lic. #0H04063
408-487-1595
hanguyen@financialguide.com

Tyrone Pang
Sales Manager
CA Lic. #0F76824
408-487-1570
tpang@financialguide.com

Andrew Hurko
Financial Advisor
CA Lic. #0G70871
408-487-1560
ahurko@financialguide.com

Evan Harris
Financial Services Professional
CA Lic. #0K48714
408-487-1519
evanharris@financialguide.com

Liem Ung
Financial Services Professional
CA Lic. #0F54497
408-487-1505
lung@financialguide.com

Rommel Perez
Financial Services Professional
CA Lic. #0H81240
408-487-1535
rommelperez@financialguide.com

Nghia Nguyen
Financial Services Professional
CA Lic. #0H05531
408-487-1515
nghianguyen@financialguide.com

Kyle Baumann
Financial Advisor
CA Lic. #0I66398
408-487-1576
kbaumann@financialguide.com

Tinh Nguyen
Financial Services Professional
CA Lic. #0L02768
408-487-1561
tinhnguyen@financialguide.com

Katherine Doan
Financial Services Professional
CA Lic. #0K59134
408-487-1524
kdoan@financialguide.com

Mai Khanh Nguyen
Financial Services Professional
CA Lic. #0I90696
408-487-1543
maiknguyen@financialguide.com

Vu Pham
Financial Services Professional
CA Lic. #0H02394
408-487-1589
vupham@financialguide.com

Khuong Pham
Financial Services Professional
CA Lic. #0I62748
408-487-1518
khuongpham@financialguide.com

Carolyn Nguyen
Financial Services Professional
CA Lic. #0I98392
408-487-1541
carolynnguyen@financialguide.com

Tam M. Nguyen
Financial Services Professional
CA Lic. #0L05242
408-487-1552
tamnguyen@financialguide.com

Dev Mohindra
Financial Services Professional
CA Lic. #0H13313
408-487-1548
dmohindra@financialguide.com

Grace Gamboa
Financial Services Professional
CA Lic. #0K16618
408-487-1517
mgamboa@financialguide.com

Confucius Amistad
Financial Services Professional
CA Lic. #0I76789
408-487-1558
camistad@financialguide.com

Chin Hsu
Financial Services Professional
CA Lic. #0H86080
408-487-1504
chinhsu@financialguide.com

Raul De Guzman
Financial Services Professional
CA Lic. #0H20294
408-487-1579
rauldeguzman@financialguide.com

Maryfe Sagabaen
Financial Services Professional
CA Lic. #0I45634
408-487-1566
msagabaen@financialguide.com

Andrew Le
Financial Services Professional
CA Lic. #0I56821
408-487-1594
andrewle@financialguide.com

Steve Tran
Financial Services Professional
CA Lic. #0J15104
408-487-1509
stevetran@financialguide.com

Jason Cushing
Financial Services Professional
CA Lic. #0H10988
408-487-1537
jcushing@financialguide.com

Anthony Nguyen
Financial Services Professional
CA Lic. #0K22574
408-487-1563
anthonynguyen@financialguide.com

Thuyluong Grange
Financial Services Professional
CA Lic. #0L32384
408-487-1540
tgrange@financialguide.com

Binh Banh
Financial Services Professional
CA Lic. #0H84382
408-487-1523
bbanh@financialguide.com

Thuy-Van Do
Financial Services Professional
CA Lic. #0H88428
408-487-1569
thuyvando@financialguide.com

Vincent Choi
Financial Services Professional
CA Lic. #0I31667
408-487-1593
vkchoi@financialguide.com

Richard Lewis
Financial Services Professional
CA Lic. #0G71219
408-487-1506
richardlewis@financialguide.com

Minh Nguyen
Financial Services Professional
CA Lic. #0K57773
408-487-1591
mhnguyen@financialguide.com

Chuyên viên bảo hiểm và tài chính của chúng tôi có đầy UY TÍN, TẬN TÂM, và KÍNH ĐÁO.

BẢO HIỂM NHÂN THỌ + HƯU TRÍ/CÁC CHƯƠNG TRÌNH 401(k) + BẢO HIỂM THU NHẬP DO TÀN TẬT+ BẢO HIỂM CHẤM + SÓC DÀI HẠN + NIÊN KIM.

MassMutual Financial Group có liên quan đến Massachusetts Mutual Life Insurance Co. (MassMutual), các công ty liên doanh và các đại lý bán bảo hiểm. Các đại diện dịch vụ Tài chính là các nhà thầu độc lập và không phải nhân viên của MassMutual, chi nhánh của MassMutual, nay các Tổng Đại lý mà họ ký hợp đồng. Các loại bảo hiểm được phát hành bởi và những xếp hạng danh cho MassMutual, Springfield, MA 01111, và các công ty trực thuộc, CM Life Insurance Company và MML Bay State Life Insurance Company, Enfield, CT 06082. Chứng Khoán được chào bán thông qua các đại diện đã đăng ký của MML Investors Services, LLC Springfield, MA 01111-0001, Thành viên của SIPC. 101 Metro Dr Suite 550, San Jose, CA 95110, (408)286-4010. CRN201706-173003

Hiệu đoàn ca QUỐC GIA NGHĨA TỬ

Chung Quân

Ta đoàn học sinh con yêu Tổ Quốc. Nối chí hiên
sinh con yêu Tổ Quốc Cố gắng bút
ngang cùng tiên nhân gắng công. Một lòng vì non sông, một lòng thề
nghiên học hành luôn gắng công. Một lòng vì non sông, một lòng vì
1.
cứu quốc. Một lòng còn sáng chói tình yêu nước. Ta đoàn học...
đất nước. Vì màu cờ sáng chói tình yêu
2.
...người Hôm nay đây mái trường yên vui Xây tương lai đoàn ta sáng
tươi. Nào cùng đi lên! nào cùng tiến tới! Vai kẻ vai sánh cùng thế
giới! Một lòng hy sinh! Một lòng quyết tâm! Ta cùng nhau tiến bước hiên
ngang, tiến bước âm âm ta cùng nhau nối chí hào hùng Thề đồng
1. D.C. 2.
tâm kiến thiết non sông nhà Ta đoàn học ... nhà...